SAMLINGAR

UTGIVNA AV

SVENSKA FORNSKRIFT-SÄLLSKAPET

HERR IVAN

HERR IVAN

KRITISK UPPLAGA

UTGIVEN AV

ERIK NOREEN
PROFESSOR VID LUNDS UNIVERSITET

UPPSALA 1931
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

INLEDNING.

Genom Emil Olsons upplaga 1921 av Flores och Blanzaflor och min upplaga 1927 av Hertig Fredrik av Normandie ha dessa båda dikter gjorts tillgängliga på ett sätt som motsvarar nutida krav. Här föreliggande upplaga av Herr Ivan avser att enligt samma principer framlägga den största och i vissa avseenden mest betydande av de tre s. k. Eufemiavisorna.

Diktens källor m. m.

Herr Ivan är som bekant en rätt trogen tolkning av den berömde franske diktaren Chrétien de Troyes' epos Yvain eller Chevalier au Lion[1], som enligt W. Foerster tillkommit mellan 1164 och 1173 (E. Kölbing, Ívens saga, Altnordische sagabibliothek 7, s. VII, tror sig t. o. m. ännu närmare kunna bestämma tidpunkten för Yvains tillkomst till år 1169). Chrétiens dikt vann med skäl stor popularitet och bearbetades på ett flertal språk (på tyska av ingen mindre än Hartmann). Bl. a. verkställdes en prosabearbetning på fornnorska, Ívens saga, enligt direkt uppgift tillkommen på initiativ av kung Håkon den gamle (1217—63), bevarad i en rad isländska avskrifter (kritisk upplaga av E. Kölbing, se ovan).

De gamla tvistefrågorna om tillkomsten av den svenska Herr Ivan kunna här ej i sin helhet upptagas till behandling. Så mycket torde emellertid numera

[1] Kritisk upplaga av Wendelin Foerster, Halle 1887, handupplaga utan variantapparat men i andra avseenden ytterligare förbättrad i Romanische Bibliothek 5, Halle 1891.

vara klart, att Herr Ivan visar direkt kännedom om Chrétiens versifierade original såväl som om den fornnorska prosasagan. Se härom A. Nordfelt i Studier i modern språkvetenskap 7, s. 87 ff. (1920) och E. Noreen, Studier rörande Eufemiavisorna 3 (Skrifter utgivna av K. Humanistiska Vetenskaps-Samfundet i Uppsala 26: 1, 1929; förkortas i det följande: *Stud. 3*). Mycket belysande för det direkta sammanhanget mellan Chrétiens epos och den svenska rimdikten är den nära överensstämmelsen i fråga om omfång: 6818 verser hos Chrétien mot 6446 i den rekonstruerade texten i föreliggande upplaga. Vi kunna redan med hänsyn till denna överensstämmelse omöjligen förutsätta att Herr Ivan vore en utan kännedom om Chrétien företagen versifiering av en prosaförlaga.

»Deremot kan *möjligheten* af, att Eufemiaromanerna ursprungligen öfversattes på rimmad Norsk vers (ungefär som flera *Rímur*) icke nekas», yttrade George Stephens i Fornskrift-Sällskapets första upplaga av dikten år 1849 (s. XXII). Denna möjlighet kan fortfarande icke bestridas, och det må nämnas, att O. von Friesen, Rö-stenen i Bohuslän och runorna i Norden under folkvandringstiden (Uppsala Universitets Årsskrift 1924), s. 156, uttalat den åsikten, att »Eufemia-visorna äro sannolikt ursprungligen avfattade på östnorska och därifrån transponerade till fornsvenska».

Av nyare litteratur rörande Herr Ivan och dess ställning bland Eufemiavisorna må utom ovan anförda arbeten nämnas E. Noreen, Undersökningar rörande det inbördes förhållandet mellan de s. k. Eufemiavisorna i Samlaren 1930, s. 35 ff., med ytterligare litteraturhänvisningar.

Enligt v. 6431 ff. härrör Herr Ivan från år 1303. Under förutsättning att denna uppgift är riktig torde

det ligga minst ett århundrade mellan arketypen och den älsta nu bevarade handskriften.

Handskrifter.

Av Herr Ivan äro sedan gammalt kända tre svenska, en svensk-norsk och två danska handskrifter, samtliga på papper, av Liffman-Stephens betecknade *A*—*F*. En tredje dansk handskrift skall ha tillhört den bekante danske boksamlaren Fr. Rostgaard (1671—1745) och sålts på auktion 1726; dess vidare öden äro okända (se Brandt, Romantisk Digtning 3, s. 307 f., Marius Kristensen i Danske Studier 1930, s. 180).

A. Cod. Holm. D 4 (smal folio, i Kungl. Biblioteket i Stockholm). Den stora blandhandskriften är skriven av (minst) 5 olika händer. Se härom närmare E. Noreen i Studier tillägnade Axel Kock (= Arkiv för nordisk filologi, tilläggsband till b. 4, ny följd), 1929, s. 263 ff. Herr Ivan fyller bl. a i r.—bl. b xxvii v. (det andra bladet med denna beteckning; genom förbiseende äro nämligen två blad betecknade b xxvii) och är i huvudsak skriven av »hand 3». Dock har »hand 1» skrivit bl. a i r. (= v. 1—25); »hand 2» bl. a i v. (= v. 41—73) och hela bl. a vi, ett blad kortare än de omgivande (= v. 461—553); »hand 4» de senare tre fjärdedelarna av bl. a v r. (= v. 388—415). Ändringarna i texten äro i allmänhet gjorda av »hand 2».[1] Den älsta av dessa händer är »hand 3».[2] Av denna hand har förelegat en handskrift av de tre »Eufemiavisorna», som nu utgör första partiet av D 4. Två blad ha saknats och ifyllts av de senare händerna 1 och 2. Hand 2 har också genomgått och korrigerat hela den ursprungliga Eufemiahandskriften. Resten

[1] Om karaktären av dessa ändringar se E. Noreen, Stud. tillägn. Axel Kock s. 268 och där anf. litt.

[2] Lika gammal måste emellertid »hand 4» vara, som blott skrivit några få versrader.

av D 4 är skriven av »hand 5» och »hand 2». — Då man ej gjort skillnad på de olika händerna, har det i allmänhet efter Klemming brukat heta att handskriften tillkommit »ca. 1430—1450». Hand 3, som här i främsta rummet intresserar oss, har emellertid i Hildebrand-Börtzell-Wieselgren, Svenska skriftprof 1, s. 55, daterats till »1300-talets slut». På denna datering torde A. Noreen, Altschwedische Grammatik s. 12 bygga, då älsta handen i D 4 dateras »vielleicht schon vor 1400». Svenska skriftprof grundar uttryckligen sin åsikt på jämförelse med Cod. Oxenstiernianus från 1385, men denna grund är säkert för svag. Förslagsvis torde hand 3 i D 4 kunna dateras till första fjärdedelen av 1400-talet. — Hand 2, som i huvudsak skrivit resten av handskriften utom Konung Alexander v. 1—6572 (hand 5), torde kunna dateras till kort efter 1450. Se vidare om handskriften E. Noreen, Hertig Fredrik s. VI och där anf. litt., E. Noreen, *Stud. 3*, s. 5, S. Kraft i [Svensk] Historisk tidskrift 1930, s. 482 ff. — Texten av Herr Ivan i D 4 är fullständig så när som på 2 ½ blad (nedre hälften av bl. a i och hela bl. a xxi och b iiii saknas).

B. Cod. Holm. D 4 a, mest känd under namnet »Codex Verelianus» (även kallad »Fru Märetas bok», jfr nedan s. 408; smal folio, i KB). Årtalet 1457 finns på ett ställe i handskriften (efter Tungulus, s. 490, där hand 1 slutar). Större delen av handskriften, s. 1—489, är skriven med samma drivna kursiva stil, resten, s. 490—516, åtminstone delvis av annan hand. Det är alltså ganska sannolikt att huvudparten av handskriften är något äldre än 1457. Herr Ivan fyller s. 207—349 (större delen av sidan). Se vidare E. Noreen, Hertig Fredrik s. VI och där anf. litt., E. Noreen, *Stud. 3*, s. 5. — Det hade bort anmärkas i de textkritiska noterna (s. 1) att i margen bredvid de

första verserna står, troligen med annan hand: Om koni*n*gh artus de amore.

C. Cod. Holm. 3 (»Fru Elins bok», jfr nedan s. 408; smal fol., i KB), daterad till 1476. Handskriften är starkt fuktskadad, så att början och slutet av rader merendels, särskilt på nedre hälften av bladet, ha gått förlorade. Herr Ivan fyller s. 3—168. S. 1—2, 23—24 och största delen av 39—40 fattas. Handskriften är liksom A ett kollektivarbete, i det att minst 3 skrivare varit verksamma. Vad Herr Ivan beträffar har hand 1 skrivit s. 3—13, varefter händerna 2 och 3 omväxlande skrivit resten (små partier vardera, exempelvis: 14—72 h. 2, 73—79 h. 3, s. 80 tom, 81—96 h. 2, 97—102 h. 3, 103—106 h. 2, 107—122 h. 3, o. s. v.). Härav förklaras de tomrum här och där i handskriften, ibland med anteckningar av skrivaren, som Klemming, Sv. medeltidens rimkrönikor 3, s. 251, finner egendomliga. Tomrummen föreligga nämligen just där de olika händerna avlösa varandra. Klemming anmärker att tomrummen alla förekomma vid slutet av ark eller lägg. Antagligen ha alltså skrivarna 2 och 3 samtidigt varit sysselsatta med textens avskrivning. — Språkformen visar (åtminstone hos hand 2 och 3) sydskandinaviska drag, t. ex. *bondh* band, *sith* sidh, *wit* vidh, *reffuen* rifuin, *øngre* yngre, *bogh* bok, *bagh* bak, *wanet* vatnit (Hert. Fr. v. 877). — Om handskriften se vidare Klemming, Hertig Fredrik s. 226, Olson, Flores s. XI med litt.

D. Cod. Skokloster 156, (smal) fol. (nu i Riksarkivet, Stockholm), av Stephens hänförd till 1450-talet eller något senare. Rörande innehåll och olika händer se Stephens s. XCVII ff. Herr Ivan upptar bl. 34 v.—72 v. och är helt och hållet av samma hand (h. 3). Texten är här defekt och omfattar 3355 verser, motsvarande t. o. m. v. 3485 i föreliggande upp-

laga. Enligt anteckning å bl. 1 lät »jstum librum Frater Johannes de Nidrosia ... colligere et conscribere ad vsum et commodum fratrum minorum custodie Bergensis et aliorum amicorum». Språkformen är s. k. birgittinersvenska eller -norska. De norska dragen äro icke överväldigande många (mest iögonenfallande det utsträckta bruket av diftongen *ei*: *ein* en, *weith* vet, *reidh* redh, *leik* lek o. s. v.; f. ö. huvudsakligen enstaka former som *fek* 'fick', *gek* 'gick', *æda* 'eller' (sällan), *æff* för *iæff* m. m.). — Om handskriften se vidare Liffman-Stephens s. XCIII ff.

E. Cod. Holm. K 4, fol. (Kungl. Bibl.), dansk. Handskriften anses vara skriven i senare hälften av 1400-talet; den är alltigenom av samma hand. Herr Ivan fyller bl. 78 r.—162 v., där dikten avbrytes med den vers som svarar mot v. 5496 i föreliggande upplaga. Ett blad saknas mellan bl. 111 och 112. Se vidare E. Noreen, *Stud. 3*, s. 6 ff. och där anf. litt.

F. Cod. Holm. K 47, 4°, dansk (i KB). Denna märkliga handskrift anses vara från slutet av 1400-talet (ej före 1484, se Brandt, a. a. 1, s. XIV; enligt Brandt, 2, s. IV, c:a 50 år yngre än *E*). Fyra blad saknas, av vilka ett i texten till Herr Ivan. Handskriften härrör från två händer. Hand 1 går till på bl. 49 v., mitt i v. 2779, motsvarande v. 2790 i föreliggande upplaga (t. o. m. ordet *fødder*), varefter hand 2 skrivit resten. De båda skrivarna stå varandra mycket nära i fråga om bokstavsformer, ortografi och språk. Bland olikheter dem emellan märkes särskilt, att hand 1 skriver *ý* (jämte *y*), hand 2 *ÿ* (jämte *y*). Om handskriften se vidare Brandt, Romantisk Digtning 1, s. XIV, 2, s. IV, 3, s. 296, E. Noreen, *Stud. 3*, s. 7 ff., Marius Kristensen i Danske Studier 1930, s. 179 ff.

Handskrifternas inbördes förhållande.

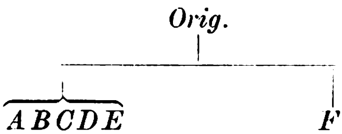
I *Stud. 3*, s. 16 ff., har jag ingående redogjort för min uppfattning av handskrifternas förhållande till varandra, varför jag för närmare motivering av det följande hänvisar dit.

Ingen av de bevarade handskrifterna är avskrift av någon annan av de bevarade handskrifterna, utan samtliga äga större eller mindre värde för textkritiken. Dock står *C* så nära den något äldre *B*, att STEPHENS (s. XCIII) kunde dra den felaktiga slutsatsen att *C* vore en avskrift av *B*. I själva verket kan *C* betraktas som en, i allmänhet något sämre, duplik av *B*, dock med enstaka samtidigt gentemot *B* självständiga och värdefulla läsarter.

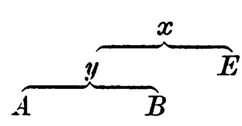
En jämförelse mellan *F* å ena sidan och hss. *A*—*E* å andra visar att *F* står avsides från traditionen i *A*—*E*, på liknande sätt som förhållandet är med texten i denna handskrift, K 47, av Flores och Hertig Fredrik. Särskilt viktigt är att den danska hs. *E* utan tvivel hör till den svenska gruppen *A*—*D* och saknar direkt förbindelse med *F*. Därigenom får *F* ensam i textkritiskt avseende principiellt samma betydelse som hela gruppen *A*—*E* tillsammantagen. De båda danska handskrifterna *E* och *F* torde sålunda icke vara två avläggare av en dansk bearbetning utan gå tillbaka på två olika fornsvenska texter. Av dessa har *F*:s källa varit en utmärkt handskrift. *F* är den fullständigaste av texterna, och en plusvers i *F* bör principiellt anses ha tillhört det fsv. originalet (samma goda egenskaper utmärka ju *F*:s text av Hertig Fredrik, som dock är något förkortad och omarbetad). Å andra sidan innehåller *F* många oursprungligheter, då det är en verklig dansk bearbetning och en mycket skicklig sådan. *E*, som står närmast *AB*, visar ofta prov på en alldeles mekanisk överflyttning av den svenska texten och i sammanhang därmed svåra kor-

ruptioner i texten; den karakteriseras även av många och svåra luckor i texten.

Några oursprungligheter, gemensamma för båda grupperna (= samtliga handskrifter), har jag icke kunnat påvisa (jfr dock *Stud. 3*, s. 30 f.). — En preliminär gruppering av handskrifterna ger sålunda följande stamträd:

En undersökning av gemensamma fel i två eller tre handskrifter inom gruppen *AB(C)DE* bekräftar detta stamträd men bringar ingen absolut klarhet i de närmare släktskapsförhållandena inom nämnda grupp, vilka i mycket te sig dunkla. Gemensamma oursprungheter beroende på gemensam tradition måste otvivelaktigt konstateras för grupperna *ABE*, *AB*, *AD* och *BD*, kanske ock *AE*(?), under det att dylika för grupper som *ABD*, *ADE* etc. måste sägas vara högst osäkra. Att *A*, *B* och *E* i många avseenden stå varandra nära är obestridligt, och vad dessa hss. beträffar tyder bristen på säkra gemensamma fel i grupperna *AE*(?) och *BE* på att deras sammanhang vore:

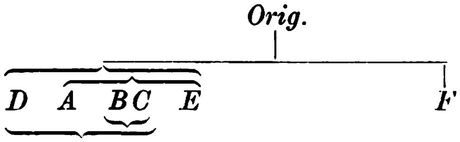
men att utvidga detta stamträd så att det skulle komma att omfatta även *C*[1] och *D* synes ogörligt. Rörande »typblandning» har Emil Olson, Arkiv f.

[1] Vid sina fåtaliga avvikelser från *B* överensstämmer *C* ibland med *ADE(F)*, ibland med *AF* mot *DE*, ibland med *D(F)* mot *AB* o. s. v.

nord. filologi 32, s. 172 ff., en utredning, till vilken jag får hänvisa. Dock vill jag anmärka, att jag för min del ej alls står så avvisande mot tanken att en handskrift kunnat ha flera förlagor. Särskilt må understrykas att *C* och i viss utsträckning (vad Herr Ivan beträffar) *A* skrivits av flera händer, av *C* ha måhända rentav samtidigt olika partier utskrivits av två personer. Jag erinrar också om att *D* säkert, *A* så gott som säkert äro klosterarbeten, kanske ock en eller flera av de övriga.

Av de svenska handskrifterna är otvivelaktigt den älsta, *A*, ur alla synpunkter värd att väljas till textcodex. Hs. *B* bjuder i fråga om Herr Ivan en påtagligt sämre text än i fråga om Hertig Fredrik. Hs. *D* står något avsides, har många oursprungliga läsarter men ger även värdefulla bidrag till texten.

Jag anser mig icke bättre kunna uttrycka min uppfattning av handskrifternas förhållande till varandra än genom förut meddelade stamträd, försett med några klammer för att antyda sammanhang i den »svenska» gruppen.

Äldre upplagor.

Den fornsvenska texten utgavs som »andra delen, häft 2—4» av Svenska fornskrift-sällskapets samlingar åren 1845—1849 av J. W. Liffman[1] och George Stephens.[2] Enligt Stephens' meddelande s. XV f. har

[1] Jeremias Wilhelm Liffman, f. 1809, d. 1854, lektor i franska och tyska och samtidigt rektor vid Athenæum i Gävle 1842. Se om honom vidare D. Elfstrand, Gefle elementarskola och Athenæum, Stockh. 1928, s. 164 ff., s. 201 ff.

[2] George Stephens, f. i England 1813, d. 1895, 1834—51 bo-

Liffman ombesörjt själva texten och utarbetat avdelningen »Olika Läsarter» t. o. m. v. 2376 1/5, under det att Stephens är upphovsman till resten (frånsett en tabell), alltså bl. a. senare hälften av »läsarter», handskriftsbeskrivning, de textkritiska anmärkningarna. Denna upplaga avser att ge ett troget avtryck av hs. *A*. Emellertid är texten så full av småfel, att knappast en enda sida är korrekt; ofta är antalet fel på en trycksida avsevärt. Efter texten följer avdelningen Olika Läsarter (s. 185—388; obs. s. 203, not). I det 1849 utgivna sluthäftet meddelades utom handskriftsbeskrivning m. m. ytterligare de av Stephens ensam utarbetade, delvis förträffliga textkritiska anmärkningarna (s. CXLV—CCV). Upplagan är som härav framgår till ytterlighet svårhanterlig, dessutom opålitlig i fråga om textavtrycket och ofullständig i fråga om variantmaterialet.

De danska handskrifterna *E* och *F* äro utgivna av C. J. Brandt[1] i Romantisk Digtning fra Middelalderen (Kbvn 1869—77), 2, s. 131 ff. (i princip bokstavstroget) och 1, s. 1 ff. (med av utg. verkställd interpunktion). Dessa avtryck äro på det hela taget tillfredsställande. Ett antal rättelser och tillägg har jag meddelat *Stud. 3*, s. 7 ff. Viktigast är att Brandt icke skilt på prickat och oprickat *y*.

Föreliggande upplaga. Den föreliggande editionen av Herr Ivan ansluter sig i fråga om anordning, utstyrsel etc. på det närmaste till min upplaga av Hertig Fredrik.

Till grund för texten ligger givetvis den älsta och bästa svenska handskriften, cod. *A*. Trots att texten

---

satt i Stockholm, den ene av initiativtagarna till Svenska fornskrift-sällskapet.

[1] Carl Joakim Brandt, präst, 1817—89. Biografi av F. Rønning, Kbvn 1892.

i *A* redan är utgiven är det som ovan framhållits ingen överloppsgärning att ge ett nytt, korrektare avtryck.

Om återgivandet av texten må följande framhållas. Bruket av skiljetecken (som helt och hållet saknas i hs.) och av versaler är utgivarens. De alineatecken, som här och där finnas i *A*, återgivas ej (för dessa hänvisas till Liffman-Stephens), men däremot har texten indelats i stycken genom mellanslag och särskilt stor begynnelsebokstav. Denna »kapitelindelning» ansluter sig på det närmaste till den som finns i Foersters upplaga av Yvain. Versnumrering har införts i vänstra margen; sida i hs. utmärkes i högra margen. Upplösta förkortningar ha som vanligt kursiverats; förkortningstypen myk^{t} upplöses myk*it* (ej: myk*i*t). I enlighet med vanligt bruk upplöses thz th*et* och mz m*edh* (i läsarter ur de danska hss. *E* och *F* det senare dock: m*et*).

De viktigare fallen av ändring av texten i *A* ha motiverats i *Stud. 3*, vartill på vederbörligt ställe hänvisas. En läsart, som är gemensam för *F* och någon handskrift ur gruppen *A*—*E*, borde strängt taget enligt ovanstående redogörelse för förhållandet mellan handskrifterna kunna antas vara ursprunglig, men naturligtvis ha större garantier för riktigheten av en ändring av texten i *A* fordrats. Beträffande småsaker, där tillfälligheterna ha stort spelrum, har stor återhållsamhet i fråga om textändringar iakttagits. Å andra sidan är ju även *A* så mycket yngre än originalet och texten så full av påtagliga korruptioner, att den visst icke för utg. stått såsom sakrosankt. Min avsikt har varit att efter bästa förstånd rekonstruera.

Läsarter ur hss. *B*, *C*, *D* äro utan stilskillnad införda i texten, under det att sådana som hämtats

ur de danska *E*, *F* eller som bero på konstruktion (konjekturer) ha spärrats.

Variantapparaten avser att vara fullständig, detta även beträffande *E* och *F*. Dock märkes att »*B*» betecknar *B* + *C*, försåvitt intet särskilt säges om *C*, vidare att de luckor som på grund av fuktskadan drabbat *C* (huvudsakligen ord i början och slutet av versraderna) icke särskilt redovisats. Denna underlåtelse motiveras av *C*:s ringa betydelse för textkritiken. Varierande ljud- och böjningsformer ha medtagits blott i enstaka fall, som synts vara av intresse, samt så ofta en olikhet i stavelseantal och därmed i rytmiken förelegat (t. ex. *a* — *pa* — *op a*).

Stockholm, 1 juli 1931.

Erik Noreen.

Jnampn fadhers oc sons oc thæs hælgha andha a i r.
wil iak taka mik til handa
forna saghu fram at føra
them til skemptan ther a wilæ høra
aff the werdhogasta konunga twa
ther man æ hørdhe sakt j fra:
Karlamagnus oc konung Artws;
til dyghdh oc æro waro the fws.
Artws war konung aff Ængland.
Han van Rom medh swerdh oc brand
ok war ther keyser medh mykle æra.

Rubrik saknas i A, E, F (i den på ett pergamentsblad skrivna innehållsförteckningen i A står: Aff herra iwan oc herra gaffwian); Her byggyndæs en book aff konung artus och hans ærligom mannom och aff herra wadion rødh *B,* her æpter star en sagæ aff her iwan fager ath høræ *D* 1—74 *saknas i C genom förlust av bl. 1* 1—4 *senare uppfriskade i A* 1. fadhers oc] fader *D,* fader oc *F* sons] søn *F* thæs] *så B; A nu* thæns; then *E, F, saknas i D* hælgha andha] helligandh *F* hælgha] heilagh *D,* helliger *E* andha] *så B; i A är allt utom första bokstaven utplånat och bortrivet* 2. taka mik] megh tage *D,* meg tage here *F* handa] handh *F* 3. forna saghu] fornar sagur *B,* Fforom sagher *E,* fromme saghe *F* 4. skemptan] *så B, D, F;* gledhi *A, E* ther] som *D, F* a] thet *F* wilæ] *så B, D, E;* wil *A, F* 5. werdhogasta] verdughe *E* konunga] konger *F* 6. ther man ee hørde sagur j fra *B,* ther man haffuer hørth ath segiæ i fra *D,* ther noger man hørdæ atsighe aff *E,* Ther man hawer hørd saffd fraa *F* 7. Karlamagnus] karolus magnus *B,* karlamagus *D,* Karll magnus *E,* koningh magnus *F* 8. æro] *E till.:* tha fws] wijs *F* 9. konung artus war wtaff englandh *D* war] *F till.:* ien Ængland] engelandh *E, F* 11. ok] han *E, F* ther—mykle] keyszer ther met *F* keyser] keysare *B, E*

1—29571.

Ha*n* frælste Ængland aff hardhe kæra
ok skat th*er* romara førra giordho,
swa at ængin ha*n* sidh*en* kreffwia thordhe.
Annar war Karlamagnus aff Franz.
Th*et* wil iak idh*er* sighia til sanz,
mot hedhna mæn for *cri*stna at st*ri*dæ
waro enge fræmbre j th*er*a tidæ.
Badhe the h*er*ra iak sigh*er* j fra
the haffwa the*ra* fra*m*færdh skipath swa,
ow*er* alla w*er*ldina gaar the*ra* loff
hwar h*er*ra och førstæ søkiæ hoff.
Kon*un*ga synir the søkto the*ra* heem,

---

12. Ha*n*] och *F* frælste] frelsede *D,* frelsedh *F* Ængland] them *D,* ok engelandh *E,* engeland *F* hardhe] høghe *F* **13.** ok] Then *E,* Aff then *F* ther] then *D* romara førra] fordo*m* roma*re* *D, E,* romere *F* **14.** swa at] oc *E,* war *F* ængin—sidhen] siden ha*n* engi*n* *B,* hono*m* i*n*gen sida*n* *D,* siden ha*nnu*m enge*n* *E,* jngen ther hanwm *F* **15.** Karlamagnus] *jfr v. 7;* kon*un*g. M*(agn)us*. *A,* karolus mag*us* *B,* karlamag*us* *D,* karll magnus ko*nni*ng *E, F* **16.** Th*et*—sighia] iach wil idher sighiæ th*et* *B,* oc vill iech sige ether th*et* *E,* Th*et* wil iec seye eder *F* til] for *D* **17—18.** *Så B, som dock har* the*nn*e *i st. f.* hedhna; at fremb*re* waro ænge j the*ra* tidha *(efter ett underprickat:* tima*)* / for *cri*stna mot hedhna m*edh* at st*ri*dha *A* **17.** mot] Mæt *E* hedhna] *så A (se ovan), D, E;* hieden *F,* the*nn*e *B* for] fore *E* *cri*stna] kristen *F* **18.** waro — fræmbre] war inge*n* froma*re* *D, F,* oc enge*n* var fromere *E* thera] the *E, F* **19—20** *saknas i D* **19.** Badhe the] end bode thesse *F* j fra] nw *E* j] eder *F* **20.** haffwa] hadde *E* fra*m*færdh skipath] fromhet bewijst *F* **21.** ow*er*] Ath ower *F* alla] all *B, E* w*er*ldina] w*er*lden *B, E, F,* me*n* *D* gaar] tha gor *E,* gonger *F,* star *D* **22.** *Så B;* æ hwar the st*ri*dha m*edh* sit hoff *A,* huar fleste h*er*re søke til hoff *D* hwar] hware *F* førstæ] *E till:* the **23.** Kon*un*ga] kon*un*gx *B, D* the] *saknas i B, D, E, F* søkto] søke *D* the*ra* heem] thil them *D* the*ra*] ther *F*

h*er*toghar, iærlar, g*r*effuar thiænte th*em*;
ridda*ra* synir the giordo och swa
och alle the th*er* wid*er* ku*n*no na.
Om th*en*ne w*er*dug kon*ung* Artus dagha
waro ke*m*pæ starke thera liiff tordo waga
for ridd*er*skap och f*rvr* æræ.
Th*et* ær illæ the æru nw færræ
for*e* f*rv*or loff wilæ priis at wi*n*næ;
ma*n* kan th*em* nw næplik fi*n*næ.

En sagha ær the th*er* iach wil sighiæ,
th*et* ær mik th*et* iach ey ma thigiæ,
om en riddar*e*, th*en* ærlikaste ma*n*
th*er* ma*n* om ha*ns* dagha fan, 208
th*en* th*er* thiænte kon*ung* Artus

---

24. iærlar] iærllar och *B*, ok kemppe *E*, oc *F* *greff-uar — them] så B, bortrivet i A så när som på:* greffw thiænte] thiæne *D* **25.** ridda*ra*] ridder *F* synir] oc swene *D* the] *saknas i B, D, E, F* giordo — swa] *så B, bortrivet i A så när som på:* gior giordo] gøra *D* **26—40** *efter B, bortrivet i A* **26.** ther] som *D*, *saknas i F* ku*n*no na] ko*m*me moo *F* **27.** Om] J *E, F* werdug] w*er*doghe *D, E, saknas i F* Artus] *F till:* hans **28.** waro — starke] war sterkke kiemper *F* thera] *så E* (ther*e*); herra *B, som D, F* liiff] liweth *F* **29.** for] for*e* *D, E* ridd*er*-skap] ridda*re*scap *D* och] *F till.:* for f*rvr*] fruor *D, E, F* **30.** thisse werre the nw ferre ere *F* the] ath the *D* **31—32** *saknas i D* **31.** fore] for *F* loff] *så E, F;* priis *B* priis] *så E, F;* loff *B* at] *saknas i F* **32.** nw] *E till.:* alt næplik] neppelig *E, F* **33—34.** then sagæ jek wil for ider seghiæ / ok wil jek ey ther wm teghiæ *D*, Eth effue*n*tyr ther iech vill af sighe / th*et* ær *met* th*et* iech wil ey thie *E*, jen saude megh th*et* iech wil seye / och tøcker(?) megh th*et* jech wil ey tÿe *F* **35.** en] *så D, E, F;* then *B* riddare] rider *F* ærlikaste] erlixte *E; ædle D,* edeliste *F* **36.** j hans dawe ma*n* ey tøligh jen fandh *F* ma*n* om] noger j *E* **37.** ther] *som D*

daglika pa ha*n*s hws.
Kon*ung* Artus som j haffui*n* hørt
ær høffuitzk ow*er* allæ førstæ giørdh,
han i th*en* sama timan a i v.
hiolt et hoff forsniman
m*edh* mykin frygdh om pingizdagha tiidh.
Frwor oc iomfrwr the waro th*er* bliidh.
Riddara oc swena the giordho th*em* gaman
m*edh* diost oc bohordh th*er* the komo saman,
tha kon*un*gen war mætter i open sool
uppa sit hws i Karidol.
Tha the waro mætte the saato til saman,
riddara oc frwor giordho th*em* gaman,

---

38. daglika] dauligh *F* pa] uppa *D, E* ha*n*s] hans egith *D*, karildoll ha*n*s eget *E*, karildos *F* **39**. hørt] af hørth *E*, hørdh *F* **40**. hans loff er wide om werden førdh *F* ær høffuitzk] ha*n* haffu*er* høffuiskheith *D* førstæ] fyrte *D* giørdh] giort *B, D, E* **41**. fagher j sina (*eller* sma; *därefter ett struket* j) thimæ *B*, oc i alle sine thime *D*, ha*n* hauer nw j sin tymæ *E*, j*n*nen sine dawe och time *F* **42**. hiolt] han hiolt *B, D, F*, holdet *E* hoff] *D till.:* nw forsniman] for snimæ *B, D, F* **43**. om] *saknas i E* pingizdagha] pingxdagha *B, D*, pintzdags *E, F* **44**. Frwor] frwr *B, D* iomfrwr] iomfruer *F*, mør *D* the] *saknas i B, F* waro] war *F*, giorde *D* ther] segh *D* **45**. Riddara] rider *F* the] *saknas i B, D* them] *så B, E, F*, segh *D;* ther *A* **46**. m*edh*] *saknas i B, D* diost oc bohordh] tornei oc diusth *D*, disth oc torney *E, F* ther — komo] tha gar ther *B*, tha the kome til *D*, ko*m*me the *F* **47**. kon*un*gen] konu*n*g *D* mætter] me*t* *E, F* i — sool] ath apta*n* sol *D*, j obene saal *F* **48**. uppa] *så D, E, F;* oppe j *B*, pa *A* sit hws] sine huse *D* i] *saknas i D* Karidol] ka*r*idoll *B*, karatol *D*, karildoll *E*, karildal *F* **49**. tha the sathe alle sama*n* *D* Tha] ther *B, E, F* the (2)] och *F* til] *saknas i E* **50**. riddara] the ridd*ere* *D*, rider *F* frwor] io*m*fr*v*er the *B*, fruer the *E, F* them] seg *D*

oc kalzadho marght hwath slikt haw*er* wald*it*
at mykith wardh*er* iæt oc litidh haldith
aff alzskøns minne th*er* frwo haffwa wald;
th*en* ma wara i hiærtadh bald
— — — — — — — — — — —
oc haffwa th*em* i th*er*a hiærta kæra.
Th*et* wil iak hælzst aff æwintyyr sc*ri*ffwa
hwath ske*m*ptan the mondo fordo*m* driffwa.
Tha kon*un*gin war mæt so*m* iak før sagdhe
han ey mælte vtan sat oc thagdhe.
Hwath kon*un*gin wil i sit hiærta mena
th*et* wiste ængin vtan han ena.
Han stodh op oc gik at soffwa;
th*et* folk sat alt at*er* til hoffwa.
Th*er* vndradho riddara oc swena pa;

51—56 *saknas i D* **51.** oc] *saknas i B, E* kalzadho] snackede *F* marght] ma*n*gt *B, E,* møgeth *F* hwath] hwo *B, E* slikt] *så B, E, F;* tholikt *A* wald*it*] *så B, i A läsligt blott:* wald **52.** at] och *F* iæt] *saknas i E* **53—54.** aff th*e*m som fruer haffwer ath wolde / och mowe were j hierth*et* bolde *F* **53.** minne] mu*n*ne *B,* kerligh*et E* frwo] fr*v*er *B, E (F)* haffwa] hafde *E* **54.** th*en*] th*e*m *B,* ha*n E* ma] *B, E till.:* wæl bald] *så B,* baall *A* **55.** th*e*r the wilia haffwa til thiænara *A,* th*e*r the wilæ hawa til tolke*n* æræ *B,* th*e*r the ville haue til tieneræ neræ *E,* oc thier*e* thiener wil iech wer*e F* **56.** th*em*] *saknas i B* thera hiærta] hierth*et F* **57.** tha wil iech nw først aff art*us* skriwe *F* **58.** ske*m*ptan] *så B, D, F;* glædhe *A,* ga*mm*e*n E* fordo*m*] *så B, D, E, F;* fordh *A* **59.** Tha] so*m B,* th*e*r *E* kon*un*gin] konu*n*g *D* mæt] mett*er D,* mette *F,* mak *B* iak før] før iach *B, D,* jech før*e F,* iec *E* **60.** ey] jncted *F* mælte] *så B, D, F;* taladhe *A, E* sat oc] sant elle *B* **61.** kon*un*gin] *konung D,* ha*n F* wil — hiærta] j sith hiærtæ vilde *B,* i sith hierte mu*n*de *D,* mu*n*dæ j sith hiarte *E,* j sit hierte mwn *F* **62.** ængin] icki *F* **63.** stodh] *B till.:* sik **64.** th*e*t folk] ffolket *E, F* alt] *så B, D, E,* all *F;* th*e*r *A* at*er*] efft*er B,* apther *D,* igen *E,* qwer *F* **65.** vndradho] wndreth *F* riddara] ridder *F* pa] a *B, F,* uppa *D, E*

han war ey wan at gøra swa.
Drøtni*n*gin war m*edh* ho*num* inne,
frwor oc mør oc høffwitzka q*ui*nna.
The riddara mædhan th*er* wte standa
— hwat æwintyr kom th*em* tha til handa? —
Segremors oc Walewan,
Kalegrewanz oc h*erre* Iwan
och h*er*ra Kæyæ quat sprak,
th*er* ee talær illa a huars ma*n*z bak,
och and*re* riddar*e* fler*e*; 209
thy war th*er*a ske*m*ptan mer*e*.
En riddar*e* het Kalegrewanz,
han hoff sith æui*n*tyr och sagde til sanz,
th*er* ho*num* war mer*e* last*er* æn æræ;
thy monde ha*n* sik saræ kæræ,

---

66. han] *Före detta ord till. A:* thy, *saknas i B, D, E, F* ey] icki *F* **67—68** *saknas i D* **68.** mør] *så B, E, F;* iomfrwr *A* høffwitzka] høwske *F* **69.** the ridder kw*n*ne th*et* ey wndh*er* stande *F* mædhan] so*m* *E* th*er*] th*er*æ *D* wte] eta*n*dhe *D*, bodæ *E* **70.** kom — tha] th*e*m mu*n*de komæ *D*, them kw*n*ne ko*m*me *F* tha] alt *E* **71.** *Framför båda namnen till. A:* h*er*re, *saknas i B, D, E, F* oc] *E till.:* then Walewan] waliwan *B, D, E* **72.** Kalegrewanz] *så B,* kalleg*r*euen *D*, kalegriwa*n*s *E,* kalgrewans *F; bortrivet i A så när som på* -s h*erre*] then hær *E, saknas i B, D* **73** *efter B, bortrivet i A så när som på:* (w?)atsprak h*er*ra] then h*er* *E* quat sprak] *så B, E,* qwadsprak *D,* qwadh sprak *F (A se ovan)* **74—88** *efter B, bortrivet i A* **74.** ee] io *F*, alt *E, saknas i D* talær illa] ille thalar *D* a] po *F* huars] *så D, F; saknas i B, E* **75.** och] *F till.:* mange riddare] rider *F; E till.:* ma*n*ge **76.** war] war*e* *F* thera ske*m*ptan] alt scampna*n* *E* **77.** riddare] rider *F*; *E till.:* ther het] h*er* *C*, hede *F* Kalegrewanz] kalleg*r*ewans *D,* kalegriwans *E,* kalgrewans *F* **78.** hoff] burde *E; F till.:* op och sagde] *saknas i F* **79.** ther] th*et* *C, D, E, F* ho*num* war] war hono*m* *D, F* mere] meer *C* last*er*] lasth *C, D, E,* til blyh*et* *F* æn] heller *D* **80.** saræ] sorligh *F*

tha ha*n* sith æui*n*tyr sagde fram,
th*et* ha*n* sik siælffu*er* hiolt for skam.
Drøtni*n*gen mo*n*de th*er* næle ga,
hon stod th*er* nær och lydde oppa.
Engen wart wid*er* th*etta* war
wtan Kalegrewanz, at ho*n* thit gar.
Th*en* ædlæ riddar*e* stolt och godh
tagh*er* opp moth h*en*ne stodh.
H*err*a Keyghe gaff honu*m* th*et* til saka, a ii r.
han fik ey bæt*er* til ordha taka:
»Thu æst æn høwizkar*e* æn wi alle,
for thy skulu*m* vi thik h*err*a kalla.
Tho man letar badhe vte ok inne
man kan ey tholkin kæmpa finna.
Th*et* thykk*er* minne fruo swa,

---

81. tha] Ther *E* **82.** ha*n* selwer lastede tøligh skam *F* th*et*] at *E* sik — hiolt] holt sigh selff *E* **83.** næle] *så C,* nale *D,* nær *E,* neer hoos *F;* nælikæ *B* **84.** hon] oc *E* nær] selff *E,* hoos *F* oppa] *så C,* uppa *D, E;* ther aa *F,* pa *B* **85.** wart wid*er*] war widh *C, D, E,* ther*e* worte *F* th*etta*] th*et* *F* war] bordh *E* **86.** Kalegrewanz] kallegr*e*uans *D,* kalegr*i*wans *E,* karlgrewens *F* **87.** riddar*e*] ridd*er* *C, F* **88.** tagher] *så C,* tagh*en* *E;* han tha *D, F,* tha *B* moth] amod *E, F* h*en*ne] then fruge *E* **89.** H*err*a] her *F* Keyghe] kæyæ *o. d. B, D, E, F* gaff] giff *B* (gaff *C*) honu*m* th*et*] h*en*ne th*et* *B,* th*et* honu*m* *C* th*et* til] ther for *F* **90.** ordha taka] ordh ath tage *F, E* **91.** æst æn] æsth *D,* ene ær *E,* est ienne *F* høwizkare] a *till. över raden (hand 2?) i A;* høwsker*e* *F* **92.** for] *så B, D, E, F;* ok for*e* *A,* for*e* *till. över raden (hand 2?)* **93.** Tho] thok at *B, D,* thy *C, F,* th*et* *E* **94.** sliiken kempæ ka*n* ma*n* ey fi*n*ne *D* tholkin] tolikæ *B,* a*n*neu teligh *E,* tøligh jen a*n*nen *F* kæmpa] *saknas i F* **95.** my*n* frue tøcker icki sa *F* minne] my*n* *E* fruo] frw *B; A till. över raden (hand 2):* drøtni*n*ginne, *D till.:* wær*e*

ij ærin een fromare æn andre twa.
Hwar skulum vi annan tholkin fa,
thæn tho ær krank at lita op a?»
Tha mælte æn herra Keyghe:
»Thet wil iak idher sægia,
til tokt æru wi alle off seene
vtan herra Kalegreuanz ene.»
»Kære herra, mælin ey swa!
Hær war ængin fore spa.
Wi fingom mina fru off sent at see;
thet gør os allom saman wee.»
Drøtningin mælte til Keyghe tha:
»Thit hiærta monde nu sunder ga,

---

96. ij] ath i *D, F* een] æn *B,* ene *E; saknas i D, F* fromare] frommer *F,* fræmbre *B,* høwitzskere *C* **97—98** *saknas i D* **97.** skulum] skal *F* annan tholkin] tolkan annan *B,* en annen telig *E,* tøligh jen annen *F* **98.** ther tha ær krank och lith pa *B,* thet ær krankt ath lita oppa *C,* ther vy motte stadeligere lidæ vppa *E,* han er tha krank ath lide aa *F* **99.** tha mælte then (æn *C*) herren (herre *C*) kæyæ *B,* æn melte herre keya *D,* Æn talede tha mere hær kæyæ *E,* tha melte en mere herre keye *F* mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) A* æn] *A till. över raden (hand 2):* om **100.** Thet — iak] som iech vill nu *E* idher] nw edher *F; A till. över raden (hand 2):* fore samind, *D till.:* for saninde sægia] *så C, D, F;* sighia *A, B, E* **101.** tokt] tik *B* æru] tha ære *E,* och ere er *F* off] *så B (saknas i C), D, E* (offseine, vsene); *saknas i A, F* **102.** herra] her *E, saknas i D, F* Kalegreuanz] *så B,* kalgreuans *A, F,* kallegreffuans *D,* kalegriwans *E (jfr v. 72, 77, 86)* ene] all ene *C, D, E* **102—103.** *Mellan dessa verser till. F:* kalgrewans suarede tha **103.** Kære herra] Gode her kæyæ *E* mælin] *ä t (hand 2 över raden):* isighin *A;* j taler *E,* taler *F* **104.** Hær] here *F* war] *D till.:* nw, *E till.:* ræt fore] fyrre *D, E,* for *F* **105.** Wi] thy *F* mina] myn *E, F* fru] frva *B, E, F* off sent] vsendh *E,* os senth *F* **106.** os] them *F* **107.** mælte] *ä t (hand 2):* sagdhe *A;* thalar *D,* suarede *E* til] *saknas i E; C till.:* herre, *D, E:* her **108.** Thit] thet *E* monde] *så B, D, E, F;* mon *A (jfr Stud. 3:46)*

hafdhe thu ey tholkith spot nu giørt,
som wi hafuu*m* alle saman hørt.
Thu hafu*er* alla m*edh* spot vnfangith,
th*et* hafu*er* thik opta illa gangith.»
The riddara varo m*edh* bøn til redho:
»Miin fru, ij skulin ey wardha vredha!
Han thiænar idh*er* giærna til alla mata,
tho kan han sit spot ey lata.»
»Mik thykk*er* iak hafu*er* ænkte sakt
th*er* ey bæt*er* ær mælt æn ofu*er* ware thakt.
Ængin skulde andro*m* spot at drifua
vta*n* tokt ok æro hwar andro*m* gifua;
thy skulu*m* wi alle hær m*edh* thighia
ok riddarin sit æwintyr fram at sighia.»
Thæn riddarin mælte: »Th*et* sigh*er* iak thik,

---

109. huilketh spoth thu haffu*er* th*er* aff giorth *D* ey] *saknas i E* nu] at *B,* oc *E, saknas i F* giørt] giort *A, B, D, E, F* **110.** hafuu*m* — saman] haffwo*m* allæ her *B* (her alle *C*), haffuo*m* nw alle *D,* nw alle haffwe *F* **112.** th*et*] thi *E, F* thik] th*et* thik *F* **113.** the] *står i margen i A* riddara] ridder *F* **114.** fru] fruge *E, F* wardha] wara *B, E, F* **115.** til] m*et E* **116—117.** *Mellan dessa två verser tillägger F:* droni*n*gen mwnde them sa suare / megh tøcker ha*n* kan sine ordh ey spar*e* **116.** tho mogh han ey sith spoth ath lata *C,* tha moa han ey sith spot forladhæ *E,* en do ha*n* ka*n* ey sin spoth for lade *F* kan] ma *B, D (E)* **117—122** *saknas i E* **117—118.** megh tøckes ha*n* haffw*er* nw øwerth saudh / th*er* bedre matte haffwe wereth taudh *F* **117.** thykk*er*] *D till.:* som ænkte] *D till.:* th*et* **118.** bæt*er* (*C till.:* ær) mælt (taladh *C*) æn øw*er* takt *B,* som ey ær bather melth en takth *D* ey] *jfr D och Stud. 3: 47 f.; saknas i A* mælt] *struket i A, varefter hand 2 skrivit över och åter strukit:* thakt, *därefter skrivit:* sakt **119.** Ængin] æn engen *B* skulde] skal *F* at] til *F* **120.** tokt] thykkio *B* (tokt *C*) **121.** thy — hær] nw skulle j alle here *F* **122.** ok riddarin] then rider skal *F* at] *saknas i F* **123.** Thæn riddarin] h*e*rræ kallegr*e*ffua*n*s *D, E* riddarin] riddar*e B,* rider *F*

herra Keyghe, om thu wilt lydha mik,
mik bør ey widher thik at kifua;
swa mykin odygdh tha kan thu drifua.
Thet thu mik drifuer (for) spot ok hadh
ther aff æst thu siælff forsmadh.
Thu ma mik ey til skadha koma,
thu mat mik ok swa litith froma.
Thu hafuer ok alla mæn forsmath
hwath thu for maat ok drifuit thøm hadh.
Thy wil iak gærna thakka thik,
thu loot ok ække brista a mik.
Mit æwintyr wil iak ey længer sighia;
iak bidher mina frw, lofuer mik at thighia.»

---

124. herra] her *E* om — wilt] wilth thw *F* om] æn *B* thu] *saknas i C* lydha] litæ a *B* **125.** mik — widher] jek wil ey widh *D* ey widher] i widh *C* at] *saknas i C* kifua] *efter ett struket* skifua *i A* **126.** odygdh tha] odygd *B* (otogth tha *C*), oføgæ *D, E* **127.** Thet] At *E* mik drifuer] megh fordriffuer *D*, giwer megh *F* for] *så B*, fore *E*, medh *D; saknas i A, F* **128.** æst] worder *F* siælff] siælffuer *B, D*, selwe *F* forsmadh] formad *B* (forsmadh *C*) **129—130** *saknas i D;* thu kanth megh ey møgeth frome / och ey møgeth til skade komme *F* **129.** Thu] *så B*, Thet *E;* ok *A* **130.** mat] kant *E* swa] til *B (saknas i C)*, full *E* litith] lithin *B* (litith *C*) **131.** ok] nw *D, saknas B, E* forsmath] for småt *B* (*säkerligen ä fr* smat), forsmadh *D, E, F* **132.** och driffuer (driffwith *C*) til hadh hwar thu for måth (*säkerligen ä fr* math) *B*, huar thu kanth medh spoth oc hadh *D*, huar thu math oc drefuet fore hodh *E*, och os alle wilth thu holde til hadh *F* drifuit] drifuer *A (jfr C, E)* thøm] *A till. över raden (hand 2):* til **133.** Thy] thet *B, D*, Ther *C* **134.** thu] ath thu *D, F* ok ække] thet ekke *B*, ey ath *C*, ekki *D*, thet enctet *E*, ey *F* a] å *B* (*säkerligen ä fr* a), ath *C; saknas i F* **135.** længer] nw *F* **136.** iak bidher] och bider iach *B, saknas i F* mina frw] min frva *B* (frw i *C*), *E, F*, min frü i *D* at] *saknas i B, D*

H*err*a Keyghe mælte æn tha: a ii v.
»Miin frua, om ij wilin swa,
lyst*er* idh*er* th*er* a at lydha
ok th*enn*a godha riddara at bidhia
sit æwintyr fram at føra;
th*et* ær the thing wi gærna høra.»
Drøtni*n*gin mælte til h*err*a Kalegrewanz:
»Aktin aldre huru th*et* gangx!
Ij thørfwin ey h*err*a Keyghe at sættæ,
ha*n*s thrwgh aktin ræt ænkte vætta,
ok takin th*et* idh*er* ey til skam.
Fore mina bøn sighin æwintyrith fram!»
»Min fru, matte th*et* annath wæra!

---

137. H*err*a] Then hærre *E* mælte] *A till. över raden (hand 2):* oc sagdhe; sadhe *E* æn] effther *F, saknas i B, D, E* tha] swa *B* **138.** frua] fr*v B*, kær*e* fru *D*, ædlæ frugæ *E* ij — swa] th*et* wer*e* moo *F* **139.** lyst*er*] Oc listær *E* idh*er*] *E till.:* nu a at lydha] at litæ *B*, a lyda *C, D* **140.** ok] allæ *B* th*enn*a] thesse *B, F*, thessom *D* godha] godo*m D* riddara] ridder *F* at] ther om *F, saknas i B, D* bidhia] biudhe *D* **141.** æwintyr] *B till.:* her, *E:* nw **142.** the] then *D, F* wi] *så B, D, E,* man *A*, iech *F* gærna] *A till. över raden (samma hand):* vil; *saknas i B, D, E, F* høra] gøra *B* **143.** mælte] *ä t:* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* til — Kalegrewanz] ther som hwn stor *F* til] *saknas i B, E* h*err*a] *saknas i D* Kalegrewanz] kalg*r*euans *A (se v. 102)*, kalengar *B*, kallegar *D*, kaleg*ri*wander *E* **144.** Aktin] otthen *D*, akte nw *F* aldre] alt ænctet *E* gangx] gar *B, D, F*, ga*n*gær *E* **145.** ey — Keyghe] h*err*e keyæ ey *D* at] *saknas i B* (ath *C*), *E, F* sættæ] *så B, D, F;* sæta *A, E* **146.** hans ordh er jnkth*et* rette *F* thrwgh] trugh tha *B*, trow th*et E* ræt ænkte] ey eth *B*, i ey *C*, i inthe *D*, alt encth*et E* vætta] vætæ *E* **147.** th*et* idh*er*] id*er* th*et D, E*, ether them *F* ey] inkth*et F* til] for *D* **148.** Fore] for *D, F* mina] my*n E*, wor *F* sighin] før *D* æwintyrith] æui*n*tyr *B, E, F* **149.** fru] fr*v*a *B, E, F* matte] mo *F* annath] a*nn*ærs *D* wæra] *haken på æ delvis utplånad i A;* waræ *B*

Th*et* ware mik alt off thwnkt at bæræ,
thetta æwintyr at sighia hæræ;
for idhra bøn skal th*et* tho væra.
Bidh*er* iak ok alla th*er* til lydha
hwath miin ordh hafua at thydha.
Ij thænkin th*er* a m*edh* vit ok sinne,
riddara ok frwr ok stolta q*ui*nna,
hwath mik ær tiimpt ok ække drømpt,
m*edh* mik var th*et* æn aldre glømpt.

Th*et* var forsniman ok ække lango,
iak foor ok wilde nymær*e* fanga,
væpnadh*er* wæl til foot ok handa,
ok leta æn mik thordhe nakar bestanda.
Iak fan een vægh a høghro hand,

150. ware] ær *D,* worder *F* alt] *till. över raden, troligen av hand 2, i A; saknas i D, F* off] *så B, D* (optu*n*kth), *E* (vtunct), *F* (v tonkth); *saknas i A* bæræ] *så B, D, E, F;* gøra *A* **151.** thetta] th*et* *E* at sighia] sigh*er* iach *B* **152.** tho] tha *C, E* væra] waræ *D* **153.** Bidh*er* iak] *orden i denna ordning i B, D, E, F;* iak bidh*er* *A* ok] *saknas i B, D, E* alla] *F till.:* som til] *E till.:* at **154.** merker my*n* ordh huath the betyde *F* miin] myne *E* ordh] *B till.:* the at] *saknas i B* (ath *C*), *D* **155—156** *saknas i D* **155.** Ij thænkin] iach tak*er* *B* (rakar *C*) th*er*] here *F, saknas i E* **156.** riddara] ridder *F* ok (1)] *saknas i B* frwr] *så B,* fruger *C, E, F;* swena *A* stolta] høweske *F* **157.** tiimpt] tinth *C,* timet *E* ække] ey *D* **158.** m*edh* — var] Jek haffu*er* *D* var] warder *F* æn] ey *E, saknas i F* **158—159.** *Mellan dessa verser stå i F v. 239—242.* **159.** forsniman] for snimæ *D, F* ække] *ä fr* ekke *i A;* ey *B* (ikke *C*), *E,* ey for *D* lango] longe *D* **160.** ok — nymær*e*] ath lede nymer*e* ath *F* nymær*e*] æue*n*tir *E* **161.** væpnadh*er*] wa*m*pt*er* *B,* Væmpther *C, D, E,* vebnede *F* **162.** ok leta] och lette *C, D,* Jech lettæ *E,* ath see *F* æn] om *B, D, E, F* mik — nakar] nokor thorde mik *B (C=A), D, F,* noger vilde mek *E* **163.** a] *E till.:* my*n* hand] hande *E*

ther mik ledde til eet frømadha land.
Thænne vægh var thiokker at ridha,
mørk ok thrang m*edh* diwpa lidha.
Han ledde mik ginom ena vidha mark
til ena borgh ther var ful stark.
Stora grafuar ther om gingo,
swa at ængin matte ther ow*er* sp*r*inga.
Ofu*er* the grafua gik een broo.
Husbondin kom ok mælte swo —
han hafdhe een høk a sinne hænde,
hafui han thak at han mik kænde —:
'Ij skulin aff stigha, ij nat hær blifua;
man skal idher alla nadher gifua.
Signadh war*e* the søta stund
ther thik hær ledde a mina fund!

---

164. ther — ledde] ha*n* ledde megh indh *F* til] aa *C, D,* af *E* eet] *saknas i B, E, F* **165.** Thænne] *A till. över raden (hand 2):* same thiokker] tyøk *E,* myrk *D,* wildh *F* ridha] *bokstaven* a *överklistrad i A* **166.** m*edh* — lidha] megh mwnde lith lide *F* **167.** ginom — vidha] om sider j ie*n* *F* ena] en *B, E* vidha] vid *E* **168.** ena] en *B, D, E, F* ther] som *C,* hon *D, E, saknas i F* ful] swa *D,* ganskæ *F* **169.** Stora] fuldh store *F* grafuar] grop*er* *B, D* ther om] om he*n*ne *E* gingo] gonge *F* **170.** swa] *saknas i E* ængin — ther] ther matte engi*n* *B (C = A)* ow*er* sp*r*inga] jndh ko*m*me *F* **171.** the grafua] then graff *D, E,* then grop *B* gik] ther gik *B, E,* ther war *D* **172.** mælte] *ä t* sagdhe, *över raden (hand 2), i A* **173.** hafdhe] bar *E* høk] book *B* a] å, *säkerligen ä fr* a *B* **174.** at] th*et* *C, F* **175.** J nath skulle j hær ændelig bliffue *E,* han saude j skollæ j nath here bliwe *F* aff stigha] her st*r*idhæ *B* (aff stiga *C*) hær blifua] ath biidhe *D* **176.** nadher] nåd*er* *B, säkerligen ä fr* nader **177.** ware] *så B,* were *F,* tha væræ *E,* warde *D;* war *A* søta] *efter ett struket* st *A;* gode *F* **178.** ther — ledde] th*et* j kam here *F* thik hær] megh *D* hær] hiit *C* mina] mi*n* *B* (myna *C*), *E,* ha*n*s *D*

Thu æst hær væl komin gudhi ok mik.
Stigh bort aff ok hwila thik!'
Ther var arla quælder ok dagher liws a iii r.
tha iak kom ridhande til thet hws.
Medh mykin æra vnfik han mik
ok ledde mik · op medh siælfuum sik.
For vtan husith tha hængde eet bordh,
aff alzkyns malm tha war thet giordh;
een hamar hoos thet bordhith laa,
tha man medh honum a bordhith sla,
tha taka the riddara a husith at løpa,
hwar at sinom kompane øpa:
'Wi skulum alle til hofua ganga,
minz herra gesth medh ærom vnfanga.'

---

179. j er herre gudh wel kommen och megh *F* hær] *saknas i D, E* gudhi] gudh *E (F)* **180.** bort aff] aff thin hesth *D, F* **181.** Ther] thet *C, D, E, F* quælder — liws] herbere ath tage *F* quælder] qwældet *B, D,* afftens *E* dagher] *D till.:* war **182.** tha] ther *B, E; saknas i D* ridhande] farande *B* til] fore *B, E,* før *C,* for *F* thet hws] the stade *F* **183.** met blide ordh han megh wnd fek *F* **184.** ok] han *F* ledde] sætte *D* op] nig nidh *D,* indh *F* medh] nær *D* **185—186.** for wthen thet hus ther hende aa / alle hande waben ther were maa *F* For] *saknas i E* husith] thet hws *B, E* tha] ther *D, E* hængde] hek *D* **186.** aff — tha] medh askens malom *D* alzkyns] *jfr Stud. 3:49* giordh] giorth *D, E* **187—188.** then kwre bleste i sin lwdh / ath folketh skulle alle komme wth *F* **187.** hoos] nær *E* laa] lå, *säkerligen ä fr* la *B* **188.** tha man] hwo *B,* huar *D,* ther herræn *E* honum] han *D* a] pa *C,* togh *D* sla] slå, *säkerligen ä fr* sla *B* **189.** taka] togho *D, E, F* riddara] alle *F* a] j *B, F,* af *E* at] *saknas i B, D* **190.** ridder och suenne til annen øbe *F* hwar] *före detta ord till. A (hand 2 i margen):* ok at] uppa *D* sinom] sin *D, E* kompane] kompanom *B,* kompan *D,* stolbroder at *E* **191.** hofua] hobe *E, F* **192.** gesth] *så C, D, E;* gestæ *A,* gotz *B,* hesth *F* vnfanga] wth fonge *F*

Riddara ok swena toko min hæst
ok vnfingo mik ræt aldra bæst.
Tha møtte mik the stolta jo*mfrv*gæ
th*er* aldre gang*er* aff min hugha
ok aldre aff mit hiærta gær
æ hwar iak ij værldi*n*ne ær.
Hon bødh mik aff hænna dygdh
hiærtelika aff wærlzins frygdh.
Tha giordhe hon swa dygdhelik
th*et* hon siælff afvæpnte mik.
Sidhan lot hon mik klædhe skæra,
een riddar*e* matte m*edh* æro*m* bæra,
aff brwnt skarlakan ok hwiitskin;
een riik braza aff gullit fiin

193—194. *Verserna i omvänd ordning i B* **193.** riddara] ridder *F* swena] *E till.:* the **194.** ok — ræt] megh selff wndfinge the *F* ok] *saknas i B* vnfingo] vntfangadho *B* (vnfingo *C*) ræt aldra] so*m* the ku*n*de *D,* m*et* æræ *E* **195.** Tha — stolta] Jech soa th*er* ok en stolt *E* Tha] th*er* *C, F* jo*mfrv*gæ] *så B, E;* io*m*frua *A, C, D, F* **196.** th*er* mik ær kærest (kæ*r*iste *C*) j mi*n* hughæ *B* **197.** och stadeligh j mẏt hierte stor *F* ok] th*er* *B* gær] *ä t* gar *i A;* gar *B, E,* fær *D* **198.** hwar] huare *F* iak] *F till.:* helst værldi*n*ne] verden *E, F* **199—200** *saknas i D* **199—201.** jech ka*n* ey seye aff all the*n* dygd / och aff the*n* glede och all the*n* frygd / th*er* hw*n* megh thiede mange foldh ledh *F* **199.** Hon] Han *B* (hon *C*) aff] a *B, saknas i C* hænna] syna sto*ra* *C,* sin ædele *E* **200.** hiærtelika] oc hiarteligh *E* **201.** Tha] En *E* hon] ha*n* *B* (hon *C*); *E till.:* tha **202.** th*et*] th*er* *F* afvæpnte] wnth webneth *F* **203.** klædhe] klæd*er* *B, D, E, F* **204.** een riddare] th*er* ie*n* ridder *F* matte] *A till.:* thøm (*saknas i B, D, E, F*) **205.** aff] m*edh* *B* ok] m*et* *E, F; A till.:* vnder (*saknas i B, D, E, F*) hwiitskin] hwitæ skin *B, D,* hwit skyn *E,* sabel skindh *F* **206.** tedde mik goduiliæ sin *B* een — braza] th*er* brast oc enctæt *E* riik] dyr *D* gullit] *så E, F* (gullet, guldh*et*), gul hith *D;* gul hængde th*er* ij *A*

sat medh dyra stena
gaff mik the iomfrua rena.
Hon ledde mik til een lønlik stadh;
medh roos ok lilia var han saadh
ok yrter badhe gull ok grøn;
iak toke thet wæl fore all werldzens løn;
ij then lokt lyste mik at væra;
tokt iak ther sa aff miin hiærtelik kæra.
Tha gingo os ther alle ij fra,
ængin var ater vtan wi twa.
Tha taladhe iak til miin hiærtelik kæra:
»Skal iak fryghdh i værldinne bæra,
thet skal æpter idhan vilia væra,

207—208. then stoltæ iomfrva renæ / min kærestæ ther iach menæ *B (verserna saknas i C)* **207.** sat] The vare sath *E,* alt sat *F* medh] *D till.:* mange **208.** gaff] thet gaff *D, E, F* iomfrua] iomfru *E,* rosen *D,* stalte *F* **209.** til] j *B, D, E, F* **210.** ther vaar rooss oc lilie bladh *E,* alt sat met rosen och lilie bladh *F* roos] roser *B* (ross *C*) saadh] *så D,* sat *A, B* (*före* sat *till. hand 2 över raden i A:* om); *jfr Stud. 3: 50* **211.** gull] gule *F* **212.** iak — thet] thet togh iech *E* toke] togh *F* wæl] *saknas i B, D, E, F* fore] for *B, D, F* all] *saknas i E* werldzens] *så B, D, F,* værilsens *E;* værlz *A* løn] bøn *F* **213—214.** megh løsthet ther wel ath were / thy jech sa ther myt hiertens kiere *F* **213.** lokt] *så B, D, E;* stadh *A (jfr Stud. 3: 50); B till.:* ther lyste] lyster *D* at væra] waræ *B* **214.** tokt] oc tokth som *D,* togh *E* iak — sa] iach sa ther *B,* swa jach ther *C,* jek sa *D,* ther iech soa *E* aff] a *E* hiærtelik] herthe *D, E, saknas i B* **215—222** *saknas i D, E* **215.** os ther] the os *B, F* alle] all *C* ij] *saknas i F* **216.** var] *A till.:* ther *(saknas i B, F)* ater] effter *B, F* (ather *C*) **217.** jech saude tha til myt hiertens kiere *F* til] wider *B* (till *C*) hiærtelik] hiærtæ *B* **218—219.** *Efter F* (skal iech frygd j werden bere / thet skal effther eder wilie were); *verserna saknas i A, B (D, E)*

nadh*er*, io*m*frua, thæs hafuin ij æra.»
Swa mykin glædhi hafdhe iak thære,
iak toke thet for al værlzins æro;
matte th*et* æft*er* min wilia ganga,
aldre monde mik hedhan langa.
Th*et* var mik tho mæst a meen,
husbondin kom tha ganga*n*de ij geen,
han bødh os til bordh at fara:
'Ij maghin hær ey læng*er* vara.'
Vi giordhom hans vilia ok lotom ha*n* radha;
han skipadhe os ræt alla nadhe,
badhe vilt ok tampt ok alzkyns kost, a iii v.
ok bar os for*e* badhe viin ok most
ok aldra handa nadhe.
Gudh thakke honu*m* for*e* sina gafuo!

---

220. nadh*er*] noduge *F* io*m*frua] io*m*frv *B, F; A till.:* mik (migh jomfrw *C*) **221—222.** *Efter F* (sa møgeth glede haffde iech there / iech togh th*et* for alle werdsens ere); *verserna saknas i A, B (D, E)* **224.** monde] wille *C, F,* listær *E* hedhan] thæd*e*n *B* (*C* = *A*), *D, F,* fra*n* eth*er* at *E* **225—228** *motsvaras av 2 verser i D:* husbonde*n* ko*m* oc melthe swa / j sculen gensta*n* til bordz ath ga **225.** Th*et* var] en dogh gik th*et* *F* tho] tha *E,* aldr*a* *B, saknas i F* a] i *C,* til *E, F* meen] mot *B* **226.** *I början av versen till. F:* ath tha] til os *B,* oss tha *E,* os *F* ij geen] opt *B* (opp *C*) **227.** han] och *B* fara] goo *F* **228.** j here icki lenger wer*e* moo *F* hær — længer] ey leng*er* her (h*er* lengh*er* *C*) at *B* hær] *E till.:* nw **229.** lotom — radha] lydde ha*n*s radhe *D* lotom] lodh *F* ha*n*] hanw*m* *F, E* **230.** os] os os *D* ræt] *saknas i D, F* nadhe] *så B, D, E, F;* nædhe *A* **231.** ok alzkyns] aff ærlig *B,* oc ærligh *D,* m*et* ædle *E,* aff alle ha*n*de *F* **232.** ok — fore] men baro for*e* *B* (. . . r for oss *C*), han gaff os *D,* ha*n* bar foræ oss *E,* the bar os for *F* **233—234** *saknas i C, E* **233.** handa] *D till.:* gode **234.** honu*m* — gafuo] th*e*n rider och frue bode *F* fore] for *B, D*

Husbondin badh mik th*er* wy saathe
th*et* iak skulde gør*a* ok ekki lathe
th*en* sama væghin at*er* at ridha;
ha*n* sagdhe han vilde mik hema bidha.
'Iak veet th*et* monde longo væra
at thølkin riddar*e* var komin hær*e*,
th*er* swa foor æui*n*tyr at leta;
huath ij bedhins th*et* skal iak veta'.
Iak thakkadhe honum for the æro
ok iætte at iak vilde koma thære.
Mik tok a min vægh at langa;
iach tok orloff och gik til sianga.
Førsta daghin sit liws tedhe,
tha var mik mit ørs til redho.

---

235. badh] bød *B* wy saathe] *så D, E, F,* wi atæ *B;* honu*m* iætta *A* **236.** th*et*] *till. i margen i A (samma hand),* ath *D, F, saknas i B, E* gøra ok] th*et F* ekki lathe] *så D, E, F,* ey latæ *B* (ey *saknas i C*), ey forlata *A* **237.** væghin] vey *E,* wey thit *F* ater] effther *F,* opta *B* at] *saknas i B, D, E* **238.** vilde] wide *F* hema] *saknas i E* **239—242.** *Se anm. t. v. 158—159.* **239—240.** Jek wiste for longe ath th*et* mu*n*de wær*e* / ath tholigh ridd*are* skulle komæ hær*e D* **239.** veet] men *E* th*et*] ath th*et F* longo] *så B,* langa *A,* for*e* la*n*ge *E,* lengi *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A,* waræ *B* **240.** riddar*e*] ridder *E, F* **241.** ther — æui*n*tyr] som æpt*er* æwe*n*tyr for *D* ther] *saknas i B, E,* som *F* foor] *E till.:* efft*er, F till.:* ath æui*n*tyr] *så B, E (D),* awintyr *A;* nymere *F* **242.** bedhins] biuden *B* (bedins *C*), *D, E* skal] wil *D, F* iak] *F till.:* eth*er* **243—244.** *Efter F* (iech tackede hano*m* for then ere / och iette ath iech wille ko*m*me there); *verserna saknas i A, B, D, E* **245.** Jech stu*n*dede fast at veye*n* then lange *E* Mik tok] Gik *B* ([M]igh togh *C*) Mik] Ech *F* a] ath *F* **246.** iach — til] *så B, D, E, F;* iak tok tha loff at ga til *A* sianga] sænga *A, B, D, E, F* **247.** Førsta] th*et* fyrste *D, E, F* **248.** mik — ørs] mit ørs mik *B, D,* mit gode ørss *E* mit ørs] my*n* hest *F*

Iak thakkadhe thøm for thera dygdh,
ok reedh iak thædhan m*edh* glædhi ok frygdh.
Tha iak hafdhe ridh*it* een litin stund,
tha kom th*er* løpande a mina fund
ville nøt ok grym diwr,
leon, biørna ok pantiwr
bardhis th*er* m*edh* mykin gny,
th*et* iak rædhis for thøm at fly.
Iak drogh mik tha at*er* til baka.
Tha vardh iak var vidh*er* vnd*er*lika saka,
een hirdhe swartar*e* æn een blaman,
ledhar*e* skapilse iak aldre fan.
Han hafde ij hænde ena stang
aff iærn, badhe digh*er* ok lang.
Ha*n* war fuld*er* som ild*er* knøs,

---

249. thakkadhe] thakk*er* *B* (takkade *C*) for] fore *B* (før *C*), *E* thera] sine *D* **250.** ok — iak] Jech redh *E* iak] swa *D*, *saknas i C, F* **251.** Tha] Th*er* *E* ridh*it*] så *B*; *A troligen* ridhit *ä fr* ridhin litin] *saknas i B* **252.** tha] Jech *E* kom] *B till.:* mik *(saknas i C)* løpande] offuer *E*, *saknas i B, D* a] j *B* (a *C*) mina] *saknas i B* **253.** ville] Vill *E* grym] grymæ *B, D, E, F* diwr] *E till.:* fler **254.** biørna] biørn *C* pantiwr] pantyr *B*, panther *D, E, F* **255.** bardhis] the bordes *E, F* ther m*edh*] m*et* sa *F* **256.** th*et*] en *D* rædhis] rædd*is* *B, D, E, F* for — at] fore (før *C*) them *B*, oc wilde *D*, oc tog at *E* **257.** Iak — at*er*] och drog iach mik igen *B*, oc sa jek megh apt*er* *D*, Och drogh jech mek fast *E*, iech droff megh effther ien diel *F* **258.** vardh] *ä fr (hand 2):* var (*eller*: vart?) *A*, vor *E*, worte *F* vidh*er*] wedh *C, D, E, F* vnderlika] vnd*er*lik *B, D, E, F* **259.** swartar*e*] æn swartare *B* (swartaren *C*), sorter *F* **260.** ledhar*e*] een snødere *E*, jen leder *F* skapilse] troldh *F* fan] *efter ett struket fra A* **261.** hænde] hand *C*, sine hender *F* ena] en *E, F* **262.** iærn] iærne *B, D*, staal war han *F* digh*er*] stor *B, D, E, F* **263.** *Så B* (som en *C*); ha*n* var alt full onder en knøss *E*, ha*n* war ful och iller knøs *F*, honum folgde *(hand 2 i A till. över raden:* ok) een ilder knøs *A, D*

ha*n*s hofwdh var størr*e* æn ørsa høs,
halsin krokot so*m* wlualdhe,
ha*n*s ledha skapilse iak nødhogh talde,
ha*n*s haar var hwast som hiwpona thorn,
næsa krokotte som bokka horn,
ha*n*s øghon gol som topasi*us*,
aff thøm gik eet swa rædhelikith liws,
ha*n*s mun var vidh, ha*n*s læpa bla,
ha*n*s haka siit a brystidh la
ænlitith thølkith som biørna skin,
bassa tænd*er* ok apina kin,
skæggith hwast ok illa flæt,

---

264. var] *saknas i B* ørsa] *ä fr* horsa *i A;* ørbæ *E,* horssæ *B* (ørsa *C*), heste *D* **265—266.** ha*n*s ledhæ skapilsse iach nødug talde / held*er* iach adhræ ske*m*pta*n* walde *B,* Hans ledæ skabelsse ma*n*ge lundee / jech soa af ha*n*nu*m* j sa*m*me stu*n*de *E,* halsen krogeth so*m* jet hywel / aller sa iec ien leder dywel *F; verserna saknas i C* **265.** halsin krokot] krokotte*n* hals *D,* ha*n*s hals var *A (jfr F)* so*m* wlualdhe] *så D;* som (*hand 2 till. över raden:* en) wlfualle *A* **266.** nødhogh] næplige *D* **267.** ha*n*s haar] har*it B,* thy ath hareth *D* var] *saknas i F* hwast] skapat *B,* skapth *C, E, saknas i D* hiwpona] hiwpo*n B, D, E, F* **268.** næsa] nidhen *B,* næsan *C, F,* næssene *D,* hans næsæ *E* krokotte] *så D;* krokokta *A,* krokot *B, E, F* som] *E till.:* eth bokka horn] buxhorn *B (C=A), E* horn] *ä fr* hørn *i A* **269—270** *saknas i B (jfr dock 271)* **269.** ha*n*s] *saknas i F* gol] vare gulæ *E,* gule *F* **270.** the giffwe aff them iet redeligh lyus *F* thøm] *E till.:* tha swa] *saknas i D, E* rædhelikith] rædelict *E* **271—272** *saknas i D* **271.** ha*n*s øghon gol och mu*n*nen bla *B* ha*n*s — var] mwnden *F* ha*n*s (2)] och *F* læpa] lippe*n F,* næse *E* **272.** ha*n*s haka] hakan *B, F* siit] nedh *E* a] pa *F* brystidh] bryste *C* **273.** ænlitith] anlit *B* (ænlitit *C*) thølkith] war *D, E,* lode*n F* **274.** bassa] vilbasse *E,* willebassi *F* apina] apino *C,* æbene *E,* sorte *F* kin] mu*n D* **275—276** *saknas i B (jfr dock 277)* **275.** hwast] harth *D,* var huast *E* illa flæt] icki slet *F*

ryggin lang, m*edh* kulom sæt,
hans føt*er* bredhe ok kartnæghle lang,
fing*er* som g*ri*pskløør varo the vrang.
Han studde sik vidh*er* enæ slæggio;
myo ok lange varo ha*n*s læggia.
Ha*n*s klædhe varo vnd*er*lik
vtan kostnath hedh*er*lik;
the rikasta klædhe han hafdhe aa, a iiii r.
th*et* varo nøta hudh*er* twaa,
skornæ alle i rema,
them saa iak th*er* om honu*m* swema.
Tha ha*n* saa mik til siin ridha,

---

276. ryggin] oc rygge*n* *D* lang] *så E, F* (langh), *jfr ock B v. 277 och se Stud. 3: 50 f.;* var *A,* al *D* m*edh*] megh *D* kulom] kwlen om *F,* knylær *E* sæt] *haken på æ delvis utplånad i A* 277—278. skegg*it* hwast och ryggen la*n*g / føt*er*næ (foth*er* *C*) bredhæ och fing*er* so*m* sta*n*g *B* 277. ok] m*et* *E* kartnæghle] neglen *F* lang] la*n*ge *E, F* 278. finger] hans fingre *E, F* som] alsom *E* g*ri*pskløør] g*ri*psklo *D,* ga*m*sklør *E* varo the] oc *D,* krogeth och *F, saknas i E* vrang] vrongæ *E, F* 279. studde] stodh *F* vidher] widh *B, E, F,* m*edh* *D* enæ] *så B, E,* ien *F;* sina *A, D* slæggio] klubbe *D* 280. varo] tha vare *E,* war *F* 281. Ha*n*s] han *F* klædhe] klæd*er* *B* (clæde *C*), *E, F* varo] vare ful *E,* war *F* 282. *Så A, där dock hand 2 till. över raden efter* kostnath: ey; wtta*n* kosth wanheid*er*ligh *D,* vten kost fult hadeligh *E,* illæ haffden (haffde han *C*) skapat sik *B,* och selff war ha*n* sorth och bigh *F* 283. klædhe] klæd*er* *B* (clæde *C*), *D, E, F* han hafdhe] haude han *F* 284. th*et* varo] th*et* var *E,* the ware aff *F* th*et*] ther *C* nøta] horssa *B* 285—286. *Se Stud. 3: 51 f.* — saa iak ther om honu*m* swema / orma ok ydhlo aldra væghna *A,* skornæ alle i reime / sa jek ther vm ha*n* ath sweime *D,* Skorne illæ søndær j reme / them soa jech om ha*n*nu*m* sø*m*me *E,* alle skorne jre*m*me / them saa iech om hano*m* sue*m*me *F; versparet saknas i B* 287. Tha] Ther *E*

iak vænte han thordhe mik ey bidha,
han sprang a en attæ alnæ stubba,
studde sik vidh sina klubbo.
Han taladhe til miin ræt ænkte vætta;
iak viste ey huath slikt hafdhe sætta.
Han sa til mik swa rædhelik
som han vilde kiwsa mik.
Iak huxadhe alla handa saka,
hwath iak skulde til radha taka,
at iak var*e* swa til redho,
iak thørfte ey rædhas for*e* ha*n*s vredhe.
Iak hugdhe at han monde galin væra,
mædhan han ey mælte m*edh* iak var thær*e*.
Sidhan thordhe iak fram at ganga,

---

288. ha*n* torde megh tha ey lenger bide *F* vænte] wenth*er* *D* ey] icke *E* **289—290** *saknas i F* **289**. han] *saknas i B* (ha*n* *C*) a — alnæ] *så B, D, E;* op a een høghan *A (jfr Liffman-Stephens s. CLI f.)* **290**. studde] oc studde *D, E* vidh] m*edh* *D* sina] sin eghen *E* **291—292**. ha*n* talede til megh reth jngen orde / mægh vndrede hwi ha*n* th*et* giorde *F* **291**. til] widh *D* ræt] *saknas i B, D, E* **292**. slikt] tolg*it* *C,* th*et* *E* hafdhe] *E till.:* at **293—294**. iech tenkte ath ha*n* wille kyse megh / sa saa ha*n* redeligh til megh *F* **293**. Han] och *B, D* rædhelik] wredelik *B, D, E* **294**. kiwsa] kywseth *E* **295**. huxadhe] haffde *C,* tenkte *D, E,* tenke *F* alla] a ma*n*ge *E* **296**. iak] *saknas i C* **297**. at — swa] och tha worte iech *F* var*e*] *E till.:* ey redho] radha *C* **298**. iak — rædhas] ath iech icki reddes *F* iak] och *B* for*e*] for *D, F* **299—300** *saknas i D* **299**. Iak — monde] och huxade iach ha*n* mon *B,* och meente ha*n* migh *C,* Jech tenctæ ha*n* mu*n*dæ *E,* iech tenkte hano*m* *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A;* waræ *B* **300**. hwi ha*n* taleth ey men iech ka*m* ther*e* *F* mædhan] th*et* *B,* at *E* mælte] *ändrat till:* taladhe *(hand 2 över raden) i A,* taledæ *E* m*edh*] mæden *B* (m*edh* *C*), *E* **301**. Sidhan — iak] Sid*en* war iach diærff *B, D* (*dock:* diærffu*er*), Jech voxtæ derffuer *E,* om sider dierwedes iech *F (jfr Stud. 3: 52)* at] *saknas i C* ganga] gaa *F*

see huath æwintyr iak ku*n*ne fanga.
Iak mælte som iak ku*n*ne bæst:
'Sigh huath ma*n*ne th*er* thu æst,
huath thu godh*er* hæld*er* ild*er* ær,
hwi thu hær swa flatlika stær.'
Han swaradhe mik: 'Iak ær een man,
ij fæghre skapilse mik ængin fan
æn thu hafu*er* mik h*er* nu seet,
mina skæpna hafu*er* iak thik nu teet.'
'Huath hafu*er* thu, ko*m*pan, hær at gøra?
M*edh* orloff vil iak thik at spøria.'
'Th*et* haffu*er* iach gøræ om dagha langa,
the diwr at gøma thu seer hær ganga.'
'Iak veet ey huru th*et* ma væra

---

302. ath see hworth th*et* wille tha *F* see] oc se *D, saknas i E* iak] ha*n* *C,* ther iech *E* **303.** Iak] och *B* mælte] *ä t (hand 2, över raden):* taladhe til ho*num* *A,* talede til ha*nnum* *E,* sporde hano*m* *F*; *D till.:* alth bæst] bazsth *D* **304.** Sigh] *E till.:* mek, *F:* megh nw huath] huatskø*ns* *E* ma*n*ne] ma*n* *C, E, F* ther] *saknas i E* **305—306.** huadh heller thu vndh heller godh mwnde wer*e* / meden thu stander sa redeligh here *F* **306.** flatlika] flatligh *C,* slagen *E* stær] star *D* **307.** swaradhe mik] suarde tha *F* Iak] och *B* (jach *C*) **308.** skapilse] skipilsse *B,* skickelse *F* **309.** mik — nu] mik nu *A, D,* nw her mik *B,* migh h*er* nw *C, E,* megh nw here *F* **310.** mina] mi*n* *D, E, F* skæpna] *så B, D,* skapilse *A,* skipelsse *E,* fæyrindh *F* nu] *saknas i B, D* **311—312.** gode mandh huadh hawer thu here at giøre / mo iech th*et* hie*m*meligh aff thik spør*e* *F* **311.** hafu*er* — ko*m*pan] thu mo*n* *C* **312.** my*n* san th*et* vill jec af tek høræ *E* at] *saknas i C* **313.** Th*et* — iach] iech haffw*er* *F* haffu*er* — gøræ] *så B, D;* gør iak *A* iach] *saknas i C; E, F till.:* at om] ow*er* *F, saknas i B, E* **314.** the — gøma] gømæ (at g. *E*) the diwr *B, E, F* hær] her*e* *F* **315—318** *saknas i B* **315.** Iak — ey] ekki weith jek *D* huru] huor *E* ma] *E till.:* so væra] *haken på æ delvis utplånad i A*

at thu kanth th*em* gøme hær*e*,
ville diur ij ødhe mark,
vtan the varo bundin m*edh* band swa stark.'
'Sann*er*lika, th*et* sigh*er* iak thik
at the æru all swa lydhogh mik,
swa hafu*er* iak thøm m*edh* list*er* fangith
at the gita ey fra mik gangith.'
'Nu manar iak thik a thina tro,
sigh huru th*et* ma vara swo!'
'Th*et* første the høra mik at øpa,
tha thør ænkte thera løpa;
thaghar iak faar eet at halda,
sidhan ma iak thøm allom valda;
iak tak*er* th*et* ij horn och kast*er* nidh*er*,
at all hin annor skælfua vidh*er*;

---

316. kanth — gøme] *så D,* kanth th*em* saa giøme *F,* matæ gøme them *E;* gøm*er* the diwrin *A* hær*e*] m*edh* ær*e D* **317.** ville diur] *så D, E, F;* som ville ganga *A* ij] oc *E,* aa *F* ødhe] ødne *D* mark] marke *F* **318.** saa mange gri*m*me och saa sterke *F* m*edh* — swa] m*edh* bando*m D,* full *E* **319.** Sann*er*lika] sa*n*nerlik *B, D, F; F till.:* he*r*re sigh*er* iak] wil jek segiæ *D* **320.** at] *saknas i B, F* all] alle *D, E, F* lydhogh] ludyge *E,* lydinde *F* **321—322** *saknas i B* **321.** Jech hauer tho*m* alle m*et* lyste*n* fongeth *E* **322.** gita ey] ey gide *F* ey] ekki *D, E* **323.** Nu — thik] nw menær iach th*et B,* . . . sigh migh *C,* sey th*et* megh *F* thina] mi*ne D* **324.** sigh] alt *F; E till.:* mek ma] ka*n D, F* **325.** første] *E till:* ther at] *saknas i E, F* **326.** jngen thier*e* tørff fro megh løbe *F* thera] fra megh *D* **327.** thaghar] tha *B* (tagher *C*), *D,* Ther *E,* sa snarth *F* faar] fang*er B, F* eet] *E till.*: dywr **328.** thøm] th*et E* allom] all at *B* (alla ath *C*), altith *E* **329.** th*et*] *så B, E, F;* eet *A, saknas i D* ij horn] i øren *C, saknas i F* och kast*er*] *så B, D, E, F;* iak kastar th*et A* **330.** at — annor] at all the and*ra B,* alle the and*re* the *D,* oc alle hyne andre *E,* sa ath the alle *F* skælfua] *F till.:* ther

the løpa til mik ok bedhas nadhe
ok følghia all sidhan mino radhe;
hwilkin annar thøm giordhe swa, a iiii v.
han matte aff thøm stor skadha fa.
Nu sigh mik, søte h*er*ra kære,
hwath ær thiin sysla? Hwi kom thu hær*e*?'
'Jak ær een riddar*e*, iak far ok letar
æpt*er* thy mit hiærta ret*er*,
hwar iak matte æwintyr fanga
th*er* mik til æro matte ganga.
Nu bidh*er* iak, godhe kompan, thik,
at thu matte berætta mik,
hwar iak matte min ma*n*doom visa,
swa at miin æra matte risa.'
'Iak kan idh*er* eth æwintyr sighia,

---

332. ok] the *E* følghia] lyder *F* all sidhan] all sama*n* *B,* alle *C,* sida*n* alle *D,* allæ side*n* *E,* siden *F* **333**. thøm] *saknas i E* giordhe] gør *D* **334**. stor skade mwn ha*n* aff th*em* faa *F* matte] ma *D* stor] *så B, D, E (jfr F); saknas i A, C* **335**. sigh] *D till.:* thu søte] ærlig *E,* myn *F, saknas i D* **336**. hwath] hwar *C* ær — sysla] wilt thu *F* kom] komer *D* **337**. een] *saknas i C* riddar*e*] ridder *F* iak] ok *D* ok letar] *ä fr* at leta *i A (troligen samma hand),* ath letha *C,* ath lethar *D,* ey lede *F* **338**. æpter — hiærta] th*et* mith hiærta æpth*er* *D* thy] *så B,* th*et* *E, F;* thøm *A* ret*er*] gret*er* *B* (reth*er* *C*), mwn rede *F* **339**. hwar] *så B, D, E,* hur*e* *F;* ther *A* matte æwintyr] æui*n*tyr matte *B (C = A),* motthe th*et* æue*n*tyr *D, F* matte] *A till. över raden (troligen hand 2):* aff **340**. ther] the *E,* som *F* til — matte] æræ matte aff *B,* motthe til æro *D, F* **341**. iech bedh*er* gode hierte thik *F* godhe] godh*er* *D* kompan] kempe *E* **342**. matte] wilth *F* **343**. matte — ma*n*doom] ma*n*dom my*n* matte *C* visa] bewise *F* **344**. saa ath andre h*er*rer matte megh prise *F* swa at] th*et* *E* miin — matte] mik matte æræ aff *B,* migh æra matte aff *C* **345—346**. ha*n* suarede megh iech wil ey thye / h*er*re iech wil eth*er* nymere seye *F* **345**. kan] *A till.:* nu *(saknas i B, D, E), E till.:* for eth] *så B, E,* en *D;* mit *A*

iak vil for idh*er* th*er* ey om thighia.
Hær ligg*er* een kælda skampt ij fra;
iak vil idh*er*, h*erra*, sighia swa,
lyst*er* idh*er* thiit at ridha,
ij komin ey thædhan for vtan qwidha.
Thænne vægh th*er* ij hær seer,
han fald*er* thiit th*er* han idh*er* teer
the kældo th*er* iak hafu*er* aff sakt;
hon ær alla væghna m*edh* rosir thakt;
the ædhlo træ varo sat m*edh* lista,
for*e* vintirs twang the løff ey mista;
om kring hænne ær skipath swa
at solin kan hænne ey na;

---

346. och wil ey for idh*er* th*er* om tighiæ *B*, och will før edher th*et* ey tigia *C*, oc wil for eth*er* th*et* enctet tyæ *E*, ok vil iak ekke for idh*er* tygya *D* **347.** Hær — kælda] ien kielde er here *F* Hær] Th*er* *C* skampt] ey la*n*gt *C, D, F,* lideth *E* ij] *saknas i E, F* *Efter v. 347 till. A:* the vænasta man m*edh* øghon sa *(versen saknas i B, D, E, F)* **348.** som iak vil idh*er* ath segya i fra *D,* th*et* sæyer iech eth*er* aa myne tro *F* h*erra*] *saknas i C* **349—350.** lyst*er* idher (*C till.:* ath) ridhæ thidh / j komen ey thæden wta*n* q*w*idh *B* idher] *E till.:* nw **351—352.** thenne vey jech eth*er* theer / Han faller thit j lenger meer *E,* then sa*m*me wey j here seer / han følliger eth*er* thidh som iech eth*er* tier *F* **351.** th*er*] som *D, saknas i C* hær] *D till.:* nw **352.** fald*er*] holdher *D* ther han] och *B,* som iak *D* **353.** the] til then *F* th*er*] som *D, saknas i F* hafu*er*] *A ensam till.:* idher **354.** hon] ha*n* *F, saknas i B, D, E* alla væghna] alt *F* rosir] rosen *D, E; A (hand 2 över raden), F till.:* om thakt] laud *F* **355.** ædhlo] godæ *E* varo] *øwer B* (ware *C*), æræ *E,* er *F* sat] satte *E* **356.** fore] før *C, D, F* vintirs] wint*er* *B,* winterens *F* twang] *så B, D, E, F;* makt *A* the] *så B, D, E, F;* ther *A* løff ey] ey løff *E* **357.** kring] *saknas i F* hænne] the kelde *E, F* skipath] skapt *E,* skickede *F* **358.** hænne ey] ey he*n*ne *C* ey] enctet *E,* icki *F; D till.:* ath

the sama kælda hafu*er* me*re* priis:
hon ær æmkaald som annar iis.
Nær the kældo ær een mulløgh aff gul;
th*er* staar een stolpe aff vnd*er* ful;
the lænkia æru langa ok giordha swa
at mulløghin ma væl vatnith na.
Th*er* staar een cappella skampt ij fra,
the vænasta man m*edh* øghon sa.
Tak vatnith aff thæn spri*n*ga*n*de brun,
thik vardh*er* sidhan væl æwintyr kun;
æn thu th*et* om stolpan slaar,
thu seer væl sidhan huru th*et* gaar.
Tha komb*er* vint*er* th*er* swa stark,
at alle the fugla a the mark,
leon, biørna ok alzskyns diwr,
rædhas for thæn hardha skwr;

---

359. kælda] *A till.:* hon *(saknas i B, D, E, F)* me*re*] *så B, D, E,* sa dan *F;* een *A* **360.** hu*n* ær koldh alt som en iis *E,* ath ha*n* er kolder en ien iis *F* annar] nokor *B,* en *D* **361.** Nær] hos *B, D, E, F* the kældo] kelden *E, F* ær] henger *F* **362.** staar] *D till.:* ok aff] och *C,* m*et* *F* **363.** æru] er *F* ok giordha] iech seyer *F* **364.** ath the ka*n* wel til a*n*nen naa *F* mulløghin] the mulløgh *B, D* ma væl] matte *B,* ma till *C, E,* ma wel til *D* vatnith] stolpen *D* **365.** een] eth *B* (en *C*), *F,* oc eith *D* cappella] kappel *E* skampt] skæmpt *C,* ey lankth *D, F,* lidet *E* ij] ther *F, saknas i E* **366.** the] th*et* *B, D, F* vænasta] wænist *B* (wenesthe *C*) øghon] øgo *D* **367—368.** Tag vatn aff the*n* brøn tw seer / tek teess vell siden æffue*n*tir mer *E* **367.** Tak] th*et* *C* vatnith] wandh *F* **368.** thik] eth*er* *F* sidhan væl] wel siden *F* kun] kom *C,* kiendh *F* **369.** æn — om] ther j wa*n*neth a *F* æn] om *B* (En *C*), *D, E* th*et*] ther *C,* th*et* vatn *E* om] pa *C,* a *D* **370.** thu] j *F* th*et*] thegh *D* **371.** vint*er* — swa] th*er* winther swa *D,* h*er* soa *E* **372.** the (1)] *saknas i F* fugla] *så B, D, E, F;* folghla *A* a] uppa *D* the (2)] thera *B* **373.** leon] *B, F till.:* och alzskyns] alle *F* **374.** rædhas] the rædd*is* *D* for] foræ *E*

rægn, haghil, frost ok snio,
rædhelik eld*er*, th*et* maghin ij tro,
komb*er* th*er* m*edh* mykin dyn
for vtan alla nadh*er* ok skyn.
Kan thu swa thædhan koma bort,
th*et* thik vardh*er* ænkte til menæ giort,
om gudh thik the lykko an, a v r.
tha æst thu sælar*e* æn annar man.'
Hirdhin badh mik fara væl;
iak swaradhe honu*m*: 'Liff hæl ok sæl!
Th*et* lidh*er* nu fast at daxsins tidha,
mik lyst*er* ey læng*er* nær thik at bidha.'
Tha iak hafdhe ridhit een litin stund,
tha vardh iak var thæn vænasta lund
th*er* æ man m*edh* øghon sa
nær the kældo han sagdhe ij fra.

375—376. Regen hagell frost och snee / en rægeligh eldh ther mugæ j see *E,* for regen hawel frost och snee / sa iamerligh m*et* stor wee *F* **376.** rædhelik] oc grymeligh *D* eld*er*] køld *B,* ellingh *D* maghin ij] moghom wi *B,* magi *C* **377—378.** ko*m*mer th*er* møgel wode / for wth*en* alle skonsel oc node *F* **377.** m*edh*] och *E* dyn] tordwn *E* **378.** alla] all *E* ok skyn] skwn *E* **379.** Kan] En *C* koma] ko*m*me *C* **380.** th*et*] ath *D, F, saknas i E* til menæ] *så B, E,* til mien *F;* til skadha *A,* wette *D* **381.** thik] eth*er F* **382.** æst thu] er j *F* sælar*e*] siælffu*er C,* sælogar*e D,* saligere *E,* ien saligh *F* æn annar] *saknas i F* **383.** badh] bid*er D* **384.** Liff] lof *E* **385—386** *saknas i E* **385.** tidha] tyma *B* **386.** iech matte then wey til kielden ride *F* nær] hos *B, D* at] *saknas i B, D* bidha] bliffua *B* **387.** Tha] som *D,* ther *E, F* ridhit] *troligen så, ä fr* ridhin, *i A;* ridh*it B, D, E, F* litin] *saknas i B* **388.** vardh] worte *F* var] *D till.:* widh **389.** æ man] ma*n* ee *B,* en ma*n D,* noger ma*n E, F* **390.** hoos then kelde hirde*n* sadh aa *E* nær] hos *B, F (E),* hon *D* ij] *saknas i F*

Iak vil th*et* sighia aff rættan akt,
m*edh* blomst*er* ok løff var hon swa thakt,
mic thocte th*et* matte ey reghna swa,
at th*et* matte th*er* genom ga.
Ij then lu*n*d tha wardh iac war
ene mu*n*løgh aff gul swa klaar,
tho man all wær*e*lline leta scal,
man find*er* ey annar tholik fal.
Th*et* moghin ij for sa*n*ni*n*d tro
at then kælla væll*er* swo
som then kætil ou*er* elle heng*er*
oc vællin alla weghna wm gæng*er*.
Then stwlpe war aff smaragd*us* giørdh,
then sten war thiit m*edh* listom førdh,
wnd*er* hanom fyra robiin
swa rødhe oc skære so*m* solen skiin.

---

391. aff] m*edh* *B* rættan] ræt *E* **392.** hon] ha*n* *B* (ho*n* *C*) **393.** mic — ey] th*et* ku*n*ne ekki *D* matte] kw*n*ne *F* **394.** th*et*] ther *F* ther] nogeth *F*; *E, F till.:* j **395.** lu*n*d] *så B, D, E, F;* sama stwnd *A* tha wardh] ther war *D,* tha vor *E,* worte *F* **396.** ene mu*n*løgh] en mulløg *B, D, E, F* aff — swa] war aff gulleth *F* swa] badhæ skær och *B, D, E* **397.** tho] th*et* *B, D, F,* Thi at *E* all] allæ *B* (al *C*), *D, F* wær*e*lline] w*er*ldenæ *B, D,* werldin *C, E, F* **398.** tølligh ien fi*n*ner ma*n* icki fal *F*. annar tholik] and*re* tolige *D* **399.** Th*et* moghin] och moo *F* sa*n*ni*n*d] sa*n*no *B,* sani*n*dhe *D* **400.** væll*er*] hw*n* war *F* **401.** elle] ellen *C, D, E, F* **402.** vællin] weldren *B,* wallen *D,* welder *F* gænger] *haken på* æ *nästan utplånad i A;* *ganger* *B, D, E;* kringer *F* **403.** Then — war] then stolpen (stolpe *C*) ær *B,* en stolpe war ther *D,* Ther ær en stolpæ *E, F* smaragd*us*] smaragd *E* giørdh] *så C;* giorth *A,* giord*er* *B,* giordh *D, F,* giortd *E* **404.** førdh] *så C, D, E, F;* førth *A,* førd*er* *B* **405.** hanom] the *B* (honu*m* *C*), *E till.:* stode oc **406.** the rødæstæ soll (solen *C*) a skin *B* skære] skier *F*

Aff the wnd*er* th*er* iac th*er* sa,
th*er* ma iac wæl sighia fra,
oc wil iac enkte aff thy løna;
hwa thiit wil fara han ma th*et* røna.
Jac togh then mullogh th*er* hengde af gul
oc fylte aff kælda*n* til hon war ful
oc watnidh iac sidhan a stwlpan slo;
th*et* angrar mic (at) iac giordhe swo,
for thy at tha burdhis storm oc gny,
molnadhe himil oc molnadhe sky,
oc togh swa angeslica at reghna,
eld*er* fløgh th*er* alla weghna,
haghel oc frost mu*n*de th*er* ey thryta;
jac thencte at th*er* sculle allt nidh*er* bryta.

---

407. Aff] Nu af *E* ther (1)] so*m* *B, D, saknas i C, F* ther (2)] all *E* **408**. th*er* ær megh seinth ath segiæ i fra *D* iac] *E till.:* full fra] j fra *B, E* **409**. oc — iac] iech wil *F* enkte — thy] ther aff enkte *B*, enctæt ther af *E, F* løna] lywæ *E* **410**. wil fara] far *B, E* røna] rwæ *E* **411**. mullogh] *efter ett struket* mu*n* *A* ther] th*et* *C* hengde] heng*er* *D* **412**. och lodh iech he*n*ne aff kielden fuldh *F* aff kælda*n*] *så C, E (jfr F)*, aff kæd*en* *B;* iac hona *A*, he*n*ne *D* til] at *B, E,* th*et* *C* war] war*e* *C* **413—414**. Th*et* anger mek jech giorde soa / at iech mu*n*dæ kelden soa nær goa *E* **413**. oc] æn *B, saknas i F* iac sidhan] *orden i denna ordning i B, F,* sidhan iac *A* iac] *saknas i D* **414**. angrar] ang*ra*dhe *D* at — swo] a myne tro *F* at] *saknas i B, D (jfr E)* **415**. for thy at] thy *B, E*, thy ath *D, saknas i F* burdhis] byriad*is* *B*, by*ri*adhe *D*, begyndes *F; B, D, E till.:* badhe storm] *så B, D, E, F;* strom *A* **416**. molnadhe (1)] mørken *F* oc] alt *C* molnadhe (2)] swa *B*, op i *C*, wpra*n* *D*, swornede *E*, molin (molm?) *F* **417**. oc] *saknas i B* swa] *saknas i D* angeslica] ænghxliga *C*, angistelige *D*, angesteligh *F*, ynckelig *E* at] til at *B, E,* a ath *F, saknas i C* **418**. eld*er*] eldh *E*, ath elden *F*, ath eldingh *D* **419—420** *saknas i D* **419**. ther] *saknas i B* **420**. som ther skulle alt synder bryde *F* thencte] huxade *B* (tenkthe *C*) at ther] th*et* *B, E*

Jak fik aff ræddogha swa mykin nødh, a v v.
iak fol ther nidher som iak vare dødh.
Hafdhe var herra ey giort swa væl,
tha vare iak thaghar slaghin ij hæl
aff the træ ther follo nidher;
thet thakkar iak gærna thøm iak til bidher,
ther alla værldina hafuer at radha
ok mik halp thædhan medh sina nadha.
Tha iak hafdhe lighath ena stund ij dwala,
tha hørdhe iak ater the næktergala
ok andra foghla medh søte røst;
mit hiærta gladdis ok fik ena trøst.
Tha iak sa liws ok solina skina,
tha glømde iak alla angist mina.
Æn sa iak ther een foghla skara

---

421. Jak fik] och fik iach *B* (jach fik *C*) ræddogha] rætzll *B, F,* rætzlæ *E,* angisth *D* swa] *saknas i C* **422.** iak (1)] ath jek *D* ther] *saknas i B, D, E, F* nidher] nidh *C* vare] var *E, F* **423.** giort] *A till.:* mik (*saknas i B, D, E, F*) **424.** vare — thaghar] haffde iach warit *B, E, F* thaghar] genstan *D* **426.** thet thakkade (takker *C*) iach gudhi (gud *C*) som iak til bidher *B,* thy tacker iech gudh som iech til beder *F,* Jech tacker gerne vorherræ oc beder *E* **427—428** *saknas i C;* Thet han mek gømdæ fran alkøns vode / oc hialpe mek tæden met sin nodæ *E* **427.** ther] och *F* værldina] werlden *D, F* **428.** ok] som *D,* ther *F* thædhan] borth *F, saknas i B* **429.** Tha] Ther *E* ena stund] *saknas i C* ena] en *B, E, F* **430.** ater] apter *D,* effther *F, saknas i B* the] then *B, D* næktergala] nættergala *B* (nactherg— *C*), nictergalæ *D* **432.** gladdis] thet gledes *F* ena] en *B, D, E, F* **433.** ther iach sa soll och lius at skina *B* (och *saknas i C*), Ok soa dag ok solen skinnæ *E* Tha] ther *F* solina] solen *F* **434.** alla] all *E, F* angist] angiste *D, F* **435—446** *saknas i E* **435.** Æn — iak] jach swa och *C* Æn] oc *D, F* ther een] mange *F*

m*edh* mykin fiælde ij vædhrit fara;
the su*n*go m*edh* swa søte tona,
æ mædhan iak lifu*er* iak ma th*et* mona;
hwars th*e*ra røst var sær om sik
ok varo tho alla saman liik;
tholkin sang ma hwarghin væra
vtan man find*er* at*er* thære;
mik thokte th*et* vara swa mykin priis
ræt som iak vare ij p*ar*adiis;
iak lydde swa længe a th*e*ra sang
at iak wardh hemsk*er* aff th*e*ra bang.
Sidhan vardh iak var vidh*er* a*n*nor tidha*n*de,
een væmpt*er* riddar*e* kom th*er* ridhande;
ha*n* rænde fast ok var swa frij,
iak thænkte at the varo tij.
Tha iak sa at han var een,
til mit ørs var iak ey seen;

---

436. mykin] mykyl *B* fiælde] fiældæ *B*, gladi *C*, frygdh *D*, lyst *F* vædhrit] w*er*ld*e*nne *D*, lwct*en* *F* **437**. su*n*go] siunge *D* m*edh* swa] m*edh* *B*, ther m*edh* *D*, alle m*et* *F* tona] tu*n*go si*nn*æ *B* **438**. æ] *saknas i F* iak ma] ma jach *C*, *F* mona] mi*nn*æ *B* **439—440** *saknas i D* **439**. sær om] *så B*, seer om *F*; sund*er*lika *A* **440**. tho alla] tha all *C* liik] lige *F* **441**. hwarghin] ey nw *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **442**. man] han *C* ater] apther *D*, then effther *F*, ha*n* æui*n*tyr *B*, honu*m* *C* **443**. th*et*] *saknas i B* (thet *C*) vara] war *D* mykin] storan *C* **444**. ræt] *saknas i D* vare] war *C*, *F* **445**. iak] och *B* (jach *C*) lydde] hørde *F* a] pa *F* **446**. wardh] war *C*, *D*, worte *F* hemsk*er*] hemsk *B*, *F* thera] the*n* *F* **447**. vardh — a*n*nor] fek iech the *F* vardh] var *E* vidher] wid *B*, *D*, *saknas i C*, *E* tidha*n*de] tynde *E* **448**. een — riddar*e*] ath ien webnede rider *F* kom ther] ha*n* ko*m* tha *E* **449**. ok] ha*n* *B* frij] fro *F* **450**. thænkte] huxade *B*, menthe *C* at] *saknas i C*, *D*, *E* varo] waro sama*n* *B*, *D*, *E*, mwnde were *F* tij] try *C*, to *F* **451**. Tha] Ther *E* **452**. mit ørs] møders *E* var iak] jach war *C*

iak sprang a bak ok rænde aff stadh
ok var iak ij mit hiærta gladh
at the æra skulde mik koma til ha*n*da
at nakar thordhe mik bistanda.
Thæn riddar*e* th*er* iak sa th*er* ridha
han øpte fast ok badh mik bidha.
Han var grymb*er* ok illa vredh,
man matte han høra swa langa ledh.
Han øpte fast medh mykin kæro
ok spordhe hwi iak var komin hære:
'Thu hafuer mik giort en høghan oræt,
th*et* skal thu giælda nu alt slæt;
atte thu mik nakra skuld at gifua,
iak vilde æpt*er* thit minne blifua;
mædhan thu hafu*er* giort for*e* hoghamot,
thu skal thæs aldre fa*n*ga both.

453—454. iech sprangh j sadelen och war sa gladh / och rende modh hano*m* tha j stadh *F* **453.** ok] jach *C* **454.** iak] tha *D* **455.** at] *saknas i B, D, E* skulde — koma] ka*m* meg *F* **456.** nakar] *D till.:* en mik] *F till.:* iene bistanda] *efter ett struket* be *A* **457.** riddar*e*] ridder *F* ther (1)] *saknas i B, F* ther (2)] ath *D* **458.** han] *saknas i B, F* **459.** grymber] grøm *B, E, F* **460—464.** *Efter F* (man matte hanom høre sa longh ien lied / ha*n* øpte fast m*et* mygel kiere / och sporde hwi iech war ko*m*men here / thw hawer megh giordh ie*n* høff v ret / th*et* skalt thu gialde nw all slet); *A, B, D, E ha blott en vers, närmast motsvarande 464:* th*et* skal (mat *B*) thu giælda th*et* (ther *B,* so*m* *D, saknas i E*) nu ær sketh (skedh *D, E*); *jfr Stud. 3: 53 f.* **465.** atte] hadhe *D, E, F* nakra] *saknas i B* **466.** iak vilde] tha wil iech *F* æpter] j *E* thit] thino *B, D, E, F* **467—468.** nw skalt thu gialde thit howmodh / sa ath thu fonger thisse aller bodh *F* **467.** mædhan] men *B* hafu*er*] *D till.:* th*et* giort] *A till. över raden (hand 2?):* th*et* fore hoghamot] for*e* hoghamodh *A,* for hogmod *B* (hagomot *C*), aff r*e*th homoth *D,* mek imodh *E* **468.** fa*n*ga] bidæ *E* both] bodh *B* (both *C*)

Th*et* ma væl synas a thænna skogh
at iak hafu*er* fangith skadha nogh.
Vtan i wilin mik th*et* bøtha a vi r.
tha wil iak idh*er* swa hardhelika møta
oc mik for*e* idh*er* ey at gifwa
vtan annar wara skal dødh*er* blifwa.
Fore th*en* last i giorden mik hære
tha ma iak mik saara kæra.
Jak matte ey wara i mit hws
for*e* haghel oc frost oc eldzins liws.
F*rvr* och mør th*er* førr*e* waro gladhæ,
th*em* haffui*n* j kom*m*it j drøuilsse och wada
m*edh* snio, storm och hardæ skuræ;
th*et* matte ey hiælpæ torn, ey muræ.

---

469. Th*et* — synas] Man moa see *E* væl synas] wæl sees *B* (see *C*), synes wel *D*, ke*n*nes *F* **470.** at] *saknas i D* skadha] *A till.:* ij **471.** Vtan] Æn om *E* i — mik] j mik wilin *B* (*C* = *A*), tu wilth megh *D*, thu wilt th*et* modh meg *F* th*et*] *så C, D (jfr F)*, nw *E; saknas i A, B* bøtha] *så C, D, F;* høta *A, B, E* **472.** wil] skal *F* idh*er*] tegh *D, F* swa] *så B, D, E, F; saknas i A* hardhelika] hardelik *B, F*, hed*er*lige *E* **473.** och mik ey for idh*er* giffu*er* *B* (giffua *C*), oc wil jek ey fo*re* tegh giffuæ *D*, Och meg foræ ether engelu*n*de giffue *E*, ath thw skal thik fonge*n* giwe *F* **474.** heller anten os skal døth bliwe *F* skal — blifwa] bliffu*er* død*er* *B* (dodh*er* bliffua *C*) **475.** Fore] for *B, D, F* i] thu *D, F* giorden] *så B;* giodho *A* **476.** tha] tho *D*, ther fore *E*, thy *F* ma] *saknas i E* mik] *F till.:* saa **477.** i] pa *F* **478.** fore] for *B, D, F* haghel] hagl *D* oc (1)] *saknas i C, D* frost] forsth *D* oc (2)] *saknas i C* eldzins] eld och *B*, eldh eller *C*, elde *D* **479—482** *efter B, saknas i A* **479.** F*rvr*] Frug*er* *E, F* ther] so*m* *D* førre] fyr *D, E, saknas i C* waro] war *F* **480.** them giorde thu sorigh och store skade *F* **481.** storm] och frost *F* **482.** them halpe ey torne ey gode mwre *F* th*et*] them *D*, ther *E* hiælpæ] halde *D* torn ey] torney *B*, torn eller *C, D*, torn oc *E (jfr F)*

Hwath i hafwin giort th*et* i waro balde,
før æn i koma bort, i skulin th*et* gialda'.
*Æ*pt*er* thæsse ordh han tagh*er* thagdhe;
m*edh* sin glauio han til mik lagdhe.
Ha*n*s ørs war springa*n*de som en ra;
en raskar*e* riddara iak aldre sa.
Min skiold iak thaghar for*e* mik bødh,
iak matte mik wæria, thæs giordhis mik nød.
Waar ørs the spru*n*go tha wæl fast,
mi*n* glaffuiæ a hans hiælme brast.
Sidh*e*n war han mik alt for*e* stark,
ha*n* stak mik nidh*er* a the mark;
han tok mit ørs oc bort ha*n* reedh;
mere skam iak aldre beedh.
Han wille mik ey the æro te,

---

483. Hwath] th*et* *E* i hafwin] haue j *E,* thu hawer *F* th*et* — balde] m*et* thin welle *F* th*et*] *så B, E,* thot *A,* thy *D* waro] æren *D, E* **484**. før] føre *F* æn] *saknas i B, E (C = A)* i koma] thu komb*er* *B, E, F* i — th*et*] th*et* skalt thu *B,* th*et* sculen i *D,* thu scalt th*et* *E,* skalt thu th*et* *F* gialda] giælda *A, B, D, E, F* **485**. tagher] *så C,* thagha *A,* tha *B, D,* genest *E,* giensten *F* **486**. m*edh*] oc m*edh* *D* sin glauio] *så B,* sith glaue *D,* sith glaffue*n* *E,* sit glawinde *F;* sit spiwt *A* han] *saknas i D* **488**. riddara] ridder *F* **489**. thaghar] tok och *B,* snarligh *C,* tha *D, F* for*e*] for *B, E, F* **490**. thæs] th*et* *C, D, F* giordhis] giorde *B, D, E, F* nød] *så B, bortrivet i A* (*Liffman läste:* n) **491**. Waar] Woræ *E, F* the] tha *F* spru*n*go — wæl] foro j spru*n*g *B* (springh ful *C*), sprunge swa *D,* spru*n*ge til sa*m*me*n* *E, F* **492**. mi*n* glaffuiæ] *så B,* ath mith glaui *D,* mit glaffue*n* *E,* myt glawinde *F;* mit spiwt *A* a] j *E, F* hiælme] hielm *E, F* **493**. Sidh*e*n — han] for thy ha*n* war *F* war] vord *E* for*e*] før *C, E, F,* off *B, D* **494**. a] uppa *D* **495**. bort ha*n*] *så B, D, E, F;* ha*n* bort *A* **496**. beedh] feek *E* **497**. ey] *saknas i C* the] tha *E*

han wyrdhe en tima til mik se.
Vnd*er*løst tha giordhe han swa,
han war en starkar*e* æn andr*e* twa.
Hwath skulle iak tha til radha fa,
th*er* iak hafdhe ænkte at ridha pa?
Daghin leedh tha fast at qwælde.
Iak gik mik ater til the kældo.
Tha tok mik oc thædh*en* at langa;
iak wiste ey hwart iak skulle ganga
vtan gik ater til th*en* skogh.
Min husbonda kom mik tha i hogh,
at thædha*n* monde iak hiælpina wænta,
hwath raadh iak mo*n*de aff ho*nu*m hænta.
Iak gik blygelik i gardhin fram
for*e* then last oc for*e* th*en* skam
th*er* mik war om daghin skeedh
th*en* morghin th*er* iak thædh*en* reedh,

---

498. han] at ha*n* *B, E, F* wyrdhe] wyrdhes *D,* wilde *B, E, F* en tima] en tiidh *C, D,* iet si*n*ne *F,* siden *E* til] ept*er* *C* **499**. Vnd*er*løst] vth*en* last *F* **500**. han — starkare] thy ha*n* war fro*m*mer *F* en] *saknas i C, D* andr*e*] mi*n*e *D, F, saknas i E* **502**. ther] *saknas i B, F* hafdhe] *F till.:* tha at] *saknas i B, D* pa] oppa *C, D, E,* aa *F* **503**. leedh] lidde *F* **504**. mik] igen *E,* tha *F* ater] apt*er* *D,* effther *F,* alt *E* **505**. mik oc] och mik *B,* megh *D, F* at] *saknas i B, D, E* **507**. vtan] Jech *E, F* gik] *C till.:* jach ater] igen alt *E,* megh effther *F* til] a *B, E,* uppa *D* then] *saknas i F* **508**. Min — tha] husbonde*n* my*n* mek kom *E* hogh] *så B,* hugh *A, D* **509**. at — iak] aff ho*num* mo*n*de iach mik *B,* Jech mu*n*dæ aff ha*n*nu*m* *E,* ther mwnde iech megh *F* hiælpina] hielp *B, E,* hielpen *D,* hielp*er* *F* **510**. raadh] ræth *B* mo*n*de] ku*n*de *B,* mottæ *E* aff ho*num*] thæd*en* *B* **511**. blygelik] *så B, F,* blygliga *C, D;* blygher *A, E* i gardhin] til husæt *E* **512**. for*e* (1, 2)] for *B, D, F* **513**. th*er*] som *D* war] vort *E* om] *D till.:* then **514**. then] *E till.:* sa*m*me ther] som *D,* tha *F, saknas i E* thædh*en*] hema*n* *B*

th*er* iak min husbonda for*e* mik fan.
Swa dygdhelika tha giordhe han
oc gik mik blidhelika i mot;
alla mi*n*a sorgh ræædh han mik bot.
'Thu æst hær gudhi wæl komi*n* oc mik,
hwath hær ær bætzst th*et* biwdh*er* iak tik.'
Ænkte matte iak annath finna a vi v.
æn frwr oc mør oc høfwitzska q*wi*nna
the giordho mik swa mykin æra
som første tima tha iak kom thære;
riddara oc swena the giordho oc swa;
th*et* løne them gudh th*er* alt forma.
Alt th*et* folk a hwsith ær
vndradho digh*er*t hwi iak kom th*er*,
th*et* miin lykka war swa gangin

---

515. tha jach før my*n* hosbonde f... *C* ther] tha *B, D, E* min] myne *F, saknas i B* fore] for *B, F* **516**. Swa] *så D, E, F; saknas i A, B* dygdelika] dygdelik *D, B, F* **517**. oc] Ha*n* *E, F* blidhelika] blidligh *C,* blideligh *D,* glad oc blidh *E,* leweligh *F; A till.:* tha *(saknas i B, D, E, F)* **518**. alla mi*n*a] all mi*n* *B, E* ræædh — mik] redh ha*n* wæl *B,* tha radh*er* ha*n* *C,* tha radde han *E,* radde ha*n* *F* **519**. hær] he*rr*e *F, saknas i D, E* gudhi wæl] vel gud *E,* gudh wel *F* mik] *så B, bortrivet så när som:* m *i A* **520**. hwath — bætzst] th*et* bæzste h*er* ær *D* hær] here *F* biwdh*er*] giffu*er* *B,* and *F* tik] *så B, bortrivet i A* **521**. Ænkte] ekki *D* iak] *F till.:* ther **522**. frwr] ff*r*ver *C, E, F* oc (1)] *saknas i B* mør] *så D, E, F;* iomfrwr *A, B* høfwitzska] høwske *F* **523**. the] *saknas i B* mik] *F till.:* nw **524**. tima] tiidh *D,* dagh *F* tha] ther *F, saknas i B, D, E* kom] war *D* **525**. riddara] ridder *F* swena] fruær *E* the] *saknas i B, D, F* oc] *saknas i E* **526**. ther] so*m* *F* **527**. a] j *B, E, F* ær] *så B, F,* war *A, D,* mu*n*dæ være *E* **528**. vndradho] wndreth *F* dighert] myk*it* *B* (digert *C*), storlige *D,* sare *F* hwi] huru *D, E,* th*et* *F* ther] thæræ *E* **529**. th*et*] ath *D, E, F,* och *B* swa] *F till.:* wel

th*et* iak bleff hwarte dødh ell*er* fangin;
tha hafdho the hwarte sport ell*er* hørt
th*et* thædh*en* ko*m* nakar vta*n* dødh.
Hwath iak widh*er* the kældo sa,
th*er* hafw*er* iak idh*er* sakt i fra
oc ænkte wætta laght th*er* til.
Han late, hwa th*et* ey tro wil.»

»Mæn weet», sagdhe h*er*ra Iwan,
»frænde, iak thik illa an,
th*et* thu mik th*et* ey førra tedhe
hwath thik widh the kældo skedhe.
Hafdhe thu thik th*er* ræt om akt,
thu hafdhe mik th*et* førra sakt.
An mik gudh badhe liiff oc æmpne,
iak skal thin last wæl ærlika hæmpna;
han skal koma i tholka nødh
ell*er* wil iak th*er* om blifwa dødh;
mit liiff wil iak th*er* om wagha,
th*et* skal ho*num* angra alla dagha.»

---

530. th*et*] ath *F* **531—593** *saknas i F genom bladförlust* **531**. tha — the] tha haffdet *B,* the haffde *C, D, E,* hwarte] aldrig *E* sport — hørt] hørt æller sport *C* **532**. th*et*] at *B, D, E* thædhen — nakar] noger kom tæden *E* nakar] *A till.:* ma*n* *(saknas i B, D, E)* **533**. widher] widh *D* **534**. ther] th*et* *B, E* **535**. wætta] ordh nw *E* laght] løgh *B* (lagt *C*) **536**. troe thet ee hwo som will *B,* lath huar th*et* ey tro wil *D,* lladæ th*et* then ther ey troo vill *E* **537**. Tha swaradhe hono*m* h*er* iffuan *D* h*er*ra] her *C, E* **539**. th*et* (1)] at *B, D, E* **540**. widh] widher *B* (with *C*) **541**. ther] *saknas i D, E* ræt] førre *B,* før *C* **542**. th*et*] ther *D* førra] lango *B,* fore la*n*ge *E* **543**. badhe] *saknas i B* liiff] lykke *D* **544**. last] skadæ *D* wæl] ful *E, saknas i B, D* ærlika] ærlig *C, E* **545**. han] th*et* ha*n* *E* **546**. wil — blifwa] iech vill bliffue therom *E* wil] scal *D* **547—548** *saknas i D* **548**. th*et* — ho*num*] ha*n*nu*m* skal th*et* *E* ho*num*] ha*n* *C*

Tha mælte wm h*err*a Keyæ:
»Hør mik hwat iach wil segiæ!
H*err*a Iwan rosar aff mandom siin,
th*et* walder ha*n*s howodh ær fult aff wiin.
Hwa nw wil st*ri*dha om silff ell*er* gul,
han ho*num* beestaar mædhen ha*n* ær ful;
h*err*a P*er*cefal oc Diderik van Bærna,
them bestodhe han nw badh*om* gærna.
Tho ath han i qwæld wil digh*er*t thrætta,
th*et* hafw*er* i morghin ænkte sætta.
Kære h*err*a, nar wilin i fara?
Sighin os th*et* h*er* oppinbara!
Wilin i qwar i nat h*er* liggia?
Th*et* ær the bøøn mi*n* fr*v* wil thiggia.
Idh*er* ma i nat swa wæl drøma
th*et* i maghin th*et* fore angist gløma.
Wilin i ændelika i apten ridha,

549—550. *Så i huvudsak B, D, E;* Tha taladhe oc ther til herra keyær / høør oc mik hwath iak sigher *A* **549**. wm] *så D,* oc *E, saknas i B* h*err*a] h*er* *D* **550**. Hør] høre i *D* segiæ] *så D, E,* sighiæ *B* **551**. H*err*a] Hær *E* **552**. walder] *E till.:* fore ær] *saknas i D* wiin] fin *B* (win *C*) **553**. silff] silffu*er* *B* (silff *C*), *D* **554**. mædhen] mæn *E* **555**. h*err*a] h*er* *E* Diderik] didrik *B, D, E* van] i *D* **556**. nw — gærna] nw fulgærna *A,* badh*om* nw gernæ *B,* nw bade gernæ *D, E* **557**. Tho ath] *så D,* thy at *A,* th*et* *B,* thy *E* i — wil] wil i qwæld *C, D* dighert] myk*it* *B* **558**. i — ænkte] om morge*n*ne*n* ræt enctet at *E* **559**. nar] *så B, D, E;* iwan *A* wilin] wil *C* **560**. Sighin — th*et*] Sigh os th*et* *B,* segh th*et* os *D,* j sighe th*et* *E* **561**. Wilin] wil *C* qwar] h*er* *D* h*er*] at *B, D, E* **562**. mi*n* — wil] *så B, D, E* (frue); ther frwor *A* **563**. nat] wel *D*(!) swa — drøma] vell soa drøne *E* **564**. th*et*] at *B, E* maghin — fore] morgon i ider *D* fore] for *B, E* **565**. ændelika i apten] j qwæld eens *B,* i queldh endelige *D, E* (i *saknas*)

Wadein rødhe thør idh*er* ey bidha,
faar han th*et* spyria sa*n*nelik a vii r.
th*et* ij ærin nu swa ængizlik.
Moghu*m* vi æn alle th*er* vidh*er* koma
at helse idh*er* morghon hær ij tome.»
Drøtni*n*gin swaradhe Kæyæ tha:
»Thit hiærta monde nu su*n*d*er* gaa,
hafdhe thu tolk*it* spot ey giørt
som vi hafuu*m* nu hær alle hørt.
Mik thykk*er* thik vara en galin fiænda;
hwar man vilt thu m*edh* ordhu*m* skænda.
Forbannadh vardhe thiin fula tu*n*ga!
Hon hafu*er* thik giort dagha thu*n*ga,
thy at thu kan aldrigh aff at lata;
thu æst thæs værdh ma*n* skulde thik hata.»
Op stodh tha h*er*ra Iwan.
»Gudh weet, frugha», sagdhe han,
»mik thykk*er* ænkte om Kæyæ ordh;

---

566. Wadein rødhe] enghin *B* Wadein] *Se v. 761 och Stud. 3: 28 f.;* wadoin *A,* wadyan hin *D,* vadion *E* ey] leng*er* *B, saknas i D* **567—568.** *saknas i B, D* **568.** Ati æræ nw soa gru*m*meligh *E* **569.** Moghu*m* vi] wi mogho*m* *B, D, E* alle] *saknas i C* ther] *saknas i B* vidher] widh *D, E* **570.** helse] *så B, D, E;* hiælpa *A* idher] *D till.:* alle i hær] *saknas i C, D* **571.** swaradhe] *E till.:* herræ Kæyæ] *så B,* keya (*ä fr* keyar) *A* **572.** Thit] Sith *B* (thit *C*) **573—574** *saknas i D* **573.** tolk*it* — ey] *så B, E;* nu ey tholkith *A* giørt] giort *A, B, E* **574.** nu hær] her *B,* hær*e* nw *E* **575.** galin] illæn *B* fiænda] frende *E* **576.** thu] *saknas i B* skænda] skiældæ *B* **577.** vardhe] wa*ri* *B* **578.** Hon] ha*n* *B* thik giort] giorth tegh *D* thik] *B till.:* opta giort dagha] skicket daghenne(?) *E* **579.** thy] *saknas i E* at (1)] *saknas i B, E* aff — lata] tith forlade *E* at (2)] *saknas i C* **580.** thi ær tegh hwær ma*n* skildic athade *E* værdh] wærder *D* skulde] skal *B, D* **581.** tha] *E till.:* then herra] h*er* *D* **582.** Gudh weet] gudhweet *A* frugha] mi*n* frv *B; E till.:* tha **583.** thykker] *E till.:* alt Kæyæ] *så B,* keyar *A*

hafu*er* han nakar mandom giorth,
th*et* vil iak sighia sa*n*nelik,
han find*er* th*et* væl m*edh* siælfuu*m* sik.
Sina tu*n*go ma han ey stilla,
thy at han vil daghlika tala illa.
Hwar sins he*rr*a æro vil akta,
han skal sik gørla th*er* om vakta,
gøma siin ordh ok vara ey bradh,
tha vardh*er* han ængin stadh forsmadh.
Wilde h*err*a Kæyæ gøra swa,
tha matte han høghlik æro fa.
Tho vil jak sighia sa*n*nelik,
æn iak rætteligha thænk*er* mik,
mik bør ey vidh*er* thik at kifua,
swa mykin oføgho kan thu drifua.
Thin ordh hafua ænkte sætta;
iak aktar thik ræt ænkte vætta.»

---

584. hafu*er* han] Ha*n* hau*er* *C*, om ha*n* hau*er* *E* nakar] nogh *C* giorth] giørdh *B* **586.** væl] *saknas i C* **587.** Sina] Syn *E* ma] ka*n* *D* ey] *A till.:* at **588.** thy at] *saknas i D* at] *saknas i E* daghlika] *saknas i B* **589.** Hwar sins] hofins *E* Hwar] war *D* akta] waktæ *B* (akt. . *C*), *D* **590.** gørla — om] th*er* om gørlæ *E* gørla] giorlige *D* vakta] acthe *D* **591.** gøma] oc gøme *D* siin] sinæ *E* vara ey] ey wara *B* (wa*re* ey *C*) **592.** ængin stadh] engistadz *B, D* (inge*n*stad *C*) forsmadh] *så B, D,* forsmath *A* **593.** h*err*a] h*er* *D, E* Kæyæ] *så B,* keyar *A* gøra] *D till.:* oc **594.** høghlik] høgelig *C, D, E,* stor *F* **595—596** *saknas i B, D* **595.** Tho — sighia] iech th*et* seyer *F* Tho] Thi *E* **596.** om iech radeligh tencker m*et* mek *E,* om iech ka*n* ret b . . . megh *F* **597.** mik] kæyæ mik *B* vidher] widh *D, F,* m*et* *E* thik] hanom *F* at] *saknas i B, D* **598.** mykin oføgho] stor v dygd *F; E, F till.:* tha thu] ha*n* *F* **599.** Thin] Thine *E,* hans *F* ænkte] alt enctet *E,* fuldh lidh*et* *F; A (hand 2 över raden), E, F till.:* at **600.** iak — ræt] iech them akter *F* ræt] oc *C; E till.:* alt ænkte] ey eth *B* *(C = A)*

Tha the hafdho sakt all thera nymær*e*,
tha kom konu*n*gin gangande thær*e*.
The thaghar op mot honu*m* stodho
ok alle ho*n*u*m* sina thiænist bodho.
Konu*n*gin sattis nær drøtni*n*gi*n*ne nidh*er*.
»Gørin alle th*et* iak idh*er* bidh*er*!
Riddara ok swena, i moge*n* væl sitia;
iak vil thæsse tidhande vita.
Drøtni*n*gin skal sighia thæsse nymær*e*
th*er* h*er*ra Kalegreua*n*z førdhe hær*e*.»
Drøtni*n*gin var badhe høfwizsk ok gladh,
hon sagdhe thaghar fram ij stadh,
kærdhe høghelik ow*er* ha*n*s vanda
ok læt th*er* ænkte æpt*er* standa.
»Aktin th*et* komb*er* han hafu*er* at bæra, a vii v.

601. Tha] Th*er* *E* all] *saknas i D, F* thera] sin *B*, th*et*te *D*, thenne *E*, the *F* **603**. thaghar] tha *B* (tagh*er* *C*), alle *D*, *F*, genest *E* **604**. ok] the *F* alle] *saknas i B, E* honum] *till. i A över raden (hand 2)* sina] sin *D*, there *E*, *F* thiænist] tæniste *D*, *E*, *F* bodho] budho *B* **605**. nær] hos *B*, *E*, *F* drøtn*in*g*in*ne] drotni*n*ge*n* *C*, *D*, *E*, *F* **606**. Gørin alle] J skulen gør*e* *D* Gørin] *E till.:* th*et* alle] all *C* th*et*] *så B, D, E;* th*et* som *A*, so*m* *F* idh*er*] *saknas i B (C=A), D* **607**. Riddara] ridder *F* i moge*n*] *så D, F*, the magho *A*, magho *B*, *E* **609**. skal] j *E* thæsse] os the *F* **610**. h*er*ra] h*er* *C*, *D* Kalegreua*n*z] *så B, E*, kallegr*e*ffua*n*s *D*, kalgr*e*uans han *A* hære] *så B;* re *bortrivet i A* **611—612**. hon sagde tha (tagh*er* *C*) fram j stadh / och giorde swa so*m* konu*n*gen badh *B* **611**. høfwizsk] høwsk *F* gladh] *så D, E, F, bortrivet i A så när som på* g **612**. hon] och *F* sagdhe] *A till. över raden (hand 2):* th*et* thaghar] tha *D*, the ewentyr *F* *(jfr B, C)* **613**. kærdhe] hw*n* kierde *F* høghelik] fast *B* vanda] lwnde *E* **614**. ænkte æpt*er*] efftær enctæ *E* æpter] apt*er* *D* **615—618**. *Versparen i motsatt ordning i B* **615—616**. *Så i A, som dock har* ower *i st. f.* Aktin. wræk*er* then last ha*n* haffu*er* at *(saknas i C)* kæræ / thæs haffwin j badhe hed*er* och æræ *B*, i wrækken hans skadhe som han haffu*er* kæ*r*e / thes haffuen i badhe priis oc ære *D*,

wrækkin thæn læst han hafu*er* at kæra,
for thæn skuld at ij ærin viis;
thæs hafuin ij badhe æro ok priis.»
Tha konu*n*gin hafdhe th*e*tta hørt,
vilin ij høra hwath th*er* var giørt?
Han swoor tha een høghelik eedh,
for thæn skuld at han var vredh,
om Vterpandragons sins fadh*er* siæl,
th*er* han gærna vnte væl,
ok om siæl sinna modh*er*
ok swa sins kæra brodh*er*,
th*et* han skulde til the kældo fara
m*edh* ridd*er*skap ok frugho skara
innan fiortan natta fræst
ok vardha Wadeins rødha gæst.
Alle wa*re* thesse thidindhi fro

Acth*er* th*e*n ku*m*mer han hau*er* at kiæ*re* / hauer th*e*n last han hauer at bære *E,* nw akter th*e*n ko*m*mer ha*n* haude there / och heffner th*e*n last ha*n* hawer ath kiere *F* **617**. for] oc for *D,* Ffore *E,* mest for *F* at] th*et C* **618**. thæs] thisse *F* badhe æro] *så B, D, E, F;* æro badhe *A* **619**. Tha] Th*er E, F* **620**. th*er*] her *B,* tha *C, D, E, F* var] ær *B* (war *C*), vort *E* giørt] giort *B, D* **621**. Han — tha] koni*n*gen swor *F* høghelik] høgan *B* **622**. for — skuld] thy *B,* for thy *F* for] Ffore *E* at] *så B, D, E, F; saknas i A* var] *B till.:* illæ, *F till.:* vorden **623**. Vterpandragons] *så F;* vtærpondagronzs *A,* vthar pandagrons *E,* wtarpen gragrons *D, saknas i B* sins] ha*n*s *E* **624**. th*er*] som *D, E, F* gærna vnte] vnthe aff hiertedh *F* **625**. ok] *saknas i B, D, E; F till.:* sa siæl sinna] self sin kære *E* sinna] sin *F* **626**. swa] om *E, saknas i B; A till.:* ok om kæra] syster och *F* **627**. th*et*] ath *D, E* the kældo] kielden *F* **628**. m*et* ridder och fruer j skare *F* frugho] fr*v*r *B,* fruor *D, E* **629**. natta] dagho *C, F,* fullæ nætt*er E* **630**. vardha] vidhæ *E; F till.:* h*er*re Wadeins] *Se v. 566;* vadoyns *A,* wadeons *B, E,* wadians *C, D, F; D till.:* hin **631**. *Så D (jfr Stud. 3: 31);* alle tha var*e* the ridder froo *F;* alla væghna the (th*e*ssæ *B,* thenne *C*) tidhande foro *A, B, E*

th*et* konu*n*gin vilde gøra swo,
badhe riddara ok swena
vtan h*er*ra Iwan ena,
thy at ha*n* vilde gærna thæn første væra,
før æn nakar riddar*e* kome thære,
ok sik th*et* vnd*er* vinna
th*et* æwintyr at finna.

H*er*ra Iwan gik tha al ena
thiit han fan sina swena.
Han lot een lønlik til sik kalla;
hina andra vara th*er* at*er* alla.
»Thu skal min gangara sadhla ij stadh!»
Swenin giordhe som han badh.
»Iak vil for*e* ij væghin ridha
ok th*er* vil iak thik lønlika bidha;
mit ørs skal thu æpt*er* føra,
miin tygh ok alt th*et* th*er* til høræ;

---

632. th*et*] At *E, F* vilde — swo] tit sik rede giorde *E* **633**. riddara] ridder *F* ok] *A till.:* swa, *E till.:* stoltæ **634**. vtán] *A till.:* ey h*er*ra] h*er C, D,* then hær *E* Iwan] *A (hand 2, över raden), C, D, E till.:* all *(saknas i B, F)* **635**. at] *saknas i E* gærna] *saknas i B* thæn første] første*r B* væra] waræ *B, D* **636**. før] føre *F* æn] *saknas i E* riddare] thær*e D,* an*n*en *F, saknas i B* kome] kom ha*n E* **637**. th*et*] *A till. över raden (hand 2):* æwintyr **638**. th*et*] the *E* æwintyr] *A till. över raden (hand 2):* wille han, *E till.:* met løcke, *F till.:* ther **639**. H*er*ra] Hær *E* tha] *E till.:* vth al] *saknas i B, F* **640**. thiit] som *E*; *B till.:* som sina] *E till.:* høueske **641**. lønlik] lønlige *D* **642**. hina] the *D, E, F*; *saknas i B* vara — ater] bath han bidhe sik *E* ater] æpther *C, F,* apther *D* **643**. gangara] gongær *F* **644**. han] *E, F till.:* ha*n*nu*m* **645**. vil] *saknas i C* ij] a *B* **646**. ok] *saknas i C, D, E* lønlika] lønlik *B, E,* hie*m*melig *F* **647**. thu] *D, E, F till.:* megh **648**. miin] m*et E,* mith *F* tygh] *så D,* tøff *F,* tik *E;* thing *A, B* th*et*] *saknas i D* høræ] *så B, F;* hørir *A, D, E*

gangarin føør thu at*er* ij geen;
iak vil ridha for vtan sween.
Thu skal th*et* for ængom oppinbara
huart iak wil hædhan fara.»
»Hafuin th*er* ængin iafuogha op a
at iak vil gærna gøra swa.»
Han steegh a sin gangara ok reedh
lønlik stiigh ok ska*m*ma leedh.
Swenin hiolt alt hwath han iatte
ok kom th*et* skiotasta th*er* han matte.
»Th*et* iak far swa lønlika bort,
th*et* hafu*er* mik h*er*ra Kæyæ giort.
Iak an honu*m* ey th*et* æwintyr at fanga a viii r.
th*er* mik daghlika æpt*er* langæ.

---

649. oc thu scalth føre ga*n*garen hem *D* føør] førær *E, F* ater] apt*er* *C,* siden *F* **650**. vil] meener ath *F; E till.:* nu sween] swe*na* *C* **651**. thet — ængom] for enge*n* thet *E* thet] *saknas i B, D* for] *saknas i F* **652**. huart] *A till.:* som, *E:* ther wil] *så B, D, E, F;* skal *A; D till.:* nw **653—654**. *Verserna i omvänd ordning i F* **653**. swe*n*nen sagde ther til ja *D* Hafuin] J haffue *E* ængin] enctet *E* iafuogha] iæff *B, E,* twiffuel *F* op a] pa *B, F* **654**. at] h*er*re *F, saknas i D, E* vil] *E till.:* oc gærna] *saknas i F* gøra] *E till.:* ock **655**. a] aff *E* gangara] ganger *F,* hæst *B, D* ok] *D till.:* tæda*n* **656**. lønlik] jen lønligh *F* stiigh] stiidh *D, F,* vey *E* ska*m*ma leedh] icki bredh *F* ska*m*ma] stu*n*tæ *B,* stakut *C, E,* langæ *D* **657—658** *saknas i D* **657**. hwath] th*et* *F* iatte] iætte *A, B, E, F* **658**. ok kom] at ko*m*me *E* skiotasta] raskasth *C, E,* snariste *F* ther] *saknas i B, E* **659**. far] for *E,* nw farer *F* lønlika] lønlik *B, E, F* **660**. hafuer] haffui*n* j *B* (hauer *C*) mik] *till. över raden (hand 2) i A* herra] h*er* *D, E* Kæyæ] *så B,* keyar *A* **661**. an] wil *B* ey — æwintyr] th*et* æue*n*tyr ey *D* ey] *saknas i B* at] *saknas i B, D* **662**. th*et* myt hierte mwn effther longe *F* ther] th*et* *B* (ther *C*) mik] *E till.:* tagher daghlika] daglik *B,* dagelig *C* langæ] *så B,* langar *A, D,* at langæ *E*

Waliua*n* ell*er* h*err*a Kæyæ —
th*et* vil iak idh*er* for sa*n*no sægiæ —
hwilkin th*er*a th*er* hafdhe om bidhith,
konu*ng* Artws hafdhe honu*m* th*et* genast gifuith.»
Tha han væmpt*er* var han thædhan reedh
krankan vægh ok myrka leedh,
høgh b*er*gh ok diwpa dala;
han foor th*er* ow*er* m*edh* mykin kwala.
Thæn vægh var myrk ok ænkte liws,
th*er* honu*m* ledde til th*et* hws
th*er* han the ædhla iomfrw sa
th*er* ij hørdhin førra sakt ij fra.
Han ku*n*ne th*et* ey fulsighia hær
aff alle the æro han fik thær
aff the stolta iomfruo klara
th*er* sina tokt kan væl bewara.

---

663. Waliua*n*] *så B, D, E* (hærre v.), *F;* walua*n A* eller] *så B*; allæ *efter ett struket* æller *A,* oc *D, E, F* h*err*a] h*er D* Kæyæ] *så B,* keyar *A* **664.** jech vill eth*er* for sa*n*ni*n*gen syghe *E,* med sa*n*nen vel iech eth*er* seye *F* idher] *saknas i B* sa*n*no] sani*n*dæ *D* sægiæ] *så D,* sighia *A, B* **665.** hwilkin — om] at hwilke*n* th*er* om haude *F* **666.** konu*ng* Artws] koni*n*ge*n F; B till.:* ha*n* (*saknas i C*) honu*m* th*et*] th*et B,* them t(h*et*) *C, F,* them *D,* ha*n*nu*m E* genast] tha *D,* tak *E,* gierne *F, saknas i B* **667.** Tha] *saknas i B* væmpter var] war wæmpt*er B, D,* var vebnede *F* han] och *B, D, F* **668.** krankan] tronge*n F* **669.** høgh] høgæ *D, E, F* **671.** myrk] mørk*er B, D* ok ænkte] ey møgeth *F* ænkte] ekki *D* **673.** ther] Tha *B* han] *A till.:* ij **674.** ther] *så B, D, E, F;* som *A* ij — fra] j haffui*n* hørt sighiæ (sagt *C*) j fra *B,* i haffue*n* fyrre hørth sakth i fra *D,* j før haue hørt sighe aa *E,* iech hawer førre saudh edh*er* fraa *F* **675.** Han] iech *F* ku*n*ne] kan *E, F* th*et*] *saknas i D* ey] i *C* hær] hæræ *E, F* **676.** alle] all *B, D, E* æro] *E till.:* som thær] thæræ *E, F* **677.** iomfruo] jo*mfrv B, D, E, F* klara] klar *F* **678.** ther] *så D, E, F;* the *A,* so*m B* sina] sin *D, E, F* kan] ku*n*næ *D, F*

Huath han hafdhe førra aff værldi*nn*e leet,
hænna lika hafdhe han ey seet
til tokt ok æro ij allan stadh;
man matte væl see th*et* gudh var gladh
ok blidh for vtan mødha,
tha han leet hona fødha.
Gudh hænna æro gøme
ok m*edh* sina nadh*er* ey forgløme!
Got h*er*bærghe hafdhe han the nat;
om morghonin reedh han thædhan brat
en vægh th*er* badhe var litin ok sma,
th*er* han the villo diwren sa
ok thæn ak*er*karlin fan
th*er* likar*e* var til trol æn man.
Han sighnadhe sik, hans hiærta skalff,
han thænkte th*et* vara diæfwlin sialff,

---

679. hafdhe] *saknas i E* førra] for *C, E* aff] j *B, E* værldi*nn*e] wærldin *C, E, F* **680**. hænna lika] sa*n*nelige *E* hafdhe han] haffu*er* iak *C* ey] *ä t (hand 2, över raden)* aldre *i A;* aldrig *E, F,* ey førre *B* **681**. tokt] dygdh *F* ok æro] *saknas i D* allan] alle ie*n* *F* **682**. man matte] matte ma*n* *D* man] ha*n* *E* væl] *saknas i B, D, E* see] seye *F* th*et*] at *E, F* **684**. so*m* he*n*ne loth at fødhæ *B* tha] ther *E, F* hona] *E till.:* j v*er*den **685—686** *saknas i E* **685**. hænna] *F till.:* liff och æro] *saknas i D; A till. över raden (hand 2):* nw wæl **686**. m*edh*] *så C, D, F;* mik *B,* mik ey *A* sina] sin *D, F* ey] *så B, D, F; saknas här i A* **687**. h*er*bærghe] herberigh *F* hafdhe] *saknas i C* the] wm then *D,* ther the*n* *F; A till. över raden (hand 2):* sama **688**. morghonin] morigen *F* **689**. en] *så B, D, E, F;* thæn *A* ther] then *B* (ther *C*), som *F* badhe var] war badhe *D,* var *F* **690**. diwren] dywr *F* **691**. ther ha*n* then rædelige hyrde fan *E* ok] *F till.:* han thæn] *saknas i C; A till. (hand 2 över raden):* sama ak*er*karlin] ok*er*karllen *B, D (C=A),* ager karl *F* **692**. ther] som *D* likar*e*] liger *F* til] *saknas i D, F* **693**. skalff] skelffu*er* *B* (skalff *C*) **694**. thænkte] tencte at *E, F,* huxade *B,* menthe *C, D* vara] war *C, E, F* diæfwlin] diefflen *F* sialff] siælff *A, C, D, E, F,* siælffu*er* *B*

Han spordhe væghin til the kiældo.
»Ij maghin th*er*, h*er*ra, koma at qwælde.»
Sidhan reedh han fast, th*et* var ha*n*s akt,
han fan th*er* alt so*m* honu*m* var sakt.
Han fylte the mulløgh och giordhe swo
ok vatnith sidhan a stolpan slo.
Tha fiol swa mykith myrk*er* uppa,
ha*n* wiste ey hwart ha*n* skulde ga,
frost ok snio, haghil ok iis;
tha wart ha*n* th*et* æui*n*tyr wiis.
Tha myrkith forgik ok at*er* kom liws,
tha kom th*er* ridhande aff th*et* hws
een riddar*e* wempth*er* ok hosenskodh,
til sit liiff eet hæladhe godh.

---

695. væghin] veyg *E, F* **696**. Ij — ther] ther mo-ge*n* i *D* ther — koma] h*er*ra ko*m*ma ther *B* (h. t. k. *C*), thidh ko*m*me h*er*re *F* **607**. Sidhan — th*et*] Han redh alt fast tith *E* fast th*et*] thit so*m* *B* **698**. so*m*] *så B, E, F;* th*et* *A,* huat *E* **699**. mulløgh] mølloghe *C* och — swo] aff kiellen tha *F* och] *så B, D, E*; han *A* **700**. a] pa *F,* om *B* (a *C*) **701**. mykith] *saknas i B* (myk*it* *C*) myrker] mørk *C, E,* mørken *F* uppa] *så D, C, E,* pa *B,* aa *F;* a *(av hand 2 ä t:* aff*)* sky *A* **702**. *Så B, D* (ha*n*s *för* ha*n* (2)), *E* (vilde *för* skulde; *så även C*); huart han skulde ga th*et* viste han ey *A* **703**. ok (1)] *saknas i D* snio] *F till.:* och **704**. *Så B, D, E, F* (*E* vor, *F* vorte *i st. f.* wart); tha vodh han th*et* aff vintirs viis *(struket och av hand 2 till.:* priis*)* *A* **705**. Tha] *så B, D, E,* then *F; saknas i A* myrkith] mørkr*it* *B,* mørc *E,* mørken *F* forgik] for gieks *F* ater] effte*r* *B* (at*er* *C*), apter *D,* jgien *F,* ha*n* *E* kom] soa *E* **706**. ther ridhande] ien ridder *F* ther] *saknas i D* **707**. rende fast m*et* hoff modh *F* riddare] ridder *E* wempther ok hosenskodh] *Se Stud. 3: 55 ff.* — wempther til handh oc foth *D,* aff thæn ødhkne skogh *A,* aff the*n* osen (rosen *C*) skog *B,* aff then rosen gord *E* **708**. til] aff *F* eet — godh] som hono*m* wæl stodh *D* eet] en *B, E, F* hæladhe] hælith *C, F* godh] *så B,* goth *A,* godhe *C*

Swa ængizslika tha øpte han, a viii v.
iak thænkte han var*e* een galin man.
Swa hardhelika the saman rændo
at hwar th*era* annars glæfuio kænde;
tho at th*era* skaft varo thu*n*g ok stark
the gingo tho su*n*d*er* a the mark,
ok ængin th*era* stak a*n*nan nidh;
th*er* var tho illt at sitia vidh.
Wadein hin rødhe hiolt th*et* for hat
th*et* h*err*a Iwan for honu*m* sat.
»Tholkin last hafu*er* iak ey fyrr*e* haft
at nakar skulde sitia for*e* mit skaft,
tho hafu*er* iak mangin fra sadhelin rørt
m*edh* th*et* skaft th*er* iak hafu*er*ført».

---

709. ængizslika] angistelige *D*, gry*m*melige *E*, iamerligh *F* tha] *saknas i B* øpte] æpthe *C* **710.** iak thænkte] som *F* thænkte] huxade *B*, menthe *C*, *D* var*e*] var *C*, *E*, *F* **711.** Swa — the] tha the hordeligh *F* hardhelika] angistelige *D*, hederlige *E* **712.** at] th*et* *E*, sa ath *F*, *saknas i B*, *D* glæfuio] glavi*n* *C*, *E*, glaffui *D*, glawinde *F* kænde] skende *D* **713.** tho at] æn th*et* *E*, *saknas i B* thera] tørre *E*, the *F* skaft] skaffte *F*, glaui *D* thu*n*g] tu*n*ge *E*, tiøcke *F* stark] sterke *F* **714.** the — tho] thok gingo the *B* gingo] brwste *F* tho] tha *E*, *F* a] pa *F*, i *D* mark] marke *F* **715.** a*n*nan] *så B*, *D*, *E*, *F*; a*n*nath *A* nidh] nider *D*, *F* **716.** tho] tha *E* illt] ont *D*, *E*, hort *F* vidh] wider *D*, *F* **717.** Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A*, wadeon *B*, wadiæn *D*, Vadion *E*, h*err*e vadian *F* hin rødhe] *saknas i F* hin] *saknas i B*, *E* hiolt] *så B*, *F*; hafdhe *A*, *D*, *E* th*et*] ther *D*; *F till.:* meest for hat] *så B* (hodh *C*), *D*, *E*, *F*; forsmat *A* **718.** th*et*] ath *D*, *E*, *F* h*err*a] h*er* *C*, *D*, *E* Iwan] *D till.:* swa for] fore *E* **719.** Tholkin] sligh *F* hafu*er*] hadhe *D* fyrre] *så D*, *E*, *F*; *saknas i A*, *B* **720.** skulde sitia] haffu*er* sith*it* *B* fore] for *C*, *D*, *F* mit] mik *C* **721—722** *saknas i E* **721.** tho] th*et* *C* iak] *saknas i C* mangin] *A till.:* man *(saknas i B, D, F)* fra] aff *D* sadhelin] sadle*n* *B* ther] som *D*, *saknas i B*

The toko tha til thera swærdh
ther høghæ pæninga varo værdh;
hwar thera slo annan swa fast
at elder aff thera hiælme brast.
Thera mandom tedhis ther medh æra,
huath huar vilde gøra for sin kæra.
The hoggo thera skiolda alla ij stykke,
hwar vilde hin annan nidher thrykkia
ok gøra thet honum matte skadha;
iak vænte the komo ey thædhan badhe.
Thera swærdh swa fastlika bitu,
brynior ok hiælma the sunder slitu.
Iak hafuer ey hørt aff mera vanda,
thet een striidh matte swa længe standa.
The varo badhe stolt ok rika,
huarghin vilde for annan vika

---

723. toko] togh *F* tha] *saknas i E, F* thera] *E, F till.:* gode **724**. ther] *så B, D,* som *E, F; saknas i A* høghæ] *så B, F,* margha *A,* mongæ *C, D, E* varo] *A till.:* the **725**. slo] hogh *D; D, F till.:* hin swa] *saknas i F* **726**. at] sa ath *F* elder] elden *D, E,* eeldh *F* hiælme] hielm *F* **727**. tedhis] syntis *B* ther] tha *C, saknas i B, D* **728**. huar] huar thera *A, E,* hwar *B, F,* the *D* for] fore *E* sin] *så B, E, F,* sinnæ *D;* thera *A* **729**. The] *så B, D, E, F;* ok *A* thera] sinæ *B* (theris *C*) skiolda] skiøl *C* alla ij] all j *B, D, E,* i alle *C* **730**. hin] *saknas i B* **731—732** *saknas i E* **731**. thet] huath *D* honum matte] han ma til *B, D,* hanwm ma komme til *F* **732**. vænte] wenther *D, F* komo] kommæ *B,* kome *D,* kommer *F* ey] *så B, D, F;* æn *A* **733**. swærdh] suerde mon tha *F* fastlika] fastelik *B, F,* fastelige *D, E* bitu] bitæ *B, D, E, F* **734**. brynior ok hiælma] brynie och hielm *F* the] *saknas i C* slitu] slitæ *B, D, E, F* **735**. Iak] *i margen före ett struket:* aff *(samma hand) A* **736**. thet] ath *D, E* matte] maa *F* **737**. The] oc *D; F till.:* herrer varo] war *F* stolt] stoltæ *E, F* **738**. huarghin] engen *B* (hwarkin *C*), *D, E,* sa ath jngen *F*

ey sa breth som en foth;
th*et* wolthe thær*e* hoghmot.
The sloghos som the matto mæst;
tho hog huarghin annars hæst;
th*et* stodh thøm badhom væl til mata,
for thera tokt vildo the th*et* lata.
H*er*ra Iwan gik tha væl ij hagh:
han gaff Wadein eet slagh
swa at hiælm ok hofwdh su*n*der gik
aff th*et* slaghith th*er* han fik.
Ha*n*s brynia vardh aff blodhin rødh;
han flydde tha ey vtan nødh.
Man ma honu*m* ey skuld at gifua,
th*er* han matte ey læng*er* lifua,

739—740. *Efter D, F; verserna saknas i A, B, E* **740.** hoghmot] hogmodh *D, F* **741.** sloghos] høgge *D* **742.** tho — huarghin] the høghe ey hwar *C,* oc engen ther*e* hiog *E,* en tho hioge jngen hin *F* huarghin] *B till.:* then *(ej C)* **743—744** *saknas i E* **743.** thøm badhom] the hellede *F* væl] wil *C* **744.** for] for*e* *B* (ffor *C*) tokt] *så C, D, F,* dygd *B,* tygh *A* vildo] mom *F* th*et*] *A till. över raden (hand 2):* ey **745—746.** h*er*re jwan giek tha vel j hande / vadian fek ien stor vandæ *F* **745.** H*er*ra] H*er* *E* hagh] lagh *C, E* **746.** gaff] *C till.:* her Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A,* wadeon *B,* wadian *C, D,* vadion *E; A till. över raden (hand 2):* rødha, *E: till.:* tha eet] *D till.:* th*et* **747—748.** *Verserna i omvänd ordning i D* **747.** swa] *saknas i E* hiælm] hielme*n* *E, F* ok] a *F* hofwdh] hoffuedet *E, F* **748.** aff — slagith] for the støre slagh *F* slagith] slagh *B, E* ther han] han ther *D, F* han] *E till.:* tha **749.** vardh] war *B, E,* vorte *F* blodhin] blode *B, D,* blodet *E, F* **750.** han matte fly th*et* giorde hono*m* nødh *D* han] och *B, E* flydde] *så B,* flyddo *A* ey vtan] æn (æy *C*) wta*n* *B,* ey for vden *F,* m*et* støræ *E* **751—752** *saknas i E* **751.** honu*m*] *F till.:* thy **752.** han flyde tha ha*n* matte ey lewe *F* ther] tha *D*

och haffde fang*it* dødelik sar;
th*et* aktadhe h*er*ra Iwan ey eth har.
Rasklika kastadhe han om sin hæst
ok flydde vndan som han matte mæst.
Th*et* vndradho the a husith varo,
huar swa mykith monde fara
oc swa flykterlika renna,
før æn the fingo han at kænna.
Th*et* førsta the kende h*er*ra Wadein, a ix r.
the loto honu*m* genast in.
H*er*ra Iwan hafdhe th*er* til vilia,
han vilde sik ey widh honu*m* skilia,
wtan ha*n* finge iemhøgelik æræ

753—754. *Så B, saknas i A* och] thy ha*n* *D, E,* ha*n* *F* fang*it*] *F till.:* iet dødelik] døtelige *E* **754**. th*et* — Iwan] ther h*er* iwan actade *D,* h*er* ywan actede th*et* *E,* h*er*re jvan skadde *F* aktadhe h*er*ra] akt*er* h*er* *C* **755—756**. Tha kastadhe ha*n* raskelik (ha*n* kastade raske*liga* *C*) sith ørs omk*ring* /' och flydde thæd*en* aff then ringh *B* **755**. Rasklika — han] han vende raskelige *E* Rasklika] raskælige *D,* raskeligh *F* kastadhe] kaste *F* om] *saknas i F* **756**. flydde vndan] flyer ath huseth *F* matte] kw*n*ne *F* **757**. Th*et* vndradho] tha vndreth *F* the] them *D, E* husith] ffestedh *E* varo] ere *F* **758**. hwo sa raskeligh wender there *F* huar — mykith] hui ha*n* soa bradelige *E* **759**. flykterlika] flykttelikæ *B, E,* fast ath *D,* frycteligh *F; A till. över raden:* mo*n*de *(samma hand?), E till.:* mu*n*dæ **760**. før] føre *F* fingo han] ha*n* fingo *B,* ha*n*nu*m* finge *E* han] hanom *F* at] *saknas i B, D* **761**. Th*et* førsta] tha *D, F* kende] *så B, D, E, F;* sagho *A* herra] *över raden i A (hand 2),* h*er* *C, D, E* Wadein] *så B* (wadyan *C*), *D,* vadoyn *A,* vadion *E,* vadian *F (jfr v. 566)* **762**. the lotho ha*n* tha gensta*n* in *B,* tha lothe the honom a huseth in *D,* tha lothæ the geniste*n* ha*n*nu*m* in *E,* raskeligh lodhe the jndh ham *F* **763**. H*er*ra] h*er* *C, E* hafdhe] *E till.:* tha **764**. sik] *saknas i C* widh] *så B, F,* wider *D, E;* fra *A* honu*m*] ha*n* *B, D* **765—766**. *Efter B, verserna saknas i A*

so*m* ha*n*s frænde miste thæ*r*e.
H*er*ra Wadein hafdhe ønkelik lætæ
tha han flydde aff th*et* stræte.
H*er*ra Iwan æpt*er* honu*m* rænde;
han hafdhe th*er* huarte wen elle fræ*n*de
(th*er*) han matte a trøsta th*et* sama sin,
han følgdhe tho honu*m* a husith in.

The porta varo badhe sma ok thrange,
twe matto th*er* ey saman in ganga;
op var wndin thæn fælle port,
m*edh* mæsterskap tha var th*et* giort;
swa vadhelika som han hængde,
h*er*ra Iwan tho sik th*er* in thrængde;
vadhelika monde han gøra tha,

---

765. føre ha*n* fek acter th*e*n ere *F* iemhøgelik] en høgeligh *D,* soa høgeligh *E* **766.** frænde] *E till.:* kalegriuans thære] *så C, D, E, F;* hæræ *B* **767.** H*er*ra] h*er* *C, E* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A,* wadeon *B,* wadyan *C, D, F,* vadion *E* lætæ] lathe *D, E, F* **768.** tha] ther *E, F* aff] ath *D,* a *F* th*et*] the *B, E,* then *D, F* stræte] stratæ *B, D, F,* stadhæ *E* **769.** H*er*ra] h*er* *E* Iwan] *E till.:* fastelighe honu*m*] *saknas i E* **770.** ther] *saknas i F* wen elle fræ*n*de] *så B, D, E, F;* viner ælla frænder *A* **771.** ther] *i margen i A (hand 2?);* som *D, F, saknas i B* matte a trøsta] mottæ trøstæ a *E,* trøste aa *F* th*et* sama] i th*et* *D, F* sin] si*n*ne *F* **772.** følgdhe — honu*m*] flidæ h*er* vadion *E* tho honu*m*] hanom dogh *F* tho] tha *C, saknas i D* honu*m*] *saknas i B* a] j *B* (a *C*), *E, F,* aff *D* in] j*n*ne *F* **773.** The] *så B, D, E, F;* thera *A* badhe] *saknas i B, F* **774.** matto — saman] til lige matte ther ey *F* ther] *saknas i D* ey] *E till.:* til saman] i sen-d*er* *D* **775.** Ther var vpp vndher then fallæ porth *E* **776.** m*edh*] aff *B, D* tha — giort] var the sa giordh *F* tha — th*et*] ful vnderligh *E* th*et*] ha*n* *C, D* **777.** vadhelika] vadeligh *E, F* han] porten *E,* the tha *F* **778.** h*er*ra] h*er* *D, E* tho — ther] sik thok ther *B, F,* han sigh *E* **779.** vadhelika] wadelik *B, E,* dorligh *F*

han vilde sit liiff forgifua swa.
Thæn fælleport th*er* nid*er* skøt
— h*er*ra Iwan tha een skadha løt —
hans spora aff hans føt*er* slo
— th*et* var vadhelikith, th*et* maghin ij tro —,
hans godha ørs ræt sund*er* ij twa,
swa at hwar lot fra hin a*n*nan la
ok fælde han siælfua*n* a the iordh.
Gudh frælste han aff th*et* høghelika mordh,
ath porten skulde hono*m* ekki takæ
swa ath hans liiff matte sakæ.
H*er*ra Wadein ren*d*e fra honu*m* bort
ok in ij gønu*m* thæn adhal port.
Tha han sina riddara sa,
tha mælte han ok sagdhe swa:

---

780. forgifua] forgøræ *D* **781.** ther] *så B, E,* tha *D,* segh *F;* vardh *A* nid*er* skøt] *så B, D, E, F;* nidher støt *A* **782.** h*er*ra] h*er* *D, E* tha — løt] fech tha engen nøth *E* løt] liedh *F* **783.** hans spora] ha*n*nu*m* spor·derne *E* føter] fothe *D,* fodh *F* **784** *saknas i F* th*et* var] swa *D* vadhelikith] wadhalikt *B, E,* wadelige *D* th*et* — ij] a mi*n*a *B* **785.** ræt — twa] th*et* sloos ther soa *E* ræt] gik *B, saknas i D* twa] thu *D* **786.** swa] *saknas i E* lot] luther *D,* lith*it* *B* (luth *C*), ledh *E, F* hin] *saknas i B, E, F* **787.** fælde] fel *D, E* han] hanom *F* siælfua*n*] sælffu*er* *D, E,* selff *F* a the] nid*er* (nid *C*) a *B, E,* uppa then *D, F* **788.** frælste] *av hand 2 ä fr:* frælse, *där* e *i sin tur synes ä fr:* n, *A;* frelse *D* han] hono*m* *D, E, F* aff] fra *D* høghelika] høweligh *F,* onda *B, E, saknas i D* **789—790.** *Efter D; verserna saknas i A* **789.** hono*m* ekki] ha*n* ey *B,* ha*n*nu*m* enctet *E,* ey a hanom *F* **790.** swa ath] th*et* *E,* och *F* matte] ey *B; E till.:* noget, *F:* enkte sakæ] skade *E, F* **791.** H*er*ra] hær *E* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A,* wadeon *B,* wadion *C, E,* wadian *D, F* rende] *så B,* rænda *A* fra honu*m*] førre *F* fra] for *C, D* **792.** ok] reth *F* ij] *saknas i B, D, F* thæn] theræ *D, F* adhal] ædlæ *E* **793.** Tha] · · · agar *C,* Ther *E,* sa brath *F* **794.** ha*n* melte och saude tha *F*

»Iak ma mik sar*e* for*e* idh*er* klagha:
een riddar*e* mik hær æpt*er* iaghæ,
han hafu*er* mik swa sara skænt
th*et* mit liiff ær nu bradhlika ænt.»
Tha the hafdho swa talaz vidh*er*
tha styrte han dødh*er* aff hæstin nidh*er*.
Th*et* gik h*er*ra Iwan tha aff lat*er*,
the lúktu genstan portin at*er*,
mællan the porta monde han standa;
han var tha stadd*er* ij høgelik vandæ
ok aktadhe sik ey thædhan koma,
han trøste tho wpo sin froma.
Een io*m*frw kom tha ganga*n*de th*er*.
»Godhe riddar*e*, hwi staan ij hær?
Ij hafuin min h*er*ra slaghith ij hæl,
for thy ærin ij ey ko*m*pne h*er* væl;

795. mik] *saknas i B, E (finnes i C)* sar*e*] *så B, D, E, F,* sarlika *A (jfr Stud. 3: 73)* for*e*] for *B, D, F* klagha] kær*e* *D, E* **796.** en ridd*er* filg*er* mek efft*er* hæree *E,* ien godh ridder mwn effther megh iaghe *F* iaghæ] *så B, D,* iaghar *A* **797.** sara] swarlige *E,* sorligh *F* **798.** th*et*] at *B, D, E, F* nu] *saknas i D, F* bradhlika] bradelige *E,* bradeligh *F,* bratlige *D,* skøt *B* **799.** Tha] Ther *E* talaz] taledis *F* **800.** tha — han] han fieldh *F* dødh*er*] dødh *C, D, F* **801.** Th*et*] Tha *B,* thy *E* h*er*ra] h*er* *D, E* tha] *saknas i B* **802.** the — genstan] tha the lwcte *F* luktu] lothe *D* genstan] forbest *E, saknas i F* portin] portane *D,* pa*n*ther *E* **803.** mællan the] j mellom to *F* monde] mwn *F* **804.** han — stadd*er*] tha var han stædh *E* tha] *saknas i B* stadd*er*] standen *F* høgelik] *så B, D, E, F;* mykin *A* **805.** ok] han *D, F* aktadhe] akteth *F,* huxade *B* thædhan] *E, F till.:* at **806.** han trøste] tha trøste ha*n* *B* trøste] størstede *E,* trøsteth *F* tho] tha *D, E* wpo sin] *så C,* pa sin *B,* a sinæ *D,* storlig a sin *E,* a sin egen *F;* a sina hænder *A* **808.** Godhe] god*er* *B, D,* Godh *E* riddar*e*] ridder *C, F* staan ij] stande*n* j *B,* stondi *C,* stand*er* thu *D,* standæ *E,* staar j *F* **810.** ærin — ey] er icki *F* ko*m*pne — væl] wæl kome*n* hær *C* her] *så B, D,* here *F; saknas i A, E*

j giorden os swa myke*n* nødh,
jæk wenth*er* i bliiffue*n* th*er* for dødh.
Miin frw hafu*er* fangith swa mykin sorgh a ix v.
ok alt th*et* folk a thæsse borgh
æpt*er* thæn h*er*ra os hafdhe at valda
ok alla vara æro skulde inne halda.
Man hafu*er* idh*er*, h*er*ra, tho ey glømt,
wy withom th*et* væl, ij ærin hær gømd.»
Tha swaradhe h*er*ra Iwan:
»Gudh weet, io*m*frw,» sagdhe han,
»ij skulin th*et* se alt annorlund ganga
før æn iak læt*er* mik swa fa*n*ga».
The io*m*frw swaradhe honu*m* tha:
»Iak vil idh*er* hiælpa huath iak ma.
Idh*er*t hiærtæ mo*n* ey skelffuæ,

811—812. *Efter B och D, saknas i A* **811**. *Så B.* j — swa] oc giorth os allom *D,* J gøræ oss alle *E,* j hawe os giordh sa *F* **812**. *Så D, F.* i — for] ther fore (for *C*) bliffui*n* j *B,* j bliffue nw h*er* for *E* **813**. frw] fr*va* *B, E, F* fangith] faath *D, saknas i B* mykin] stor ie*n* *F* **814**. a] uppa *D,* j *F* **815**. hafdhe] hawær *F* at] *saknas i C, D* **816**. alla] all *C, D, E* vara] wor *C, D, E, F* inne] ind *F,* oppe *B, D,* wæl *E* **817**. Man — ey] war h*er*ra haffu*er* idh*er* thok ey *B,* h*er*re ma*n* hau*er* id*er* ey tha *C,* ha*n* hau*er* ethers hærre ey tha *E* glømt] forglømd *E* **818**. wy withom] *så D, E, F;* vitin *A,* j within *B* th*et* — hær] th*et* j hær ærin *B* (æren her *C*), ath j ere here fuld vel *F* **819**. swaradhe] *A (över raden, hand 2) och F till.:* henne, *E:* tha ha*n* h*er*ra] h*er* *D, E* **820**. io*m*frw] *saknas i D* **821**. th*et* — alt] th*et* *D,* alt see th*et* *E, F* annorlund] ander lwnde *F,* and*er*ledz *B,* vnderlig *E* **822**. før æn] før *E,* førre *F* mik] *E till.:* hær swa] *A till.:* flatlika *(saknas i B, D, E, F)* **823**. The io*m*frw] Jomfrue*n* *E* honu*m*] h*er* ywan *E* tha] *så D, F;* swa *A, B, E* **824**. idh*er*] tegh *D* ma] forma *B* **825—826**. *Efter B, saknas i A* **825**. megh tøcker ether hierte jnktet skielwe *F* ey] *E till.:* soræ

j ærin en man aff idher siælffuæ.
Iak ær ider skyllogh til thiænist wæræ
fore the tokt ok fore the æra
ij giordhin vidh mik, een fatigh quinna
tha iak foor konung Artws finna,
mina frva boozskap hemelik;
then æræ ther j tha wisten mik,
thet skulin ij nu sannelika røna,
iak vil thet minnas ok idher løna.
Iak fan ther engin swa høfuizskan man
ther mik tokt viiste a mina san.
Iach idhert nampn gørlæ mon:
herre Iwan, konung Yrians son.

---

826. j — en] thy ath i æren *D* ærin] er *F* man] *E till.:* alt **827.** ær — skyllogh] skal idher *B* ider skyllogh] *så D, E, F;* skyldogh idher *A* thiænist] thiænistæ *D,* tienistæ at *E, F* wæræ] *så B;* vara *A, D* **828.** fore (1)] for *B, D, F* fore (2)] for *D, F, saknas i B* **829.** ij — mik] ther j megh thiede *F* vidh] *saknas i B, D* een] tha *D* fatigh] fatige *D, F,* salog *C* **830.** tha] ther *F* foor] war farin til *B,* war faren *D,* vor for *E* Artws] *D, E, F till.:* ath finna] eth sinne *B* **831—832.** *Efter B, saknas i A* **831.** mina] myn *E, F* frva] ffrv *C, D* hemelik] sahemeligh *D, E* **832.** ther] som *D, saknas i E, F* wisten] beuiste *D, E, F; E till.:* with **833.** nu sannelika] sannelige nw vel *E* sannelika] sannelik *B,* for sannen *F* **834.** thet — idher] idher thet gernæ wæl *B* (wæl *saknas i C*) thet] *så D, E, F; saknas i A* idher] *A till. över raden (hand 2):* thet **835—843** *till stor del oläsligt (fuktskadat) i C* **835.** ther] *saknas i B* engin] *så B, D E, F;* ey *A* høfuizskan] høffuisk *B,* høffuisk en *D,* høwsk ien *F; A till. över raden (hand 2):* en **836.** ther megh then twkt bewise kan *F* a mina san] wtan han *B* mina] myn *E* **837—838** *närmast efter B, C;* vtan ij ena idhart nampn iak ey mon / vtan ij hetin herra iwan *A,* wtan j enæ *(dessa 3 ord saknas i C)* iach idhert nampn gørlæ mon / wtan j *(dessa 2 ord saknas i C)* herra (her *C*) iwan konung yrians son *B,* wttan i enæ wm jek giorle mun / herræ iwan konung iørians son *D,* Vten ene jech ethert naffn ey kan skøn / jech troær i hedæ her

Nu var thik gladh ij hiærta ok hugha,
mina hiælper the skulu tik fuluel dugha,
ok vilt thu lydha mino radhæ,
thik skal ænkte vardha til skadha.»
The iomfrw var medh dygdhom ful,
hon gaff honum eet fingergul
ok satte thet a herra Iwans hand.
Thæn steen var komin aff India land.
»Han hafuer swa mykla dygdh ok æra,
hwilkin man han a segh vil bæra
ij lukte hand, thet vil iak idher tee,
thet ænkte øgha ma han see.
Tha thæsse angist forganger idher,
tha skulin ij gøra som iak bidher,

---

j ywan konning vrians søn *E*, eders naffn iech giørligh nam / koningh vrians søn herre ywan *F* **839**. var thik] *så* (vor teg) *E*, warth tegh *D*, verer eder *F*; waro the *B*, varen *ä fr* varo the *(hand 2) A* ij] aff *F* **840**. mina hiælper] min hielp *D*, *E*, mine hielp *F* the] hun *E*, han *F*, *saknas i B*, *D* skulu] scal *D*, *E*, *F* tik] *så B*, *E*, eder *F*, megh *D*, nu idher *A* fuluel] *så D*, *E*, vel *F*; *saknas i A*, *B* **841**. ok] *saknas i B*, *D*, *F* vilt thu] ville j *F* lydha] *E till.*: a radhæ] *så B*, *D*, *E*, *F*; rædhe *A* **842**. thik] eder *F* skal] *E till.*: tha vardha til] wættæ *B*, *D* til] at *E*, *F* **843**. iomfrw] iomfrva *B* (iomffrv *C*), ionfrun *D* medh — ful] dygdeful *D* **844**. honum] her (herre *F*) ywan *E*, *F* fingergul] fingher aff gull *C*, fingerne (fingern *F*) af gull *E*, *F* **845**. thet] *saknas i B*, *D*, *E* herra Iwans] hans huithe *D*, hans *F* herra] her *C*, *E* **847**. hafuer] hadde *E* mykla] mangen *E* **848**. hwilkin man] hwilken *B*, huosom *E*, at hwilken man *F* han a segh] *så D*; ther han *A*, han (hannum *E*) wil a sik *B*, *E*, hanom pa sigh *F* vil] *saknas i B*, *E (jfr ovan)*, *F* **849**. lukte] lucth *E*, lwcke *F* thet — idher] thet wil iach *B*, *F*, thet seger jæk ider *D*, iech vill ether *E* **850**. thet] Ath *E*, *F* han] honum *B*, *F*, ether *E* **851**. Tha thæsse] ther then *F* forganger idher] ider forgar *B* **852** *saknas i B* skulin — gøra] giøre j herre *F* ij] *saknas i D* som] thet *D*, *E* iak] *E*, *F till.*: ether

thænna steen mik at*er* faa,
om idh*er* siælfuu*m* (th*et*) likar swa.»
»Gudh thakke idh*er* for rika gafuo!
Iak hafu*er* nu th*et* th*er* iak vil hafua.
Ma iach m*edh* frid j w*er*lde*n*ne bliffua,
iach skal th*et* fortiænæ æn iach ma liffua.»
The io*m*frw mælte til h*er*ra Iwan tha:
»Vi skulu*m* nu genast hædhan gaa
ij genom th*et*ta mykla hws
th*er* ij seen bri*n*na swa margh liws,
th*er* nær ij een lønlik stadh.» a x r.
Han giordhe genast som hon badh.
Hon ledde han ij een litin kofua.

---

853. thænna — mik] j skulen mik stenen *B,* th*en*næ ringh megh *D,* Th*e*nne sa*m*me mik *E* mik] *A till.:* ij geen *(saknas i B, D, E, F)* **854**. th*et*] *saknas i B, D, E, F* likar] thykk*er* *B, F,* lister *E* **855**. thakke] løne *E* idh*er*] *F till:* iomfru for] fore *E* rika] idhræ *B, D* **856**. Iak — nu] nw hawer iech fongeth *F* th*er*] *saknas i B, D, F* **857—858**. *Efter B, saknas i A* **857**. m*edh* frid] helbreide *E,* m*et* glede *F, saknas i D* w*er*lde*n*ne] wærldin *C, E, F* bliffua] vere *F* **858**. iech skal ether løne mit hiertens kiere *F* skal] wil *D* fortiænæ] fortia*n* *D* æn] om *C, D, E* **859**. The io*m*frw] Jomfru*n* *D,* Jomfruge*n* *E* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2, över raden) i A,* saude *F,* thaladhe *D* h*er*ra] h*er* *D, E, saknas i C* **860**. Vi skulu*m*] j sculen *D* nu genast] nw genstæn *B, F,* genstan *D,* raskelige *E* hædhan] m*edh* megh *D* **861**. ij genom] oc gøno*m* *D,* wppa *B* mykla] st*o*ra *D, E, F* **862**. th*er* j seen bre*n*næ mana (marga *C*) liws *B,* th*er* so*m* bre*n*næ the ma*n*gæ waxlius *D,* Som thu seer bre*n*ne i megel liws *E,* som j seer bre*n*ne the mange lyus *F* **863**. nær] hos *B, E, F* ij] *saknas i F* een] eth *B* (en *C*) lønlik] liithen *D, F* **864**. genast] swa *B,* tha *D,* strax *E,* giensten *F* hon] io*m*fr*v*n *B, D; E till.:* ha*n*nu*m* **865**. ledde han] ledden *C* han] hono*m* *D, E, F* litin] *så F* (liden), liithe *D;* lønlik *A, B, E (jfr v. 863)*

»Ij skulin om stund hær liggia ok sofua
och hwilæ idher ij thæsse siang
een litin stund ok ække langh.»
The seng war reedh øffrit rik
aff dyræ klæden och køstelik;
examit ok swa biald
hon lagdhe ower thæn riddara bald.
»Liggen her nw och haffuin nadhæ,
idher skal ænkte vætta skadha,
mæden iach later idher ætænde redhæ;
j torffuen ey rædhæs thera wredhe.»
Tha han hafdhe lighath een litin stund,
tha kom hon ater ij hans fund,

---

866. her skulen j en stund liggiæ och soffua *B*, j skulen her enæ stundh ligge oc soffuæ *D*, thu skalt her hwile oc ligge sowæ *E*, here skulle j herre ligge och sowe *F* **867—868**. *Verserna i omvänd ordning i F* **867**. och hwilæ] *så B, D, E, F;* ij hwilin *A* idher] tek *E* thæsse] *E till.:* samme siang] sæng *A, B, D, E,* senge *F* **868**. een] och *E* ække] ey *B* langh] *så D, E,* lengh *B* (longh *C*), længe *A, F* **869—870**. *Så B; saknas i A, D* **869**. war reedh] hun var *E* reedh øffrit] bode skiøn och *F* **870**. och] vel *F* **871—872** *saknas i D, E; verserna i omvänd ordning i F* **871**. examit] examen *B* (- - - æmen *C*), sameth *F* swa] *saknas i B* biald] bliald *B, F* **872**. lagdhe ower] bredde a *F* riddara] ridder *C, F* **873—874** *saknas i D* **873** *Så B;* liggin hær nu ok hafuin maka *A,* Ligger her oc soffuer j modæ *E,* ligger here och hawer node *F* **874**. ænkte vætta] alt enctet *E* ænkte] ey eth *B* (eth *saknas i C*) vætta] worde ath *F* skadha] *så B, E, F;* saka *A* **875—876**. *Efter B; saknas i A* **875**. idher ætænde] maden *E,* edher mand til *F* **876—951** *saknas i C genom bladförlust* **876**. rædhæs] *D till.:* for **877**. Tha] som *D,* Ther *E* litin] *saknas i B* **878**. hon] *så F* (hwn), then iomfru *E,* ther *A, saknas i B, D* ater] *saknas i E* ij] a *B, F*

hon haffde m*edh* sik øffr*it* kost,
miødh ok wiin ok ærlik most.
Hon badh han ga til bordh ij stadh,
æta ok drikka ok gøra sik gladh.

Ha*ns* godhæ mæn angr*a*dhe sin skadha
ok letto hans ij alla stadha
badhe vte ok inne;
the matto han tho ey finna
th*er* h*err*a Wadein hafdhe slaghith ij hæl;
the finna han ey, th*et* ær wæl.
Tha mælte om the stolta klara:
»H*err*a, iak vil idh*er* th*er* vidh*er* vara,

879—880. miødh ok wiin ok ærlik most / ok alla handa godh*er* kost *A*, haffde m*edh* sik øffr*it* kost / miødh win och ærlik most *B;* hon hadhe m*edh* segh fulgodh kosth / miodh oc wiin oc ærligh mosth *D*, hu*n* haffde m*et* sig øffrit coasth (coosth)? / mødh och win och ædlæ mosth *E*, och bar hanom alle hande kost / vin och miødh och erligh most *F* 881. han] ha*n*nu*m* *E, F* ga] gange *E* 883. Ha*ns* — mæn] *så B, F,* the godhe mæ*n* so*m* *D;* Hans riddara ok swena *A*, Then dødis tiene*re* *E* angr*a*dhe] *så D, E,* angr*a*dh *av hand 2 ä t* angr*a*dha *A*, angredh *F*, angræ *B* sin] the*re* *E, F* 884. ok — hans] the leitthe æpth*er* hono*m* *D*, the lethæ huseth *E*, the søkte tha *F* ij] *saknas i D* 885. badhe] och lette bode *F* ok] *A till. över raden (hand 2):* swa, *D, E till.:* swa 886. ey] *A till. över raden (hand 2):* m*edh* allo; ha*n* ey *B*, hono*m* ingestadz *D*, ey h*er* ywan *E*, hanom do icki *F* 887. ther] so*m* *B*, then *D, E* h*err*a] h*er* *D, E, saknas i B, F* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A*, wadeon *B*, wadian *D, F*, vadion *E* hafdhe slaghith] slo *D* 888. finna — ey] fu*n*næ hono*m* ey *D, F*, ku*n*ne*n* ey fynnæ *E* th*et* ær] och th*et* var *F* 889. mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A*, saude *F* om] och *B, E,* til hanom *F* stolta] iomfru *E* 890. H*err*a — idher] iech vil eder h*err*e *F* vil] *saknas i B* ther] *saknas i B, D, E* vidher vara] vid ware *F*, vell forware *E*

akta aldrigh hwar the løpa,
hwath the vte æller inne øpa,
the gøra ey swa mykin gny
at ij skulin aff sænginne fly.
Hær maghin ij nu bradhlik see
ij thetta hws ræt alla thee
badhe riddara ok swena
ther idher *medh* skadha mena;
the swa ømkelica lata
ok the sin kæra herra grata,
hans liik the om husith bæra
ok thænkia idher finna thære.
Ij hafuin ena skæmptan at se ther a
huru galne the om husith ga;
tha the haffua alt om leth,

---

891. akta] akter *B, D, F,* Wrder *E* aldrigh] enkte *B* hwar] huath *D*, hure *F* **892.** hwath] eller huar *E* **893.** ey] och *B*, here *F* **894.** skulin — sænginne] aff sengene skulen *B*, aff sengennæ torffuæ *D*, skulle wdh aff staden *F* sænginne] sengen *E* **895—896** *saknas i B* **895.** bradhlik] bradelige *E*, bradeligh *F*, bratlige *D* **896.** ræt] redæ *E*, *saknas i D* **897.** badhe] her seen j *B* riddara] ridder *F* ok] *A, E till.:* swa *(saknas i B, D, F)* **898.** ther] the *F*, *saknas i B* idher] *E till.:* her, *F:* alle medh] *A till. över raden (hand 2):* mykin **899.** the swa] the *B*, Oc them swa *D*, the venes oc soa *E*, hure *F* ømkelica] *så B, D, E,* ønkeligh the *F;* ængizslika *A* **900.** ok — herra] och sin kære herra *B*, theres kære herræ ath *D*, och thereæ kæræ herræ the *E*, och for thiere herre *F* grata] grede *F* **901.** the] kringh *D* husith] *B till.:* at **902.** thænkia] huxa *B* idher] *D, E till.:* ath, *F till.:* ther *met* thære] hæræ *B, F* **903.** ena] æn *B*, en *E, F* skæmptan] *ä t* glædhe *(hand 2 över raden) A;* scampthen *E*, løst *F* at — a] høra pa *B* at] j *E* **904.** galne the] the galne *B*, galn the *F* **905.** *Så B, D (som efter* om *till.:* huseth); Ther the haffue at ether leeth *E*, tha the haude alt sammen lieth *F;* the huxa alt at idher leeta *(av hand 2 ä fr* leet) *A*

the fa idh*er* tho ey seet.
Iak ma hær ey længer dwælia,
iak vil idh*er* gudhi ij hend*er* sælia;
iak thakkar honum i*nn*erlika gærna
fore the nadh*er* han giordhe mik, idh*er* tærnæ,
at iach haffu*er* idh*er* fu*n*net hæræ;
iach wil idh*er* til thiænist wæræ.»
Tha hon var honu*m* gangin ij fra
tha matte han genast høra op a
aff draghin swerdh swa mykith bang. a x v.
Some hafdho bogho ok some stang;
the varo th*er* alle swa girughe op a
ok thænkto honu*m* genast fa,

---

906. the fonger eder huerken hørd heller siet *F* tho] tha *E* ey] ekki *D,* alt enctæ *E* **907.** hær] idher *B, saknas i E, F* længer] *F till.*: m*et* eder dwælia] nær ether være *E* **908.** gudhi — sælia] gerne gud befale *E* gudhi] gudh *F* hend*er*] *så B, D, F;* hand *A* **909—910.** iak thakkar idher i*nn*erlika gærna / fore the nadher ij giordhin vidher mik hærna *A,* iach thakk*er* idher innerlikæ g*er*næ / the nad*er* j giorde mik idher tærnæ *B,* Jech tacker ether meget ærlige kær*e* / ffore ethers ær*e* i giorde mek thæræ *E,* och tacker iech hanom myget gierne / the*n* nade ha*n* giorde m*et* megh sin terne *F; saknas i D; jfr Stud. 3: 58 f.* **911—912** *efter B, saknas i A, D* **911.** at] th*et* *E, F* **912.** iach wil] Thy mo iech *E,* och iech kan *F* thiænist] tienistæ *E, F* **913.** Tha] Ther *E,* sa brat *F* ij] *saknas i E, F* **914.** genast — op] høre och see ther *F* genast] tha *B,* ther *D,* genisten *E* op a] pa *B* **915.** swerdh] suerde *F* swa] oc *E* mykith] mykin *D* **916.** so*m*me the bowe och so*m*me the sangh *F* ok] *saknas i D* **917.** the ko*m*me ther allæ soa starcke aa *E* ther] *saknas i B, D* swa] *saknas i F* girughe] girud *B,* gryme *D,* greske *F* op a] aa *B,* tha *D* **918.** och huxadho ha*n* ther gensta*n* fa *B,* thy ath the menthe honom genstan fa *D,* oc tenctæ ha*nn*u*m* ther geniste*n* at foa *E,* h*er*re ywan bode hogge och sloo *F*

som thet leon th*er* grymæst ær,
th*er* see the diwr ok ække fær.
The k*er*de sinæ angist margen faldæ,
hwath tholkin vllikka hafu*er* at valda.
»At han ær hædhan swa komin bort,
man hafu*er* slikt vnd*er* ey førra sporth,
øw*er* thessæ høgæ ti*nn*æ,
mæd*en* wi mago*m* ha*n* ey fi*nn*æ.»
The toko tha hwar a a*nn*an kalla.
»Mik thykk*er* vi æru*m* galne alle;
vtan han var*e* foghil ok hafdhe vinga,
han matte thænna mur ey ow*er* springa,
mæd*en* allæ portæ j lase æræ;

919—920. *Efter B (E, F); saknas i A, D* **919.** som] alt som *F* thet] the *B, E,* the*n* *F* grymæst] grimeste *F* ær] æræ *B, E,* stor *F* **920.** see — diwr] seer dyuren *F* ok — fær] *så F* (och icki foor); th*er* (them *E*) efft*er* faræ *B, E* **921.** *Så B;* the kæra th*er*a angist marghinfal *A* k*er*de] bare *E* sinæ] sin *D,* th*er* *E,* thiere *F* angist] *D, E till.:* swa margen faldæ] ma*n*gefaldhe *D, E, F* **922.** huadh skal slikt v glede wolde *F* hwath] huar *D* tholkin] sliik *D* hafu*er* at] mo*n*de *B,* hadhe *D* valda] waldith *D* **923.** skal han sa vere ko*m*medh borth *F* swa komin] kome*n* swa *B, D* **924.** man — førra] th*et* haffu*er* ingen fyrr*e* *D,* slight vnder hawer icki *F* slikt] *så B, E (jfr F);* tholkith *A* sporth] *så B, E, F;* hørt *A, D* **925—926.** *Efter B; saknas i A* **925.** høgæ] *B till.:* borga *(saknas i D, E, F)* **926.** mæden] men *F* mago*m* — ey] han huarge*n* *D,* ma hanom icki *F* ha*n*] ha*n*nu*m* *E* **927.** The — tha] tho (*ä fr* thok) tok *B,* the thoghæ *D, E,* tha toge the *F* hwar a a*nn*an] a huer a*nn*er *F* a] at *E* a*nn*an] *E, F till.:* at **928.** Mik — æru*m*] megh tøckes 'ath wij er *F* æru*m*] *A till.:* nu **929.** var*e* foghil] kw*n*ne flywe *F* **930.** han — ow*er*] ower th*en*ne mwr matte ha*n* ey *F* thænna] then *E* ow*er*] *saknas i D* **931.** *Så B, F;* mædhan alle laasa for*e* portana æra *A,* meda*n* portane læstæ ær*e* *D,* Mæden portennæ allæ lesdæ æræ *E*

thy thykk*er* os th*et* vnd*er* væra,
vtan th*et* var*e* m*edh* diæfwlsins makt,
th*er* ma*n*gæ haffu*er* swiikith m*edh* onda akt.»
The letto th*et* hws ij alla vra
ok om the sæng th*er* han ij laa;
swa opt*er*lika the rørdho han,
the sagho tho ey thæn ædhla man.
Tha the hafdho husith alt i*n*nan leet
ok fingo han hwarte hørt ælla seet,
tha the sagho th*et* matte ey dugha,
tha kom th*er* ga*n*gande the stolta frugha.
Gudh haffu*er* ey wænar*e* alit giørt.
For sorgh gath ho*n* ey talat elle hørt;
ønkelik tha varo hænna laat

---

932. th*et*] *F till.:* iet **933**. vtan — var*e*] for wth*e*n th*et* er *F* m*edh*] aff *B, E* diæfwlsins] diæffwls *B* makt] *så B, D, E, F;* kraft *A* **934**. th*er* — swiikith] *så D,* som mange hawer suegeth *F;* thæn man honu*m* swek *A,* han haffu*er* os swik*it B,* th*e*n ma*n* hau*er* sweget os *E* m*edh* — akt] *så B;* m*edh* onde makt *A,* m*edh* sin krapth *D,* m*et* vnd*er*lig craft *E,* m*et* si*n*ne akt *F* **935**. letto] lethæ *E* th*et*] tha *F* hws] huseth *D* ij] och *F* **936**. ok] *saknas i B* om] i *D,* sa *F* th*er*] som *D, saknas i E, F* han] h*er* (h*er*re *F*) ywan *E, F* **937**. opt*er*lika] optelik *B,* tith oc offtæ *E,* offte *F* the] *F till.:* tha **938**. the] och *B, D, F* sagho] saa *F* tho] tha *F, saknas i E* **939—940** *saknas i E* **939**. alt] *så B, D, F; saknas i A* i*n*nan] innæ *D, saknas i B* **940**. ok — han] tha fingo the ho*num B,* oc the finghe hono*m D,* och finge hanom *F* hwarte — ælla] hwargi*n B, D* **941**. tha — ey] oc th*et* matte them inthe *D* tha] Ther *E, F* **942**. ther] *saknas i D* frugha] frvæ *B, D, E, F* **943—944**. *Efter B; saknas i A, E* **943**. wænare] we*n*ner *F* alit] anlithe *D, F* giørt] giort *B, D, F* **944**. gath] kw*n*ne *F* ey] huarketh *D* talat — hørt] tale iet ord *F* elle] ædæ *D* **945**. ønkelik] ønkæligæ *D,* sa ønkeligh *F* tha] *saknas i B, D, F* varo] war *D, E, F* laat] lade *F*

for sorgh ok iæmb*er* ok mykin graat.
Førsta hon a likith sa
ij ofwith fiol hon nidh*er* ok la.
The f*r*vær h*en*ne stodho næræ
lotho watn a h*en*ne bæræ.
Th*et* første the frwa forsinnadhe sik
hon reeff sit haar swa iæmm*er*lik.
Riddara ok swena hænne badho:
»Vi vilio*m* th*et* alle idh*er* radha,
frwr ok mør ok høfuizska q*ui*nna,
ij latin idhan graat ij th*e*tta sinne,
sænde*n* budh klærka gamal ok vnga
ok lætin for hans siæl læsæ och siwnga!»
Mit a golfuith stodh hans bar*e*,
th*er* frwan bar for*e* hiærtadh sar*e*;

---

946. bode m*et* ia*m*mer och sa m*et* grade *F* for] aff *B* ok iæmb*er*] *saknas i D* ok (1)] *saknas i E* **947.** Førsta] th*et* førstæ *E, F* **948.** j owit ho*n* nid*er* fioll och la *B,* j owith hon a mødhe la *D,* till rigge hu*n* fiæll oc nedh*er* loa *E,* tha fieldh hw*n* neder j v wedh och laa *F* **949—950.** *Så B; saknas i A* **949.** f*r*vær] *F till.:* th*er* næræ] nær *D* **950.** lotho] the lodæ tha *E,* lode tha *F* vatn] watneth *D, F* a] pa *F* **951.** Th*et* førsta] førstæ *B,* tha *D, saknas i E* frwa] *E till.:* ey **952.** iæmmerlik] jnnerligh *C* **953.** Riddara] ridder *F* swena] *D till.:* the hænne] haffua *B* (hona *C*) **954.** Vi — idh*er*] th*et* wilo*m* wi allæ idh*er* *B,* th*et* wile wy ider alle *D,* wij wille eder th*et* alle *F* **955.** frwr] fruor *D, E,* bode fruer *F* ok (1)] *saknas i C* **956.** graat] sorigh *F* ij] at *B, D, E* th*e*tta] th*et* *C* **957.** budh] efft*er* *B* (bud *C*), bodh bade æpt*er* *D,* bodh effth*er* *F* klærka] *saknas i D* **958.** lætin] *D till.:* sa for] *så B, D, F; fore A, E* læsæ och] *så B (C=A), F;* at *A, D,* heller *E* **959.** golfuith] gulff *E* stodh] *så B, F;* satto the *A, D, E* bar*e*] *så B, D, E, F;* baar *A* **960.** th*er*] som *D* frwan] f*r*v*r* *B,* fruær *E* bar] bær *D,* haffde *B* for*e*] for *B, D, F* hiærtadh] hiærthæ *D, E,* sorg*er* *B,* howe*n* *F* sar*e*] *så B, D, E, F;* saar *A*

mædhan klærkæ swngo ow*er* th*en* dødhæ,
tha tok likith swa fast at blødha
at blodhit langt a golfuith ran.
Tha visto the alle th*et* for san
at th*er* var inne th*en* sami man
th*er* vighith ofw*er* honu*m* van.
Hwat the mælto ok hwath the giørdho, a xi r.
h*er*ra Iwan th*et* sa gørla hørdhe.
The toko tha aff ny at leta;
h*er*ra Iwan monde aff angist sweta.
The letto badhe oppe ok nidh*er*
til the siælfue kændos vidh*er*
at the matte ho*num* ey fi*nn*æ.
Thæs thakke gudh thæn ædhla q*u*inna.

---

961. mædhan] *saknas i B* klærkæ] *så B, D, E, F;* klærkane *A* swngo] siønger *F* ow*er*] fore *E* th*en*] han *B* dødhæ] *så B, D, E, F; överklistrat i A* **962.** swa fast] til *D, E* **963.** at] oc *D, E* langt] fast *B* a] at *B* (a *C*) golfuith] golue *C* **964.** alle — for] th*et* alle fore *E* san] santh *F* **965.** th*er*] tha *D* var inne] inne ær *B (C = A)* **966.** ther vadion røthæ owerwan *E* th*er*] som *D* vighit ofw*er*] liweth aff *F* honu*m*] th*en* døde *C, D* **967.** mælto] *ä t* taladho *(hand 2 över raden) i A,* talede *F* ok] *saknas i D* giørdho] giordhe *A, B, D, E, F* **968.** h*er*ra] her *E* sa] *så D, E, F; saknas i A, B* **969.** tha] *F till.:* alle ny at] nyo *C* leta] ladhe *E* **970.** h*er*ra] her *C, E* monde] tha *B,* tok *C,* mu*n*dæ tha *E* **971.** letto] løfftæ *E; A till.:* han, *E:* ha*n*nu*m* oppe] opp *B, E, F* **972.** til] *D, E till.:* thes the] *F till.:* tha kændos] kie*nn*es *F,* lediss *E* **973.** *Så B, D* (*C, D dock* ha*n* *för* ho*num*); the matto tho han ey finna *A,* The mottæ tha ey ha*n*nu*m* fynnæ *E,* ath the kw*n*ne hanom icki fi*nn*e *F* **974.** *Så A, B* (*som dock har* stoltæ *för* ædhla); Tæss takk*er* ha*n* gudh oc stolta q - - - *C,* ha*n* tackede gud oc the ædlæ q*u*innæ *E,* thes takke gudh oc th*en* stolte q*u*innæ *D,* th*et* tackede gudh then edle qwi*n*ne *F*

»O ho, o ho, o ho!»
thæn ædhla frw hon sagdhe swo,
»huath diæfwlskap mon tholkith væra
th*et* vi han ey see, ok ær tho hære?
Ma th*et* nokor dragæ til mi*n*ne
at blind ær giordh badhe ma*n* och q*wi*nnæ?
H*er*ra gudh ij himerik,
tholik harm iak aldre fik
th*et* iak skal han ey fa at see
th*er* mik hafu*er* giort j hiært*it* ve.
Iak weet th*et* tho m*edh* all miin sinne
th*et* han ær hær ij husith inne.
Hafdhe han ey swikith thæn ædhla man,
aldrigh hafdhe han dræpith han.
Een fræmbre riddar*e* aldre war

975—976. *Så A, som dock har* swa *för* swo; O. ho. o. ho. ho / th*en* fr*va* sagde swo *B,* V ho, vho th*en* ff*rva* sagde swa *C,* o ho o ho o ho / melte th*en* fru oc sagde swo *D,* gredindis suarede th*en* frue tha / aff stor harm och saude saa *F*; *versparet saknas i E* **977**. diæfwlskap] diæffuuls makth *D* mon] ma*n* *D,* mu*n*dæ *E* tholkith] th*et* *B,* th*er* *C,* th*ett*æ *D, E, F* væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A* **978**. th*et*] ath *D, F, saknas i E* han] ha*n*nu*m* *E, F* ok — tho] at ha*n* ær *E* ok] ha*n* *F* **979—980**. *Närmast efter B, saknas i A* **979**. Ma] ka*n* *D, F* nokor — til] *så D, E, F* (*som dock har* drawes); nokro*m* ko*m*ma j *B* mi*n*ne] mi*n*e *D* **980**. blind — giordh] saa er blindith *F* giordh] *så D, E; saknas i B* ma*n*] karl *D* **981**. H*er*ra] O h*err*æ *E, F* gudh] ihesu *E* **982**. tholik] telligen *E,* sa stor ie*n* *F* **983**. han — fa] ha*n* ey fange*n* *D,* ey foa ha*n*nu*m* *E,* hanom ey fonge *F* at] *saknas i B, D* **984**. ther — giort] th*et* gør megh *D* j hiært*it*] *så B, E, F,* i mith hiærte *D*; swa sara *A* **985**. tho] vell *E,* doo wel *F* all] alle *D, E, saknas i B* miin] mi*n*a *B, D, E, F* **986**. th*et*] at *B, F* hær] here *F* **987**. ey] *C till.:* swo ædhla] *saknas i B* **988**. han] *C till.:* swo **989**. fræmbre] froma*re* *D, E, F* riddar*e*] ridder *F; A till.:* ther war] *så B, D, F;* vardh *A, E*

— til ridd*er*skap var han ospar —
føddir ij vara dagha;
for*e* ræzl hafdhe han ængin agha.
Han thordhe aldrigh hans at bidha
hæll*er* oppinbara moot honu*m* ridhæ,
han matte ey sigher for honu*m* tapa,
vare thet ey giort medh diæfwls skapi;
wy haffuu*m* th*et* rønth m*edh* fulle skil,
ha*n* kan th*er* alth ofmykith til.»
M*edh* angar ok harm the mondo hafua
the toko th*et* liik ok baro til grafua.
Tha the lagdho honu*m* nidh*er*
the frwgha gaff sik illa vidh*er*:
»Hær ligg*er* nu min hiærta kær,

---

990. var han] for andre *F* ospar] *så B, D;* ospardh *A, E, F* **991—998** *saknas i E* **991**. føddir] fødh *F* **992**. torney och dyst thorde ha*n* wagæ *B* (torde*n för* thorde ha*n* *C*) for*e*] for *D, F* ræzl] rætzle *D* ængin] ey *D* **993**. Han — at] engen thorde ho*num* (hans *C*) at *B*, Ald*re* tordhe ha*n* hono*m* *D,* han torde hanom aldrigh *F* **994**. oppinbara] opinbarlige *D* ridhæ] *så B, F,* stridha *A, D* **995—996**. *Så F* (han matte ey sigher for hanom tabe / war th*et* ey giordh m*et* diewel skabe); han matte æn sidh*er* for honu*m* tapa / vare ey hans diæfwls skapa *A,* wtan ha*n* skulde sigh*er* tapa / wtan wa*re* ey ha*ns* diæffwls skapa *B* (sik for tappa[?] *för* sigher tapa *och* diæfwlskap[?] *för* diæffwls skapa *C*), ha*n* ku*nn*æ ey en fing*er* for hono*m* tapæ / wa*re* ey hans diæffuuls skapa *D* **997—998**. *Så D;* wij hawe th*et* rønt och merketh m*et* skiel / ath ha*n* ka*n* th*et* øwe alt for vel *F; verserna saknas i A, B (E)* **999**. angest och harm tha mwnde hw*n* hawe *F* angar ok harm] sorg och angist *B* harm] *D till.:* som the mondo] ther the tha *B*, te th*er* tha *C* **1000**. the — baro] Baro the th*et* liik *B* toko] togh *F* th*et* liik] liiketh *D* **1001**. Tha — honu*m*] tha the lik*it* lagdo *B,* The lagdæ ligeth j iorde*n* *E* honu*m*] *F till.:* ther **1002**. gaff sik] gaffs ther *D*, gawes th*er* *F* **1003**. Th*er* ligger my*n* h*er*ræ mek kær var *E* Hær] here *F* kær] kæ*re* *C, F*

tholik annan iak aldre fæær.»
Tha th*er* varo sungna siæla tidhe
the frwgha gik bort m*edh* mykin qwidha.
The io*m*frw ey sina tokt for glømde,
gik thiit som hon h*er*ra Iwan gømde.
»Hørdhe*n* ij nu, min hiærta kære,
ok saghin ij th*etta* folk alt hære,
th*er* ey matte finna thik;
thakka thæs gudhi ok ey mik.»
»Gud wet, io*mfrv*, th*et* sigh*er* iach idh*er*,
iach war fast redd*er*, th*er* kæ*n*nis iach wid*er*;
th*et* iak war fræls aff thænna vadha,
thæth fik iak aff gudhi ok idhra nadhe.
Iak bidh*er* th*et* gærna, om th*et* ma ske, a xi v.

1004. sligh ien fonger iech aldrigh here *F* tholik annan] annan tolkæn *B (C=A)* fææ*r*] faar *C, D, E* **1005**. th*er* — sungna] su*n*gnæ Waro *B, D,* th*er* woo sagdæ *E,* alle war swngen *F* **1006**. frwgha] fru *D* **1007**. io*m*frw] iomf*rva* *B; A till.:* hon ey — tokt] ey sin tokt *B,* ey tok*it* *C,* sin tokth ey *D, E, F* for] *så B, E, F,* fore *A, saknas i D* **1008**. gik] hon gek *D* thiit] til *E* som] *saknas i B (C=A), D* h*erra*] h*er* *D, E* **1009**. Hørdhe*n*] høre *D, E* nu] *saknas i B* hiærta] h*er*ra *B* kære] kær *D, E* **1010**. oc j soghæ oc alt th*et* folk h*er* var *E* ok] *saknas i D* saghin] sagdhe*n* *C* ij] *saknas i F* th*etta*] *så B, F;* th*et* *A, D* alt] *så B, D, F (jfr E);* ther nu var *A* hære] h*er* *D* **1011**. ey] ekki *D, E, F* **1012**. thakka thæs] thes takke *D, E* thæs] thisse *F* gudhi] gudh *B, D, F* ey] enkte *B,* ikke *C, D, E, F* **1013—1014**. *Efter B, saknas i A* **1014**. fast] *så E, F,* myk*it* *B, saknas i C, D* redd*er*] redh *F* ther — iach] oc ke*n*nis *E* ther] th*et* *C,* thes *D* kæ*n*nis] *så C, D, E, F;* ke*n*dz *B* **1015**. th*et*] Th*er* *E* war] vordh *E,* vorte *F, saknas i C, D* fræls] fræst*er* *C,* frelst *E,* frelseth *F* thænna] the*n* *B* (thenne *C*), *E* **1016**. thæth — gudhi] thisse tacker iech gudh *F* thæth — iak] Jech hauer th*et* *E* fik] haffu*er* *B, D* gudhi] gudh *B, D, E* nadhe] nadh *C,* radhe *D* **1017**. Iak — th*et*] och badh iech *F* bidh*er*] bedes *E* th*et*] tik *C,* ider *D,* thess *E* ma] ka*n* *E, saknas i C*

at iak matte the frwgho se
th*er* th*et*ta hws ok fæste a,
om ij maghin th*et* føghæ swa.»
Jo*m*frwan swaradhe som ij maghin høra:
»Iak vil th*et* storlika gærna gøra.
Vi skulu*m* til th*et* vindøgha ganga,
ther maghin ij se th*et* idh*er* til langa;
the th*er* siter ij skarlakan skin
th*et* ær the stolta frwa miin.»
H*er*ra Iwan gørla at hænne gømde.
The frua sin husbonda ey for glømde
ok tok sik tha aff ny at kæra:
»Slik riddara veet iak ey til væra
som thæn h*er*ra iak hafu*er* mist.
Thæs nadhe mik gudh ok Ih*esus* C*ri*st!»
Tha hon hafdhe mælt ok gratidh swa

1019. th*er*] som *B, D* fæste] *E till.:* ær **1020.** och om j wilin th*et* wilde iach swa *B* om] en *F* maghin th*et*] ku*n*næn th*et* *D,* th*et* mugæ *E* føghæ] *så D, E, F;* gøra *A* **1021.** Jo*m*frwan] Jomfru*n* *D,* then iomfru *F* swaradhe] suared *F* maghin] ma *F* **1022.** storlika gærna] g*er*na aff hiærtat *B,* hiærtans g*er*ne *C,* ful g*er*næ *D,* storligh gierne *F* **1023.** til] os til *F* th*et*] th*et*tæ *D,* eth *E, saknas i F* ganga] gha *C* **1024.** om th*et* eder mon effther longe *F* ther] th*et* *E* th*et*] huath *D,* ther *E* idher] idh *B* (ider *C*) til] at *B, E* **1025.** siter] *saknas i B (C=A)* **1026.** the] *saknas i E* **1027.** H*er*ra] H*er* *D, E* **1028.** sin husbonda] thok (tha *C*) sin bondæ *B,* sin h*er*re *F* ey] encte *E* for] *till. över raden i A, men troligen av samma hand; saknas i B, D, E* **1029.** ok] ho*n* *B* sik tha] tha *B,* tha segh *D* ny at] nyo *B* **1030.** Slik] een telligh *E* ey] *A till. över raden (hand 2):* nw; nw ey *D,* ey nw *F* til] *saknas i B, D, F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A;* here *F* **1031.** h*er*ra] riddere *F*; *E till.:* som **1032.** Thæs] thisse *F* gudh — Ih*esus*] then all mektugiste *F* **1033.** j thẏ then frue melte sa *F* Tha] Ther *E* mælt ok] *saknas i B* mælt] *ä t* talath *(hand 2 över raden) i A*

hon fol ij owit ok længe la.
H*er*ra Iwan stodh ok sa thiit fram.
»Hiælp*er* iak ey hænne, th*et* ær mik skam!»
Han vilde fram til hænna løpa;
the io*m*frw tok a han at øpa
ok talar til han swa hardhelik:
»Ij skulin, h*er*ra, lydha mik
ok ey aff th*en*ne stadh at ganga
vtan ij vilin mykin skadha fanga;
ij skulin hær vara æpt*er* mit radh
ok gøraz ey alt off bradh.
Arla ok sirla tha maghin ij se
al the æwintyr hær ma ske
och ma th*et* engen liffua*n*de fi*n*næ
at j æræ h*er* swa lønlik inne.

1034. hon fol] tha fieldh hw*n* *F* ij owit] til rigge*n* *E* længe] *saknas i F* **1035**. H*er*ra] her *C, E* thiit] th*er* *F* **1036**. hænne] *saknas i E* mik] my*n* *E, F* **1037**. vilde] *F till.:* tha **1038**. the io*m*frw] jo*m*fr*v*æn *B,* jomffr*vn* *C* tok] mwnde *F* a] til *E* han] ha*n*nu*m* *E, F* at] *saknas i B, F* **1039**. talar] thalade *D, E,* taledh *F* han] hanom *D, E, F* swa] *saknas i F* hardhelik] hiærteligh *C* **1040**. skulin] *E till.:* nu h*er*ra] hære *C; F till.:* nw **1041—1044**. *Verserna stå i D i följande ordning: 1044, 1043, 1041, 1042* **1041**. ok — stadh] Ok aff th*e*nne stadh ey *C,* oc ekki aff th*e*nnæ staden *D,* Af th*ettæ* stadh skullæ j ey *E* th*en*ne] *så B etc.; saknas i A* at] borth *F, saknas i B, D, E* **1042**. mykin] me*re* *D,* stoor *F, saknas i B, E* **1043**. ij — æpter] wm i willen lydhe *D* hær] here *F* vara] gøre *E* **1044**. gøraz ey] ey gøræs *B,* ekki gøras *D,* icke være *E,* giøre eth*er* ey *F* alt off] sa *F* **1045**. tha — ij] ma j h*en*ne *F* tha] *saknas i B, D (F)* maghin] mo *C* **1046**. al] Alle *E,* och alle *F* æwintyr] *A ensam till.:* som hær] here *F* ma] mogho *B* (maa *C*), kan *D* **1047—1048**. *Så B, saknas i A* **1047**. och] *saknas i E* ma th*et*] th*et* ma *D, E,* skal th*et* *F* **1048**. j] the *E* æræ — lønlik] swa lønlige æ*re* h*er* *D,* er here saa lønligh *F* lønlik] lønlige *E*

Om thu vilt m*edh* radhe lifua,
thu skal thit liiff ey swa forgifua,
at thine owinir fa ow*er* tik vald;
the akta thik swa marghin fald.
Mi*n*ni*n*s gørllæ hwat iach haw*er* sakt
och huxen th*er* a m*edh* stadelika acth!
Ij skulin hwarghin hædhan ganga
før æn ij visse aff mik fanga.
Iak ma hær ey læng*er* væra.
Gudh gøme idh*er* badhe liiff ok æra!
Iak rædhis miin frw hon ma th*et* finna —
antiggia siælff hæll*er* annor q*ui*nna —
nakor the skipilse finna a mik
at iak swa længe hafu*er* varith m*edh* tik.»

Herra Iwan sat th*er* æpt*er* ene.

1049. Om] en *F* thu vilt] j wilin *B, D* **1050**. thu — thit] j skulen idert *D* **1051—1052** *saknas i D* **1051**. at] *så B, E;* om *A, F* owinir] wenn*er C* fa] fek *F* ow*er*] om *B* **1052**. the — thik] tik wiliæ h*er*ra hædhæ *B*, tik willia skadha *C*, ther tegh ville hade *E*, the hadede thik *F* marghin] ma*n*ge *E, F* **1053—1054**. *Efter B, saknas i A* **1053**. Mi*n*ni*n*s] en my*n*nes *F* gørllæ] giorlige *D*, vel *F* **1054**. huxen] tenker *D, E, F* stadelika] stadelic *E, F*, starkka *C* acth] *så D, E, F*, makt *B* **1055**. hwarghin] ingestadz *D*, jngen stedh *F*, enctæ *E* hædhan] borth *F* **1056**. før — ij] fore j mowe *F* visse] *E till.:* budh **1057**. hær ey] here ey nw *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **1058**. idher badhe] bodæ ethers *E* badhe] tha *C; A, C till.:* til **1059**. Iak] mik *B* rædhis] frykter *F* frw] frvæ *B* (ffrv *C*), *E, F* hon] *saknas i B, D, E, F* ma] faar *B*, ma*n D* **1060**. annor] and*ra B, D, E*, he*n*ne *F* **1061**. a] *så B, E, F*, aff *A*, m*edh D* **1062**. at] th*et B, F, saknas i E* hafu*er* varith] ær *B*, er here *F* m*edh*] hos *B, F*, nær *E* tik] *så B; överklistrat (så når som på t) i A* **1063**. H*er*ra] H*er E* ther] tha *D, saknas i B* æpter] at*er B, E*, apt*er D*, jgie*n* *F* ene] en *D, E*, all iene *F*

Th*et* gik honu*m* mæst at mene:
»Om th*et* skal swa illa ganga,
iak ma ey visso hædhan fanga,
om iak skal swa hemelika hædhan fara,
tha ma mik at*er* h*er*ra Keyæ dara
och d*ri*ffuæ mik til hoffua spot a xii r.
— th*et* thykk*er* mik ey vara got —
ok kan iak th*et* ey visa m*edh* skæl
th*et* iak Wadein slo ij hæl.»
Frwan laa ena stu*n*d ij dwala.
Tha hon at*er* matte tala,
hænne laat the varo swa vnd*er*lik
at stu*n*du*m* vilde hon dræpa sik,
æn stu*n*du*m* badh hon for*e* hans siæl,

1064. Th*et*] ther *E* honu*m*] *E, F till.:* alder at mene] i (til *C*) menæ *B*, thil meen *D*, igen *E*, til miene *F* **1065**. Om] en *F* **1066—1067** *motsvaras i E av en vers:* At iech mo visselic hæden fare **1066**. *Före första ordet till. B:* at, *D:* th*et* ma — visso] skal hadh och spot *B* hædhan] her *B*, here *F* **1067**. och enge godhæ æræ *B* om — skal] skal iech *F* hemelika] hemeligh *D, F* hædhan] deden *F* **1068**. ma — at*er*] likæs (liknas *C*) iach *B* at*er*] apt*er* *D*, effther *F* h*er*ra] h*er* *E*, *saknas i B* Keyæ] *så B, D, E, F;* keyar *A* **1069**. *Så B* (haffua *för* hoffua *C*), *E, F (som dock till.* for *framför* spot*)*; ok drifu*er* mik til badhe hadh ok spot *A*, oc driffu*er* megh til m*edh* hadh oc poth *D* **1070**. thykk*er*] tøtte *F* ey] ekki *D*, ey ret *F* **1071**. ok — th*et*] om iech kan *F* iak] nokor *B* ey] *så D, F; saknas i A, B, E* visa] witæ *D*, beuisæ *E, F* **1072**. th*et*] at *B, D, E, F* Wadein slo] slo h*er*re vadian *F* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A*, wadeon *B*, wadian *D (F)*, vadion *E* **1073**. Frwan] *E till.:* hu*n* ena] en *B, E, F* **1074**. Tha] Alt til *E* at*er* matte] fick igen at *E*, fek affth*er* nogeth ath *F* at*er*] apt*er* *D* matte] mu*n*de *D* **1075**. laat] lade *E, F* the] *saknas i B, D, E, F* varo] war *D* **1076**. at] oc *E* **1077**. æn] *så B, D, F;* ok *A, E* fore] for *B, D, F*

at gudh skulde hona gøma væl.
H*erra* Iwan at*er* til hænna sa,
han thænkte m*edh* sik ok sagdhe swa,
tha han sa hænna hwita kin:
»Nu gafue th*et* gudh at thu var*e* miin!
Matte iak the fru wældugh væra,
iak toke th*et* for*e* al værlzins æra!
Hwath thænk*er* iak thæn salloghe man,
at iak hænne swa hiærtelika an!
Iak hafu*er* hænne giort swa mykith ij moot,
hon thænk*er* thæs aldrigh fanga boot,
tha iak drap thæn hon vnte væl;
hon hatar mik ey for vtan skæl.
Th*et* iak staar mykith æpt*er* hænna minne,
twar, th*et* gør iak aff hemsko sinne.

1078. skulde] ville *F* hona] ha*n*nu*m* *E* gøma] nadhe *D* **1079** *saknas i B* Herra] h*er* *E* ater] apt*er* *D,* offtæ *E,* tikt *F* **1080.** thænkte] huxade *B,* hugde *C, E* sagdhe] talde *E,* melte *F* swa] tha *F* **1081.** tha] tagh*en* *E,* ther *F* **1082.** Nu — thet] gaffue th*et* *B, E,* th*et* gaffue *D* gafue] gade *F* th*et* gudh] gud th*et* *C* at] *saknas i B, E* thu] ho*n* *D* vare] wast *F* **1083.** iak] *A till.:* ow*er* *(saknas i övr.)* fru] frva *B* (ffrv *C*), *D, E, F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A;* waræ *B* **1084.** iak — thet] th*et* toghe jæk *D* toke] tok *C, F* fore] for *B, D, F* værlzins] w*er*ldz *B,* wæreldz *C, E* **1085.** thænker] huxar *B,* hugxade *C* iak] *D till.:* oc, *F:* nw thæn] megh *F* salloghe man] salugma*n* *C* salloghe] salghe *B* **1086.** at] th*et* *F* hiærtelika] hiærtelig *C, E, F; A till. (hand 2 över raden):* wæl **1087.** hænne giort] giordh he*n*ne *F* giort — mykith] swa *(saknas i C)* myk*it* brot*it* *B,* swa mykith giorth *D* ij moot] amod *F* **1088.** thænker] huxer *B,* went*er* *D* thæs] segh *D, E,* th*et* *F* aldrigh] *E, F till.:* at **1089.** tha] ther *E,* th*et* *F* hon] *ä fr* iak *i A;* he*n*ne *E* **1090.** ey] *saknas i C* for] *saknas i D* **1091.** staar mykith] star *B,* vel star *F* æpter] at *E* minne] mi*n*æ *D* **1092.** twar] thyw*er* *B, saknas i D, E, F* th*et* — iak] iach

Iak veet th*et* væl for vtan swik,
hon saghe mik hæld*er* dødh æn qwik.
Tho hafu*er* iak hørt sighia een visan man,
th*et* han ij bokom skrifuith fan:
hwa th*er* stadhlika hafu*er* akt op a,
man qwinno hwgh skøt vænda ma,
thy at ma*n* find*er* th*et* opta swa,
the sighiæ th*et* ney, the wilia ia.
Iak thorff ey tala swa vnd*er*lik;
hwa weet hwath gudh vil *gøre* m*edh* mik?
Han ma væl hænna hiærta vænda
ok hona mik til glædi at sænda.»
Han sat swa længe ok thænkte th*er* a
til fruan monde thædhan ga.
Th*et* han fik hænne ey længær see,
th*et* giordhe honu*m* ij hiærtath vee;
tho ath han matte væl thædhan ridha,

gør th*et* *B*, - - - gor iach *C*, jech gør th*et* togh *E*, th*et* giør iech alt *F* aff hemsko] a folskæ *E* **1093**. væl] *saknas i B* **1094**. saghe] ser *B*, *E*, saa *F* **1095—1100** *saknas i E*, *F* **1095**. Tho] tha *C*, En *D* hafuer — hørt] hørde iach *B*, *D* **1096**. th*et*] so*m* *B* bokom] bokin *C* **1097**. ther] so*m* *D*, *saknas i B* stadhlika] stadelikæ *B*, *D*, stadelig *C* akt — a] hugh pa (wpa *C*) *B* **1098**. man] ha*n* *D* skøt] snarth *D* **1099—1100**. *Så B*, *saknas i A (E, F)* **1100**. wilia] menæ *D* **1102**. gøre m*edh*] *så B*, *D*, *E*, *F*; vnna *A* **1103**. Han] ath ha*n* *F* hiærta] *F till.*: om **1104**. ok] *saknas i F* hona] haffua *B* (hæ*n*ne *C*) glædi] *så B*, *D*, *F*; godho *A*, *E* at] *saknas i C*, *D*, *E* **1105**. thænkte] huxade *B* ther a] pa *B*, swo *C*, vppa *E* **1106**. fruan] f*rv*rnæ *B* (ff*rv*an *C*) **1107**. Th*et*] At *E* fik] matte *F* længær] ær *synes ändrat från något annat i A*; *E till.*: at **1108**. giordhe] gør *D* honu*m* — hiærtath] ha*n*s hug och hiærtæ *B* ij hiærtath] i hans hiærte *D*, *E* (sith *för* hans) **1109—1110**. tha at ha*n* haffde thæden farit / ha*n* haffde thok j q*w*idho warit *B* **1109**. tho ath] *så D (jfr B)*, togh *E*, en doo *F*; th*et* *A* matte] *A till.*: tha

han war tho ey for vtan qwidha,
vtan han før the glædhi faar
th*er* hans hiærta æpt*er* staar.
Han war redder ok thænkte swo
ath h*err*a Keiæ wilde ey tro
ath ha*n* hade vrækt m*edh* mykin æra
thæn last ha*n*s frænde hafdhe at kæra.
Før æn han vilde skilias vidh*er* the frw
at the ey finnas lønlik tw
han vilde hæld*er* dødh*er* blifua a xii v.
ell*er* sik fangin ij hænna vald gifua.
The io*m*fru th*er* han hafdhe kær
hon kom tha at*er* ganga*n*de thær
ok sa h*err*a Iwan mykith syrghia.

1110. war] *så D, E, F;* matte *A* for] *saknas i D* **1111**. wtan for the glædi ther *B* (ther *saknas i C*) før] for *E*, føre *F*, *saknas i D* faar] før *E* **1112**. ther] som *D, saknas i B* (ther *C*) hiærta] giærte *D; B till.:* myk*it* staar] stær *B* **1113**. war redder] *så D,* vardh vredher *A,* war wred*er* *B,* var vredh *E,* frykter fast *F* thænkte] huxade *B, E,* tenker *F* swo] *så D,* swa *A, B* **1114**. *Så D, som dock saknar* herra, *E, F* (*som dock har* vil th*et* *fòr* wilde); at h*err*a keyar vilde ey *tro* ther a *A,* at h*err*a kæyæ wil ey troa *B* (tro *C*) **1115**. ath — hade] *så D, F;* th*et* iak hafu*er* *A,* at iach haw*er* *B, E* vrækt] wa*rit* *B*, vtræth *E,* haudh *F* mykin] my*n* *E* **1116**. then lasth hæmpt mi*n* ffrænde kæ . . . *C* ha*n*s] my*n* *E* hafdhe — kæra] fek thæræ *D* at] *saknas i B* **1117**. Før] føre *F* æn] *saknas i C, E, F* vilde] *saknas i F* vidher] wit *C, D, E,* saa wedh *F* frw] frwe *F* **1118**. ey] *saknas i F* finnas lønlik] lønlige fu*n*nes *D* **1119**. vilde] *F till.:* ther dødher] døth *F* **1120**. eller] *så D, F;* æn han *A, B, E* sik — vald] h*en*ne sik fangen *B,* sigh fongen for he*n*ne *F; D till.:* ath **1121**. io*m*fru] io*m*frvæ *B* han] hanom *F* hafdhe] *F till.:* saa **1122**. tha ater] jgien tha *F* tha] *saknas i B, D* **1123**. h*err*a] h*er* *D, E* mykith] swa fastelik *B,* sare *D,* soa fast at *E,* ønckeligh *F*

Tha vilde hon honu*m* th*er* at spyria:
»Hwath ær idh*er* nu til qwidho,
for hwi ærin ij nw swa oblidhe?»
H*er*ra Iwan swaradhe thæn io*m*fru rik:
»Th*et* sigh*er* iak idh*er* sa*n*nelik,
førsta tima iak idh*er* seer
miin sorgh forgaar, mit hiærta leer.»
Tha mælte wm the io*m*frwa skøna:
»Ij skulin ræt ænkte for*e* mik løna,
ær th*et* nakath th*er* idh*er* gør vee,
th*et* maghin ij mik hemelika tee.»
»Skal iak th*et* sighia for vtan spot,
tha thokte mik th*et* vara ærligha got,
matte iak the stolta fruo faa
th*er* iak hær snima*n* for mik sa.»

1124. vilde] mwnde *F* honu*m* — at] witæ oc hono*m* *D* honu*m*] ha*n* *B* **1125.** ær] *över raden (samma hand) i A* idher nw] nw ether *E,* eder h*er*re nw *F* **1126.** for] *saknas i D* ærin] er *F* nw swa] *så B, D, E, F;* swa mykith *A* oblidhe] blidæ *efter ett struket* bliffua *B* (oblidha *C*) **1127.** H*er*ra Iwan] ha*n* *F* H*er*ra] Hær *E* io*m*fru] io*m*frva *B* (iomffr*v* *C*) **1128.** iak] *F till.:* nw **1129.** førsta tima] th*et* førstæ ther *B, E,* ath huert th*et* si*n*ne *F* **1130.** forgaar] for gonger *F* hiærta] *F till.:* thet **1131.** tha suarede hanom the*n* stalte rene *F* mælte] *ā t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* wm] *så D,* oc *E, saknas i A, B* iomfrwa] jomffr*v* *C, D, E* **1132.** ræt] *saknas i B, D, E* for*e*] for *B, F* **1133.** ther] *saknas i B, D, E* gør] giører *F* **1134.** maghin] ma *B, F* mik hemelika] lønlik for mik *B,* hemelige fo*re* megh *D,* hie*m*meligh for megh *F* **1135.** Skal iak] iach wil *B* Skal] Ma *D* th*et* sighia] sigia th*et* *C* th*et*] ider *D* for] *saknas i D* **1136.** th*et* ware mik allæ dagha got *B* tha — th*et*] th*et* tykker megh *D* mik] mit *A* (mik *B, se ovan*) ærligha] *saknas i E, F* **1137.** stolta] *saknas i D* fruo] iomfrue *E, saknas i B* (ffr*v*e *C*) **1138.** hær] here *F,* for *B, saknas i D* snima*n*] snimæ *D,* gongindis *F* for] fo*re* *B, D, E* (for *C*)

Tha swaradhe hono*m* the stolta r*e*na:
»Iak forstaar væl hwath ij mena
ok vil iak idh*er* leidhe vara,
tho ij vilin genast hædhan fara.»
»Iak vil hæld*er* hær ena stu*n*d bidha
ok sidhan hædhan oppinbara ridha
en nakar skal th*et* fanga spoort
th*et* iak skal hædhan stiælas bort.»
»Æten och d*r*ikk*er* ok gørin idh*er* gladha,
idh*er* skal ænkte vætta skadha.
Mædhan ij sitin hær vidh*er* bordh
wil iach forsta mi*n*na fruæ ordh
ok sighia idh*er* huru th*et* gaar,
hwath anzswar iak aff hænne faar.»

Luneta for*e* sin f*r*v*a* gik tha,

1139. hono*m*] *så D, F;* mik *A, B, E* **1140.** forstaar] weith nw *D* **1141—1146** *saknas i E* **1141.** ok — iak] jek wil *D* leidhe] *så D,* leyder *F;* lydogh *A,* like *B, saknas i C* **1142.** tho] *B, D, F till.:* at vilin] wel *F* genast] genstæn *B, D, F* hædhan] deden *F, saknas i B* **1143.** hæld*er* hær] her held*er B,* held*er D,* en heller her *F* ena stu*n*d] lenger *F* ena] en *B* bidha] bliffuæ *B, D* **1144.** hædhan] *saknas i F* oppinbara] opinbarlige *D* **1145.** en] *så D, F;* at *A, B* nakar] engen *B* fanga] fa *B* **1146.** th*et*] at *B, D, F* hædhan stiælas] saa hie*m*meligh ko*m*me *F* **1147.** Æten — d*r*ikk*er*] *så B, D, F;* Drikkin tha *A* gladha] glad *F* **1148.** ænkte] ekke *C* vætta] vorde at *E, F* **1149.** vidh*er*] with *C, D,* ower *F* **1150.** wil — forsta] *så B, F,* Jech vill forstoa *E,* jek wil fræste *D;* tha vil iak høra *A* mi*n*na] mi*n* *C, E, F* fruæ] *så D,* fruor *A,* f*r*v *B* (frugis *E, F*) **1151.** ok sighia] och sigh*er* iach *B,* jech sig*er E* huru th*et*] *så D, F;* tha iak ater *A,* tha iach *B,* ther iec til eth*er E* **1152.** hwath] oc huath *D, F* iak — hænne] som jek *D* iak] iak iak *A* **1153.** for*e* — gik] *så B, E,* for sin frue gek *D, F,* for sin ff*r*v gik *C;* gik for*e* sina fruo *A*

hon fiol a knæ ok mælte swa:
»Miin kæra frw, latin idhra qwidha
ok idhan harm ok varin blidha,
tho at idh*er* mykith æpt*er* han langa
ij maghin ey han tho at*er* fanga.»
»Iak veet th*et* væl at th*et* ær swa
at iach kan ho*num* aldrigh at*er* faa;
iak vnte honu*m* tho ij hiærtath væl,
før thy vil iak mik syrghia ij hæl.»
»Min f*rva*, laten idh*er* ang*er* faræ
och fellen ey meer for ho*num* taræ,
gudh ma idh*er* gifua een a*n*nan man . a xiii r.
th*er* iæmvæl til riddirskap kan.
Thænkin ij th*et* tha ærin ij viis,

1154. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *E* **1155.** frw] f*rva B* (ffr*v C*), *E, F,* fru i *D* **1157.** tho at] th*et B, E* idh*er*] i *D, E* mykith — han] storlik (myk*it C*) effter ho*num B,* mykith æpt*er* hono*m D,* villæ at vadion *E,* mwnde myget effter hano*m F* **1158.** maghin] ku*n*nen *D, F* ey — tho] ha*n* thok ey *B,* hono*m* ey *D,* ha*nn*u*m* aldrig *E,* hanom do aller *F* at*er*] eth*er E* **1159.** Iak — th*et*] th*et* weith jæk *D* **1160.** *Så B* (*som dock har* ey *för* aldrigh), *E* (*som saknar:* at*er*), *F (som saknar:* at*);* - - - jach han ey ka*n* ather ffaa *C,* ath jek ha*n* aldr*e* ka*n* apt*er* fa *D;* th*et* iak han aldrigh *(hand 2 till. över raden:* ater*)* fanga ma *A* **1161.** honu*m* tho] *orden i denna ordning i B, D, E, F;* tho honu*m A* tho] tha *E* ij] aff *D, F* **1162.** før] *saknas i B* **1163—1164.** *Efter B; saknas i A* **1163.** f*rva*] ffr*v C, D* ang*er*] *så D, E,* angest *F;* harm at *B* **1164.** meer] mere *F,* leng*er D* for] foræ *E* **1165.** idher gifua] *orden i denna ordning i B, D, E, F;* gifua idher *A* idher] *E till.:* vel gifua] sende *F* **1166.** *Så A, som dock till.:* ok *efter* iæmvæl, *D (som dock har* som *för* ther*);* iæmwæl til ridd*er*skapp at kan *B,* soa kiøn til ridd*er*skap som ha*n E,* til ridder skab sa wel kan *F* **1167.** Thænkin] huxen *B, E* ij th*et*] a th*et B,* ther aa *E, F* tha — ij] ty i æren *D,* om j æræ *E, F*

th*er* aff fangin ij æro ok priis.»
Tha swaradhe hænne the ædhla frugha:
»Hwi talar thu slikt ok hafu*er* ij hugha?
Iak hørdhe aldrigh førra aff thik
th*et* thu vilde swika mik.
Th*et* *an*nar tholkin ij værldi*n*ne ære,
ney twar, th*et* ma ey være.»
Luneta swaradhe the fruo tha:
»Iak veet een bætre æn ha*n*s twa;
gudh, miin frua, læti th*et* swa ga*n*ga
at ij mattin han til husbonda fanga!»
»Gak thu bort, thiin ondæ vætær!
Iak vil thik ænkte vætta sæta.
Tho man all værldina leta vil,
man find*er* ha*n*s ængin lika til.»

1168. th*er* — ij] th*er* aff tha fangen j *B* (aff tha *saknas i C*), tha fa i bade *D*, th*er* aa foa i bodæ *E*, tha ma j fonge bode *F* **1169**. ædhla] stalte *F* **1170**. slikt] swa *D*, tellict *E* **1171**. hørdhe] *F till.*: th*et* førra] før *B*, *E* **1172**. th*et*] at *B*, *D*, *E*, *F* vilde] wil swa *B*, wildæ sa *D*, *E*, mẏnte ath *F* **1173—1174**. th*et* an-ner ær telligh j v*er*den en ma*n* / Ney twar th*et* moa iech sige m*et* san *E*, th*et* noger hans lige j werden er / thu seẏ th*et* ey mẏt hiertens kier *F* **1173**. værldi*n*ne] wærl-din *C* ære] ær *C*, *D* **1174**. twar] mæ*n* *C* være] *haken på æ delvis utplånad i A* **1175**. the fruo] frwen *F* **1176**. bætre] fro*mm*ere *E*, *F* **1177**. miin — læti] lathe mi*n* fru *D* miin frua] *saknas i B* læti] lath *E* **1178**. at] *saknas i E* han] ha*nn*u*m* *E*, *F* **1179—1180**. Thigh qwær thin onde snødæ vættæ / Jech vil thin ordh ey vit eth hor sætæ *E*, gak nw bort thin wnde wet / iech wil thine ordh reth jnktet sette *F* **1179**. Gak] dragx *B* ondæ] *så B*, *D* (*jfr E*, *F*); fula *A* vætær] wætæ *B*, wette *D* **1180**. ænkte] ey eth *B*, ey *C* sæta] sætte *D* **1181**. Tho] th*et* *B*, *E* (tok *C*), tho ath *D* all] allæ *B* (all *C*), *D* værldina] wærldin *C*, *E*, *F* **1182**. hans lige finder ma*n* ickẏ til *F* hans — lika] hans likæ en-gin *B*, *D*, enge*n* hans lige *E*

The io*m*fru mælte ok sagdhe swa:
»Miin kæra frua, ij thænkin th*er* a,
om konu*n*g Artws vil hiit fara
m*edh* ridd*er*skap ok fruo skara
ok vil idhart land for idh*er* hæria,
hwa skal th*et* for honu*m* væria?
Aff alt idhart folk maghin ij ey finna
thæn riddara sik thor th*et* vnd*er* vinna
idhart land swa vakta ok gøma
som idh*er* wæl bør til søma.
Takin ok ij th*er* til idhra q*ui*nna,
the hafua th*er* til huarte makt æll*er* sinne;
tho at the til the kældo ridha
the orka widh*er* ænga kæmpa st*ri*dha.

1183. io*m*fru] io*m*fr*v*a *B* **1184**. frua] ffr*v* *C, D* ij] *saknas i F* thænkin] huxen *B, E* ther] *saknas i B* a] pa *B,* opo *C, F* **1185**. hiit] thit *C* **1186**. ridd*er*skap] ridda*re*scap *D* fruo] fr*v*r *B* (ffr*v*a *C*), fruor *D, E, F* **1187—1190**. wil idh*er* landh aff idh*er* at *(saknas i C)* vi*n*na / aff alt (*C till.:* th*et*) idh*er*t folk ma j ey fi*n*na / hwo th*et* skal for ho*num* wæriæ / om ha*n* wil mote (moth *C*) idh*er* heriæ *B* **1187**. ok] Han *E* idhart] eder *F* for] af *E,* fra *F* **1188**. skal] *E till.:* tha th*et*] landith *D* for] fore *E* **1189**. maghin] ku*n*næ *D, F* ey] th*et* *E, F* **1190**. riddara] ridder *F* thor] tore *E* th*et*] ther *D, E* **1191**. idhart] som idh*er* *B* **1192**. so*m* idh*er* mon bæræ (som mo*n* bær*e* i. *C*) wæl til sømæ *B,* som id*er* bør oc fuluel søme *D,* som eth*er* tilbør well at sø*m*mee *E,* som eder ma m*et* ere sø*m*me *F* idher] *så B, D, E, F;* th*et* *A (jfr v. 6106)* **1193**. Takin] taka *B* ok — idhra] (i *C*) th*er* och til idhræ *B,* i th*er* til id*er* *D,* eth*er* til naghen *E,* j och eder *F* **1194**. the haffua ey makt (mak*it* *C*) sik th*et* vnd*er*vi*n*næ *B,* hun haue*r* ther till ey mact oc sy*n*ne *E* huarte] ey *F* **1195**. thy (tho *C*) at the swa siældæn ridhæ *B* tho] tha *E,* end do *F* the] qui*n*næ *E* the kældo] keldo*n*ne *D,* kelden *E, F* **1196**. orka] kw*n*ne *F* widher — kæmpa] thok ey wid*er* (wit *C*) ke*m*pæ *B,* m*edh* (veth *E*) inge*n* kempæ ath *D, E,* do ey modh kiemp*er* *F*

Nu thænkin ther a, miin kæra frugha,
thet iak idher radher aff hiærta ok hugha,
om ij mattin nakan thæn riddara fa
ther thetta æwintyr thordhe bista,
ij ælsken han ok hafuin han kæran,
tha halden ij badhe land ok æra.
The frua thænkte tha medh sik:
»Thet ær alt sant hon sigher mik;
hwath hiælper mik ther fore swæria,
thet skal tho æ thet sama være.»
Hon vilde ey lata thet op a sik finna.
»Gak thu bort, thin hemska quinna!
Thiin ordh hafua swa vnderlika grena, a xiii v.
iak veet ey gørla hwath thu mena;
mik thykker thøm litidh hafua at thydha;
a tholkith kalz vil iak ey lydha.»
»Miin kæra frw, hui thalen i swo,

1197. Nu] j *B* frugha] *frvæ B, D* **1198.** thet — radher] thet rader iech eder *F* aff] met *E* **1199.** om] æn *B,* ath *F* mattin] mowe *F* nakan] *saknas i B* riddara] ridder *F* **1200.** ther thetta] som thet *D* thordhe] thor *B,* thore *E* **1201.** ælsken] *så B, D, E, F;* takin *A* han (1) hannum *E, F* han (2)] hannum *E, saknas i D, F* kæran] kæra *A, B, D, E,* kier *F* **1202.** halden] *så B, E, F;* hafuiin *A, D* **1203.** The frua] En ffrvn *C* thænkte] huxedhæ *B, E* tha] swo *C* **1204.** hon] thu *E, F* **1205.** hiælper] hæller *C* mik] *F till.:* nw fore] fore at *B, E,* for at *C, F* **1206.** æ] *saknas i B, D, F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **1207.** ey — thet] thet ey lade *E* thet] *saknas i B, D* op a] a *B, E,* medh *D,* aff *F* **1208.** thu] nw *F* thin] thæ *C,* thu *E* hemska] høffuiske *D,* godæ *E* **1209.** Thiin] thine *E, F* ordh] *E till.:* the vnderlika] vnderlik *B, E, F* **1210.** thu] *E till.:* mon **1211—1212** *saknas i E* **1211.** thøm] thet *F* litidh hafua] the haffua *B,* hawe fuld lidet *F* at] *saknas i B, D* **1212.** a tholkith] sa dan *F* kalz] bruk *D,* snak *F* vil] kan *B,* ma *C* **1213.** frw] frva *B, E, F* hui — swo] *så D, F* (sa); ij talin ey swa *A, B, E*

huath iak hafu*er* talath, ij gørin th*et* tho;
ij ku*n*nin ey idhart hiærta vænda
før æn ij hafuin mere skada ij hænde.»

The io*m*fru tha ey annat swar fik,
thy stodh hon op ok thædhan gik.
At*er* sat then stolta rena,
hon thænkte lønlik vidh*er* sik ena:
»Huath riddara ma swa godh*er* væra
th*er* hon gaff tholik priis ok æra?»
Th*et* thokte the fru vara een høghelik va*n*dæ
at the iomfrua skulde th*et* forstanda
th*et* hon skulde sidhan th*et* gøra
th*et* hon vilde ey førra høra.

1214. iak — talath] i seghin *D* talath] saud *F* ij — th*et*] th*et* giører j *F* tho] tha *B, E, F* **1215**. j kome*n* idhert hiærtæ ey j wanda *B* (... kw*n*ne id*e*rt hiærta ey wænda *C*) hiærta] *A (ensam) till.:* at **1216**. før æn] før *B*, føre *F* mere skada] mere sorgh *A, B* (mer *C*), mer skade *E*, skada *D*, skaden *F* hænde] handa *B* **1217—1218** *i omvänd ordning i D* **1217**. The io*m*-fru tha anzswar fik *A*, then io*m*fr*v*a th*e*r tha (tha th*e*r *C*) antzswar fik *B*, æpt*er* th*et* ho*n* ey answar fek *D*, The iomfru tha eth a*n*net swar fik *E*, then iomfrw aned suar ey tha fek *F* **1219**. At*er*] æpt*er* *D, F*, Jgen tha *E* **1220**. hon] oc *D, F* thænkte] huxær *B*, hugxade *C*, ten-ker *D, E, F* vidh*er*] wet *C, F*, medh *D* **1221**. riddara] ridder *F* ma] mo*n* *C*, ma*n* *D*, matte *F* godh*er*] god *F* **1222**. th*er*] so*m* *D*, *saknas i B* gaff] giffu*er* *D, F* tholik] sligh *F* **1223**. thokte] huxade *B* the fru] the fruge *E, F*, frvæn *B*, ffr*v*n *C*, he*n*næ *D* vara] *saknas i F* een] *saknas i B, D, E* høghelik] høglik *B* (høgelig *C*), meste *D* va*n*dæ] *så B, överklistrat i A så att blott* vand *kan urskiljas* **1224**. the iomfrua] the iomfru *E, F*, iomfr*v*æn *B*, iomffr*v*n *C, D* th*et*] *F till.:* ey **1225**. th*et*] at *B, E, F* hon] *saknas i C* sidhan th*et*] th*et* sida*n* *D*, siden *F* **1226**. th*et*] so*m* *D, E*, [th]er *C*, *saknas i B* vilde] matte *F* ey førra] engledh førr*e* *B* (ey f. *C*), før icke *E*

Luneta ko*m* tha at*er* thære:
»Latin idhra sorgh, th*et* skal swa væra!
Huath hiælp*er* idh*er* th*er* æpt*er* langa
th*et* ij maghin aldrigh at*er* fanga!
Mik thykk*er* th*et* vara mykin osnille
th*et* ij vilin idhart liiff swa spilla.
Thæs var*e* væl tiidh aff at lata
at sitia alla stu*n*d ok sarlika grata.
Huath, thænkin ij th*et* a idhra tro
at all værlzins priis m*edh* honu*m* do?
Ney, th*et* var alt mykith minna!
Man ma margha tholka finna
the halfuo bætre æru æn han;
tho var han een godh*er* man.»
»Twar, thu sigh*er* ekke sant!
Næmpn mik thæn om thu th*et* kant!

1227. at*er*] effth*er* *F* **1228.** Latin] *E till.:* bort swa] ret *F, saknas i E* **1229.** æpt*er*] *E till.:* at **1230.** th*et*] then *B,* som *D,* ther *F* aldrigh] ey *B* **1231.** th*et*] *saknas i D* mykin] ie*n* stor *F* **1232.** th*et*] ath *D, E, F* idhart — swa] sa eder liff for *F* **1233.** væl] *B till.:* nw tiidh] *E till.:* alt aff — lata] en aff lade *F* aff at] aff *B,* ath aff *C* **1234.** oc sitiæ ey alle stundh (stwnder *F*) oc grathæ *D, F,* Jember oc sorgh oc storæ gradæ *E* ok — grata] j sarlikæ (ok sar*e* *C*) gratæ *B* **1235.** Huath — a] tencke i ey af *E* thænkin] huxen *B* **1236.** værlzins] w*er*lde*nn*e *B,* w*er*lz *D,* werilde*n*s *F* do] loa *E* **1237.** var] ær *D, E* alt] *saknas i B, D* mykith] myklu *B, E* **1238.** Man] men *F* margha tholka] ma*n*ga tolkæ *B,* ma*n*ga tolika *C, D,* telligh ma*n*ge *E,* wel sligh flere *F* **1239.** halfuo — æru] ther fro*m*mere er *F* halfuo] haue *E* **1240.** tho] en dogh *F* godh*er*] from*er* *D,* fuldh from *D* **1241.** Twar — sigh*er*] huad thu seyer er *F* Twar] thyw*er* *B,* Videe me*n* *E* ekke] *så B, D, E, F;* ey th*et* *A* sant] sath *B, D, E* **1242.** th*etta* fulko*m*pnæ thu ey math *B* thæn] ha*n* *D,* en then *E,* ie*n* *F* th*et*] *saknas i E, F* kant] math *(B) D, E*

Kan thu gøra mik th*er* skæl til,
iak th*et* gærna høra vil.»
»Om iak han næmpn*er* th*et* ær idh*er* moot,
th*er* idh*er* angist ma radha boot.
Vilin ij, miin frugha, ey vara oblidha,
tha vil iak gøra th*et* ij mik bidhia.»
The frugha swoor een høghelikin edh
th*et* hon skulde ey vardha vredh.
»Ja, th*et* ma idh*er* til lykko ga,
miin frugha, om ij vilin gøra swa.
Th*et* gifui gudh ij himerike a xiiii r.
at thæn riddar*e* matte idh*er* væl lika!
Mædhan vi æru*m* hær swa hemelika twa
swa at th*er* ængin hørir op a,
tha vil iak gærna for*e* idh*er* føra
alt th*et* iak veet idh*er* lyst*er* at høra.

1243. Kan thu] llader thu *E,* hure thu kant *F* gøra mik] mek gøre *E* ther skæl] skæl ther *B, D, F* **1244.** gærna] aff thik *F* **1245.** Om] æn *B* han] ha*n*nu*m* *E, F* th*et* ær] oc ær th*et* *D* moot] imod *E, F* **1246.** ther] som *D; E, F till.:* alt, all angist] sorigh *F* ma] ka*n* *D* **1247.** ij] *saknas i D* miin frugha] *saknas i B, D* ey] *B till.:* mik, *D:* tha **1248.** tha — iak] jech vill th*et* *E* th*et*] som *E* **1249.** frugha] *E till.:* hu*n* een] so *E* høghelikin] høgeligh *D, F,* høgæn *B* **1250.** ey] ekki *D, F,* enctet *E* vardha] wara *C, E* **1251.** Ja] *saknas i D* **1252.** miin — ij] wm i fruæ *D* frugha] ffr*v* *C* vilin] wel *F* **1253.** gifui] wed *F* **1254.** at] *saknas i E* riddar*e*] ridder *F* matte] *saknas i B* idher — lika] wor*e* id*er* lighe *C,* warde id*er* liike *D* lika] like *B* **1255.** Mædhan] men *B, F* hær] hære *F, saknas i E* hemelika] hemlik *B*, hemelig *C, F,* lønlige *D* twa] nw *E* **1256.** swa at her engen (jnge*n* h*er* *C*) hørir pa (wpa *C*) *B,* oc h*er* ingen seer uppa *D,* soa at h*er* høræ*r* engen vten wy tw *E,* sa ath ther hører jngen aa *F* **1257.** for*e*] for *B, D, E, F* **1258.** huad iech wed och j wil høre *F* alt] *saknas i B* lyst*er*] lyste *B* at] *saknas i B, D*

Hwar twa riddara skulu stridha
ok hwar thor væl hin annan bidha,
sighin th*et*, for thy at ij ærin viis,
hwilkin th*er*a gifuiin ij priis,
thæn a*n*nan slaar ij hæl ok gør honu*m* nødh
æll*er* ok thæn th*er* blifu*er* dødh?
Iak thænk*er* han høghre priis væl bær
th*er* sigh*er* ow*er* hin a*n*nan fær.»
»Mik thykk*er* thik vara th*er* til lika
m*edh* klokom ordhom vil thu mik swika.»
»Miin frw, iak kænnis ey th*er* vidh*er*,
th*et* ær tho sant iak sigh*er* idh*er*,
een fræmbre riddar*e* ær thæn man
th*er* W a d e i n drap en siælffu*er* war han.»
The frugha bødh hænne bort at ganga.

1259. Hwar] huare *F*, Wm *D* riddara] ridder *F* **1260**. ok hwar th*er*a vil (villæ *E*) hin (then *B*) annan bidha *A*, *B*, *E*, oc huar thor hin a*n*dr*e* wel biide *D*, och ien tørwe wel then a*n*nen bide *F* (*jfr Stud. 3: 59)* **1261** *saknas i C* th*et*] *F till.:* megh for] *saknas i B* thy at] *saknas i B*, *D*, *F* **1262**. th*er*a] *F till.:* tha gifuiin ij] j giffui*n* *B*, *D* **1263—1264** *saknas i D* **1263**. thæn] ther *F* slaar — hæl] sla *B* **1265**. thænk*er*] huxær *B*, hugxade *C*, me*n*te *D* han — bær] at then høgre priis bær *B* (then *saknas*, wa . . *för* bær *C*), ath them priisen bør *D*, ha*n*nu*m* priis vel bestaor *E*, then hawer mere pris oc ere *F* **1266**. th*er*] then *B* sigh*er* — a*n*nan] øw*er* hin (then *C*) a*n*næn sigher *B* hin] then *F* fær] faar *D*, *E* **1267**. ther til] th*er*a *D* **1268**. klokom] kyndig *F* ordhom] ordh *E*, *F* **1269**. frw] fr*v*a *B*, *E*, *F* ey ther] ther ey *B*, ther icky̆ *F* **1270**. sant] sani*n*de *F* **1271**. fræmbre] from*er*e *D*, *E*, *F* riddar*e*] ridder *F* thæn man] tha han *E* **1272**. th*er*] som *D* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A*, wadeon *B*, wadyon *C*, wadian *D*, *F*, vadion *E* en — war] *så D*, *F*, æn siælffu*er* *B*, *E;* eensamb*er* *A* **1273**. bødh] badh *B*, *F* hænne] honom *C*, *saknas i D* bort at] tha bort *F*

»Thu skal min vinskap aldrigh fanga;
tho thu æst badhe galin ok øræ,
læt mik th*et* aldrigh optar*e* høra.
Diæfwlin hafu*er* thik kænt th*et* raadh,
at thu hafu*er* mik swa sara forsmad
at thu vil mik koma th*er* til,
ælska thæn man th*er* iak ey vil.»
»Mi*n*nes, miin frugha, ij mæltin swo
ok sworin th*et* a idhra tro,
tha j megh bad*en* th*en* riddar*e* ne*m*pnæ,
ij sculle aldrigh th*et* a mik hæmpna.
Iak hafu*er* th*et* giort for idhra bøn
ok vænt*er* mik alt bætre løn.»

The io*m*frw monde tha thædhan ga
til th*et* hws h*er*ra Iwan ij la.

1275—1276 *saknas i D* **1275**. tho] thy *B* (tok *C*), *E*, th*et* *F* øræ] *så B, E, F;* ør *A* **1276**. optar*e*] yffter *B*, æpt*er* *C*, af teg *E, F* **1277**. thik — th*et*] kenth tegh th*et* *D, F*, kent teg the *E* **1278**. at] th*et* *F* sara] *saknas i B, D* forsmad] *så B, D, E;* forsmath *A*, smodh *F* **1279**. at] th*et* *F* vil] *saknas i C* mik koma] ko*m*ma mik *B, D*, nw mik ko*m*me *E*, saa komme meg *F* **1280**. ælska] at ælskæ *B, D, E* ther] *saknas i D* **1281**. Mi*n*nes] *så D, E, F* (*och C:* [M] jnnes), Snimarst *A, B* miin] idher *C* frugha] ffr*v* *C, D* mæltin] *ä t* sagdhin *(hand 2 över raden) i A*, sagde *E*, swarade*n* *B* **1282**. sworin] soor *F* **1283** *efter B, saknas i A; på den tomma plats som lämnats i A har en hand från ca. 1700 skrivit versen enl. B* tha] ther *E*, thet *F* megh] *så D, F, saknas i B, E* baden] badh *F* riddar*e*] ridder *F* **1284**. ij] ath i *D* sculle] *så D, E, F;* skulin *A, B* (skollen *C*) aldrigh th*et*] th*et* ey *D*, th*et* aldrigh *E, F* **1285**. for] fore *E* **1286**. vænter] wente iach *B*, wentedhe *D*, wente *F* mik] iec mik *E* alt] *saknas i C* **1287**. The io*m*frw] th*en* io*m*fr*v*a *B* (*C*=*A*), iomfrwen *F* tha] *saknas i B, D, E* **1288**. hws] *A ensam till.:* ther h*er*ra] h*er* *C, D, E* ij] *saknas i B*

Hon hafdhe honum ængin the tidhande at bæra
ther honom totte nokor glædi i wære.
»Awi», mælte the stolta fru,
»mik thykker illæ vara nu,
at iak skulde swa illa til hænna tala
ther allan min angir kunne swala.»
Æn kom ater Luneta tha
ok leette æpter thet hon monde æpter thra;
hon vilde ey for sin frvæ sky,
hon bordhe sina talan ater a ny;
henne thykte swa ilt at thæden faræ
før æn hon finge bætre answara.
Tha swaradhe hænne the stolta frugha: a xiiii v.

1289. honum ængin] ey honum *B*, honom tha ingen *D*, hanwm ey *F* the] *saknas i B, D, E, F* at] *saknas i B, D* **1290**. *Så D;* ther honum nakor glædhi at vara *A*, som hanwm tøtte gledeligh were *F* ther] then *B* totte] munde *E, saknas i C* wære] ware *C* **1291**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *B, F* stolta fru] fruge tha *E* fru] frwe *F* **1292**. mik — illæ] *så B, D, E, F* (*E, F till.* thet *efter* thykker); illa thykker mik *A* nu] soa *E* **1293**. at] *saknas i B, E, F* illa] *saknas i F* **1294**. ther] som *F* allan] all, alth *B, D, E, F* min angir] min angist *B*, mith anger *C, D*, mit angest *E* kunne] sculle *D*, kan *F; A ensam till.:* væl **1295**. ater Luneta] *orden i denna ordning i B, D, E, F; omvänt i A* ater] igen *E*, effther *F* **1296**. och lette effter thy henne hiærtæ tra *B*, oc leitte æpter thet hon wilde fra *D*, Och letæ at thet hun efter mundæ trao *E*, ath bede thet hwn mwnde attra *F* **1297**. for — frvæ] *så B, D, E* (foræ *för* for), *F;* sina fru at *A* sky] fly *F* **1298**. hon] och *B, E* bordhe] byriædhæ *B, D*, begynde *F* sina] sin *B, D, E, F* ater] opp *B, E*, tha *F, saknas i C* a] aff *B, E, F* **1299—1300** *saknas i E* **1299**. *Så B* (*C* hædan *för* at thæden), *D* (at *saknas*); ilt tøtte henne sa theden ath fare *F;* hon thottis ey thædhan vilia fara *A* **1300**. før æn] føre *F* finge] fek *D, F* answara] swara *C* **1301**. stolta] stoltze *D* frugha] frvæ *B, D, E, F*

»Iak hafu*er* nu th*et* ij mina hugha,
huath iak bradhlika taladhe til thik,
sa*nn*elika th*et* angrar mik.
Iak hafuer thet alt . . . rønt,
thu hafuer ey sannind for mik lønt.
Mit radh thet stander mæst til thik;
sigh thet nu, min kæra, mik,
om thæn riddara thu hafu*er* swa kær,
aff hwath slækt han komin ær.
Iak veet thu vilt mik ey swika;
sigh om han ma vara min like;
ow*er* land ok goz tha skal han valda
ok vil iak han for h*err*a halda.
Tho vil iak gærna th*et* bewara,
at th*et* ey sighis oppinbara
at thæn man skulde mik vældugh*er* væra
th*er* før hafdhe dræpith min hiærta kæra.

1302. Iak — th*et*] iach haffu*er* th*et* nw *B*, th*et* haffu*er* jek nw *D*, Jech hau*er* nw *E*, *F* ij mina] j *B*, j all myn *E*, a*nn*ed j *F* **1303**. huath] *saknas i F* bradhlika taladhe] haw*er* bradelik (bratlige *D*, bradelige *E*) talat *B*, *D*, *E*, *F* **1304**. sa*nn*elika] sannelik *B*, *F* angrar] *E*, *F till.*: nw **1305—1308**. *Så F* (iech hawer th*et* alt rønt / thu hawer ey sani*n*de for megh lønt / myt rad th*et* stander meest til thik / sey th*et* nw myn kiere megh); *verserna saknas i A*, *B*, *D*, *E* **1309**. riddara] ridder *F* **1310**. slækt] *så B*, *F*, skækt *A*, slekte *D*, slot *E* ær] her *F* **1311**. ey] ekki *D*, *E*, *F* swika] skæ *B* (swika *C*) **1312**. sigh] *A ensam till.*: mik min] myne *E* **1313—1314** *i motsatt ordning i F* **1313**. tha] *så B*, *E*, *F*, *saknas i A*, *D* **1314**. ok] tha *F* han] ha*nn*u*m* *E*, *F* for] for*e* *B*, *E* (ffor *C*) **1315**. Tho] tha *F* gærna th*et*] th*et* gernæ *B*, gierne *F* **1316**. ey] *saknas i F* **1317**. skulde] skal *F*; *A ensam till.*: ow*er* vældugh*er*] wældig *B*, *E* (woldug *C*), mectogh *D* **1318**. th*er*] som *D*, *F*, *saknas i B* før] føre *F*, *saknas i D* haffdhe dræpith] haffu*er* drapith *D*, haffde dræpt *E*, drab *F*

The iomfrw swaradhe hænne tha:
»Miin kæra frugha, thet ær ey swa,
ij thorfwin ther ey fore angist bæra,
aff honum skeer idher een høghelikin æra;
iak veet han ær swa høfwizsker man,
dygh ok æro han vakta kan
toktelik medh føghe sinnæ;
man ma hans likæ ey til finnæ.
Gudh medh sina nadhe
han gifui at ij komin saman badhe!»
Then fruæ swarade tha then tærnæ:
»Hwat thu mik rader thet gør iach gerna.
Hans nampn vil iak nu vardha viis
thæn thu gifuer swa høghelikin priis.»
Luneta swarar som hon væl kan:
»Thæn stolte riddare heter Iwan.»

1319. The iomfrw] jomfrvæn *B*, ... ffrvn *C* **1320**. frugha] fru *D* **1321**. ther — angist] ey angisth ther fore *D* ther — fore] for thy ey *B*, ther foræ ey *E*, ther for ey *F* **1322**. aff] medh *D* een] *saknas i D* høghelikin] høglik *B*, høgelig *C, D, E, F* **1323**. iak veet] *saknas i B* han ær] hanwm were *F* swa] en swa *B* høfwizsker] høffuisk *B*, høffuisk en *D*, høuesken *E*, høwsk ien *F* **1324**. dygdh] tokth *D* **1325—1326**. *Efter B, saknas i A* **1325**. toktelik] dygdelige *D*, tucthæt *E* føghe] *så C;* høgæ *B*, høffuiske *D*, fagræ *E*, gode *F* **1326**. ma] kan *D, E* hans — til] hans liike inge stadz *D*, ey hans lige *F* til] nu *E* **1327**. sina] sin *E, F; A till.:* signadha, *B:* miskund och, *C:* mykla, *E:* hellige **1328**. han] *saknas i D, E* at — komin] eder *F* ij] vy *E* komin saman] saman kome *D, E* **1329—1330**. *Efter B, saknas i A* **1329**. Then fruæ] *så D, E, F;* Frwen *B* swarade] sagde *E* tha] til *D, E, saknas i F* then] sin *E* **1331—1332**. hans nampn wil iach nw wiis at wæræ / ther j sighin then priis at bæræ *B* **1332**. thæn] ther *D* swa] *saknas i D* høghelikin] toligh *D*, megell *E*, høweligh *F* **1333**. swarar] swarade *D, E* væl] *saknas i F* **1334**. riddare] ridder *F*

The frugha gat tha ey læng*er* thakt:
»Aff honu*m* ær mik opta mykith sakt,
iak hafu*er* th*et* swa opt*er*lika hørt,
hwilkin mandom han hafu*er* giørt;
til fræmbre riddara ængin mon
æn h*er*ra Iwan, konu*n*g Yrians son.»
»Ængin sa*n*nar*e* th*et* sighia ma,
miin kæra frw, æn th*et* ær swa.»
»Nær ko*n*nin ij th*et* føgha swa
at iak thæn riddara sea ma?»
Luneta tok tha hemelika lee:
»Ij fæm dagha frest ma th*et* ey ske.»
»Awi mik, miin hiærta kæra,
off seent thykk*er* mik th*et* væra,
matte han ij morghon koma til mik,
m*edh* æro skulde iak th*et* løna thik.»
Tha swarade hænne the stolta io*m*frugha:

1335. frugha] frw *B* gat] gade *F* tha] *saknas i E, F* **1336**. ær] war *F* opta] lengy *F*, *saknas i D* mykith] *saknas i B, E, F* **1337**. swa] *saknas i F* opt*er*lika] offteligh *F*, opta *B* **1338**. ha*n* hau*er* stor mandom giort *E* giørt] giort *B, D, E, F* **1339**. til fromh*et* ien ridder skiøm *F* til fræmbre] En froma*re* *D, E* mon] mu*n* *D*, væ*re* kan *E* **1340**. æn] som *F* h*er*ra] her *C, D, E* Yrians] ørias *C*, iørians *D*, vria*n*s *E, F* **1341**. sa*n*nar*e* th*et*] th*et* sannar*e* *B*, sa*n*nere *F* **1342**. frw] frwæ *B, E, F* æn] at *E*, *saknas i D* ær] *D till.:* alth **1343—1344**. Huath thime ku*n*næ th*et* swa skee / ath jek fenge th*e*n ridda*re* see *D* **1343**. nar skal gudh th*et* skibæ saa *F* ko*n*nin] komii*n* *B* (kw*n*nen *C*) ij] tw *E* th*et*] *B till.:* til **1344**. at iech ku*n*ne then ridd*ere* at se foa *E* riddara sea] ridh*er* siee *F* **1345**. hemelika] hemelik *B*, hemelige at *E*, hiemelig at *F* **1346**. Ij — frest] jndæn fem dage *F* **1347**. mik] *saknas i E, F* miin] *E till.:* alder **1348**. off seent] vsent tha *E*, alt aff senth *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **1350**. æro] æro*m* *D* skulde] skal *F* th*et*] *saknas i D, E* **1351**. swarade] *så B, D, E, F;* swarar *A* hænne] *saknas i B* io*m*frugha] io*m*frvæ *B, E, F*

»Een fughil ma th*et* ey flygha
aa en dagh, iach sigh*er* swo,
swa langt ær thiit, th*et* maghin ij tro.
Tho hafu*er* iak swa raskan een swen a xv r.
th*er* iak vil honu*m* sænda ij geen
ok læta honu*m* th*et* ko*n*nukt væra
at a thridhia dagh tha kome ha*n* hære.
Lætin sama*n* koma, th*et* vil iak radha,
idhra riddara ok swena badhe;
innan thænna tima maghin ij finna
om nakar ær thæn sik thør vnd*er* vinna,
om konu*n*g Artws vil idh*er* hæria,
hwa landith thør for honu*m* væria.
Iak veet th*et* væl m*edh* rættan skil
at ængin aff thøm thør taka ther til.
Thy thorff th*er* ængin vndra op a,

1352. Een] *E till.:* rasker ma th*et*] matte swa snarlige *D* th*et*] tit *E* ey] *A ensam till.:* raskare **1353—1354**. swa langt ær thiit th*et* maghin ij tro / ther thæn ædhle riddar*e* mon bo *A* **1353**. *Så B* (aa *saknas i C*), *F* aa] wm *D* en] enskøns *E* swo] swa *D* **1354**. *Efter A (se ovan);* maghin] ma *B, F* tro] troa *B* **1355**. swa raskan] een soa rasken *E*, en sa rask *F* een] *saknas i B, E* **1356**. ther iach wil ho*num* wisæ gen *B*, ther jak wil id*er* hono*m* sænde gen *C*, then wil iech sende hanom jgien *F* honu*m* sænda] sende hono*m* *D* **1357**. læta] lat*er* iach *B* **1358**. at] En *C* tha] *saknas i B* kome] *så D, E;* ko*m*ber *A, B, F* **1359**. iak] *D till.:* ider **1360**. idhra] jder *D, F* riddara] ridder *F*, ridd*er*scap *D* **1361**. innan] j *E* thænna] then *B* tima] *D, E till.:* tha maghin] ma *B* **1362**. ær — thør] tor sik th*et* *B*, tor segh ther *D*, sigh thess tørff *E*, tørff sigh thisse *F* thør] *A till. över raden (hand 2):* thet vnd*er* vinna] ou*er*winne *E* **1364**. for] foræ *E* honu*m*] *härefter står i A ett struket(?)* ha **1365—1366**. th*et* ær skæl iach sighiæ will / th*er* thor engen taka till *B* **1365**. Iak — th*et*] th*et* weith jek *D* rættan] ræt oc *E* skil] skæll *E, F* **1367**. op a] pa *B* (wpa *C*), aa *F*

miin frw, at ij vilin gøra swa,
idh*er* thæn til he*rr*a akta
th*er* idhart rike thør gøma ok vakta
ok siælff ær tholkin een ædhla man
som konu*n*g Yrians son he*rr*a Iwan.
Lætin frænd*er* ok vin*er* th*et* aff idh*er* høra
at ij vilin th*et* m*edh* th*er*a radhe gøra;
før æn nakar th*er*a, som iak kan at skilia,
sik bind*er* th*er* til, the gøra idhan vilia.»
The frugha swarar: »Mi*n* hiærta kæra,
a mina tro th*et* skal swa væra;
miin ordh vil iak th*er* m*edh* ænda;
læt skyt æpt*er* honu*m* at sænda!»
The frugha sænd*er* budhzskap bradh,
biwdh*er* menlik koma saman sit radh.

1368. miin frw] *saknas i B* frw] frughe *E, F* **1369**. thæn] *E till.:* ma*n* akta] at actæ *E* **1370**. th*er*] som *D* thør] wil *B,* ka*n* *D* **1371**. ok] som *D* siælff] siælffu*er* *B, D, F* tholkin een] en swa *B,* en *D* ædhla] ærlik *B* **1372**. som] *saknas i D* Yrians] ørians *C,* iørians *D,* vria*n*s *E, F* son] *A ensam till.:* ær he*rr*a] her *C, D, E* **1373**. frænder — viner] wenir och frænd*er* *B* th*et*] *saknas i B, D* idh*er*] *B (ej C) till.:* at **1374**. at] *saknas i F* vilin — radhe] th*et* m*edh* th*er*a radhæ (rad *C*) wilin *B* th*er*a] *saknas i D* radhe] radh *E, F* **1375—1376** *saknas i B, E* **1375**. før] føre *F* at] *saknas i D, F* **1376**. sik] *saknas i D* ther] *till. över raden i A; ursprungligen synes ha stått* thy, *ä t* ther *av hand 2;* ther *D, F* til] a moth *D,* fore *F* the] *så D, F;* at *(struket) A* gøra] *D till.:* fyr **1377**. swarar] swa*r*ade *D, E, F* Mi*n*] *så D, F;* thæn *A, B, E* hiærta] tærne *E* **1378**. a] uppa *D* væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A* **1379**. miin] Myne *E, F* ther] nw here *F* **1380**. læt] lladær *E* skyt] bratlige *D,* rast budh *E,* skiødeligh bodh *F* at] *saknas i B, D, E, F* **1381**. sænder] sende *B, F* bradh] *så B, D;* brath *A,* broth *C* **1382**. ath samle alt sit me*n*nige rad *F* biwdher] Bødh *B,* bider *D* menlik] *så E* (menlig)

The iomfru nu til herra Iwan gik,
medh mykin liofheet hon han vntfik:
»Ij skulin nu wæræ gladher,
gudh hafuer idher giort swa høghelika nadher,
thet idhart hiærta æpter staar,
thet alt nu æpter idhan vilia gaar.»
The iomfru loot eet karbadh gøra,
herra Iwan monde hon ther innan føra.
»Min herra, ij skulin hær innan fara,
til alla thiænist vil iak idher vara.»
Medh hwitte hand vreedh hon hans baak
ok skipadhe honum ræt alzskyns maak;
hon kæmpde hans hofwdh siælff ok thwo,
hon vnte honum væl, thy giordhe hon swo.
Tha han skulde stigha aff thet badh,

---

och jfr F (jfr Stud. 3: 60); manlik *A,* mannelige *D, saknas i B* koma saman] saman komma alt *B,* alth saman koma *C,* saman komæ *D* radh] *så B, D,* rath *A* **1383**. iomfru] iomfrva *B* nu] tha *B,* in- *E, saknas i D* herra] her *C, D, E* **1384**. liofheet] liwffuæ *B,* blitleik *D,* glæde *C, F* han] honom *D, E, F* **1385**. wæræ] *så B, D, E, F;* vardha *A; E till.:* j hiartæt gladher] gladhæ *B, D, E, F* **1386**. idher — swa] giorth ider *D* høghelika] høglik *B,* høgelig *C, E,* høgelige *D,* mygel *F* nadher] nadæ *B, D, E, F* **1387**. thet] ther *B, D, E* staar] stær *B* (star *C*) **1388**. nu] *saknas i B, D, F* **1389**. iomfru] iomfrvæ *B (C = A)* gøra] rede *F* **1390**. herra] her *D, E* monde] loth *D* innan] j *B, D, E,* til *F* føra] lede *F* **1391**. hær] here *F* innan] i *D, E, F* **1392**. alla] all *E* thiænist] theniste *D, E, F* vara] wæræ *B* **1393**. hwitte] sin *E* vreedh] gnedh *B* (wred *C*), thwo *D, E* hon] *saknas i B* **1394**. ræt] ther *E, saknas i D, F* **1395**. hans howed mwnde hwn kiemme och too *F* kæmpde] kænde *C* siælff ok] oc hon honom *D,* oc self hun *E* siælff] *saknas i C* thwo] thu *C* **1396**. oc rakade honom oc giorde swo *D* thy — hon] oc giorde *E* **1397**. Tha] Ther *E* skulde stigha] for *B,* steigh *D,* skulde gange *E* aff] wt aff *B, E*

eet riikt badhlakan kom th*er* ij stadh,
ho*n* kastede offu*er* ha*n* swa innirlik.
»Mi*n* he*rr*æ, ligh oc huile thik!»
Ho*n* lot ho*num* rikæ klæd*er* skæræ,
en riddar*e* matte m*edh* æro*m* bæræ,
aff røth examit m*edh* rikæ lad,
en rik brazæ ho*n* he*m*te badh,
bælte ok pung m*edh* dyra stena, a xv v.
th*et* gaff honu*m* the stolta rena,
hath och hufwo m*edh* rika bordha,
æpt*er* Lunete vilia varo the giordha.
Tha han the klædhin hafdhe op a
een vænar*e* riddara man aldre sa.
»Ij skulin hær bidha, th*et* ma idh*er* dugha,
ena stu*n*d mædhan iak gaar til miin frugha.»
Luneta for*e* the fru gik tha,

1398. badhlakan] badelakan *B, D, E* th*er*] tha *D* **1399—1400.** *Efter D, saknas i A, B* **1399.** kastede] castet *E* ha*n*] ha*n*nu*m* *E, F* swa] *saknas i F* innirlik] i*n*nerligh *D, E,* my*n*neligh *F* **1400.** oc huile] hær oc hwil *E* thik] tegh *D* **1401—1404.** *Efter B, saknas i A* **1401—1402.** ein riddar*e* matte th*et* m*edh* æro*m* drage / swa war th*et* gullakth alle stadhe *D* **1402.** en] som ien *F* riddar*e*] ridder *E, F* **1403.** røth] *så D, E,* rikt *B,* got *F* (robe d'escarlate vermoille *Crestien 1884*) examit] zammizt *B,* zamet *C,* sameith *o. d. D, E, F* m*edh*] oc *D* **1404.** en rik] *så E* (en righ), *F* (och ien r.); the rikæ *B,* en *D* brazæ] *D till.:* aff gul **1405—1406** *saknas i E* **1405.** ok pung] aff gul *D* dyra] rikæ *B* **1406.** stolta] iomfru*n* *D* **1407—1408** *saknas i D, E* **1407.** hath och] *så B, F;* ther til ena *A* **1408.** æpter] m*edh* *B* the] thet *F* **1409.** Tha] Ther *E* op a] pa *B* (wpa *C*), a *D, E, F* **1410.** een — man] ma*n* wænar*e* riddar*e* *B* vænar*e*] we*n*ner *F,* fægr*e* *D* riddara] ridder *F* man] iek *E* **1411.** hær] here *F* **1412.** ena] En *B, D, E, F; D till.:* liiten mædhan] men *B, F* (me*d*dan *C*) frugha] frva *B, D* **1413.** for*e* — gik] gik foræ the fruæ *E* for*e*] for *D, F,* til *B* fru] frwa *B, D, F*

hon fiol a knæ ok mælte swa:
»Hær ær nw at*er* komin thæn sween
ij sændin h*er*ra Iwan ij geen,
han hafu*er* syst alt th*et* ij badhin
okført han hiit a idhra nadh*er*.»
»Nu læt han genstan til mik fara
swa at ængin liwandis vardh*er* thæs vara
vtan iak ok han ok thu, vi thre,
thæn fiærdha vil iak ræt ey see.»
Luneta til h*er*ra Iwan tha gik,
swa vnd*er*lika hon til ordha fik:
»Miin fru thæs viis nu vordhin ær
at ij swa lønlika hafuin varith hær
ok gifu*er* mik th*er* for*e* mykla skuld
at iak hafu*er* idher swa længe duld.
Iak vænt*er* tho nadh*er* aff h*en*ne fanga.

1414. hon] *så B, D, E, F;* ok *A* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *B, E* **1415**. Hær] here *F* ær — komin] at*er* ær kome*n* nw *B* nw] *så (B,) D, E, F; saknas i A* ater komin] ko*m*men igen *E* thæn] *A ensam till.:* same **1416**. ij (1)] ther jek *D,* Som j *E,* ther j *F* h*er*ra] her *C, D, E* **1417**. syst — th*et*] alth syst so*m* *D* alt] *så B, D, E, F; saknas i A* badhin] badhe *D, E, F* **1418**. han] hono*m* *D, E, F* nadher] nade*n* *B,* nade *D, E, F* **1419**. han] ha*n*nu*m* *E, F* genstan] genisten *E* til mik] hid ath *F* fara] ga *C* **1420**. swa] *saknas i E* liwandis] *saknas i C* vardher] warde *C, D* thæs] *så B, F,* th*et* *D, E;* ha*n*s *A* **1421**. iak — han] ha*n* och iach *B, F,* ha*n* jek *D, E* ok thu] j *B,* och i *C* **1422**. vil iak] wiliom wy *C* ræt ey] ey sa*n*nnerlik *B,* ey *C,* ekki *D, E, F* **1423**. tha] *står efter* Luneta *i B, D, E, saknas i F* herra] her *C, D, E* **1424**. vnderlika] vnd*er*lik *B, F* ordha] ordh *F* **1425**. fru] f*rv*a *B* (ff*rv* *C*), *E, F* **1426**. lønlika] lønlik *B, E, F,* lenge *D* **1427**. mik] *saknas i B* fore] for *F; C, D, F till.:* sa **1428**. længe] lønlig *E* duld] *så E, F,* dyld *B,* dulth *D;* hult *A* **1429**. Iak vænter] J wente *D* aff] *saknas i E* henne] *så D, F;* idher *A, B, E; E, F till.:* at

Ij skulin nu til minna frugho ganga
ok rædhins ræt ænkte vætta,
ij vitin ey hwath slikt hafu*er* sætta;
vil hon idh*er* for fanga faa,
lætin th*et* æpt*er* hænna vilia gaa.»
»Gudh veet, io*m*frugha, th*et* skulin ij høra,
iak vil th*et* storlika gærna gøra,
hænne mik for fanga gifua
ok æpt*er* hænna nadh*er* blifua.»
»Th*et* ma idh*er* til æro gaa,
om ij vilin, h*err*a, gøra swa;
ij maghin væl vtan angist væra,
a mina tro hær skeer idh*er* æra.»

Ho*n* tok th*e*n ridddar*e* aff fræme*n*de la*n*d
liwfflik j sin hwitæ ha*n*d
och gingo saman hemelika tw
thiit the fu*n*no the stolta frw.

1430. nu] genstan *D, saknas i C, står i B efter* frugho minna frugho] he*n*ne *D* minna] myn *C, E, F* **1431**. ræt] nw alsz *F; E till.:* alt; *saknas i B, D* **1432**. hwath slikt] hwat th*et* *B (C = A),* slict huat th*et* *E* hafu*er*] *A till. över raden (hand 2):* at, *E, F:* at **1433**. faa] soa *E* **1434**. th*et*] thess *E* **1435**. Gudh veet] mi*n* kær*e* *D* io*m*frugha] jomffrv *C, D, E, F* **1436**. storlika] storlik *B, F,* swa *D* **1437**. mech fore henne fonge*n* giffue *E* fanga] *B, D till.:* at **1438**. oc æpt*er* he*n*næ mi*n*e wil jek bliffue *D* nadher] villie g*er*ne *E; B, F till.:* at **1439—1440** *i motsatt ordning i F* **1439**. idher] *E till.:* væll **1440**. om] en *F* h*er*ra] hær *E, saknas i B* **1441**. væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **1442**. hær—idher] idher skeer *B,* ether sker h*er* *E* hær] ther *F* **1443—1444** *efter B, saknas i A* **1443**. then] *så D, E, F, saknas i B* riddare] ridder *F* **1444**. liwfflik] liufflige *E,* leweligh *F,* kerlige *D* sin] sine *D* **1445**. och] *så B, E, F;* the *A, D* hemelika] hemelik *B, F,* lønlige *D, E* **1446**. thiit] *D till.:* so*m* stolta] *saknas i B*

Iak sigh*er* th*et* m*edh* rætte san,
een lønlik angist tha hafdhe han,
han vilde th*et* ey oppinbara tee,
at the frugha skulde th*et* see.
Tha the mondo in for hænne gaa
the frugha til thæn riddara saa,
swa i*nn*e*r*lika at honu*m* gømde
th*et* hon sina tokt th*er* m*edh* forglømde;
th*et* hon m*edh* ordh han ey vnfik, a xvi r.
th*er* m*edh* forglømde hon siælfue sik.
H*erra* Iwan stodh hænne langt ij fra
ok thænkte th*er* swa stadelica a
huru han siin ordh matte swa fram føra
at the frugha vilde thøm høra.
Jomfru Luneta mælte tha
til sinna frw ok sagdhe swa:

1447. Iak — th*et*] th*et* seg*er* jek *D* th*et*] tegh *E* m*edh* rætte] a mi*n*a *B* rætte] retteligh *F* **1448**. tha] *saknas i D, E, F* **1449—1450**. *Verserna i denna ordning i D, F, motsatt i A, B; versparet saknas i E* **1450**. th*et*] *F till.:* ey frugha] ffr*v* *C* **1451**. Tha] th*er* *F* mondo] sculde *D* in for] fore *B,* for *C,* ind foræ *E* hænne] the h*erra* *B, E* **1452**. riddara] ridder *F* **1453**. i*nn*e*r*lika] innerlik *B, F; E till.:* hu*n* **1454**. th*et*] at *B, D, E, F* sina] sin *B, D, E, F* tokt] tykt *C* m*edh*] wm *D* forglømde] glømdhe *D* **1445**. m*edh* — ey] ha*n* ey m*edh* ord*om* *D* han ey] h*annum* ey *E,* ey hanwm *F* **1456**. ther j tha for glømde hwn segh *F* forglømde] glømdhe *D* hon] han *C* siælfue] siælffua*er* *B* (siælffue *C*) **1457**. H*erra*] h*er* *E* hænne] *D till.:* swa, *F:* ther ij] *saknas i F* **1458**. stadelica] *så B, D, E,* stadelig *C, F;* starklika *A* a] *så B, D, F,* op a *A,* soa *E* **1459**. huru] At *E* siin — swa] matte sin ordh *D* siin] sine *F* matte swa] sa matte *F* **1460**. the] *E till.:* stoltæ frugha] ffr*v* *C* vilde thøm] them wille *F* thøm] ha*n* *B,* hono*m* wel *D* **1461**. Jomfru] Jungfr*va* *B* Luneta] *E till.:* hu*n* mælte] *ā t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A;* melt *F* **1462**. sinna] sin *B, D, E, F* fru] frva *B* (ffrv *C*), *E, F* ok] hu*n* *E*

»Idhart hoghomoodh mon idh*er* swika,
at ij lætin ængin vara idhan lika. —
Ædhle riddar*e*, hwi standin ij swa?
Hwath ku*n*nin ij hwarte ne ælla ia?
— Talin, mædhan ij ærin ko*m*pne hære! —
Th*et* thykk*er* mik eet vnd*er* væra.»
Luneta kallar he*rr*a Iwan tha:
»Ij skulin nu til minna frugho ga
hemelika nær hænne at sitia,
alt hænna raadh tha skulin ij vita —
ij thorfuin ænga angist bæra,
ij ærin ful væl ko*m*pne hære —
ok nær minne frw at blifua,
hon vil idh*er* al thing forgifua
om Wadein hin rødha,

1463. hoghomoodh] hugmod *B*, homodh *D*, hoffmodh *E*, *F* mon] mo*n*de *B*, *F*, th*et* moa *E* **1464**. at] th*et* *F*, *saknas i B*, *D* **1465**. riddare] ridder *F* standin] sta *B* **1466**. Hwath] *saknas i D*, *E*, *F* **1467—1537** *saknas i det närmaste i C på grund av förlust av största delen av ett blad (s. 39—40)* **1467**. Talin] ath thalæ *D* (tale *F*); *A till. över raden (samma hand):* ij ey, *C:* i ey **1468**. mik eet] mi*n*ne fru *D* væra] *haken på æ utplånad i A* **1469**. kallar] swarar *B*, sagde *C*, badh *D*, taler til *F* herra] her *C*, *D*, *E* **1470**. nu] *saknas i B* minna] mi*n* *C*, *D*, *E*, *F* frugho] ffr*v* *C* **1471**. hemelika] hemelik *B*, *D*, *F*, och he*m*melige *E* nær] hoos *E*, *F* at] *saknas i D*, *E* **1472**. tha] *saknas i B*, *F* **1473**. ænga] enctæ *E* angist] *B till.:* at **1474** *saknas i D* ful] gud *F* **1475**. ok] At *E*, *saknas i B*, *D* nær] hos *B*, *D*, *E*, *F* minne] mi*n* *B*, *E*, *F*; *E till.:* kiær*e* frw] frva *B*, *E*, *F* at] skule*n* i *D*, *saknas i E*, *F* **1476**. al thing] alt *B*, alting skild *E*, altingest *F* **1477**. om] *D till.:* he*n*nes husbonde, *E:* then ridder*e* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A*, wadeon *B*, wadia*n* *D*, vadion *E*, *F* hin] then *B*, *saknas i E*

th*et* ij sloghin han til dødha.»
Hærra Iwan ok Luneta, the tw,
fiollo a knæ for*e* the frw:
»Jak ær hær komin a idhra nadhe,
ow*er* liiff ok goz tha skulin ij radha.»
The frw swarar som ij maghin høra:
»Man skal idh*er* ænkte vald hær gøra;
om gudh vil at iak ma lifua
ij skulin nær mik m*edh* frygdhinne blifua.»
»Miin kæra frw, iak talar swo
ok lofuar th*et* a mina tro,
iak veet mik hafua giort idh*er* a moot,
thy biwdh*er* iak idh*er* tholka boot,
idh*er* kan ey hænda swa mykin nødh,
iak vil idh*er* væria æll*er* blifua dødh.»
»He*rr*a Iwan, iak spør th*et* aff idh*er*,

1478. th*et* ij] th*et* ath i *D*, Ati ha*nn*u*m* *E* sloghin] slo *F* han] hono*m* *D*, *F*, *saknas i E* til] altil *E* **1479.** Hærra] He*r* *E* Luneta — tw] th*en* ædlæ iomfrva *B* the tw] bode to *F* **1480.** fiollo] the felle *D* for*e*] for *B*, *D*, *F*, alt fore *E* frw] frva *B* **1482.** skulin] skal *F* **1483.** frw] frva *B*, *D*, *E*, *F* swarar] swa*r*ade *D*, *E* maghin] ma *F* **1484.** ænkte] ey her *B* vald hær] ow*er*wald *B*, *D*, vold ath *F* **1485.** gudh] *F till.:* sa at] och *B* iak] *över raden (samma hand) i A* ma] scal *D*, *saknas i F* **1486.** nær — frygdhinne] m*edh* frøgdom m*edh* mik *B* nær] hooss *E*, *F* m*edh*] megh *D* frygdhinne] frygden *F*, æræ *E* **1487—1488** *saknas i B* **1487.** frw] frwæ *E*, *F* talar] meler *F* **1488.** ok] ath iech *E* lofuar] lønner *F*; *D till.:* jek mina] my*n* *E* **1489.** iach ke*n*nes mi*n* frva iach brot id*er* mot *B* mik — idh*er*] jæk haffu*er* ider giorth *D*, *F* a] i *D*, *E*, *F* **1491.** ey — mykin] aldrigh hende th*en* *F* **1492.** iak] ath jæk *D* vil] skal *B* idh*er*] *saknas i F*; *D till.:* ey blifua] *F till.:* for **1493.** *Denna vers står 2 gånger i D (bl. 49 r. och 49 v.)* He*rr*a] He*r* *E* spør th*et*] th*et* spyr *D*, *E* th*et*] *saknas i B*, *F*

om ij thæs siælfue kæ*nn*ins vidh*er*,
at ij giordhin mik een høgh oskæl
tha ij min h*err*a sloghin ij hæl?»
»Miin frw, om iak ma mæla swo,
swa angislika han mik th*er* slo,
ij thorfuin ey vndra iak vilde mik væria,
iak var ey van at lata mik bæria;
jek war th*er* stadd*er* i høgeligh wande,
vm i th*et* rettelige wile forsta*n*de,
iak skulde honu*m* antiggia dødhin gifua
æll*er* ok skamlika fangin blifua.
Hwi mon iak ok tala slikt, a xvi v.
th*et* ær, frugha, ey vndirlikt,
iak veet th*er* til swa margha dømæ,
sith egith liiff wil huar ma*n* gømæ.»

1494. om] en *F* thæs] ther *B, D, E, F* **1495**. at] Æn *B,* th*et* *F* ij] *saknas i F* giordhin mik] mik giorden *B, F* een høgh] th*e*n høg *B,* eth høyt *E,* mykin *D* **1496**. tha] Th*et* *B* sloghin] slo *F* **1497**. frw] fr*va* *B, E, F* om — ma] ma iach *B* mæla] *ä t* sighia *(hand 2 över raden) i A,* siæ *E* **1498**. ængislika] angistlik *B,* angistelige *D,* hardelige *E,* ønckeligh *F* ther] *saknas i D, F* **1499**. ey] *saknas i E* **1501—1502** *efter D, saknas i A* **1501**. ther] *så B, E, F; saknas i D* stadd*er*] stadh *B, E,* sta*nn*en *F* høgeligh] høgæn *B* **1502**. rettelige wile] wilin ræt *B,* rætteligen *E,* retteligh wil *F* **1503**. iak — antiggia] antigiæ iach skulde ho*num* *B* antiggia] ænten *E, F* **1504**. ok] *saknas i D, E, F* skamlika] ska*mm*elige *D, E,* ska*mm*eligh th*er* *F,* siælffu*er* *B* fangin] død*er* *B* **1505—1506** *saknas i D* **1505**. mon] mu*n*dæ *E* iak ok] och iach *B* **1506**. th*et* — frugha] fr*va* th*et* ær *B* frugha] *saknas i F* ey] ey swa *B,* icke *E, F* **1507**. iak — swa] J withæ wel som *D* veet] *saknas i F* margha] ma*n*g*er* *B,* mo*n*ga *C, D, E, F* dømæ] *så B, D, E, F;* doma *A* **1508**. *Så D, E, F och B, som dock saknar* egith; at sit liiff vil hwar man gærna gøma *A*

»Jak hafu*er* idhra dygdh swa opta hørt;
hwath ij hafuin, h*er*ra, mik mote giørt,
th*et* ær idh*er* alt forgifuith hære.
Nu sitin nær mik, min hiærte kære,
ok sighin th*et* mik m*edh* rættan skil,
huru th*et* ær idh*er* swa komith til
th*et* ij m*edh* hiærta ok sinne
ælzskin mik for alla q*ui*nna.»
»Th*et* vil iak gærna sighia idh*er*,
iak kænnis th*er* oppinbarlika vidh*er*,
idh*er* fæghrind hafu*er* mit hiærta spænt,
th*et* mit liiff ær bradhlika ænt
vtan iak nadh*er* aff idh*er* ma fa;
miin kæra frugha, ij thænkin th*er* a.»
»Sighi*n* mik th*et* a idhra tro,
om th*et* æn kan vardha swo

1509. hafu*er* — opta] eder dygd sa offteligh hawer *F* idhra — swa] tith oc *E* opta] optælige *D* **1510**. h*er*ra] *så B, E, F; saknas i A, D* mik mote] mot mik *B, D,* imodh *E,* j modh meg *F* giørt] giort *A, B, D, E,* giord *F* **1512**. sitin] sith *B, D, E* nær] hos *B, D, E, F* hiærte] *så D, E, F;* h*er*ra *A, B* **1513**. sighin] sigh *B, E, F* th*et* mik] mik th*et B, D, E, F* skil] skæll *B,* skell *E, F* **1514**. huru] Alth huru *D,* huor *E* idher — komith] swa id*er* kom*it B,* komith sa *D* til] tell *B* **1515**. th*et*] Ath *D* ij] *saknas i F; D till.:* megh ok] *E till.:* met **1516**. mik] *saknas i D* for] *så B, D, F,* foræ *E; ower A* alla] andr*e D* **1518**. iak] Och *E* oppinbarlika] ope*n*bar*e B, E, F* **1519**. hiærta] *D, E till.:* sa spænt] *så E, F;* sprængt *A, B,* bre*n*t *D (jfr Stud. 3: 60)* **1520**. th*et*] swa at *B,* Ath *D, E* liiff] *E till.:* th*et* bradhlika] nw bradlik *B,* bratlige *D,* brat *E,* bradelig *F* **1521**. nadher — ma] aff ether moa nade *E* ma] ka*n D, saknas i B* **1522**. kæra] hierte *F* frugha] fru *D* ij — a] ther tencker vppa *E* **1523**. Sighi*n*] Sigh *E, F* mik] *saknas i D* idhra] thinæ *E, F* **1524**. æn kan] ka*n* oc *D,* ey kan *E,* kan end *F* vardha] wara *B, E,* hende *D*

thet konung Artws vil mik hæria,
om ij thorin mit land for honum væria?»
»Thet skulin ij, frugha, spyria ok høra,
iak trøster mik thet fuluel at gøra,
idhart land at væria swa
at ther skal ængin bedhas a.»
Frughan gladdis thaghar ther vidher
ok sattis badhin saman nidher.
»Thet skal alt vara æpter idhan vilia,
os ma ey vtan dødhin skilia.»
The frw mælte til herra Iwan tha:
»Vi skulum genast hædhan ga
j thet hws her stær hoos,
ther riddare och swena bidæ os;
skal iak ther gøra kunnukt thik
huath the hafua alle radhit mik.»
Nu hafuer Luneta fræmt sin vilia.

1525. thet] at *B, E,* wm *D* Artws] *A ensam till.:* komber ok vil] vilde *E* mik] lanned *F* **1526.** om — thorin] tørffue j *E* ij thorin] thu thors *B,* thu wilt *F* mit land] lathet *D,* thet *F* for] fore *E* **1527.** frugha] bade *D, F, saknas i B* **1528.** fuluel] *så D, E, F;* væl *A,* wil iach *B* at] *saknas i B, D* **1529.** idhart] idher *B, F* at væria] beware *E, F* **1530.** bedhas a] heria pa *B* **1531.** thaghar ther] mykit ther *B,* tha ther *D,* ther genisten *E,* mygget *F* **1532.** badhin saman] ther genisten ther bodæ *E* **1533.** alt] *saknas i D* **1534.** ma ey] *så B, E, F;* skal ængin *A,* ma ingen *D* dødhin] *A till. över raden (hand 2):* at, *B, E:* at **1535.** The frw] Ffruen *E* frw] frva *B, D, F* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* herra] her *D, E; A till.:* ia **1536.** skulum] wiliom *D* genast] genstæn *B, D, F,* genisten *E* **1537—1538.** *Efter B;* ij thet hws som hær staar nær / riddara ok swena bidha os thær *A* **1537.** hws] *D, F till.:* som, *E:* nw her] here *F* **1538.** ther] som *D, E, F* riddare] ridder *F* **1539.** Thet skal iech kunnuct gøre tek *E* skal — ther] ther wil jæk *D* ther] thet *B* (ther *C*) gøra] giør *F* **1540.** alle] *saknas i D* **1541.** fræmt] fræmt all *B, E,* fremmed *F*

Th*et* radh*er* iak allom th*er* lønlik vilia gilia,
the hafui th*er* stadhlika akt op a
huath Luneta giordhe honu*m*, gøre ok swa
ok lydhe radh aff stolta q*ui*nna,
tha maghin ij stu*n*dom æwintyr finna.

Iak vil thæn hægoma læta bort
ok sighia huath th*er* var sidhan giort.
Frughan ok h*er*ra Iwan gingo tha
swa minn*er*lika saman twa
ij th*et* myklæ hws ræt badhin saman; a xvii r.
th*er* var badhe glædhi ok gaman.
Riddara ok swena op moot honu*m* stodho
ok alle honu*m* sina thiænista bode.
Huar mælte til hin annan tha:

1542. Th*et*] thi *E* ther] them *B, D* lønlik] *så B, F,* lønlige *D, E; saknas i A* vilia] wel *F, saknas i B, E* **1543.** the hafui] at haffue*n B* stadhlika] stadelika *B, D, E,* stadelig *C, F* akt] *saknas i F* op a] pa *B (C = A)* **1544.** honu*m*] ha*n B, D, E,* och *F* gøre ok] gøre *B,* gør oc *E* **1545.** radh] radæ *B* aff] there *F* **1546.** maghin ij] ma ha*n D,* ma ma*n F* stu*n*dom æwintyr] eue*n*tyr stu*n*dom *E* **1547—1548** *saknas i E* **1547.** thæn hægoma] th*et* hogmot *C,* the*n*ne hogmod *F,* th*ette D* **1548.** sighia] *B till.:* aff sidhan] *saknas i B, D* **1549.** Frughan — Iwan] Then f*r*va och iwan *B,* Hær ywan oc frwe*n E* h*er*ra] h*er D* **1550.** minn*er*lika] mý*n*neligh *F,* innerlikæ *B, D,* jnnelig *C,* liffligh ginge the *E* twa] thu *D* **1551.** th*et*] eth *E* myklæ] *så B,* stort *E,* store *F; saknas i A, D* ræt badhin] bade *D,* til *C, saknas i B* **1552.** th*er* ridda*re* oc swene giorde segh gama*n D* var] *E till.:* ræt **1553—1554** *saknas i E* **1553.** Riddara] ridder *F* op] *saknas i F* honu*m*] the*m B* **1554.** alle honu*m*] the*m* alle *F* honu*m*] *saknas i C* sina] sin *D* thiænista] thiænist *B* bode] *så D, F,* budho *B;* bødho *A* **1555.** mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* til] widh *D* hin] then *C, D,* ie*n F*

»Een stoltar*e* riddara man aldre sa;
signad warde th*e*n godha stu*n*d
th*et* ha*n* kom hiit a wara fu*n*d;
vi maghom lifua for vtan kære,
skal tholkin riddar*e* var forma*n* være;
sæl ær miin frugha om th*et* gar swa
at hon skal han til husbonda fa;
tho hon skulde krono ij Room at bæræ
hon matte ey fanga høghre æra.»
The sattis alle saman th*e*r nidh*e*r,
huar æpt*e*r thy som th*e*r var sidh*e*r.
Op stoodh drozatin ok mælte swa:
»Ij skulin alle lydha op a
enæ stu*n*d och sitiæ och thigiæ

1556. stoltar*e*] stalter *F* riddara] ridder *F*, ma*n* *B* man] iach *B* **1557—1558.** *Efter B, saknas i A* **1557.** signad] siden *F*, loffuath *D* warde] wore *F* godha] *så E, F* (godæ, gode); helga *B*, signede *D* **1558.** th*et*] th*e*r *C, D, E* ha*n*] hono*m* *D* a wara] i war *D* **1559.** maghom] *E, F till.:* vell lifua] loffue *E* for] *saknas i F* **1560.** riddar*e*] ien ridder *F*, h*e*rra *B, D, E* være] *haken på æ delvis utplånad i A* **1561.** sæl] wel *F* frugha] fru *D* th*et* gar] *så B, D, E, F;* hon gør *A* **1562.** at] th*et* *B, E* hon skal] *så B, D, E, F;* vi skulu*m* *A* han til] ha*n*nu*m* til *E, F,* tolik *B* **1563.** tho — skulde] skulde ho*n* *B* (tho ath hon skulle *C*), *E* tho] tho ath *D*, th*et* *F* at bæræ] *så B, F,* bær*e* *D, E;* a*n*bæra *A* **1564.** matte] ku*n*ne *E* fanga høghre] høgre fanga *B* *(C = A)* **1565.** sattis] *E till.:* ther, *F:* tha alle — ther] th*e*r alle sa*m*me*n* *E* th*e*r] *saknas i D, F* nidher] nedh *F* **1566.** æpter] æui*n*tyr *B* (æpt*e*r *C*), hos *F* thy] ann*e*r *E, F* th*e*r] tha *E* sidh*e*r] sedh *F* **1567.** drozatin] droste*n* *F*, fruen *D* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *B, E, F* **1568.** skulin] *D, F till.:* nw, *E:* h*e*r lydha] tenke *D*; *A till. över raden (hand 2):* her op a] pa *B* (wp . . .? *C*), here aa *F* **1569—1570.** *Efter B; saknas i A* **1569.** enæ] En *E, F* och (1)] *saknas i C, D* sitiæ och] stande ath *F*

och høræ hwat iach wil idh*er* sighiæ.
Th*et* mon idh*er* væl ku*n*nukt væra
hwilkin skadha vi fingom hære,
tha var forman fiøl os ij fra,
th*er* al var æra stoodh op a.
Konu*n*g Artws boor nu sina færdh
huar dagh hiit m*edh* skiold ok swærdh,
vil vart rike alt vnd*er* sik bryta;
vi maghom warth gotz ey for hono*m* nyta,
vtan ful makt moot honu*m* stææer.
Han komb*er* inna*n* fiortan dagha hær.
Vi torffuo*m* nu wæl een godhan forman,
minna frugho rikæ væl væria kan.

1570. høræ] *D till.:* uppa wil idh*er*] eder wil *F*, wil *C, D* **1571.** mon] mo *C*, mu*n*dæ *E, F* væl] alle *D, F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **1572.** huar fore wy alle skade bære *D* hwilkin] thn store *F* fingom] fek *F* **1573.** tha] thy *F* ij] *saknas i E, F* **1574.** ther] th*et C*, som *D* op a] pa *B* (wppa *C*) **1575.** boor — færdh] wor fi*n*ne bor her ner *F* boor] byr *D*, gør *B*, for *C*, biwder *E* nu] *saknas i E* **1576.** huar] wil huer *F* **1577.** vil] oc wil *D, F* alt] *saknas i D, F* sik] *saknas i D* **1578.** maghom] ma *F* warth — hono*m*] *så D, F, E* (*som dock har:* fore ha*nnum* ey); goz ok ræt ey *A*, wart gotz och ræt ey *B* nyta] niwtæ *B, D* **1579.** ful] fulle *D* stææer] *hakarna på æ delvis utplånade i A;* føre *D* **1580.** jnna*n* fiurta*n* nett*er* komer ha*n* hære *D*, j*n*nen fiortan dawe ko*m*mer han her *F* inna*n*] *så B, E (D, F); ij A* dagha] nætt*er B, E (D)* hær] hære *C* **1580—1581.** *Mellan dessa verser till. D:* Lluneta swar*a*de so*m* i moge*n* høre / ther sin ordh ku*n*næ wel fra*m* føre **1581.** torffuo*m*] *så B, D*; thørfuiin *A* nu] *saknas i E, F* wæl] *så B, E, F; alle A; saknas i D; E, F till.*: veth godhan] god *B, E, F; saknas i C* forman] *C till.*: vid*er* **1582.** minna] ther mi*n*a *B*, my*n E*, som my*n F* frugho] fru *D* væl] ther *E, saknas i F*

A fruor ligg*er* liith*e*n wæria,
thy ath the ku*n*næ ey wapn ath bæræ.
Thy spyr miin frugha idh*er* til radha,
om th*et* ma vara for vtan skadha,
æn hon skulde til gipto ga,
at th*er* laghe ængin last op a,
th*et* hon vilde gøra swo,
mædhan h*er*ra Wadein swa snima*n* do.»
Riddara ok swena swaradho tha:
»Th*er* til sighia vi gærna ia
ok thykk*er* os th*et* wa*re* radhelik
at hon swa bradhlika gipt*er* sik
ok os allom een h*er*ra fa
th*er* hænna rike styra ma,
at thæn høghe priis ey swa for gaar

1583—1584. *Efter D, saknas i A* **1583**. A] *så B, E,* j *F,* Aff *D* fruor] ffrvr *C* ligg*er*] *B till.*: swa wæria] *E till.*: hæ*re* **1584**. thy ath] *saknas i B* ath (1)] *saknas i E* ey] ekke *B, E* ath (2)] *saknas i E, F* **1585**. frugha] ffrv *C, D* til] *saknas i C* **1586**. for] *saknas i C, D, F* **1587**. om hwn ma gifftes och giøre sa *F* æn] om *B, D, E* hon] th*et* *E* skulde] *så B, D, E,* skal *A; D till.*: nw **1588**. ther laghe] i legg*e*n he*nn*e *D* laghe] laa *E,* liger *F* op a] pa *B* (wpa *C*) **1589—1590**. *Verserna i omvänd ordning i A*; meden he*rr*e wadian sa snime døde / ther hw*n* haude tolligh for mygel møde *F* **1589**. vilde] *E till.*: nw swo] swa *B* **1590**. h*er*ra] her *C, D, E* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A,* wadeon *B,* wadya*n* *C,* wadia*n* *D (F),* vadion *E* snima*n* do] slage*n* loa *E* sniman] *nasalstrecket möjligen tillagt senare i A* **1591**. Riddara] ridder *F* tha] swo *C* **1592**. sighia — gærna] wiliom wy segiæ *D* gærna] allæ *E, F* **1593**. ok — th*et*] th*et* tykk*er* os *D* wa*re*] *så D, E, F; saknas i A, B* radhelik] radhelikt *A, B, D, F,* ræteligt *E* **1594**. at] th*et* *D, F* swa] *saknas i F* bradhlika] bradelik *B, E, F,* bradlig *C,* bratlige *D* **1595**. ok — een] at alle os om *E* fa] ath foa *E, F* **1596**. ther he*nn*es landh thor bista *D* rike] *E till.*: radæ ok **1597—1598** *saknas i D* **1597**. swa] *saknas i C* for gaar] forgær *B* (for gaar *C*)

th*er* hær hafu*er* varith væl ij hu*n*dradh aar.»
The fiollo a knæ fore the frugha:
»Vi bidhiom idh*er* g*er*næ om th*et* ma dugha
ok æru*m* thæs alle saman gladh,
om ij vilin gifftæs nu ræt ij stadh
ok skilia os vidh thæn høghelika vanda a xvii v.
th*er* os daghlika staar til handa.»
The frugha loot som hon ville th*et* ey høra,
hon vilde tho th*et* fulgærna gøra;
hon læt sik længe bidhia th*er* til
før æn hon thøm nakath swara vil;
tho at the hafdho allæ sakt ney,
hon hafdhe th*et* tho forlatidh ey.

1598. hundrad aar h*er* haffui*n* ær *B*, . . . ndrat er hauer wa*r*it hær *C* (er *över raden*) hær] here *F* varith] *saknas i E* ij] *saknas i F* hu*n*dradh] *över ett struket* thusand *(samma hand) A* **1599.** Then genge alle til then fruæ *D* a knæ] aknæ *A;* ther *E* fore] for *B,* tha for *F* frugha] frvæ *B (D), E, F* **1600.** idh*er*] th*et* *B, E* g*er*næ] *så B, D, E, F; saknas i A* **1601—1602** *saknas i D* **1601.** æru*m*] er *F* **1602.** vilin — ræt] nw wilin ræt gifftæs *B,* ville gifftis ræt nw *E,* wil giftes nw *F* gifftæs] *så B, E, F (se ovan);* gøra *A* **1603.** ok skilia] J skilæn *D* vidh] wid*er* *B, E* (with *C*), fra *D* høghelika] høgelig *E, F,* høgæ *B* **1604.** os] *E till.*: nw daghlika staar] ka*n* nw komæ *D* daghlika] daglig *C,* daweligh *F* staar] stander *E, F* **1605.** The frugha] Fruen *B* loot — th*et*] blygd*is* oc wilde *D* ville th*et*] willed *F* ville] *saknas i B* th*et*] *saknas i D, E* høra] hørde *B* **1606.** hwat fulg*er*næ ho*n* th*et* thok giorde *B* hon] och *F* tho th*et*] th*et* tho *D, F* fulgærna] g*er*næ *D* **1607.** læt] lat*er* *B, D, E* ther] *saknas i B, E* **1608.** før æn] føre *F* them nakath] *i omvänd ordning i C* nakath] *saknas i F* **1609.** tho at] om *B,* togh *C* allæ sakt] *så B, E, F;* alle suara*t*h *D;* swaradh *A* **1610.** th*et*] *till. över raden i A, troligen samma hand* tho forlatidh] forlat*it* thok *B* (thok *saknas i C*), to lath*it* *D,* tha forladeth *E,* ther for ladet *F*

The frugha swaradhe som ij maghin høra:
»Iak vil m*edh* idhro radhe gøra.
Thænne riddar*e* th*er* hær sitir,
han ær badhe høfuizsk ok vitir;
han hafu*er* længe bidhit mik
til ærlik thing ok hed*er*lik;
han ær konu*n*gx son viis ok fram;
iak ma han væl taka for vtan skam.»
Op stodh the frugha tha swa toktelik.
»Ij idhart vald tha gifu*er* iak mik
ok bidh*er* iach idh*er* alla j sæn
th*et* ij genast vardhin hans mæn.»
Tha swa*ra*de ridd*er*e oc swæne oc thernæ:

1611. The — swaradhe] frvæn (ffrvn *C*) swarar *B* maghin] mw *E*, ma *F* **1612**. vil] *A ensam till.:* th*et (hand 2 över raden)* gærna m*edh*] æpt*er D, F*, g*er*ne effte*r E* radhe] radh *C, E*, radh nw *F* **1613**. Thænne] Th*en E, F* riddare] *så B*, riddara *A;* ridder *F* ther] so*m D, F* hær] here *F; E till.:* nw **1614**. høfuizsk] boldh *F* vitir] rik*er B*, hwider *F* **1615**. hafu*er*] *E till.:* tog **1616**. til] m*edh B* ærlik thing] ærligheith *D* hed*er*lik] *så B, D, E, F;* hiærterlik *A* **1617**. ær] *B, E, F till.:* en konu*n*gx son] riddar*e B; A ensam till.:* badhe viis] riik *D* fram] *så B;* froom *A, C, D, E, F* **1618**. han — for] wel tage hanom *F* han] hono*m D, E (F)* væl] *saknas i C* taka] haffue *E* for] *saknas i D, E (F)* **1619**. tha] *saknas i C, D, E, F* swa] *saknas i B, D, F* toktelik] dygdherlik *A*, tidelik *B*, tokteligh *C, D*, tuctæligh *E*, tyctelig *F* **1621**. bidher] biud*er B, D*, bebother *E* iach] *så B, D, E, F; saknas i A* idher] mith folk *D; B (ej C) till.:* th*et*, *E:* radh alla j sæn] ridder och swe*n*ne *F* alla] alth *D* j sæn] *så B, D*, j san *E;* saman æn *A* **1622**. th*et*] ath *D, F* genast] genstæn *B, D*, geniste*n E*, strax *F* hans] ha*n D* mæn] man *E* **1623—1624**. *Efter D.* Tha swaradho riddara ok swena thære / th*et* vilia vi alle gærna gøra *A* **1623**. Tha] *saknas i B, E* swa*ra*de] swarde *F* ridd*er*e] ridder *F* oc (1)] *saknas i B (ej C), E*

»Huath i biude*n* th*et* gøro*m* wy ge*r*næ.»
»Ja, ij hafuin th*et* swa opt*er*lika hørt,
hwilkin mandom han hafu*er* giørt,
kon*ung* Yria*n*s son he*r*ra Iwan,
fræmbre riddar*e* ma*n* ald*ri*k fan.
Mik thykk*er* th*et* vara swa hemska æra
at dwælia th*et* som tho skal væra
ok manz æra stander op a;
for thy vil iak nu gøra swa,
vart brylløp skal nu væra ij stadh.»
Thæs vordho riddara ok swena gladh
ok thakkadho the frugha inn*er*lik
th*et* hon vilde swa ødhmywka sik.
The høghtiidh burdhis nu m*edh* priis,

1624. wij wille th*et* alle giøre gierne *F* Huath] th*et* *E* **1625.** Ja] thy *F, saknas i D* ij hafuin] wij hawe *F* swa] *saknas i F* opt*er*lika] opta *B, D, E, F* **1626.** hwilkin] huat *E* mandom] *så B, D, E, F;* mandoon *A* giørt] giort *A, B, D, E, F* **1627—1628.** *Efter B, saknas i A* **1627.** Yria*n*s] ørians *C,* jørians *D,* vrians *E,* vriæns *F* he*r*ra] her *C, D, E* **1628.** fræmbre] en fromer*e* (from-mer *F*) *D, E, F* riddare] ridd*er* *C, F* **1629.** th*et*] *till. över raden i A (hand 2?)* swa] en *E, F, saknas i C* hemska æra] hmskaæra *C* hemska] hemsk en *D,* vnder-lig *E,* høwelig *F* **1630.** at] *saknas i B* dwælia] *F till.:* ey m*edh* th*et*] *B till.:* leng*er* (*C* længe) som] ther *B, E, F* tho] ee *E,* ioo *F* væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A* **1631—1632** *saknas i E* **1631.** manz] mandszens *F,* al war *D* stander] standier *A,* star *B, D, F* op a] pa *B* (wpa *C*) **1632.** for] *saknas i B, D, F* **1633.** bryl-løp] *E till.:* thet væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A* **1634.** vordho] wor*e* *C, D,* vær*e* the *E* riddara] riid-d*er* *C, F* **1635.** ok] The *E* frugha] ffrv *C, D; B, D, E till.:* swa inn*er*lik] *ä fr* minn*er*lik *A,* my*n*neligh *F* **1636.** th*et*] at *B, E, F* vilde swa] soa vilde *E* ødh-mywka] ødmygh *F* **1637.** høghtiidh] høfding*er* *E* bur-dhis] byriad*is* *D,* bygde *B,* redde *E,* begieks *F* nu] the *B,* ther *E, saknas i D, F* m*edh*] *D, F till.:* mykin

thy at herra Iwan var viis.
Hwa ther var komin æpter goz ok hafua,
the foro thædhan medh rika gafua;
the wiit om werldenæ haffua leet,
eth rikare hoff haffua the ey set.
Thet ma iak idher sighia til sanz,
man fan ther badhe bohordh ok danz,
tornæy ok dyost thøm thet lyste gøra
matte man ther aldra væghna høra.
Aff then glæde man ther sa
ær mik seent at sighiæ j fra,
tho at iak matte thusanda vinter lifua
iak kunne thet ey til fullo skrifua.
Herra Iwan ma væl vara gladh

1638. thy at] thi ther *E,* thet *F* herra] her *C, D, E* Iwan] *D, E till.:* han var] *A till. över raden (hand 2):* swa; *F till.:* mild och **1639.** Hwa] thwo *C* ther] tiidh *B, E* var komin] kom *C* goz] *saknas i E* ok] eller *B, F,* æder *D* hafua] haffuor *B* **1640.** the foro] han for *E* foro] foor alle *F* rika] riker *B,* mygel *F* gafua] gaffuor *B* **1641—1642.** *Efter B, saknas i A* **1641.** thet man alle werden hawer leet *F* werldenæ] verden *E,* landith *D* haffua] hade *D, E* **1642.** eth] *saknas i E* rikare] riger *F* haffua] hade *D, E,* hawer *F* the ey] jngen *F* **1643—1644** *saknas i E* **1643.** ma] wil *F* iak] man *D* idher] wæl *B, D* **1644.** man] han *F* bohordh] torney *D,* leegh *F* ok] *saknas i F* **1645—1646** *saknas i D, E* **1645.** dyst och torney thy thet wil giøre *F* lyste] lyster *B* **1647—1648.** *Efter B, saknas i A* **1647.** Aff] *F till.:* all glæde] *så C, D, E, F;* glada *B* man ther] ther man *E* man] jach *C* **1648.** ær] ther ær *D,* thet er *F* sighiæ] *saknas i E* j] *saknas i F* **1649—1650** *saknas i E* **1649.** tho — matte] matte iach *B* (thet jach motte *C*) tho at] thet *F* thusanda] twsand *C, F,* hundrede *D* **1650.** ey — fullo] aller fulleligh *F* **1651.** Herra] her *C, E* væl] wæl nw *B,* nw wæl *C,* nw *D, saknas i F*

ok frygdha sik ij allan stadh,
han ær een he*r*togh vældogh nu
ow*er* Landewans land ok swa the fru;
thæn dødhe ær nu al forglømd; a xviii r.
he*rr*a Iwan hafu*er* badhe æro ok sømd
aff alth th*et* folk ij landith ær,
the hafua honu*m* alle saman kær
ok villia hæld*er* nær honu*m* blifua
æn nær he*rr*a Wadein, æn han matte lifua.

Tha the høghtiidh hær forgik,
konu*ng* Artws ey forsymar sik
ok foor m*edh* hær aff Britania
ij th*et* land he*rr*a Iwan nu a.

1653. han ær nw hertug swa wældugh *B,* ha*n* ær nw en he*r*togh weldogh *D,* Ha*n* hærtogh oc veldogh nw *E,* ha er ien welduge he*rr*etugh nw *F* **1654.** *Jfr Stud. 3: 25;* owe*r* annars manz land ok swa husfru *A,* han ægh*er* the f*rva* (ff*rv C*) landh och borgh *B,* offu*er* a*n*ners ma*n*z landh oc hustru *D,* haue*r* ha*n*nu*m* mans land oc husfru *E,* oweer landewans la*n*dh och sa then frwe *F* **1655—1656.** *F har blott* then døde *och* herre, *därefter tomrum* **1655.** nu] *saknas i E* al] *så D, E, saknas i A, B* **1656.** he*rr*a] her *C, D, E* hafu*er*] *D till.:* nw badhe] *saknas i C* sømd] sønd *E* **1657.** aff] och *F, saknas i D* alth] *så D, E, F (jfr B), saknas i A* ij] alt j *B,* i alth *C* **1658.** tha (the *C*) haffu*er* (haue *C*) han all sama*n* kær *B,* haffuæ h*er* iwa*n* alle kær *D* the] *saknas även i F* **1659.** ok] The *E, saknas i B, D* villia] ville *E, F* nær] hos *B, E, F* **1660.** nær] hos *B, F* herra] *saknas i B, D, E, F* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A,* wadeon *B,* wadya*n C,* wadia*n D, F,* vadion *E* æn] th*et B,* tho ath *E,* wm *D, F* **1661.** Tha] tagh*er C,* Ther *E,* [m]en *F* the] the*n*ne *B, D, F* hær] hon *D, E,* sigh *F, saknas i B* **1662.** forsymar] forgløm*er D,* sømde *F* **1663.** foor m*edh*] før *E* **1664.** ij] oc i *E* land] *A ensam till.:* ther herra] h*er C, D, E* nu] *saknas i D, F* a] ær *E*

The varo aff th*e*ra liiff ospara
ok vildo alle til æui*n*tyr fara.
Th*et* var mizsomars dagh at qwælde
tha the komo farande til the kældo
ok h*er*bærghadho th*er* om the samo nat.
Konu*n*g Artws hafdhe th*et* førra iat
at han ville th*et* eenkannarlika see
huath æwintyr honu*m* matte th*er* ske.
Tha the h*er*ra saato a raadh
tha mælte h*er*ra Kæyæ, thy han var braadh:
»Hwar mon nu h*er*ra Iwan væra,
mædhan han ær ekke komin hære?
Han rosadhe tha han drukkin var
th*et* han skulde hær koma til swar,
swa som vinith tha honu*m* kænde,

1665. varo] *B, D, E till.:* allæ aff] a *D, E* th*e*ra] sith *B* **1666.** ok] the *E* vildo] wiliæ *B* alle] *saknas i C* til] *så B,* a *D,* i *E,* ath *F, saknas i A* æui*n*tyr] *så B, D, E, F;* væpnptæ *A* **1668.** tha] at *B, F,* ther *D, saknas i E* the komo] the kam *F,* k*onung* artus ko*m* *D* farande] *saknas i B, D* **1669.** ok] the *B* h*er*-bærghadho th*er*] togho ther h*er*berge *D* h*er*bærghadho] herberged *F* om] *saknas i F* the] *saknas i B, E* samo] *saknas i B, D* **1670.** Konu*n*g — th*et*] th*et* hade k*onungen* *D* iat] *så B;* iæt *A, D, E, F* **1671.** eenkannarlika] endelikæ *B,* andeligh *F,* engelede *E,* æwentyr *D* **1672.** huath] oc huath *D* honu*m* matte] motte ha*n*nu*m* *E* matte ther] ther matte *F* ther] *saknas i C* **1673.** Tha] ther *C, E, F* saato] ther sadh *F* a] ath *D,* offu*er* *E* **1674.** mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* h*e*rra] h*er* *E, saknas i B, D, F* Kæyæ] *så B, D, E, F;* keyar *A* braadh] brath *D* **1675.** mon] mu*n*dæ *E* nw] *står i E efter* Iwan herra] h*er* *C, D, E* væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A* **1676.** mædhan] men *B, F* ekke] *så B, E, F;* ey æn *A,* ey *D* **1677.** tha] ther *E* **1678.** th*et* — hær] thy wil han her ey (ey hær *C*) *B* th*et*] ath *D* hær koma] ko*m*me her *F* **1679.** swa] *så B, D, E, F; saknas i A* vinith honu*m*] ho*num* tha wenir (winet *C*) *B* tha honu*m*] ha*n*nu*m* tha *E* tha] *saknas i D, F*

at hæmpnas hær sins kæra frænda.
Mik thykk*er* som iak hafu*er* hørt
ha*n* hafu*er* th*et* ræt ække giørt.
Han wil held*er* til budøøls ridhæ
æn ha*n* thor her for kælde*n* st*ri*dhæ.
Diærfu*er* var han the sama stu*n*d
han rosadhe sik swa margha lu*n*d,
sagdhe th*et* for*e* riddara ok swena,
han ville th*et* forsøkia al ena
th*et* æui*n*tyr taka os ij fra,
th*et* ængin vara matte th*et* fa.
Vi thorfuom hans ordhom ænkte sætta,
een drukkin man vil dela ok thrætta.
Tha ma*n* ær wørd*er* lith til hoffua

1680. at] och *F* hæmpnas] he*m*pnæ *B, D, E, F* hær] harm *B,* **1681.** hafu*er*] *F till.:* th*et* hørt] *så B, D, E, F;* hiørt *A* **1682.** ha*n*] *så B, F;* at han *A, E,* ath *D* ræt] *så B, F,* alt *E; saknas i A, D* giørt] giort *B, D* **1683—1684.** *Efter B, saknas i A* **1683.** til budøøls] *så C;* i bodøl *D,* til buddell *E,* til bodel *F;* at bodhen *B* **1684.** ha*n*] *C till.:* ey thor] wil *D* her] *saknas i E* for] widh *D, F,* vet*er E* kælde*n*] keldonæ *D* **1685.** han] *E, F till.:* j sama] *saknas i F* **1686.** rosadhe] *A (över raden, samma hand), E till.:* af margha] ma*n*ga *B* (marga *C*), *D, E, F* **1687.** sagdhe] och sagde *B, D,* Han sagde *E, F* fore] for *B, D, F* riddara] ridder *F* **1688.** han] ath ha*n* *D* th*et* forsøkia] søkiæ th*et* *B,* th*et* søke *D,* ræth søghæ th*et* *E,* søge th*et* ewenty *F* al] *saknas i F* **1689.** th*et* — os] *så B, D, E, F;* taka os th*et* æwintyr *A* ij] alle *F* **1690.** th*et*] at *B,* swa ath *D, F,* och *E* vara] *saknas i D* fa] na *D* **1691.** ordhom] *över raden (samma hand) i A,* ord *B, D, E, F* ænkte] ey at *B* (ey *C*), *D,* ey ath ath *F* **1692.** een] thi *E* vil — ok] huath ha*n* vil *D* **1693—1694.** *Så B;* tha man ær vordhin litidh til hofua / tha vil han sik siælfu*er* lofua *A* **1693.** Tha] then *C, E,* th*et* *F* ær — lith] er wærdher litit *C,* er liith*et* w*er*der *D,* ær verdeligh *E,* worder lidet *F*

han wil sik gernæ siælffuer loffua.»
Tha Kæyæ hafdhe talath swa,
herra Gafuian swaradhe honum tha:
»Tho at herra Iwan ær ey hær,
hwa veet huath medh honum tiit ær;
honum ma mang thing vara skeedh
sidhan han aff Britania reedh;
sannelika iak thet sighia vil
at ij vitin, herra, ther litidh til.
Thet sigher iak idher a mina tro a xviii v.
at herra Iwan nødhugher giordhe swo,
thala tolikth a naghan man
som ij hafuiin nu giort vidher han;
thet vita alle donde mæn,

1694. han — sik] tha wil han *D*, ther sigh vill *E* gernæ] *saknas i D* **1695.** Tha] ther *E*, thet *F* Kæyæ] *så B, D, E, F;* keyar *A* **1696.** herra] her *D*, *E* Gafuian] gauion *B*, gaffuan *D* swaradhe honum] honom swarade *D, E* honum] *saknas i C* **1697.** tho at] thy at *B (C=A)*, doth *F* herra] her *C, D, E* ey] icke *E* **1698.** huath — tiit] dog hwre thet met hanom *F* medh honum] hannum met *E* tiit] timt *B*, timet *C*, *saknas i E* **1699.** mang — vara] wer mange tingh *F* mang] mænlik *B*, (manlig *C*) mankt *D*, mange *E* thing] sidan *D* **1700.** han] *D till.:* siiderst **1701—1702** *saknas i D* **1701.** sannelika] Sannælig *C, F* **1702.** at — herra] her kæyæ j vidæ *E* at] ther *F*, *saknas i B* ther] *saknas i F* **1703.** idher] *saknas i F* **1704.** at] *saknas i B, F* herra] her *D, E* nødhugher giordhe] giorde nødugh *B* nødhugher] nøtugh *E, F* **1705—1706** *saknas i E* **1705.** thala tolikth] *så D* (la *till. över raden med rött bläck, troligen samma hand*) ath tale sligt *F*, tala tokt *B* (tolikit *C*); taladhe tholkin, *jämte* ordh *till. över raden (samma hand?) A* a] pa *B*, wpa *C, D* **1706.** som j herre keye taler om ham *F* vidher] wit *C, D* **1707.** vita] wedh wel *F* donde] dogandæ *C*, *D*, gode *F*

han flydde for*e* ræzl aldre æn.»
Til h*erra* Gafuian sagdhe h*erra* Keye:
»Iak vil gærna nu for idh*er* tegiæ
ok akta th*et* ey widh ena bøna;
miin ordh koma æn til røna.
Iak sigh*er* th*et* hær oppinbara,
han skildis fra hofua som een dare.»
Sidhan the hafdho talath swo
konu*n*gin vatnith a stolpan slo.
Tha took swa angizslika rægna,
eld*er* fløgh th*er* aldra væghna
och al the vnd*er* ij hafuin hørt
varo th*er* al aff nyo giørdh.

1708. flydde] *så B,* flyddo *A* for*e* — aldre] ald*re* for rætlo *D* for*e*] for *B, F (D)* ræzl] ridd*ere* . *E; A ensam till.:* ræt **1709.** Hær gauian sagde til h*e*rræ kæye *E,* h*er*re gawian saude kyey *F* h*e*rra] h*er C* Gafuian] gauio*n B* (gawia*n C*), gawa*n D* sagdhe] talade *B* h*e*rra] tha *D, saknas i B* **1710.** gærna — idh*er*] for (foræ *E*) idh*er* nw g*er*næ *B, E* nu — idh*er*] *saknas i F* nu] *saknas i D* tegiæ] *så D;* thighia *A, B* **1711.** Jech actær ether ey veth en bøn *E* akta th*et*] aktat *B, F,* acth*er C,* acte *D* widh] *till. över raden (hand 2) A,* widh *B, D (E),* wider *F* enæ] en *D, F (E)* **1712.** miin] myne *F* ordh] *A till. över raden (hand 2):* the koma æn] mwæ æn ko*m*me *E* æn] ey *C,* tho *D,* dog en *F* røna] røn *E* **1713.** Iak — th*et*] th*et* seg*er* jæk *D* th*et*] *E till.:* ræt **1714.** han] h*er* ywan *E* een] *saknas i E* **1715.** Sidhan] So*m B* talath] talatz wed*er C* swo] swa *B* (swo *C*), *D* **1716.** vatnith] wta*n B,* watn *C, F* **1717.** Tha] *så B, D, F,* Th*et E;* sidhan *A* swa] *saknas i E* angizslika] angistelige *D,* angestligh *F,* innerligh *E; B, D, E, F till.:* at **1718.** eld*er* — th*er*] ath eldingh fløgh th . . *D,* ther fløgh al op *E,* ath elden slo ther *F* **1719.** och] *så B, D, E, F;* at *A* al] alle *E, F* ij hafuin] ma*n* hau*er E; F till.:* føre **1720.** varo th*er*] Vræth*er E* varo] worte *F* al] alle *E, F*; *saknas i D* nyo] ny tha *F* giørdh] *så F;* giorth *A, B, D, E*

Th*et* førsto h*er*ra Iwan th*et*ta sa,
rasklika drogh han siin tygh op a
ok sattis a thæn godha hæst
th*er* h*er*ra Wadein atte ald*re* bæst.
Han hiøg th*et* ørs a badha sidha
ok dwaldis ey til kældona ridha.
Th*et* førsta h*er*ra Kæyæ vardh thæs var
at thæn riddar*e* kome*n* var,
han thaghar for konu*n*gin gik ij stadh
ok honu*m* swa hiærterlika badh:
»Vilin ij mik, h*er*ra, th*et* æwintyr gifua,
iak vil th*et* for thiæna om iak ma lifua.»
Thet hafuer æ varit Kæyæ sidh
at han vilde sik thær koma vidh
utan fara for spot ok flærdh;

1721. Th*et*] *saknas i B, E* h*er*ra] h*er* *D, E* **1722.** rasklika] raskelikæ *B, D,* Raskeligh *E, F* op a] pa *B* (wppo *C*) **1723.** a] pa *B,* wppo *C* thæn] sin *B* **1724.** th*er*] *så B, D, E;* som *A, saknas i F* h*er*ra] h*er* *E, saknas i D* Wadein] *se v. 566;* vadoyn *A,* wadeon *B,* wadia*n* *C, D, F,* vadion *E; A till. över raden (hand 2):* rødhe atte ald*re*] *så D, F,* ottæ *E,* aat haffde *B;* hafdhe *A* **1725.** hiøg] hio *F,* slo *B* th*et*] sith *E, saknas i B* a] poa *E* **1726.** dwaldis] duelde *F* kældona] kældin *C,* kelde*n* at *E, F* **1727.** Th*et*] *saknas i E* h*er*ra] h*er* *D, E* Kæyæ] *så B, D, E, F;* keyar *A* vardh] war *C, D, E,* wǫrte *F* **1728.** thæn] en *E* riddar*e*] ridder *F* kome*n* var] kom ridhande thær *A, B, E,* kome*n* ær *D,* ko*m*men war th*er* *F* **1729.** thaghar] st*r*ax *B* (tagh*er* *C*), tha *D, E, F* for — gik] gik for koni*n*ge*n* *F* for] fore *E* **1730.** honu*m*] han *B,* ha*n* honom *D, E; F till.:* tha hiærterlika] hierteligh *F* **1731.** mik h*er*ra] h*er*re megh *D,* mik *B, F,* h*er*ræ *E* **1732.** th*et* — thiæna] fortiænæ th*et* *B (C=A)* om] men *B* (om *C*), *E,* meda*n* *D* iak] *över raden i A (samma hand)* **1733—1738.** *Efter F* (th*et* hawer ee wereth føre keye sedh / ath ha*n* wille sigh th*er* ko*m*me widh / wthen fare m*et* spot och flerdh / thẏ faar ha*n* mange ska*m*meligh ferdh / koni*n*gh artus saude thu wilt ee kiwe / iech wil thik th*et* ewentyr

thy far han mang en skamlik færdh.
Konung Artus saghdhe: »Thu vilt æ kifua;
iak vil thik thet æuintyr gifua.»
»Gudh thakke idh*er*, h*err*a, for idhræ gafuo,
iak hafu*er* nu fangith th*et* iak vil hafua.»
Han væmptis sidhan th*et* skiotasta ha*n* ma
ok reedh thiit som han h*err*a Iwan sa.
Git*er* h*err*a Iwan vrækt thæn sak
th*er* h*err*a Kæyæ hafu*er* talath aa ha*n*s bak,
om gudh hanu*m* the æro an
honu*m* aff at stinga, tha ær han man.
Th*et* første h*err*a Iwan Kæyæ kænde,
swa hærdhelika ha*n* moot honu*m* rænde
ok thrykte æpt*er* sins hiærta lyst
sina dighro stang fore sit bryst.

---

giwe); *verserna saknas i A, B, D; E har i stället:* Konnin-ge*n* swarede ha*n*nu*m* i stadh / oc gaf ha*n*nu*m* th*et* æue*n*-tir th*er* ha*n* ombat. *Se vidare Stud. 3: 61 ff.* **1739.** thakke] løne *E, F* h*err*a] *saknas i B* for] foræ *E* idhræ] *så B, E, F*; rika *A, D* **1740.** fangith] *sak-nas i D* **1741.** Han] oc *D* væmptis — skiotasta] wæpnæ (wæmpte *C*) sik th*et* bætzt (bæsta *C*) *B*, wemptes sida*n* th*et* snarasth *D*, vempte th*et* skidest seg *E*, webnede sigh th*et* snariste *F* **1742.** ok] ha*n* *D* thiit — sa] til h*err*a (h*er* *C*) iwan tha *B* thiit] *saknas i E* som] *sak-nas i D* han] *över raden i A (samma hand)* h*err*a] h*er* *D, E* **1743.** h*err*a] h*er* *C, D, E* vrækt] wrecked *F*; hempt *B* **1744.** h*err*a] h*er* *D, E, saknas i B, F* Kæyæ] *så B, D, E, F;* keyar *A* hafu*er* talath] talade *B, E* aa] pa *B, E,* wppa *C, D* **1746.** honu*m* — stinga] *saknas i F* honu*m*] han *B* at] *saknas i B, D, E* man] en ma*n* *B*, en sælogh ma*n* *D, F* **1747.** Th*et*] *saknas i B, F* h*err*a] h*er* *C, D, E* Kæyæ] *så B, D, E, F*; keyar *A* **1748.** hærdhelika] hordeligh *F*, hiærtelik *B*, hiærtelige *D, E* ha*n*] *så B, D, E, F; saknas i A* moot] imodh *E* **1749—1750** *saknas i B, D* **1749.** thrykte] trycthen *E*, tryckede *F;* satte *A* lyst] *så F*, løsth *E*, lost *A* **1750.** sina] sin *F* dighro] storæ *E*, gode *F* stang] stingh *E*, glawinde *F* fore] for *F* sit] ha*n*s *E*

Han var ij sit hiærta fro
at værldin hafdhe th*et* føghath swo
at the hafdho fu*n*niz th*er* badhe
ok han matte vrækkia sin skadhæ,
th*er* Kæyæ hafdhe honu*m* giørt a xix r.
som ij hafuin alle førra hørt.
The læto fara swa starkelik sama*n*;
th*et* gik h*er*ra Kæyæ tha aff gama*n*.
H*er*ra Iwan stak thæn riddara tha,
at ørs ok man a jordenæ la;
hans gylte hiælm var thakt m*edh* leer;
th*er* la Kæyæ ok matte ey meer.
Han monde honu*m* ey mera gøra,

1751—1752 *saknas i B* **1751.** var] *D till.:* thes, *F:* tha sit hiærta] hiertet *F* **1752.** at — th*et*] th*et* werilden sigh haude *F* th*et*] segh *D, E (F)* **1753.** och thakkade gudhi at the fu*n*nos bade (ath badhe *C*) *B* hafdho — ther] hade th*er* fu*n*nisth *D,* skulde ther fy*n*nis *E,* th*er* haude fw*n*nedsz *F* **1754.** ok] at *B* han — vrækkia] vtrættæ th*er* *E* matte] *D till.:* ther sin] then *F*; *A till.:* høghelika, *E:* høghe skadhæ] *så B*; *sista bokstaven i ordet bortriven i A* **1755.** ther] th*et* *D*; *A till. över raden (hand 2):* h*er*ra, *E:* h*er*ræ Kæyæ] *så B, D, E, F*; keyar *A* giørt] giort *A, B, D, E, F* **1756.** alle] *saknas i B* **1757—1758.** *Efter B*; *saknas i A* **1757.** The] there *D* læto] heste *D,* hellethæ *E,* ridder *F* fara] fore *D, E,* rende *F* swa] *saknas i F* starkelik] starkeliga *C,* hordelige *E,* hordeligh *F, saknas i D* **1758.** th*et*] *så E, F,* ath th*et* *D*; tha *B* gik] *E till.:* tha h*er*ra] *saknas i D* Kæyæ] ywa*n* *C* tha] *så D, E, F*; *saknas i B* **1759.** H*er*ra] H*er* *D, E* stak] ha*n* stak *B,* stak ha*n* *C* thæn riddara] kæyæ *B,* h*er* keyæ *D* riddara] ridder *F* tha] *så B, D, E, F*; swa *A* **1760.** at] swa ath *D, E* a] pa *F,* widh *D* jordenæ] *så B, D,* iorde*n* *E, F*; markinne *A* **1761.** var] wortte *F* **1762.** la] log *C* Kæyæ] *så B, D, E, F*; h*er*ra *(till. av hand 2 över raden)* keyar *A* ok] ha*n* *D* matte] gath *D,* melte *F* **1763.** monde] wille *F* honu*m* ey] ey ho*num* *C* mera] mer *E*

ha*n*s ørs monde han thædhan føra,
thy at th*et* var tha the førstæ riidh
th*er* the saman ko*m*pne varo m*edh* striidh.
»O ho!» sagdhe marghin man,
»h*err*a gudh tha signe han,
th*en* stoltæ riddar*e* tik nid*er* stak,
han ær wærd*er* swa myklæ tak
aff marghin man th*er* thu hafu*er* skænt;
han hafu*er* thik nu een leek kænt
th*et* thu æst skamlika hær forsmadh
ok ligg*er* hær m*edh* spot ok hadh.»
Kæyæ thotte ilt a markinne bidha
ok thordhe tho ey til hofua ridha.
H*err*a Iwan reedh sik thædhan tha

1764. ha*n* tog hans ørs ok thæda*n* førde *C* monde han] at *B*, wille han *F* **1765**. at] *saknas i E* tha the] *saknas i B* førstæ] *så B*; føsta *eller* for*e*sta *A* riidh] tidh *F* **1766**. th*er*] at *B*, *D*, *E* saman — varo] ko*m*mo sama*n* *B*, war*e* sama*n* kome*n* *D*, *E*, *F* m*edh*] m*edh* en *B* (m*edh* *C*), i *D* **1767**. O ho] *så B*, *D*, *F*; o ho o ho *A*; Tha *E* marghin] ma*n*gen *B*, *D*, ma*nn*i*n*ge*n* goder *E*, mani*n*gen *F* **1769—1770**. *Efter B*, *saknas i A* **1769**. riddar*e*] ridder *F* **1770**. han — wærd*er*] Serder ær ha*n* *E* wærd*er*] werdh *F* swa] *saknas i C*, *F* **1771**. aff] sa *F* marghin] ma*n*g en *B*, *D*, ma*nn*i*n*gh *E*, mani*n*ge*n* *F* man] *saknas i B* th*er*] then *B*, so*m* *D*, *E*, *saknas i F* skænt] *så B*, *E*, *F*; skæmpt *A*, *D* **1772**. nu — leek] ein leik nw *D*, *F* een] *A ensam till.:* annan **1773**. th*et*] Ath *E* skamlika hær] her swa nw *B*, h*er* nw saa *C*, skemelige h*er* *D*, h*er* skammelige *E*, ska*m*meligh *F* forsmadh] *så B*, *D*, forsmath *A* **1774**. hær] nw h*er* *D*, hær nw *E* m*edh*] fore *E* **1775—1776**. keyæ tordhe ey til hoffuæ riidhe / oc thorde ille a markene biide *D*; *verserna saknas i E* **1775**. Kæyæ] *så B*, *F* *(D)*; h*err*a *(i margen)* keyar *A* thotte] *B till.:* ther a markinne] a marken *F*, at *B* **1776**. tho] *så F* (dogh); tha *A*, *B* **1777**. H*err*a] Hær *E* reedh sik] ha*n* reidh *D*

thiit han th*et* herskap halda sa,
førdhe hans ørs ij sinne hænde;
ængin man honu*m* th*er* tha kænde.
»Iak vil th*et*ta ørs ey hædha*n* føra,
iak ær ey thæs skyldogh at gøra;
ænga the hafuor iak hafua vil
th*er* konu*n*g Artws ko*m*panu*m* hørir til;
nu lætin th*et*ta ørs væl bewara;
iak vil min vægh nw hædhan fara.»
Konu*n*g Artws swarar honu*m* tha:
»Hwar æst thu th*er* hær talar swa?
Huath donde man ma vara thænne?
Iak ma honu*m* ey for vapnom kænna.
Jek wil id*er* ge*r*næ spy*r*iæ h*er*
id*er*t na*m*pn, huath th*et* ær.»
Tha swaradhe honu*m* thæn ædhle man:

1778. thiit] oc tiith *D,* tith th*er* *E* h*er*skap halda] *så B, F*; stora h*er*skap *A,* h*er*scap *D, E* **1779.** sinne hænde] sin handh *E* **1780.** honu*m*] ha*n* *B* th*er*] ther*e* *F, saknas i D* tha] *saknas i F* **1781.** vil] *saknas i D, E* hædha*n*] deden *F* **1782.** ey thæs] thæs ey *B (C=A), D,* th*et* ey *E,* th*et* icky *F* at] *saknas i B* **1783.** ænga — hafuor] jnghen howa *C* the] thieres *F* **1784.** th*er*] *saknas i B, E, F* ko*m*panu*m*] kompa*n* *C,* holdi*n*gh oc *E,* ridder *F* **1785.** nu] j *B, D* lætin] *F till.:* j ørs] øs *D* væl] *saknas i D, F* **1786.** nw] *så B, E, F*; genast *A, saknas i D* **1787.** swarar] swa*ra*de *D, E, F* honu*m*] *saknas i B* **1788.** hwat dande ma*n*ne (ma*n* *C*) talær her swa *B* th*er*] *saknas i D, E* hær] *saknas i F* **1789—1790.** iach ma ha*n* ey for*e* (for *C*) wapno*m* kæ*nn*æ / spyriæ wil iach riddar*e* th*e*nne *B*; *verserna saknas i E* **1789.** donde] duga*n*de *D,* godh *F* ma] ma*n* *D* **1790.** ma honu*m*] ka*n* ha*n* *D* **1791—1792.** *Efter D*; idh*er*t na*m*pn huru th*et* ær / ell*er* hwi j kome*n* hær *B*; *verserna saknas i A* **1791.** wil] *saknas i F* h*er*] hæræ *E, F* **1792.** iderth] ath eder *F* na*m*pn] *så B (se ovan)*; na*m*pt *D* huath] ræt huore *E* ær] ere *F*

»H*er*ra, iak het*er* Iwan.»
Han øpte thet opinbara thær
fore alt thet folk thær komit ær,
at h*er*ra Iwan var komin thære;
han var vntfangin th*er* m*edh* æra.
Konu*n*g Artws siælff at Kæyæ loo
m*edh* alt ha*n*s folk ok mælte swo:
»Keyæ matte tha hæld*er* hema blifua
tha han badh sik th*et* æwintyr gifua;
vi hafuu*m* alle saman hær seet,
han fik th*et* nu han hafu*er* effte*r* leet.»
Konu*n*g Artws h*er*ra Iwan tha badh:
»Ij skulin mik sighia ræt nu ij stadh

1794. H*er*ra] *D till.:* konu*n*g iak het*er*] meth th*et* kallis *E* **1795—1798.** *Motsvaras i A av 3 verser:* Man thænkte th*et* oppenbara / at h*er*ra iwan var ey komin thære / han var vntfangin ther m*edh* æra; *i B, D av 2 verser:* sith na*m*pn ha*n* ope*n*barade thæræ / ther warth ha*n* vnfangen m*edh* æræ *B* (*O:* oppenba*ra*de ha*n*), ha*n* war ther vnfa*n*ge*n* m*edh* ære / m*edh* alth th*et* folk so*m* komith war thæræ *D* **1795—1796.** *Så E, F (som har for i st. f.* fore) *(jfr ăven D)* **1797.** *Så A (se ovan), som dock till.:* ey *efter* var var komin] han war *F* var] ær *E* thære] hæræ *E* **1798.** *Så A (jfr B, D ovan)* ther m*edh*] m*et* mygel *F* **1799.** Konu*n*g Artws] Kon-ni*n*gen *E, F* siælff] *saknas i B* Kæyæ] *så B, D, E, F;* keyar *A* **1800.** m*edh*] och *F* ha*n*s] sith *B,* th*et* *D* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *E* **1801—1802.** *Verserna i motsatt ordning i D* **1801.** Keyæ] *så B, D, F;* keyar *A,* her *E* tha] *saknas i D, E, F* **1802.** tha — badh] æn bedæ *E* han badh] badh ha*n* *B* th*et*] *till. över raden (hand 2) i A,* nogit *E* **1803.** hafuu*m* — hær] haffuo*m* alle sama*n* *B,* haffuo*m* nw th*et* alle *D,* th*et* alle samme*n* haffue *E,* hawe th*et* alle sa*m*men *F* **1804.** th*et* nu] th*et* *D,* nw th*et* *E* effte*r*] *så B, D,* apter *A,* le*n*ge at *E,* ath *F* **1805.** Konu*n*g Artws] Then kon*ung* *B* h*er*ra] her *D, E* tha] *saknas i B, F* **1806.** Ij — sighia] j sighin mik *B* sighia — nu] ræt siæ *E* ræt] th*et* *B, saknas i D, F*

huath idh*er* ær skeet ij thænna tidha,
sidhan snimarst ij fra hofua ridho.»
»Th*et* vil iak, h*er*ra, giærna gøra, a xix v.
lyst*er* idh*er* th*er* a at høra.
Iak hafu*er* vu*n*nith th*etta* land,
sidhan iak foor bort, m*edh* minna hand,
ok the sama frugha ær nu miin
som førra atte h*er*ra Wadein.»
Han sagdhe hwath hon*um* var komit til handa
ok loot th*er* ænkte at*er* standa.
»Min h*er*ra, iak vil idh*er* thæs bidhia
th*et* ij vilin heem m*edh* mik at ridha
m*edh* alt th*et* folk ij hafuin hære.»
»Ja sannelika, th*et* skal swa væra;
jak vil hær ey læng*er* bidha,
morghon viliom vi m*edh* idh*er* ridha.»

1808. snimarst ij] j snimæn *B,* i *D,* j mon *F* hofua] hofuit *E* **1809**. h*er*ra — gøra] g*er*ne h*er*re høræ *E* **1810**. om ether løstær th*et* at gøræ *E* lyster] *A ensam inleder versen med:* ok ther] th*et C* at] *saknas i B, D* **1812**. foor] kom *C,* reidh *D* bort] *saknas i B* m*edh*] *så D, F*; til *A, E,* fran *B* minna] my*n E, F,* idhræ *B* **1813**. ok] *saknas i D*; *F till.:* sa ath sama] *saknas i B, F* ær nu] ho*n* ær *D, F,* hu*n* ær nw *E* **1814**. som] th*er B, E, F* h*er*ra] h*er D, E, saknas i B, F* Wadein] *så B, D,* vadoyn *A, C,* vadioin *E,* wadian *F (jfr v. 566)* **1815**. hwath] som *E* var komit] hadhe borith *D* **1816**. ther] th*et C* ænkte at*er*] efftær enctet *E* at*er*] æpt*er C, F (E),* effui*n*tyr *B* **1817**. idh*er* thæs] id*er D,* th*et* eder *F* **1818**. th*et*] at *B, E,* wm *D* vilin] wil *F* heem — ridha] mech hiem filgæ *E* heem — mik] m*et* megh hiem *F* at] *saknas i B, D, F (E)* **1819**. folk] *D till.:* som hære] hær *E* **1820**. Ja — skal] th*et* scal endelige *D* Ja sannelika] J sa*n*ni*n*gen *E* Ja] *å fr* Jal *i A* sannelika] sa*n*nelik *B, F* swa] *saknas i F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **1821**. jak] wij *F* bidha] bliffuæ *B* **1822**. *Före första ordet till. A i margen (hand 2):* i, *D, F:* j viliom vi] wil iach *B, D,* wil wij *F*

He*r*ra Iwan viiste tha genast heem
ok loot sighia allom theem
at konu*n*g Artws komb*er* th*er*e
ok skal th*er* atta dagha væra.
Th*et* første frughan th*et*ta fra,
tha mælte hon ok sagdhe swa:
»Ij skulin alle moot honu*m* fara,
riddara ok swena m*edh* frugho skara,
vntfanga han swa hiærtelik,
bidhia han vara væl komin gudhi ok mik.»

Arla om morghonin dagh*er* var liws
konu*n*g Artws reedh tha for*e* th*et* hws.
Tha kom honu*m* farande ij geen
aff th*et* hws badhe riddar*e* ok swen
m*edh* bambor ok pipor ok mykin frygdh;
th*et* giordho the fore konu*n*gxsins dygdh.

1823. He*r*ra] h*er* *E* Iwan] *saknas i D* viiste] redh *B, E,* sende *D* tha] *å fr* the(?) *i A (troligen hand 2)*; bodh *F* genast] genstan *B, D, F,* geniste*n* *E* **1824.** ok] *saknas i E* loot] *B till.:* ther, *C:* tha, *E:* th*et* **1825.** Artws] *saknas i F* **1826.** skal] wil *B, D* væra] *haken på æ utplånad i A* **1827.** Th*et*] Tha then (then *över raden*) *D* **1829.** Ij] wy *D* moot] imodh *E* **1830.** riddara] ridder *F* m*edh*] och *F* frugho] jomffr*v* *C* **1831.** han] hono*m* *D, E, F* swa] *saknas i E* hiærtelik] hiederligh *F* **1832.** Bidhi*n* ha*n* gudhi wara wæl komi*n* och mik *B,* bidiæ hono*m* welkome*n* til megh *D,* Beden gud velko*m*me*n* oc megh *E,* bede hanwm gudh wel ko*m*men och megh *F* **1833.** morghonin] morghon *B* (morgono*n* *C*), *F* dagh*er*] dage*n* *E, F* **1834.** tha] *saknas i B* for*e*] for *C, D, F* th*et*] til *E* **1836.** riddar*e*] *så B, D,* riddara *A,* ridder *E, F* ok] *saknas i C* swen] *så C, D, E, F*; swena *A, B* **1837—1838** *saknas i E* **1837.** bambor] bambæ *B,* baswn *D* ok (1)] *saknas i F* pipor] piik *D* ok (2)] m*edh* *D* frygdh] fregdh *C* **1838.** fore] for *C, D, F*

Th*er* helser hwar annan som ha*n* bæst kan
m*edh* føgha ordh the vntfingo han:
»Ij ærin gudhi væl kompne hære
ok alle the m*edh* idh*er* æra.
Miin frw læt*er* idh*er* sina thiænist biwdha
ok alle the th*er* hænne til lydha.»
Tha the komo swa nær man matte thøm see,
the lekara toko th*er*a konst at tee,
buswn ok bambara mondo th*er* ey skorta
tha the ridho for*e* the porta;
the skæmptan the th*er* giørdho

1839—1840. *Så närmast F* (th*er* hielser hwer a*n*ner som ha*n* best kand / m*et* gode ordh the wnd fenge ham); th*er* helsadhe hwar annan som ha*n* ku*n*de bæst / ok sattis hwar tha aff sin hæst / m*edh* føgha ordh the vntfingo han / konu*n*g artws for at han var een man *A,* th*er* helser hwar a*n*nan so*m* ha*n* ka*n* bætzt / och satt*is* hwar bort (bort *saknas i C*) aff sin hæst / m*edh* føghæ (føgh *C*) ordh the vnfingo han / Thy at kon*un*g artus war en ærlik ma*n* *B,* the helsade huar a*n*ne*n* so*m* the ku*n*næ bezst / oc satt*is* tha huar uppa sin hesth / m*edh* gode ordh wnfenge the ha*n* / k*onun*g artus thy ha*n* war ein ma*n* *D,* Th*er* helsser huær a*n*ner so*m* ha*n* ka*n* best / Oc sættis tha hwær aff sin hæsth *E*; *se vidare Stud. 3: 63 ff.* **1841.** ærin] were *F* gudhi] gud *E, F* **1842.** the] the ridd*ar*e *D,* h*er*ræ *E* **1843.** frw] f*r*va *B* (ffrv *C*), *E, F* sina thiænist] sin thiænistæ *B (C=A), D, E, F* **1844.** ok] *F till.:* sa alle] *saknas i C* the] wi *B* th*er*] so*m* *D, saknas i E, F* hænne til] til henne *E* til] wiliæ *D, saknas i B* **1845—1850** *saknas i E* **1845.** komo] *saknas i C* **1846.** toko] thaga *C* th*er*a] sinæ *B,* sin *D* **1847.** basun och tro*m*par*e* mon the*m* ey skortæ *B,* baso*nom* ok trompo*m* the*m* ey storthe *C,* Alskons leik mu*n*de the*m* ey skorte *D* buswn ok] baso*n*ne *F* **1848.** swa riide the fra*m* for ther*e* porthæ *D* tha] ther *F* fore] til *B, F* **1849.** skæmptan] *ä t* glædhi som *(hand 2 över raden) i A* the th*er*] ther the *B (C=A),* ther the segh ther *F*; *A till. över raden (hand 2):* tha giørdho] giordho *A, B, D, F*

swa vidha væghna man th*et* hørdhe.
Th*et* hws var alla væghna om kring
m*edh* blial, ballakind ok rika thing
kostelika forthækath tha,
at hwilkin væghna man til sa
th*er* aff gik swa mykith liws
alla væghna om th*et* hws;
tha solen a th*et* klæde skeen a xx r.
man matte th*er* næpplika se ij geen.
Til kon*ungx*s*ens* h*er*b*er*ge war wægen strød
m*edh* dyra klædhe badhe guul ok rødh,
gulffu*it* tækt m*edh* baldaki*nn*æ
thy rikaste th*er* ma*n* matte fi*nn*æ.
The stighu aff thera hæsta,
the stolto riddara ok swæna bæsto.
Tha kom the frugha thøm ij geen
— hænne følgdhe badhe riddar*e* och swen —

1850. swa — th*et*] ma*n* widhæ wegnæ *B* (wægho *C*) væghna] wm landith *D* man] *över raden i A (samma hand)* **1852.** blial ballakind] blath sameith *D* ballakind] *saknas i F* **1853—1854** *saknas i B, E* **1853.** kostelika] kosteligh *D, F; A, D till.:* var th*et* *(saknas i F)* forthækath] fortekth *D,* for tecketh *F* tha] swa *D* **1854.** væghna] wege*n* *D* **1855—1856** *saknas i E* **1855.** aff gik] gik aff *B,* aff *C* gik swa] tha *F* **1857.** tha] Th*er* *E* th*et* klæde] *så D;* thera kladhe *A,* thera klæd*er* *B,* the skiolde *E,* the halle *F* **1858.** ther] th*et* *D* næpplika] neppelig *E, F,* ey *B* **1859.** *Så B;* til konu*n*gx h*er*bærghe var vidha strøt *A* kon*ungx*s*ens*] konu*ngs* *D, E* **1860.** dyra] goth *E* klædhe] klæd*er* *B, F* badhe] och *F, saknas i B, E* guul] grønt *E,* guldh *F* ok] sa *F* rødh] *så B, F,* røt *A,* grøn *D* **1861—1862** *efter B, saknas i A, D* **1861.** baldaki*nn*æ] bolde sky*nn*e *E* **1862.** ther] *saknas i C* matte] ku*nn*e *E* **1863—1864.** *Så F* (the stigede aff thiere heste / the stalte ridder och swe*nn*e beste); *saknas i A, B, D, E* **1865—1866.** *Verserna i motsatt ordning i F* **1865.** frugha] ffr*v* *C* geen] gie*nn*e *F* **1866.** hænne følgdhe] følg*er* he*nn*e *B,* oc henne fulde *E,* alle *(i rasur)* fulde

stolt ij hænna skarlakan skin
ok følgdhe k*onungen* ij h*er*bærghith in.
Een krona aff gul var ow*er* hænna haar,
rike stena innan hænne vaar;
th*en* wænlek ma*n* a h*en*ne saa
th*et* ær mik seent at sighiæ j fra,
nu lifu*er* ængin mæstar*e* swa viis
th*er* sighia kan aff all th*en* priis
th*er* gudh haw*er* h*en*ne giørt
so*m* j en del haffui*n* førr*e* hørt.
Tha mælte the stolta klara,
badh konu*n*g Artws væl komin vara —
»ok hwart th*et* barn m*edh* idher ær
æro væl kompne, min h*er*ra kær.
Swa sigh*er* min h*er*ra ok vi badhe,
ow*er* land ok goz tha skulin ij radha.»
Konu*n*g Artws swarar aff mykin frygdh:

---

koni*n*gen *F* badhe] *saknas i E* riddar*e* — swen] *så B, D, E;* riddara (*F* ridder) ok swena *A, F* **1867.** hænna] sin *B, D* skarlakan] skarlog *C* **1868.** ok] hon *D* følgdhe] følgher *C* k*onungen*] *så D, E, F;* honu*m A, B* h*er*bærghith] huss *E* **1869—1870** *saknas i D* **1869.** var] *saknas i F* **1870.** rike] Dyre *E* innan hænne] j h*en*ne *B, E,* ther j *F* **1871—1872.** *Efter B, saknas i A* **1871.** wænlek] fiære*n*de *E,* wenligh*et F* a] *saknas i E* **1872.** th*et*] ther *D, saknas i E* j] *saknas i F* **1873.** mæstare] mæst*er B, D, F* **1874.** ther] then *E; F till.:* fuld all then] *så B* (allan *C*) *D, E,* then *F;* hænna *A* **1875—1876.** *Efter B, saknas i A, E* **1875.** ther] som *F* haw*er*] *F till.: medh* giørt] giort *B, D, F* **1876.** so*m* j] ther *F* en del] *så F* (ie*n* diel), endels *D, saknas i B* førre] *saknas i D* **1877.** mælte] *ä t* taladhe om *(hand 2 över raden) i A,* meltis och *E* stolta] stolth *C* **1879—1880** *saknas i E* **1879.** ær] ere *F* **1880.** hiith til mi*n* hiærte kær *D,* hidh ko*m*men til mÿt hierte kiere *F* h*er*ra] hiærtæ *B* **1882.** tha] *saknas i D* **1883.** swarar] swa*r*ade *D, E* aff] m*et E*

»Gudh thakke idh*er* for idhra dygdh!»
Thæn h*er*ra var badhe viis ok klok,
the frugho swa minn*er*lika til sik tok,
han minte hænna mun swa rødh
ok giordhe alt th*et* the frugha bødh.
Huath matte høghre glædhi wæræ
æn vara vntfangin m*edh* tholke æra.
Jak vil sighia ok vara ey bradh,
huru sool ok maane gøra sit radh,
ok bidh*er* alla riddara ok swena:
forstandin gørla huath iak mena.
Som solin ær for stiærnor skær
om morghins tiidh tha hon op gær
liws ok skær at see op a,
h*er*ra Iwan hænne væl likas ma
for*e* alla the riddara nu æro til;

1884. thakke] *så B, D, F,* løne *E;* thakk*er A* idh*er*] *F till.:* frwe for] for*e B* (for *C*), *E* **1885—1890** *saknas i E* **1885.** Thæn] th*en*ne *B* (then *C*) var] er *F* **1886.** the frugho] ha*n* h*en*ne *D* frugho] ffr*v C* minn*er*lika] my*n*neligh *F,* innerlik *B,* i*n*nerlige *D* **1887.** minte] kyste *D* **1888.** the frugha] so*m* fruen *D* frugha] ffr*v C* **1889.** wæræ] *så B, D;* vara *A, C* **1890.** vara] wardæ *B, D, F* **1891.** vil] *F till.:* nw bradh] brath *D* **1892.** huru] *så D,* hware *F;* før æn *A,* før *B,* thi *E (jfr Stud. 3: 65)* sool — maane] solen oc mone*n E, F* gøra] giorde *F* sit] thera *B, F,* te th*etta C,* then *E* radh] madh *E* **1893.** ok bidh*er*] och bidh*er* iach *B, F,* bid*er* jek *D,* Jech bedær *E* alla riddara] eder ridder *F* **1894.** gørla] giorlige *D* iak] *E till.:* mon **1895.** solin] th*et D* for] foræ *E* stiærnor] stiærnæ *B,* stiærne*n D* skær] claar *E* **1896.** morghins tiidh] morghon tiid *B, F,* morghone*n C* tha] ther *E* gær] *haken på* æ *delvis utplånad i A;* gaar *C, D, E* **1897.** op a] pa *B* (wpa *C*) **1898.** h*er*ra] h*er E* Iwan] *så A, B, D, E, F;* Gauvain *Crestien 2403* likas] liknas *C, E,* liike *D* **1899.** for*e*] [fo]r *C,* for *D, F* the] *saknas i B, D, E, F* riddara] ridder *F* æro] ær *C, D, E*

thæn priis iak honum gifua vil.
Som manin lyser the myrko naat
medh molen sky ær ower thakt,
swa ær Luneta bland stolta quinnæ
medh kyskheyt, tokt ok ædhla sinnæ.
Luneta nampn thet thyde iak swo
som nyan mana, thet maghin ij tro.

Luneta tok herra Gawian vara
huar han foor ij thera skara.
Første herra Gawian hænne sa a xx v.
tha mælte han ok sagdhe swa:
»Ij skulin vara miin hiærta kæra
for alla the ij værldinne æra;
iak vil for idher badhe gøra ok lata
huath idher kan vara væl til mata;
ij frælstin min frænda aff høghelikin vadha
tha han var komin a idhra nadhe.»

1902. medh molen] tha moln oc *D* medh] ther *F* sky ær] skyær *B (C=A), E* thakt] tæth *B* (takt *C*), sath *D* **1903.** stolta] andra *C, E* **1904.** kyskheyt] høffuiskæ *B*, høuisk *C, E* tokt ok] och met *F* ædhla] alle *D* **1905—1906** *saknas i E* **1905.** Luneta] lonetta *C* thet] tha *B* thyde iak] *så B*, lyder och *F;* thykker mik *B, D* swo] swa *A, B, D, F* **1906.** nyan] nyom *D*, ny *F* maghin] maa *C* **1907.** Luneta] lonetta *C* herra] her *D, E* Gawian] gauion *B*, gawien *C*, gauan *D* **1908.** foor] war *D* thera] konungens *D* **1909.** herra] her *D, E* Gawian] gaffuion *B*, gawien *C*, gawan *D* **1910.** swa] tha *F* **1911.** kæra] *så C, E, F;* kær *A, B, D* **1912.** for] Fforæ *E* the] *F till.:* nw værldinne] werldin *B, E, F* æra] *så C, E, F;* ær *A, B, D* **1913.** for] foræ *E* badhe] *saknas i D* gøra — lata] ladæ oc gøre *E* **1914.** huar ether kan komme til maghe *E* huath — væl] alt thet idher ær wæl *B*, Huath bezsth ider komer *D*, huadh ther er eder wel *F* **1915.** aff] i *E* høghelikin] høgeligh *D, E, F*, høgæn *B* vadha] vande *E* **1916.** tha] ther *E, F* a] foræ *E*

The i*om*frw sagdhe h*err*a Gawian
alt huru hon hafdhe frælsath han
aff stor*e* høgeligh wande
th*er* h o n u m war komith til ha*n*de.
H*err*a Gawian tha swa hiærtelika loo
tha han hørdhe Lunetam tala swo
ok swarar hænne: »Iak g*er*næ bidh*er*,
om ij een riddara thorfuin vidh*er*,
om nakar kan idh*er* skuld at gifua,
th*et* vil iak væria æll*er* dødh*er* blifua.»
Thæn riddare ok i*om*fru kalzadho saman
ok giordhe thøm badhe glædhi ok gaman.
The rikasta th*er* ij landith æræ
varo allæ saman kompne thæræ.
Konu*n*gin bleff th*er* ena stu*n*d

1917. i*om*frw] i*om*fr*v*a *B; C till.:* ha*n* sagdhe] *B till.:* til, *C, D:* tha h*er*ra] h*er* *C,D,E* Gawian] gauion *B (C=A),* gawa*n* *D* **1918**. alt] *saknas i B* frælsath] giorth widh *D* **1919—1920**. *Efter D, saknas i A;* aff th*e*n stor*e* (mykla *C*) høgelik wadhæ / ther hon kom ho*num* wæl til nadhæ *B* **1919**. stor*e* høgeligh] th*e*n meglæ høgeligh *E,* th*e*n høwe *F* **1920**. honum] *så E, F* (ha*n*num) *och jfr B;* h*er* iwa*n* *D* komith] ko*m*men *E, F; E till.:* th*er* **1921—1922** *saknas i E* **1921**. H*err*a] her *C* Gawian] gauion *B (C=A),* gawa*n* *D* tha] *saknas i B* hiærtelika] hiærtelik *B, F,* hiærtlig *C* **1922**. tha — tala] at luneta talade *B,* Tha iomfr*v* luneta melte *D* tha] *saknas i F* swo] *ä t* swa *(hand 2) i A,* swo *B, D* **1923**. Hær gawian swarede jec ether beder *E* hænne] iach id*er* *B* Iak] och *B, D, saknas i C* g*er*næ bidh*er*] *så B, F,* h*en*ne bider *D (jfr E);* bidher idher *A* **1924**. een] *saknas i B* **1925**. om] Æn *B,* heller *F* nakar — idh*er*] id*er* ka*n* nokor *C* at] *saknas i D, F* **1926**. æll*er* — blifua] vm jæk ma liffuæ *D* dødher] døt for *F* blifua] liggæ *E* **1927—1930** *saknas i E* **1927**. riddare] ridder *F* i*om*fru] i*om*fr*v*æn *B,* jomffr*v*n *C* kalzadho] talede *F* **1928**. thøm] sik *B, D* **1929**. æræ] *så B, F,* ware *D;* ær *A*. **1930**. saman] *saknas i B, D* kompne] *saknas i F* thæræ] *så B, D, F*; th*er* *A* **1931**. ena] en *E, F*

ok hafdhe th*er* glædhi swa marghin lu*n*d.
The skæmptadho thøm the langa dagha;
stu*n*du*m* ridhu the ij skogh at iagha
och stu*n*dom a mark medh falka at betha,
medh ledhehunda hiort at letæ;
fughla ok diwr varo thøm til r*e*dha,
huart the vildo fara at vedha.
The atta dagha fulskyt forgingo
aff alzskyns skæmptan the th*er* fingo.
Ij thænna tima vardh konu*n*gin viis
huilkin æra ok huilkin priis
h*er*ra Iwan hafdhe wu*n*nith thær
ok huilkin h*er*ra thær han nu ær.
Sidhan loot konu*n*gin thøm th*et* forstanda
at han vilde fara heem til landa.

1932. swa] *saknas i E, F* marghin lu*n*d] ma*n*ge-lu*n*dh *D, E,* mange lwnde *F* **1933**. The] *så B, D, E, F;* ok *A* skæmptadho] *ä t* gladdo *(hand 2 över raden) i A,* skempte *E* thøm] sama*n* *B* (th*e*m *C*), segh *D, E,* ther *F* **1934**. ridhu] riide *D* skogh] skowen *F,* march *E* at] oc *D* **1935—1938**. *Se Stud. 3: 66 ff.* **1935—1936**. *Efter B och F; saknas i A, D, E* **1935**. och] en *F* a] i *C* medh falka] *så F* (m*et* falke), *saknas i B men jfr följ. vers* betha] *så C,* bettæ *B,* bede *F* **1936—1937**. *Verserna omkastade i C* **1936**. medh — hiort] *så F* (m*et* leyde hwnde hiort), m*edh* falkæ och hu*n*da (hwnd *C*) *B* **1937—1938** *saknas i E* **1937**. til] *saknas i B* **1938**. hwart the wilde betæ ridhæ *B,* hwar the wilde ridha betha *C, saknas i F* at] *efter ett struket* ok *A,* oc *D* vedha] weidhe *D;* betha *A* **1939**. fulskyt] skyt *B, E, F,* snarth *D* **1940**. aff] *saknas i B, F* alzskyns] al the *E* skæmptan] *ä t* glædhi *(hand 2 över raden) i A,* glædæ *E* the ther] ther the *D, F* **1941**. thænna] th*e*n *E, F* tima] tidh *E* vardh] war *D, E* **1943**. h*er*ra] h*er* *E* thær] hær *B,* hæræ *E,* there *F* **1944**. thær] *saknas i B, D, E, F* ær] ere *F* **1945**. th*et*] *saknas i B, D, E* **1946**. at] th*et* *F* han] *saknas i C* vilde] wil *D* heem] *saknas i B*

Han kallar h*er*ra Iwan hemelik:
»Iak vil at thu skal fylghia mik,
th*et* viliom vi idh*er* radha,
idh*er* frænde h*er*ra Gawian ok vi badhe.»
Tha mælte h*er*ra Gawian:
»Ia, min frænde h*er*ra Iwan,
ij skulin th*er* stadhlika thænkia op a
ok lata idhan priis ey swa for ga,
th*er* ij hafuin hafuath ij idhra dagha;
nu førsta skulin ij goz ok liiff vagha,
fore f*rva* priis och th*er*a loff
skulen j søkiæ ma*n*gt eth hoff;
hwar torney och dyst ka*n* sama*n* ko*m*ma,
th*er* skuli*n* j opta wisæ idh*er* froma,

1947. kallar] kallede *F* h*er*ra] h*er* *C, E,* a h*er* *D,* **1848**. thu — fylghia] j følghin *B* **1949**. viliom vi] wil iach *B, D* idher] *A till. över raden (hand 2):* badhe **1950**. idh*er* frænde] *saknas i B; E till.:* oc idher] thin *D, E, F* herra Gawian] *saknas i D* herra] her *C, E* Gawion] gauion *B* (gawia*n* *C*) ok] *saknas i E* wi] j *B* **1951—1952** *saknas i E* **1951**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* melte vm *D,* melte th*et* *F* h*er*ra] h*er* *D* Gawian] gauion *B* (gawia*n* *C*), gaffua*n* *D* **1952**. h*er*ra Iwan] sagde ha*n* *D* h*er*ra] h*er* *C* **1953**. ij skulin] Thu scalth *D, E, F* stadhlika] stadelik *B, F,* stadelige *D, E* thænkia] huxa *B,* lidæ *E* op a] pa *B,* a *C, D, F* **1954**. idhan] thin *D, E,* then *F, saknas i C* swa] *saknas i F* **1955**. ther] So*m* *D,* then *F* ij — hafuath] thu hawe*r* hafft *B, D, E, F* idhra] thina *B, D, E,* mange *F* **1956**. førsta — ij] skalt tw først *E* førsta] førsth *D, F (E), saknas i B* skulin ij] skalt thu *B, D (E),* tha skalt thu *F* goz — liiff] liiff och gotz *B, D, E,* lided *F; B till.:* for **1957—2062**. *Efter B, saknas i A genom bladförlust* **1957**. fore] for *D, F* frva] ffrv *C* **1958**. skulen j] scalt thu *D, F,* tha skalt thu *E* søkiæ] *saknas i F* ma*n*gt eth] mange *F* **1759—1760** *saknas i E* **1759**. torney — dyst] dyst och torney *F* ka*n*] ma*n* *D, saknas i F* **1760**. skulin ij] scalt thu *D, F* opta] *saknas i D, F* wisæ] bewise *F* idher] thine *D, F*

och lathin th*et* engen liffua*n*d*is* fi*n*næ
at j liggen he*m*me so*m* en q*wi*nnæ.
J torffui*n* idh*er* ey at angist giffuæ;
jach wil daglik hos idh*er* bliffuæ
badhæ j lost och swa j nødh;
os ma ey skiliæ wta*n* dødh.
Jach mæler ey th*et* for th*e*n sama sak
th*et* iach an idh*er* nokot omak,
at j och idh*er* fr*v*a j ælskens ey badhæ,
th*et* wil iach id*er* ald*ri*k radhæ.
Th*et* ær ey langa, th*et* war for snimæ,
jek ma wæl mi*n*nes a th*e*n samæ thima,
th*et* iach haffde och ein hiærtæ kær
th*er* iach wilde g*er*næ waræ nær.
Mik thykk*er* mik waræ th*er*a likæ,
th*e*m falso p*r*edicar*e* th*er* folk*it* wile swikæ,
ha*n* komb*er* en a*n*nan th*er* opta til
th*er* ha*n* ey siælffu*er* gøræ wil,

1961. och] . . *en C* lathin] lath *D, E, F* th*et*] *saknas i E* **1962**. at] th*et F* j liggen] thu ligg*er D, E, F* so*m*] hoos *E* **1963**. J] oc *E* idher — at] enge*n E* idher] *saknas i D* at] for *D, F* giffuæ] ath giwe *F,* bæra *C,* quide *D* **1964**. daglik] daglige *D, E,* daweligh *F* hos] nær *D* **1966**. ma ey] at *E* ey] i *C,* inge*n F* skiliæ] *E till.:* enge*n* **1967—1980** *saknas i E* **1967**. mæler] thaler *D* ey th*et*] th*et* ey *C* th*et*] sa *D* sama] *så D, F; saknas i B* **1968**. th*et*] ath *D* an] wil giøre *F* **1969**. j(1)] thu *F* idh*er*] thin *F* fr*v*a] ffr*v C,* kær*e D, F* j(2) — ey] ey ath skilies *F* j(2)] *saknas i D (F)* **1971**. ær] war *F* langa] longe *C, D,* lengẏ *F* **1972**. *Så D, F;* mik mi*n*nis æn pa (wpa *C*) th*e*n timæ *B* **1973**. ein] *så D, F;* enæ j mit *B* **1974**. th*er*] so*m D, F* wilde] *saknas i F* **1975**. Mik] iech *F* **1976**. th*e*m] *saknas i D* falso] falsko *C, D, F* p*r*edicar*e*] prediker *F* th*er* folk*it*] som folk *D* wile] *så D,* wil *F; saknas i B* **1977**. en — opta] optæ a*n*nen ther *D* opta] *saknas i F* **1978**. th*er*] so*m D* gøræ] høræ *D*

thy at iach bid*er* idh*er* th*et* gøræ
th*er* iach wilde ey siælffu*er* høræ.»
H*err*a Iwan swarade ho*num* tha:
»Jach wil g*er*næ gøræ swa,
faar iach orloff aff mi*n* kæræ,
iak wil id*er* følgæ, th*et* skal wæræ.»

H*err*a Iwan gik tha fo*re* then f*rv*:
»Enæ bøn iach aff id*er* bedhes nw,
aff idh*er* th*er* all mi*n* glædi til stær,
j ærin mi*n* fryghdh ee hwar iach ær.
Loffu*er* mik om th*et* ma waræ
enæ stu*n*d a æui*n*tyr faræ;
wilin j swa gøræ, mi*n* hiærtæ kæræ,
th*et* ma os bade komæ til ære.»
Th*en* f*rv*a forstod sik ey th*er* pa
th*et* ha*n* wilde th*er* om gøræ swa,
sig swa brath wid*er* hona skiliæ;

1979. thy] ffor thy *D, F* at] *saknas i D* idh*er*] tegh *D, F* **1980**. th*er*] th*et* *D, F* wilde — siælffu*er*] wilde siælffu*er* ey *D,* seelwer wilde icky *F* **1981**. H*err*a Hær *E* **1982**. wil] *E till.:* och gøræ] *E till.:* oc **1983**. mi*n*] *E till.:* fruge kæræ] frue *D* **1984**. følgæ] *F till.:* och skal] *D till.:* swa **1985**. H*err*a] H*er* *E* fo*re*] for *C, D, F* th*en*] sin *D* f*rv*] fruæ *E,* hustru *D* **1986**. Enæ] en *D, E, F* iach — bedhes] *så E* (jech aff ether bedess); iech eder beder *F;* iach bedhes *B,* beid*is* jek aff id*er* *D* **1987**. Th*er* mi*n* kæte nw til star *D* all] alle *F* stær] star *C, E, F* **1988**. fryghdh] *så F* (frygd); f*rv*a *B, E,* kære *D* hwar] huare *F* **1989**. th*et* ma] then timæ *E* **1990**. enæ] Een *E, F* a] efft*er* *E* æui*n*tyr] *E, F till.:* ath **1991—1992** *saknas i E* **1992**. *Så D, F;* th*et* os badh*om* komb*er* (koma *C*) til æræ *B* **1993**. sik ey] ey sech *E* ey th*er*] th*er* ey *C,* ey reth *D* pa] uppa *D, C, E,* aa *F* **1994**. th*et*] Ath *E* ha*n*] hon *D* th*er* om] *saknas i F* **1995**. brath] bradelige *D* wid*er*] widh *F,* fra *D* hona] hono*m* *D; F till.:* ath

hon giorde thok h*err*a Iwans viliæ
ok gaff ho*num* orloff tag*er* j stadh. 255
H*err*a Iwan wart tha j hiærtæt glad
at ho*n* loffuade ho*num* m*edh* kon*ungen* ridhæ,
om han wilde held*er* ey heme bidhæ.
»Iach far nw hæd*en* m*edh* idh*er*t radh,
thy at iach wil nødugh wara forsmad;
jek wil th*et* ey til hoffua høræ
at iach ey torde nw swa gøræ,
ræt ridd*er*skap ath lata,
th*er* mik stodh før wæl til mata.
Th*en* fr*va* swarade ho*num* wæll:
»J skule*n* bort fara m*edh* en forskæll,
at tha eth ar for gang*it* ær,
tha skulen j apt*er* komæ h*er*.
Th*et* skulen j loffua a idhræ tro
at j, h*err*a, skolen gøræ swo.
Iach sigh*er* idh*er* th*et* sa*n*nerlik,

1996. thok] tha *C, E, F* h*err*a] h*er* *C, D, E* **1997.** tag*er*] *så C;* str*a*x *B,* tha *D, F,* th*er* *E* **1998.** H*err*a] h*er* *D, E* wart] war *C, E, F* j hiærtæt] aff hiærth*et* *D,* hiertæ *E,* myget *F* **1999—2000** *saknas i D* **1999.** at] Th*et* *E, F* loffuade] lowed *F* ho*num*] *saknas i C* kon*ungen*] konn*in*gh *E; F till.:* ath **2000.** held*er* ey] ey hæld*er* *C,* th*et* æn held*er* *E,* ey *F* bidhæ] bliue *E* **2001.** Iach far] J fare *E* **2002.** thy] *saknas i C* at] *saknas i E, F* iach wil] vill iech *E* wil — wara] nødugh wa*r*e *D* **2003—2006** *saknas i E* **2003.** jek — ey] *så D, F*; och wil ey th*et* *B* **2004.** at] th*et* *D, F* ey] *så D, F; saknas i B* torde — swa] nw sa wil *D* **2005.** ath] *så D, F;* her *B* **2006.** th*er*] som *D, F* stodh før] føre stodh *F* før] *så C, D;* full *B* wæl] *saknas i F* **2007.** fr*va*] ffr*v* *C* **2008.** en] eith *D, E,* tølligh *F* forskæll] skiel *F* **2009.** tha] th*er* *E,* nar *F* eth ar] eth*er*(?) *E* **2010.** apt*er* komæ] *så D, E, F;* waræ efft*er* (ather wa*r*a *C*) ko*m*pne *B* **2012.** at] th*et* *F* h*er*ra skolen] skulen endelige *D,* skullæ hær*r*æ *E, F* skolen] *så C (D, E, F);* wilin *B* **2013.** Iach — th*et*] th*et* seg*er* jæk id*er* *D* idher th*et*] th*et* eder *F* th*et*] h*err*æ *E*

laten j th*et*, tha mistæ j mik
och all th*en* æræ j haffui*n* h*er*,
ee huru th*et* och sid*en* gær.
Jek wil th*et* ey for id*er* lønæ,
th*et* ward*er* idh*er* sa*n*t, th*et* skule*n* j rønæ.»
H*erra* Iwan stod och huxade pa,
ha*n* sukkade saræ och mælte swa:
»For biudhe th*et* gud, mi*n* hiærtæ kær*e*,
mik swa lenge fra*n* idh*er* wær*e*!
Jæk haffu*er* th*er* til badhæ hug och si*n*ne
th*et* skiutast iach ma idh*er* at*er* fi*n*næ.
Ma*n* ridh*er* tho optæ swa aff gardæ,
ma*n* huxar a*n*nat och a*n*nat ka*n* wardæ.
Mik vndrar j wilin ey vnda*n* skiliæ
om iach ward*er* fangen a mot mi*n* viliæ
ell*er* mik kan ko*m*ma sot til handa
swa at iach ær ey før ridhæ til la*n*da.»
Tha swarade hono*m* the hiærtæ kæræ:
»J torffue*n* th*er* for*e* ey angist bæræ;

2015. all] alle *F* her] here *F* **2016.** huru] huor *E* och] tha *E*, eder *F*, *saknas i D* gær] gar *D*, *E* **2017.** *Så D*, *E* (foræ *i st. f.* for), *F;* och wil for idher ey lønæ *B* **2019.** H*erra*] h*er C*, *E* huxade] huxæt *E*, tenkte *D*, *F* pa] uppa *D*, *E*, ther aa *F* **2020.** sukkade] fructede *E* mælte] *så C*, *D*, *E*, *F;* sagde *B* **2022.** mik] iech *F* idher] *F till.:* ath **2023.** Jæk] *så D*, *E*, *F;* och *B* ther] *saknas i C* badhæ] *saknas i D* **2024.** skiutast] skiwtaste *C*, *E*, *F*, snarasth *D* ater] *så C*, *D*, *E*, effter *B*, *saknas i F* **2025.** tho] *så F* (do); *saknas i B*, *D*, *E* **2026.** ma*n* — a*n*nat (1)] Anneth ha*n* tenker *D*, ha*n* annet huxer *E*, ha*n* thencker iet *F* ka*n* wardæ] word*er C* wardæ] var*e E* **2027.** Mik] Jek *D* vnda*n* skiliæ] vnderskillie *E*, th*et* wthen skilie *F* **2028.** om] en *F* a mot] mot *C*, *D*, imodh *E* **2029.** sot] so *E*, sligt *F* **2030.** swa] *saknas i E* før] *D*, *E*, *F till.:* ath ridhæ] koma *D* **2031.** hono*m*] *så D*, *E*, *F; saknas i B* the] ha*n*s *E*, *F* **2032.** ther — angist] ey angisth ther for *D*, *E* (therom), *F*

hwar th*en* tiid thu thenk*er* a mik
engen oglædi ma skadhæ tik,
ey soot, ey hær, th*et* skule*n* j witæ,
th*er* moge*n* i, h*err*e, wel a liite.
Jach giffu*er* idh*er* h*er* eth fing*er* gull;
th*er* ær j en sten aff dygdo*m* full; 256
hwo ho*num* bær a sinæ ha*n*dh,
han far ey skada a watn ell*er* la*n*d,
ey j eldh at brinnæ,
ey blodh til skadha ri*n*næ;
th*en* dygdh skal ma*n* aff ho*num* fi*n*næ,
om ha*n* ey forglømer kær*e*stæ si*n*næ.
Th*et* ær thok eth vnd*er*likt mall,
ha*n* gør ma*n*s kiøt iæmhart so*m* stall.
Th*en* liffu*er* ey j w*er*lden till
th*er* iach th*en* stenen vnna will

2033. th*e*n] *saknas i C, E* thu thenk*er*] i te*n*ken *D, E* a] pa *F* **2034**. oglædi] wllykke *D, F* **2035**. hær] strid *E* witæ] *så D, E, F;* finnæ *B* **2036**. *Så D, E, F;* thæs magin j glædiæs j idhræ si*n*næ *B* **2037**. h*e*r] h*e*rre *F, saknas i D, E* fing*er*] fing*e*rne af *E,* fingern aff *F* **2038**. th*e*r — j] j ær *E* dygdo*m*] *så D,* dygder *F;* dygden *B, E* **2039**. ho*num*] ha*n* *C, D* a] *så C, D, E, F;* j *ä fr* a *(eller tvärtom) B* sinæ] sin *E, F* **2040**. han — ey] *så D, E, F;* ho*num* ma ey skee *B* (ha*n* mo ey *C*) a — la*n*d] alandh heller wandh *F* a watn] i sio *D* a] *saknas i C* **2041**. ey] Och ey *E* j] noger *F* at] *saknas i E, F* **2042**. ey] heller *F* blodh] bloth *D* **2043**. aff] m*et* *F* **2044**. om] men *F* ey forglømer] *så D,* forglømer ey *E, F,* forgløm*er* *B* kær*e*stæ] kæræ *E, F* **2045**. Th*et*] Tha *E* thok] tha *E* vnd*er*likt] vnd*er*-lig*it* *D* **2046**. ha*n*] *så D, E,* hon *B,* ath *F* ma*n*s] *så D, F,* ha*n*s *B,* ma*n*dom *E* kiøt] *så F* (kiødh); hiærtæ *B, D,* løth *E* iæmhart] *så F* (em horth), jemfhært *E,* hart *B, D* **2047**. Then] Ma*n* *E* ey] nw ey *D,* ey nw *E* w*er*lden] w*er*lde*n*ne *D,* werilde*n* *F* **2048**. stenen] sten ræt *E,* stien en *F* vnna] giffuæ *D*

for wtan idh*er*, mi*n* hiærtæ kære.
Nw gøme idher gudh ee hwar j ære!»
He*rr*a Iwan tok orloff j th*en* sa*mm*a stu*n*d
och mi*n*te th*en* f*rv*a aff hiærta*ns* g*rv*nd.
·Hwat the he*rr*a mo*n*de th*er* giffuæ,
th*et* ær mik alt offsent at sk*ri*ffuæ.
Th*er* war badhe gledi och grat,
th*en* he*rr*in och f*rv*æn skild*is* aat.
He*rr*a Iwan følg*er* kon*ung* Art*us* nw;
ha*ns* hiærtæ ær he*mm*e hos ha*ns* f*rv*;
mik thykk*er* waræ vnd*er* at huxa ther a,
huru th*et* ma waræ swa,
ha*ns* lika*mm*e bort m*edh* kon*ung*e*n* fæær
och liffuet ær thok efft*er* her,
ee huath likamin komb*er* til vadha a xxii r.
the fru hafu*er* tho ow*er* lifuith radha.
Hwo ka*n* ther aff sighiæ ell*er* sk*ri*ffuæ,
m*edh* hwat skæl han ma liffuæ!

2049. for] *saknas i D* kære] ker *D* **2050**. Nw] Me*n E* hwar] huare *F* ære] ær *D* **2051**. He*rr*a] H*er E* tok] tha *D* orloff] *så F; saknas i B, D, E* j] *saknas i C* then] *saknas i E* **2052**. och mi*n*te] mintes vidh *D* frva] fru *D* **2053—2054** *saknas i E* **2053**. ther] huar andro*m D* **2054**. th*et* ær] ther *C* alt] *saknas i D* at] aff *D* **2056**. then — frvæn] ffrue*n* oc he*rr*æn *E* then] ther *D,* then tiid *C* skild*is*] *så C, D, E, F;* skiliæs *B* **2057**. He*rr*a] H*er E* følg*er*] fulde *E* **2058**. ær] var *E* he*mm*e] hiem *F* ha*ns*] then *F* **2059—2066** *saknas i E* **2059**. waræ] th*et C, D,* th*et* were *F* huxa] tenke *D, F* ther a] uppa *D,* aa *F* **2060**. wæræ] *F till.:* j werden **2061**. lika*mm*e] lika*m C, D; B (C) till.:* nw fæær] far *D,* foor *F* **2062**. efft*er*] apt*er D* **2063**. ee] *så B, D, F; saknas i A* **2064**. fru] frva *B, F* tho] *saknas i C* lifuith] *F till.:* at **2065—2066**. *Efter B, saknas i A (E)* **2065**. ka*n*] *saknas i F* aff sighiæ] seye aff *F* **2066**. han ma] *så F;* tha ma ha*n B,* ha*n* mon *C,* ha*n* ka*n* i thwa stade *D*

Mik rædhis thet mon herra Iwan swika,
han mon ofmykith a æwintyr fikia;
æ mædhan herra Gawian han ma valda
tha vil han honum til hofua halda.

Nw hafuin ij hørt huath ther var giort,
the toko orloff ok ridho bort.
Herra Gafuian ok Iwan the følgdhos badhe
ok lyddo hwar hins annars radhe.
Thet war tha bæggias thera lost
søkia badhe torney ok diost,
ok huar the komo badhe twa
ther sagdho riddara ok swena ij fra,
at fræmbre riddara matte ey væra;

2067. Mik] Jek *D, F* thet] *saknas i E* mon] min *C*, skal *F* herra Iwan] myn herre *F* herra] her *D, E* Iwan] *C till.:* mic **2068**. han] thet han *D* mon] wil *D, F*, moa *E* ofmykith] formykith *D, E* a] at *B* **2069**. mædhan] men *E, F* herra] her *D, E* Gawian] gauion *B* (gawian *C*), gauan *D* han] *saknas i B* ma] mon *C* **2070**. honum] *saknas i B* (honum *C*) hoffua] hobe *E* **2071**. Nw] *så B, D, E, F; saknas i A* huath ther] huore thet *E* **2072**. ridho] *så B, D, F;* foro *A, E; B till.:* nw *(saknas i C)* **2073**. Herra — Iwan] her ywan ok gawian *C, F* (*som har:* herre), Herra gawan oc her iwan *D*, her gawian oc her ywan *E* Gafuian] gauion *B* the] *saknas i B, E, F* følgdhos] følgis *C, saknas i D; F till.:* ath **2074**. ok] the *D* lyddo] lyde *C*, lyder *E, F* hwar — annars] hwar thera annars *B, E*, huar annnar thære *C*, gernæ huar anners *D*, huer gierne anders *F* **2075**. Thet — tha] *så B*, Thet war *D, E, F;* tha war thet *A* lost] lyst *B* (lusth *C*), *D, E, F* **2076**. søkia] at søkiæ *B, D, E, F* diost] dyst *B, D, E, F* **2077**. ok] æ *D, E, F, saknas i B* huar] huare *F* komo] koma *C* **2078**. ther] thet *F* sagdho] sagho *B* (sagde *C*) riddara — swena] bode swene oc riddere *E* riddara] ridder *F* ij] *saknas i D, E, F* **2079**. fræmbre] *så B*, fromare *D, E, F*, bætre *A* riddara] *saknas i F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A*, ware *B;* hettes there *F*

thæs hafua the badhe priis ok æra.
Aff mykin æra varo the swa kaat
at the gafuo ey gøm th*er* aat,
før æn forgangith var th*et* aar
ok tha eet annath komith var.
Konu*n*g Artws hafdhe latith tha
riddara ok swena th*et* forsta
at the skuldo alle til hofua ridha
til Karidols heedh ok th*er* ha*n*s bidha.
Th*er* var badhe glædhi ok gaman,
the h*er*ra ok første komo til saman.
Th*et* queldh ta hoffuith sculle wær*e*
tha kom h*er*ra Iwan ridhande thære
ok h*er*ra Gawian, ha*n*s kære frænde,
swa at ængin man thøm th*er* kænde.
The lagdhos annan vægh a the hedhæ

2080. hafua the] hadhe *D, E,* haude the *F* **2081**. æra] priis *D,* glede *F* **2082**. at] th*et* *F* ey] ickẏ *F* **2083**. før] ffyer *D,* føre *F* **2084**. tha — komith] kom*it* eth a*n*nat (+ en *D*) tha *B, D,* lidæt po eth a*n*net *E,* ko*m*med th*et* a*n*ned tha *F* **2085**. latith] fore *D* **2086**. riddara] ridder *F* th*et*] loth the*m* *D* **2087**. alle] all *F* **2088**. til] a *D* Karidols heedh] ka*r*idols hem *B,* karatols heidh *D,* karildoshet *E,* karildols hus *F* ok] *saknas i D, F* ther ha*n*s] ho*num* (ha*n*s *C*) ther *B, E,* ther hono*m* (+ ath *D*) *D, F* **2089**. Ther] th*et* *B* **2090**. the] ther *B, D* ok] *saknas i B* (ok *C*) første] *E till.:* ther til] ther *F, saknas i E* **2091—2092**. *Verserna i omvänd ordning i A* **2091**. *Så D;* the h*er*ra mondo ther førra væra *(haken på* æ *delvis utplånad) A* Th*et* queldh] om qwæld*it* *B*, then queldh ther *E, F* wær*e*] waræ *B* **2092**. kom — Iwan] h*er*ra iwan ko*m* *B,* kom h*er* ywa*n* *C, D, E* **2093**. h*er*ra] h*er* *C, E* Gawian] gauion *B* (gawia*n* *C*), gawa*n* *D* **2094**. at] *saknas i B* ther] *saknas i D* **2095—2102** *saknas i D* **2095**. lagdhos — vægh] lowe ie*n* stwndh *F* hedhæ] *så B, E, F;* heedh *A*

ok loto th*e*ra kost m*edh* ærom redha.
Ma*n* loth ow*er* the h*er*ra sla
the rikæstæ tiæld ma*n* fi*n*næ ma.
Koozar iærl mælte til konu*n*gin tha:
»Hwath riddara mono vara thæsse twa
th*er* hær swa køst*er*lika fara
ok ænkte goz tha vilia the spara?»
Konu*n*g Artws swarar for vtan dwal:
»Mik thykk*er* iak thøm kænna skal,
th*et* ær ængin annar man
vtan min frænde h*er*ra Iwan.»
Konu*n*gin mælte til riddara ok swena:
»Ij skulin ey nu vara sene,
vi viliom alle til thøm ridha
swa at ængin skal hær hema bidhæ.»
The swaradho som ij maghin høra:

2096. loto] ladhe *E* th*e*ra] sin *B* **2097—2098**. *Efter B, saknas i A;* the h*e*rre lode ower th*e*m sla / the dyreste tield th*e*r the aa *F* **2097**. ow*er*] th*e*r fore *E* **2098**. tiæld] vildh *E* ma] saa *C* **2099**. Koozar] godh*er B,* cothor *C,* kodhzær *E,* kozar *F* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* konu*n*gin] ko*n*ni*n*gh *E* **2100**. riddara] ridder *F,* eldare *B,* ædla ma*n C* mono vara] æræ *E* mono] ma *C,* mwn *F* **2101—2102** *saknas i (D) E* **2101**. hær] *saknas i F* køsterlika] køstelik *B,* kosteligh nw *F* **2102**. tha — the] the wiliæ *B, F* **2103**. Konu*n*g Artws] K*onungen D* swarar] swa*r*ade *D, E,* swared *F* for] *saknas i F* dwal] kwal *C,* owal *F* **2104**. thykker] *A ensam till.:* som **2105**. th*et*] Ther *E* **2106**. h*e*rra] h*e*r *C, D, E, saknas i B* **2107**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* mæler *B, F,* thalade *D; B (ej C) till.:* nw riddara] ridder *F* **2108**. ey nu] nw ey *B,* ey *D, E,* nw ický *F* vara] *B, D till.:* off, *E till.:* nw **2109**. viliom] *saknas i E; F till.:* nw til] intill *E* **2110**. swa at] och *E* hær] nw *B, saknas i D* bidhæ] *så B, D, F;* blifua *A, E* **2111**. swaradho] swa*ra C; A, E till.:* alle, *B (ej C):* swa

»Vi viliom th*et* alle gærna gøra»,
thy at th*et* thøkte engen offmyk*it* wære
th*et* the matto ho*num* gøræ til æræ.
Th*er* war ske*m*ptan och fag*er* læte
tha the h*er*ra gingo at æta.
The sattos vidh*er* th*et* sifuala bordh;
h*er*ra Iwan thænkte op a the ordh,
tha kom honu*m* først ij hugha a xxii v.
huath han hafdhe iæt sinne ffr*v*ga,
at th*et* var ænkte vætta sat
th*er* han hafdhe førra hænne iat.
Nu kom een io*m*fru ridhande thær
fra the fru som honu*m* var kær;
hon var badhe høvizk ok bald;
hon lagdhe sin skin for vtan th*et* tiald,

2112. Vi — alle] th*et* wyle vy h*er*re *D* th*et* alle] alle th*et* *F* gærna] *saknas i E* **2113—2114** *efter B, saknas i A, E* **2113.** thy at] *saknas i C, F* **2114.** th*et*] huath *D,* ther *F* **2115.** *Så B* (*C* laat *för* læte), *D* (lathe), *E* (ladæ); ther var badhe glædhi ok læte *A,* ther war skiemtem och frwer glede *F* **2116.** tha] thag*er* *C* **2117.** The] thr the *F* sattos] *B, D till.:* allæ vidh*er*] widh *B, D, E, F* th*et*] eith *D, saknas i C* sifuala] siøwal *C,* ru*n*ne *E, saknas i D, F* **2118.** h*er*ra] h*er* *E* Iwan] *saknas i C* op a] tha A *B, D,* poa *E,* a *F* the] th*et* *B, F* **2119.** tha] och *B, D, E, F* honu*m*] *saknas i F* først] førstæ *B,* fyrsth tha *D,* tha først *E, F* hafdhe iæt] haffde loffuat (haffde *saknas i C*) *B, F,* hade jætteth *D,* jætæ *E* sinne] sin *C, E, F,* then *B* ffr*v*ga] *så C, E,* fr*v*a *B, D, F;* husfrugha *A* **2121.** At then enthe vor seeth *E* ænkte vætta] alsz jnkted *F* sat] sant *C,* seth *F (E)* **2122.** ther] hwat *B, D, F,* so*m* *E* førra hænne] he*n*ne førre *B* førra] *saknas i D, E, F* iat] *ä t* iæt *(troligen hand 2) i A;* iat *B,* jæth *D, E, F* **2124.** the] *saknas i C* fru] fr*v*a *B* (ffr*v* *C*), *E, F* som] ther *F, saknas i B, E* honu*m*] ha*n*s *D* **2125.** høvizk] høffsk *F,* klok *D* **2126.** hon] och *E* skin] kobe *F* for vtan] a vnd*er* *D,* wnder *F* th*et*] the *E* tiald] tiæld *B, D*

ow*er* løøs hon in for the h*err*a gik;
swa vnd*er*lika hon til ordha fik.
Hon talar til kon*ung*en tag*er* ij stadh:
»Miin frw mik idh*er* helsa badh
m*edh* sinne thiænist ma*n*gafalda,
th*er* maghen ij, h*err*a, ow*er* walda,
ok alle thæsse riddara ok swena
for vtan h*err*a Iwan ena.
Th*et* iak honu*m* hær sighia vil
at tholkin liwghar*e* ær ey til,
man find*er* ey ha*n*s lika
th*er* swa kan fruor swika.
Han ær mik leedh ok ække liwff,
thy han ær værr*e* æn nakar thiwff.

2127. owarlik i*n* fo*re* the h*err*a ho*n* gik *B,* vær løs hon in for the h*er*re hon g.. *C,* Hon tha in fo*re* k*onung*en gek *D,* Hu*n* ywerløss foræ the h*er*ræ ingik *E,* och ower løs jnd for the h*er*re giek *F* **2128.** vnderlika] vnd*er*lik *B, E, F* ordha] ordh *F* **2129.** talar] talade *B,* talledh *F* kon*ung*en] *så B, D, F;* konu*n*g artws *A, E* tag*er*] *så C,* st*r*ax *B,* tha *D, F; saknas i A, E* **2130.** frw] fr*v*a *B* (ffr*v C*), *E, F; A till.:* m*edh* mik] hw*n F, saknas i B, D* **2131.** m*edh*] *saknas i E* sinne] sin *B* (sina *C*), *D, E, F* thiænist] thiænistæ *B* (tiænisth *C*), *D, E, F* ma*n*gafalda] *så B, D, F;* margin fald *A,* ma*n*gfolleligh *E* **2131.** maghen] *så B, D,* skulle *F;* hafuin *A, saknas i E* walda] *så B, D, E, F;* vald *A* **2133.** riddara] ridder *F* **2134.** h*err*a] h*er C, D, E* Iwan] *A till. över raden (hand 2):* all; al *D, E* (*saknas i B, F*) **2135.** Th*et* iak] Jek th*et D,* och th*et* iech *F* hær] *saknas i B, D, F* **2136.** tholkin] telligen *E* liwghare] ridda*re D,* ien løwner *F* ey] *A till. över raden (hand 2):* nw; ey nw *B,* nw ey *C, D,* icky *F* **2137.** finder] *A ensam till.:* nw (*hand 2 över raden*) ey] enge*n* stadh *E* **2138.** fruor] fr*v*r *B,* stoltæ fruger *E* **2139.** mik leedh] swigligh *E* leedh] leid*er D* ække] ey *E* **2140.** thy] thi ath *E, saknas i D, F* han ær] ær ha*n B (C=A)* han] och *F* ær] *F till.:* en nakar] en *E*

Minnis thu, Iwan, thu sagdhe swo,
tha thu minne frugho lofuadhe tro,
at thu skulde ater koma thær
første thet aarith forgangith ær;
iak vil thik ther til gøra skæl,
thu hafuer thet lughit, thet veet thu væl.
Thu skal thet oppinbara kænnæ
thet thu faar enkte meer aff hænne;
hon vardher thik aldre aff hiærtæ hul.
Nu sænt hænne ater sit fingergul,
iak kræfuer thet oppinbara hæra,
thu skal thet ey nu længer bæra.»

Herra Iwan sat tha ok thagdhe
mædhan iomfrughan thetta sagdhe,
hon tok aff honum badhe vit ok sinnæ

2141. Minnis] Mintzs E thu (1)] her D, thet F, *saknas i* E **2142**. tha] ther E, F minne] myn E, F frugho] ffrv C, D lofuadhe] lowde F **2143**. ater koma] igenkomme E ater] effter B (ather C) **2144**. første] fyrst F thet] eth B, D, E aarith] ar B, D, F, er E forgangith] forgangæ E ær] wær B, war C, F **2146**. lughit] *så* B, D, E, F; lofuath A thet — thu] som thu west B, thu west thet C **2147**. thet] *saknas i* D **2148**. thet] at B, D, E, F faar] hawer F enkte] *så* B (ikke C), D, E, F; aldre A meer] mere F **2149**. aff hiærtæ] *så* B, D, mere aff hiertet F; optare A, mere E **2150**. thu sent igen sith fingernæ aff gull E hænne ater] effter henne B (C=A) ater — fingergul] affther jgien sit fingern aff guld F **2151—2152** *saknas i* D **2151**. kræfuer] kenner B (C=A) **2152**. ey nu] ekke B, E **2153**. Herra] her C, E tha] al qwer F *(över raden), saknas i* E; A *till. över raden (hand 2):* længe **2154**. och gaff ey giøm ath hwad hwn saude F mædhan] medh then B (Medin C) iomfrughan] iomfrun D **2155**. hon] Och E aff] fra F honum] *över raden över ett struket* sik *(samma hand) i* A

swa ath ha*n* ku*n*ne inge*n* antswar fi*n*ne.
The io*m*frw lop tha bradhlik fram,
hon giordhe h*er*ra Iwan mykla skam
ok tok th*et* fing*er*gul aff hans hænde.
»Sit nu kwar, thin fule skænde!
Thu thorff thik aldre til hofua vænda
th*er* riddara ok swena thik førra kændo.
H*er*ra, ij skulin mik orloff gifua,
iak ma hær ey læng*er* bljfua.
Gudh gøme idh*er* alla th*er* iak vil,
h*er*ra Iwan iak th*er* vndan skil.»
The io*m*frugha bradhlika thædhan reedh. a xxiii r.
H*er*ra Iwan sara ij hans hiærta sweedh;
thæn riddare hiolt sik swa ynkelik;
han var*e* tha hæld*er* dødh*er* æn kwik
ok swa lankt thædhan komin bort
th*et* ængin finge til hans sport,

2156—2177 *saknas i B (men finns i C)* **2156.** *Så D och C, F (vilka sakna* ath); at ha*n* ku*n*ne enctæ andtuar fynnæ *E*; swa at hon ku*n*ne ey antswar at finna *A* **2157.** tha] sa *F* bradhlik] brodelig *C, F,* bradelige *D,.E* **2158.** h*er*ra] h*er* *C, D, E* mykla] en myke*n* *C, D,* tha een *E,* en mere *F* **2159.** ok] hon *D, F* th*et* fingergul] th*et* fingerne *E,* then gulleringh *F* hænde] hande *E* **2160.** sa sore for smadh hw*n* hano*m* och skiende *F* thin fule] hin ondee tek *E* **2161—2162** *saknas i E* **2162.** ther] *så C, D*; thiit *A,* som *F* riddara] ridd*ar* *C, F* **2163.** H*er*ra] *D till.:* konu*n*g **2164.** ma] *saknas i E* hær] here *F* ey] *F till.:* nw **2165.** ther] *så C, F,* the ther *E;* th*et* (*efter ett struket:* so) *A,* so*m* *D* **2166.** h*er*ra] Hær *E* iak — skil] andh iech wnde*n* skiel *F* vndan] vthen *E* **2167—2168** *saknas i D* **2167.** io*m*frugha] jomff*rv* *C, E, F* bradhlika] bradeligh *E, F,* burt *C* **2168.** H*er*ra] H*er* *E* sara] *så C, F, saknas i A, E* hans hiærta] hiertet *F* **2169.** riddare] ridder *F* swa] *saknas i E, F* ynkelik] heimeligh *D* **2170.** han] tha *E* vare] war *F* tha hæld*er*] hæld*er* tha *C,* nw heller *D* dødher] død *C, D, E, F* **2171—2174** *saknas i E* **2171.** thædhan komin] komi*n* thæda*n* *D* **2172.** th*et*] ath *D* finge] gathe *C,* ma*n* fek *F* hans] hono*m* *D, F*

hwarte win æll*er* frænde,
at ængin man honu*m* kænde.
Han hafu*er* nu mist al th*en* æra
th*er* han ij værldinne hafdhe bæra
ok th*er* til badhe vit ok sinne;
slikt fang*er* man for stolta q*ui*nnæ;
th*er*a hoghmoodh ær alt off bald,
th*er* the gifua tholik thiænista giald.
H*er*ra Iwan sprang op fra th*et* bordh,
han mælte til ængin man eet ordh
ok lop thøm allom swa langt ij fra
th*et* ængin th*er*a matte honu*m* na.
Owit hans hiærna swa fordreff
th*et* all siin klædhe han aff sik reeff
ok bardhe sik m*edh* thorn ok qwista,

2173—2174. *Verserna i motsatt ordning i F; saknas i D (E)* **2173.** win] *så C, F;* viner *A* frænde] ffrændher *C* **2174.** at] oc *(till. i margen av hand 2)* at *A,* thet *C,* och th*et* *F* kænde] kænner *C* **2175.** mist] tabet *E* then] *så C, D, F;* siin *A, E* **2176.** værldinne] v*er*den *E, F* hafdhe] skulde *E* bæra] here *F* **2177.** badhe] *saknas i F* **2178.** fanger] faar *D, E, F* for] fore *B* (for *C*), *E* stolta] høwske *F* **2179—2180** *saknas i E* **2179.** thera hoghmoodh] th*etta* hoghamot *C* off] *så B, D, F;* for *A* **2180.** ther] thæ *B,* thag*er* *C,* tha *D* tholik] tølige *F* thiænista] tiænist *C* giald] *så F* (gialdh); gæld *A, B, D* **2181.** H*er*ra] h*er* *C, E* fra] foræ *E* **2182.** mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A,* taled *F* til] tho *C* man] *B till.:* tha **2183.** ok] Ha*n* *E* ij] *saknas i F* **2184.** th*et*] ath *D, E* thera] *så B, D, E,* aff them *F;* man *A* matte] kw*n*ne *F* honu*m*] ha*n* *C, D* **2185.** Owit] Llwuicht *E,* widh *F* hans — swa] swa hans hiærna *A,* ha*n*s hiærnæ *B,* hans hiærnæ sa *D,* hiartæ soa *E,* hans hierte sa *F* *(jfr 2186)* **2186.** th*et*] Ath *E, saknas i D* all — han] ha*n* al sin klæde *C* all siin] alle syne *E, F* klædhe] *härefter i A struket:* swa fordres han] *över raden (samma hand) i A* **2187.** m*edh*] with *D, saknas i C* thorn] torne *E, F* ok (2)] *saknas i E*

thy at han ænkte vætta vistæ.
Han lop a mark ok villa heedh;
hans lykka ær honu*m* vardhin vredh;
vinir ok frænd*er* honu*m* saara kæra,
the vita ey huart ha*n* ma komin væra.
The lette badhæ mer och mi*n*næ
och matte ho*num* hwarge*n* fi*n*næ,
th*et* vndrade badhæ karll och q*wi*nnæ,
the fu*n*no ho*num* hwarke*n* wte ell*er* innæ.
Hans lætar hwar som han kan bæzst,
han løp*er* tho vndan som han ma mæst.
Tha han hafdhe lopith ena langa stu*n*d

2188. at] *saknas i C, D* ænkte] ey *F* vætta] w*er*re *B,* bedre *F, saknas i E* **2189.** a] om *B,* ok om *C,* nw *D, saknas i E* mark ok] margh then *B (C=A)* heedh] hiede *F* **2190.** ær] war *F* vredh] wrede *F* **2191—2192** *saknas i E* **2191.** vinir] *ä fr* viner(?) *i A (hand 2)* honu*m*] ha*n B,* th*et D,* them *F* **2192.** huart] hwar *B* ha*n*] *över raden (samma hand) i A* ma] mo*n C,* ma*n D, saknas i F* komin] *saknas i B* væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A;* ere *F* **2193—2196** *närmast efter B;* th*et* vndra badhe karl ok q*u*inna / the finna han ey huarte vte ælla innæ *A,* och lette (ho*num* letha *C*) badhæ mer och mi*n*næ / och matte ho*num* hwarke*n* engestadz fi*n*næ (ok motte ha*n* hwarge*n* stad *(över raden)* finna *C*) / th*et* vndrade badhæ karll och q*wi*nnæ / the fu*n*no ho*num* (ha*n C*) hwarke*n* wte ell*er* innæ *B,* Th*et* vndr*a*de bade karl oc q*u*inne / the matte hono*m* ingestadz fi*n*næ *D,* Effter ha*n*nu*m* letæ bode my*n*ne oc meræ / the mu*n*de ha*n*nu*m* j enge*n* stadh fynnæ *E,* the lette bode mere och my*n*ne / och matte hano*m* jnge*n* stedh fi*n*ne / thy wndret bode karle och qwi*n*ne / the fw*n*ne hanom hwerke*n* wde heller j*n*ne *F* **2197.** Hans — hwar] The leitte æpt*er* hono*m D* Hans] ho*num B* (Hans *C*), Th*er E,* tha *F* lætar] lette *B,* letha *C* han] the *D, saknas i C* kan bæzst] *så C, E, F,* ku*n*de bætzt *B, D;* ma mæst *A* **2198.** løper] løp *D* tho] tha *F,* ey *E, saknas i D* vndan] wten *E* ma mæst] *så B, E, F,* orkade mesth *D;* kan bæst (*efter ett struket* ma me) *A* **2199.** Tha] tag*er C,* Th*er E* ena langa] ein lange *D,* een lang *E,* swa en *B* (en *C*), *F*

tha fan han ij een grønan lwnd
een swen th*er* hafdhe bogha ij hænde;
han ey myk*it* til hans kænde
ok viste ænkte m*edh* honu*m* tala;
han tok honu*m* fra badhe bogha ok strala.
Om iak th*er* meer aff sighia skal,
han lop th*er* badhæ bærgh ok dal
ok skøøt th*er* diwr til sinna fødha
— han fik thøm tho ey vtan mødho —
ok aat thøm raa ræt som en høk —
han hafdhe hwarte yrter ælla løøk.
Iach haw*er* ey a*n*nat sa*n*nare hørt,
ha*n*s ætæn war før alt a*n*norlu*n*d giørt.
Han lifdhe th*er* længe for vtan brødh
ok tholde tha badhe hu*n*g*er* ok nødh.

2200. han] *över raden (samma hand) i A* grønan] grøn *F* **2201.** swen] *så B, D, E, F; saknas i A* ther] *saknas i D* hafdhe bogha] *i motsatt ordning i C* **2202.** han] hans *D* ey] inthe *C,* icke *E, F* myk*it*] *så B, D, E, F;* stort *A* hans] honom *D, E, F* **2203.** ok — ænkte] Hono*m* lyste ey lenge *D* viste ænkte] wille icky *F* m*edh*] wid*er B, E, F,* wid *C, D* honu*m*] ha*n B* tala] kænde *C* **2204.** han tok] ok tok *A,* thy tok ha*n B,* han togh *D, F,* Vte*n* tog *E* honu*m* fra] aff ho*num B,* fra hono*m D, E, F* **2205.** Om] *saknas i F* ther meer] mere th*er F* ther] *så B, E (F),* th*et D; saknas i A* meer] m*er*e *D (F)* aff sighia] sighe om *E* aff] *saknas i D* **2206.** ther badhæ] *så B, D,E,F,* badhe ij *A* bærgh] bierge *F* **2207.** ok] Ha*n D* skøøt ther] skøther *C* sinna] sin *E* **2208.** fik] *saknas i C* thøm] *saknas i E* tho ey] tok *B,* tog ey *C,* ey tha *E* **2209.** ok] han *D, E* raa] *saknas i F* ræt] *så B, F,* alt *C, E, saknas i A, D* en høk] *så B, D, E, F;* han thøm skøøt *A* **2210.** hafdhe] *F till.:* ther hwarte] ey *E* ælla] och ey *E* **2211—2212.** *Efter B, saknas i A, E* **2211.** ey — sa*n*nare] th*et* en a*n*nerlu*n*dh *D* **2212.** ætæn] eta*n*de *D* war] *saknas i C* før] føre *F, saknas i D,* a*n*norlu*n*d] [an]norled *C,* bether *D,* a*n*ner ledes *F* giørt] giort *B,* giord *C, F,* reth *D* **2213.** ther] tha *C* for] *saknas i C, D, F* **2214.** ok] ha*n D, E* tha] ther *B, F, saknas i C, D, E*

Eet litidh hws han om sidh*er* fan;
th*et* atte een ærmetæ, een armb*er* man.
Thæn ærmete vndradhe th*er* op a,
hwi han monde swa nakin ga;
han thænk*er* m*edh* sik th*et* bætzta ha*n* kan:
»Mik thykk*er* th*et* var*e* een galin man.»
H*er*ra Iwan aff honu*m* ænkte kraffde,
han angist tho for honu*m* hafdhe.
»Iak vil thik giærna for gudz skuld gifua a xxiii v.
slikt iak hafu*er* siælfu*er* vidh*er* lifua,
sadhokt brødh ok vatn, swa skal thu ga*n*ga,
thu ma hær ænkte annath fanga.»
Eet litith vindøgha var a th*et* hws;
h*er*ra Iwan sattis gen th*et* lius,

2215. han] *A, E till.:* ther (*saknas i B, D, F*) **2216**. ærmetæ] iermidh *F,* arm *E* een (2)] *saknas i E* armb*er*] fatik *B, E,* gamal *D* **2217**. Thæn ærmete] Ermedet *E* vndradhe] *så B, E, F,* vndrar *D;* thænk*er* *A* th*er*] h*er* *C, E* op a] pa *B* (wppa *C*) **2218**. monde] ther *D* swa] *saknas i B* **2219**. thænker — sik] hugxade *C* thænk*er*] huxær *B, E,* hugxade *C* m*edh* sik] *saknas i C* th*et* — ha*n*] *så B, D, E, F;* som han bæst *A* **2220**. Mik — th*et*] *så B, D, E, F;* han thænkte at han *A* var*e*] *så A, D,* were *F,* ær *B, E* **2221**. H*er*ra] h*er* *C, E* aff — ænkte] thok (tha *E*) enkte aff ho*num* *B, E,* inte aff hono*m* *D, F* kraffde] *så B, D, E, F;* krarfdhe (*efter ett struket* kwardhe) *A* **2222**. han] ermedet *E* angist tho] to angisth *D, E* for] fo*re* *B* (for *C*), *E,* aff *D* **2223**. giærna] *saknas i D* for] fore *E* skuld] *saknas i F* **2224**. slikt] tolk*it* *B* vidh*er*] vidh *D,* m*et* at *E,* wider at *F* **2225—2228**. . . .dhabrød oc watn sida*n* skal thu ga / . . th lith windugh war ther aa / . .h*et* buss h*er*re iwa*n* saath tha hoss / . .moth th*et* liwss *C* **2225**. for wand och brødh skalt thu hid gonge *F* sadhokt] Sokud *E* swa] siden *B, D, E* ga*n*ga] ga *B* **2226** *saknas i B* ma] matte *F* ænkte] icky *F* annath] *ă fr* annan(?) *i A* **2227—2228** *saknas i E* **2227**. litith] liith *B, F* vindøgha] windugh *F* var] *B till.:* ther **2228**. sattis — lius] *så D, F,* sat tha mot th*et* lius *B;* satte sik ther hoos *A*

th*et* sadhogha brødh han swa søterlika aat
som th*et* var*e* thæn bæste mat,
th*et* war thok bæxt och hart so*m* bark,
th*er* aff wart ha*n* lith*it* stark.
H*er*ra Iwan aat ee mædhan ha*n* matte
swa at ærmetin ey mera brødh atte.
Man hafu*er* th*et* stu*n*dom førra seet,
hans ætintiidh var bæt*er* reet.
Nw th*et* førstæ ha*n* mætt*er* ær
ha*n* dwald*is* ekke leng*er* th*er*,
han lop thædhan som han var stark
ok vedde diwr a the mark.
Th*et* første ærmetin th*et*ta se fik
at h*er*ra Iwan thædhan gik,
han badh til gudh ij hymerik
aff hiærta ok hwgh swa inn*er*lik,

2229. sadhogha] salghæ *B* (satuga *C*), sucknæ *E*, sorte *F* han] *saknas i F* swa] *så B, D, F; saknas i A, E* søterlika] søtlik *B*, søtilig *C, F* **2230.** var*e*] war *F* **2231—2232.** *Så B, saknas i A, D* **2231.** thok] *saknas i C, E, F* och] *saknas i E* **2232.** wart] war *F* lith*it*] icky *F* **2233.** H*er*ra] h*er* *E* ee] *så B, D, E, F; saknas i A* mædhan] mæ*n* *E* **2234.** swa at] til *E, F* ærmetin] th*e*n iermydh *F* ey mera] enctæ *E* **2235—2236** *saknas i E* **2235.** Man] Han *D* stu*n*dom] *saknas i C; B till.:* wæl seet] hørth *C* **2236.** ha*n*s ætæn haw*er* war*it* alt (alt *saknas i C*) bæt*er* reet *B*, hans eta*n*de war alth bet*er* reith *D*, hans madh war alt bedre til redh *F* **2237—2238.** *Efter B, saknas i A* **2237.** th*et* — ha*n*] tha h*er* iwan *D* **2238.** dwald*is* — leng*er*] icky lenger dueldes *F* **2239.** lop] løp*er* *B, E, F* **2240.** ok] at *B, E* vedde] letæ *B*, beda *C*, wærie the *E* a the] a thera *B*, alt i then *D*, j ødæ *E*, a the øde *F* **2241.** Th*et* første] Tha *D* Th*et*] *saknas i E* th*et*ta se] th*et* seæ *B* (see *C*), ath sigh *E*, th*et* ath see *F* **2242** *saknas i B* h*er*ra] h*er* *D, E* **2243—2244** *saknas i D* **2243.** ij hymerik] *över och efter ett struket* swa nadherlik *i A (samma hand); ij dubbelskrivet* **2244.** inn*er*lik] my*n*nelig *F*

han matte honu*m* the nadh*er* tee
at han skulde honu*m* ey optar*e* see,
thy at ha*n* engen skipilsse aff ho*num* fan
wtan ha*n* ware en galen man.
Tho at h*er*ra Iwan viste ey væl
han giordhe tho ey for vtan skæl:
æ mædhan han ij skoghin var
eet diwr han hwar dagh til ærmeta*n* bar
— th*et* giorde ha*n* sid*en* och ekke før —
och lagde th*et* for ærmæte*ns* dør.
Ærmetin tok the diwr til siin
ok køpte honu*m* badhe brødh ok viin;
th*et* køt ha*n* badhe stekte ok søødh
ok honu*m* geno*m* th*et* vindøghæ bøødh,
gaff ho*num* th*et* badhe het och kalt,
thok haffde ha*n* hwarke*n* pip*er* ell*er* salt;

2245. Han badh gudh ath th*et* sculle skee *D* han] Ath han *E* **2246.** at] th*et* *E, saknas i F* skulde] fenge *D* honu*m* — optar*e*] aldre ha*n* optar*e* *B* (ha*n* *saknas i C*), hanom aldrig affther *F* **2247—2248.** *Efter B, saknas i A* **2247.** at] *saknas i C, E, F* engen] *C till.:* the, *F:* a*n*nen aff] a *C, E* **2248.** wtan] æn *E,* a*n*ned en *F* ha*n*] *så D, E, F;* so*m* th*et* *B,* th*et* *C* ware] war *C, E, F* **2249.** Tho] thy *B* (tho *C*) at] *saknas i F* h*er*ra] h*er* *C, D, E* **2250.** tho ey] ey tha *E, F* for] *saknas i C, D* **2251.** æ] *saknas i F* **2252.** hwer dagh ha*n* iet dywr thid bar *F* han] *saknas i E* til] han *E* **2253—2254.** *Efter B, saknas i A* **2254.** th*et*] *så D, E, F;* them *B* for] foræ *E* **2255.** the diwr] them in *C,* th*et* *E,* th*et* dywr *F* **2256.** brødh] miodh *D, E* **2257.** th*et* — badhe] *så B, D, F,* ha*n* ha*nnum* bodæ *E;* th*et* sama køt han *A* **2258.** ok] han *B* honu*m*] sida*n* *D* geno*m* — vindøghæ] *så B, D, F;* th*et* genom vindøghath *A, C,* ge*m*me*n* vinduet *E* **2259—2260.** *Efter B, saknas i A* **2259.** ho*num* th*et*] th*et* hanom *F* th*et*] *saknas i D, E* **2260.** thok] men doo *F*

han thænte honu*m* til alla mata,
han thordhe han ey in til sik lata.

Wilin ij nu høra, iak sigh*er* ij fra
huru h*er*ra Iwan sowande la
vnd*er* een lind hoos væghin stær.
Een frugha kom tha ridhande thær,
m*edh* hænne ridhu io*m*frughor thre,
th*er* man ville vænasta see.
The ena aff sin gangara stoodh
ok vilde see thæn riddara goodh.
Hon war aff th*en* fr*vr* skaræ
th*er* ha*n* før mo*n*de h*er*ra ow*er* waræ.
Hon skodde a honu*m* badhe hals ok ænne,
hænne thokte so*m* ho*n* skulde han kænna;
hans hwdh var swart, th*et* sigh*er* iak thik,

2261. thænte] *ä t* thiænte *(hand 2 har till.* i *över raden) i A,* thiæntæ *B,* tente *D,* tenctæ *E,* thinte *F* til] i *D* **2262.** han — ey] thok torde ha*n* ey ho*num* *B,* oc thorde tho ey *D,* och torde ha*n*num ey *E, F* til sik] *saknas i C, D* **2263.** nu] *saknas i C, D, E, F* sigh*er*] *C, E, F till.:* id*er* ij] *saknas i F* **2264.** huru] huar *E* h*er*ra] h*er* *C, D, E* **2265.** stær] *så B,* staar *A, D, F,* stodh *E* **2266.** Een — tha] Tha kom en frwe *E* **2267.** ridhu] red *F,* riidhe *D,* rikæ *B; A ensam till.:* the io*m*frughor] jo*m*fr*vr* *B, D* **2268.** the wæniste th*er* *(saknas i E)* ma*n* wilde see *B, E,* the veniste ma*n* vil (wille *F*) m*edh* øgo*n* se *D, F* **2269.** gangara] gonger *F* stoodh] *efter ett struket:* steegh *A;* stegh *B* **2270.** hon wilde see hwat ho*num* gik til ledh *B* vilde] *A, E till.:* ther thæn] en *E* riddara] ridder *F* **2271—2272.** *Efter B, saknas i A* **2271.** Hon] *så C, D, E, F;* ha*n*(?) *B* fr*vr*] fruæ *D, E, F* **2272.** th*er*] *saknas i F* før monde] mu*n*de fyr (føre *E*) *D, E,* føre mwn *F* før] *så C, saknas i B* ow*er*] *saknas i C* **2273.** skodde] skodade *D* a] *saknas i D, F* badhe] *saknas i D* **2274.** hænne] och *B, D, E, F* skulde — kænna] hono*m* kende *D* han] ho*num* *B* (ha*n* *C*), *(D), E, F* **2275.** hwdh] howdh *B,* hoffwdh *D, E* thik] *saknas i F*

thy var han ey kænnirlik.
Hade ha*n* haffth tholigh klæde th*er*æ
som ha*n* war fyrre wa*n* ath bæ*re*,
tha hade ho*n* hono*m* fyrre kenth,
nw var ha*n*s skipilse al vm vendh.
Tha ha*n* naken for h*en*ne la
the jo*m*fr*v*a gørllæ a ha*n* sa
och vardh tha var ij thæn sama riidh
eet ar th*et* han hafdhe fangith ij striidh
ok kænde thaghar genast han
at th*et* monde vara h*er*ra Iwan
och bar th*er* engen iæff wppa
at th*et* monde ey wæræ swa.
Th*et* thokte hænne vnd*er* væra
hwi han swa nakin ligg*er* thæ*re*
ok signar sik th*er* hon staar

2276. han] *saknas i C* ey kænnirlik] ga*n*tze wkenneligh *E* ey] ekke *B, D,* jnkted *F* **2277—2280**. *Efter D, saknas i A, E* **2277**. tholigh] tøllige *F* **2278**. war] *saknas i C* fyrre — ath] wan alt førre *B* **2279**. hon] *saknas i B* (hon *C*) fyrre] wel føre *F,* st*r*ax *B,* tag*er C* **2280** *saknas i B* skipilse — vm] skabelse alt for *F* **2281—2282**. *Efter B, saknas i A* **2281**. Tha] thag*er C,* Th*er E, F* for] foræ *E* **2282**. jo*m*fr*v*a] iomffrv *C,* jo*m*fru*n D, E, F* gørllæ] grangẏvelig *F* ha*n*] ha*n*nu*m E, F* **2283**. och] *så B, D, F;* hon *A, E* vardh] worte *F,* war *B, E* tha] *saknas i E* ij] at *B* (i *C*) thæn] *saknas i E* riidh] tith *E, F* **2284**. ar] ærre *B,* er *D,* saar *C* th*et*] so*m D, E, F, saknas i B* **2285**. thaghar] tha *B* (thag*er C*), *D, F* genast] genstan *B, D,* geniste*n E, saknas i F* han] then edle man *F* **2286**. th*et*] ha*n B* monde vara] war *F* monde] mottæ *E* h*er*ra] h*er D, E, saknas i B* **2287—2288**. *Efter B, saknas i A, E* **2287**. bar] haude *F* engen] ickẏ *F, saknas i C* iæff] æff *D,* twiffl *F* wppa] *så C, D, F;* pa *B* **2289**. hænne] *B, F till.:* eth **2290**. swa] *saknas i B, D* nakin ligg*er*] ligg*er* naken *B* thæ*re*] *så D, E, F;* hære *A, B* **2291—2292** *saknas i E* **2291**. signar] *så B, D, F;* signadhe *A* ther] tha ther *B,* ther som *F* staar] stær *B,* stod *C*

at værldin stu*n*du*m* swa vnd*er*lika gaar
och giorde thok so*m* en wis q*wi*nnæ:
hon wækte ey ha*n* at th*et* sa*m*ma si*n*næ.
The io*m*frugha steegh sidhan a sin hæst a xxiiii r.
ok reedh thædhan so*m* ho*n* ma mæst
thiit som hon sina frugho fan
ok sagdhe hænne aff thæn ædhlæ man;
m*edh* grata*n*de øgon och ømkelik tala
k*er*dhe hon thæs riddar*e* sorgh och qwala:
»Miin kæra frugha, iak sigh*er* swa,
han var en fromar*e* æn andre twa;
th*et* magho frwr ok io*m*frwr kæra
at han swa ønkelika ligg*er* hæræ,
thæn bæsta riddara man æn fan,
kon*ung* Yrians son h*er*ra Iwan.

2292. at] hui *D,* th*et* *F* stu*n*du*m*] segh *F, saknas i D* vnd*er*lika] wnd*er*lig *C* gaar] gær *B* **2293—2294**. *Efter B, saknas i A* **2293**. och] Hu*n* *E* thok] tha *F, saknas i E* en] *E till.:* ful **2294**. ey ha*n*] hono*m* ey *D, E, F* sa*m*ma] *saknas i E, F* **2295**. The — sidhan] tha stegh jo*m*fr*v*æn *B,* then jo*m*ff*rv* stegh tha *C, D,* The jomfru sættis *E, F* **2296** ok reedh] hu*n* ridær *E; A ensam till.:* sidhan thædhan] hædin *C* ma] matte *B* (mo *C*), *D, F* **2297**. som] *saknas i B (ej i C)* sina] sin *E, F* frugho] ff*rv* *C* **2298**. ædhlæ] nakna *B,* gode *E* **2299—2300**. *Efter B, saknas i A, E* **2299**. ømkelik] ønkelige *D* tala] *ä fr* talan *i B,* tala*n* *C, D* **2300**. riddar*e*] ridders *F* sorgh och] *saknas i D, F* qwala] *så C, F,* qualan *D;* duala *B* **2301**. frugha] ff*rv* *C, D* **2302—2368** *saknas i E genom bladförlust* **2302**. en] *ändrat i A, troligen från* æn *(hand 2?),* iene *F, saknas i D* fromar*e*] fræmbre *B* andre] wij *F* **2303**. magho] ma *D* frwr] frwere *F* io*m*frwr] iomfrwer *F* **2304**. at] th*et* *B, F* ønkelika] ømkelik *B, F* **2305**. thæn] *saknas i F* riddara] ridder *F* man æn] ma*n* ee *B,* ther ma*n* *D, F* **2306**. kon*ung*] *så B, D, F,* konu*n*gx (*eller* konu*n*g-xens) *A* Yrians] *över raden (samma hand) i A;* ørians *C,* jøria*n*s *D,* wrians *F* h*er*ra] h*er* *C, D*

Iak kan mik ey th*er* a forstanda
huath honu*m* ær nu komith til handa,
vtan th*et* see for stolta q*ui*nna
at han hafu*er* mist badhe vit ok sinne.
H*er*ra gudh ij himerik
gafue at hans skipilsse varo nu slik
som snimarsta tiidh iak han sa
ok vilde sidhan gøra swa
ena stu*n*d nær idh*er* at væra,
tha hæmpdis han skøt thænne kæra
th*er* Arlans iærl giorde id*er* a moot,
swa at aldrigh han thæs finge boot.
Matte ha*n* hiælp och helso fanga
swa at ha*n* war*e* før ridhæ och ga*n*ga
och dwald*is* sid*en* m*edh* idh*er* en riid,
tha løste ha*n* snart all id*er* q*wi*dh.»

2307. ey — a] ey ther aff *A,* ther a ey *B,* ey *D,* ther ey aa *F* **2308.** nu] *saknas i D* **2309—2310.** wtan th*et* for*e* (for *C*) stoltæ q*wi*nnæ see / th*et* ha*n* hawer fang*it* myk*it* wee *B* **2309.** th*et*] *ä fr* the *i A* see] er *F* **2310.** at] th*et D, F* **2311.** H*er*ra] o h*er*re *F* **2312.** gafue at] gawid *F* skipilsse] *så B, D,* skickels *F;* skapilse *A* varo] war *F* nu] *saknas i D* **2313.** snimarsta] siid*er*stæ *D,* sisten *F* tiidh] sinne *C; B till.:* ther han] hon*om D, F* **2314.** vilde] *F till.:* ha*n* **2315.** ena] jen *F* nær] hos *B, F* at] *saknas i B, D* **2316.** hæmpdis] he*m*pde *B, D,* heffnede *F* skøt] *så C, F,* snart *B, D;* væl *A* thænne] then *F* **2317.** Arlans] *så A, C,* ærlanas *B,* arlians *D,* ierllandsz *F* giorde id*er*] *så B, F;* hafu*er* idh*er* giort *A,* haffu*er* giorth id*er D* a] *saknas i D* **2318.** aldrigh — finge] ha*n* finge thæs aldre *B,* ha*n* aldre fenge *D,* han fek thisse aldrigh *F* **2319—2322.** *Efter B, saknas i A; 2319—2320 saknas även i D* **2320.** at] *saknas i F* ware] war *F* før] *F till.:* bode **2321.** och — sid*en*] duald*is* ha*n D* en] ena *D* riid] tidh *F* **2322.** ha*n*] *saknas i C* snart] skøt *C,* snarligh *F* id*er*] *så D, F,* thin *C;* sin *B* q*wi*dh] qwida *C*

The frugha swaradhe hænne tha:
»Hafuin th*er* ængin iæff op a,
ma han hær swa længe bidha
mædhan vi maghom heem at ridha,
iak trøst*er* mik m*edh* fullan skæl
th*et* iak ma honu*m* hiælpa væl.
Mik ko*m*b*er* nu væl ij hugha,
iak hafu*er* the smørilse th*er* honu*m* ma dugha,
th*er* mik gaff Murina, the visa q*ui*nna,
mik hopar iak ma thøm hema finna;
jach haw*er* th*et* m*edh* sa*n*no sport,
ee hwo m*edh* them ward*er* smorth,
the drifua owit aff hans hiærna;
iak vil thøm honu*m* sænda gærna.
Nw sky*n*dom os hem, mi*n* hiærtæ kær*e*,
och dwælio*m*s ekke leng*er* hæræ!»
The fru ridh*er* heem th*et* mæsta hon ma,

2323. frugha] ffr*v* *C* **2324.** Hafuin] haff *D* ther] *saknas i B* iæff] æff *D,* twiffl *F* op a] pa *B* (wpa *C*) **1325.** hær] ther *F* **2326.** th*et* thu kant til hanom ride *F* mædhan] ath *D* at] til war*e* *B,* til wor *C, D* **2327.** trøster] trøste *B* fullan] full god *B,* fuld got *F,* fulla *C, D* **2328.** th*et*] ath *D* iak] och *B* (jagh *C*) ma] ka*n* *F* **2329.** komber] *A ensam till.:* ok nu væl] wæl nw *C,* th*et* nw *D,* fuld wel *F* **2330.** hafu*er*] agher *B* the] then *B, D, F* ther] *saknas i C, D, F* ma] *saknas i B* (mo *C*) **2331.** ther] som *F* Murina] mwrne *F* visa] stolt. . *C,* stalte *F* **2333—2334.** *Efter B, saknas i A* m*edh* sa*n*no] sa sa*n*nelige *D,* for sa*n*nen *F* m*edh*] for *C* sport] hørth *D* **2334.** ath huilken s*om* warder ther m*edh* smørth *D* m*edh* — ward*er*] ther worder m*et* he*n*ne *F* **2335.** the — owit] ther driwer w widh wd *F* hiærna] *ändrat till eller från* hierte *i F* **2336.** iak — honu*m*] och wil iach them ho*num* *B,* jek vil hono*m* them *D,* th*et* wil iech hanom *F* sænda] hielpe *D* **2337—2338.** *Efter B, saknas i A* **2338.** och lader os here ey lenger were *F* och dwælio*m*s] vy duæles *D* **2339.** fru] frv*æ* *B* (ffrv *C*), *D, F* ridher] red *C* heem] *saknas i D* mæsta] beste *F*

he*rr*a Iwan the*r* efft*er* sowande la.
Een budhk hon aff sinne kisto tok
ok fik the høwizsko io*m*fru klook,
ware honæ the*r* sid*en* widhe*r*:
»Thu skalt nw *gøre* so*m* iach tik bid*er*!
Smør honu*m* badhe howdh ok haar
ok føør budhkin ate*r* sidhan til vaar;
smør han ey meer, lat mik th*et* høra,
th*et* iak hafue*r* sakt, th*et* skal thu gøra,
thy at all the gæld the*r* honu*m* gar nær
hon ij hans hofdhe mæst al stær».
Hon loot hænne riik klædhe faa
ther een riddar*e* matte m*edh* æro*m* ij gaa
ok the*r* til godha gangara twa
thæn riddar*e* ok hon skuldo ridha op a,
hwat iach the*r* mer*e* aff sighiæ will,
och alt th*et* eno*m* riddar*e* hør*e* till.
The io*m*fru bradhlika thædhan reedh

2340. he*r*ra] Her *C, D* ther] *saknas i D* efft*er*] *så B, D, F;* at*er A* **2341.** sinne] sin *B, F* **2342.** the høwizsko] hw*n* then then *F* **2343—2344.** *Efter B, saknas i A* **2343.** ware] Oc va*re D,* hw*n* warede *F* ther siden] sida*n* ther *D,* siden *F* **2344.** so*m*] huath *D* tik] *saknas i D* bider] *så D, F;* biud*er B* **2345.** Smør honu*m*] smøre hanom nw *F* **2346.** budhkin — sidhan] siden budken efft*er B,* s. b. hem *C, D, F* **2347—2348** *saknas i D* **2347.** han] ho*num B, F* meer] mere *F* **2349.** at] *saknas i F* gæld] gielne *F* ther] so*m D, F* gar nær] *så B, F,* ner gar *D;* staar nær *A* **2350.** ij — al] all mæst j ha*n*s howdh *B, D* (*som saknar* all), *F* stær] *haken på* æ *delvis utplånad i A,* star *D, F* **2351.** riik] rikæ *B, F* faa] skeræ *D* **2352** *saknas i F* ther] *saknas i B, D* ij] *saknas i B* gaa] wær*e D* **2354.** riddar*e*] ridder *F* hon] io*m*fru*n D* op a] pa *B,* aa *F* **2355—2356.** *Så B, saknas i A* **2355.** ther] eder *F* mere aff] aff me*re D* mer*e*] mer *C* **2356.** eno*m*] en *D, F* riddar*e*] ridder *F* **2357.** io*m*fru] jo*m*frva *B* (*C*=*A*) bradhlika thædhan] teda*n* bradelige *D* bradhlika] bradelik *B, F*

ok mykla glædhi ij hiærtadh beedh
th*et* hon thæn riddara for*e* sik fan.
»Iak vil thik hiælpa hwath iak kan!» a xxiiii v.
Hon steegh aff baak ok til hans gik
ok giordhe th*er* ij vadhelik,
th*et* hon thordhe ga til han
ther hon viste vara een galin man.
Hon smordhe a honu*m* badhe howudh ok foot
ok radde honu*m* alt hans komb*er* boot
fra ha*n*s howdh ok til hans ilia;
th*et* giordhe hon for godhan vilia.
Hon vilde honu*m* giærna hiælpa aff nødh,
thy glømde hon th*et* hænna frugha bødh;
æn tho the budhka hafdhe varith tij,
hon hafdhe th*er* ænkte latith ij.
The io*m*frugha tok thæn riddara een
ok lagde han thiit som solin skeen;

2358. mykin glædi ho*n* tha beidh *D* ok] hon *B* hiærtadh] hiærtæ *B* **2359.** th*et*] ther *B, F* riddara] ridder *F* for*e*] for *B, D, F* **2360.** hwath] ee hwat *B* **2361.** steegh — baak] steigh aff sin hesth *D*, sadh aff hesten *F* ok] hon *C* hans] hono*m* *D* **2362.** giordhe] *saknas i C* ther ij] ther j thok (swo *för* thok *C*) *B*, hon tha *D*, do ther j *F*; *A till. (hand 2 över raden):* swa vadhelik] vnd*er*ligh *D* **2364.** ther — vara] hon wiste ha*n* war (*saknas i C*) *B*, meda*n* ha*n* var *D*, then hw*n* wiste were *F* **2365.** a] *saknas i B, D, F* honu*m*] *saknas i F* badhe] *saknas i D* **2366.** radde] redh *B*, ræd *C* honu*m*] *saknas i F* alt] all *B*, alle *F* komber] kømb*er* *B*, kymber *C*; iammer *D* **2367.** howdh] foth *D* **2368.** hon] *B, F till.:* alt for] for*e* *B* (for *C*), aff *F* godhan] god *F* **2369.** honu*m*] *saknas i E* **2370.** th*et*] hwat *B, D, F* hænna] then *B*, sin *F* frugha] ffr*v* *C* **2371.** Hade the butke varith fler en tii *D* æn — budhka] Th*et* budkenne *E* tho] thok at *B* the budhka] then bwdk *F* **2372.** ther — latith] inte lath*et* apt*er* *D* latith] leffned *F* ij] vare vti *E* **2373.** io*m*frugha] jomffr*v* *C, D, E* riddara] ridder *F* **2374.** ok] *saknas i D* lagde] *så B, D, E, F;* bar *A* han] hono*m* *D, E, F* thiit] ther *F*

tha han værma aff solinne fik
all ha*n*s ørsl honu*m* for gik.
Hon lagdhe ha*n*s klædhe nidh*er* th*er*
ok sidhan bort ij skoghin gær
ok staar th*er* nær ok seer th*er* til
huath nadh*er* gudh honu*m* gifua vil.
Tha een litin stu*n*d for gik
alt sit vit han at*er* fik.
Han vaknar tha ok thænk*er* a
hwi han th*er* swa nakin la
ok blygdhis miok thæn ædhle man.
»A he*rr*a gudh», tha mælte han,
»huath vnd*er* mik til komith ær,
hwi iak hær swa nakin stær».
Han sa sik aldra væghna om kring
ok thokte th*et* vara een vnd*er*lik thing
at the rikasta klædhe æ magho væra
lagho tha nær honu*m* thære.

2375. tha] tag*er* *C*, Ther *E*, *F* solinne] solen *B* (solene *C*), *E*, *F*, he*n*ne *D* **2376**. all] alth *D*, *F* ørsl] ørlæ *B*, ørla *C*, owith *D*, *F*, galscap *E* honu*m* for] aff hono*m* *D* **2377**. nidh*er* th*er*] hoos hano*m* ner *F* **2378**. sidhan] *B till.:* hon bort — skoghin] j skowen hw*n* bort *F* gær] *haken på æ utplånad i A;* gaar *D*, *E*, *F* **2379**. ok] Hon *D*, *saknas i B*, *E*, *F* ther (1)] *saknas i D* **2380**. nadher] nadho*m* *B* gudh honu*m*] ho*num* gudh *B* (*C*=*A*) **2381**. stu*n*d] *A ensam till.:* ther, *E:* th*et* **2382**. at*er*] efft*er* *B* (ather *C*), ther *E* **2383**. thænker] huxar *B*, *E*, *F* **2385**. blygdhis] blygis *C* miok] myk*it* *B*, *E*, fasth *D*, tha *F* ædhle] nakne *B* **2386**. A] aok *C*, o *E*, *F*, *saknas i D* tha] sa *F* mælte] *ä t* sagdhe (*hand 2 över raden*) *i A;* sagde *B*, *D*, *E*, *F* **2388**. stær] *haken på æ delvis utplånad i A;* ær *D* **2390**. thokte th*et*] tottet *C*, *E* een] *saknas i B* (eth *C*) vnderlik] wnd*er*ligit *C* **2391**. at] *saknas i E* æ] so*m* *D*, ther *E*, *F* magho] ma *B*, matte *D*, *E*, *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A*, waræ *B* **2392**. lagho] the loghe *E* nær] hos *B*, *D*, *E*, *F*

Han tok the klædhe ok drogh op a
ok sik aldra væghna om markina sa,
om th*er* var*e* antiggia man ælla q*ui*nna
th*er* honu*m* matte hiælpa at th*et* sama sinne;
ha*n*s soot haffde giort ho*num* swa myky*n* wa*n*da
at ha*n* war ey før opp at standæ.
Tha the io*m*frugha th*e*tta sa
at han hafdhe siin klædhe op a,
hon vilde ey læng*er* løna sik;
hon thaghar genast til hans gik
ok loot sik th*et* oku*n*nykt væra
at hon hafdhe førra varith th*er*a.
Tha han hænne sa tha var han gladh
ok beddis hiælp aff hænne ij stadh:

2393. op a] pa B (C=A) **2394**. sik — væghna] alle wegne segh F markina] marke*n* B, E, F, kringh D **2395**. th*er*] th*et* C var*e*] var E, F antiggia] a*n*nar hwart B, annat C, ænte*n* E, noge*n* anten F man] karll B, D, karle F **2396**. th*er*] so*m* D, E matte] mu*n*dæ E, haude F hiælpa] hulped F at] j F, *saknas i E* th*et*] thẏ F, *saknas i B* sama] *saknas i E, F* **2397—2398**. *Efter B, saknas i A* **2397**. soot] sorgh E giort ho*num*] *orden i denna ordning i D, E, F, motsatt i B* **2398**. at] th*et* F ey] ingestadz D opp] *saknas i D, F* standæ] gange D **2399**. Tha] st*r*ax B, thag*er* C, Ther E the] thenne C io*m*frugha] io*m*frun D, E, F, frva B **2400**. at] th*et* C, E, F siin] sinæ B (sin C), E, *saknas i F* op a] pa B (C=A), a D, F **2402**. hon] wta*n* B, ok C, D, F, æn E thaghar genast] tha i stade*n* B, tag*er* gensta*n* C, gensta*n* tha D, tagen geniste*n* E, tha giensten F hans] ho*num* B (C=A), D, E, F **2403**. ok] hon D, E oku*n*-nykt] vkinth E væra] *haken på æ delvis utplånad i A*, varæ E **2404**. at] th*et* F haffde førra] førre (før E) haffde B, D, E, F **2405**. Tha] tag*er* C, Ther E, F var] wart B, worte F **2406**. beddis hiælp] hiælp bed*is* C hiælp — hænne] af henne hielp E

»Ædhla io*m*frugha, for idhra æra
hiælpin mik mædhan ij ærin hære,
mi*n* makt ær mik swa ga*n*gen fra
th*et* iach mik ey siælffu*er* hiælpæ ma.»
The io*m*frugha moot honu*m* thagdhe
ok loot sik ey høra huath han sagdhe.
»Jomfrugha, iak bed*is* aff idh*er* æn, a xxv r.
j gørin th*et* badhe for gudh ok mæn,
hiælpin mik mædhan iak thorff vidh*er*,
th*et* ær the bøn iak idh*er* bidh*er*.»
Hon hiolt twa gangara ij sinne hænde
oc loot som ho*n* han ey kænde;
hon talade til ha*n*s swa dygdh*er*lik:
»Huath vilin ij, kære h*er*ra, mik?»
»Jak kan mik ey for idh*er* kæra,
huru ønkelika iak ligg*er* hære.

2407. Ædhla] Ærligh *E* io*m*frugha] jo*m*fr*v* *B, D, E, F* for — æra] mæd*en* j ærin hæræ *B, D* **2408.** mædhan — hære] for idhræ æræ *B, D* mædhan] imen *E*, men *F* ærin] er *F* **2409—2410.** *Efter B, saknas i A* **2409.** fra] fra*n* *E*, i fra *D* **2410.** th*et*] At *E* ey siælffu*er*] siælffu*er* ey *C, E*, selff ey *F* ma] kan *E* **2411.** io*m*frugha] jomffr*v* *C, D, E, F* **2412.** ok] hon *D* loot — høra] lod som hw*n* hørde ey *F* loot sik] lotz *B, D*, loth *E* han] hu*n* *E* **2413.** Jomfrugha] Jomffr*v* *C, D, E, F* bed*is*] *så B, D, E, F;* bidh*er* *A* **2414.** j] *så B, D, F; saknas i A, E* for] fo*re* *B* (for *C*) **2415.** mædhan] men *B, F*, med*h* *C*, *saknas i E* **2416.** bøn] *C till.:* ther idher bidher] bedes aff eder *F* **2417.** gangara] ganger *F* sinne] sin *F* **2418.** oc] *så D, E, F;* hon *A, B* loot] lotz *B, D* (loth *C*) ho*n*] *till. över raden i A (samma hand)* han] honom *D, E, F* ey] ekke *B, E, F*, inte *D* **2419.** talade — ha*n*s] *så B*, talade til hono*m* *D, E*, taler til hano*m* *F;* swaradhe honu*m* *A* **2420.** vilin ij] willẏ *F* kære h*er*ra] mi*n* kære *B (C=A)* **2422.** huru] swa *B* ønkelika] ømkeligh *B, F*

Om j wilin swa ærligh gøræ,
thæn gangara th*er* ij lidug føra,
vilin ij mik han nu hær gifua,
iak vil th*et* for thiæna, om iak ma lifua.»
Dygdhelika monde the io*m*fru swara:
»Iak vil vidh*er* idh*er* han ey spara,
th*et* skal æpt*er* idhan vilia vara,
om ij vilin hædhan m*edh* mik fara.»
»Nu bidh*er* iak idh*er*, io*m*frugha kæra,
sighin mik hwart th*et* skal væra?»
The io*m*frugha swaradhe honu*m* tha:
»Til een borgh hær skampt ij fra,
thit skulo*m* wi ridhæ och ekke ga*n*ga;
th*er* magen j glædi och ske*m*pta*n* fa*n*ga.»
»Kæra io*m*frugha, tha spør iak thik,
thørfuin ij nakra thiænist aff mik?»

2423—2424. *Verserna i denna ordning i B, D, E, F; motsatt i A* **2423.** *Så B, D* (vilde *i st. f.* vilin, erlige *i st. f.* ærligh), *E* (ærlige), *F;* kæra io*m*fru vilin ij swa gøra *A* **2424.** gangara] gonger *F* ther ij] i ther *D, F* lidug] *så B, F;* lidhugha *A, D, E* **2425.** vilin ij] weli *C* han] honom *D, E, F* nu hær] her nw *B*, nw *E, saknas i D, F* **2426.** vil] skal *B, E* th*et*] hanom *F* om] mæden *B*, m*edh C*, nw mæn *E* **2427.** Dygdhelika] Dydeligh *E, F*, dyglig *C* io*m*fru] iomf*r*va *B (C=A)* **2428.** vidh*er* — ey] ha*n* ey wid*er* idher *B*, honom ey vidh ider *D, F*, ha*nnum* ey m*et* ether *E* **2429.** th*et*] Jek *D* vara] wæræ *B, F* **2430.** hædhan — mik] m*edh* mik hædin *C, D* **2431.** io*m*frugha] jomff*rv C, D, E, F* kæra] ger*n*æ *E* **2432.** sighin] j s. *E* hwart] huor*e E* væra] *haken på æ delvis utplånad i A;* wara *C, E* **2433.** io*m*frugha] iomff*rv C, D, E, F* **2434.** een] *E till.:* liden hær — ij] ey lankth i *D*, h*er* lidet j *E*, ey langt here *F* hær] ey *C* **2435—2436.** *Efter B, saknas i A* **2435.** skulo*m*] vile *D* **2436.** magen j] moge wi *C, D* ske*m*pta*n*] kæmpta*n C*, ga*mm*e*n E* **2437.** io*m*frugha] iomff*rv C, D, E, F* tha — iak] spyr jek *D*, jech spør nw *E*, th*et* seyer iech *F* **2438.** thiænist] teniste *D, E, F*

The io*m*frugha swaradhe honu*m*: »Ia,
sann*er*lika, h*er*ra, th*et* ær alt swa.
Iak weet th*et* m*edh* rættan san
th*et* ij ærin thæn fræmste man;
ij langa stu*n*d ma th*et* ey væra
at ij vardhin før*e* idh*er* vapn at bæra.
Nw stigho*m* a bak, wi magho*m* ey bidhæ,
wi wilo*m* genstæn til hus*it* ridhæ.»
The ridho bort ok giordho swo;
tha ko*m*mo the fara*n*de til een bro,
th*er* vnd*er* lop een digh*er* aa;
the io*m*fru tok th*en* bwdke*n* tha
ok kastadhe ij thæn starka strøm;
h*er*ra Iwan gaff thæs ække gøm.

2439. io*m*frugha] iomffr*v* *C, D, E, F* Ia] tha *F* **2440.** sann*e*rlika] sa*n*nerlik *B, F* h*e*rra] *saknas i F* alt] ræt *B, E, saknas i F* **2441.** th*et*] *F till.:* doo rættan] mi*n*a *B* (rætta*n* *C*) **2442.** th*et*] at *B, D, E, saknas i C* ij ærin] thu ær *B, F* thæn fræmste] en fromb*er* *B, D, E,* ie*n* from *F* **2443—2444** *saknas i D* **2443.** langa] longh *F* ma] ka*n* *E* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **2444.** ij vardhin] thu ward*er* *B, F* vardhin] voræ *E* føre] før *B, E, F* idher] thin *B, F, saknas i E* **2445—2446.** *Efter B, saknas i A* **2445.** stigho*m*] stiger *E,* stey *F* bak] hest *E,* hesten *F* magho*m*] ma *F* ey bidhæ] th*et* gora *C* **2446.** wi — genstæn] Nu skulle nu geniste*n* *E* wilo*m*] skulen *D* **2447.** ridho] ridhæ *B,* rida *C,* ride *D* ok] the *C, D* giordho] gøræ *B* swo] swa *B* **2448.** tha — fara*n*de] *så B* (koma *C*), *D, F,* the ko*m*me farende *E;* the komo sidhan *A* een] then *F* **2449.** digh*e*r] stor *B* (digher *C*), *D, F,* ful stoor *E* **2450.** the io*m*fru] och io*m*fr*v*en *B* tok] ho*n* togh *D* th*e*n] *så B,* the *A, E, saknas i D, F* bwdke*n* tha] *så B, D, F,* budhka twa *A, E* **2451.** ok] ho*n* *B* kastadhe] kaste *F; B till.:* ha*n* *(saknas i C), F:* hanom thæn starka] ein starka*n* *D* **2452.** h*e*rra] h*e*r *D, E* thæs ække] thæs ey *B (C=A)* thes inte *D,* th*et* ickẏ j *F*

Hon vilde sina orskyld ther m*edh* gøra,
æn frughan monde æpter budke*n* spøria.
The ridhu nu fast m*edh* dagher var liws,
the komo tha skiotlika til th*et* hws.
The frugha siælff moot honu*m* gik,
m*edh* mykle æro hon han vntfik.
The frugha til the io*m*frugha saa
ok badh hænne hemelika til sik ga:
»Sigh nu th*et*, miin kæra, mik,
huar ær thæn budhk*er* ther iak fik thik?»
»Miin kæra fru, th*et* skulin ij tro,
min gangar*e* styrte a eenne broo,
mik bars ey bætt*er* aat æn swa, a xxv v.
then butk vnfiøll mik ij thæn aa.»
The frugha vardh vredh a thæn q*ui*nna:

2453. sina — m*edh*] ther m*et* sin orsage *E,* sin orsagh ther m*et* *F* sina] sin *B, D* **2454.** æn] om *B, D, E, F* monde] ku*n*de *B, D,* vilde *E, F* æpt*er*] at *C, E, F* budke*n*] *så B, D, E, F;* budhkana *A* **2455.** ridhu] riide *D* nu] *saknas i C, E, F* m*edh*] men *B* (m*edh* *C*), *E,* meda*n* *D, F* dagher] dagen *B, D, E, F* **2456.** the] och *B* (the *C*), *D,* ath the *F* komo] komæ *D,* ka*m* *F* tha] swa *B, saknas i D, E, F* skiotlika] raskelik *B,* rasklig *C,* raskelige *E,* snarlige *D,* skiødeligh *F* til] for *F* **2457.** siælff] selfu*er* *E; B till.:* wt moot] imodh *E* **2458.** æro] kerleik *D* han] hono*m* *D, E, F* **2459.** frugha] ffr*v* *C* io*m*frugha] jomffr*v* *C, D, E, F* **2460.** hemelika] hemelik *B, D, F* **2461.** th*et* — kæra] mi*n* kæræ th*et* *B,* my*n* kær*e* hær til *E* **2462.** huar] hware *F* thæn] *saknas i E* budhk*er*] budken *B, E,* butk *C, D, F* ther] so*m* *D, saknas i B* (ther *C*), *F* **2463.** fru] frwæ *E, F* **2464.** gangar*e*] gonger *F* styrte] scrydæ *E* a] uppa *D,* pa *F* eenne] *ä fr* inne *i A (samma hand över raden);* en *B,* then *D, E, F* **2465.** bars — aat] *så B, D, E* (ather *i st. f.* aat), *F;* kom ey bæter til *A* swa] swo *B, D* **2466.** then — mik] *så B, D, F,* budken vtfiæll mek vth *E;* æn budhkin fiol nidher *A* **2467.** frugha] fru *D* vardh] wart tha *B,* vor *E,* worte *F* a] nw po *E,* appa *F, saknas i B*

»Iak veet th*et* vi han aldre finna,
thu hafu*er* mik giort digh*er* skadha!»
»Miin fru, th*et* staar til idhra nadhe.»
»Iak thænkte mik th*et* til hiælpa væra
at thænne riddar*e* ær komin hære,
iach fik ther me*re* skadæ a mot,
iach went*er* thæs ald*ri*k fa*n*ga bot.
Nu latom thænna skadhan fara,
th*et* skal tho th*et* sama vara,
ok gak thik til h*er*ra Iwan
ok thiæna honu*m* th*et* bæsta thu kan.»
»Miin fru, th*et* skulin ij see ok høra,
jek wil idh*er* vilia g*er*næ gøra,
th*er* magen j wæl thenke a,
een litin skadhi ær bætre æn twa,
th*et* ær wislik giort, lat*er* idh*er* ey la*n*ga
efft*er* th*et* j magen ey at*er* fanga.»

2468. th*et* — aldre] vy ald*ri*gh ha*n*nu*m* *E,* thw matte hanom aldrigh *F* th*et*] *saknas i D* **2469.** giort] giorte *C* digh*er*] en stor *B* (en dig*er* *C*), *E, F,* ein stora*n* *D* **2470.** fru] f*r*va *B (C = A), E, F* staar] stær *B* **2471.** thænkte] huxade *B,* me*n*te *D,* hwdæ *E* mik th*et*] th*et* megh *F* til] *saknas i C* hiælpa] hielp *E,* hielp ath *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A;* vare *D* **2472.** riddare] ridder *F* ær komin] war kome*n* *D,* ka*m* *F* **2473—2474.** *Efter B, saknas i A* **2474.** thæs] megh *D,* th*et* *F* fa*n*ga] ath fonge *F,* bidæ *E* **2475.** latom] latom wi *B, D, F,* ladher *E* **2476.** tho] tha ey *E* **2477.** ok] thu *D* thik] nw tith *E* h*er*ra] her *C, D, E* **2478.** ok] *saknas i B, E, F* **2479.** fru] f*r*va *B (C = A), E, F* skulin] skal *F* **2480.** jek wil] *så D,* jech skal *E,* th*et* wil iech *F; at* han skal *A,* at ha*n* wil *B,* at han *C* idher vilia] stoorligh *F; C till.:* wil g*er*næ] *så B, D, E, F; saknas i A* gøra] høræ *D* **2481—2482** *saknas i D* **2481.** *Så B* (*C* maghi *för* magen j), *E* (vppa *för* a), *F* (ma *för* magen, appa *för* a); thy maghin ij væl ther thænkia op a *A* **2483—2484.** *Efter B, saknas i A, D* **2483.** wislik] wisseligh *F, saknas i E* **2484.** j mwæ then budk aldrig fangæ *E;* effther then tingh j ma ey affther fonge *F*

Th*et* ær nw ey langt at sighia ij fra;
io*m*fruan monde til h*er*ra Iwans gaa;
hon giordhe som ij maghin høra,
hon loot honu*m* lwt ok karbadh gøra
ok skipadhe honu*m* ræt alla maka
ok skar hans haar ok loot han raka.
Tha han krafdhe eet ælla tw,
tha bødh hon honu*m* væl siæx ælla siw.
Nu var han th*er* swa langin tiidh
th*et* han var at*er* føør til striidh.
Een dagh fingo the the nymære
th*et* Arlans iærl var komin thære
badhe m*edh* swærdh ok swa m*edh* brand
at hæria thæssa frugho land.
Han hafdhe thøm thæn lastin giort,
han brænde husin for th*er*a port.

2485. hwadh nw mere ath seye th*er* fra *F* nw ey] *så B, E; saknas i A* **2486.** io*m*fruan] the io*m*fr*v* *B, D, F* h*er*ra] h*er* *C, D, E* **2487.** maghin] *E till.:* allæ **2488.** lwt ok] iet *F* ok] *saknas i C* **2489.** och thiente hanom j alle made *F* ok] hu*n* *E*, *saknas i B, D* ræt] *saknas i D, E* **2490.** ok] hon *B, D, E, F* skar] slar *B*, kie*m*medh *F* han] ho*num* *C, D, E, F* **2491—2492** *saknas i E* **2491.** Tha] thag*er* *C*, ther *F* **2492.** bødh] fek *F* væl] *saknas i B, D, F* **2493.** tiidh] riidh *B, D* **2494.** føør til] foræ the*n* *E* **2495.** fingo] fek *F* the (2)] the*n* *B*, en *E*, *saknas i D* nymære] næmær*e* *C* **2496.** th*et*] ath *D* Arlans] ærlæns *B*, ærlændz *C*, arlians *D*, erlandi*s* *E*, ierlandh *F (jfr v. 2317)* var] er *F* thære] here *F* **2497.** m*edh*] *saknas i C* **2498.** oc wilde hærie then fruæ aff sith landh *D*, Oc stride poa tesse fruers landh *E*, och wille for derwe the*n* frwes landh *F* thæssa] a then *B*, a th*er*a *C* frugho] ffr*v* *C* **2499.** thøm] he*nn*e *D* lastin] laster *E*, skade *D*, last ther *F* **2500.** han] at ha*n* *B* husin] th*er*a hws *B, F*, eth huss *E*, *saknas i D* for] for*e* *B* (for *C*), *E*, infor *D* thera] he*nn*e *D*

Op a th*et* hws badhe riddara ok swena
væpnto sik ok varo ey sena,
thøm thokte th*et* vara een dygh*er* skam
huilkin th*er* senast kome fram,
somj til ørs och somj til fot,
swa foro the iærlsins hær ij mot.
Iærlin ville tha gærna stridha,
han thordhe væl a markinne bidha.
He*rr*a Iwan ær at*er* vordhin stark,
han rasklik rænn*er* wt a the mark,
thæn første riddara th*er* han møtte
han hardhelika m*edh* sinne glafuio støtte
ok stak han nidh*er* a the iordh
swa at han aldre taladhe ordh.

2501. Op] *saknas i B, D, E, F* riddara] ridder *F* **2502**. væpnto sik] wæmpto tha th*em* *B*, vemptes alle *D*, Vemptæ th*om* *E*, webnede tha *F* sena] seynæ *B* **2503**. thøm — th*et*] Th*et* tottæ th*om* *E* th*et*] *saknas i F* vara] wor *C* dygher] *så A, C;* stor *B, D, F,* høgelic *E* **2504**. huilkin] *B, E till.:* th*er*a th*er* senast] senast *C, D, F,* senest th*er* *E* kome] komb*er* *B (C=A), D,* kom *E* **2505—2506**. *Verserna i denna ordning i B, D, E, F, motsatt i A* **2505**. *Så B, D, E, F;* væpnt*er* badhe til ørs ok foot *A* **2506**. iærlsins hær] th*en* jerl *D* iærlsins] iersmis *E*, ierlandsz *F* **2507**. jerland lundæ tha gioræ the st*ri*de *E* Iærlin] jerlandh *F* tha] *saknas i F* **2508**. han thordhe] och torde *B, D, F,* ha*n* torde och *E* markinne] marke*n* *B, E, F* **2509**. He*rr*a] h*er* *C, E* ær — vordhin] var tha attær *E* at*er*] *så B, D, F (E);* nu *A* **2510**. rasklik] raskelikæ *B, D, E,* raskeligh *F* rænner] ridder *C* wt] *saknas i C, E, F* **2511**. riddara] ridder *F,* ma*n* *D* ther han] hono*m* *D, E* **2512**. ha*n* hono*m* swa hardelige støtte *D* han] *saknas i B, E, F* hardhelika] hardelig *C, F* sinne] sin *B, E* glafuio] glauio*n* *B,* glawi*n* *C, E,* glawinde *F* støtte] høtte *B* **2513**. han] hono*m* *D, E, F* a] uppa *D* **2514**. swa] *saknas i E* aldre taladhe] taledh aller siden *F* taladhe] *E till.:* eth

H*err*a Iwan genom thæn følkni*n*g reedh,
ræt som een leon th*er* vardh*er* vreedh,
han fælde th*er* folk a badha hænd*er* a xxvi r.
ok spardhe th*er* hwarte vin*er* ælla frænd*er*.
Th*et* ma ængin lifuandis tro
huru mykith folk han nidh*er* slo;
huath man sigh*er* aff Roland,
han giordhe ey mera m*edh* sinne hand
a Runzefal tha han var thær
æn h*err*a Iwan giordhe hær.
The riddara ok swena m*edh* honu*m* th*er* koma
the dirfuas alle aff hans froma
ok kallar huar a annan tha:
»Vi maghom diærfflika fram at ga,
the skulu h*er* antiggia dødhe blifua

2515. H*err*a] h*er* *C, E* thæn følkni*n*g] theris h*er* nw *E*, herre*n* *F* følkni*n*g] *över raden av hand 2 över ett struket* flykning *i A,* fylni*n*g *B* (hæren *C*), fylkingh *D* **2516.** som eith leon tha th*et* er wreidh *D,* Reedh som the løye ther ær worde*n* vredh *E,* som løwen giør nar ha*n* er wredh *F* een] eth *B (D)* **2517.** fælde] fælder *E* ther] th*et* *B* *(C = A),* the *F, saknas i D, E* a] pa *C* **2518.** ok] ha*n* *D, E, saknas i B* ther] *saknas i D, E* viner] veen *E* **2519.** ma] vill *E,* ka*n* *F* **2520.** huru] huor *E* **2521.** huath — sigher] ma*n*gen sk*r*iffuær *D* sigher] *E till.:* nw **2522.** ey] æn *E* mera] mer *C, D* sinne] sin *E, F* **2523—2524** *saknas i E* **2523.** a] j *B,* aff *F* Runzefal] runcifal *B,* rwciffal *C,* renzeual *D,* rwndzefal *F* **2524.** h*e*rra] h*er* *C, D* giordhe] giorde nw *B,* ha*n* giorde *D* **2525.** riddara] ridder *F* m*edh* — ther] m*edh* ho*num* *B, D, E,* ther m*et* hanom *F* **2526.** the] *saknas i B, D, F* dirfuas] dyrffdos *B, D,* derffuedes *E, F* aff] a *F* **2527.** ok — huar] the ropte alle *F* a] at *E* **2528.** maghom] *F till.:* alle diærfflika] *så hand 2 över ett struket ord, som Liffman läser* diwflika *men troligen har varit ett illa skrivet* diærflika *A;* diærffuelig *C, E, F* at] *saknas i B, F* **2529.** the] wij *F* her] *så B, D, E, F, saknas i A* antiggia] a*nn*æ hwart *B,* anhwart *C,* ænte*n* *E, F* dødhe] døth *F*

ælla vi skulu*m* thøm aff landith drifua.»
H*err*a Iwan ok thæn th*er*a baneer førdhe
the twa sik omaklika rørdhe
och hioggo th*em* en wægh swa bred
th*et* hæren all gladelik eff*ter* redh.
The frugha ok the høwizska q*ui*nna
gingo alla op a thæn tinna,
hwar nær hin annan stodho
ok sagho op a the riddara godho.
The h*err*a Iwans hælm gørla kænde
huar han sik a markinne vænde.
The frughur lofua th*et* alla
at the sagho th*er* sina owin*er* falla;
th*et* matte tho litin glædhi væra,
the misto vin*er* ok frænd*er* thære.

2530. skulu*m*] vile *D* **2531**. H*err*a] h*er* *C, E* th*er*a] h*er*ra *B,* ther *F* baneer] banareth *C, F* **2532**. the th*em* sa ønckeligh rørde *F* sik] *B till.:* swa omaklika] vmaghe *E,* omøgelikæ *B,* omøglig *C; A till. över raden (hand 2):* tha **2533—2534**. *Efter B, saknas i A* **2533**. och] The *D, E* hioggo] giorde *F* them] segh *D* **2534**. th*et*] th*er* *D* all] *före* hæren *i D, saknas i E, F* gladelik] *saknas i D* **2535**. frugha] fr*v*r *B* (ffr*v*n *C*), fruor *D, E, F* the (2)] och *B, saknas i C* **2536**. gingo — thæn] the genge uppa the høge *D,* ginge a the høwe *F* op a] pa *B (C = A)* thæn] the *C, E* **2537**. nær] hos *B, D, E, F* hin] en *B,* then *D* **2538**. sagho] sa *F* op a] a *B,* poa *E* riddara] ridder *F* **2539**. The — hælm] Hær ywærs hielm the *E,* h*er*re ywans hielm the *F* h*err*a] h*er* *D* gørla] vel *D, saknas i B* **2540**. huar han] ee hwar ha*n* *B,* huar a*n*ne*n* *E,* hware ha*n* *F* markinne] marke*n* *B, E, F* **2541**. Th*et* loffuedæ tha the fr*v*ær allæ *E,* the frwer och the iomfrwer lo tha alle *F* frugher] fr*v*r *B* lofua] loffuado *B, D* **2542**. at] ther *F* sagho] sa *F* ther sina] thera *B, E, F,* sina *C, D* **2543—2544** *saknas i E* **2543**. væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A;* ware *D* **2544**. the] ath *F* misto] *B, F till.:* badhæ

H*er*ra Iwan var een riddar*e* thær
ræt som een falke bland fughla ær,
swa angistlikæ ha*n* m*edh* swærd*it* slo
so*m* en falk plæg*er* m*edh* sinæ klo;
hwar sik wilde ey g*er*næ giffuæ
ha*n* matte th*er* død*er* for ho*num* bliffuæ.
Tha mælto the th*er* sagho pa:
»A ha, aha!» och sagde swa:
»H*er*ra gudh tha signe th*e*n ma*n*
th*er* sith swærd swa røræ ka*n*!
The frugha matte væl waræ blidha,
een tholkin riddara legg*er* vidh siin sidha!»
thy at huan thæn tima the han see,
tha ma th*er*a hiærta aff glædhi lee.
»Ij maghin see, badhe riddara ok swena,

2545. H*er*ra] H*er* *E* Iwan] *saknas i C* var] *saknas i B* riddar*e*] ridder *F* **2546.** ræt] *saknas i C, D, E, F* falke] falk *B,* folk *E* ær] her *F* **2547—2548.** *Efter B, saknas i A, D, E* **2547.** angistlikæ] ængliga *C,* angesteligh *F* ha*n*] *saknas i F* **2548.** en — plæg*er*] falke*n* rẏwer *F* sinæ] sin *C, F* **2549—2550** *efter B;* the sik ey gærna vildo gifua / the skuldo ther dødhe for honu*m* blifua *A* **2549.** wilde — g*er*næ] ey vilde g*er*næ *D, F,* ey fongen vilde *E* ey] *saknas i C* **2550.** matte] skulde *E* ther] *saknas i D* død*er* — ho*num*] foræ ha*n*nu*m* døtær *E* død*er*] død *C, F* **2551—2552.** *Efter B, saknas i A, E* **2551.** mælto] sawde *F* the] *D till.:* fruor, *F:* alle sagho] sa *F* pa] a *D,* wppo *C, F* **2552.** A ha aha] a h*er*re gudh *D,* hwer til a*n*nen *F* (*jfr* Haï! *Crest. 3199*) och] the *D* **2553—2554.** *Efter B, saknas i A* **2554.** sith — swa] sa sit swerdh *F* **2555—2558** *saknas i E* **2555.** frugha] fr*v*r *B,* fruor *D* matte] moghu *B, D,* ma *F* waræ] *så B, D, F;* vardha *A* **2556.** een — riddara] ther slegh jen ridder *F* een] *saknas i B, D* legg*er*] *så D, F,* læggia *A, B* vidh] hos *B* siin] sine *D* **2557.** at] *saknas i F* thæn tima] then tiidh *D,* th*e*t si*n*ne *F* han] hono*m* *D, F* **2558.** tha — hiærta] thiere hierte mwnde *F* **2559.** Ij — see] j mogen th*e*t see *B, E,* Th*e*t ma see *D,* wij see ath *F* riddara] ridder *F*

at the dirfuas allæ aff honu*m* ena.
Thy bør th*et* he*rr*a och førstæ til,
hwar th*et* rætlik prøuæ will,
hwar the finna en dande ma*n*
th*er* ridd*er*skap och æro kan,
the halde honom w*er*dogh oc haffue ha*n* kæran,
thæs fanga the badhæ priis och æræ,
thy at offtæ komb*er* th*en* tiidh
at ma*n* torff badhæ ridda*re* och swe*na* widh;
th*et* thykkes ey offmyk*it* wæræ
hwat ma*n* th*em* haw*er* giort til æræ.»
Nu mælto the a husith varo:
»Hua hafu*er* seet een riddara swa fara?
Huilkin man honu*m* hogga vil,
han komb*er* honu*m* swa bradelik til
och kænn*er* honu*m* at sompna swa
th*et* han aldrigh vakna ma.»

2560. at] *saknas i E, F* allæ] *så B, D, E, F; saknas i A* aff] widh *F* **2561—2570** *väsentligen efter B, saknas i A, E* **2562**. rætlik] rættelig *C, F,* rettelige *D* prøuæ] thencke *F* **2563**. hwar] hware *F* finna] *så C, D,* finer *F;* fu*n*no *B* dande] dogande *C, D,* from *F* **2565**. the — haffue] *så D, F;* thy (. . ha *C*) ær ha*n* w*er*digh (wærd *C*) at hawa *B* ha*n*] hanom *F, saknas i C, D* kæran] kære *B, D,* kær *C, F* **2566**. thæs] tha' *D* fanga the] hawe j *F* priis] *så D, F;* loff *B* **2567**. offtæ — then] th*et* komer swa optæ *D* **2568**. at] th*et* *F* badhæ] *saknas i D, F* riddara] ridder *F* **2569**. th*et* thykkes] och tøcke th*et* *F* **2570**. them — giort] ka*n* them gøre *D, F* **2571—2572**. hwo hawer seet je*n* ridder fare / heller saa kiøn j stridh ath were *F; verserna saknas i D* **2571**. mælto] *ä t* sagdho *(hand 2 över raden) i A;* soæ *E* a] aff *E* **2573—2576** *saknas i D, E* **2573**. honu*m*] ha*n* *F* **2574**. bradelik] *så B, F,* rasklika *A* **2575**. och] *så B, F;* at *A,* han *C* kænner] ko*m*mer *F* sompna] ssoffua *C, F* **2576**. th*et*] ath *C, F*

Een riddar*e* kom tha fara*n*de thit
th*er* iærllen haffde a myk*it* alit;
han var ij sit hiærta fro;
swa angistlikæ ha*n* h*er*ra Iwa*n* slo,
th*et* hans skiold gik ald*er* ij stykke.
H*er*ra Iwan nøøt tha godha lykko
th*et* han var hwarte lam ælla saar
ok skadde han siælff ræt ey eet haar.
H*er*ra Iwan hafu*er* sin skiold nu mist,
nw tak*er* ha*n* een annan list, a xxvi v.
tok tha sina glæfuio ij sina hand
ok stak thæn riddara aff fræmædhe land
swa at ørs ok man styrte nidh*er*;

2577—2578. En ridder stark kom snarlige*n* tha / Han var j siit hiartæ froo / Soa fastelig han h*er* ywan sloo / th*et* ha*n* ther ey eth stickæ loa *E* **2577**. riddare] ridder *F* fara*n*de] ridinde *F* thit] *så B, F*; thær *A, D* **2578**. *Så B, som dock saknar* a; ther ierlandh hawde a ath lidh *F*; een fromber man han ij vapnom ær *A*, ther ierllen hade mykith ker *D* **2580**. *Så B (jfr D, E, F)*; han h*er*ra iwan swa angizslika slo *A* angistlikæ] ængliga *C*, angistelige *D*, sare *F* h*er*ra] h*er* *C, D (E)* **2581**. th*et*] *saknas i E* gik] *E till.*: søndær alder] all *B, D, E, F* **2582**. H*er*ra — tha] tha nøth h*er*ra (h*er* *C*) iwa*n* *B, F*, tha løth h*er* iwa*n* en *D* h*er*ra] h*er* *E* godha] godh *E* **2583**. th*et*] ther *B* (th*et* *C*), At *E* var] bleff *F*, *saknas i E* lam] leam *E* **2584**. skadde — ræt] skadde ha*n* siælffua*n* *B*, skadde hono*m* *D, F*, ha*nnum* skadde ræt *E* **2585—2586** *saknas i D* **2585**. H*er*ra] h*er* *C, E* nu] *saknas i F* **2586**. nw — ha*n*] *så B, F* (*som till.*: til); han tok sik nu *A, E* een] ey *E* **2587**. tok] H*er*ræ iwa*n* togh *D*, ha*n* togh *F* tha] *saknas i D, E, F* sina glæfuio] sin glauio *B* (glawe*n* *C*), eith glaui *D*, siit glaffue*n* *E*, sit glawinde *F* sina] sin *B, D, E, F* **2588**. ok] han *D* riddara] ridder *F* aff] a *B* **2589**. man] *B till.*: ther, *D:* the styrte nidh*er*] fieldh døth nedh *F*

th*er* var ey got at sitia vidh*er*.
Hwath han hafu*er* he*rr*a Iwan førra giørt,
th*et* hafu*er* han honu*m* nu swa hemført
och wæghi*t* th*et* m*edh* tolik wagha
th*et* ha*n* th*et* angræ ræt allæ dagha.
Vilin ij tro iak sigh*er* idh*er* meræ,
han brøøt tha æn skaptin flere,
før æn thæn dagh at qwælde leedh
margh skapt ha*n* su*n*d*er* redh.
Thæn ædhle riddar*e* badhe stolz ok godh
han ku*n*ne ey th*er* vardha modh;
ha*n* tok tha til sith godhæ swærdh
th*er* opte bøtte fo*re* ha*n*s færdh,
hugg*er* tha som han var odh
alt th*et* nidh*er* for honu*m* stodh.

2590. ther] th*et* *C* var] wart *B* (war *C*) ey] eith *D* vidher] wedh *F* **2591—2592** *saknas i D* **2591.** hafu*er*] hadde *E*, *F* he*rr*a — førra] før h*er* ywa*n* *E* he*rr*a] h*er* *C (E)* førra] *saknas i B, F* giørt] giort *A*, *B*, *E*, *F* **2592.** th*et* — nu] ha*n* hau*er* nw ha*n*nu*m* th*et* *E* nu] *saknas i C, F* swa hemført] *så B, F;* ater ført *A, E* **2593—2594.** *Efter B, saknas i A, D, E* **2593.** och wrecked aff hanom tølligh w mage *F* **2594.** th*et* ha*n*] ath hanom *F* th*et* angræ] ang*ra* th*et* *C,* th*et* angred *F* ræt] *saknas i F* **2595—2598** *saknas i E* **2595.** idher] *saknas i D* **2596.** han] h*er*re ywa*n* *F* tha — skaptin] th*er* skapt æn *B, F,* ther skapte*n* halffue *D* flere] mere *F* **2597.** før æn] føre *F* thæn dagh] daghen *B (C=A), D* **2598.** *Så B och D* (*som dock har* sa ma*n*ge *för* margh); thæn riddare vardh tha storlika vreedh *A,* en alle andre a then hiedh *F* **2599.** riddar*e*] ridder *F* badhe] *saknas i C, D, F* stolz] stolt *B, D, E, F* **2600.** ey ther] ther ey *B*, ekki *D, E, F* modh] omodh *E* **2601—2602.** *Efter B, saknas i A* **2601.** ha*n*] *så D, F;* och *B, E* **2602.** th*er*] som *F*, *saknas i C* fo*re*] for *C, D, F* **2603.** Hug*er* them so*m* honu*m* se moth *C* hugg*er*] han hugger *A,* han *saknas i B, D, E, F* var] war*e* *B, E* odh] modh *B,* godh *F* **2604.** for] fo*re* *B* (for *C*), *E,* som for *D*

Ha*n*s vapn varo aff blodhin rødh,
thy at margh*er* man for honu*m* bleeff dødh,
th*er* ma*n* ser th*er* j blode sima,
th*er* mist haffde badhe liff och limæ.
Om han hafdhe haft andra twa thær
tholka som han siælfu*er* ær,
tha haffde th*et* wa*r*at een litin riidh
och halffue skæmb*er* standith the striidh.
Stridhin byrias nw aff ny,
the ey æru dødhe, the vardha at fly,
hwar so*m* mæst ma vndan fara,
h*err*a Iwan følg*er* efft*er* m*edh* sin skara;
ængin th*e*ra ma lifuith halda

2605. varo] waro all *B*, war *D*, *F*, var alth *E* blodhin] blode *B*, *D*, blod *C*, *F*, blodet *E* **2606.** at] *saknas i F* margher man] marg ma*n* *B*, mangen mandh *F*, ma*n*ge *D*, ma*n*gen *E* for — bleeff] bleff aff (for *C*, foræ *E*) ho*num* *B*, *E*, bliffue for hono*m* *D*, bleff ther for *F* **2607—2608.** *Efter B*, *saknas i A*, *D*, *E* **2607.** ma*n*ge ther j blodh sø*m*me *F* blode] blodit *C* sima] sinæ *B*, sim*ma* *C* **2608.** ther — haffde] som hawde mẏst *F* **2609.** Om — hafdhe] hawde ha*n* *F* andra twa] twa andr*a* *B*, *D*, *F* **2610.** tholka] sliike *D*, sligh *E* han] *E till.:* thær **2611.** tha — th*et*] *så C*, *D*, *F*; the hafdho ther *A*, *B*, the haddæ *E* wa*r*at] *så C*; varith *A*, *B*, *D*, *E*, *F*; *E till.:* ther een] *saknas i F* **2612.** och] *så B*, *D*, *E*, *F*; ther (*efter ett struket* ok) *A* halffue — the] raskelig ændeth en talet *E* halffue] *så D*, *F*; hafdhe *A* (*som till.:* alt), *B* skæmber] ke*m*mer *D*, stækkre *C*, stecker *F* standith] stath *D* the] *så B*, *C*, *D*, een *A*, j *F* **2613.** byrias] byriad*is* *B*, *D*, begy*n*nes *F* nw] *så B*, *D*, *F*; æn *A*, att*er* *E* **2614.** æru] *ware* *D* the (2)] *saknas i C* vardha] matte *D*, mowe *F* at] nw *F*, *saknas i B* (at *C*), *D* **2615—2616.** *Efter B*, *saknas i A* **2615.** hwar] e hwer *F* vndan] vnder *E* **2616.** herra] h*er* *C*, *D*, *E* Iwan] ywær *E* følger] fwlde *F* sin] sino*m* *C* **2617—2618** *saknas i D*, *E* **2617.** ma] matte *F*

aff the han faar, thet magho the gialda.
Herra Iwan iærlsins vapn væl kænde
hwar han vndan honum rænde:
»Iak wil thik fylghia om iak ma,
thu skalt mik ekke koma j fra,
thu vardher antiggia dødher blifua
æller thik fangin fore mik gifua.»
Jærlin hafdhe fangith anger och sorgh,
han vilde tha gærna til sin borgh;
en branter aas war a hans leedh,
then wægh han til husit redh;
han var ey længer føør at ridha,
tho han ey vilde, han skulde tho bidha.
Ængin hans man var honum nær;
herra Iwan kom tha rænnande thær
medh draghith swærdh ok vilde han sla.

2618. the (1)] them *B, F* thet — the] thet ma them *B (C=A)*, han·ma thet *F* gialda] giælda *A, B* **2619.** Herra] her *E* iærlsins] iærlans *C*, jerløsæns *E*, ierlandsz *F* vapn] *E till.:* han væl] *saknas i F* **2620.** hwar] hware som *F* vndan honum] vndan for honom *D*, pa marken *F* **2621.** wil] *så B, D, E, F;* skal *A* thik] *saknas i F* om] hwadh *F* **2622.** *Så B* (*C* aldre *för* ekke), *D, E* (skillies *för* koma), *F* (j *saknas*); thu skal mik ey slippa swa *A* **2623.** vardher] vort *E* antiggia] annat hwart *B*, enten *E*, her anten *F* dødher] døth *F; B (ej C), E, F till.:* at **2624.** fore] for *C, D, F* **2625.** fangith] *saknas i F; B, E, F till.:* bade anger och] *så B, D, E,* angest och *F;* mykla *A* **2626.** han] oc *D* sin] sinæ *B* **2627—2628.** *Efter B, saknas i A, F* **2627.** en — aas] Eth fult høgt bergh *E* **2629.** han var] Var han *E*, han er *F* længer] langt *B, saknas i C* **2630.** tho — vilde] wilde han ey *B*, . . . at han wilde ey *C* tho (1)] thet *D, E* han (2) — tho] han matte tho *D*, tha skulde han *E, F* **2631.** man] men *F* var] ware *F*, warth *D* honum] *A till.:* ij, *E*: tha **2632.** herra — tha] than herre ywan kam *F* herra] her *E* rænnande] ridende *C, E, F* **2633.** draghith] drawene *F* vilde — sla] hannum sloo *E* han] hanom *F*

»Kære he*rr*a, ij gørin ey swa,
ow*er* land ok hws tha maghin ij valda,
for gudh latin mik lifuith halda!»
»Om iak skal gøra vidh thik swa væl,
tha vardh*er* th*et* m*edh* een forskiæl:
huath iak ma th*et* skal iak gøra,
iak vil thik for*e* mina frugho føra;
th*et* staar til hænna ok ey til mik
huath nadhu*m* hon vil gifua thik.»
»Th*et* loffuar iach idh*er* a mi*n*a tro
th*et* iach wil g*er*næ gør*e* swo,
bøtæ alt efft*er* he*n*ne wiliæ
swa at os skal enkte at skiliæ.»
He*rr*a Iwan hans vapn aff tok
— th*et* giordhe han thy at han var klok —
ok førdhæ han genast thædhan bort a xxvii r.
fangin for*e* thæn frugha port.
Th*en* fr*v*a r*e*dh honu*m* siælff igen

2634. Kære] A herra *B*, herre *D*, myn kære *E, F* **2635**. hws] sloth *D*, gosz *F* tha] *saknas i D* maghin] skwlle *F* **2636**. for gudh] for gudz skuld *B, D, F*, J gudz naffn *E* **2637**. skal gøra] giører *F* vidh] m*edh* *B, D, E, F* **2638**. vardher th*et*] scal th*et* wær*e* *D, F* een forskiæl] toligh skiel *F* een] eith *D, E* **2639**. skal] wil *F* **2640**. vil] skal *F* thik] idher *B, D, F* for*e*] for *C, D, F* mina] mi*n* *B, E, F* frugho] ffr*v* *C* **2642**. gifua] gøræ m*edh* *D, E, F* **2643—2646**. *Efter B, saknas i A* **2643**. idher] *saknas i E* **2644**. th*et*] At *E, F* gernæ] endelige *D* **2645**. bøtæ] *så C, D*, Bodæ *E;* bøt*er* *B*, were *F* **2646**. enkte] *C till.:* w*ara* at] *saknas i D* **2647**. Herra] her *C, E* Iwan] *C till.:* tha aff] tha aff *B, E*, aff hano*m* *F* **2648**. han (1)] then h*er*re *F* thy] for *F* at] *saknas i C, D, E, F* klok] blot *E* **2649**. førdhæ han] førdin *E*, førde hanom *F* genast] gensta*n* *D, F*, geniste*n* *E*, siden *B* **2650**. fangin] *A, E till.:* m*edh* sik for*e*] for *C, F*, in for *D*, *saknas i E* **2651—2656**. *Efter B, saknas i A* **2651**. fr*v*a] fr*v* *C* siælff] selffu*er* *E, F*

m*edh* fr*v*r oc mør, ridda*re* och swen,
førdho han in m*edh* myky*n* æræ
och badho ha*n* gudhi wæl komi*n* wæræ.
Aff tolik priis tha star ha*ns* loff
ee hwar h*er*ra søkiæ hoff.
H*er*ra Iwan til the frugho gik
ok iærlin hænne ij hænd*er* fik.
»Ow*er* ha*ns* liiff ok goz tha maghin ij radha,
han bed*is* tho gærna aff idh*er* nadhe;
han kænnis han hafu*er* idh*er* giort a moot,
thy biwdh*er* han idh*er* tholka boot,
pæni*n*ga ok goz mædhan han ma læsta
ok vardha idhar man, th*et* ær th*et* bæsta,
ok vil idh*er* alla visso fa
som idh*er* siælfue nøgh*er* a,
at ha*n* skal th*etta* aldr*i*k brytæ
om ha*n* ma idh*er* nad*er* nytæ.

2652. fr*v*r] fruær *E*, iomfrwer *F* oc] *så D, F; saknas i B, E* mør] *B (ej C) till.:* och ridda*re*] ridder *F* **2653**. førdho] føre *D*, och fwlde *F* han] ha*n*nu*m* *E, F* **2654**. och] thy *F* badho] bath *E* ha*n*] ho*num* *C, E, F* gudhi] gudh *D, F, saknas i E* wæræ] thæræ *E* **2655**. Aff] mæt *E* **2656**. hwar h*er*ra ok førsthe søkia hoff *C*, huar fleste h*er*re søke til hoff *D*, ee huar som h*err*æ søghæ hooff *E*, e hware h*er*rer søger hoff *F* **2657**. H*er*ra] her *C, E* til] m*et* *F* frugho] ffrw *C* **2658**. iærlin] ierlandh *F* hænder] ha*n*den *E* **2659**. offu*er* landh oc gotz scule*n* i radæ *D*, Offuer ha*ns* lif oc ow*er* ha*ns* godz muæ j rode *E*, ower godsz och liff tha ma j rade *F* maghin] ma *B* **2660**. bed*is*] *så B, D, E, F;* beddis *A* tho] *så D, F; saknas i A, B, E* gærna] *saknas i D* idher] ethers *E* **2661**. kænnis] *A ensam till.:* at han — giort] haffue giorth id*er* *D* a] i *C, E, F, saknas i D* **2663**. pæni*n*ga] penin*g*h *F* mædhan] me*n* *E, F* **2665**. ok] Ha*n* *D, E*, jech *F* alla] all then *F* **2666**. sa ath ider vel nøge ma *D* som] ther *B, F*, at *E* siælfue] siælff wæl *B* nøgher] nøwes *F* **2667—2668**. *Efter B, saknas i A, D* **2667**. och aldrigh mere modh eder bryde *F* **2668**. ma] *saknas i C, E* nytæ] nywtha *C*

Vilin ij th*et* gøra for mina saka,
tholka daghthingan aff honu*m* taka,
th*et* ær the bøn th*er* iak bidh*er*
ok alle thæsse riddara idh*er*.»
The frugha swaradhe som ij maghin høra:
»Huath ij mik radhin th*et* vil iak gøra.»
»Nu vil iak idhart orloff hafua,
gudh thakke idh*er* for idhra gafuo,
iach ma ey leng*er* dweliæs h*er*,
thy at lang*er* wæg for mik stær.»
The frugha kærir th*et* swa sara
th*et* han vil swa bradhlika thædhan fara,
ok taladhe huar til annan tha:
»Awi, th*et* han ey væra ma

2669. for] fore *E* **2670**. daghthingan] for æmni*n*g *B, E,* for ha*n*ing (?) *C,* vissa*n* *D,* bodh *F* taka] ath tage *F* **2671**. ther] *saknas i B (ej C), D* iak] *B, D, E till.:* idher, *F:* nw **2672**. riddara idh*er*] ridda*re* vider *D,* gode ridder *F* **2673**. The frugha] Fruen *E* frugha swaradhe] ffr*v* swa*ra* *C* maghin] ma *F* **2674**. th*et*] *så B, D, E, F;* tha *A* **2675**. Nu — idhart] h*er* ywan sagde jech vill *E,* frwe nw wil jech *F* **2676**. th*et* tager jech for rige gawe *F* thakke] lønee *E* for] fo*re* *B* (for *C*), *E* **2677—2678**. *Efter B, saknas i A* **2677**. jech ma ey lenger dwelie / jech wil megh fra eder skilie *F* her] hære *C* **2678**. thy at] for thy at *B,* thy *E* lang*er*] leng*er* *C, E, F* wæg] veg*er* *D* for — stær] stor mik fo*re* *C,* fo*re* megh star *D,* alt foræ mek stær *E,* megh for star *F* **2679**. th*et*] sik *B, F* **2680**. th*et*] at *B, E, F* vilt — hædhan] wilde thæden swa bradelik *B,* sa bratlige vil teda*n* *D,* vill bradelig tæden *E,* wilde sa bradeligh deden *F; efter denna vers till. F:* och matte ther ey lenger were **2681**. taladhe] mæler *B, E,* thalar *D,* seyer *F* **2682**. Awi] ahwi *B,* hwi *C,* vm *D* th*et*] ath *E* han] *B, E till.:* her ey] *A till. över raden (hand 2):* her væra] *haken på æ delvis utplånad i A*

m*edh* mi*n* fr*va* hæræ,
th*et* magho*m* wi saræ kæræ.»

Orloff tok han ok thædhan reedh
ok at*er* a the sama leedh
th*er* han hafdhe førra ridhith thiit;
a ængin man tha hafdhe han liit,
thy at han reedh thædhan ena,
swa at han hafdhe ænga swena.
Tha han hafdhe ridhith ena litin stu*n*d
tha hørdhe han ij een grønan lu*n*d
mykith bang ok angizslik læte;
han viste ey huath th*et* haffde sætæ.
Th*er* een orm ok eet leon bardhos badha
och wilde hwart th*er*a a*n*nat skadæ.
Han reedh th*er* nær ok sa th*er* a
huru ormin hiolt leonith tha

2683—2684. *Efter B, saknas i A* **2683.** m*edh*] *så C, D, E, F;* mæd*er B* mi*n*] mi*n*e *D* fr*va*] *D till.:* fruæ, *E:* bliffuer **2684.** maghom] ma *C* wi] *E till.:* alle **2685.** Orloff — han] h*er* ywa*n* tog orloff *E* **2686.** ok — a] Jgen vppa *E* ater] æpther *C* **2687.** ther] th*et B (C=A), E* **2688.** tha] *saknas i D, E* han] *saknas i C* liit] aliith *C, D, E* **2689—2690** *saknas i E* **2689.** thy] *så C, F;* tho *A, D,* tha *B* han — ena] hade inge swene *D* **2690.** swa reidh ha*n* teda*n* al enæ *D* han] *till. över raden i A (samma hand)* **2691.** Tha] thag*er C,* Ther *E, F* ena] en *B, D, E, F* litin] longh *F* **2692.** een] *saknas i F* **2693.** angizslik] ømkelig *B, D, E, F* læte] late *D, E, F* **2694.** th*et*] *över raden (samma hand) i A,* slikt *B, D;* haffde] *så B, D, E, F;* monde *A; E, F till.:* at sætæ] satæ *E* **2695.** Ther] *saknas i D, E, F* een — leon] je*n* leon och orm *F* eet leon] ein leon *D,* leon *B,* en løye the *E* bardhos] ber*i*æs *B* **2696.** *Så B* (th*er*a a*n*nat *i mots. ordn. i C*), *D, F,* Oc hwær vilde huær a*n*ner skade *E;* th*et* leon var stat ij storan vadha *A* **2697.** ok] ha*n E* **2698.** ormin] ormom *F* leonith] then løye *E,* løwen *F*

at th*et* sik ekke matte røra
ok ængin skadha matte gøra.
Ha*n* thænk*er* th*et* m*edh* rætæ skil
huilkin th*er*a han hiælpa vil;
honu*m* vardh tha til radha swa,
thæn leon hiælpa huath han ma;
m*edh* natwrlik skæl ma ma*n* ey lata
ij allan stadh orm at hata.
H*err*a Iwan steegh tha aff sin hæst
ok bant han som han ku*n*ne bæst
fiærre thæn orm ok ække nær
for*e* th*et* eet*er* aff honu*m* gær.
Th*er* ha*n* stand*er* j th*en* skog
ma*n*lik ha*n* sith swærdh wtdrogh
ok rasklika trædh*er* thæn ormin til; a xxvii v.
m*edh* sin skiol han sik væria vil

2699. th*et*] hu*n* *E* ekke] *så B, D, E, F;* ey *A* **2700.** matte] ku*n*ne *E; A till.:* hon, *D, F:* th*et* **2701.** Ha*n*] *så D, E, F;* ok *A, B* thænk*er*] huxær *B, E* th*et*] uppa *D* m*edh*] *saknas i E* rætæ] *så B, D, E, F;* rattan *A* skil] skæl *B, F,* snildh *E* **2702.** huilkin] at hwilken *B (C=A)* **2703—2706** *saknas i E* **2703.** vardh] worte *F* tha] *så D, F;* ok *A, saknas i B* **2704.** thæn leon] th*et* leon *B,* then leo *D,* then løwe ath *F* ma] motthe *C* **2705.** natwrlik] ræth *B,* rætta*n* *C* ma*n*] *så B, F;* han *A, D; B (ej C), D till.:* th*et* **2706.** orme j alle stedh ath hade *F* allan stadh] allæ stadhæ *B* orm at] orme*n* *B, D* **2707.** H*err*a] Hær *E, C* tha] *så B, D, E, F; saknas i A* aff] a *C* **2708.** han] hono*m* *D, E, F* **2709.** fiærre] Ffiern *E,* fier *F* **2710.** for*e*] for *C, D, E, F* eet*er* aff] effther *E* gær] *haken på æ delvis utplånad i A;* gaar *D* **2711—2712.** *Efter B, saknas i A* **2711.** Th*er*] som *D* stand*er*] stodh *E* **2712.** ma*n*lik] maklige *D, E,* listeligh *F (jfr Stud. 3: 70)* **2713.** ok — trædh*er*] swa gek ha*n* *D* rasklika] raskelig *B, F,* rasklig *C,* raskelighe *E* trædh*er*] trædh *C* thæn] ha*n* *B, E, saknas i F* **2714.** sin skiol] skiolden *E*

fore eter och eld och annor meen
ther ormen skiuter honum igen.
Herra Iwan hog thæn ormin tha
at første hugge sunder ij twa
och siden j stykke al swa sma
at engen lot hos annan laa.
Vil leonith honum nakan skadha gøra,
han vil sik væria, thet skulin ij høra.
Thet første leonith thetta saa
at drakin dødh for hænne laa,
tha gik hon for herra Iwan liggia
som hon vilde nadher aff honum thiggia
ok teknar honum thet bæsta hon ma
ræt som hon vilde sighia swa:
»Thet later iak idher, min herra, høra,
huath ij mik biwdhin thet skal iak gøra.»

2715—2716. *Efter B, saknas i A* fore] for *D, E, F* eter — eld] ield och ieder *F* eld] hield *E* annor] anneth *D* **2716.** ther] som *D,* then *E* ormen] orm *E* **2717—2718** *motsvaras av en vers i F:* han hwgger hanom fyrst synder j too **2717.** Herra] Her *E* hog thæn] hiog *B,* han hogh *D,* sloa han *E* tha] nw *E* **2718.** at] j *B,* thet *D, met E* hugge] hugh *B, D, E,* sinne *C; D till.:* reth, *E:* alt twa] thu *D, E* **2719—2720.** *Efter B, saknas i A, E* **2720.** at] thet *D, F* lot] diel *F* **2721—2722** *saknas i E* **2721.** leonith] leon *C,* løwen *F* nakan] *saknas i F* **2722.** skulin] *så B* (*över ett — ej struket —* mogen), *C, D, F;* maghin *A* **2723.** Thet — leonith] thetta leon *C* leonith] løyen *E,* løwen *F* **2724.** at] thet *B, F* dødh for hænne] fore honum døder *B,* død for honum *C,* døder for honom *D,* døtær a marken *E* **2725.** hon] han *D,* løyen *E* for] fore *B* (for *C*), *E* herra] her *C, D, E* Iwan] *E, F till.:* at **2726.** hon] han *D,* thet *E* nadher] nad (*å fr* mad) *C* aff honum] *saknas i D* **2727—2728** *saknas i D* **2727.** teknar honum] fagner her ywær *E* hon] thet *E* **2728.** ræt] *så B, E, F; saknas i A* hon] thet *E* **2729.** Thet — iak] Jech lader *E* **2730.** mik] *så B, D, E, F; saknas i A* biwdhin] beder *F* skal] vil *D, F*

Han drogh sit swærdh wt aff sin slidha
ok vilde tha ey læng*er* bidha;
th*et* leon sin hala fram fo*re* ha*n* ratte,
han hog th*er* aff th*et* minzsta han matte,
th*er* drakin hafdhe haldith a;
han matte ey a*n*nath æn gøra swa,
hafdhe han ey hænne skilt vidh the nødh,
tha var*e* leonith genast dødh.
Th*et* leonith var aff dygdh swa godh;
tha h*er*ra Iwan th*et* forstoodh
at hon vilde honu*m* thiana
for the hiælp han giordhe widh hana,
tha thotte honu*m* th*et* vara væl
at han slo thæn ormin ij hæl.
Han strøk sit swærdh ok stak th*et* in
ok reedh sin vægh at th*et* sama sin.
Huar h*er*ra Iwan fore ridh*er*

2731—2744 *saknas i E* **2731.** H*er*ræ iwa*n* mu*n*de theda*n* riide *D* wt] *så B, F; saknas i A, C* **2732.** tha] ther *D* **2733.** th*et* leon] *så B, D, F;* tha leonith *A* hala] *så C, D, F;* hals *A, B* fram] wt *F* fo*re* ha*n*] *så B,* for ho*num C, D, F; saknas i A* ratte] *så A, F (i A av hand 2 ä t* rækte*)*, rækte *B, D (jfr Stud. 3: 71)* **2735** *saknas i F* **2737.** hafdhe] thy (+ at *C*) haffde *B, D* hænne skilt] skilt h*en*ne *B (C = A), D,* skyld hanom *F* vidh] wid*er B (C = A)* **2738.** vare — genast] haffde ho*n* genistæn (gensta*n C*) bliffu*it B* leonith] løwen *F* genast] gensta*n D, F* **2739—2740.** *Verserna i motsatt ordning i F* **2739.** leonith] leo *D,* løwe *F, saknas i B* dygdh swa] dygdo*m D* **2740.** tha] ther *F* h*er*ra] h*er C, D* **2741.** at — honu*m*] han wille hanom tha gierne *F* thiana] thiæna *A, B, D, F* **2742.** widh] *så B, F; saknas i A, D* hana] hona *B,* hænne *A, D, F* **2743.** th*et*] *saknas i D* **2744.** at] th*et B, F* slo — ormin] orme*n* haffde *(omv. i C)* slag*it B,* hade slagith orme*n D* thæn] *saknas i F* **2745.** sit] *över raden över ett struket* sik *(samma hand) i A;* th*et C* stak] satte *F* **2746.** vægh] wæl *B (C = A)* at] *saknas i C, E, F* **2747.** Huar] hwart *B, D, F,* Huat *E* h*er*ra] h*er C, D, E*

leonith honu*m* følgh*er*, th*et* sigh*er* iak idh*er*,
ok vil sik aldre fra honu*m* skilia
ij nødh ælla ij lost m*edh* sinom vilia,
ok hon swa næla honu*m* gik
til hon vædh*er* aff diwrin fik.
Tha dreeff hænne th*er* hu*n*g*er* til
th*et* hon aff diwrin hafua vil
ok spring*er* honu*m* rasklika ij fra
— han vndra hwi hon giordhe swa —
ok hiolt sidhan qwar ok bidde han
th*er* hon diwrin for*e* sik fan.
Om h*er*ra Iwan vilde ridha
tha vilde hon ey læng*er* bidha,
wil ha*n* och nokor stu*n*d dwælias thær
øfrin diwr hon honum fær.

2748. leonith] løyen *E, F* honu*m* følgher] ho*num* efft*er* følg*er* *B (C = A),* følg*er* efft*er* *E,* føliger hanom *F* **2749.** sik — honu*m*] vith ha*nn*um aldrigh *E* sik] *C till.:* ho*n* fra] wid*er* *B,* wid *F* honu*m*] ha*n* *B* **2750.** j lyst æll*er* nøt m*et* sin villie *E,* m*et* sine eyen wilie *F* ij (2)] *saknas i B, D* lost] lusta *B* m*edh* — vilia] ey wid ho*num* skilia *C* sinom] sin *D* **2751—2752** *saknas i E* **2751.** hon] *saknas i B, D, F* swa] altiidh *D* næla] nær hon *B,* nær *C, D, F* **2752.** til] til thæs *B, D* vædher] wedreth *D* diwrin] diwro*m* *C* **2753.** hænne] løyen *E* ther] *saknas i E, F* **2754.** at th*et* sech nær*e* och ædæ will *E* th*et*] at *B, D* aff] *så B, D, F; saknas i A* **2755—2764** *saknas i E* **2755.** rasklika] raskelik *B, F,* rasklig *C,* sa raskelige *D* ij] *saknas i D, F* **2756.** hon] ha*n* *F* **2757.** ok (1)] *saknas i B, D, F* hiolt] stod *F* sidhan] th*er* *D* bidde] bida *C* **2758.** ther] *så F;* ther til *A,* til thæs *B, D* hon] leonith *D,* han *F* fore sik] *saknas i D* fore] for *C, F* **2759—2760** *saknas i D (E)* **2759.** Om] th*er* *F* vilde] *F till.:* och **2760.** hon] løwen *F* **2761.** wil — stu*n*d] *så B,* vilde ha*n* nokorstu*n*dh *D,* wille ha*n* och noge*n* stwndh *F;* ok vilde han længer *A* thær] her *B* **2762.** øfrin diwr fan *(efter ett struket* tha*)* hon ther nær *A,* yffr*it* (yffren *C*) diwr hon find*er* ther *B,* yffreth ha*n* diuren fi*nn*er ther *D,* mange dywr hw*n* hanom faar *F*

Tha h*er*ra Iwan diwrin sa,
tha teknar han hænne fram at ga;
hon gør alt th*et* hænna h*er*ra bidh*er*, a xxviii r.
bradelige løp ho*n* ij dalin nidh*er*.
Thæn første hiort for hænne stoodh,
hon kastadhe han nidh*er* ok søgh hans blodh
ok vilde vara sin h*er*ra tryg,
kastadhe han genast a sin ryg
ok dwaldis ække læng*er* thær
vtan genast for*e* sin h*er*ra bær.
Th*et* monde fast at kwælde lidha,
han viste ey huart han skulde ridha.
»Vi vardhom the nat hær nu blifua
æ huath nadh*er* gudh vil os gifua.»

2763. h*er*ra] her *C, D* **2764.** tha — han] ha*n* thegner *F* **2765—2766.** *Verserna i motsatt ordning i E* **2765.** Hon giorde alth so*m* h*er* iwa*n* bid*er* *D,* thi th*et* giorde g*er*ne huat h*er* ywan beder *E* gør] giører *F* th*et*] hwat *B,* som *F* hænne] sin *F* **2766.** bradelige — ho*n*] *så D,* bradelik (bradligh *C*) hon løp*er* *B,* bradelig løp løyen *E,* bradeligh løb *F;* hon lop genast *A* **2767.** for] for*e* *D, E* hænne] løyen *E* **2768.** kastadhe han] kastadin *C,* kastade *D,* casten *E,* kaste hanom *F* søgh] swed *F* **2769.** vara — h*er*ra] sin h*er*re wa*r*e *D* sin] hans *F* **2270.** kastadhe] ho*n* kastade *B* (kastadin *för* kastadhe han *C*), *D,* kaste *E,* hw*n* kastet *F* han] hiorthen *D, E,* then *F* genast] genst*an* *B, saknas i D; E, F* a] pa *B,* uppa *D* **2772.** ha*n* bar ha*n* tiith h*er* iwa*n* ær *D* vtan] och *B, saknas i C, F* genast] strax *B,* Tagar *C,* geniste*n* *E,* giensten *F* fore] for *C, F* **2773.** Th*et* monde] dagen mon *F* kwælde] qwæld*it* *B,* qwældin *C, E* **2774.** han] h*er* ywan *E* skulde] wilde *B, D* (*ä fr* sculle), *F* **2775** *dubbelskriven i C* (wy wardom h*er* ath bliffua / wÿ wardom h*er* i nath at bliffua) vardhum] ma *F* the — nu] j nat her at *B,* h*er* i nath ath *D,* thenne nat h*er* at *E,* her j nat ower *F* blifua] *efter ett struket* bidha *A,* biide *D* **2776.** æ] widh *B, D, E, F* huath] tolkæ *B,* sliike *D,* then *E, F*

H*er*ra Iwan monde hiortin fla
ok tok alt th*et* ij honu*m* la,
lifu*er* ok lu*n*go ok hiærtæ blodh
och gaff th*et* leon hos ho*num* stodh,
slaar sik eld ok redh*er* sin mat
ok bleeff th*er* om the sama nat.
En stor stek ha*n* aff hiorte*n* sker
och side*n* fra*m* til elden bær;
han reff th*et* a en storan teen
och stekte th*er* badhe køt och ben.
Han hafdhe th*er* ey viin ælla brødh,
han drak th*er* vatn, thæs giordhe honu*m* nødh.
Mædhan h*er*ra Iwan sat vidh*er* bordh
for*e* hans føter a thæn iordh
th*et* leon alt hos honu*m* la
ok vilde ekke thæde*n* ga.
Tha han hafdhe ætith mæde*n* han vil,

2777—2780 *saknas i E* **2777.** H*er*ra] h*er* *C* **2778.** alt th*et*] th*et* alth *D* **2779.** lungo] lunghor *B* (lwnga *C*) hiærtæ blodh] *så B, F*, hierte roth *D;* hiærta ok blodh *A* **2780.** *Så B, D* (nær *i st. f.* hos), *F* (och *saknas*); gaff th*et* leonith som for honu*m* stodh *A* **2781.** slaar] ha*n* slar *D, F,* h*er* ywa*n* slo *E* sik] *saknas i E* redher] r*e*dde *B, E* sin] sig *C, D, E, F* **2782.** siden ha*n* ther skiødeligh aadh *F* **2783—2786.** *Efter B, saknas i A, D* **2783.** En stor] . . na dyggra *C* ha*n*] *saknas i F* **2784.** til] a *E* **2785.** reff th*et*] rewe*n* *C,* reff then *F,* sættæ *E* storan] stor *F* teen] sten *E* **2786.** och (1)] *saknas i E* ther] *saknas i F* **2787—2788** *saknas i D* **2787.** ther] *saknas i B* ælla] oc ey *C,* ey *E* **2788.** thæs] th*et* *C, F* giorde] war *F* honu*m*] ha*n*s *E* **2789.** h*er*ra] h*er* *C, D, E* vidher] widh *B, E, F,* offu*er* *D* **2790.** for*e*] for *D, F* a] uppa *D* thæn] *saknas i E; B (ej C), E till.:* sama **2791.** th*et* leon] ha*n*s leon *B, D,* Løyæn *E* alt hos] *så B, D, E, F;* for*e* honu*m* *A* **2792.** ekke] *så B, D, E, F;* ey *A* thæden] *så B, E, F;* fra honu*m* *A, D* **2793.** Tha] ther *F* hafdhe] haw*er* *B* mæden] *så B, D, E,* men *F;* som *A*

tha tok han alt th*et* th*er* var til,
minna ok mera, huath th*er* var,
alt saman for*e* sit leon bar.
Ha*n* lagdhis nidh*er* a thæn mold
ok hwilte sik op a sin skiold
til the nat forgangin ær.
Leon*it* haffde ha*n* swa kær
ok lot sik vara th*er* til ospara
th*en* nat ow*er* ho*num* at halda vara
och gøma ha*n* m*edh* sin froma
at engen ma ho*num* til skada ko*ma*.

Huath ær th*er* mer at sighia ij fra?
Th*et* første han daghin for*e* sik sa
tha reedh han thædhan swa snima

2794. th*et*] som *D, E* **2795**. mera] mer *B* huath] alt th*et B,* thet th*et D* **2796**. alt] och alt *B, E* saman] *saknas i B* fore] for *C, D, F* **2797**. Ha*n*] *så B, D, E, F;* ok *A* lagdhis] *A ensam till.:* sidhan a] pa *F* mold] *så B, D, F;* muld *A, E* **2798**. op a] a *B,* pa *F,* vidh *D,* vether *E* **2799**. til] *E till.:* thess **2800**. *Så B, F, som dock ha* hon*um för* ha*n* (*så C*), then leo hade hono*m* kær *D;* tha lagdhe hon sik honu*m* swa nær *A,* lløyen stodh ha*nnum* soa nær *E* **2801**. ok] *saknas i E* vara — til] ther til wara *B, D, E, F* ospara] ospar *B,* uspardh *D, E, F* **2802**. then — ho*num*] *så B, E, F (D se strax nedan);* ow*er* sinom h*er*ra *A* ow*er* — halda] halde offu*er* hono*m D* at] *saknas i B, D, F* halda] halden *B,* hult *C* vara] war *B,* wordh *C, D, E, F* **2803—2804**. *Efter B, saknas i A, D, E* **2803**. gøma] *så C, F;* gømde *B* ha*n*] ha*num* ther *F* sin] sina *C* **2804**. at engen] sa ath enktæ *F* **2805** ær th*er*] ær th*et B,* wil iech *E,* jech ther *F* mer] *så D,* meræ *E, F; saknas i A, B* at] *saknas i E, F* ij] *saknas i F* **2806—2807** *saknas i B* **2806**. han — sik] ther (th*et E*) ha*n* dage*n D, E, F* **2807**. han] *D till.:* segh swa snima] snimæ *D,* i the tidæ *E,* hwadh han kundhæ *F*

ok lifdhe ij thæn sama tima
vidh*er* the diwr som leonith fik
til fiortan nætt*er* th*er* forgik.
Thæn fæmptanda dagh at qwælde
kom han ridhandhe til the kældo
th*er* i haffue*n* fyrr*e* sakth aff hørth
huath vnd*er* vidh h*en*ne haffu*er* varith giørt.
Tha h*er*ra Iwan kældona sa,
tha mælte han ok sagdhe swa:
»Alla mina glædhi hafu*er* iak hær mist,
huath skal mik læng*er* lifsins frist?
Th*en* æræ iach h*er* fordh*um* fik,
m*edh* sorgh hon bradelik mik for giik.»
Aff angær fik han swa mykin qwala,
han fiol ij owit ok laa ij dwala;
hans swærdh skøt sik aff slidone tha a xxviii v.
ok skar ha*n*s brynio su*n*d*er* ij twa,

2808. lifdhe] loffuede gud *E* sama] *saknas i E* tima] stundh *F* **2809**. vidh*er*] Widh *B, D, E, F* the] tolken *B, D,* tellige *E* som] th*er* *F* leonith] løyæ*n* *E, F* **2810**. nætt*er*] *så B, D, E, F;* dagha *A* th*er*] segh *D, F,* th*et* *E* **2812**. kom] tha kom *B, D, E, F* **2813—2814**. *Efter D, saknas i A* **2813**. ther j haffui*n* førr*e* aff hørt *B,* ther i aff føra haffue hørth *C,* ther j aff førræ hawe sak (saffd *F*) hørth *E, F* **2814**. vidh h*en*ne] ther *F* haffu*er* varith] war *B, E* giørt] giorth *D, B, E, F* **2815**. Tha] *ä fr* Thagher *i C;* Ther *E, F* h*er*ra] h*er* *C, D, E* kældona] kælda*n* *C, D, E, F* **2817**. Alla mina] all mi*n* *B, D, E, F* hær] *saknas i F* **2818**. skal] duær *F* lifsins] liffs *C, F,* lefuis *E* frist] frest *B, D, E, F* **2819—2820**. *Efter B och C, saknas i A* **2819**. her] hæræ *F* fordh*um*] førræ *E, F* **2820**. m*edh*] *så C, D, E, F;* thy at *B* hon] *så C, E,* han *F; saknas i B, D* bradelik] *så B, F,* bratlige *D; saknas i C, E* for giik] *så C, D, E, F;* forfik *B* **2821**. qwala] qwade *E* **2822**. fiol] fæk *F* ij owit] a hoffuit *E* **2823**. slidone] slide*n* *B, E, F,* sliidre*n* *D* tha] *saknas i D* **2824**. twa] thwau *D,* tw *E*

a ha*n*s hals fik han eet saar
och j ha*n*s bryst eet annath var.
Tha leonith th*e*tta sea fik
at blodhit genom ha*n*s brynio gik,
tha lot hon illa ok sara skalff,
hon thænkte han vilde sik dræpa sialff;
engh*e*n ma*n* th*et* sighiæ ma
huru ømkelikæ hon lot tha;
hon sa sin herra blødha,
tha vilde hon hælder thola dødha.
Hon maklika fram at iordhinne skreedh
før æn hon matte th*et* koma a leedh
th*et* hon tok swærdhith m*edh* sinne tan
ok drogh th*et* fra thæn ædhla man
ok lagdhe th*et* fiærrin op a een steen

2825. a] paa *F*, j *E* hals] *så B*, axl *A*, *C*, *D*, *E*, *F (se Stud. 3: 28)* han eet] eth vapn *E* **2826**. och j] *så B*, *D*, *E*, *F*; a *A* var] bar *B* (war *C*) **2827**. Tha] Tag*er C*, th*er E* leonith] leon *C*, løyen *E*, *F* th*e*tta] th*et B* sea] see *C*, *D*, see*n* a *E*, ath see *F* **2828**. at] th*et D*, *F* genom] i giømen *F* **2829**. lot hon] tok han *C* illa] swa ømkelik *B*, ønkelige *D*, ønkelig *E* sara] *saknas i B* **2830**. hon] Och *E* thænkte] huxade (+ath *C*) *B*, me*n*te *D*, hugede *E* sik dræpa] dræpe sig *E* sialff] siælff *A*, *B*, *D*, *E*, *F* **2331—2832**. *Efter B*, *saknas i A*, *D*, *E* **2832**. ømkelikæ] ønkelig *C*, *F* **2833—2834**. *Efter F* (hwn saa sin h*e*rræ blødæ / tha wildhæ hwn hell*er* tallæ døth), *saknas i A*, *B*, *D*, *E* **2835**. Hon] the*n* løyæ *E*, och *F* maklika] maklik *B*, listeligh *F*, *saknas i E* iordhinne] jorde*n B*, *E*, *F* **2836**. før æn] før *B (C = A)*, føræ *F* hon] *saknas i E* matte th*et*] th*et* matte *B (C = A)*, *E* matte] ku*n*ne *D* th*et*] ther *F* koma a] goa thes *E* **2837**. th*et* — tok] *så B*, *F*; tha tok hon *A*, Ath thage *D*, *E* swærdhith] swærd *C*, th*et* swerdeth *D*, th*et* swerd *E* sinne] sin *B*, *D*, *E*, *F* **2838**. drogh th*et*] drogat *C*, draga th*et D* ædhla] edeligh *F*, saloge *D* **2839**. ok] Hon *D*, *saknas i F* lagdhe th*et*] lagdet *C*, *E* fiærrin] fiærr*e B* (for ho*num C*), *D*, langt bort *E*, *F* op a] pa *B*, a *D*, *E*, *F*

at th*et* skulde honu*m* ey gøra meen
och lopp at*er* och fra*m* thæræ,
so*m* hon mo*n*de galin wæræ,
m*edh* iæmm*er*lik lat och skriade swa
at th*et* war ømkæ at høræ pa;
hon hafdhe tha swa mykin vanda,
hon matte hwarte liggia ælla standa.
Tha han hafdhe lighath eena stu*n*d ij dwala,
tha fixks han vidh*er* ok matte tala;
ha*n* lagd*is* vid*er* eith b*er*ge lidh
oc huild*is* enæ stu*n*dh th*er* widh.
Th*et* førsta leonith th*et* sea fik
hon thaghar genast til honu*m* gik,
ok fore ha*n*s føt*er* hon lagdhis tha
ok gørla op a sin h*er*ra sa.

2840. at] th*er* *B,* for *F* skulde — gøra] matte gøre ho*num* enkte *B,* ey ku*n*ne gøra hono*m* *D,* motte ha*n*nu*m* ey gøræ *E* **2841—2842.** *Efter B, saknas i A, E* **2841.** och] Hon *D* lopp] løber *F* at*er* — fra*m*] fram och affter *F* at*er*] æpt*er* *D* **2843—2844.** *Efter B, saknas i A, D, E* **2343.** lat] laddæ *F* skriade] skryte *C,* skriger *F* **2844.** th*et*] ther *F* ømkæ] ømk *C, F* pa] aa *F* **2845—2846** *saknas i B, D* **2845.** hon — tha] Then løyæ hadde fonget *E,* th*et* haffdhæ fongh*et* *F* **2846.** hon] th*et* *E,* ath th*et* *F* **2847.** Tha] tag*er* *C,* Th*er* *E, F* han] h*er* ywa*n* *E* eena] en *B, F,* en liith*en* *D, E* **2848.** fixks] fek *E, F* vidh*er*] widh *F,* til *E* matte] ku*n*dhe *D,* meltæ at *E* **2849—2850.** *Efter D, saknas i A, E* **2849.** lagd*is*] lagde sik *B* (lagde *saknas i C*) vid*er*] widh *F, C* eith — lidh] eth (en *C*) bærgæ liit *B,* jen bierghe lidhæ *F* **2850.** huild*is*] hwilte sik *B, F* enæ] en *B, F* **2851.** Th*et* førsta] Tha *D,* fyrst *F* leonith] leon *C,* løyæn *E, F* th*et*] thenne *E* sea] see *C, D,* syn a *E,* ath see *F* **2852.** hon — genast] hon st*r*ax *B,* hon tagar gensta*n* *C,* tha ho*n* gensta*n* *D,* tha hu*n* genisten *E,* th*et* tha giensten *F* honu*m*] hans *B* **2853—2854** *saknas i E* **2853.** ok] *saknas i F* fore] for *F* hon — tha] th*er* ho*n* la *D* hon] th*et* *F* lagdhis] lagde sik *B (C = A)* **2854.** op a] a *B, D, F,* ath *C*

Tha han var hwil ok han op stodh
hans hiærta var aff angir modh,
tha kom honu*m* at*er* ij hugha
han hafdhe ey haldith vidh sina frugha
th*et* han hafdhe hænne iæt
ok hafdhe th*et* brutidh ræt alt slæt.
Ha*ns* ang*er* byrias nu aff ny:
»Huath dugh*er* mik læng*er* for dødhin fly!
Iak vil mik dræpa ok gøra swa
mædhan ængin man hær seer op a,
thy at al miin glædhi ær nu ænd
ok sarlika mik til sorghina vænd,
ee sid*en* iach miste th*en* høglik æræ
th*er* iach haffde m*edh* mi*n* hiærtæ kære.
Hweem vil iak th*er* for*e* gifua sak?
Iak volte mik siælfu*er* th*et*ta omak,
aff godh æ*m*pne foor iak illæ,
th*et* wlte mik mi*n* storæ osnillæ.

2855. Tha] ther *F* han var] var ha*n* *E* hwil] huild*er* *D* ok — stodh] tha stod ha*n* opp *B* **2856.** aff — modh] modh*it* (modh *C*) j ha*ns* kropp *B* **2858.** han — haldith] ath ha*n* hade brotidh *D* vidh] wid*er* *B*, tro wid *C*, *saknas i F* sina] th*en* *B*, *F*, sin *D*, *E* frugha] f*r*va *B*, *D*, *E*, *F*, husfrugha *A* **2859.** th*et*] So*m* *D* hafdhe] *saknas i B (ej i C)* **2860.** ok hafdhe] iach haw*er* *B* brutidh] brot *F* ræt — slæt] al offsnath *D*, ræt oc skæll *E*, tha sa slęth *F* **2861—2872** *saknas i E* **2861.** byrias] byriade *D* nu] tha *F* **2862.** dugh*er*] hielp*er* *D* mik] *D*, *F* *till.:* nw længer] *saknas i D* for] for*e* *B*, *saknas i C* fly] at fly *F* **2864.** mædhan] men *F* ængin — hær] engen her *B (i mots. ordn. C)* op a] pa *B* **2865—2872** *saknas i D (E)* **2865.** at] *saknas i F* **2866.** sarlika] sarlig *C*, *F* sorghina] sorgen *B*, *F*, sorg *C* **2867—2868.** *Efter B*, *saknas i A (D, E)* **2867.** ee] *saknas i F* høglik] hyweligh *F* **2868.** ther] *saknas i F* **2869—2870** *saknas i B (D, E)* **2869.** ther for*e*] hæræ for *F* **2870.** siælfu*er* thetta] sielff then *F* **2871—2872.** *Efter B*, *saknas i A (D, E)* **2871.** godh] godhæ *F* æ*m*pne] *F* *till.:* tha **2872.** storæ] dighr*e* *C*, eyen *F*

Th*et* ær nu miin mæsta kæra
thæn harm th*er* leonith fore mik bæra,
iak vilde hæld*er* vara dødh
æn see a hænne tholka nødh.
Oppinbara iak th*et* teer,
ok wil iak th*er* til sighia meer,
iak vilde mik siælfu*er* fordærffuæ,
skulde ey diæffwlen siælinæ ærffuæ.»

Een io*m*fru var th*er* skampt ij fra,
hon sat th*er* nær ok lydde op a
ij th*et* kappella hos kældonæ stoodh. a xxix r.
Hon kalladhe a thæn riddara goodh
ok badh ha*n* fore tokt til sik ga
th*et* hon matte ha*n*s talan fa.

2873. ær] ær*e* *D* kæra] *så* *A*, *C*, kær *B*, kær*e* *D*, *E*, *F* **2874.** *Så* *A*, *som dock över raden efter* mik *till.:* mon *(samma hand?)*; then harm th*etta* leon fo*re* (for *C*) mik bær (bæra *C*) *B*, the*n*ne leo fo*re* mek bæ*re* *D*, At løyen mwn fo*re* mec sorg bæ*re* *E*, then sorigh the*n*ne løwæ for mægh bæræ *F* **2875.** vilde] *F till.:* langt vara] bliffua *C* **2876.** a] pa *F* hænne] løyen *E* tholka] then storæ *F* **2877.** Oppinbara] opinbar *C*, swa opinba*re* *D* **2878.** ok — iak] Jech vil ey *E* ok] huath *D* wil] *så* *B*, *D*, *(E)*, *F*; vilde *A* til] om *C* **2879.** vilde] wil *C*, *F* siælfu*er*] siælff *B*, *D*, nw selffu*er* *E*, her sielff *F* fordærffuæ] *så* *B*, *D*, *F*, derffue *E*, fordarfua *A* **2880.** *Så* *B*, *D*, *E*, *F* (*dock* siælin *C*, *E*, *F*; diefflæn eÿ *F*); æn diæfuulin skulde ey siælina arfua *A* **2881.** Een] Den *F* skampt] ey lankth *D*, *F*, lidet *E* ij] *saknas i* *F* **2882.** sat] *så* *B*, *E*, *F*; stoodh *A*, *D* nær] nedh*er* *F* lydde] hørde *B* op a] pa *B*, th*er* aa *F* **2883.** ij] *saknas i* *B* (*ej i* *C*) th*et*] then *C*, *D*, *E* kappella] cappell *E*; *A ensam till.:* ther hos] *så* *B*, *E*, *F*, ho*n* *D*; nær *A* kældonæ] kælden *B*, *D*, *E*, *F* **2884.** kalladhe a] sagde til *E* riddara] ridd*er* *F* **2885.** ok] hu*n* *E* han] ha*n*nu*m* *E*, *F*, *saknas i* *B* fore tokt] for høffuisko *B*, for høffuisheith *D*, giernæ *F* **2886.** th*et*] at *E* talan] tala *C*, *E*, *F*

En tho h*er* Iwan war ey gladh
ha*n* gek til h*en*ne thaghar i stadh.
The io*m*fru mælte vidh*er* sik ena:
»Hweem skal iak hær mædh*er* mena?
Huath duga*n*de ma*n* mu*n* th*en*ne wæ*re*
thær iak hørir sik swa sara kæra?»
H*err*a Iwan til thæn kappella gær:
»Sigh hua thu æst hær inne ær!»
»Jak vil idh*er* th*et* giærna sighia,
iak ma th*er* om ey læng*er* thighia,
iak ær the vslasta q*ui*nna een
for*e* alla the th*er* sool a skeen.»
»Thu ma væl thighia ok tala ey swa,
min harm ær meer æn thine twa.»
»Dande man, ij sighin ey swo,

2887—2888. *Efter D, saknas i A, B* 2887. h*er*] herre *F* war ey] ey var *E* 2888. thaghar] *så E* (tafue*n*), tha *D, F* 2889—2890 *saknas i B, E* 2889. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sawdæ *F,* tenkte *D* vidh*er*] m*edh D,* wid *F* 2890. mædher] m*edh D, F* 2891—2892. *Efter D och F, saknas i A, B, E* 2891. *Så D* duga*n*de] godhæ *F* 2892. *Så F* (ther jech hør sægh saa saræ kieræ), ther segh sa sarlige kæ*re D* 2893. H*err*a] H*er E* thæn] th*et B, F* kappella] cappel *E* gær] *haken på æ utplånad i A,* gaar *C, D, E, F* 2894. Sigh] *saknas i F; A ensam till.:* mik thu æst] æst thu *F* 2895. idh*er* — giærna] th*et* idh*er* g*er*næ *B,* th*et* gerne eth*er E* 2896. Jag ey leng*er* th*er* om tigia *C,* oc wil jek ekki for id*er* tegiæ *D* iak — om] th*er* om mo jech *E* th*er* — ey] ey th*er* om *B* 2897. vslasta] armeste *D,* vslæ *E* 2898. for*e*] For *B, D, F* the] *saknas i F* ther] *så B, E, F;* som *A, D* sool] solen *B, D, E, F* a] ower *F* skeen] skin *E* 2899. Thu ma] hwn mattæ *F* tala] mælæ *B* (mæl *C*), *D* 2900. harm] sorigh *F* meer] m*er*e *B, E,* støræ *F* thine] *ä fr* mine *(samma hand) i A* 2901. Dande] Dugande *C, D,* Godær *E,* edelæ *F* ij — ey] j talen ey *B,* hui thalen i *D, E,* hwi seye i *F* swo] swa *A, B, D, E, F*

th*et* ma ængin lifuande tro,
thy at ij ærin lidhughe bort at ridha
æn iak vardh*er* fangin hær inne bidha,
thy at ey ær bætt*re* ward*it* mit mal,
the vilia mik morghon brænna j baal.»
»Ma iak idh*er* th*er* spyria til,
om thu mik th*et* sighia vil:
huath hafua the idh*er* at kænna,
hwi vilia the idh*er* brænna?»
»Swa skiwt*er* iak til gudh mit maal,
swa hiælpe han mik badhe til liiff ok sial,
iak aldre skyldadhe til thæn sak
th*er* the nu sighia a min bak..
The sighia iak skulde mina fru forradha,

2902. tro] tro a *B* **2903.** at] *saknas i C, E* ærin] ær *F* lidhughe] frelssæ *E* **2904.** iak ær (+ h*er* *C*) fangen iach ma h*er* inne (*saknas i C*) bidæ (bliffua *C*) *B*, en jek warder h*er* fange*n* biide *D*, Æn jech ær fongen h*er* i*n*næ blifue *E*, jech wordh*er* alt ath h*er* jnddæ ath biddæ *F* **2905—2906.** *Verserna i motsatt ordning i E* **2905.** *Så B, D,* eÿ nw bedræ stor mÿt mool *F*; fore thera lyngno maal *A*, Soa nade gudh offuer my*n* siæll *E* **2906.** the — brænna] i morigen skal jech brindhæ *F* mik] *D till.:* i j] *så B, D, E, F;* a *A* **2907—2908** *saknas i D* **2907.** Ma] *saknas i C* idh*er* — spyria] iomfru spørie ther *E* ther] *saknas i F* **2908.** om] æn *C* thu] i *F* mik th*et*] th*et* mek *E* **2909—2910.** hwadh sagh hawe the til thik / hwi skalt thu brændhæ sa bradælig *F* **2909.** idher] tegh *E* at] *saknas i D* **2910.** hwi] *så B, D (F);* for hwi *A, E* idher] tegh *E; A ensam till.:* at **2911.** til gudh] gudh til *B* (*C* = *A*) maal] skel *D* **2912.** swa] oc *D* han — ok] oc gud my*n* *E* badhe] *saknas i D, F* til] m*edh* *D, saknas i F* sial] siæl *A, B, D* **2913.** aldre skyldadhe] brød och aldrigh *E* skyldadhe] er skyllogh *D*, giordhæ *F* **2914.** ther] so*m* *D, F* nu sighia] sighiæ nw *B* nu] *saknas i D, F* a] uppa *D* **2915.** skulde] *så B, D, E, F;* skal *A* mina] mi*n* *B, D, E, F* fru] fr*va* *B* (ffr*v* *C*), *E, F*

drozatin ok hans brødher badhe.
Mit liiff iak ekke løsa ma
vtan iak kan thæn riddara fa
ther them threem thør een bestanda
ok løsa swa allan min vanda.»
»Nu førsta iak mik ther a forstær
at miin sorgh mere æn thiin ær,
thy thu ma væl hiælper fanga
æn miin sorgh mon mik seent forganga.»
»Jak veet thæn ey ij værldinne til
ther mik hædhan frælsa vil,
tho hopar mik æn til riddara twa;
a herra gudh, matte iak thøm na!»

2916. drozatin] drosten *F* **2917**. liiff] *saknas i D* ekke] *så B, D, F;* ey *A, E* **2918**. kan] *saknas i B, E; A ensam till.:* thøm riddara] riddher *F; E till.:* kunne **2919**. Then enæ ther the tre bestande *E* ther] *saknas i B, D* them] *till. över raden (hand 2) i A* thør een] enæ thor *B (C = A),* tørff jene *F,* brøder thor *D* bestanda] besta *C* **2920**. allan min] allæ mina *B,* min fatige *D,* ther al myn *E,* mÿn storæ *F* vanda] wandær(?) *E* **2921—2922**. then ridder swaredæ jech for stoor / mÿn sorigh ower thin gaar *F* **2921**. Jech nw først ther a forstander *E* ther a] *saknas i D* forstær] *haken på æ delvis utplånad i A,* forstar *D* **2922**. at] thet *B, D, E* mere] mer *C, D, E* **2923**. thy] thøy at *B (C = A),* thy ath *D, F* thu] i *D* ma] mogen *D,* kant *E,* matte *F* væl hiælper] hielp bradelige *D* væl] skiutelig *B,* skywtlig *C,* raskelig *E* hiælper] hiælp *B (C = A), (D,) F,* hielpen *E* **2924**. æn] och *F* mon — forganga] sienth for gonger *F* mik] *saknas i D* forganga] forgona *C* **2925—2926**. jomfrwen swaret jech wed eÿ til / then i wærdhæn mægh frælsæ wil *F* **2925**. værldinne] wærldin *C,* værilden *E* **2926**. frælsa] løse *D,* hielpe *E* **2927**. tho] Tha *E,* soo *F* hopar] hop *C* mik] jech *E, F* æn] *saknas i D* riddara] ridder *F* **2928**. a] o *F, saknas i B* matte] matt *F*

»Kæra io*m*fru, latin mik th*et* høra,
hua th*et* vilde for idh*er* gøra,
th*er* sik slikt thordhe taka a hænd*er*,
een bestanda thrøm riddara sænd*er*.»
»Th*et* sigh*er* iak idh*er* sa*n*nelik
for vtan fals ok vtan swik,
th*et* ær min h*er*ra riddar Gawian
ok konu*n*g Vria*n*s son h*er*ra Iwan.
Th*et* hafu*er* iak for h*er*ra Iwans saka,
iak skal min dødh morghin op taka.» a xxix v.
»Hwath sigh*er* thu mik, hiin salugha mø,
th*et* thu skal fore h*er*ra Iwan dø?»
»Ja mæn veet, th*et* gaar mik swa,
th*er* finder iak sa*n*na røøn op a.»

2929. Kæra] edelæ *F* latin] lad *F* mik] *saknas i C* th*et*] *saknas i D, E* **2930**. for idh*er*] fore ether skild *E* **2931**. th*er*] hwo *B* slikt — taka] thor tagæ th*et* *D*, tordæ taghe telicth *E*, tordhæ tagæ slikt *F* slikt] tolk*it* *B*, tolik*it* *C* a hænd*er*] til handhæ *F* **2932**. at *(saknas i C, E)* besta*n*dæ (+en *C*) tre ridda*re* j *(saknas i C)* send*er* *B, E*, ath ein bista tre i send*er* *D*, je*n*ne modh tre brødher adh standhæ *F* **2934**. for] *saknas i D* ok] for *E* **2935**. ær] h*er* *E*, æræ *F* riddar] h*er* *F*, *saknas i B, D, E* Gawian] waliwan *B, D* **2936**. konu*n*g] *saknas i E* Vrians] yria*n*s *B*, ørians *C*, iørians *D* h*er*ra] h*er* *D, E* **2937**. Th*et*] Th*ettæ* *E* for] fo*re* *B* (for *C*), *E* h*er*ra] h*er* *D, E, F; saknas i B* **2938**. iak] at iach *B, D, E* min — morghin] morgo*n* mi*n* døt . . . *C*, mi*n* dødh i morgo*n* *D*, døte*n* morge*n* *E*, i morgæn mẏn døt *F* op taka] taka *B, D*, vettaghæ *E* **2939**. Hwath — mik] Seg*er* thu th*et* *D* Hwath] *saknas i E* mik] *saknas i C* hiin] thin *C, D*, th*et* *E*, *saknas i F* salugha] salghæ *B* (salaga *C*) **2940**. th*et*] at *B, D*, *saknas i E* fore] for *C, D, E, F* h*er*ra Iwan] saghe h*er* ywans *E* h*er*ra] h*er* *C, D, F* **2941**. Ja — veet] iach meen at *B (C=A)*, Ja vitme*n* *E* th*et* gaar] gør jæk *D* mik] *saknas i D, F* **2942**. ther — iak] jek far ther *D* finder] faar *B, (D), E*, fonger *F* sa*n*na] sa*n*nelige *E*, sa*n*neligh *F* op a] pa *B*, aa *C*, aff *F*

»Nu hørir iak huath ij sighin hæra,
om gudh vil th*et* skal ey væra,
thy at iak ær thæn th*er* het*er* swa;
iak skal idh*er* hiælpa huath iak ma,
om ij ærin the mik hialp tha,
tha iak mællan portana la
ij Wadeins hws hins rødha
tha iak slo han til dødha;
tha rønte iak th*et* m*edh* fulgodh skæl,
ij holpin mik dygdelik oc væl,
thy iach war th*er* swa komi*n* tha
at iach haffde engen at lithæ pa.
Huath ij giordhin tha vidh*er* mik,
th*et* vil iak nu giærna løna thik.
Sighin mik, kæra, huath idh*er* ær skedh
sidhan iak fra idh*er* reedh!»

2943. huath] th*et* *E* ij sighin] thu seg*er* *D* **2944**. th*et* skal] skal th*et* *F* ey] *D till.:* swa væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **2945**. at] *saknas i B, E* heter] ether *E* **2946**. skal] vil *D, F* idher] tik *B, E* **2947**. om] Æn *E* hialp] holpe*n* *C, D, E* **2948**. tha] Th*er* *E, F* portana] porten *B, E, F* **2949—2950** *saknas i E* **2949**. Wadeins] *se v. 566;* vadoyns *A*, wadeons *B*, wadians *C, D, F* **2950**. tha] ther *F* slo han] haffde ha*n* (ha*num* *F*) slag*it* *B, F*, slo hono*m* *D* **2951—2952** *saknas i D, E* **2951**. tha — th*et*] jech røntæ tha *F* fulgodh] fullæ *B* **2952**. ij] th*et* j *B* holpin] halp *F* dygdelik] *så B, F;* tha daghlika *A* oc] *så C, F; saknas i A, B* **2953—2954**. *Efter B, saknas i A, D, E* **2953**. thy] thy ath *C* swa — tha] komen saa *F* **2954**. jech haffdæ tha jngen ath lidhæ aa *F* engen — pa] a inge*n* lith wppa *C* **2955**. giordhin tha] tha giorde *E* tha vidher] ther tha *B* vidher] vidh *D*, i mod *F* **2956**. th*et*] tha *E*, ther *F* giærna] for *F, saknas i B, D, E* løna] giældæ *B*, giælde th*et* *E* **2957**. Sighin] sigh *B, E, F* mik] mi*n* *B (C=A)* kæra] iomfru *E, saknas i D* idher] tik *B, E* skedh] *så B*, skeeth *A, D* **2958**. iak] *D till.:* sidert

»Jak vil th*er* gærna sighia ij fra
om idh*er* lyst*er* lydha op a.
Iak kænnis th*er* vidh*er* at iak halp idh*er*
tha ij mik thorftin aldra mæst vidh*er*.
Ij vordhin ok ow*er* eno badhe,
miin fru ok ij, m*edh* mino radhe;
th*et* veet væl gudh ij himerik,
th*et* fromadhe hænne meer æn mik.
Iak trøst*er* mik æn at gøra swa,
om iak hædhan nokor lu*n*d koma ma,
ij faan æn at*er* ij skamman frist
mina fru ok alt th*et* ij hafuin mist.
Tha th*et* aarith swa forgik
th*et* hon ey budh aff idh*er* fik,

2959. ther] th*et* *D*, tegh *E*, edher *F* ij] ther *F* **2960**. idher lyster] idher lyst*er* ther *B*, ider ther lyst*er* *D*, *F*, j villæ ther nw *E* lydha] høræ *B*, *D*, ath høræ *F* op a] pa *B* (wpa *C*), a *D*, *saknas i F* **2961**. Iak] *saknas i B* ther — at] th*et* *B*, *F*, th*et* ath *D* **2962**. tha] ther *E* mik thorftin] tørffte mægh *F* mik] mykith *D* thorftin] trofften *B* (*C* = *A*), tha tørffte *E* aldra mæst] *saknas i B*, *D*, *E*, *F* **2963**. eno] *A ensam till.*: ther **2964**. fru] frugæ *E*, *F* ij] *saknas i E* **2965**. væl] *saknas i E* himerik] hemerigi *F* **2966**. th*et*] ath th*et* *F* fromadhe] *F till.*: alt meer] m*e*re *B* (mer *C*), *F* **2967**. trøster] trøste *B* at] *saknas i B* **2968**. om jech hindhæ wenskab maa faa *F* hædhan — lu*n*d] nokor lu*n*d hæden *B*, heda*n* *D*, hæden leffue*n*de *E* **2969**. ij — æn] thu far *B*, J fa*n*gen *D*, jech fan *E*, ath j fonger *F* skamman] stakkatte *D*, *F*, stacket *E* frist] frest *B*, *D*, *E*, *F* **2970**. mina] mi*n* *B*, *D*, *E*, *F* fru] frva *B*, *E*, *F* ok — th*et*] som *F* th*et*] *saknas i C* ij] thu *B*, hu*n* *E* mist] mi*n*sth *D* **2971**. aarith] aar *F* swa] *så B*, *D*, *F*; alt *A*, *E* forgik] forganget *E* **2972**. *Så B* (*som dock har* engen *för* ey), *D* (ath *för* th*et*), *E* (*d:o*), *F* (*d:o;* fra *för* aff); th*et* hon fik ey budh aff thik *A*

tha kænde th*et* miin frugha mik
th*et* iak hænne radhit hafdhe swik
oc gaff megh sida*n* sa høgelige sak
at th*et* wlte engen wta*n* jak.
Første iak thæn skadha beedh
at miin frugha vardh mik vreedh
ok drozatin th*et* gørllæ forstodh,
han var mik ild*er* ok ække godh,
thy at han th*et* gørla fan
hon trøste til mik alt bæt*er* æn til han.
Tha rønte iak th*et* sa*n*nelik
the awu*n*d han hafdhe før til mik.
Han kærdhe a mik swa oppinbara
th*et* ængin thordhe for mik swara,
ha*n* badh mik tha thæn riddara fa
th*er* thøm threem brødhrom thordhis een besta,
inna*n* fiorto*n* natta fræst skulde iach th*en* fa*n*ga

2973—2974 *saknas i B* **2873.** kænde] vittæ *E, F* **2974.** ath jek hade giorth moth h*en*ne swik *D,* Jech spatæ rådæt he*n*ne swig *E,* th*et* jech haffdæ rad hindhæ swigh *F* **2975.** *Efter D, saknas i A, E;* tha gaff hon mik th*en* sak *B* sida*n* — høgelige] th*er* for hywelig *F* **2976.** *Efter B, saknas i A, E* **2977.** Førsta] all fyrstæ *F* skadha] *så B, D, E, F;* skadhan *A* **2978.** at] th*et B, F* frugha] *frv B, D* vardh] var *E,* wortæ *F* mik] *D till.:* warden **2979.** drozatin] drostæn *F* gørllæ] *så B, D, E, F; saknas i A* **2980.** ild*er*] ill *B,* wnd *F* **2981—2982** *saknas i B, D, E* **2982.** hwn trodhæ mægh alt bedh*er* æn ham *F* **2983.** Tha] *så B, D, E, F;* thy *A* **2984.** the] *D till.:* ga*m*le awund] affwnde *C, F* hafdhe før] føræ haffdhæ *F,* hade *D* **2985.** a] po *E* **2986.** th*et*] *så B, F,* ath *D, E; saknas i A* for mik] mægh for *F* for] f*o*re *B* (for *C*), *D, E* **2987.** ha*n*] *så D, E, F;* ok *A, saknas i B* tha] *så B, D, E, F;* thøm *A* riddara] ridder *F* **2988.** th*er*] *saknas i D* thordhis] thor *B,* torde *D, E, F* een] *saknas i D, E, F* besta] forstoa *E* **2989—2990.** *Efter B, saknas i A* **2989.** inna*n*] j *E* natta fræst] dage *F* th*en*] th*et D,* ha*n*nu*m E,* the*m F* fa*n*ga] faa *F*

elle skulde th*et* mik til dødhæ ganga.
Sidhan søkte iak mangt eet hoff,
om nakar vilde gøra for frughor loff,
mit ærande taka sik til handa
ok frælsa mik aff thænna vanda.
Iak var ridhin til konu*n*g Artws
til Karydol op a hans hws,
iak spordhe th*er* æpt*er* h*er*ra Gafwian
ok huarghin idhra iak th*er* fan.
Tha spordhe iak th*er* the nymære a xxx r.
at een riddar*e* hafdhe varith thære;
han var stolt ok ij hiærtadh bald,
han tok drøtni*n*gena bort m*edh* vald
och skiutlik bort m*edh* he*n*ne r*e*nde,
swa engen ma*n* th*e*n ridda*re* ke*n*de.
Kon*un*gen mælte tha til Keyæ:

2990. skulde — mik] jech skullæ *F* th*et* mik] *så C, D, E;* mik th*et B* dødhæ] dødin *C, D, E, F* ganga] gaa *F* **2991**. mangt eet] mark och *F* **2992**. gøra] *A till. över raden (hand 2):* thet for] fore *B* (for *C*), *E* frughor] frvr *B* **2993—2994** *saknas i B* **2993**. taka] toghe *E* **2994**. ok] ath *D* frælsa] frelste *E* **2995**. var ridhin] redh *E,* war ridhindhæ *F* **2996**. til] a *E, F* Karydol] karatol *D,* karildoss heth *E* op a] pa *C* **2997**. iak — th*er*] Tha spurde jek *D* iak] och *B* æpt*er*] at *B, F; E till.:* h*er* ywan oc h*er*ra] h*er D, E, saknas i B, F* Gafwian] gaffua*n D* **2998**. ok] *saknas i D* idhra] th*er*a *D, E* **2999**. th*er*] th*ære E, saknas i D, F* the] ey *C, saknas i E* **3000**. at] *saknas i F* riddare] ridd*er F* thære] hæræ(?) *B* **3001**. var] *F till.:* sa ok] *saknas i D, E* ij aff *F, saknas i B* hiærtadh] h*er*ra *B,* hiærta *C* **3002**. drøtni*n*gena — m*edh*] bort drøtni*n*gen m*edh* sit *B* drøtni*n*gena] drotni*n*gen *D, F,* en drotni*n*gh *E* **3003—3004**. *Efter B, saknas i A* **3003**. och] han *E* skiutlik] snarlige *D,* snarlig *F,* raskelige *E* **3004**. swa] swo at *C, D,* oc *E* th*e*n ridda*re*] hono*m D* ridda*re*] ridder *E, F* **3005**. Kon*un*gen] *så B, D, F;* konu*n*g artws *A, E* mælte] *ā t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *E* tha] *saknas i D* til] *E till.:* h*er*ræ Keyæ] *så B, D;* keya *A*

'Th*et* vil iak idh*er* badha segiæ,
h*err*a Waliwa*n* ok swa thu,
ij skulin vara til redho nu
ok sparin ey idh*er* ørs at rænna
at ij maghin at*er* fanga hænnæ'.
M*edh* thy tha reedh iak thædhan bort
at ænkte hafdho the til hænna sport.
Th*er* fan iak ængin th*er* thordhe til taka
at væria mit maal for tholika saka,
ok ængin annan stadh matte jek finna,
thy ligg*er* iak hær fangin innæ.
Nu hafu*er* iak sakt mit skrifta maal,
for huath iak morghin døia skal;
æn tho at ij vilin mik hiælp*er* tee
ij maghin ey bærias een vidh*er* three.»
Tha swaradhe hænne h*err*a Iwan:

3006. Th*et* — badha] høre i megh huat jek vil *D* segiæ] *så D;* sighia *A, B* **3007**. Waliwa*n*] *så B, D, F;* valuan *A,* gawia*n E* swa] *saknas i C, F* **3008**. vara — redho] thil redhæ wæræ *F* **3009**. ok] J *D* idher] *så B, E, F;* idhart *A, saknas i D* **3010**. at] th*et D* maghin] mw *E* ater — hænnæ] h*e*nne at*er* kenne *B* **3011**. tha] *så B, D, E, F; saknas i A* **3012**. at] Oc *E, F* ænkte — the] fingæ enctet *E* the] jek *D* til] aff *B* **3013**. Ther — iak] jech fandh ther *F* ther] then ther *B (C=A)*, segh *E,* thet *F, saknas i D* thordhe til] til torde *D* **3014**. at] *saknas i E* mit maal] mek *E* for] fo*r*e *B* (for *C*) tholika] tolik *B, D, E, F* **3015—3016** *saknas i B* **3015**. ængin] ey *D, F,* éy en *E* annan — jek] mattæ andsted *F* annan stadh] a*n*nerstadz *D* matte iak] *så E* (motte jech), ku*n*ne jek *D (jfr F);* at *A* **3016**. ligger] ær *D, E, F* hær fangin] fongen h*er E* **3017**. mit] mi*n B (C = A)* **3018**. for] fo*r*e *B* (ffor *C*) huath] th*et E* morghin] i morgo*n D, E, F* døia] dø *D, F* **3019**. at] *saknas i B, D, E, F* mik] *D till.:* noko*n* hiælper] hiælp *B, D,* hielpe*n C, E* **3020**. bærias een] en ber*i*æs *B, D* een] je*n*ne *F, saknas i E* vidher] vidh *D, F,* mot *C* **3021**. hænne] th*et E, saknas i D* herra] h*er D, E, F*

»Iak lofuer thik thet a mina san
thet iak skal morghin koma hær
før æn doombrin ower idher gær
ok antiggia dødher blifua skal
æller ok væria thetta maal;
æ huru thet mik ganga ma
thu skal ther ænkte sighia ij fra,
om nakar vil ther æpter leta
huath mit nampn ær æller huath iak mon heta.»
Tha swaradhe honum the høwizska møø:
»Iak vil hælder førra dø
æn iak skulde nakath thet sighia
ther ij badhin mik ower thighia.
Æn tho at the idher ij hæl sla
iak komber thøm tho ey ij fra,

3022. Iak — thet] thet loffuar jek ider *D* lofuer] seÿer *F, saknas i E* thik] *saknas i F* thet] *saknas i E* mina] mÿn *F* **2023.** skal] *C, D, F till.:* i **3024.** før] føræ *F* idher] tik *B, D, E* gær] *haken på æ delvis utplånad i A;* gar *D, E, F* **3025.** antiggia] ænten *E, F; A, B till.:* iak dødher] dødh ther *F* **3026.** ok væria] værie tegh foræ *E* ok] iach skal *B (C = A)* **3027.** æ] *före detta ord till. A ensam:* ok thet mik] mik thet *B,* thette *D* **3028.** thu skal] j skule *D* ther] thet *E, saknas i C* ænkte] jckj *F* ij] *saknas i D, F* **3029.** Vm ther nokor epter leither *D* leta] *efter ett struket* læ *A* **3030.** huath — nampn] huo iak *B* ær] *saknas i D* æller huath] och *F* mon heta] hete *B,* hether *C, D* **3031.** høwizska] høwskæ *F* **3032.** Iak vil] æn wildæ jech *F* førra] for *C, saknas i F* dø] bliffua dødh *C, F* **3033.** æn] Eller *E,* føræ *F* skulde] skal *B* nakath thet] nakath ther aff *A,* nokot thet *B,* thet nokoth *D,* thet noger *E,* noger *F* **3034.** ther] som *B,* om *F* badhin] bidhin *B,* bad *F* ower] om *B, E,* thet *F* **3035.** En tha at the sloæ ether i hiell / Jech vndkommer thom ey thet vet iech vell *E* at] *saknas i B, F* idher] tik *B* **3036.** tho] tha *C* ij] bort *F*

th*et* førstæ the hawa drep*it* tik
tha gar th*et* sid*en* ow*er* mik.»
»Mik thykk*er* th*et* vara vnd*er*likt,
miin kæra, at ij vilin tala slikt;
tho at the varo ty som the æru thre
— th*et* skulin ij hær morghin see —
iak thor thøm væl ij tænd*er* sla,
th*et* gange sidhan huru th*et* ma.
Iak find*er* at ij thæs iæwugha æræ
th*et* iak komb*er* at*er* hæræ:
th*et* vil ey gudh ij himerike
th*et* iak skulde idh*er* swa illa swika,
thy iach haw*er* idh*er* swa wæl rønt,
iach faar th*et* id*er* aldre lønt.
Iak vil nu hædhan ridha braat
— gudh gifui idh*er*, io*m*frugha, godha naat —

3037—3038. *Efter B, saknas i A* **3038.** tha *gore* the oc sa vidh megh *D* **3040.** godæ jomfru hwi talæ j slight *E* miin kæra] men *B,* hui *D* at] *saknas i D* vilin tala] tall*er* *F* **3041.** tho at] æn thok *B* (. . . at *C*), Th*et* *E* **3042.** skulle i morigæn heræ wæl see *F* hær morghin] her j morg*on* *B,* i morg*on* *D,* ·morg*en* h*er* *E* **3043.** væl] *saknas i D* tænder] the*n*ne *D* **3044.** th*et*] *saknas i D* gange] gang*er* *E, F* huru] som *B* **3045—3046.** skal jech ther eÿ thwiwel paa bæræ / ath i affter komæ heræ *F* **3045.** finder] høre *D* thæs] *saknas i D* iæwugha] loffua*n*de *B,* iæffua*n*d*is* *C,* i æffue*n* *D,* jæff *E* æræ] *synes vara ä fr* æru *(samma hand) i A,* ær *C* **3046.** th*et*] at *B, E* komber] ko*m*me *E; C, E till.:* ikke, *D:* i ater] morgon *D, E* hæræ] hær *C* **3047.** vil ey] vedh vell *E,* willæ eÿ *F* himerike] hemerigh *F* **3048.** th*et*] ath *F* skulde] skal *B* illa] *saknas i D* **3049—3050.** *Efter B, saknas i A* **3049.** thy] *C, D till.:* at iach] i *F* idher] mægh *F* **3050.** faar] gider *E* th*et* ider] *så D,* th*et* tegh *E;* idher th*et* *B* ider aldre] aldrigh idher *F* aldre] *E till.:* ful **3051.** braat] bort *E* **3052.** gudh — io*m*frugha] jo*m*frv gud giffui idher *B* io*m*frugha] io*m*fru *D, E, F (B)*

ij thænna mark for mik at leta
huar iak minu*m* hæste faar at beta,
th*er* vardh*er* iak blifua til sool op gær
ok sidhan at*er* koma hær.»
»Gudh gøme id*er*, h*err*e, huar i fara
bade lønligh oc opinba*re*!»

H*err*a Iwan tha genom skoghin reedh
thrangan vægh ok mørka leedh,
hans leon alt m*edh* honu*m* gær a xxx v.
ok vil honu*m* giærna vara nær.
Tha sa han ij the ødhemark
een kasteel th*er* var badhe høgh ok stark;
thæn mwr om thæn kasteel stodh
han var badhe høgh ok godh.
Th*et* land th*er* til husith la

3053. ij] *saknas i B* thænna] then *E* for] fo*re* *B*, wil *F* mik] *över ett struket* idh*er* *(samma hand) i A*, jag *C*, *E*, *F* at] *saknas i F* leta] bedæ *E* **3054**. jech jek for my*n* hest at ledæ *E* huar — faar] hwar mi*n*om hæste iak faar *B*, hwar jag motte mi*n* hæst *C*, huar jek faar mino*m* hesth *D*, hwaræ mÿn hæst faar *F* **3055—3056** *saknas i B, E* **3055**. ther — iak] Oc *D* vardh*er*] wil *F* blifua] *D till.:* ther sool] dage*n* *D*, *F* gær] *haken på* æ *delvis utplånad i A*, gaar *D*, *F* **3057—3058**. *Efter D, saknas i A, B* **3057**. huar] j huar *E*, i hworth *F* **3058**. bade] antigh *F* oc] hell*er* *F* **3059**. H*err*a] H*er* *E* tha] *saknas i F* **3060**. thrangan] kra*n*ka*n* *D* **3061—3062** *saknas i B* **3061**. alt] *saknas i D* gær] gar *D*, *E*, *F* **3062**. vil] wildæ *F*, *saknas i E* **3063**. sa han] fek ha*n* see *D* ødhemark] ødhæ (hede *C*) mark *B*, *E*, *F*, mark *D* **3064**. een kasteel] eith kastale *D*, *F*, Eth torn *E* th*er* — ok] th*et* var sa *D* ther] ha*n* *B*, Som *E* badhe] *saknas i B* **3065—3066** *saknas i D* **3065**. thæn mwr] Muræn th*er* *E*, jen mwr *F* thæn kasteel] kastel*it* *B* *(C = A)*, tornet *E*, th*et* kastellæ *F* **3066**. han] som *F* høgh] tøk *F* **3067**. Th*et* — til] llandet vnder *E*

th*er* var ængin bygdh op a,
th*et* var th*er* swa saara øt
at ængin gat sik th*er* føt.
Tha h*er*ra Iwan th*et*ta sa
han reedh thæn vægh til husith la.
The a hus*it* varo moot honu*m* gingo,
m*edh* blidhom ordhom the han vntfingo
och loto tha th*e*n winde bro nidh*er*.
H*er*ra Iwan varth th*er* glad*er* wid*er*
oc vilde held*er* h*er*berge tigge
en ha*n* vilde vte ligge.
Th*et* første h*er*ra Iwan gik mote the bro,
tha badho the ha*n* ok sagdho swo:
»J latin leonith binda hære
at th*et* os ey til skadha være.»

3068 *saknas i F* bygdh] byggæ *E* op a] pa *B* (wpa *C*) **3069.** ther] tha *D,* alt *E* øt] høgt *E,* ødhæ *F* **3070.** at] *ä t* th*et* *i A (hand 2)* gat — ther] sik ther gat *B* (gath ther *C*) gat] kwndæ *F* føt] fødh *E,* aff fødæ *F* **3071.** Tha] Ther *E* h*er*ra] h*er* *D, E* thetta] th*et* *B* **3072.** reedh] tok *B* vægh] wæge*n* *C* **3073.** a hus*it*] *så B, F,* aff huseth *D, E;* ther *A* varo] om *E, saknas i D; F till.:* the **3074.** m*edh* — ordhom] oc bliidelige *D* blidhom ordhom] blide ordh *E, F,* myky*n* æro *B* the] *saknas i E* han] hono*m* *D, E, F* **3075—3076.** *Efter B, saknas i A* **3075.** och] The *E* loto] lodh *F* tha] ok *E, saknas i C, F* then — bro] *så C, D, E;* vindbro *B,* windbroen *F* nidher] neth *E* **3076.** H*er*ra] h*er* *E, F* varth] *så D,* wortæ *F;* war *B, E* ther] *så C, F;* tha *B, D, E* glad*er*] glad *C, F* wid*er*] veth *E* **3077—3078.** *Efter D, saknas i A, B, E* **3077.** vilde] *F till.:* ther herberge] herbærig *F* **3079.** Th*et* første] Tha *D* Th*et*] *saknas i E* h*er*ra] h*er* *C, D, E, F* mote] pa *B,* uppa *D,* vp mot *E,* ower *F* **3080.** tha — ha*n*] *så B,* tha bade the hono*m* *D, E,* the baddæ ha*num* *F;* tha mælto the *A* sagdho] mælto *B* **3081.** leonith] leon *B,* id*er*t leo *D,* the løyæ *E,* løwen *F* hære] thæra *C* **3082.** til — være] skade gøre *D* være] *haken på æ delvis utplånad i A*

H*er*ra Iwan swaradhe the borghara tha:
»Th*et* ma ække vara swa,
vi hafuu*m* th*et* huar a*n*nan iat
at vi maghom ey skilias at;
wi skulo*m* antigæ badhæ in
elle och wt at th*etta* sin;
iak lofuar th*et* hær fore os badha,
th*et* leon vardh*er* hær ængom til skadha.»
Tha swaradho riddara ok swena badhæ:
»Ij moghin th*er* siælfue ow*er* radha.»
Tha han kom fram ij th*et* hws
th*er* møtte honu*m* f*r*vr m*edh* storæ liws,
badho swenæ taka ha*n*s hæst
och gømæ so*m* the ku*n*do bæst.
The fruor mo*n*do hans vapn aff taka

3083. H*er*ra] Her *E* the borghara] borg*are* *B* (*C*=*A*), b*or*gende*n* *E*, them *F*, *saknas i D* **3085**. vi — th*et*] Th*et* haffue wy *E* iat] *av hand 2 ä t* iæt *i A;* iæt *B*, *D*, *E*, *F* **3086**. at] *av hand 2 ä t* th*et* *i A* maghom] skulo*m* *B, D* ey] ekke *B, D, E* at] soa slæth *E* **3087—3088**. *Efter B, saknas i A, D* **3087**. antigæ] antig *F* **3088**. och wt] bodæ vthæ stoo *E*, vdæ ath wæræ *F* at] i *F* th*etta*] *B till.:* samma (*saknas i E, F*) **3089—3090** *saknas i D* **3089**. lofuar] wil lowæ *F* th*et*] *saknas i B, F* hær] *saknas i F* fore] for *B, F* **3090—3091** *saknas i B* **3090**. th*et* — ængom] Ath th*et* skal enge*n* vare *E, F* leon] *av hand 2 ä t* leon*it* *i A* **3091—3092**. *Verserna i motsatt ordning i E* **3091**. riddara] rid*er* *F* **3092**. j skulen h*er*re ther fo*re* rade *D* Ij — siælfue] ther maghi (mage i *C*) siælffuæ *B*, ther mwæ j selfuer *E*, ther mowe i sielff *F* **3093**. Tha] Th*er* *E* han kom] kom ha*n* *B* fram ij] uppa *D* th*et*] th*ettæ* *E* **3094**. ther] tha *D, saknas i F* f*r*vr] *så B, D*, fruger *E, F;* io*m*frughor *A* storæ] ma*n*ge *E* liws] *så B, D, E, F;* blus *A* **3095—3096**. *Efter B, saknas i A* **3095**. badho — taka] ridd*ere* oc swenæ toge *D* badho] och badæ *F; E till.:* the **3096**. och] ath *D* gømæ] giømen *F; E till.:* ha*n*nu*m* **3097**. fruor] *så D, E, F*, frvr *B;* frugha *A* mo*n*do] *så B*, monde *A*

ok skipado honum ræt alla maka
ok mælte sidhan til hans swa:
»Ij skulin til min herra ga.
Honum thykker thet vara een glædhis stund
at ij ærin kompne a hans fund.»
The frvr och jomfrvr toko han ther
och leeddo han thit thera herra ær.
Husbondin thaghar mote honum gik
ok satte han nidher nær siælfuan sik.
Al the glædhi ther man hafuer hørt
thet var thøm ther til skæmptan giørt.
Tha the saato alle kaat,
tha fingo the swa vnderlik laat,
badhe karll och swa qwinnæ
och hwart thet barn ther war inne,

3098. skipado] *så B,* skipadhe *A* ræt] *saknas i D, E, F* **3099**. ok] The *D* mælte] *ä t* sagdhe *(över raden, hand 2) i A;* sagde *B, E,* talade *C* sidhan — hans] til hans siden *B,* sidan til honom *D, E,* til hanum sidæn *F* swa] tha *E* **3101**. Honum — thet] Thet tykker honom *D* thykker thet] tickes at *E* glædhis] glædelic *E, F* **3102**. at] *ä t* thet *(hand 2) i A* **3103—3104**. *Efter B, saknas i A, D* **3103**. The] *saknas i E* frvr] Ffruger *E, F* jomfrvr] jomfruger *E, F* han] hannum *E, F* **3104**. han] hannum *E, F* thit] *E till.:* som ær] var *E* **3105**. thaghar] tha *B (C = A), D, F* mote] mot *B, D, E, F* **3106**. satte han] sættin *C,* satte honom *D, E, F* nidher] nidh *C, saknas i F* nær] hoos *B, D, E, F* **3107**. Al] allan *C* ther] *saknas i B (ej C), D, E, F* hafuer] *F till.:* aff **3108**. thet] tha *B, D,* then *F* var] wortæ *F* thøm] honom *D* ther] allæ *F, saknas i B, D, E* skæmptan] *ä t* glædhe *(hand 2 över raden) i A* giørt] *så E* (giørth); giort *A, B, D,* giord *F* **3109**. Tha] tager *C,* Ther *E, F* the] *saknas i E* saato] waro *B,* sagdæ *E,* sadh *F* alle] *E till.:* soa kaat] koddæ *F* **3110**. tha] Soa *E,* the *F* the] tha *F; C till.:* all vnderlik] vnderlige *E,* ønkeligh *D,* jamerlig *F* laat] laddæ *F* **3111—3112**. *Efter B, saknas i A* **3111**. karll] karlæ *E, F* **3112**. och] *saknas i D, F* thet] jeth *F* barn] *D, E, F till.:* som

ok græto swa iæmm*er*lika tha
at th*er* var ømkæ at høra op a;
een litin stu*n*d the varæ kata,
een annar stu*n*d the mondo grata.
H*er*ra Iwan spordhe husbondan aat
tha the saato ow*er* thera maat:
»Kær*e* husbonde, sigh th*et* mik,
om iach ma th*et* spøriæ tik,
hwi gratin ij stu*n*du*m* alle saman
ok stu*n*du*m* hafuiin ij swa mykith gaman?»
»Jak sagdhe idh*er* th*et* giærna hæræ,
om th*et* matte id*er* til skæmptan væræ;
førsta ij th*et* vita fa,

3113—3114 *saknas i D* **3113.** ok græto] Gradee *E*, the grædæ *F* iæmmerlika] jamerligh *F* tha] *saknas i C* **3114.** at] *ä t* thet *(hand 2) i A* ther] th*et* *E*, *F* ømkæ] *så B*, inck *E*, *F*; ønkelikith *A* at] *så B*, *E*, *F*; *saknas i A* høra] see *E*, *F* op a] pa *B* (wpa *C*), ther aa *F* **3115—3116.** stu*n*do*m* *gre*te the alle sama*n* / stu*n*do*m* hade the mykith gama*n* *D (jfr 3121—3122)* **3115.** the varæ] tha waro (wortæ *F*) the *B*, *E*, *F* **3116.** æn] Oc *E*, *F* stu*n*d] *saknas i B (torde ha funnits i C)* the mondo] (tha *E*, *F*) mo*n*do the *B*, *E*, *F* **3117.** H*er*ra] Hær *E* **3118.** tha] [t]ag*er* *C*, ther *E*, *F* ow*er* thera] och fæk them *F* thera] *saknas i D* **3119—3120.** *Efter B*, *saknas i A* **3120.** iach] *saknas i C* ma th*et*] th*et* mo *E* th*et*] at *F*, *saknas i D* spøriæ] *E till.:* af **3121—3122.** hui *ære* i stu*n*do*m* kate / oc stu*n*do*m* sitiæ i alle oc grete *D (jfr 3115 f.)*, medæn wi hawæ sa mygæn gamen / hwi grædæ i stundum allæ samen *F* **3122.** hafuiin ij] haffuo*m* wi *C* **3123—3124** *saknas i B* **3123.** idher] *saknas i D* th*et* giærna] giernæ th*et* *F* hæræ] hærr*e* *E*, *F* **3124.** th*et* — ider] *så D*, *E*, *F* (*som dock har* kw*nn*æ *för* matte); idher matte th*et* *A* skæmptan] *ä t* glædhi *(hand 2 över raden) i A* **3125.** *Före* første *till. E:* thet, *F:* mæn th*et*] *E*, *F till.:* at fa] faar *F*

idh*er* thykk*er* th*er* thu*n*gkt at thænkia opp a,
thy wil iach held*er* th*er* om tigiæ
æn idh*er* mer th*er* aff sighiæ.»
»Sighin th*et* mik mædhan vi hær sitia,
iak vil th*et* storlika gærna vita.»
»Huath hafu*er* iak nu a*n*nath til, b i r.
mædhan ij th*et* swa gærna vita vil!
Een rise haffu*er* giorth megh høghelik skadha,
iak ma mit land fore honu*m* ey radha;
han daghlika hær for husith gang*er*
ok gør mik badhe sorgh ok ang*er*;
mit goz hafu*er* han mik takith fra
ok bedhis mina dott*er* ofwan a.
Iak atte siæx søn*er* rika ok kaat,
æ foor mik ful væl mædhan aat;

3126. idh*er* thykk*er*] tha ticker ether *E* th*er*] th*et* *B* (th*er* *C*), th*et* vare *E, F, saknas i D* thu*n*gkt] thokt *B*, twnk*it* *C* thænkia] huxa *B* opp a] pa *B, E,* aa *C, F* **3127—3128.** *Efter B, saknas i A, D* **3127.** held*er* th*er*] th*er* nw *E*, nw heller *F* th*er*] *saknas i C* om] *saknas i F* **3128.** æn th*et* for edher ath seÿe *F* **3129—3132** *saknas i D* **3129.** Sighin] sigh *B, E, F* th*et* mik] mik th*et* *B* mædhan] m*edh* *C*, men *F* hær] hæræ *F* **3130.** storlika] storlig *B* (*C* = *A*), *F*, meget *E* **3131—3132.** jech wil mæg eÿ ther spare til / ath seÿe eder hwadh i weddæ wil *F* **3132.** ij] thu *B, E* swa gærna] ow*er* en *B* (ena *C*), alt *E* **3133.** rise] ræse *B*, jætte *E* haffu*er* — megh] *så D, F*, haw*er* mik giort *B*; gør mik *A, E; A till.:* een, *E:* so høghelik] høglik *B*, mykin *D* **3134.** fore — ey] ey for hono*m* *D, F* fore] for *C* **3135.** daghlika] daglik *B, E, F* for] fore *B* (for *C*), *E* **3136.** ok (1)] ha*n* *D* **3137.** fra] ifra *D* **3138.** ok bedhis] Ha*n* beddis *E* mina] my*n* *E, F* dotter] *B, D, E till.:* ther ofwan a] wdæn mÿn jaa *F* **3139—3140.** jech ottæ sex sønær m*et* æræ / the waræ mæg gantze kiære *F* **3139.** siæx] *saknas i D* søner] *saknas i B* rika] bade riik *D* ok] *C till.:* war ffful **3140.** och for mik ee wæl mæden aat *B*, oc fors megh meda*n* fuluel aath *D* æ] oc *E*

The varo riddara rask ok klook,
til thænne rise thøm aff mik took.
Fiælskarp*er* the han næmpna;
gudh ma mik a honu*m* hæmpna!
Han hafu*er* mina søn*er* dræpith twa,
swa at iak th*er* siælfu*er* sa op a;
han vil ij morghin æn swa gøra,
thøm ept*er* lifua hiit at føra
ok dræpa thøm at vi th*et* see;
slikt gør mik ij mith hierte vee.
Om iak gifu*er* honu*m* dott*er* miin,
han vil ey hona taka siælfu*er* til siin
vtan gifua hænne stekara swena,
the fulasta ok the orena
th*er* ha*n* haffu*er* i siñ gardh,
them lath*er* ha*n* h*en*ne va*r*e ospardh,

3141—3142 *saknas i B* **3141.** riddara] ridd*er* *F* rask] *så D,* raske *E, F;* rikasta *A* klook] klogæ *F* **3142.** til] til thes *D, saknas i E* thænne] then *D* rise] jættæ *E* aff mik] borth *D* aff] fra *F* took] togæ *F* **3143.** Fiælskarper] Fælskarp*er* *B,* ffiælskrap*er* *C,* ffieldræ *E,* field skrepp*er* *F; A ensam till.:* mono the — næmpna] ær ha*n*s na*m*pnæ *B (C=A)* han] ha*n*nu*m* *E, F* næmpna] neffnde *E* **3144.** a] offu*er* *D, E, F* honu*m*] ha*n* *D* **3145—3150** *saknas i B* **3145.** mina — dræpith] drepith mi*n*e syni *D,* dræbet mÿ*n* sø*n*nær *F* **3146.** swa] *saknas i E* at] *saknas i D* siælfu*er*] sielff *F* **3147.** vil] mon *F* ij — æn] en j morgo*n* *D* **3148.** thøm] the *D, E, F; F till.:* ther ther ept*er*] *så D, E, F;* ater *A* lifua] *A, E till.:* ok hiit at] hæde*n* *E* **3149.** ok dræpa] ha*n* dræpær *E* at] sa *D,* saa th*et* *F* vi] jech *F* **3150.** slikt] th*et* *E* mith hierte] *så D, E, F;* hiærtadh *A* **3151—3152.** *Verserna i motsatt ordning i B* **3152.** ey — siælfu*er*] ey he*n*næ taka *B,* henne ey siælffu*er* tage *D,* henne ey selfu*er* haue *E,* hindæ eÿ hawæ selff *F* **3153.** gifua] giffu*er* *B, D* hænne] *A ensam till.:* sina stekara] st*er*a *C* **3154.** fulasta] fule *D,* snødestæ æræ *E* the (2)] *saknas i C, E, F* **3155—3156.** *Efter D, saknas i A, B*

th*et* the skulu hona skænda swa
at han hona forsmaar sidhan at fa.
Iak atte hws ok stora by,
badhe gambla ok swa ny;
aff thøm hafu*er* iak nu ænkte meer
æn th*e*tta ena ij hær seer.
Ha*n* haw*er* mik tak*it* aff hus och la*n*d,
so*m*pt m*edh* swærd och so*m*pt m*edh* bra*n*d,
thæn ille risi Fiælskarpp*er*,
han hafu*er* mik varith alt offstark*er*.
H*err*a Iwan swaradhe thæræ:
»Mik thykk*er* th*et* eet vnd*er* væræ,
hwi thu ey sænde til konu*n*g Artws;
thu find*er* th*er* manga op a th*et* hws
th*er* honu*m* gærna bestanda

3157—3162 *saknas i B* **3157.** th*et*] Ath *D, E* skulu] skulde *E* skænda] skade *E* **3158.** thes nade megh gudh th*er* alt forma *D* hona forsmaar] forsmor he*n*ne *E, F* **3159.** atte hws] haffdæ slot *F* **3161.** thøm] *E, F till.:* tha nu] *saknas i D, E, F* ænkte] icke *E, F* **3162.** th*e*tta] th*et D; F till.:* her ena] *E till.:* huss, *F:* som hær] hære *E* **3163—3164.** *Efter B, saknas i A, D* **3163.** aff] fra *F* **3165.** thæn] th*enn*e *B, D* ille] ondæ *E, saknas i B* risi] *saknas i E* Fiælskarpper] ffiælskraper *C,* fiældskræppere *E,* field skrepp *F* **3166** *saknas i E* hafu*er* — varith] ær mik *B* offstarker] ofsnarp*er D,* aff stærk *F* **3167.** H*err*a] Hær *E* swaradhe] *A till. över raden (hand 2):* ho*n*um; *E till.:* bonde*n* thæræ] so*m* i moge*n* høre *D* **3168.** hui late*n* i ekki th*e*tte gøre *D* eet] *saknas i B (ej C)* væræ] *båda æ-hakarna delvis utplånade i A* **3169.** Ath sende bodh til k*onungen* artus *D,* Hwy thu sendher ey budh til ko*n*g art*us E* hwi — til] th*et* thu sendæ ey til *B,* th*et* i eÿ søger *F* **3170.** thu] j *D, F* finder] fo*n*ne *B, F* ther] *saknas i E* manga] *ã fr* manger (?) *i A (samma hand),* vel *D* op a] pa *B* (wpa *C*), *F,* j *E* thet] hans *B* (th*et C*), *D, E* **3171.** th*er*] the *B* gærna] vilde *E; A till.:* vil

ok frælsa idh*er* aff thænna vanda;
hwar th*er* letæ ath tolik saka,
han find*er* th*er* wæl sin maka;
tho at thæn diæfwl stark*er* ær,
han find*er* tho thæn th*er* honu*m* bestær.»
»Huath skal iak mera ther om tala?
Lango varo løst all miin qwala
om iak hafdhe fu*n*nith h*er*ra Gawian,
thy at miin kæra husfru ok han
æru badhin syzskønø tw,
th*et* vil iak idh*er* sighia nw.
Mykin skadha iak tha beedh
tha han æpt*er* drøtni*n*gi*n*ne reedh,
thy at han ær swa langt komin bort
at vi faam ænkte til hans sport.
Viste han the høghelika sorgh

3172. frælsa — thænna] løsæ swa allæn th*e*n (thin *C*) *B* frælsa idh*er*] eth*er* frelsse *E* frælsa] frælset *F* thænna] *saknas i F* **3173—3174**. *Efter B, saknas i A, D* **3173**. *Före* hwar *till. E:* thy, *F:* thÿ ath ther] tor *C* letæ] lyder *E* ath] *så C, E, F;* efft*er B* saka] saag *F* **3174** *saknas i F* sin] syne *E* **3175**. thæn diæfwl] diæffwlen *B,* diæffle*n C* **3176**. tho — ther] ther vel so*m D* tho] vell *E, F, saknas i B* ther] *saknas i E* bestær] *haken på* æ *delvis utplånad i A;* bistar *D, F* **3177**. mera — om] th*er* mere om *B, E,* ther vm me*re D,* heræ nw meræ om *F* **3178**. Lango] længi *F* varo] hade va*r*ith *D,* war *F* løst] *A ensam till.:* ræt all] *saknas i D* **3179**. h*err*a] h*er D, E* Gawian] waliwan *B, D* **3180**. kæra] *saknas i D, E* ok] *E till.:* soa **3181**. æru] the æræ *E, F* syzskønø] susken *E, F* **3182**. th*et* ær santh jek seg*er* nw *D* **3183**. tha] tho *D* **3184**. tha] tag*er C,* ther *E, F* drøtni*n*gi*n*ne] drøtni*n*gen *B, E, F* **3185—3186** *saknas i D* **3185**. at] *saknas i E* han] hwn *F* **3186**. faam] fange *E, F* ænkte] ey *F* hans] ha*n*nu*m E,* hindæ *F* **3187**. the] th*en*ne *D* høghelika] høglik *B,* høgelig *C, E, F, saknas i D*

som vi hafuu*m* daghlika a thæsse borgh
ok sinna syst*er* sona nødh
th*et* the nu forsniman æru dødh,
tha skynde han sik bradhlika heem b i v.
hiit til vaar at hiælpa theem.»
Tha he*rr*a Iwan hørdhe the ordh
th*er* husbondin mælte vidh*er* sit bordh,
tha sagdhe han ok sukkadhe sara:
»Sannelika, th*et* skal ey vara!
Om thæn risi komb*er* hær
morghin før æn iak hædhan fær,
tha vil iak honu*m* gærna besta,
æ huru th*et* mik ganga ma.
Tho skal iak arla morghin ridha,
iak ma ey længe a daghin bidha,

3188. som] th*er* *B, F,* then *E* daghlika] dawlig *F,* h*er* *B, saknas i D* a thæsse] j waræ *B* **3189—3190** *saknas i D* **3189.** sona] sene *C,* søner aff *F* nødh] *efter ett struket* dødh *i A (samma hand),* døth *E* **3190** *saknas i E* forsniman] somj *B,* sorue*n* *C,* sa *F* **3191—3192** *saknas i B* **3191.** skynde] *ändrat av hand 2 (från* skunde?) *i A;* skyndade *D,* skiø*n*nedæ *F* bradhlika] bradelige *D,* bradælig *F,* genisten *E* **3192.** ath hielpe bodæ mek och thom *E,* hidh til os och hialp them *F* **3193.** Tha] Th*er* *E* he*rr*a] h*er* *C, D, E* the] *så D, E, F;* th*et* *A, B* **3194.** ther] *så B, D, F;* som *A, E* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* talade *B, F* vidher] wid *B, E,* offu*er* *D, F* sit] th*et* *D* **3195.** sagdhe] melte *D,* swaredæ *F* han] *saknas i E* sukkadhe] sucket *E* **3196.** Sannelika] sa*n*nelik *B, F* ey] ræt *F; D, E till.:* sa vara] wæræ *B (C = A), D, F* **3197.** risi] jætte *E* hær] hæræ *E, F* **3198.** morghin] j morgo*n* *D, F* før æn] før *E,* føræ *F* hædhan] borth *F* fær] *haken på* æ *delvis utplånad i A,* ffar *C, D, E,* faræ *F* **3200.** th*et* — ma] megh ka*n* th*et* ga *D* th*et* mik] mik th*et* *C* th*et*] *saknas i E* mik] *B, E till.:* siden **3201.** Tho] tha *C, E* arla morghin] morgo*n* arlla *B,* i morigen orligh *F* arla] *D, E till.:* i **3202.** længe] langt *F* bidha] blifue *E*

thy at iak hafu*er* lofuath a mina tro
th*et* iak skal ændelika gøra swo,
enom kæmpa bestanda for ena io*m*fru
th*er* fangin ligg*er* a lifuith nu
och fo*re* middagx timæ th*er* at ko*m*ma,
hwat th*et* ward*er* mik til skada ell*er* fro*ma.*»
Husbondin swaradhe h*er*ra Iwan tha:
»Th*et* løne idh*er* gudh th*er* alt for ma!»
ok huart th*et* barn som th*er* var inne
thakkadhe honu*m* ij th*et* sama sinne.

Sidhan sa man in fo*re* thøm ga
the vænasta io*m*fru ma*n* finna ma;
hænna modh*er* gik m*edh* hænne in,
the skyldo th*er*a ænlit m*edh* th*er*a skin.

3203. thy at] Th*et* *E* thy] tho *B* ([t]hy *C*) a mina] vether my*n* *E* a] *saknas i B* **3204**. th*et*] Ath *D, E* ændelika] endelik *B, E, F* swo] sa *D, E, F* **3205**. enom] en *B, D, E, F* kæmpa] kemp *B*, kamp *C, D, F* bestanda] besta *B, D, E, F* for] fo*re* *B* (for *C*), *E* ena] en *C, D, E, F* io*m*fru] jomfrwe *F* **3206**. Th*et* fang*er* iach ey leng*er* lønt nw *B* a] *över ett oläsligt struket ord i A (samma hand)* **3207—3208**. *Så B och F* (*som har* ath *för* och fo*re* *och till.* heller *efter* hwat); ok for (foræ *E*) middagx tima (tiidh ath *D, E*) koma thære / huath (eller *E*) th*et* vardher mik til skadha ælla æræ *A, D, E* **3209**. swaradhe] swa radde *B (C = A)*, saffdæ *F* h*er*ra] h*er* *C, D, E, F* Iwan] ywær *E* **3210**. løne] løner *E* ther] som *F* **3211**. th*et*] jet *F* som] *saknas i B, E* ther] *saknas i E* **3212**. ij] at *B, D, E* th*et*] th*ette* *E* sama] *saknas i E, F* **3213**. sa — thøm] mu*n*de ther in *D* man] han *F* in — ga] for h*er* ywan i*n*gao *E* fore] for *B, F* **3214**. finna ma] *så F* (fi*n*næ maa); snima*n* sa *A, C;* snimæ sa *B*, vilde se *D*, a soa *E (jfr Arkiv 45: 224)* **3215—3216** *saknas i D* **3216**. skyldo] skylto *B*, skiwlto *C*, skywledæ *F* ænlit] anlite *B* (anlit *C*), *E*

The frughur ok thera q*ui*nna
hafua sorgh ok bleka kinna
ok vildo th*et* ey oppinbara tee
at ma*n* skulde thøm grata*n*de see.
Tha husbondin var thæs varæ
at the frughur fældo tara,
tha sagdhe han: »Ij thorfuin ey grata
och ey swa ømkelikæ lata,
gudh hafu*er* os sænt thæn ædhla man
th*er* idhan ang*er* væl løsa kan,
ha*n* wil wid*er* resen st*ri*dhæ
oc løse sa al id*er* quide.»
The frughur glæddis alla th*er* vidh*er*
ok fiollo honu*m* til fota nidh*er*.
Ha*n* badh th*em* tagh*er* vp sta*n*da allæ:
»J skulen mik ey til fota falla!»
Thæn ædhle riddar*e* stolt ok godh

3217—3218 *saknas i B, E* **3217**. The frughur] Th*e*n iomfru*n* *D*, then frwæ *F* thera] a*n*dr*e* *D*, the staltæ *F* **3218**. hafua — ok] haffdæ all *F* **3219**. ok] The *D, E* th*et*] *saknas i E* tee] thom *E* **3220**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A*, th*et* *B, F*, oc *E* ma*n*] *så B, D, F, saknas i E;* nakar *A* thøm] *E till.:* enge*n* **3221**. var] wær *C*, wortæ *F* thæs] tæss ath *C* varæ] war *E, F* **3222**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* frughur] f*r*v*r* *B*, ffrv *C* tara] taar *F* **3223**. sagdhe] melte *D* thorfuin] tørff *F* **3224**. *Så B, D, F* (*som har* ønkælig *för* ømkelikæ); ok swa ønkelika skulin ij ey lata (*ä fr* grata *A*) *A, E* **3225**. thæn] thenne *E*, jen *F* ædhla] edælig *F* **3226**. ther] *saknas i E* idhan anger] idert angisth *D, E* væl] *saknas i D* **3227—3228**. *Efter B och D, saknas i A, E* **3227**. *Så B.* wid*er* resen] vith then riise*n* *D*, m*et* then resæ *F* **3228**. *Så D.* løse] *saknas i C* sa — ider] idher fran allæ *B*, ther m*et* wor *F* **3229**. frughur] f*r*v*r* *B*, ffrv *C* glæddis] glæd*is* *C, E, F* alla ther] ther alle *D*, allæ *F* **3231—3232**. *Efter B, saknas i A* **3231**. tagher] *så C*, tha *B*, geniste*n* *E, saknas i D, F* vp sta*n*da] oppsto *E* **3232**. mik ey] eÿ mægh *F* **3233**. ædhle riddare] edelæ ridd*er* *F*

han thaghar op moot the frughur stodh:
»Iak vil th*et* ække hafua aff thik
at ij skulin fallæ a knæ for mik,
ey bør idher thet vidh mik at gøra,
iak vil thet ey se ælla høra.
Iach wil th*et* idh*er* alla radha,
frughur ok swa io*m*frughur badhe,
ij varin gladha ok gørin swa,
til morghin ij th*er* se op a,
om gudh wil mik th*en* lykko sendæ
ha*n* bliffue død*er* fo*re* mi*n*a hende.
Th*et* skal thok morgho*n* arllæ wæræ,
iach ma ekke leng*er* dweliæs hæræ,
ij skulin æn hær æpt*er* spøriæ
huath iak hafu*er* morghin gøra.

3234. thaghar] tha *B, saknas i D, E, F* op] *saknas i E* frughur] fr*v*r *B (C = A)* stodh] opstodh *E* **3236**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A* ij skulin] skal *F* fallæ] *så B, D, F;* standa *A, E* a] j *E* for mik] for mægh for mæg *F* for] fo*re D, E* **3237—3238**. *Så F* (eÿ bør edh*er* th*et* wedh mægh ath giøre / jech wil th*et* eÿ see helder høræ); *saknas i A, B, D, E* **3239**. Iach — th*et*] *så B, D, E;* ok vil iak *A* th*et* idher] eder th*et F,* th*et B* **3240**. frughur] fr*v*r *B,* edlæ frwer *F* swa] *saknas i B, D, F* io*m*frughur] jomfr*v*r *B, D* **3042**. til] *D till.:* i ther se] sen th*er B* ther] *saknas i D* op a] pa *B* (wpa *C*) **3043—3044**. *Så B* (gudh *saknas i C,* død *för* død*er,* for *för* fo*re C*), *D* (for), *E* (nade*n för* lykko, bliffuer døth *för* bliffue død*er*), *F* (bliwer dødh *för* bliffue død*er*); om gudh mik the lykkona sænd*er* / at (*ä t* th*et*, *hand 2*) han blifu*er* dødh for mina hænder *A* **3245—3246**. *Efter B, saknas i A* **3245**. thok] tha *E, saknas i C* morgho*n* arllæ] arle i morgo*n D,* orligh *F* morgho*n*] i m. *C* **3246**. thÿ jech duelis jckj længÿ heræ *F; E till. före* iach: thi ekke] ey *D, E* leng*er*] lenge *D* dweliæs] udwællis *C* **3247**. skulin — æpter] foor th*et* wæl h*er*ræ æffth*er* ath *F* hær — spøriæ] th*et* spørie och høræ *E* æn] th*et* en *D* spøriæ] *så B, F;* spyria *A, D* **3248**. hafu*er*] skal *F* morghin] i morgo*n D, F; B (ej C), E till.:* at

Iak kan ey iætta meer æn swa,
iak vil idh*er* hiælpa huath iak ma.»
Ha*n* gaff th*em* allo*m* gode trøsth
ath their*e* ang*er* varde løsth.
The giorde segh sida*n* gledi oc gama*n*
th*et* queldh tha the sate sama*n*.
The trøsto a h*er*ra Iwan tha
ok swa a th*et* leon nær honu*m* la,
th*er* sik rørdhe ey eet haar, b ii r.
th*et* la qwart ræt som eet faar
til h*er*ra Iwan thædhan gik;
tha stodh th*et* op ok riste sik.
Tha h*er*ra Iwan th*et*ta sa
at time var at sofua ga,
han stodh op ok mælte braat:
»Gudh gifui idh*er* allom godha naat!»
Frughur ok io*m*frughur m*edh* honu*m* ganga

3249—3250 *saknas i B* **3249**. iætta meer] meræ jettæ *F* **3251—3252**. *Efter D, saknas i A, B, E* **3251**. gode] godh *F* **3252**. varde] skwldæ wær*e* *F* **3253—3254**. *Efter D, saknas i A, E* **3253**. The — sida*n*] Och giorde th*em* sid*en* *B*, siddæn giordæ the th*em* *F* gledi] glade *C* **3254**. th*et* queldh] th*en* afftæn *F* tha] mæd*en* *B*, ther *F* sate] waro til *B* **3255**. The] och *F* h*er*ra] h*er* *D, E* **3256**. swa] *saknas i E* a] *saknas i B, D* nær] hos *B, E, F* **3257—3260** *saknas i D* **3257**. th*er*] th*et* *B* ey] ræt *(över raden)* eÿ *F* **3258**. th*et* — ræt] Vtæn loa all qwær *E* la] *B, F till.*: swa ræt] *saknas i F* **3259**. h*er*ra] thæs h*er* *E* **3260**. th*et*] hu*n* *E, F* riste] skakade *B*, rørde *E* **3261—3266** *saknas i E* **3261**. Tha] th*er* *F* h*er*ra] h*er* *C, D* th*et*ta] th*et* *B* **3262**. time — sofua] th*et* war tidh til sæng ath *F* **3263**. han stodh] tha stod han *F* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A;* sawdhæ *F* **3264**. gifui] *ä fr* gifuer *(hand 2) i A;* giffui *B, D, F* idh*er*] oss *C* **3265**. Frughur] fr*vr* *B, D* io*m*frughur] iomfr*vr* *B (C=A)*, mør *D* m*edh*] *så D, F;* moot *A*, for*e* *B*, for *C* ganga] ginge *D, F*

ok bæra liws for honu*m* til sianga.
He*rr*a Iwan ok ha*n*s leon badhæ
hwilæs nu ok hafua nadhæ.
Han la the nat til dagh*er* var liws;
tha kom een p*re*st*er* for*e* th*et* hws
ok klappadhe a dør m*edh* fing*er* sin,
badh he*rr*a Iwan lata sik in:
»Nu ær th*er* væl time til,
om ij mæsso høra vil.»
He*rr*a Iwan tha p*re*stin badh
at han skulde sik klædha tha ij stadh.
Han hørdhe mæsso aff thæn hælgha anda
ok væ*m*pnte sik sidhan til foot ok handa.
Han kalladhe husbondan tha til sin:
»Th*et* bidh*er* iak idh*er*, min kære vin,
at ij vilin th*et* m*edh* mik ombæra,

3266. bæra] baro *C, D, F* for] fo*re* *B* (for *C*), m*et* *F* sianga] sænga *A, B, D, F* **3267**. He*rr*a] He*r* *E* ha*n*s leon] løyen the *E* ha*n*s] *så B, D, F;* th*et* *A* **3268**. hwilæs] *så B, D,* Huilt*is* *E, F;* vilia *A* nu] the nat *E,* om nattæn *F* hafua] haffdæ *E* **3269**. Han — nat] Alt *E* the nat] ther *B* til] *E till.:* thess dagher] dag *C,* dage*n* *E, F* **3270**. een p*re*st*er*] en prest *C, F,* p*re*sten *E* fore] til *B, D, E, F* **3271**. ok] Ha*n* *E, saknas i B, D, F* klappadhe] klappet *E* dør] døræn *F* **3272**. badh] oc badh *D, E, F* he*rr*a] he*r* *C, D, E* **3273**. ther] th*et* *F* væl] *saknas i D* **3274**. ij] nw *E* **3275**. He*rr*a] He*r* *E* tha] tagar *C, E,* ha*n* tha *D* **3276**. at] th*et* *B, D* sik klædha] klæd*is* *B, D, E,* klede sæg *F* tha] *saknas i B, E, F* **3277**. hørdhe] høræ *E* aff] a *E* thæn] *saknas i D* anda] *ă fr* ænda *i A;* andh *F* **3278**. væ*m*pnte sik] wæ*m*pt*is* *B, D,* wæbnes *F* sidhan] *saknas i E* handa] hænde *C,* hand *F* **3279**. kalladhe] kaller *E* husbondan tha] tha husbonda*n* *B* sin] sigh *E, F* **3280**. mȳn kiere wæn th*et* bedh*er* jech thik *F* kære] gode *D* **3281**. Ath lathen megh nw heda*n* fara *D* th*et* m*edh*] *så B, E, F; saknas i A* mik] *A till. (hand 2 över raden):* nw

iak ma ey læng*er* dwælias hæræ,
ok veet th*et* gudh ij himerik
huru gærna iak vare hær nær thik,
om th*et* matte vara ij th*et*ta sinnæ.
Nu late gudh mik idh*er* hela finna!»
Han tok orloff ok vilde ga.
Tha io*m*frughan hørdhe han tala swa
aff angist hænna hiærta skalff;
hon gik sik fore h*er*ra Iwan sialff:
»Min fadh*er* ok modh*er* badhe,
h*er*ra, vi litu*m* a idhra nadhe.»
The haffdo ho*num* g*er*næ fallet til fot,
haffde th*et* ho*num* ey war*it* j mot.
The budhu ho*num* gul ok goz th*er* til
at han nær thøm dwælias vil.
»Gudh forbiudhe th*et* ij alla saka

3282. ey] *B (ej C) till.:* nw **3283—3284** *saknas i D* **3283**. ok] nw *B, E* **3284**. iach dwald*is* her g*er*næ hos tik *B* vare hær] h*er* voræ *E* hær] hæræ *F* nær] hoos *E, F (B)* **3285—3286** *saknas i B, E* **3285**. om — vara] jek wa*re* h*er* g*er*næ *D* ij] aff *F* **3286**. gudh mik] mæg gud *F* mik idher] os *D* hela] hælbregt *F* **3287**. Tha ha*n* vilde theda*n* ga *D* tok] *A till.:* tha **3288**. Tha] oc *D* iomfrughan] io*m*fr*v*n *B, D,* the iomfru *E, F* hørdhe— swa] th*ette* saa *F* han tala] at ha*n* lend*is* *E* **3290**. sik] *saknas i F* fore] for *D, F* herra] her *D, E* sialff] siælff *A, B, D, E, F* **3291—3292**. *Verserna i motsatt ordning i D* **3291**. Min] m*et* sin *F* ok] *E till.:* myn **3292**. h*er*ra] *så B (C till.:* ywa*n*)*, D, E, F; saknas i A* litu*m*] lathom th*et* *B; A ensam till.:* gærna **3293—3294**. *Efter B, saknas i A, D* **3293**. fot] fodæ *E, F* **3294**. ho*num* — war*it*] ey warith ho*num* *C* ho*num*] h*er* ywan *E* j mot] imodhe *E* **3295**. The] och *B* budhu] biwde *E* ho*num*] *till. över raden av hand 2 i A,* honum *B, D, E, F* gul ok] *saknas i B, D* **3296**. at] Om *E* nær] hos *B, E,* m*et* *F* dwælias] bliffue *D* **3297**. forbiudhe] *B till.:* mik th*et*] *saknas i D, E*

th*et* iak skal goz for æro taka,
lati th*et* aldre h*er*ra Gawian fregna
æld*er* andra godha thæghna,
th*et* iach mik swa sielffue*r* forsma!
Ney, iak vil ey gøra swa!»
The io*m*frugha sukkadhe tha swa sara
ok badh han tha m*edh* gratande tara:
»J gørin th*et* for himerikis drøtni*n*gx æra
een litin stu*n*d at dwælias hæræ,
for idhan frænda h*er*ra Gawian,
ædlæ riddaræ, ij thænkin a han
ok latin mik th*et* nyta, herra fin,
at han ær kære modhurbrodher min.»

3298. th*et*] ath *D, E* skal] skulde *E, F*, *saknas i D* for] fo*re* *B* (*C* for), *E* **3299—3300** *saknas i D, E* **3299**. lati] gud late *B,* och ladæ *F* th*et*] *står i B (ej C) efter* Gawian Gawian] gauion *B* (gauia*n* *C*) fregna] *så B,* spyria *A,* høræ *F* **3300**. æld*er*] *B till.:* och andra] at tra *B (C=A)* godha] *här har raden slutat i A, varefter hand 2 fyllt i:* thæghna flere thæghna] *jfr ovan;* tiægnæ *B,* mænd ath sporæ *F* **3301—3302** *saknas i D* **3301** *saknas i E.* — *Så B* (siælff *C*), *F* (sielwer sa); th*et* iak vil mik swa forsma *A* **3302**. vil] willæ *F* ey] *A till.:* nw *(hand 2 över raden), E:* en **3303—3304** *saknas i B* **3303**. The] Thæ *A* io*m*frugha] io*m*fru*n* *D, E, F* tha swa] harlæ *E,* gansze *F, saknas i D* **3304**. han] hono*m* *D, E, F* tha] *saknas i D* **3305**. J] *saknas i B* th*et*] *saknas i D, E* for] fore *E* himerikis] hem*er*ig *C, E,* hemerigs *F* **3306**. at] j *B, saknas i E* **3307—3310** *saknas i D* **3307**. for] Ffore *E,* och for *F* idhan] war *B (C=A)* h*er*ra] skildh h*er* *E* Gawian] waliua*n* *B* **3308**. ædlæ] *så B, F,* ærlig *E;* h*er*ra *A* riddaræ] ridder *F* ij] *saknas i F* **3309—3310**. *Se Stud. 3: 73 ff.* — *Verserna i motsatt ordning i B* **3309**. ok] *saknas i B, F* nyta] niwtæ *B, saknas i F* herra fin] *så F* (h*er*re fin), nu *A, B, E* **3310**. *Så F* (ath han ær kiæræ mod*er*brod*er* myn); th*et* (Ath *E*) hans syster ær miin fru *A, B, E*

H*er*ra Iwan stodh ok thænkte op a
ok ku*n*ne ey til anzswar faa,
honu*m* var thæn io*m*fruo skadhi leedh b ii v.
ok sarlika ij hans hiærta sweedh.
»Iak toke th*er* ey al værldin til
th*et* iak min ordh ey halda vil,
hwath iak hafu*er* Luneta iat,
at th*et* skulde ey vara sat;
om iak hænne ey lifuande find*er*,
th*et* ær thæn angær iak aldre forvind*er*.
Iak vardh*er* mik gudhi ij wald at gifua,
ena litla stu*n*d hær qwar at blifua.»
Tha the io*m*frua hafdhe fangith swar,
tha vordho the thæn risa var,
han komb*er* swa galin farande thær,
han vil alt dræpa th*et* fore honu*m* ær,
thy at han var badhe dygh*er* ok lang.

3311—3314 *saknas i B* **3311.** H*er*ra] Hær *E* op] ther *F* **3312.** ok] ha*n* *E* ey] jnth*et* *F* **3313.** thæn io*m*fruo] luneta *D,* jomfrue*ns* *E* **3314.** sarlika] saræ *D, E,* sarlig *F* **3315.** toke] togh *F* værldin] wærildæn *F* **3316.** th*et*] Ath *E* min] myne *E* ordh] *så B, E, F;* eedh *A, D* **3317—3318** *saknas i D* **3317.** iat] jæt *B, E, F* **3318.** at — ey] th*et* skal ændelige *E* ey] ekke *B, F* vara] warda *B* sat] sant *C,* sæth *E, F* **3319.** om] æn *F* hænne ey] ey he*n*ne *C* **3320.** angær] sorgh *D, F* **3321.** vardh*er*] vill *E* gudhi] *gud C, F, saknas i E* wald] *så B, D, E, F;* hand *A* at] *saknas i E* **3322.** ena] en *B, D, E,* och jen *F* hær qwar] nær id*er* *D* hær] heræ *F* at] *saknas i E* **3323.** Tha] tagar *C,* ther *E, F* the io*m*frua] jomfr*v*n *B,* iomff*r*ven *C,* jo*m*frur *D,* the jomfru *E, F* **3324.** risa] reyss *C,* iættæ *E* **3325.** komb*er*] *så B, D, F;* kom *A, E* **3326.** vil] vilde *E* th*et*] ther *B, F, saknas i C, D, E* fore] for *B, D, F* **3327.** thy at] thÿ *F, saknas i D, E* han] Then riisi *D* dygh*er*] stor *B (C=A), D, E, F*

Han bar a sinne axl ena stang;
hon var aff staale, badhe stoor ok stark;
hwar han hona lægg*er* a the mark
ok vil hona nakar aff honu*m* stiæla,
hon ær ække godh at fiæla;
tho at tio ko*m*pane komo thæræ,
the matto hænne ey aff stadhin bæra.
Han hafu*er* the riddara m*edh* sikført
th*er* ij aff førra hafuin hørt,
bund*it* th*em* badhe hænd*er* ok føt*er*,
the vænto sik aldregh at fanga bøt*er*;
hwar th*er*a a sin hæst m*edh* starke reem
swa hardhelika hafdhe han bu*n*dith theem
thwært om sadholin ok hofuudhit nidh*er*;
slikt ær onda manna sidh*er*.

3328. Han — axl] aa sin axell bar ha*n* *E* sinne] sin *B, F* ena] en *B, D, E, F; A till.:* dighra, *B:* stora **3329—3330**. *Verserna i motsatt ordning i D* **3329**. hon — stoor] tha war ho*n* swa tu*n*g *D* hon] th*en* *F* aff — badhe] *saknas i E* staale] staal *B, F* stoor] twng *F (D)* **3330**. hona lægg*er*] h*en*ne lagde *B, D, E,* lawdæn *F* a] uppa *D* **3331**. ok — nakar] ville nog*er* h*en*ne *E* vil] wilæ *F* hona nakar] nokor hæ*n*ne *C,* nog*er* th*e*n stongh *F* aff honu*m*] *saknas i D, F* **3332**. hon ær] tha war han *F* ær] war *D,* vare *E* ække] ey ful *E* **3333—3334** *saknas i B* **3333**. tio] tii *D, E, F* ko*m*pane] *så D,* kemppe *E,* mænd *F;* kompano *A* komo — thæræ] ell*er* flere *D* komo] haffdæ komet *F* **3334**. hænne] th*en* *F* stadhin] stedh *F* bæra] rør*e* *D* **3335**. riddara] ridd*er* *F* **3336**. aff — hafuin] haffui*n* førr*e* aff *B,* haffue*n* fyrr*e* sakth aff *D,* førr*e* aff haffue *E,* aff føræ hawer sawd *F* **3337**. bund*it* — badhe] *så B, D, E, F;* bundna badhe om *A* **3338**. sik] thom *E, F* at] *saknas i B, D, E* bøter] bædh*er* *E* **3339—3340** *saknas i B, D, E* **3339**. thera] *saknas i F* sin] jen *F* **3340**. hardhelika — bu*n*dith] hordæligh bant han *F* **3341**. thwært] Hart *B (C = A)* sadholin] sadlen *B (C = A)* hofuudhit] hoffd*it* *B* **3342**. slikt] tolket *B*

Ængin th*er*a var swa rik
at hela skiorto hafdhe a sik.
Thæn risi hafdhe ij sinne hand
ena dighra giisl m*edh* thry band,
store knuta varo th*er* a,
swa ængislika slo han tha
the nakna riddara, thy at han var vreedh;
ma*n* matte th*et* høra swa langa leedh.
The hæsta the riddara varo bundne op a
varo swa sultne the matto ey ga,
the waro trøtte och swa modhe,
bak saræ och illæ skodhe.
Een dwærgh dreeff the hæsta fram,
han var badhe halt ok lam,
ok slo the riddara ow*er* hofuudh ok hals
— th*et* røntis thøm th*et* var ey fals —

3343—3344 *saknas i D* **3343.** th*er*a] aff th*em* *F* **3344.** at hela] En hiel *E, F* a] om *E* **3345.** risi] jættæ *E* ij] vti *E* sinne] sin *E, F* **3346.** ena] en *D, E, F* dighra] stora *B (C = A),* stor *D, F, saknas i E* giisl] gislo *B (C = A),* lislæ *E* band] landh *E* **3347.** varo] war *F* **3348.** ængislika] angistlika *B,* ænsliga *C,* angistelige *D,* hordelige *E,* ønkæligh *F* slo — tha] mu*n*de ha*n* th*em* sla *D, E* han] *A till. över raden (hand 2):* th*em*, *C till.:* the ridd*ara* **3349—3352** *saknas i D* **3349.** nakna riddara] fognæ ridd*er* *F* thy] for *F* at] *saknas i B, E, F* **3550.** ma*n* — th*et*] *så B* (th*et* *saknas i C*), *E* (th*et* *saknas*), *F;* th*et* matte *A* **3351.** riddara] ridder *F, saknas i B* varo bundne] redæ *E* op] *saknas i B, F* **3352.** swa] *så B, E, F;* illa *A* sultne] swolne *E* matto] ku*n*ne *E, F* **3353—3354.** *Efter B, saknas i A, D* **3353.** the waro] *saknas i F; E till.:* bodæ swa] jllæ *F, saknas i E* modhæ] modh *C,* mødhæ *E, F* **3354.** ath gangæ han them nøddæ *F* skodhe] skodh *C,* schøtæ *E* **3355.** the] thera *B, D, E* fram] fraa *E* **3356.** badhe — ok] halt och illæ *B* halt] halt*er* *D* **3357—3358** *saknas i B* **3357.** ok] Ha*n* *D, E, saknas i F* riddara] ridder *F* **3358.** th*et* (2) — ey] for vdæn *F*

æ thet optasta ther han (for)ma,
(swa) at thet var ømka at se ther a,
m*edh* the giisl han hafdhe ij hænde
swa at blodhit ran om th*er*a lændæ.
Sorgh ok ang*er* th*er* monde ey skorta;
swa dreeff han fram for*e* th*er*a porta.
Thæn risi takar tha høght at kalla:
»Hær æru nu thine syn*er* allæ,
thu vardh*er* thina dott*er* nu wtgifua
ælla skulu the ey læng*er* lifua.
Æn tho thik thykk*er* hona vara bald,
hon skal tho ij mi*n*na fanta vald,
iak læt*er* mik th*et* sara forsma b iii r.
at iak vil hænne siælfu*er* fa;
hænna fadh*er* skal th*et* høra:

3359—3360. *Efter F, E* (e th*et* offtestæ th*er* han for moo / sa ath th*et* war ønk ath see th*er* oo *F,* Alt th*et* tidestæ th*er* han moa / ath th*et* var sorgh at see vppa *E*); *saknas i A, B, D* **3361—3362** *saknas i B, D* **3361.** giisl] gislæ *F,* lislee *E* hænde] ha*n*de *E* **3362.** swa] *saknas i E* blodhit] blodh *F* om] a *E,* ower *F* **3363.** anger] angisth *D* ther monde] monde th*er* *B,* motte th*er* *E,* mu*n*dhe them *D,* mon th*er* *F* **3364.** th*er* the kam for the porttæ *F* han] *B till.:* them fore] for *C, D* th*er*a] allæ *B,* the *C, D* **3365.** risi] jættæ *E* takar] tog *F* tha] *så B, D, E, F;* thøm *A* **3366.** Hær] huar (?) *E,* heræ *F* æru] ær *C, F* thine] then *F* **3367.** thu — dott*er*] thin dott*er* skalt thw *F* thina — nu] nw thine dott*er* *D* thina] thin *B, E* nu] *saknas i B* wtgifua] wt at giffuæ *B, E* **3368.** hell*er* thu skalt død hæræ bliwæ *F* skulu the] the skulo *B* the] thine sø*n*ner *E* ey — lifua] døde bliffuæ *D* **3369.** Æn] *saknas i F* tho] tha *E, F; B, D, F till.:* at **3370.** tho] tha *C, E,* æn do *F; D till.:* komæ mi*n*na] mith *D* fanta] *saknas i F* **3371—3372** *saknas i E* **3371.** th*et*] ther om *C; A till.:* swa sara] *saknas i D* **3372.** vil] skal *F* **3373.** Th*et* skal he*n*ne fadh*er* selffu*er* høræ *E, F* (selffu*er* *saknas i F*) hænna] th*et* hænna *A*

iak vil hænne almænni*n*gx kono gøra,
stekara swena the fulasta iak a
the skulu alle hænne fa;
tho at hon hafu*er* swa stolta lata
th*et* ær tho hænne væl til mata.»
Husbondin kærir sina nødh:
»Gudh gafue iak var*e* langa dødh,
tha matte mik th*en* jemb*er* ey ske
th*er* iach hwar dagh fo*re* mik see.»
H*err*a Iwan swaradhe tha th*er* til:
»Sa*n*nelika iak th*et* sighia vil,
iak hørdhe aldrigh før thæn man
thær swa oføghelika tala kan!
Gudh late th*et* aldre ganga swa
th*et* thu skal vald ow*er* hænne fa!»
H*err*a Iwan sit ørs tha krafdhe
ok al siin tygh som han th*er* hafdhe:

3374. hænne — kono] aff he*n*ne almæni*n*g (almi*n*ge *C*) *B, D,* he*n*ne til almøssæ kone *E,* skam aff hindæ *F* **3375—3382** *saknas i E* **3375—3376**. the fulestæ swænæ i my*n* gordh / skal hwn allæ wære vspardh *F* **3376**. alle hænne] he*n*ne alle *D* **3377—3378** *saknas i B, D (E)* **3377**. tho at] æn do *F* swa] *saknas i F* **3378**. ær tho] stor *F* **3379**. kærir] k*er*de *B, D, F; F till.:* tha sina] sin *F* **3380**. gafue] *A (hand 2 över raden), F till.:* at, *B:* th*et* var*e*] war *F* langa] helder *D,* nw *F, saknas i B* **3381—3382**. *Efter B, saknas i A, D (E)* **3381**. th*en* — ey] eÿ th*en* jamær *F* **3382**. hwar dagh] nw dawlig *F* fo*re*] for *C, F* **3383**. H*err*a] h*er E* tha th*er*] th*er B, F,* th*er* sa *D* **3384**. Sa*n*nelika] sa*n*nelik *B, F* **3385**. før] føræ *F* **3386**. thær] *ä fr* thæ *(av hand 2) i A* oføghelika] oføgelik *B, E,* øhøffuesklige *D,* v høwskælig *F* **3387—3388** *saknas i B* **3387**. ganga swa] va*re* sa *D,* sa ildæ gaa *F* **3388**. th*et*] ath *D, F* skal — hænne] skulde oss ow*er* hefne *E* skal] *saknas i D* vald] makt *F* **3389—3390** *saknas i D* **3389**. H*err*a Iwan] h*er* ywær *E* tha] tag*er C* **3390**. och alt siit vape*n* ha*n* aflagdæ *E* al siin] alt th*et F* tygh] tingh *B* som] *saknas i B*

»Nu latin nidh*er* the vindebro,
iak vil honu*m* til a mina tro!
Om gudh mik the lykko an
th*et* iak ow*er* komb*er* han,
vil han idhra syn*er* at*er* fa
ok bøta sidhan huath han ma
ok sik ij idhart vald at gifua,
tha skulin ij, h*err*a, lata han lifua.
Nu gøme idh*er* gudh, badhe karl ok q*ui*nnæ,
iak vil nu hædhan ij th*et*ta sinnæ.»
Tha badho the alle th*er* sagho op a
th*et* gudh han matte gøra swa
for*e* th*er*a bøn m*edh* sina nadhæ
at frælsa h*err*a Iwan aff thæn vadha,
at han matte thæn sigh*er* fa
thæn dighra risa th*er* nidh*er* sla.
Risin sa h*err*a Iwan ridha,

3391. Nu latin] lladh*er* nw *E* nidh*er*] ned *C* **3392**. honu*m* til] til ho*num* *B (C = A)* til] *saknas i E* **3393**. gudh mik] mæg gud *F* **3394**. th*et*] ath *D* ow*er* komb*er*] far offu*er*komith *D,* vill ow*er* ko*mm*e *E* **3395—3398** *saknas i E* **3396**. huath — ma] alt th*et* gotz ther ha*n* for*ma* (ther *saknas i C*) *B* ma] for maa *F* **3397**. sik — idhart] idher sik (sigh idher *C*) j *B* **3398**. han] hono*m* *D* **3399**. Nu] *saknas i D, F* gøme — badhe] Gudh gøme ider *D* gøme] *ä fr* gømer (?) *av hand 2 i A* karl] karla *C, E, F,* klærkæ *B* **3400**. ij] at *C, D,* poa *E* **3401**. Tha — the] *så B, F,* Tha melte the *D,* The badhæ *E;* Tha badho *A* ther] som *E* sagho] sa *F* op a] pa *B,* a *D* **3402**. th*et*] ath *D, E* han] *saknas i B, D, E, F* matte] *F till.:* th*et* **3403**. for*e*] for *C, D, F* m*edh*] for *D* sina] sin *E* nadhæ] *så B, D, E, F;* nædhe *A* **3404**. at] *saknas i E* herra] h*er* *D, E* thæn] alskæns *E, saknas i D* **3405—3406** *saknas i D* **3405**. at] th*et* *F* thæn] th*et* *B,* ther *C, E* sigher] løkæ *F* **3406**. dighra] stora *B (C = A), E, F* risa] pughæ *E* ther] at *B (C = A), saknas i E, F* sla] ath slaa *F* **3407**. Risin] Ther jætte*n* *E* herra] h*er* *D, E* Iwan] ywær *E*

han øpte fast ok badh han bidha:
»Sigh æn thu æst hær komin til
at thu vidh*er* mik stridha vil!
Iak sigher th*et* thik sa*n*nirlik,
han rædh thik badhe fals ok swik
ok var han ey thin godh*er* vin
th*er* thik viiste hiit til min.
Huath thu hafu*er* honu*m* giort ij geen,
han skipadhe th*et* swa thu giæld*er* th*et* een.
Th*et* tu esth komin mik a moot,
th*et* ær thæn skadhi thu faar ey boot.»
H*err*a Iwan swaradhe honu*m* tha:
»Donde man, hwi talar thu swa?
Iak vil ey vidh*er* thik at thrætta,
iak aktar thit thrwgh ræt ængte vætta.
Gør mik huath thik mon lika,

3408. øpte] øpæ *F* han (2)] ho*num* *C, E, F* **3409—3410** *saknas i E* **3409.** Sigh — æst] sigh æstu *B*, Esth thu *D* æn] om *F* hær komin] kome*n* nw her *B, D*, komæn heræ *F* **3410.** vidh*er*] widh *B*, m*edh* *D, F* **3411—3416** *saknas i D* **3411.** th*et* thik] tik th*et* *B, E, F* **3412.** rædh] radde *B, F*, raadh *C*, redher *E* **3413.** och war ey god*er* wen thin (thin win *C*) *B*, Ha*n* worder ey godær veen thin *E*, och war eÿ thin wæn th*et* seÿer jec *F* **3414.** th*er*] som *E* hiit] hiem *E* min] mæg *F* **3415—3416** *saknas i E (D)* **3415.** giort] *C till.:* a **3416.** skipadhe] flyær *F* th*et*] *saknas i B* een] æn *C, F* **3417—3418** *saknas i B* **3417.** Th*et*— esth] *så D, F*, Mæde*n* thu esth *E*, æst thu *A* komin mik] megh kome*n* *D; A ensam till.:* hær **3418.** th*et* ær] *saknas i F* thu — ey] thu aldr*e* fa*n*g*er* *D*, tw ald*r*ig for *E*, fonger thu aldrigh *F* **3419.** H*err*a Iwan] Hær ywær *E* **3420.** Donde] dugande *C, D*, Goder *E, F* talar thu] lather thu *D*, talen j *B* **3421—3422** *saknas i D* jech wil eÿ længer trædæ m*et* thik / thit tro ackter jnth*et* jech *F* **3421.** vil ey] *saknas i B (C = A)* vidher] with *C*, dert m*et* *E* at] *saknas i B, E* **3422.** thit — ræt] tegh *E* ræt ængte] ey eth *B*, ey *C* **3423.** mik] nw *E* mon] bæst *F*

iak vil een foot ey for*e* thik vika!»
Th*et* førsta h*err*a Iwan hafdhe talath swo b iii v.
sit ørs m*edh* sporom fast han hio
ok rænde at rysan th*et* sama sin
ok stak han a hans biørn skin
th*er* han for platæn haffde op a,
swa at blodhit monde th*er* geno*m* ga
ok ran fra honu*m* ræt som een strøm.
Risin gaff thæs ække gøm,
vtan th*et* første han laghit kænde
han greep the stang han hafdhe ij hænde
ok slo h*err*a Iwan tha swa fast
at skiolden al ij stykke brast.
H*err*a Iwan vardh vidh th*et*ta vreedh,
han swoor thæn risa een høghelikin eedh:

3424. een — ey] ey en foth *D* for*e*] for *B, D, F* **3425**. Th*et* førsta] Tha *D, F* h*err*a] h*er* *D, E* **3426**. m*edh* — han] ha*n* m*edh* sporan *B,* ha*n* m*edh* sporo*m* *D,* han fast m*et* sporæ*n* *F* sporom] spore*n* *E* hio] *så F* (hioo), slo *A, B, D, E* **3427**. rænde] red *F* at] a *B, D,* til *E, F* rysan] ha*n*nu*m* *E; B, F till.:* j sama] *saknas i F* **3428**. ok] *saknas i E, F* han] ho*num* *C, D, E, F* a] giømen *F* hans] hals *E,* sit *F* biørn] biørnæ *B (C = A), D, E, F* **3429**. for — haffde] *så B, D, E, F;* hafdhe for*e* platana *A* op a] pa *B (C = A),* a *D, F* **3430**. At blodeth geniste*n* mu*n*dæ vtgoa *E* **3431**. fra] for*e* *E* ræt] *saknas i C, D, E, F* **3432**. Risin] Jætte*n* *E,* then rese *F* thæs] th*et* *F* ække] inte *D; F till.:* i **3433**. vtan] *saknas i E, F* førsta] *E, F till.:* ther han] *A till. över raden (hand 2):* th*et* laghit] lagh *B,* slagit *C,* saræt *E,* blodh*et* *F* **3434**. greep — hafdhe] togh then storæ stang *F* han — ij] i sine *D* **3435**. ok] Ha*n* *D* herra] h*er* *D, E* **3436**. at] th*et* *E* skiolden] *så B, D, E, F;* hans skiold *A* al] allæ *F* **3437**. th*er* wed wortæ h*err*æ iwan wred *F* H*err*a] H*er* *E* th*et*ta] th*et* *B,* then *C* **3438**. han] och *B, F* thæn risa] tha *D* risa] iætte *E* høghelikin] høglik *B,* høgelig *C, D, E, F*

»Thu skal th*e*tta sarlika gialda
om iak ma mit liiff behalda.»
Han rykte tha sit godha swærdh,
th*er* opta bøttæ for*e* hans færdh,
ok hiog honu*m* ij ha*n*s ænne tha,
thy han hafdhe ængin hiælm op a,
ok hiog th*er* aff swa stora ena steek
— th*et* gik Fiælskarpe tha aff leek —
swa at twa vargha ælla flere
gaato ey ætith ij eet maal meræ.
Han trøste sik swa stark at væra
at han forsmadhe vapn at bæra.
Tha Fiælskarpir huggith fik,
tha øpte han swa rædhelik:
»Th*e*tta skal iak swa gælda thik

3439—3440 *skrivet som en vers i C* **3439.** Thu — th*e*tta] th*et* skalt thu *F* sarlika] illæ *E*, bradælig *F*, *saknas i B, D* gialda] giælda *A, B, D* **3440.** ma] *E till.:* æn miit liiff] liuet *B, D, E* behalda] halda *B, D, E* **3441.** rykte] drogh *E* tha] *E, F till.:* vth **3442.** th*er*] th*et E*, som *F* for*e*] for *C, D, F* **3443—3444** *saknas i F* **3443.** ok] Ha*n D*, H*er* ywa*n E* honu*m*] han *B*, *saknas i D, E* ha*n*s] riisens *D* **3444.** thy] *D till.:* ath ængin] ey *E* hiælm] hielmi*n B (C = A)* op a] pa *B (C = A)* **3445.** ok] han *B, E* th*er* aff] aff ha*num F* swa — steek] eth stort sticke *E* stora] stor *B, D, F* ena] en *B, F*, eith *D* **3446.** Fiælskarpe tha] tha fiælskarppe *B* (fiælskrap *C*), flælscarp*er* alth *D*, fælskræpper alt *E*, field skrepp*er* tha *F* **3447—3448** *saknas i B* **3447.** twa vargha] alle *E* vargha] vlffwæ *F* **3448.** gath ey ethet iamel mer*e E*, gadhæ jeth mal eÿ edh*et* meræ *F* gaato] matte *D* ætith] etha *D* **3449.** stark at] stercker *E* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **3450.** forsmadhe] wil ekke *B* **3451.** Tha] tag*er C* Fiælskarpir] fiælskrap *C*, fialskrepper *E*, the*n* resæ *F* huggith] hwggen *F* **3452.** øpte] skrænde *E* han] *C till.:* fasth **3453.** Th*e*tta] Th*et E*

at thik thorff aldre langa til mik,»
ok slo han fastlika m*edh* si*n*ne stango,
at han monde nær aff sadhelin ganga.
Tha halp gudh h*er*ra Iwan miok,
at th*et* hug ey radhelika tok;
thy at haffde th*et* skælligæ tak*it* ha*n*,
tha ware dødh badhe ørs och ma*n*.
Th*et* første leon thetta sa,
at risin thordhe hænna h*er*ra sla,
swa sarlika hænne ij hiærtadh sweedh
ok bardhe sik siælff til ho*n* vardh vreedh
ok sprang tha swa rasklika fram
ok loot th*et* se hon var ey laın,

3454. thik] tu *D, E, F* thorff] skal *C, E, F* aldre] ey *D* langa til] luntæ til *E*, glømæ *F* **3455**. ok — fastlika] oc (Ha*n* *E*) slo h*er* iwa*n* *D, E,* och slo ha*num* sa fast *F* fastlika] swa fastelik *B* si*n*ne] *så B, D;* sin *A, E, F* stango] stanga *A,* stange *D,* sta*n*g *B, E*, *F* **3456**. han — nær] nær mun han *F* monde] matte *D* nær] nither *E* sadhelin] sadlen *B (C = A)* ganga] gong *F* **3457—3458** *saknas i D* **3457**. h*er*ra] h*er* *E* miok] vell *E, saknas i C, F* **3458**. Ath hugget sloa ey ha*n*nu*m* i hiell *E* ey — tok] togh eÿ rættælig ham *F* radhelika] *ä t* rædhelika *(hand 2) i A;* rættelik *B (F),* rætlig *C* **3459—3460**. *Efter B, saknas i A* **3459**. Hade gudh ey holpith h*er* iwa*n* *D* thy at] *saknas i E, F* skælligæ] skællig *C,* starckelige *E, saknas i F* ha*n*] ha*n*nu*m* *E* **3460**. ware] *C till.:* han ørs] hæst *F* **3461**. leon] *ä t* leon*it* *(hand 2) i A*, leon *B,* løyæn *E, F* **3462**. at] th*et* *B* risin] jætte*n* *E* hænna h*er*ra] h*er* (h*er*ræ *F*) iwa*n* *D, E, F* **3463—3464** *saknas i E* **3463**. sarlika] sarlik *B, F,* sar*e* *D* ij hiærtadh] hierte *D* **3464** *saknas i B* ok bardhe] hon bade *D* vardh] var *D, F* **3465—3466**. Soa raskeligh sprang th*e*n løyæ fra*m* / och giorde jætte*n* en høgelig skam *E* **3465**. och spra*n*g (+ tha *C*) swa raskelik (rasklig *C*) til th*e*n res *B* ok] sprang] hwn springer *F* tha] *saknas i D* rasklika] raskelige *D,* raskelig *F* **3466** *saknas i B* ok] ho*n* *D* th*et*] them *F, saknas i D*

thæn risa monde hon badhe rifua ok bita,
alt hans biørnskin aff honu*m* slita.
Huath hon rakar m*edh* sinne klo,
th*et* gik alt fore, th*et* maghin ij tro;
swa ængislika hon han tha beet,
badhe sinur ok køt aff honu*m* sleet
fraan ha*n*s hals ok til hans lænda,
hon vilde ey førra at*er* vænda;
han faar thæn lækiara ey ij aar
th*er* honu*m* hel*er* thæssin saar.
M*edh* th*en* mæstæ nødh ma*n* ee sa
tha sleth Fiælskarp sik leon*it* j fra
och øpte tha m*edh* harda kæræ:
»Awi th*et* iach ær komi*n* hæræ!»
Han løpte tha opp sin iærn sta*ng*
— hon war badhe stor och langh —

3467. th*en* resen badhæ bitæ och riffuæ *B* risa] jætte*n* *E* monde] *saknas i D, E, F* hon] *saknas i D, E* **3468.** alt] och alt *B, F,* all *A, D* biørnskin] klæd*er* *D,* biørne skin *E* aff] fra*n* *B (C = A)* slita] riwæ *E* **3469.** Huath] hwær*e* *F* hon] løyen *E* rakar] rekker *D,* ractæ *E, F* sinne] sin *B, D, E, F* **3470.** th*et*] tha *E* gik] gar *D* fore] m*edh* *D,* aff *F* th*et* — ij] a mi*na* *B, D* maghin] moo *F* **3471—3474** *saknas i D* **3471.** Soa jæmerligh løyen jætt*en* beeth *E,* hwn ha*num* sa jamerligi beedh *F* han tha] ho*num* *B* **3472.** sinur — køt] køt och sinur *B* **3473—3474** *saknas i B (D)* **3474.** hon] lløyæn *E* førra] *saknas i E* **3475.** faar] fonger *F* lækiara] læke *C, E, F* **3476.** hel*er*] lægær *E, F* **3477—3600.** *Väsentligen efter B, saknas i A genom bladförlust* **3477.** th*en*] *saknas i D* mæstæ] størthæ *E* nødh] *saknas i C; D till.:* ther ee] *saknas i D, E, F* **3478.** Ffielskrepper sleth sech løye*n* j fra *E,* reff ha*n* sægh then løwæ fra *F* Fiælskarp] fiælskrap *C,* fiælscarp*er* *D* leon*it*] *saknas i D* **3479.** harda] hoghæ *E,* mygæl *F* **3480.** Awi] awi awi *F* th*et*] at *E* ær komi*n*] kam *F* **3481.** iærn] jernæ *F* **3482.** ther stoar var bodæ tych och langh *E* hon — badhe] th*er* bade war *D, F* stor] dig*er* *C*

och huxade thaghar leon*it* sla.
Hon springer ho*num* skøt j fra
och rædd*is* tha for sin sidhæ;
hon tordhe ey hugget bidhæ.
Th*et* huget kom neder mællo*m* them bade,
och kom tha hwargo*m* them til skadæ,
vel atte alne i jordene nid*er*,
sa hørde jek sakth, sa seg*er* jek id*er*.
Th*et* førstæ h*err*a Iwan th*etta* sa,
at stangen fasth j iorde*na* la,
tha spra*ng* ha*n* fra*m* och til ha*ns* hio;
swa angistlikæ ha*n* ho*num* slo
at arm ok axl aff honum gik
aff thet hug (ther) han tha fik.
Eth annat hugh ha*n* ho*num* gaff

3483. huxade — leon*it*] huxade (hugte *C*) sik st*rax* (tak*er C*) leon*it B,* vilde strax leonith *D,* huxede løyen tage*n* at *E,* thinktæ tha th*et* løwæ at *F* **3484**. Hon] Then løyen *E* springe*r*] sprangh *E, F* ho*num*] *saknas i E* skøt] snarth *D,* geniste*n E,* sa raskelig *F* j] *saknas i F* **3485—3486** *saknas i E* **3485**. och — tha] thÿ hwn rædis *F* **3486**. hon] och *F* ey] ekki *D, F* hugget] hoggen *F* **3487**. *Efter C, saknas i B* huget] hogh *D, E, F* kom neder] tog *F* neder] nidh *D* **3488**. kom] warth *D,* wor *E* tha] tho *C, saknas i D, F* th*em*] theræ *D* **3489—3490**. *Efter D, saknas i B* **3489**. jordene] iorde*n E, F* **3490**. sakth] sawdh och *F* **3491**. Th*et* — h*err*a] Tha h*er D,* førstæ h*er E* **3492**. fasth] *så D, E, F;* starkelikæ *B,* starklig *C* iorde*na*] iorde*n E, F* la] *så E, F* (loa, laa); sta *B, D* **3493—3494**. Tha sprangh ha*n* fra*m* oc fast ha*n* sloo / Ffielskræpp*er* galt th*et* tha a my*n*e troo *E,* han sprang fram och giordæ saa / then resæ sa jamerlig ha*n* sloo *F* **3493**. tha — och] Ha*n* tha snarlige *D* ha*ns*] hono*m D* **3494**. angislika] angistelige *D* **3495—3496**. *Så E, F* (Ath arm oc axel aff ha*n*nu*m* gik / aff the [th*et F*] hugh [+ ther *F*] ha*n* tha fick); *saknas i B, D* **3497—3498** *saknas i D* **3497**. annat] *så E, F* (a*n*net), *saknas i B* hugh] slagh *E, F* ho*num*] *B (ej C) till.:* tha

— ha*n* rædd*is* tha enkte fo*re* ha*ns* staff —
geno*m* ha*ns* hoffwdh och swa ha*ns* bryst
— then rese fik tha illæ syst —
sa ath th*et* nam i ha*ns* hierte stadh.
Tha wart h*er*ra Iwan j hiærtat gladh
och rædd*is* tha ey m*edh* allæ
tha ha*n* sa r*e*sen fallæ
for sinne hand op a the hedh;
man matte thet høra langa ledh,
huru biærgh ok dala skulfuo vidher
tha han fiol a iordhina nidher.
Tha risin var fallin ok sam i blodhe,
tha lupu the alle a husit stodho,
badhe karl ok swa qwinna,
hwart thet barn ther var inne,
allæ thit so*m* r*e*sen la;
the thakkado h*er*ra Iwa*n* och sagdo swa:

3498. enkte] jckj *F* fo*re*] for *C*, *F* staff] slagh *E* **3499**. geno*m*] j geno*m* *D* hoffwdh] hals *D* swa] i *D*, *saknas i E* ha*n*s (2)] *saknas i C* **3500**. then pughe wort tha raskelige tysth *E* illæ] fuluel *D* **3501**. *Så D, som dock saknar* ha*n*s; swa at (At i *E*) ha*ns* (i *C*) hiærtæ nam th*et* j *(saknas i C, E)* stadh *B, E,* sa ath hoget greb i hierth*et* stadh *F* **3502**. Tha — Iwan] h*er* iwa*n* varth tha *D* wart] var *E*, wortæ *F* h*er*ra Iwan] h*er* ywær *E* j hiærtat] fuluel *D*, møgh*et* *F* **3503**. och] ha*n* *E* tha ey] ey ta *D, F* ey] enctæ ha*nnum* *E* **3504**. tha] [t]ag*er* *C*, tagen *E*; th*er* *F* r*e*sen] jætte*n* *E*, then resæ *F*; *B (ej C) till.:* at **3505—3512**. *Efter F* (for sin hand appa then hiedæ / man mattæ th*et* høræ langæ leed / hwræ bierigh och dallæ skalff wedh*er* / th*er* han feld a jordæn nedh*er* / th*er* resæn war fallæn och sam i blod / tha løbe the allæ a hwset stodh / bodæ karlæ och sa qwinæ / hwært jeth barn th*er* war indhæ); och lopp tha hwar th*er* me*re* ma *B,* Ffare sin ha*n* vppa the iord so modh / tha løb hwær then a husæt stodh *E; saknas i D* **3513—3514**. Tha mu*n*de alle aff husith ga / alle thiith so*m* riisin la *D* **3513**. r*e*sen] iætte*n* *E* **3514**. h*er*ra] alle h*er* *E* sagdo] giordæ *F*

»J haffui*n* os frælst aff allæ nødha,
gudh thakke idh*er*, h*er*ra, for idræ mødæ!»
Husbonde*n* oc frue*n* æ*re* nw glade
ath te moge nw wa*re* m*edh* nade,
oc løsth er nw the*re* sone quidh
so*m* the haffue haffth i lange riidh.
Tha mælte th*en* h*er*ra och the f*rv*gha:
»Wi bidhiæ th*et* ge*r*næ om th*et* ma dugha,
mæd*en* j mogen ey nw m*edh* os in,
j komi*n* her at*er* eth a*n*nat sin
oc huile*n* id*er* oc haffue*n* make,
i gøren th*et* for wa*re* sake,
tha i thet ærinde hafuin giørt
ther vi hafuum aff idher hørt.»
He*rr*a Iwan swa*ra*de husbondan tha:
»For sannind iak thet ey iatta ma,
thy thet alt a lykko star,
huru thet mik i hænde gar.»

3515. Nu haffue j frelsset oss af nøthæ *E* frælst] frælseth *F* allæ] the*n*ne *F, saknas i D* nødha] nød *F* **3516**. thakke idh*er*] løne ethert *E* h*er*ra] *saknas i D, F* for] foræ *E* idræ] then *F* **3517—3520**. *Efter D, saknas i B, E* **3517**. æ*re*] æ*r* *F* **3518**. ath] th*et* *F* nw] *saknas i F* **3519**. nw] *saknas i F* sone] storæ *F* **3520**. so*m*] ther *F* i — riidh] jen lang tidh *F* **3521**. mælte] *F till.:* bodæ then — f*rv*gha] the frughe oc husbonde*n* bode *E* then h*er*ra] h*er*en *D* the] *saknas i F* f*rv*gha] ff*rv* *C* **3522**. th*et*] ider *D, F, saknas i E* ge*r*næ] herre *E* **3523**. mæd*en*] Mæn *E, F* nw] *saknas i E* in] bidhæ *F* **3524**. h*er*] heræ *F* **3525—3526**. *Efter D, saknas i B, E* **3525**. oc huilen] ath hwillæ *F* haffue*n*] hawæ *F* **3526**. th*et*] *F till.:* och **3527—3528**. *Efter F* (tha i th*et* erindæ hawe giord / ther wi hawæ aff edher hørd); *saknas i B, D, E* **3529**. H*er*ra] h*er* *E* swa*ra*de] *så C, D, E, F;* swarar *B* **3530—3533**. *Efter F* (for sanindæ jech th*et* ey jettæ maa / thÿ th*et* alt a lyckæ stor / hwre th*et* mæg i hændæ gaar / æn bad h*er* ywan hosbwndhn tha); *saknas i B, D, E*

Æn badh herra Iwan husbondan tha:
»J laten idhræ sønir gøræ swa,
taka the*n*ne dwærgh och bort ha*n* føræ 291
thit so*m* j he*r*ra Gawian spøriæ
och torffue*n* the*r* om enkte tala
hwar them hawe*r* løst aff qwala.»
The swa*ra*de the vilde th*et* ge*r*næ gøræ,
th*et* ha*n* biude*r* fra*m* ath føræ.
Hans loff ær hær ok i alla stadha,
thy han løste them aff vadha
ok swa fra then grymma dødh,
som them stodh fore, ok andre nødh.
»Tha wi finno*m* he*r*ra Gawian,
om ha*n* os at spøriæ kan,
hwat riddar*e* the*r* j monw waræ,
hwat skulo*m* wi tha ho*num* swara?»

3535. taka] och tage *F* the*n*ne] then *E* och — ha*n*] borth ath *D* ha*n*] ha*nn*u*m* *E, F* **3636.** j] *saknas i E* he*r*ra] he*r* *D, E* Gawian] gauion *B*, gauan *D; C till.:* i, *F till.:* ma spøriæ] *E till.:* eller høræ **3537.** och] j *D,* The *E, F* torffue*n*] skullæ *E; F till.:* do om enkte] inth*et* vm *D, F* om] *E till.:* oc tala] ath thalæ *D* **3538.** the*m*] ider *D* aff] *E, F till.:* the*r*e **3539.** swa*ra*de] *så D, E, F;* swara *B* the (2)] *så E, F;* wi *B*, oc *D* vilde] *så D, E, F;* wilo*m* *B* **3540.** th*et*] huath *D* ha*n*] i *D; E, F till.:* thom biud*er*] beder *F* fra*m* ath] och th*et* fra*m* *B,* th*et* fra*m* ath *D,* oc tha fra*m* *E,* fram ath *F* **3541—3542.** *Efter E och F* (Hans loff ær he*r* och i allæ stadhæ / thi ha*n* hialp tho*m* af alle wadhæ *E,* ha*num* loff och æræ i allæ stadæ / thÿ han løstæ the*m* aff wodhæ *F*); *saknas i B, D* **3543—3544.** *Efter F* (och saa for then grimæ død / som them stod foræ och andræ nød); *saknas i B, D, E* **3545.** Tha] Ther *E* he*r*ra] he*r* *D, E* Gawian] *så E, F,* gaffua*n* *D;* waliwan *B* **3546.** om] oc *D* ha*n*] hans *E* at] *saknas i E* **3547.** riddar*e*] ridder *F* the*r*] *saknas i D, F* monw] mo*n* *C,* mwndhæ *F,* napnis *E* **3548.** skulo*m*] skul *F* tha] *saknas i D, F*

»J moghin th*et* væl ho*num* sighiæ
och torffue*n* th*er* om enkte tighiæ,
at Leons riddar*e* fo*re* ha*n*s saka
frælste idh*er* aff allan omaka
— thy ath ha*n* ke*n*ner hono*m* wel —
och gørin ho*num* side*n* ey me*re* skæl.
Jek rædi*s* th*et* megh til scadæ gær
ath jek sa lenge haffu*er* varit h*er*.»
The ridda*re* mo*n*do tha ho*num* swara:
»H*err*e, vi vile m*edh* idh*er* fara
och we*r*iæ idh*er* æræ m*edh* wi ma liffua
ælle och dødhe hos idh*er* bliffua.»
Tha swaradhe them herra Iwan:
»Gudh thakke idher», saghdhe han.
»Thok at j wilin mik swa høglik æræ,

3549—3550 *saknas i D* **3549**. moghin] ma *F* th*et*—ho*num*] ha*n*nu*m* væll th*et* *E*, ha*num* th*et* wæl *F* **3550** *saknas i E (D)* torffuen] tørff *F* om enkte] jckj om *F* **3551**. at] *saknas i D* riddar*e*] riddh*er* *F* fo*re*] for *C, D, F* saka] sag *F* **3552**. frælste] frælsedhæ *F* allan] alt *E*, the*n*ne *D* omaka] vmagh *F* **3553—3554** *saknas i E* **3553**. *Så D;* och then ha*n* ke*n*ne hiærtæ wæl *B*, och seÿer jech kindh*er* ha*num* ful wæl *F* **3554**. side*n*] th*er* for *F*, *saknas i D* ey] *så D, F;* ekke *B*, inge*n* *C* **3555—3556**. *Efter D*, *saknas i B* **3555**. th*et* megh] at mek th*et* *E*, ath th*et* mæg *F* gær] *så E*, gar *D*, *F* **3556**. ath] th*et* *F* **3557**. ridda*re*] riddh*er* *F* tha ho*num*] hono*m* tha *D* tha] *saknas i E, F* ho*num* swara] sware ha*n*nu*m* *E* **3558**. H*err*e — vile] *så D*, wi willæ h*err*æ *F;* wilin j h*err*a at wi *B, E* **3559**. och] *saknas i F* æræ] *saknas i D* m*edh*] meda*n* *D*, mæ*n* *E, F* ma] mogo*m* *D* **3560**. ælle] *så C, D, E, F;* alle *B* och] *saknas i E, F* dødhe] døther *E*, død *F* hos] nær *D* idh*er*] *C, F till.:* ath **3561—3562**. *Efter F* (tha swaredæ them h*err*æ iwan / gud takæ edher sawdæ han); *saknas i B, D, E* **3563**. Thok at] Th*et* *E, F* wilin] withen *D* høglik] høgeligh *D, E, F*

ath th*ett*e sin ma th*et* ey wæ*re*.
Gudh helsse idh*er* allæ sama*n* æn,
f*rv*r och io*m*f*rv*r och høffuiske mæn.»

Han ridh*er* nw thæd*en* th*et* mæstæ ha*n* ma
th*en* genæstæ wægh til cappellen la.
Th*et* war middagh ell*er* mer*e*
før ha*n* kom fara*n*de fra*m* til ther*e*.
Tha haffdo the tak*it* th*en* salgæ q*wi*nnæ
th*er* la fangen i cappellen innæ,
bu*n*dith h*en*ne m*edh* starka bandh
badhæ om fot och swa om ha*n*dh
swa skæmmelik op a en flaka;
thet giordho the hænne for utan saka.
th*et* baal war och til r*e*dho tha,
the wildo h*en*ne bre*n*næ pa.
Tha the h*en*ne til elden bæræ,
tha kom h*er*ra Iwan renna*n*de thæræ.

3564. *Så D, F* (si*n*næ *för* sin); th*et* ma thok ey (+ i *C*) th*etta* sin wæræ *B*, th*et* moa ath thætte sind ey wæ*re* *E* **3565**. helsse] gøme *D*, hielpe *E* sama*n*] *saknas i D* **3566**. f*rv*r] Ffruær *E, F* io*m*f*rv*r] jomfruær *E, F*, mør *D* høffuiske] sa *D*, godæ *F* **3567**. cappellen] kelda*n* *D* **3568**. ell*er*] och æn *F* **3569**. war] *saknas i D* **3570** *saknas i E* før] føræ *F*; *C, D till.*: æn fara*n*de] ridindæ *F* fra*m*] *saknas i C, D, F* til ther*e*] thæ*re* *D*, theræ *F* **3571**. Tha — the] The hadde *E* salgæ] saluga *C, D, E, F* **3572** *saknas i F* th*er*] so*m* ther *D, E* la] var *D* **3573**. bu*n*dith] *så D*, och bwndh*et* *F*; bu*n*do *B*, och bunde *E* **3574**. fot] føther *D* **3575—3576**. *Efter E, F* (Soa skamelig vppa en flaghæ / th*et* giorde the henne for wt*en* saghe *E*, sa skiendelig pa jen flagæ / etc. *F*); *saknas i B, D* **3577—3578** *saknas i E* **3577**. och] ther *F* **3578**. the] ther the *C, F*, so*m* the *D* pa] vpa *C, D*, aa *F* **3579**. Tha] thagar *C* the] *F till.*: mwndæ elden bæræ] bolith baræ *E* **3580**. h*er*ra] h*er* *C, D, E*

Han øpte fast och badh th*em* hette:
»Huath gøre i nw, i onde vette?
Thet vet gudh i himerik,
ey skal hon dø for idhart swik,
j haffue*n* he*n*ne inge*n* sak ath ke*n*ne,
for id*er* lygn scal ho*n* ey brenne.»
Ha*n*s hiærtæ haffu*er* til gudh en trøst 292
at he*n*ne ang*er* ward*er* æn løst
och gudh wil he*n*ne ey ford*er*ffua hæræ,
for thy ha*n* weth he*n*ne vrsaka wæræ.
Han hugg*er* sith ørs a badhæ sidhæ
och wilde tha ey leng*er* bidhæ,
han raskelik fram til elden rænne(r),
han vilde ey lata at hiælpa hænne.
Th*et* førstæ folk*it* th*etta* sa,
th*et* rympde alt ho*num* j fra
och giordo ho*num* swa wægen bred;

3581. Han] och *F* hette] *så D,* bidhæ *B, E, F* **3582**. *Så D, E* (*som dock har* thre *för* i [2]); fore hwat wilin j he*n*ne ford*er*ffuæ *B*, jech wil th*e*n jo*m*fr*v* løssæ aff qwidhæ *F* **3583—3584**. *Efter E* (Th*et* veth gud i hi*mm*er*igh* / ey skal hu*n* døø fore ethert swigh), th*et* wil eÿ gud i he*m*merig / ath hwn skal død før edher swig *F; saknas i B, D* **3585—3586**. *Efter D, saknas i B, E* **3585**. sak] skyld *F* **3587—3598** *saknas i D* **3587**. haffu*er*] hadde *E, F* **3588**. at] th*et F* ang*er* — æn] angest vorde *E,* skuldæ wordæ *F* **3589—3592** *saknas i E (D)* **3589**. gud willæ ey ath hwn for derwedes theræ *F* **3590**. for] *saknas i F* weth] wistæ *F* vrsaka] vskyldigh *F* **3591**. Han] h*e*rræ iwan *F* a] pa *F* **3592**. tha ey] ey tha *F* **3593—3594**. *Efter E, F* (Ha*n* [*saknas i F*] raskelig fra*m* til elde*n* rendæ / Ha*n* [och *F*] vilde ey lade Ath hielpe [frælsæ *F*] hennæ (*jfr Stud. 3: 75); saknas i B (D)* **3595—3598** *saknas i E (D)* **3595**. Th*et*] *saknas i F* **3596**. tha wigedæ the ha*num* allæ fra *F* **3597**. swa wægen] jen wey sa *F*

the sagho allæ at ha*n* war wredh.
Tha øpte h*er*ra Iwan och mælte swa:
»Hwar ær th*e*n nw he*n*ne thaler uppa?
Iak vil hona væria om iak ma, b v r.
latin thøm fram mik vilia besta!»
Han sik alla væghna om sa,
han vardh tha var huar hon la
a knæ ok giordhe siin skriptamaal
ok gaff gudhi ij vald badhe liiff ok sial.
Hon hafdhe th*er* ey fler*e* klædhe til
— sannelika iak th*et* sighia vil —
æn een rifwin særk op a sit liiff;
swa stoodh hon th*er*, th*et* salugha viiff.
The arma q*ui*nnor th*er* kompna vara,
the fældo for hænnæ manga taara.
»Hua skal os nu hiælpa ok dugha,
røkta vart ærinde til minna frugha?

3598. sagho] *så C, F; sagdo B; C till.:* th*et* allæ] th*et* wæl *F* at] *saknas i C* **3599.** øpte] sagde *E* h*er*ra] h*er* *D, E* mælte] sagde *E, F* **3600.** Hwar] hwaræ *F* ær — nw] er*e* the *D*, ær*e* the nw *E*, ær nw then *F* thaler] *så D, E, F;* kærer *B* uppa] *så D, C,* pa *B*, aa *F* **3601.** vil] skal *F* **3602** *saknas i B;* kom nw fram mæg tørff bestaa *F* fram] *D till.:* som **3603.** Han] Hær (h*er*ræ *F*) ywan *E, F* **3604.** han] och *B, D, F,* tha *E* vardh] vor *E*, wortæ *F* tha] ha*n* *E* huar] alt huar *E*, hwaræ *F* hon] jo*m*frvn *B*, ha*n* *E* **3605.** a knæ] naken *B (C=A)* siin] sith *D, E, F* **3606.** ok (1)] *saknas i E* gudhi ij] gudhi *B*, gud i *C, D, E*, sigh gudh *F* vald] *saknas i F* badhe] om *B (C=A)* sial] siæl *A, B, D, E, F* **3607—3616** *saknas i D* **3607.** ther] *saknas i B, F* flere] *saknas i E* til] aa *F* **3608.** sannelika — th*et*] Ffler*e* æn iech nw *E* sannelika] sa*n*nerlik *B, F* vil] maa *F* **3609.** æn] *saknas i E* op] *saknas i B* **3610.** salugha] salgho *B (C=A)* **3611—3616** *saknas i B (D)* **3611.** arma] andre *E* **3612.** the fældo] sorlig fielde *E*, feldæ allæ *F* for] foræ *E* manga] *saknas i E, F* **3613—3614.** hwæm kan os nw til hielp wær*e* / wort bwdh til mÿn frwæ ath bæræ *F; saknas i E (B, D)*

Th*et* magho vi alla sarlika kæra,
at hon ær lughin aff sinne æra.»
H*er*ra Iwan fram til hænna gik,
m*edh* blidhu*m* ordhu*m* hænne vntfik:
»Miin hiærta kæra, nu sigh th*et* mik,
huar æru nu the th*er* liuge a thik?
Iak vil hær væria thina saka,
the skulu thera ordh hær aat*er* taka
æll*er* ok dødhe hær at blifua,
swa framt om iak ma lifua.»
Tha Luneta h*er*ra Iwan sa,
tha mælte hon ok sagdhe swa:
»Var gudhi væl komin ij himerik,
væl ær mik th*et* iak seer thik!
Hafdhe thu senar*e* komith hære,
tha monde mit liiff nu ænt væra.
Nu hopar mik a idhra trøst

3615. Th*et*] och sagde th*et* *E* alla] *saknas i E* sarlika] soræ *E, F* **3616**. at] *saknas i E, F* lughin] forlwen *E*, belowen *F* sinne] sin *E, F* **3617**. H*er*ra] H*er* *E* **3618**. ordhu*m*] ordh *E, F; C, D, E, F till.:* ha*n* **3619**. kæra] *saknas i E* nu] thu *D*, *saknas i B, F* **3620**. huar æru] hwaræ ær *F* nu the] the nw *D, F* th*er*] so*m* *B, F* liuge] *så D, E, F;* lugha *A,*¹ lugho *B (se Stud. 3:75 f.)* a] po *E* **3621**. hær] hær*e* *F*, *saknas i D* væria] *E till.:* foræ **3622**. ell*er* the skulle ther*e* ord til rigge drage *E* the skulu] ell*er* *B* thera] sin *B, D* hær] *saknas i B, D, F* **3623—3624** *saknas i B, D* **3623**. ok — at] h*er* ok døtæ *E*, dødh for mæg adh *F* **3624**. om] gud vill at *E*, so*m* *F* **3625**. Tha] Th*er* *E* h*er*ra] her *C, D, E* **3626**. hw*n* hielsedæ ha*num* och sawdæ tha (*efter ett struket:* saa) *F* **3627**. Var] j være *E* gudhi] gudh *D, E, F* **3628**. væl — mik] Mech ær vell *E* th*et*] ath *D, E* seer] *så B, D, E, F;* skal see *A* **3629—3630** *saknas i D, E* **3629**. thu] i *F; B, F till.:* nw senar*e*] sener *B, F*, senen *C* **3630**. nu ænt] ændæt *B*, ænda *C*, til ændæ *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **3631**. Nu — mik] mech hobes nw *E* a] til *F*

at allder min anger vardher løst.
The thre æru nu hær til redho,
ther mik valda thænna vredhe.
Gudh styrke idher ij dagh swa hære,
som iak veet mik sakløsa væra!»
Herra drozatin ok hans brødher twa
hørdhe hænne tala swa;
han øpte hoght ok badh hænne thighia:
»Thu thrøff ey tro hwath hon vil sighia!
Mik thykker thik vara een galin man
om thu vil dø for hænna osan,
tik ær bætra bort at ridha
æn for hænna sak moot threm at stridha.»
Herra Iwan swaradhe ther a moot:
»Iak vil ey fly for idhart hoot;
tho at iak hafuer ey hær viner ælla frænder,

3632. ath] th*et* *F* allder] all *B, F,* alth *C, saknas i D, E* min] mith *C, D, E* vordher] maa wørdhæ *F; A till. över raden (hand 2):* nw **3633**. hær] heræ *F, saknas i B, E* **3634**. valda] wlte *B,* hawer wolleth *F* **3635**. styrke] helpe *D* edher] tik *B* swa] nw *E* **3636** *saknas i D* iak] *saknas i E* sakløsa] sak løs *B (C=A),* sageløss *E,* orsag *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **3637**. Herra] [t]he *F, saknas i E* drozatin] drost *F* **3638**. hørdhe] the hørde *E, F* hænne] hannum *E; B, E till.:* nw **3639**. han] the *D, E, F* badh] bade *D, E* hænne] hannum *E* **3640**. Thu — hwath] tro ey th*et* *E* **3641**. Mik] Oss *E, F* **3642**. om] ath *D* for] fore *E* **3643**. tik ær] *så B, E, F,* tegh *D;* th*et* ær *A, varefter hand 2 tillagt över raden:* thik bætra] sact *E* bort] *saknas i D* **3644**. for — moot] jenæ modh os *F* for] ene foræ *E* sak] *saknas i B, D, E* moot] *saknas i E* **3645**. Herra] her *C, E* ther] *så B, D, E, F,* hænne *A* **3646**. jech for ether ey fly eth har *E,* jech wil eÿ fly fra edher jen food *F* vil] *saknas i D* idhart] *saknas i B (ej C)* **3647**. tho at] thy *F, saknas i E* ey — ælla] her *(saknas i C)* hwarken wen (winer *C*) eller *B,* huarke venir eller *D,* ey hæræ mÿn *F*

iak trøst*er* a gudh ok a mina hænd*er*.
Iak vil idh*er* diærflika gaa ij geen,
tho at ij ærin three ok iak ær een;
th*et* skal idh*er* førra ga til ledha b v v.
æn iak vil fly aff thænne hedhæ;
mædhan iak ær heel ok ække saar
iak aktar idh*er* three ræt ey eet haar.
Iak sigh*er* idh*er* th*et* m*edh* rættæ skæl,
swa framt ij vilin fara væl,
ij skulin the ordh hær at*er* taka
th*er* ij hafuiin hænne gifuith til saka,
fo*re* thy jak wet th*et* sannerlik,
hon rædh sinne fru æn ald*re* swik.
Thy vil iak væria hænna maal;
iak veet at gudh mik hiælpa skal,
ther alder rætvisa ok sannind ær,
mædhan iak for sannind stridher hær.»

3648. trøst*er*] trøste *D* a (1)] pa *F* a (2)] *saknas i B, D, E, F* **3649—3656** *saknas i D,* **3649—3652** *saknas i B* **3649**. idh*er*] *saknas i E* diærflika] derffueligh *E, F* gaa] ridhæ *E* **3650**. at] *saknas i E* **3651—3652** *saknas i E (B, D)* **3652**. æn] føræ *F* vil] skal *F* **3654**. three] thrwgh *F* ræt ey] ey wid*er* (wid *C, F*) *B, F* **3655—3656** *saknas i E (D)* **3655**. idh*er* th*et*] th*et B,* th*et* edher *F* th*et*] *över raden (samma hand) i A* ræt*tæ*] *så B, F;* visso *A* **3656**. ij vilin] som jec wil *F* **3657—3658** *saknas i E* **3657**. the] idher *B, D* hær] *saknas i D* **3658**. th*er*] so*m D* hafuiin hænne] hæ*n*ne haffue *C,* luneta hawer *F* til] the *C* **3659—3660**. *Efter B, saknas i A, D* **3659**. fo*re* thy] forthy *C, F, saknas i E* th*et*] *E till.:* soa **3660**. rædh — fru] rodde sin fruge *E, F* æn] *saknas i E* **3661—3662** *saknas i B* **3662**. veet at] trøst*er* poa *E* veet] *saknas i D* at] th*et F* **3663—3664**. *Efter F* (ther allæ rætwish*et* och sa*n*ni*n*dæ ær / medhen jech for sa*nnin*dæ strid*her* hær), Ther alt ræthuiss och sa*n*den ær / men iech for sa*nn*e*n*de at st*ri*de h*er E; saknas i A, B, D*

Aff hoghmoodh mykith the swaradhæ tha
ok badho ha*n*s leon fran sik sla:
»Mædhan thu vil ey hædhan fara
wi skulu*m* ey dødhin vidh thik spara.»
He*rr*a Iwan swarar th*er* han stær:
»Iak ær th*er* til komin hær,
iak vil idh*er* een bestanda,
ok kan th*et* æn swa koma til handa
at leonith vil idh*er* skadha,
ij werin idh*er* væl, th*et* vil iak radha;
for*e* hænna værk vil iak ey swara,
th*et* sigh*er* iak idh*er* ræt oppinbara.»
»Lat thit leon bundith væra,
om thik lyst*er* st*ri*dha hæræ,
æll*er* mat thu væl hædhan ridha;
vi viliu*m* ey vidh*er* idh*er* badha stridha.»

3665. hogmoodh mykith] myk*it* hogmod *B, D, E, F* the swaradhæ] tha swa*ra*de te t . . *C* **3666**. badho] badh *F, saknas i E* ha*n*s leon] ha*n*nu*m* syn løyæ *E,* ha*num* løwæn bort *F* sik] hono*m* *D* **3668**. skulu*m*] wilom *B, D* vidh] wid*er* *B (C = A)* **3669**. He*rr*a] h*er* *E* swarar] swarade *B, E, F,* swar*a* *C* ther] *F till.:* som stær] *haken på æ delvis utplånad i A;* star *D, E, F* **3671**. iak] At iech *E, F* idher een] en idher *B* een] ene *E, F* **3672**. ok kan] ka*n* och *E* ok] *saknas i B, D, F* æn] oc *D,* doo *F, saknas i B, E* **3673**. at] th*et* *B, D* leonith] then løye *E,* løwen *F* idher] *A (ensam) till.:* gøra, *F:* noget **3674**. ij] *saknas i F* werin] *så B, D, E, F;* varin *A* idher] i *D* væl] *saknas i F* iak] *B, D, E till.:* id*er* **3675—3676** *saknas i D* **3675**. fore — værk] huat løyen gør *E* fore] for *C, F* værk] *gerning B, saknas i F* ey] jckj *F, saknas i B, E* **3676**. idher] *saknas i E* ræt] her *B, E, saknas i F* **3677**. thit] th*et* *B, F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **3678**. thik] idher *B* lyster] *F till.:* ath **3679—3680**. *Verserna i motsatt ordning i F* **3679**. mat] mattæ *F* **3680**. viliu*m*] mwæ *E* vidher] wid *C, D, F,* moth *E*

Tha swarade thøm he*rr*a Iwan:
»A he*rr*a gudh,» tha sagdhe han,
»iak skal hær frælsa thænna mø,
æll*er* vil iak th*er* om dø.»
He*rr*a Iwan til sit leon tha sa
ok badh hænne genast thædhan ga:
»Thu skal nu gøra th*et* iak thik bidh*er*:
gak thik bort ok læg thik nidh*er*!»
Leonith gik tha bort ij stadh
ok giordhe som he*rr*a Iwan badh.

Tha the hafdho talath swa
he*rr*a Iwan rænde thøm ij fra
ok rasklika han sin hiælm op bant
ok vilde sighia thøm alt sant.
Han hafdhe ena glæfuio ij sinne hænde

3681. swarade] *så B, D, E, F;* swarar *A* thøm] *saknas i B, D* he*rr*a] h*er D, E* **3682**. A] O *B* (A *C*), *E, F, saknas i D* tha] *saknas i B (ej C)* **3683**. hær] *saknas i B, D, F* **3684**. skullæ jech ther om bliwæ døø *F* vil — ther] iach wil och ther *B,* scal jek ther *D,* iech skal ther oc *E* **3685**. He*rr*a] h*er E* tha] *saknas i D, E, F* **3686**. hænne] th*et E* genast] genstan *B, D, F,* geniste*n E* thædhan] fra seg *F* **3687—3688** *saknas i D* **3687**. th*et*] so*m B, F* **3688**. gak] Och gak *E* thik (1)] nw *F* læg] sæth *E* **3689—3690** *saknas i B* **3689**. Leonith] Løyæn *E, F* tha] taghen *E* **3690**. he*rr*a Iwan] hi*nn*æ he*rr*æ *F* he*rr*a] h*er D, E* **3691—3694** *saknas i E* **3691**. Tha] take*r C,* ther *F* the] ha*n B* **3692**. he*rr*a] h*er C, D* rænde — ij] them rændæ *F* **3693**. ok] *saknas i B, D* rasklika] skiutlik *B,* snarlige *D,* raskelig *F* op] tha *B (C = A), saknas i F* **3694**. sighia — alt] them ræt sighiæ alt *B,* them nw segiæ *D,* tha alt seÿe them *F* **3695**. Han] Hær ywan *E* ena] sin *B,* sith *D, F,* eth *E* glæfuio] glauia *B,* glawe*n C, E,* glaui *D,* glawindæ *F* sinne] sin *B (C = A), F, saknas i E*

ok rasklika moot the riddara rænde.
Drozatin ok hans brødh*er* badhe
fara nu hær ok vilia honu*m* skadha,
swa omaklika the h*err*a Iwan rørdho
m*edh* the starka skapt the førdho,
swa hardhelika stu*n*go the a ha*n*s skiold,
han gik ij stykke a thæn mold.
H*err*a Iwan giordhe som ij maghin høra, b vi r.
han vilde sina glafuia ey brat forgøra
ok vmdrogh thøm a thæn sama riidh,
han vænte sik æn hardhar*e* striidh.
Han rænde a thæn annan ænda
och raskelik ha*n* sith ørs om ve*n*dæ.
Ha*n* tok drozatins gørla vara
hwar han foor ij thera skara

3696. ok] sa *D,* ha*n* *E* rasklika] skiutlik *B,* raskelige *E,* hordæligh *F,* ha*n* *D* moot] imodh *E* riddara] ridd*er* *F* **3697—3698** *saknas i B* **3697.** Drozatin] drosten *F* **3698.** vile nw h*er* iwa*n* skade *D,* komæ nw och wil ha*num* skadæ *F* **3699—3708** *saknas i D* **3699.** omaklika] ønkelika *A,* ømkelik *B,* hordelige *E,* vmadæligh *F* h*err*a] til h*er* *E* rørdho] røræ *B,* rendæ *E* **3700.** starka] storæ *F* skapt] *B till.:* ther førdho] føra *B (C = A),* hadde j hæ*n*de *E* **3701.** hardhelika] hardelik *B, F* stu*n*go] stingæ *B* the] *saknas i F* a] j *E* **3702.** gik] *E till.:* all stykke] sÿndher *F* mold] wold *F* **3703.** H*err*a] h*er* *E* maghin] moo *F* **3704.** sina] sin *B,* sith *E, F* glafuia] glawe*n* *C, E,* glawinæ *F* ey] *saknas i E* forgøra] røræ *F* **3705—3708** *saknas i E (D)* **3705.** vmdrogh] for drogh *F* a — riidh] th*et* paa then tidh *F* a] tha j *B* **3706.** han] thy at ha*n* *B,* thÿ han *F* æn] enæ *B,* en *C* hordhar*e*] horder *F* **3707.** rænde] renner *B* a] til *F* **3708.** *Så B, F* (raske*lica* *C*); rasklika sit ørs han om vændæ *A* **3709.** H*err*æ iwa*n* ha*n* togh drotzæte*n* war*e* *D* Ha*n*] *så B, E, F (jfr D);* ok *A* tok] *E till.:* soa, *F:* tha drozatins] drostæn *F* **3710.** hwar] hwaræ *F* thera] then *E, F*

ok rænnir honu*m* swa rasklika a,
th*et* han kan ey til værio fa,
ok stak han swa, th*et* sigh*er* iak idh*er*,
th*et* han fiol thaghar a iordhena nidh*er*
ok længe th*er* ij swima la,
swa at han hwarte hørdhe ælla sa.
Tha ha*n*s brødh*er* mondo th*et*ta se,
th*et* giordhe thøm ij hiærtadh ve.
The rykte the*re* swerdh alle sama*n*,
th*et* gik them allom tha aff gaman,
ok slogho h*er*ra Iwan swa angislik;
han vilde tho giærna væria sik;
tho at the varo twe ok han var een,
han var tho rask*er* ok ække seen;
tho at th*er*a hug varo ma*n*g ok sma,
hans eet var størra æn th*er*a twa;

3711—3712 *saknas i E* **3711.** rænnir] rændæ *F* rasklika] raskelik *B, F,* raske*lica C, D* a] aff *F* **3712.** th*et*] at *B* kan ey] ey ka*n C,* kwndæ ey *F* **3713.** ok — swa] han stak drostæn *F* ok] ha*n D* han] ha*n*nu*m E* **3714.** th*et*] at *B, E* thaghar] tha *B, E, saknas i C, D, F* a — nidher] nede*n* a the*n* iordh *C* a] til *E* iordhena] iorden *E, F* **3715.** ok] Han *E* ther] ha*n D* **3716.** swa at] th*et D, E, F* **3717—3718** *saknas i E, F* **3717.** mondo] *saknas i B, D* **3718.** giordhe] gør *D* hiærtadh] th*era* hiærta *C, D* **3719.** *Så D, F* (swærdæ), *B* (tha bade *i st. f.* alle), *E* (alle *saknas*); the rykto tha badhe til saman *A* **3720.** them — tha] *så B, D, E* (tha *saknas*), *F* (allom *saknas*); tha thøm allu*m A* **3721—3722** *saknas i B* **3721.** ok] The *D, E* herra] her *D, E* swa] *saknas i D, F* angislik] angisteligh *D,* inckeligh *E, F* **3722.** tho] tha *E* **3723—3724** *saknas i D* **3723.** tho at] Th*et E* var] *saknas i B (ej C)* een] enæ *E, F* **3724.** tho] tha *C, E* rasker] rask *B, E, F* ække] ey *B (C = A)* seen] siene *F* **3725—3726** *saknas i B* **3725.** tho at] Th*et E,* do *F* thera hug] the *F* mang] ma*n*ge *E,* ma*n*nigæ *F* **3726.** eet] jenæ *F, saknas i D* var] vare *E*

han vardhe sik swa at th*et* sama sinne,
at the matto aff honu*m* ræt ænkte vinna.
Tha drozatin hafdhe forsinnath sik,
tha sprang han op swa raskelik,
han bant sin hælm ok trædh honu*m* til:
»Nu skal thu se, huath iak thik vil,
læggia nu thik hær swa næær
at thu aldrigh bøt*er* fæær;
huath thu hafu*er*, kompan, borghath mik,
th*et* vardh*er* iak nu at giælda thik!»
Nu ær h*er*ra Iwan stadd*er* ij vanda,
thæsse thre læggia honu*m* til handa
ok gøra honu*m* swa mykla nødh
th*et* han hafdhe angist for*e* sin dødh.
Th*et* første leon th*et*ta sa,
hon sprang affstadh ok ey læng*er* la,

3727—3728 *saknas i E* **3727**. swa] tha *B (C=A)*; do *F* at] i *D* th*et*] *saknas i B* sama] *saknas i D, F* **3728**. at] th*et* *F* matto] ku*n*ne *D* aff — ænkte] enkte aff ho*num* *B, D, F* **3729**. Tha] tag*er* *C*, Ther *E* drozatin] drostæn *F* hafdhe] ha*n* *D* forsinnath] forsymat *B (C=A)*, forsi*n*nede *D, F*, forswinet *E* **3730**. tha — han] ha*n* spra*n*g *B, D, E, F* (+ tha) **3731—3734** *saknas i D, E* **3731**. han] *saknas i B, F* hælm] *ä t* hiælm *i A (hand 2 över raden)* **3732**. huath] ath *F* thik] *saknas i B, F* **3733—3734** *saknas i B (D, E)* **3733**. nu — hær] thik th*et* *F* **3734**. th*et* thu thesse aldrigh bodhæ faar *F* fæær] *hakarna på* æ *delvis utplånade i A* **3735—3736** *saknas i E* **3735**. kompan] nw *D*, føræ *F* borghath] giordh *F* **3736**. vardher] scal *D*, wil *F* nu] *saknas i B* at] alt *B, F*, *saknas i D* giælda] løne *D* **3737**. ær] *saknas i D* herra] h*er* *D, E* stadd*er*] stad *C*, stædh *E* **3738**. thæsse] the *B* thre] *D till.:* ridda*re* læggia] søke *D* honu*m*] *E till.:* nw **3739**. ok] The *E* gøra] giorde *E*, giør *F* **3740**. th*et*] Ath *E* angist] ang*er* *B* fore] for *C, D, F* **3741**. Th*et* første] Then tiidh *D*, ther *F* leon] *ä t* leon*it* *av hand 2 i A;* leon*it* *B*, leon *C*, løyæn *E*, then løwæ *F* **3742**. sprang] spring*er* *D* affstadh] *så B, D, F;* op *A, E* ok] *saknas i D*

th*et* han thørfte hænna hiælp*er* vidh*er*,
ok rykte genast drozatin nidh*er*,
th*er* han var tha stadd*er* til foot;
for*e* hans vredhe hon th*et* ey loot.
Hon rifu*er* swa sma ha*n*s brynio ringa,
th*et* huar th*er*a mon fra annan springa.
Skal iak th*er* aff sighia meer?
Hwath th*et* var plata æll*er* spældenær,
th*et* hon raakadhe m*edh* sinne tan,
th*et* reeff hon aff thæn salugha man,
badhe køt ok sinur aff ha*n*s sidhæ; b vi v.
han var ey mera føør at stridha.
Th*et* matte the se ræt oppinbar,
huru han innan skapadh*er* var,
hans lifu*er* ok lu*n*gur ok hiærta root
droogh leonith wt alt m*edh* sin foot;

3743. th*et*] tha *D,* ther *E* han] h*er* iwa*n* *D* thørfte] troffte *B; A till.:* tha hiælp*er*] hiælp *B* (hielpa *C*), *D, E, F* **3744.** ok] ho*n* *D, E* genast drozatin] genstan drotzæte*n* *B, D,* drozætin gensta*n* *C,* drosede*n* geniste*n* *E,* drosten giensten *F* **3745—3746** *saknas i B, E* **3745.** ther] ther so*m* *D,* tha som *F* tha] *saknas i D, F* **3746.** fore] for *D, F* th*et* ey] eÿ th*et* *F* **3747.** rifu*er*] reff *E* sma] *så B, D, E, F;* sunder *A* ringa] ringh *E* **3748.** th*et*] ath *D, E* th*er*a] *saknas i D, E* mon] mu*n*de *D, E* fra] *E till.:* hw*er* springa] goa *E* **3749—3750** *saknas i B, D* **3750.** spældenær] *ä t* panzer *(hand 2 över raden) i A;* pantzer *E,* platener *F* **3751.** th*et*] alth th*et* *D,* ther *F* hon] løyæn *E* raakadhe] rekker *D,* ractæ *E* sinne] sin *B, D, E, F* **3752.** salugha] salge *B (C = A),* vslæ *E* **3753—3754** *saknas i B, D* **3754.** han] sa ath han *F* mera føør] før tha mer *E,* før *F* **3755—3756** *saknas i E* **3755.** Th*et*] tha *F* the se] synes *D* ræt] *saknas i B, D, F* oppinbar] obænbaræ *F* **3756.** skapadher] skapt*er* *C,* scapadh *D,* skapt *F* var] waræ *F* **3757—3758** *saknas i D* **3757.** ok (1)] *saknas i E* lu*n*gur] lu*n*go *B, E, F* root] drog *B* (rodh *C*) **3758.** droogh] *saknas i B (ej C)* leonith] th*et* leon *B, F,* løyæn *E* wt] *saknas i F* alt] *saknas i B, F*

han fiol tha nidh*er* op a the iordh
ok taladhe aldrigh sidhan ordh.
Alle the th*er* sagho op a
lofuadho gudh ok sagdho swa:
»Gudh m*edh* sina nadhæ
frælsse th*e*n ridd*a*re aff wadhæ
ok late han ey hære dø,
mædhan han vil frælsa thæssa mø!»
The bade for hono*m* so*m* i moge*n* høre,
the matte hono*m* ey a*n*nen hielp gøre.
Drozatin ligg*er* ok ær nu dødh,
h*err*a Iwan ær tho ey vtan nødh;
ha*n*s brødh*er* th*er* æpt*er* honu*m* lifua,
swa stoor slagh the honu*m* gifua.
Huath ha*n* hafdhe førra fa*n*gith ij striidh,
th*et* aktadhe han ij thæn sama tiidh
ey alt saman vidh*er* eet haar

3759. han — tha] sa fel ha*n* *D* nidher] *saknas i D* op a] pa *B, F,* a *C, E* **3760.** ok] ha*n* *B (C = A), D* taladhe — sidhan] ald*re* sida*n* talade *D* aldrigh sidhan] siden ald*righ* *E, F; C, E till.:* eth **3761.** op a] pa *B (C=A)* **3762.** lofuadho] loffdæ *F* **3763.** sina] sin *E, F; A till.:* signadha, *E:* verduge **3764.** *Så B, D, E* (*till.* then *efter* aff), *F* (ridder); frælsa thænna riddara aff thænna vadha *A* **3765—3766** *saknas i B, D, E* **3765.** ok] *saknas i F* **3766.** mædhan] men *F* thæssa] then sagløs *F* **3767—3768.** *Efter D, saknas i A, B, E* **3767.** for] m*et* *F* moge*n*] maa *F* **3768.** ther eÿ matte a*n*net m*et* ha*num* giøræ *F* **3769.** Drozatin] drostæn *F* ok — nu] nw och ær *F* **3770.** h*err*a] h*er* *D, E* tho] tha *C, E* ey] *F till.:* for **3771.** brødher] brødæræ *F; E till.:* two ther] the *F, saknas i D* honu*m*] *saknas i B, D, E, F* **3772.** swa] *saknas i E* stoor] storæ *B (C=A), D, E, F* honu*m*] *E till.:* ther **3773—3776** *saknas i E* **3773.** hafdhe] hawer *F* førra fa*n*gith] fangi*t* før *B (C = A)* **3774.** aktadhe] actar *C, F* han] h*er* *D,* han eÿ *F* tiidh] riidh *B, D* **3775.** vidher] vidh *D, F*

fore the slagh som han ther faar.
Tha hans leon thetta sa,
at the honum swa næla ga,
hon vilde tha ey længer bidha
vtan løper tha fram ij thæn sama tidha,
griper the riddara badha twa
ok kastar huar hin annan fra.
Tha fik thet leon ij the sama stund
ena swa iæmmerlika vnd,
thet nær hænne til dødhin gik
aff thet slagh ther hon tha fik.
Thet førsta herra Iwan vardh thæs var
thet hans leon ær vordhin saar,
tha vardh han swa iæmmerlika vreedh

3776. fore] for *B, D, F* slagh] storæ hwg *F* som — ther] han nw her *(saknas i C) B*, som her ther *D*, han ther *F* **3776—3777**. *Mellan dessa verser inskjuter D:* thy han war moder aff riisens slagh / som han hade then same dagh **3777**. Tha] tager *C*, Ther *E* **3778**. at] Thet *B* the] *så C, D, E, F;* thet monde *A*, *saknas i B* næla] nær *D, F*, nærlige *E* **3779—3780** *saknas i B, D* **3779**. tha ey] ey tha *E, F* **3780**. vtan — tha] men løb tha *E*, hwn løbær *F* thæn] *saknas i E* **3781** *saknas i E* griper] hon griper *B, D* the — badha] tha the riddare *B* riddara] ridder *F* **3782**. ok] *saknas i D* kastar] kastæ j *E* hin] en *B*, there *D*, *saknas i E* fra] j fra *B, E* **3783**. the] *saknas i E* stund] stundæ *F* **3784**. j kroppet eth jæmmerlich lundh *E* ena] ein *D*, jet *F* iæmmerlika] iæmmerlik *B (C = A), D, F* vnd] dypt wndhæ *F* **3785—3786** *saknas i B* **3785**. thet] ath thet *F* nær hænne] henne nær *D, F* **3786**. slagh] hoggith *D*, hugh *E, F* ther] *saknas i D* hon] løyæn *E* tha] *saknas i E, F* **3787**. Thet første] then tiidh (+ at *C*) *B*, Tha *D*, Ther *E* herra] her *D, E* vardh] war *B (C = A), D, E*, wortæ *F* **3788**. thet] ath *D, E, F* ær vordhin] hun var *E*, war worden *F* **3789**. vardh] var *E*, wortæ *F* iæmmerlika] jammerligh *D, F*

ok hardhelika moot the riddara reedh,
han thwingar thøm om the vilia lifua
the skulu sik th*er* badhe gifua;
æn tho ha*n*s leon ær vordhin saar,
hon hiælp*er* tho honu*m* æ huar hon far.
Huath the Lunette hafdho talath til
— sannelika iak th*et* sighia vil —
the toko siin ordh tha at*er* thære
— th*et* matte tha ey annath væra —
ok fingo sidhan thæn sama ræt
som the hafdho før Lunete iæt,
th*et* the vordho brænde op a eet baal.
Swa hæmpn*er* gudh lygna maal.

Nu ær h*err*a Iwan gladh ok blidh
th*et* han hafu*er* løst Lunete qwidh

3790. ok] sa *D,* ha*n* *E* hardhelika] hardeligh *D, F,* maklik *B,* maki*t*liga *C* the] then *B* riddara] ridd*er* *F* **3791—3796** *saknas i D* **3791**. thwingar] twang *E* om — lifua] wta*n* thera wiliæ *B* vilia] vilde *E,* wil *F* **3792**. the] At the *E, F* skulu] skulde *E,* skullæ *F* sik] them *B, E, F* ther badhe] fange *E,* fonge*n* *F* **3793—3794** *saknas i B, E (D)* **3793**. ær vordhin] hwn ær *F* **3794**. hwn hielper ha*num* tha som hwn stoor *F* **3795**. hafdho] hawe *F* **3796**. sannelika] sannerlik *B, E, F* **3797—3798** *saknas i E* **3797**. the toko] ath the matte tage *D* siin ordh] th*et* *B,* th*et* alt *F* tha] *saknas i B, D, F* **3798**. tha ey] eÿ tha *F* annath] a*n*ners *D* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **3799**. ok] The *E, F* sidhan] tha *F* **3800**. som] ther *B, F* hafdho] hawæ *F* før Lunete] luneta før *B (C = A)* før] *saknas i D, E, F* **3801**. th*et*] ath *D,* sa ath *F,* *saknas i E* vordho brænde] brændis *F* vordho] wa*re* *D; D, E till.:* bade · op a] a *B,* i *C, D, E,* pa *F* eet] th*et* *B* (eth *C*), *saknas i D, E* **3802** *saknas i E* hæmpner] hæffnedhæ *F* gudh] *B till.:* at*er* (*C:* epth*er*), *D:* alle lygna maal] lygemal *D,* then jomfrwes maal *F* **3803—3804** *saknas i E* **3803**. h*err*a] h*er* *D* **3804**. th*et*] thÿ *F* qwidh] *d t* qwidhe *(hand 2) i A;* qwida *C*

ok syrgh*er* saara hwar han far
for the saar ha*n*s leon bar.
Tha han sa hænne swa næla ga b vii r.
th*et* hon ær næpligha føør at sta,
siin eghin saar han ække kænnæ
for*e* the sorgh han bær for*e* hænnæ;
the varo tho mang, badhe stor ok sma,
tho han aktadhe them litit tha.
Fræls ær vordhin Luneta nu
ok vinskap fangith aff sinne frw.
Hon loot som hon h*er*ra Iwan ey kænnæ
ok thakkar tho honu*m* at han halp hænnæ.
Ængin kænde h*er*ra Iwan th*er*
ok ey hans eghin hiærta kær.
Hon bødh tho honu*m* in m*edh* sik fara

3805. ok — saara] Nu sigh*er* h*er* ywa*n* *E* ok] han *F* syrgh*er*] *F* *till.:* tho hwar] hwaræ *F* far] ær *F* **3806**. for] for*e* *B* (*ej* *C*), *E* bar] bær *F* **3807—3808** *saknas i D, E* **3807**. th*er* hi*n*næ nw sa nær gaa *F* tha] tagh*er* *C* **3808**. th*et*] at *B, F* næpligha] næplik *B,* næpellig *F* **3809**. eghin] *saknas i D* ække] neplige *D,* tha ey *E* kænnæ] ke*n*de *B* (*C* = *A*), *D* (*E*, *F*) **3810**. for*e* (1)] for *B, D, F* bær] bar *D, E* for*e* (2)] for *C,* *D, F* **3811—3812**. *Efter F* (the waræ tha mangæ bodæ storæ och smaa / do han aktedæ th*em* lidh*et* tha); *saknas i A, B, D, E* **3813**. Fræls — vordhin] frælsedæ ær *F* **3814**. ok — fangith] Siden for hun venscap *E,* och haw*er* wenskab *F* sinne] sin *B, D, E, F* frw] frwe *F* **3815—3816** *saknas i B* **3815**. th*en* frwæ h*er*ræ iwan jcki kiendhæ *F* loot] lotz *D,* lodh sich *E* som hon] *saknas i D* h*er*ra] h*er* *D, E* ey] inte *D,* icke *E* kænnæ] kende *E* **3816**. ok] ho*n* *D, E* thakkar] takedæ *F* tho] *saknas i E, F* **3817**. h*er*ra] h*er* *D, E* th*er*] thæræ *B* (*C* = *A*), *F* **3818**. ok] *saknas i F* kær] kæræ *B* (kær *C*), *F* **3819**. bødh] badh *D, F* tho honu*m*] ho*num* thok *B, D,* ha*num* tha *F,* tha ha*n*nu*m* *E* in — sik] m*edh* segh i*n* *D,* hiem mæd sæg *F*

ok swa hans leon mædhan the æro sara:
»Hwilin idher ok hafuin nadhe
til thæs ij ærin til rækæ badhe!»
»Gudh thakke idher fore idhra æra,
at thetta sin ma thet ey væra,
thy at iak kan ey vardha gladh
ey hær ok ey ij annan stadh,
før æn iak faar vinskap aff minne frugha
the iak hafuer daghlika ij hugha.»
»Thet thykker mik vara illa giort,
thæt ij vilin swa bradhlika fara bort.
The frugha thænker ey ræt op a
ther tholkin riddara vil forsma,

3820. swa] *saknas i D, F* hans leon] *så B, D, E, F;* leonith *A* mædhan] medh *B (C = A),* men *E, F* **3821.** *B (ej C), E, F till. i början på raden:* j Hwilin idher] hwiles *E; D, E till.:* her, *F:* hæræ **3822.** thæs] *saknas i F* ærin] vordee *E,* ær wæl *F* til rækæ] *så B, D;* redho *A,* til sundee *E,* hielæ *F* **3823.** thakke] løne *E* idher] *D till.:* fru, *F:* frwæ fore] for *C, D, F* **3824.** sin] sinne *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **3825.** at] *saknas i E* kan ey] nw icke kan *E* ey] aldrik *B,* ekki *D, F* **3826.** ey — ij] hwarke her eller *B, D, E, F* annan] noger *F* **3827.** før æn] føræ *F* æn] *saknas i E* faar] haffuer *D,* fonger *F* minne] min *B, D, E,* then *F* frugha] fru *D, E* **3828.** som aldre ganger aff min hugh *D,* ther aldrig gonges aff myn howe *F* the] ther *E* hafuer daghlika] daglik (daglige *E*) hawer *B, E* ij] *A till. över raden (hand 2):* min **3829—3830.** thet tøker mæg nw illæ wæræ / at i eÿ længer dweles heræ *F* **3829.** vara illa] illæ waræ *B* giort] *efter ett struket* giørt *A (samma hand)* **3830.** thæt ij] *ä t* thæth i *(hand 2) i A* thæt] ath *D* vilin] *saknas i B, E* swa — fara] swa bradelik fara *B,* sa snarlige *D,* faræ soa bradelige *E* **3831.** frugha] ffrv *C* thænker] thenkte *B,* tenken *D* op a] pa *B (C = A)* **3832.** ther tholkin] som toligh *D,* telligen *E,* som sligen *F* riddara] ridder *F*

huath han hafdhe hænne giort a moot
th*er* matte han væl radha a boot,
th*et* ku*n*ne ey væl swa mykith væra
th*et* hon th*er* æpt*er* skulde kæra.»
»Miin frugha, mik thykk*er* th*et* vara væl,
huath ij talin m*edh* rættan skæl,
thy ma iak idh*er* ey væl sighia
huath iak hafu*er* brutith, thy ma iak thighia.»
The frugha mælte swa innirlik:
»Stolte riddar*e*, sighin th*et* mik,
vita th*et* ey flere æn ij tw
huath ij hafuin brutith vidh the frw?»
»Ja, miin frw, th*er* kænnis iak vidh*er*,
ij ærin the thridhia, th*et* sigh*er* iak idh*er*.»
»Latin mik, h*er*ra, th*et* forsta,
huru th*et* matte vara swa,

3833—3836 *saknas i D, E* **3833.** han hafdhe] i hawæ *F* **3834.** ther — han] th*et* matte ho*n* *B,* ther ma i och *F* a] *saknas i B* **3835—3836** *saknas i B (D, E)* **3835.** væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **3836.** ath hw*n* skwllæ ther ow*er* kieræ *F* **3837.** frugha] frv *B, D* mik — vara] mik thykk*er* th*et* ær lik (ærlig *C,* ful *E i st. f.* ær lik) *B, E,* th*et* tykker megh war*e* *D,* ther m*et* nøwes mægh *F* **3838.** huath] th*et* ordh *F* ij] *B, D till.:* her m*edh* rættan] m*edh* fulgodh *D,* ræth oc *E,* th*et* ær m*et* *F*. — *Med denna vers slutar D* **3839.** thy] th*et* *F* væl] th*et* *E,* nw *F* **3840.** huath] *saknas i E* hafu*er* brutith] brød *F* thy] th*et* *F* ma] ward*er* *B,* skal *F* **3841.** tha badh hwn ha*num* sa my*n*neligh *F* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* swa] tha *B* **3842.** Stolte] Ærligh *E,* edlæ *F* riddare] ridder *F* sighin th*et*] sigh th*et* *B,* thæt sighen *E* th*et* mik] mik th*et* *C* **3843.** vita] widh *F* **3844.** hafuin brutith] brød *F* vidh] m*et* *E,* i modh *F* **3845—3846** *saknas i B* **3845.** frw] fruge *E, F* ther — vidher] jech ke*n*nis ther vether *E,* th*et* seÿer jech edher *F* **3846.** th*et* — idher] th*er* kienes jech weder *F* **3847.** Latin — h*er*ra] h*er*ræ lader mæg *F* mik] *E till.:* nw h*er*ra th*et*] th*et* h*er*ra *B* **3848.** matte] ma *B, F*

idhart nampn ok huath ij heta;
th*et* ær the bøn iak efft*er* leta.»
»Jak vil th*et* gøra for idhra bøna,
mit nampn for idh*er* ey læng*er* løna;
th*et* vil iak, f*rva*, sighiæ thik,
Leons riddara man kallar mik.
Sannelika iak th*et* sighia vil,
thæn ær ey ij værldine til,
huarken riddaræ æll*er* ok sween,
th*er* swa het*er* vtan iak een.»
»Jak vil idh*er* spyria om iak ma,
hwi lyst*er* idh*er* at heta swa?
Os thykk*er* vara vnderlikt, b vii v.
hwi idhart nampn mon vara slikt,
thy at vi aldrigh saghath hørdhe
aff Leons riddara huath han giørdhe.»
»Th*et* maghin ij, frugha, forstanda hær,
at iak ække frægh*er* ær,

3849. idhart] om ed*er*s *F* huath] huru *B* **3850.** the bøn] th*et* *B,* then ting *F* bøn] *E till.:* ther efft*er*] *så B, E, F;* mon at *A* **3851.** for] fo*re* *B, E* (for *C*) bøna] bøn *E* **3852.** for — længer] ey leng*er* for idh*er* *B, F,* foræ ether ey le*n*ge *E* løna] ath lønæ *F* **3853.** iak] *E till.:* nw f*rva* sighiæ] *så B, F;* sighia fore *A, E* **3854.** riddara] ridd*er* *E, F* man] mænd *F* kallar] kallis *E* **3855—3858** *saknas i B* **3855.** Sannelika] *a*nneligh *E,* sa*n*nelig *F* **3856.** thæn] At ha*n* *E* værldine] v*er*den *E,* werildæn *F* **3857.** riddaræ] ridder *F* ok] *saknas i E, F* sween] swænæ *F* **3858.** vtan] som *E* een] jænæ *F* **3860.** lyster] lystæ *F* at] *saknas i B* **3861—3862** *saknas i E* **3861.** vara] th*et* *B (C = A),* thet wæræ *F* **3863.** thy] *saknas i E* at] *saknas i B., E* vi] jech *E,* wil *F* aldrigh] *E till.:* førræ saghath] sakt *B, E, F* **3864.** riddara] ridder *F* giørdhe] giordhe *A, B, E, F* **3865.** Th*et*] thy *B* maghin ij] maghi *B (C = A)* frugha] f*rv* *B* forstanda] wnder standhæ *F* **3866.** at ekke ær iach *medh* f*rvr* kær *B,* At iech icke fricktær hæræ *E,* ath jech jckj fromer ær *F*

thy at hafdhe iak giort ij nakar riidh
ij torney, ij diwst æller ok ij striidh
riddæraskap medh mina hænder,
tha vare iak, frugha, bæter kænder.»
»Æn vil iak, herra, bidhia thik,
ij dwælins hær ij nat medh mik!»
»Ney, frugha, thet ma ey dugha,
før iak ær sater vidher miin frugha
ok hafuer ther visso a til redho
thet hon forlater mik sina vredhe.»
»Gudh late idher, herra, fara væl!
Nu lifuin badhe heel ok sæl!
Gudh late idher the æro fa
ther ij swa mykith æpter thra!»
»Gudh høre, frugha, idhra bøn
ok late mik ther fanga a røn!»
Han lønlika mælte vidher sik ena:

3867. thy] *saknas i F* at] *saknas i E, F* nakar] morgen *E* **3868**. ij (1)] *saknas i F* ij (2)] *saknas i B, E* ok] *saknas i B, E, F* ij (3)] nogher *E, F* **3869**. riddæraskap] ridderskap *B, E, F* **3870**. vare] vorder *E*, war *F* frugha bæter] frvm bætter *B*, bædræ met frvær *E* **3871**. herra] her *E* bidhia] brwtæ *E* **3872**. ij (1)] *saknas i F* hær ij nat] i nat he(r)ræ *F* hær] herre *C* ij (2)] *saknas i E* **3873**. neÿ jech thik jcki mowæ *F* frugha] *saknas i E* ey] ether icke *E* **3874**. før] ffør æn *E*, føræ *F* ær] *saknas i E* sater] sidher *E*, for likt *F* vidher] medh *B, F*, with *C, E* **3875—3876**. *Så F* (och hawer ther wissæ a til redæ / thet hwn for lader mæg sine wredhæ); *saknas i A, B, E* **3877**. herra] *saknas i F* **3878**. Nu lifuin] Och leffue *E, F* **3879** *saknas i E* idher] *B till.:* æn fa] fra *B* (ffra *C*) **3882**. at iech mattæ fange theraff røn *E* ther — a] ther aff fongæ *F* ther] *saknas i C* a] *saknas i C* **3883**. lønlika mælte] meltæ lønlig *F* lønlika] lønlik *B, E, F* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* vidher] widh *B, F*

»Nu veest thu, gudh, væl hwath iak mena,
at the frugha h*er* æpt*er* ær
hon nykil til mit hiærta bær
och mik haffu*er* swa saræ spent,
mik ræd*is* th*et* ward*er* ey bradlik ænt.»

Tha han hafdhe talath thæssa leedh
han thaghar genast thædhan reedh.
Luneta m*edh* honu*m* a væghin ridh*er*
ok thakkar honu*m*, th*et* sigh*er* iak idh*er*.
Han bidh*er* hænne huath han ma
th*et* hon skal th*er* ey sighia ij fra,
huath riddara han monde væra
th*er* hona monde frælsa thæræ.
»Min h*er*ra, th*et* vil iak lofua thik,
th*et* skal ængin spyria aff mik.»
»Nw iak idher æn bidhia vil,

3884. Nu — væl] nu westu (thu wæsth *C*) wæl gud *B*, th*et* veth vel gudh *E*, gudh wedh wel *F* iak] *E till.:* mon **3885**. frugha] fr*v* *B* (ffr*v*a *C*) her] *så B, E,* here *F; ær A* æpter] hoos mek *E* ær] *så B, F;* hær *A,* stoor *E* **3886**. hon] en *B* nykil] nylich *E* bær] bar *C, E* **3887—3888**. *Så B, saknas i A, E* **3887**. saræ spent] sarligh bespent *F* **3888**. mik ræd*is*] jech frycther *F* bradlik] bradelig *C,* snarligh *F* ænt] anth *C* **3889—3890** *saknas i E* **3889**. Tha] tag*er* *C,* ther *F* talath] taledæ *F* **3890**. thaghar] tha *B, F (C = A)* genast] genstan *B, F* **3891**. m*edh* — væghin] a weÿen m*et* ha*num* *F* a] j *B, E* **3892**. ok] hu*n* *E* thakkar] takkade *C* **3893**. hænne] *A ensam till.:* alt **3894**. th*et*] Ath *E, F* hon] *saknas i C* ther — sighia] encth*et* siæ *E,* eÿ seÿæ ther *F* ij] *saknas i C, F* **3895**. riddara] riddar *B, F (C = A); B, E till.:* ther monde] mo*n* *B,* skulde *E* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **3896**. monde frælsa] frælstæ *F* **3897—3898** *saknas i B* **3897**. th*et* — lofua] jech vill thæt siæ *E* **3898**. ængin] *A ensam till.:* man **3899**. Nw] *saknas i F* iak — æn] æn iech ethær *E,* æn tha jech edher *F*

tha ij seen th*er* tima til
ij glømin th*et* ey ok hafuin ij hugha
at sæta mik vidh*er* mina frugha.»
»Jak vil th*et* storlika gærna gøra,
th*et* skulin ij badhe spyria ok høra,»
swaradhe honu*m* the io*m*frw klok
ok orloff sidhan aff honu*m* tok.
Nu ær hær at sighia ij fra,
hans leon ær eyført at sta
ok giter ey medh honum gangit
fore the sar hon hafuer fangit.
Huath skal han til radha taka
th*et* hænne matte koma til maka?
Han gik ij skoghin th*er* han fan,
bladh ok mosa tha hænte han,
een litil sæng han th*er* aff giørdhe,
a sin skiold hona m*edh* sik førdhe.

3900. tha — seen] j naar i fongæ *F* tha] thagh*er* *C*, th*er* *E* th*er*] thæn *E* **3901**. th*et* ey] ey th*et* *C*, *E* ok] j *B*, *E*, ath *F* ij (2)] *saknas i E* **3902**. sæta mik] gøræ mek sathæ *E*, for ligæ mægh *F* vidh*er*] with *C*, m*et* *E*, *F* mina] mi*n* *B* (*C* = *A*), *E*, *F* frugha] *ä t* husfrugha (hus *hand 2 över raden*) *i A*, husfr*v*ga *B* (ffr*v*ga *C*) **3903—3904** *saknas i B* **3903**. storlika] gantzsæ *E*, storligh *F* **3905—3906** *saknas i B*, *E* **3905**. swaradhe] th*et* sw. *F* **3907**. ær — at] ville vy ey *E*, eder noget ath *F* ij] th*er* *F* **3908**. sta] gaa *C*, *E*, *F* **3909—3910**. *Efter E*, *F*: Och (+ eÿ *F*) gidær (+ wæl *F*) m*et* ha*n*nu*m* ganget / Ffore (for *F*) the (+ mange *F*) soar som (ther *F*) hu*n* haue*r* fanget; *saknas i A*, *B* **3911—3912** *saknas i E* **3912**. the*t*] th*er* *B*, *F* hænne] them *F* koma] wardæ *B*, wæræ *F* **3913**. skoghin] stowen *E* **3914**. bladh — mosa] bløten musa *B*, th*et* blødæ mwss *E*, bladæ och moss *F* (*jfr Stud. 3: 41*) tha] th*et* *F*, *saknas i B* (*ej i C*) hænte] tog *F* **3915**. sæng] stu*n*d *B* giørdhe] giordhe *A*, *B* **3916**. a] pa *F* hona] løyen *E*, han *F*

Han gik thiit hans leon la b viii r.
ok lagdhe hænne a skioldin tha
ok lypte he*n*ne side*n* a sin hæst
ok førdhe hona som han ku*n*ne bæst.
Stu*n*du*m* han hona siælfu*er* bar,
th*er* til om sidh*er* han vardh var
een mwradh gardh for honu*m* stodh;
han var tha badhe thrøt ok moodh.
Han slaar op a thæn starka port,
han vilde nødhugh*er* ridha bort,
thy at th*et* var lankt a nattene tha;
ha*n*s ørs var thrøt ok matte ey ga.
Th*en* portenær kom gangande thær,
spyr: »Hwa æst thu th*er* vte ær?»
»Latin mik in, th*et* bidh*er* iak idh*er*,
iak thørff ij nat væl h*er*bærghe vidh*er*.»
Tha swaradhe ho*num* thæn ædhla man:
»Ij ærin væl kompne», sagdhe han.

3917—3918 *saknas i E* **3917**. Han gik] hin giek tha *F* **3918**. skioldin] sin skiold *F* **3919**. ok] *saknas i B, F* he*n*ne side*n*] *så B, E, F;* sidhan hænne *A* a] po*n*ne *E,* pa *F* **3920**. hona] *E till.:* siden **3921**. hona] løyen *E* bar] bad *F* **3922**. om sidh*er*] sidh*er* at *B (C = A)* han vardh] wortæ han *F* **3923**. mwradh] mwre*n*de *E* for] fo*re* *B* (for *C*), *E* **3925**. slaar] slo tha *F* op a] pa *B, F* (wpa *C*) **3926**. han] och *B, F* nødhugh*er*] nødugh *B,* ey *E* ridha] thæden *B,* ridæ tæden *E* **3927—3928** *saknas i B* **3927**. at] *saknas i E* a] at *E* nattene] nathæ *E,* nathen *F* **3928**. matte] kwndæ *F* **3929**. Th*en* — kom] *så B, E, F;* een man kom tha *A* **3930**. spyr] han sporde *E,* och spordæ *F* æst thu] *saknas i E, F* th*er*] *A till. (hand 2 över raden):* h*er* ær] stær *B, E,* war *F* **3932**. ij — væl] wæl j nat *B,* nw vell *E* h*er*bærghe] herberig *F* **3933**. ho*num*] *så B, E, F;* the *A* ædhla] gode *E* **3934**. kompne] *C till.:* tha

Han løpir fram som han var skiot
ok portin op moot honum loot.
Riddara ok swena moot honum gingo,
storlika væl the han vnfingo,
sommæ toko hans ørs j tømæ
och sommæ toko hans wapen at gømæ.
Tha kom husbondin som gardhin aatte
ok faghnadhe honum som bæst han matte,
hans synir ok hans døtter twa,
hans kæra husfrv hon giordhe ok swa
ok toko han om thet sama sin
ok leddo han ij herbærghit in.
Hans leon the honum æpter bæra,
sarlik henne skadhæ the kæræ;
thet gør them allom saman ve,
then iæmber the a hænne se.
Husbondin mælte til herra Iwan,
thy at han var een donde man:

3935—3936. och løb tha fram som han mest gadhæ then porth giensten op for hanum ladhe *F* **3935**. skiot] odh *E* **3936**. moot] fore *B, E,* for *C* **3937**. Riddara] ridher *F* **3938**. storlika — han] herra iffwan storlik wæl *B,* her ywan the storlige vell *E,* the hanum allæ met æræ *F* **3939—3940**. *Så B, saknas i A, E* **3939**. toko] tage *F* **3940**. toko] mwndæ *F* at] *saknas i F* **3941—3944** *saknas i B* **3941**. som] *saknas i E* gardhin] giordæ *F* **3942**. ok] *saknas i E* som bæst] thet bestæ *E, F* **3944**. kæra] gode *E* hon] *saknas i E, F* **3945—3946** *saknas i E* **3945**. ok] *saknas i B, F* han] hanum *F* om] at *B,* ther *F* **3946**. han] hanwm *F* **3947**. han løwe effther hanum æræ *F* bæra] bare *E* **3948**. *Så B;* ok sarlika the hans skadha kæra *A,* Och sorlighe the thess skade være *E,* och sarligh hindæ skadhæ kieræ *F* **3949—3950** *efter E, F:* Thet gør thom alle sammen vee / the jæmmer ther *(saknas i F)* the aa løyen (hinde *F*) see; *saknas i A, B* **3951**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *E* herra] her *E, F* **3952**. at] *saknas i E* donde] dogande *C,* godær *E,* from *F*

»Ij skulin, herra, dwælias hæræ
ther til ij væl til ræka æræ,
idhart leon ok ij badhæ;
man skal idher skipa alla nadhæ.»
Husbondans døtter medh gudz nadhe
the bæsta lækiara varo badhe
ther man viste ij thet land;
the bundo thera saar medh hwitæ hand
ok gafuo thøm drikka swa manga lund
at the vordho heel ij skamme stund.

Thæn sama tima han la thære
tha fingo the spyria the nymære
at een riddare skampt ij fra
siwker ij een kastælla la.
Han var een mykin, fromber man;
aff Swartæklungra, swa heet han.

3953. herra] nw her *E* **3954.** ther — væl] Soa lengee i bodhæ *E* ræka] radhæ *B* (ræke *C*) **3955—3956** *saknas i B,* **3956** *saknas i E* **3957.** døtter] dotter *A, B, E, F (jfr Stud. 3:76)* nadhe] radhæ *F* **3958.** *Så F* (the beste legiær waræ bodhæ); ok han the bæsta lækiara varo the badhe *A,* och han the bæstæ lækære wara *B,* Och han the bestæ lægæ bodæ *E (jfr Stud. 3:76)* **3960.** hwitæ] *så B, E, F;* sinne *A* **3961.** drikka] dryk *F* swa] *så B, F,* j *E, saknas i A* manga lund] mong ffoldh *C,* mange lwndhe *F* **3962.** at] thet *F* vordho] vare *E* heel] hele *B, E, F* skamme] stakkot *C, E,* snaren *F* stund] stundæ *F* **3963.** Thæn] j then *B* sama] *saknas i F* tima] tit ther *E* han] herræ iwan *F* **3964.** the (1)] *E, F till.:* ath the (2)] en *E* **3965—3966.** ath jen righ ridder theræ / i sit hws laa sywgh thiss wæræ *F* **3965.** riddare] riddar *B; B, E till.:* ther skampt] lidæt *E* **3966.** een] eth *B* (en *C*), sin *E* kastælla] kastalæ *B* (kastelle *C*), gordh *E* **3967—3968** *saknas i E* **3967.** mykin] myket *C, saknas i F* fromber] fromadæ *B (C = A),* for weyen *F* **3968.** *Se Stud. 3:77;* herræ wilom hin rigæ hiede hand *F* aff] *så B, saknas i A* Swartæklungra] swartaklingræ *B,* swartalimgra *C*

Aff the soot tha bleeff han dødh;
th*et* thotte hans vin*er* vara nødh.
Æpt*er* han liffde ha*n*s døtt*er* twa,
the vænasta man m*edh* øghon sa.
Tha toko the thrætta om fædhærne thera, b viii v.
badhe om minna ok swa om mera.
The ældre syst*er* mælte swa,
th*et* the yngre skulde ey fa
aff th*er*a goz ræt ey eet haar;
før wil hon til hoffua far
at fanga sik th*er* en th*e*n ma*n*,
th*er* th*et* for hænne væria kan.
Tha the yngre th*et* forstoodh
at hænna syst*er* var swa hughamoodh,
hon thænkte m*edh* sik at th*et* sinne
at hon skulde før konu*n*g Artws finnæ
ok sik for*e* honu*m* at kæra

3969—3970 *saknas i B* **3969**. the] the*n*næ *F* **3970**. vara] mygen *F* **3971**. han — hans] *så B,* ha*n*nu*m* leffde *E,* løffdæ hans *F;* ha*n*s dødh varo *A* **3973—3974**. the toge tha om thieres gosz at trætæ / hwilke*n* th*et* skwllæ holde m*et* rættæ *F* **3973**. Tha — the] The toghæ ath *E* fædhærne] egner *B,* arf *E* **3975**. ældre] ælstæ *E* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* swa] tha *B* **3976**. th*et* — yngre] the vnge søster *E* ey] enctet *E* **3977**. thera] th*et E, F* ræt] *saknas i E* haar] *E till.:* thæræ **3978—3979**. *Se Stud. 3: 77 f.* **3978**. *Så B* (ffa*ra C*), føræ hwn wil til howæ faar *F;* før vil hon ther om til hofua fara *A, E* **3979**. at] *så E* (Ath); ok *A, B, F* fanga — ma*n*] *så B, E* (*som dock saknar* ther), *F* (*som saknar* then); fa sik ther thæn sama man *A* **3980**. ther] So*m E* th*et* — hænne] for*e* (for *C*) h*e*nne th*et B* for] foræ *E* **3981**. Tha] tag*er C* yngre] jomfrw *F* **3982**. hughamoodh] hugo modh *B,* hogamot *C,* homoth *E, F* **3983**. thænkte] huxade *B* m*edh* sik] *saknas i C* at] *saknas i E* th*et*] *B, E till.:* sa*m*ma **3984**. før] for*e B* (før *C*), føræ *F, saknas i E* **3985**. ok] All *E* sik] sin nøth *E, F* fore] for *B, F* at] *saknas i B, E*

før æn h*en*ne syst*er* kome thæræ.
Hon steegh a sin hæst ok thædhan reedh
til Karidols hws the genasta leedh
at kæra th*er* alla sina nødhæ.
Hon tappar tho nu sina mødho,
thy at førra æn hon kom thær
hænna syst*er* th*er* for hænne ær
ok hafu*er* sit maal til hofuaført,
swa at riddara ok swena hafua th*et* hørt;
h*err*a Gafuian hafu*er* hænne th*et* iat
han vil hænne væria om hon hafu*er* sat
ok biwdh*er* hænne tho th*et* at thighia
ok ængom manne th*er* aff sighia —
»om iak skal for*e* thik stridha
ok løsa alla thina qwidha.»
Hon swaradhe honu*m*: »Th*et* vil iak gøra,
aff mik skal th*et* ræt engin høræ

3986. før] føræ *F* h*en*ne] *så B, E, F,* the ældre *A* kome] *så E, F* (ko*m*me); komber *A, B* thæræ] *så B;* tharæ *A* **3987.** steegh] segh *E* sin] *saknas i E* thædhan] *saknas i F* **3988.** Karidols] karildoss *E,* karidol *F* hws] *saknas i F* **3989.** ther alla] for for *F* alla sina] sin *E* nødhæ] *så B, E,* nødh *A, C, F* **3990.** tho nu] tha nw alla *C,* nw ther *E,* do *F* **3991.** at] *saknas i E* førra] før *B, E* æn] *saknas i B, E, F* hon] then yngeræ *E* kom] komer *F* **3992.** hænna] The ældre *E* ther] *saknas i E* for] for*e B* (for *C*), *E* **3994.** swa] *saknas i E* riddara] ridder *F* th*et*] *saknas i E* **3995.** h*er*ra] h*er E* Gafuian] gauion *B* hænne] then ælstæ *E* th*et*] *saknas i E, F* iat] *ā t* iæt *i A,* iat *B,* jææth *C, E, F* **3996.** hon] ha*n E* sat] ræt *E,* set *F* **3997.** biwdher] *saknas i E* hænne tho] do ha*num F* tho] *saknas i B* th*et* at] ther om *B, E* **3998.** th*et* for jngen mand ath seÿe *F* manne] ma*n E* ther] *E till.:* mer **3999.** fore] for *B, F,* nw foræ *E* thik] edher *F; B till.:* at **4000.** alla thina] edher storæ *F* **4002.** *Så B* (ræt *saknas i C*), *E* (*som till.* tha *efter* mik *och saknar* ræt), *F;* th*et* skal ængin aff mik høra *A*

och iach th*et* engho*m* sighiæ wil
før æn idh*er* wili ær th*er* til.»

Æpt*er* th*et* kom farande thæræ
the yngre syst*er* ok ville sik kæra;
hon hafdhe een stu*n*tan mantil op a
aff brwnt skarlakan, iak sigh*er* swa,
fodhrath væl m*edh* hwita skin;
swa gik hon for konu*n*gin in.
Thæn thridhia dagh th*er* for hen
tha kom drøtni*n*gin at*er* igen
ok the m*edh* hænne vaara takne bort
ridhande for*e* Karidols port
ok var tha lidhugh ok at*er* fri
aff the fængilse hon var ij,
th*er* Maleg*re*uans hafdhe hænne giørt
som ij een deel hafuin førra hørt.
Alle the fanga th*er* varo m*edh* theem
æru nu alle kompne heem,

4003—4004. *Så B, saknas i A, E* **4003.** iach — engho*m*] jngen jech th*et* *F* **4004.** før æn] føræ *F* **4005.** th*et* kom] kom tha *B* thæræ] ther *C* **4007.** jen mantel hawdæ hwn aa *F* stu*n*tan] stacket *E* mantil] kiortel *C* op a] pa *B (C=A),* aa *E* **4009.** væl] vnder *E* hwita skin] hwith skin *B, E,* hermelin *F* **4010.** for] foræ *E* konungin] kongen *F* **4011—4024** *saknas i E* **4011.** for] *så B* (*eller* forr*e*?), fore *A, F,* effther *C* hen] ær *A,* war en *B* (war *saknas i C*), endh *F* **4012.** tha] *saknas i B, F* igen] *så B,* gien *F,* thær *A* **4013.** vaara] war *F* **4014.** ridhande] re*n*a*n*de *B,* kome rænna*n*de *C* fore] for *C, F* **4015.** tha] *så B* (swo *C*), *F; saknas i A* lidhugh] ledigæ *F* ater] saa *C* **4016.** fængilse] fængsel *F; A till.:* som, *B:* ther **4017.** Maleg*re*uans] malegrans *F* giørt] giort *A, B* **4018.** hafuin førra] føræ hawer *F* førra] aff *B* **4019.** fanga — varo] fo*n*gne wortæ *F* **4020.** alle] affter *F*

badhe riddara, swa ok swena,
vtan Lanzeler all ena;
th*et* kom tho til aff fals ok swik
at ha*n* bleeff at*er*, th*et* sigh*er* iak thik.
Thæn sama dagh man th*et* forstær
the yngre iomfru var komin thær
ok Fiælskarp*er* var slaghin ij hæl,
th*et* thotte thøm allom vara væl.
H*er*ra Gafuians syst*er* syn*er* twa, b ix r.
aff them ma*n* thesse tide*n*dæ fra;
the helsa h*er*ra Gafuian ok andra thæyghna
aff Leons riddara væghna
ok sagdhe th*er* ij thæn sama riidh
huru han løste alla thera qwidh.
The io*m*frw th*er*a syst*er* var
hon helsar h*er*ra Gafuian opinbar:
»Min modherbrodh*er*, th*et* sigh*er* iak thik,
at Leons riddar*e* frælste mik;

4021—4024 *saknas i B (E)* **4021**. riddara swa] ridd*er* *F* **4022**. Lanzeler] lanszelar *F* **4023**. tho] tha *F* **4024**. thik] *saknas i F* **4026**. the] ath then *F* iomfru] syst*er* *B*, *E* var — thær] komen ær *F* thær] hær *C* **4027**. Fiælskarper] fiælskræpper *E*, *F* var] han ær *F* **4028**. th*et* — thøm] them tøttæ th*et* *F* thøm] *saknas i B* **4029**. H*er*ra] h*er* *E* **4030**. *Så B* (*som dock till.* langu *före* fra), *F;* ok thæn man thæsse tidhande sagdhe fra *A*, ma*n*gæ tiænde the sagde i fra *E* them] then *C* **4031—4032**. the hielsedhæ h*err*æ gawia*n* tha i stad / som løwens ridd*er* ha*n* them badh *F* **4031**. the — h*er*ra] Och helsædæ h*er* *E* **4032**. Leons riddara] ærligh ridd*ere* løyens *E* **4033—4034** *saknas i B* **4033**. ok] The *E* ther] them *F*, *saknas i E* riidh] tith *E*, *F* **4034**. huru] huor *E* løste alla] hawde løst *F* qwidh] *ä t* qwidhe (*hand 2*) *i A* **4035**. The io*m*frw] Jomfruen *E*; *F till.:* som **4036**. helsar] helsedæ *E*, *F* h*er*ra] h*er* *E*, *saknas i B* Gafuian] *A ensam till.:* ræt opinbar] obenbaræ *F* **4037**. Min] *saknas i E* th*et*] th*et* th*et* *E* **4038**. riddar*e*] ridd*er* ha*n* *F*

th*et* giordhe han for idhra saka,
han frælste os aff all omaka
ok id*her* manga helso sænde;
han sagdhe at ij han gørla kænde.»
H*err*a Gafuian swaradhe the io*m*fru tha:
»Leons riddara iak aldrigh sa
ok aldrigh hafuer iak aff honum hørt
før æn nu, huat han hafuer giørt.»

The iomfrw iach før sagdhe ij fra
hon stodh th*er* nær ok lydde op a
ok kærir sik saara, hin salugha q*ui*nna,
th*et* hon matte ængin thæn riddara finna
for*e* hænna skuld vilde gøra swa,
thænna kamp sik taka op a.
Hon badh h*err*a Gafuian m*edh* g*ra*tande tara:
»Min kære h*err*a, om th*et* ma vara,
ij gørin th*et* for frughor æra,

4039. for] fore *E* **4040**. all] allæ *F* **4041**. mange gode natter han edh*er* sende *F* ok] ha*n* *E* manga] manya *B*, megel *E* helso] quædio *B*, gode nett*er* *C*, helsne *E* **4042**. at] th*et* *B*, *F* han] ha*n*nu*m* *E*, *F* gørla] fuld wel *F* **4043**. swaradhe] swa*ra* *C* **4044**. Leons] th*e*n løyenss *E* riddara] ridd*er* *F* **4045—4046**. *Efter E och F* (Och iech haffuer aff ha*n*nu*m* hørth / ffør æn nw huat han haffuer giort *E*, och aldrig haw*er* jech til ha*num* spordh / føræ æn nw hwad ha*n* haw*er* giord *F*); *saknas i A*, *B* **4047**. iach før] *så B*, *E*, jec før*e* *F*; ther iak *A* ij] *saknas i F* **4048**. lydde] *så B*, lyddo *A*; hørdæ *F* op] ther *F*, *saknas i B* **4049**. kærir] kerde *E*, *F* sik] *C till.:* sa hin] the *E*, *F* salugha] salgæ *B*, salog *C* q*ui*nna] møø *E* **4050**. th*et*] Ath *E* matte] kw*n*næ *F* riddara] ridd*er* *F* **4051**. for*e*] ffor *C*, *F* vilde] *E till.:* iech **4052**. thænna] h*en*ne *B*, ath th*e*n *E* op a] pa *B* *(C = A)*, aa *F* **4053**. herra] h*er* *E* Gafuian] gaueo*n* *B* **4054**. kære] *saknas i E* **4055**. ij] *saknas i B*, *E*, *F* gørin] Gøra *C* th*et*] *saknas i B* for] for allæ *B*, for all *F*, foræ *E* frughor] fr*v*r *B*, jomfrwer *F*

ij værin mit maal mædhan iak ær hæræ!»
Tha swaradhe hænne he*rr*a Gafuian:
»Iak giordhe th*et* giærna», sagdhe han,
»hafdhe iak een kamp ey takith til handa,
thæn iak skal ændelika bestanda;
thy vardhin ij ther at (at) lita,
thet sigher iak idher, thet skulin ij vita.»
Tha the io*m*frw th*et* forstoodh,
hon matte ey fa thæn riddara goodh,
tha gik hon for*e* kon*ung* Art*us* at standa
ok kærdhe aff ny th*er* sin vanda:
»Mik thykk*er* th*et* vara vnd*er*likt —
iak hørdhe aldrigh førra slikt —
th*et* man skal ey hær finna
thæn sik thør th*et* vnd*er*winna
væria mit maal, mædhan iak hafu*er* ræt
ok vi gitom ey os siælfua sæt.
Iak vilde gærna minne syst*er* radha,

4056. ij] *saknas i F* mædhan] m*edh* *C*, me*n* *E, F* **4057**. he*rr*a] h*er* *E* **4058**. Iak] *C till.*: thet th*et*] *saknas i E* **4059**. een — ey] ey en kamp *E, F* handa] he*n*ne *E* **4060**. thæn] ther *F* iak skal] skal jag *C, E* ændelika] endelik *B*, joo endelig *F*; *A till. (hand 2 över raden)*: skøt, *E till.*: ther **4061—4062**. *Efter E och F* (thy vordæ j ther nw ath bydæ / th*et* sigher iech ether th*et* skullæ i vidæ *E*, thÿ word*er* i ther wedh ath lidhæ / th*et* seyer jech eder th*et* skul i wedhæ); *saknas i A, B* **4063**. Tha] ther *F* **4064**. matte] kw*n*næ *F* fa] fore *E* riddara] ridd*er* *E, F* **4065**. fore] for *B, F* kon*ung* Art*us*] *så B, E, F*; konu*n*gin *A* at] *saknas i B* **4066**. aff — ther] ther aff ny *E* aff] aa *F* sin] sinæ *F* **4069—4072** *saknas i B* **4069**. man] jech *F* ey hær] engen then *E*, here eÿ *F* **4070**. thæn] ther *E* th*et*] hær *E*, *saknas i F* **4071—4072** *saknas i F, men lucka markerad i hs.* **4071**. mædhan] me*n* *E* **4072**. ok] mæthen *E* os] *saknas i E* **4073**. vilde] wil *F* gærna — syster] mi*n*a syst*er* th*et* ge*r*næ *B*, my*n* søster æn ge*r*ne *E*, th*et* mÿn syster *F*

hon lote mik æn vara m*edh* nadha
ok lote mik hafua th*et* mik bær til
æpt*er* min fadh*er* m*edh* rættan skil,
th*et* ær the bøn th*er* iak idh*er* bidh*er*
ok mina syst*er* hær m*edh* idh*er*.
Vilde hon, tho at hon ær bald,
ey gøra mik tholkith ow*er* vald,
hwath hon vilde hafua aff th*et* iak a,
hon matte th*et* alt bæt*er* fa
for wta*n* allæ trættæ,
och wilde ho*n* liffuæ m*edh* rættæ.
Æn tho at iak ey hiælp*er* hær fær, b ix v.
mædhan iak ær nu komin hær,
ij skulin th*et* fræghna om iak ma lifua,
iak vil mi*n* ræt ey thok op gifua.»
Konu*n*g Artws swaradhe the iomfrw:
»Som een viis q*wi*nna tha talin ij nw.»

4074. hon] Ath hu*n* *E, F* lote] lod *F* æn vara] bliwæ *F* **4075—4076**. *Verserna i denna ordning i B, F, tvärtom i A, E* **4075**. lode] lade *E, F* bær] bør *B, E, F* til] *saknas i E* **4076**. m*edh*] me*n* *E* **4077—4078** *saknas i B, F* **4078**. mina] my*n* *E* **4079—4084** *saknas i E* **4079**. at] *saknas i F* **4080**. tholkith] slig *F* **4081**. iak] *saknas i F* **4083—4084**. *Så B, saknas i A (E)* **4084**. och — ho*n*] om hwn wildæ *F* **4085**. æn thok iach ka*n* her enge hielp (hielpa *C*) fa *B,* Æn tha at iech ther enge*n* hielp foar *E,* æn doo jech jngen hielpæ here faar *F* at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* fær] *haken på æ delvis utplånad i A* **4086**. mædhan] me*n* *E* nu] *saknas i B, E, F* hær] her swa *B,* hæræ *E* **4087**. ij — th*et*] Th*et* skullæ j *E* fræghna] høræ *B,* spøræ *F* ma] *saknas i B (ej C)* **4088**. mi*n* — thok] *så B, F* (do ey *för* ey thok), *E* (*som saknar* thok); ey swa min ræt *A* op gifua] offu*er*-giffue *E* **4089**. Konu*n*g Artws] *ä fr* Konu*n*gin *i A (samma hand)* swaradhe] *A till.:* tha *(hand 2 över raden)* the] *E till.:* godæ **4090**. viis q*wi*nna] q*wi*nnæ wiis *B (C = A)* tha] *saknas i C, E, F*

Han loot hænna syst*er* for*e* sik kalla:
»Iak vil høra idh*er* skipilse alla
ok latin th*et* høra riddara ok swena,
iak vil idh*er* giærna gøra ow*er* ena;
iak bidh*er* ok biwdh*er* hwath iak ma,
ij latin h*en*ne hafua æ huath hon a.»
The ældre iomfrw swaradhe tha:
»Th*et* veet væl gudh iak gør ey swa,
ey for*e* thrwgh ok ey for*e* bøn;
th*er* skal hon fanga a sannan røn.
Tho hon skulde thwsand vint*er* lifua
iak vil hænne ey een pæni*ng* gifua,
vtan hon kan thæn riddara fa
th*er* mino*m* riddara thør besta.»
Konu*ng* Artws swaradhe tha:
»Iomfrw, ij thænkin ey ræt op a,
tho at idhur tu*n*ga fall*er* slæt,
ij biwdhin idhre syst*er* ekke ræt.

4091. for*e*] for *B, in* for *F* **4092.** Iak vil] nw wil iach *B, F*, Jech vill nw *E* skipilse] ære*n*de *E*, ordh *F* **4093—4094** *saknas i B* **4093.** riddara] ridd*er* *F* **4095.** hwath] th*et* *B, E* **4096.** ij] *saknas i E* henne] *så B, F,* ethers søster *E;* hwar *A* hafua] *saknas i E* æ] *saknas i B, E, F* huath] th*et* *B, E* **4097.** iomfru] sister *E* **4098.** Th*et* — gudh] neÿ wed mend *F* væl] *saknas i E* iak gør] th*et* dugher *B* gør] *saknas i E* **4099.** for*e* (1)] for *B, E, F* thrwgh] thren *E,* trwsel *F* for*e* (2)] før *B, E, F* **4100.** skal—a] aff skal hu*n* fynne *E,* aff skal hw*n* fonge *F* sannan] *saknas i F* **4101—4102** *saknas i B* **4101.** Tho] Th*et* *E,* tho ath *F* skulde] kwndæ *F* thwsand] tuse*n*de *E* **4102.** ey] aldrig *F* **4103.** kan] *så E, F;* mik *A, B* (*men A* kan *efter* riddara!) riddara] ridd*er* *F; A till.:* kan **4104.** mino*m*] mi*n* *C, E, F* riddara] kiemppe *F* besta] læstæ *E* **4105.** Artws] *A till.:* han swaradhe] *F till.:* hi*n*næ **4106.** thænkin] tage *E* op a] pa *B* (wpa *C*) **4107.** tho] Thi *C* **4108.** i wi*n*ner eÿ eder systers ræt *F*

Hon hafu*er* æn xxxx dagha th*er* til
at leta efft*er* then hænne hiælpa vil,
thæn doom maghin ij ey bryta,
om iak skal rættin nakra lu*n*d nyta.»
The io*m*frw war tha brat til swara:
»Skal th*et* æ th*et* sama vara,
iak ma idh*er* ekke mæla a moot,
tho at iak thæs aldrigh fang*er* boot;
ij hafuin ow*er* lagh ok land at radha,
th*et* staar nu, h*er*ra, til idhra nadha;
vil hon mik bidhia at ij th*et* høra,
for*e* idhra skuld vil iak th*et* gøra,
een dagh aff mik vntfa,
ok latin sidhan vara swa.»
The io*m*fru sina syst*er* badh
ok foor sik thædhan ræt ij stadh.
Hon thænkte tha m*edh* al sinnæ

4109. xxxx] *så F* (fyri tywæ; quarante *Crestien 4803*); siæxtighi *A*, sæxtæn *B*, trætten *E* ther] *saknas i B, E, F* **4110**. effter then] *så B, E, F;* æn nakar *A* **4111**. maghin] moo *F* ij] wi *F* ey] engelu*n*d *E*, eÿ wæl *F* **4112**. iak] hu*n* *E, F* skal] ma *B, E* rættin] ræth *B*, logh oc ræt *E*, here ret *F* nakra lu*n*d] *saknas i E, F* nyta] niwtæ *B* **4113—4120** *saknas i E* **4113**. war] *så B*, wortæ *F;* fik *A* brat til] *så B, F;* braat at *A* swara] swar *C* **4115—4116** *saknas i B (E)* **4115**. mæla] *ä t* sighia *(hand 2 över raden) i A;* tallæ *F* **4116**. tho] *så F* (do); thy *A* at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* thæs — fanger] finge dis aldrig *F* **4117**. ow*er*] eder *F* lagh — land] land och lagh *B*, *F* at] *saknas i C* **4118**. staar] stonder *C* h*er*ra] *så B, F;* hær *A* **4119**. mik] th*et* *F, saknas i B* at] *ä t* thet *i A,* sa *F* **4120**. fore] for *B, F* **4121—4122** *saknas i E, F* **4123—4124**. The yngræ sistær fore ko*n*ni*n*gen stodh / hu*n* foor borth tæden j stadh *E*, then jomfrw sin syster gierne bad / och foor theden bort istadh *F; saknas i B* **4125**. Hon] then io*m*frv *B* thænkte] huxade *B* tha] vppa *E*, met segh *F, saknas i B* m*edh*] i *F* al] allæ *B, E, F; A till. (hand 2 över raden):* siin

hwar hon matte Leons riddara finna;
til hans var hænna mæste aliit,
th*et* gudh matte hænne visa thiit.

Hon redh øw*er* ma*n*ga h*er*ra rikæ
och wilde m*edh* enge mot efft*er* wikæ,
ow*er* bærgh och ow*er* dalæ,
hon kom th*er* ow*er* m*edh* myky*n* quala,
och spordhe hwan thæn man hon fan,
om »hær ær nakar mik visa kan
thæn iak far at æpt*er* leta;
Leons riddar*e* mon han heta.»
The swaradho hænne ok sagdho: »Ney,
io*m*fru, thæn riddara kænno vi ey
ok hafuum aldrigh hørt sakt i fra
at nakar riddare skulde heta swa.»
Hon fik th*er* aff swa mykla qwidhæ b x r.
th*et* hon var næplika føør at ridha;

4126. hwar] hwaræ *F* riddara] ridd*er* *F* **4127.** hans] ha*nnum* *E, F* var] stor *F* hænna mæste] all hindher *F* mæste] mest *E* aliit] *till. av hand 2 efter ett struket ord, troligen:* alit, *i A;* lidh *F* **4128.** th*et*] Ath *E* **4129—4132.** *Så B, saknas i A, E* **4129.** øw*er*] til *F* **4130.** och] hw*n* *F* m*edh* — mot] tha for jnghen *F* mot] motte *C* efft*er*] at*er* *C,* affter *F* **4131.** ow*er* (1)] høwe *F* ow*er* (2)] dybe *F* **4132.** ow*er* — myky*n*] eÿ ower vdhen *F* **4133.** och] *så B, F;* hon *A, E* **4134.** om — ær] ær her *F* **4135.** thæn] *F till.:* som far — æpter] far at *B,* efftærfar at *E,* faar effther ath *F* **4136.** ridd*are*] ridder *F* **4138.** riddara] ridd*er* *F* **4139—4140.** *Efter F* (och aldrig hawer hørd saffd fra / ath noger ridder skullæ hiedæ saa); *saknas i A, B, E* **4141—4142** *saknas i B* **4141.** aff] *så E, F; saknas i A* **4142.** th*et*— føør] Hu*n* vor før neppeligh *E,* ath næpælig war hwn føør *F*

hon vardh tho th*er* aff halla bliidh
th*et* hon var komin ij thæn sama riidh
thiit hænna frænd*er* for*e* æræ
ok hænna vin*er* the hona hafua kæræ.
Th*et* mate ma*n* wæl a he*n*ne see
th*et* he*n*ne war j hiærtæt we,
hon lagdhis tha nidh*er* a sota siang;
hænna pina var badhæ thu*n*g och lang.
Ena mø læt hon sik kalla tha,
the hon trodhe væl op a:
»Miin kæra leka, iak thik bidh*er*,
om thu vil th*er* nu taka vidh*er*,
fara hædhan at th*et*ta sinnæ
thiit thu ma Leons riddara finna
ok læta mit ærinde ey for ga,
mædhan iak siælff ey fara ma.»

4143. vardh] war *B, E,* wortæ *F* tho — aff] th*er* aff thok *B* (thok *saknas i C*), ther aff *E*, tha *F* halla] myk*it C, F* bliidh] gladh *B* **4144**. th*et*] at *B, E, F* hon var] var hu*n E* thæn] *saknas i E* sama] so*m*me *E*, *saknas i F* riidh] stadh *B*, tidh *F* **4145**. thiit] Till *E*, som *F* frænd*er*] frændæ *E* for*e*] for *C; B till.:* he*n*ne æræ] *så B, F;* ær *A, C, E* **4146** *saknas i C;* hænna] *saknas i F* the] som *E, F* kæræ] *så B, F;* kær *A, E* **4147—4148**. *Så B, saknas i A* **4147**. th*et* — ma*n*] The mottæ th*et E*, man mattæ *F* ma*n*] *saknas i C* **4148**. th*et*] Ath *E, F* **4149—4150** *saknas i E* **4149**. hon] och *F* tha] seg *F, saknas i B* nidh*er*] *saknas i F* a] i *F* siang] sæng *A, B, F* **4150**. badhæ — och] *så B, F;* hænne tha swa *A* **4151—4152**. jen møø lod hwn til sæg kallæ / som hwn trodæ bæst for allæ *F* **4151**. Ena] En *E* **4152**. th*er* he*n*ne trøst war pa (wpa *C*) *B*, Som hu*n* trøstedæ besth vppa *E* **4153**. leka] huath *E* **4154**. om] ath *F* vil th*er*] th*er* vilt *E* nu] *saknas i E, F* **4155—4158** *saknas i B* **4155**. fara — at] ffare mit ærindæ *E*, och faræ nw ath *F* **4156**. thiit — ma] effter *F* thiit] huar *E* riddara] ridd*er* at *F* **4157—4158** *saknas i E (B)*

The io*m*fru redh*er* sik thaghar til
ok sigh*er* hon gærna th*et* gøra vil:
»Iak skal at*er* ey koma hær
før æn iak thæn riddara fu*n*nith fær.»
Hon tok orloff och bort ho*n* redh;
he*n*ne war ey ku*n*nog th*en* ledh.
The io*m*frw reedh swa vadhelik
— hon hafdhe ængin sween m*edh* sik —
th*et* mæsta hæstin fara ma
th*er* til daghin monde for ga
ok nattin tradh hænne til;
hon veet ey gørla hwat hon vil.
Hon ær nu stad ij diwpan dal,
væghin ær thrang*er*, hon ridha skal,
ræghn ok haghil g*ø*r hænne ve,
th*et* var swa myrkt hon matte ey se
Thet var mykit ømkelik,
the nat var hænne pinelik,

4159. redher] redde *B, E, F* thaghar] tha *B* (tagar *C*), *F,* genisten *E* **4160.** sigher] *B (ej C) till.:* at thet gøra] fara *B, F* **4161—4162** *saknas i B* **4161.** ater ey] aldrigh *E,* eÿ affter *F* **4162.** før] føræ *F* iak — funnith] ham jech finnæ *E,* jech hanum funden *F* fær] *haken på æ delvis utplånad i A;* faar *F,* kaan *E* **4163—4164.** *Så B, saknas i A, E* **4164.** henne] hwn *F* kunnog] wel kiend *F* **4165.** reedh swa] swarede *E* **4166.** hon] ath hun *E* **4167.** fara ma] han formoa *E* **4168.** ther] alt *F* daghin] daghe *E* **4169—4170.** *Efter E och F* (Ath nathen trædæ henne ther till / hun veth ey gørlæ huort hun vill *E,* och naten trad hindæ til / hwn wed eÿ giørlig hwad hwn wil *F*); *saknas i A, B* **4171—4178** *saknas i E* **4171.** Hon — stad] nw ær hwn komen *F* ij] *A till. över raden (hand 2):* en **4172.** thranger] trangh *B, F* **4173.** gør] giorde *B,* thet giør *F* **4174.** thet] ther *F* myrkt] myget *F* matte] kwnnæ *F* **4175—4176.** *Efter F* (thet war myghet yngelig / then nat war hinæ pinelig); *saknas i A, B (E)*

saara syrgh*er* the io*m*frugha,
thy at hon var stad ij sorghsins lugha;
hon veet sik ænkte til radha
vtan bidh*er* gudh sik nadhæ
at han vilde th*et* skipa swa,
hon matte the nat got h*er*bærghe fa,
ok skilia hænne vidh*er* vargha sang,
hon th*er* hørdhe, ok th*era* bang.
*Æ*pt*er* th*et* een litin riidh
løstis een deel aff hænna qwiidh.
Een borgh la th*er* tha skampt ij fra,
thæn wæktar*e* blæser th*er* op a;
hwat han qwadh ok hwat han giørdhe,
the iomfrua thet swa gørla hørdhe.

4177. syrgh*er*] sørgde *B*, tha syrge *C* io*m*frugha] io*m*fr*v* tha *B*, jomfrw *F* **4178**. thy] *saknas i B* at] *ä t* th*et i A (hand 2); saknas i B, F* var] ær *F* stad] standen *F* sorghsins lugha] wode nw *F* **4179**. hon] Ath hu*n E* ænkte] ey *B; A ensam till.:* taka **4180**. gudh sik] *så F* (gud sægh); sik gudh til *B*, gudh om sina *A*, gudh om sin *E* **4181**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A* th*et*] *saknas i B* **4182**. hon] at hon *B, E* nat — h*er*bærghe] nath*er*bærge *E* got] *så B, F, saknas i A (E)* **4183—4184** *saknas i E* **4183**. vidh*er*] wid *C, F* vargha] vlffwe *F* **4184**. aff them hørde hwn sa mygel bangh *F* hon] so*m* hon *B* **4185**. riidh] ridhe *C* **4186**. løstis] tha løstes *F* qwiidh] *ä t* qwiidho *i A, säkerligen av hand 2;* qwidhe *C* **4187**. tha] *saknas i B, E, F* skampt] ey langt *C, F,* lidæt *E* ij] *saknas i E, F* **4188—4190**. *Jfr Stud. 3: 78 f.* **4188**. thæn] *så F* (then), the *A, saknas i B, E* wæktar*e*] *så B,* wekther *F;* væktara *A*, wæktaren *C*, Vectærnæ *E* blæser] *så B;* blæsa *A,* blæsthe *C, E,* qwadh *F* op a] pa *B* (wpa *C*), fast vppa *E*, høfft appa *F* **4189—4190** *saknas i B, E* **4189**. *Så F, som dock saknar* hwat (2): hwadh han qwad och han giordhæ; hwar thera sin thona siælfu*er* giordhe *A* **4190**. the — swa] *efter F* (then jomfrw th*et* saa); swa at (*ä t* th*et, hand 2*) io*m*fruan thøm *A*

ok thaghar æpt*er* hornith reedh
thiit hon th*et* hørdhe, the genasta leedh.
Hon fan eet kors op a een bro,
tha mælte hon ok saghe swo:
»Mik hopar til gudh th*er* alt forma,
vi skulu*m* ij nat got h*er*bærghe fa,
ok kænnis iak th*er* vidh sa*n*nelik
at thænne vægh*er* ledh*er* mik
thiit iak thæn væktara hørdhe qwædhæ b x v.
m*edh* søte røst ok mykin glædhæ.
Thæn vægh var tha badhe goodh ok slæt,
hon kænnis vidh*er* hon hafdhe tha ræt
ok reedh thæn vægh for hænne la
til th*et* hws hon for sik sa.
Om th*et* hws gingo gropir thre,
the vænasta ma*n* wilde m*edh* øgho*n* se;
th*er* ow*er* gingo lønlika spanga,
the varo badhe mio ok langa.

4191. ok] hon *B, E* thaghar] st*r*ax *B* (tagar *C*), geniste*n* *E*, tha *F* hornith] hordæt *E*, røsten *F* **4192**. thiit — hørdhe] the*n* hw*n* wistæ wæræ *F* the] *saknas i E* genasta] giensten *F* **4193—4200** *saknas i E* **4193**. op a] pa *B* (wpa *C*) **4195**. hopar] hopes *C, F* ther] som *F* **4196**. vi skulu*m*] jach ma *B*, jech skal *F* h*er*-bærghe] herberigh *F* **4197**. ok — iak] Jach ke*n*nes *B, F* ther] th*et* *ā fr* ther *B*, nw *F* vidh] *saknas i B* **4198**. at] *ā t* th*et* *(hand 2) i A* vægh*er*] wæghin *B (C=A)*, weÿ han *F* **4199**. iak — hørdhe] som jech hørdæ the*n* wekt*er* *F* iak] *saknas i C* thæn] *så F (se ovan)*, the *A, B, C (jfr v. 4188 f.)* **4201**. tha] *saknas i B, E* badhe] *saknas i F* **4202**. kennis] ke*n*dis *E, F* vidher] *B till.:* th*et*, *E, F:* ath hafdhe] hawe*r* *B* tha] *saknas i B, E, F* **4203**. ok] Hu*n* *E* for] foræ *E* **4204**. for] fore *E* **4205**. th*et* hws] husæt *E* gingo] gik *F* gropir] grafuer *E, F* **4206** *saknas i E* ma*n* — øgho*n*] *så B, F;* ther man vilde *A*, ma*n* wilde *C* **4207—4208** *saknas i B* **4207**. gingo] gik *E*, ganger *F* lønlika] longæ *E* **4208**. varo] æræ *F* mio] ny *E*, smale *F*

The io*m*fru gik tha thædhan bort
ow*er* the gropa ok til thæn port;
th*et* giordhe hon m*edh* føgha listæ;
hon kom th*er* ow*er* th*et* ængin th*et* vistæ
ok monde braat the væktara kallæ:
»Huath vakin ij æll*er* sofuin ij allæ?»
Tha mælte een man a værninne stoodh:
»Ij ærin vælkomin, io*m*frugha goodh!
Mædhan ij komin ow*er* the spanga
ij skulin hær got h*er*bærghe fanga.»
The io*m*frw swarar: »Gudh thakke idh*er*,
iach torff thæs nw full wæl widh*er*.»
Han portin op moot hænne loot
ok gik sidhan hænne blidh*er* ij moot:
»Ij skulin nu, io*m*frugha, m*edh* mik ganga,
iak skal idh*er* alla redho fanga.»

4209. The io*m*fru] Th*er* jomfrue*n* *E* tha] s*t*rax *B*, tagar *C*, sigh *E* thædhan] *saknas i B, F* **4210**. gropa] graffuæ *B*, *F*, graff *E* ok] *saknas i B, F* port] spangh *E* **4211—4212** *saknas i E* **4211**. listæ] list *F* **4212**. th*et* (1)] swa *B*, *F* (th*et* *C*) **4213**. ok monde] tha mwnde hw*n* *F* ok] hon *B*, *E* braat] *saknas i F; E, F till.:* aa the] til *C* væktara] wæktaren *C*, vect*er* *E*, *F* **4214**. Huath] *saknas i F* ij (2)] *saknas i E, F* **4215**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A*, swaredæ *F* man] wecther *F* værninne] w*er*nen *B*, *F*, burge*n* *E* **4216**. ærin] warin *B* vælkomin] wæl ko*m*pne *B* io*m*frugha] jo*m*frv *B*, *E* **4217—4218** *saknas i B* **4217**. ij] *E, F till.:* æræ the] thesse *F* **4218**. heræ skwlle i got herberig fongæ *F* **4219—4224** *saknas i E* **4219**. swarar] swaredæ *F* **4220**. *Så B, F* (*dock* thet *för* thæs); for thy iak thærff thæs nu væl vidher *A* **4221**. Han] then *B* (Han *C*), han giensten *F* moot] for *F* **4222**. sidhan — blidher] he*n*ne swa *(saknas i F)* blidelik (blidlig *C*) *B*, *F* **4223—4224** *saknas i B (E)* **4223**. nu io*m*frugha] jomfrw *F* **4224**. skal] wil *F*

Ha*n* ledde hona j enæ warma stoffua:
»H*er* skulen j, iomf*rv*, inne soffua.»
Han skipadhe hænne ræt alla nadhe
til dryk ok ætan badhe
ok bødh hænne sidhan godha nat:
»Ær idh*er* hær, io*m*frw, nakath faat
— th*et* ær the bøn iak bidhiæ vil —
ij latin mik th*er* om sighia til.»
Arla om morghonin dagh*er* var liws
the io*m*frw var til hæsten fws,
hon helsar thøm alla ij thæn sama tidha
ok sigh*er* th*et* hon vil genast ridha.
Husbondin swarar hænne tha:
»Iak spyr idh*er* giærna om iak ma,
sighin mik om th*et* ma vara,
hwi vilin ij swa bradhlika fara?»
»Jak vil th*et* storlika gærna gøra,
om idh*er* lyst*er* th*er* a at høra.

4225—4226. *Efter B, saknas i A* **4225**. Ha*n*] *saknas i C* enæ] en *C, F, saknas i E* warma] varme*n E*, warm *F* stoffua] stuffua *B* **4226**. H*er*] hæræ *F* **4227**. hænne] *saknas i C* ræt] *saknas i F* alla nadhe] alt magh *E* **4228**. til] *så B, F;* badhe til *A*, Soa til *E* ok] *B till.:* swa til, *F:* til ætan] ædæ *E*, edindæ *F* **4230**. hær io*m*frw] jomfru h*er E*, jomfrw *F* faat] afat *B* **4231—4232** *i motsatt ordning i F* **4231**. bidhiæ] *så B, E, F;* sighia *A* **4232**. j lath*e*n sighiæ mik ther til *B*, Ath i ladhæ sighe till *E*, lad*er* mæg th*et* seÿe til *F* **4233**. morghonin] morgho*n B, F* var liws] ap gik *F* **4234**. the io*m*frw] jomfrwæn *E* var — fws] tha gienste*n* kledde segh *F* **4235—4236** *saknas i E* **4235**. hon] och *F* **4236**. th*et*] *saknas i F* genast] genstæn *B, F* **4237**. swarar] swarade *B, F*, taler til *E* **4239** *saknas i B* om — ma] th*et* om th*et E* **4240**. hwi] for hwi *B* bradhlika] arllæ *B, E*, bradelig hedhen *F* fara] ridæ *E* **4241—4242** *saknas i B* **4241**. hwn swaredæ jech wil th*et* gierne giøre *F* **4242**. ther a] th*et E*

Thæn riddar*e* iak far æpt*er* leta,
'Leons riddar*e*' mon han heta;
iak hafu*er* swa mykith aff honu*m* hørt,
huath riddirskap han hafu*er* giørt.
Mik hopar til gudh, om iak ma han finna
iak skal mina nødh æn forwinna;
th*et* veet væl gudh ok godhe mæn,
iak sa han aldrigh m*edh* øghon æn.»
Husbondin swarar hænne tha:
»Th*et* veet væl gudh at th*et* ær swa;
vitin th*et*, miin hiærta kæræ, b xi r.
th*et* var ey langæ at han var hæræ;
iak han m*edh* miin øghon sa,
han monde Fiælskarp til dødha sla
ok frælste mik aff mykle nødh;
th*et* løne honu*m* gudh all w*er*lden bødh.
Tha ij ridhin nu hædhan bort,

4243. Thæn] En *E, F* riddar*e*] riddar *B (C = A), F,* herr*æ* *E; B till.:* ther far] *saknas i B, F* æpt*er*] *E till.:* at **4244**. riddar*e*] riddar *B, E, F (C = A)* **4245**. swa mykith] *saknas i E* **4246**. han] ther ha*n* *F* giørt] giort *A, B* **4247**. hopar] hobes *F* til gudh] *saknas i E, F* gudh] gudz *B* om iak ma] ma iach *B, E* han] ha*n*num *E, F* **4248**. iak] han *B,* th*et* jech *F* mina] my*n* *E, F* æn] al *E, saknas i B, F* **4249—4250** *saknas i E* **4250**. han] ho*num* *C, F* aldrigh — øghon] ræt aller *F* **4251**. swarar] swarade *B, E, F* **4252**. at] om *E* **4254**. var (1)] ær *E, F* ey] *saknas i B (ej C)* langæ] *haken på æ delvis utplånad i A;* lenge *E, F* at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A,* thet *E,* sidhen *F, saknas i B* **4255—4256** *saknas i E, som i stället efter 4258 har:* Han sloa h*er* fielskræpper i hiell / Meget giordæ ha*n* tha væll **4255**. iak] och jech *F* han] th*et* *B, F* **4256**. fiælskarpen (fiælskrap *C*) resa til døden sla *B,* field skrepp*er* resse han dødh sloo *F* **4257**. ok] Ha*n* *E* frælste] frelsede *F* mykle nødh] allæ nødhæ *B* **4258**. gudh] *E till.:* ther, *F:* som all — bødh] *så B, E,* all ting bød *F;* ok værlzins ødh *A* **4259**. Tha] Tag*er* *C,* Ther *E* nu] *saknas i B, E, F*

tha maghin ij se hær fo*re* van port
hwar han ligg*er*, iak sigh*er* ij fra;
een mer*e* fiændh iak aldrigh sa.»
»Ædhle riddar*e*, a idhra tro,
fo*re* idhra dygdh ij gørin swo
ok fo*re* alla frughor æra,
ij sighin mik huar han mon væra!»
»Th*et* veet væl gudh iak th*et* ey vete;
tho vilin ij fara hans at leeta,
iak visar idh*er* gærna a thæn ledh
th*er* thæn riddar*e* hædhan reedh.»
Han fylgdhe hænne ow*er* the vindebro:
»Ij skulin nu ridha a thænna moo,
thæn vægh a idhra høghro hand,
han ledh*er* idh*er* til frømadha land.»

4260. tha] th*et* *F* maghin] ma *B* (moghe *C*) hær] *saknas i F* fore] for *B, F* van] *ä t* var *(hand 2) i A* **4261.** hwar] hwaræ *F* ligger] *C till.:* ther ij] eder *F* **4262.** mere] *så B,* større *A, E,* leder *F* fiændh] *så B,* fiende *E;* diæfwl *A,* trold *F* **4263.** riddare] riddar *B, F (C=A)* a] ponne *E* **4264.** fore] for *B, E, F* ij] tha *E* **4265.** fore] for *F, saknas i B* frughor] frwr *B (C=A),* jomfrwer *F* **4266.** ij] *saknas i C, E, F* huar] haræ *F* mon] mwnde *F* væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A* **4267—4268.** Wide th*et* gudh jech ka*n* th*et* ey vidhæ / tha fare j effther ha*nnum* at ledhæ *E,* gudh wedh jech th*et* ey seye kand / hwaræ i mowe fine ha*num* *F; verserna saknas i B* **4267.** vete] veet *A (se Stud. 3: 79 f.)* **4269.** iak — a] do wil jech edher wisæ *F* a] ponne *E* ledh] *så B, E, F;* heedh *A* **4270.** ther] so*m* *B, saknas i C* riddare] riddar *B (C=A), E, F* **4271—4272.** ha*n* fyliger hindæ vde*n* then port / thidh skwllæ i ridæ bort *F* **4272.** her (Th*et* *C*) skulen j nw *(saknas i C)* ridhæ a (rid*ara* a *C*) mi*na* tro *B,* J skullæ ride po*n*ne then skow soa froo *E* **4273.** thæn vægh] och taka wæghen *B* idhra] *saknas i B* **4274.** til] a *B,* j *E; A till.:* th*et* frømadha] fræmdæ *F*

Hon tok orloff thaghar ij stadh
ok giordhe som thæn riddar*e* badh.
Hon ridh*er* nu th*et* mæsta hon ma
til hon the kældo for*e* sik sa;
tha badh hon gudh aff hiærtæ och sinnæ
at hon skulde Leons riddara finna.
Hon ridh*er* æn fram om ena stu*n*d
genom een litin grønan lund;
eet ædhla hws hon for*e* sik fan;
tha spordhe hon at hwan thæn man
th*er* hænne møtte ok hon sa,
om nakar th*er*a kænna ma
thæn hon at letar ok hafu*er* kær
ok Leons riddare næmpd*er* ær.
The swaradho hænne ij sa*m*ma riidh:
»Vi saghom han ij ska*m*ma tiidh;
han een bestodh h*er* riddara thre

4275—4276 *saknas i B, E* **4275.** thaghar] tha *F* **4276.** riddar*e*] ridder *F* **4277.** ridh*er*] redh *E* nu] tha *F* th*et* — hon] thæden so*m* ho*n* mæst *B* **4278.** til] *E till.:* tess the kældo] kelde*n* *E* fore] for *B, F* **4279—4282** *saknas i E* **4279.** hiærtæ och] *så B, F;* hiærta*ns* *A* **4280.** at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A,* th*et* *B, F* skulde] matte *B, F* riddara] redd*er* *F* **4281.** æn] tha *F* om] *saknas i C, F* ena] en lithi*n* *B,* jen *F* **4282.** grønan] grøn *F* **4283.** hws] fæstæ *E* fore] for *C, F, saknas i B* **4284.** tha] ther *E* at] efft*er* *E* hwan] *ä t* hwar *(hand 2) i A, saknas i E* thæn] *E till.:* ædlæ **4285.** ther] huer the*n* *E* hænne] hw*n* *F* ok] *F till.:* ther **4286.** thera] *saknas i F; E, F till.:* han*num* **4287.** thæn] Th*enne* *B* *(C = A)* at letar] *så E* (atledær); letar *A,* letæ at *B,* effter ledh*er* *F* **4288.** ok] th*er* *F* riddare] ridd*er* *E, F* næmpd*er*] neffned *F* **4289.** The] Th*en* *C* ij] *B till.:* then sa*m*ma] *så B, E, F;* skampman *A* riidh] tith *E* **4290.** han] ha*n*num *E, F* ska*m*ma] *så B,* stacket *E, F;* the sama *A* **4291.** een] ene *E, F* bestodh] bestandede *E* her] *så B, F;* the *A, E* riddara] ridder *E, F*

ok giordhe thøm allom saman ve.»
»Jak bidh*er* idh*er* th*et* for frughor æra,
ij sighin mik hwar han mon væra!»
The swaradho alle ok sagdho: »Ney,
hwar han nu ær, th*et* vitom vi ey;
om idh*er* lyst*er* ok vilin ij han finna,
tha viliom vi idh*er* visa the sama q*ui*nna
th*er* snimst aff os thæn riddara sa
th*er* ij swa mykith æpt*er* thra.»

Tha the swa hafdho talaz vidh*er*,
Luneta kom tha gangande nidh*er*
aff the kapælla th*er* næla stodh
ok helsadhe tha the iomfrw godh.
The io*m*frw badh Luneta*m* tha: b xi v.
»For*e* idhra høfwizko ij gørin swa,
vitin ij hwar Leons riddar*e* ær,
ij visin mik han mædhan iak ær hær!»
Luneta swaradhe tha th*er* til

4293. idher] *saknas i B, F* thet] gerne *E, saknas i B* for] fore *E* frughor] gudz *B,* ethers *E, F* **4294.** ij] *saknas i C, E, F* hwar] hwaræ *F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **4295.** alle] *E till.:* sam*men* **4296.** hwar] at hwar *B (C = A),* hwaræ *F* nu] *saknas i B, F* **4297.** ok — han] ha*n* at *B,* j ville ha*nnum E,* och i willæ ha*num F* **4298.** tha — visa] wi wilo*m* idher wisæ *B,* tha visæ vy ether *E,* tha wilæ wi wisæ edher *F* sama] *saknas i B* **4299—4300** *saknas i B* **4299.** snimst] sist *E, F* riddara] ridder *F* **4300.** ther] som *F* **4301.** Tha] Tag*er C,* ther *F* swa hafdho] haffdo swa *B, F* talaz] talet *F* **4302.** Luneta — tha] ther kom luneta *B* gangande] farende *E* **4303.** ther] som ther *F* næla] nær *C, F,* nitræ *E* **4304.** tha] tag*er C* **4305—4306** *saknas i E* **4306.** Fore] ffor *C, F* høfwizko] dygd *F* **4307.** hwar] hwaræ *F* riddare] ridder *F* **4308.** han] ha*nnum E,* thet *F* mædhan] m*et E,* men *F* **4309.** tha ther] ther tha *B,* sa ther *F*

at hon th*et* gærna gøra vil:
»Iak vil idh*er* fylghia a mina san
thiit iak snimarst skildis vidh han.»
The io*m*frughor ridha nu badha saman,
the kalzadho mankt ok giordho thøm gaman.
Luneta sagdhe the io*m*frw tha,
huru Leons riddar*e* halp hænne fra
hon skulde brænna op a eet baal,
hafdhe han ey vart tha hænna maal.
Tha the hafdho lenge talaz vidh*er*,
Luneta tha the io*m*frugho bidh*er*:
»Thænna vægh tha skulin ij fara
ok takin ha*ns* fulgørla vara,
th*er* til ij finnen nakan thæn man
th*er* idh*er* aff honu*m* sighia kan.
Thæn snimpsta tima iak han fan
tha skildis iak hær vidh*er* han

4310. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* **4311—4312** *saknas i B* **4311**. mina] my*n* *E, F* **4312**. thiit] tidh so*m* *F* snimarst] sist *E,* sisten *F* vidh] vethe*r* *E,* fra *F* han] ha*num* *F* **4313—4314** *saknas i E* **4313**. io*m*frughor] iomf*rvr* *B* ridha nu] reddæ *F* **4314**. the] *saknas i B, F* kalzadho] taledæ *F* thøm] sig *C, saknas i B* **4315**. Jomff*rv* sagde loneta tha *C* tha] fra *F* **4316**. riddar*e*] ridder *F* halp] *saknas i C* fra] *efter ett struket* tha *i A,* tha *F* **4317**. the*n* hede eldh och store ball *E* hon] ther hwn *F* op a] j *B, F* **4318**. hafdhe — tha] oc worde maglig *E,* och hwræ han wardæ *F* tha] *saknas i B* **4319**. Tha] tage*r* *C,* ther *F* lenge] *så B, E, F;* swa *A* talaz] taledh *F* **4320**. io*m*frugho] jo*mfrv* *B, E, F* **4321**. Thænna] the*n* *C* tha] *saknas i F* skulin ij] skuli *B (C = A)* fara] rydha *C* **4322**. och skulen wæl gørlla taka wara *B,* och taghæ ha*n*nu*m* gørlæ waree *E,* och tage the*n* fwld wel waræ *F; versen saknas i C* **4323**. the*r*] *saknas i F* til] *saknas i B* thæn] en *E, saknas i F* **4325—4326** *saknas i E* **4325**. Thæn] *saknas i F* snimpsta] snimæstæ *B,* sisten *F* han] ha*num* *F* **4326**. tha] *saknas i F* hær vidher] heræ widh *F*

ok sidhan iak ey thæn riddara sa;
iak kan th*er* ey meer idh*er* sighia fra;
hwat han hafuer sidhan giort,
ther hafuer iak ække aff sport.
Mædhan ij hafuin ræt at dela,
gudh late idh*er* han tha finna hela
ok nu bradhlika at thetta sinne;
tha vardher idher anger minne.
Nu farin idh*er* væl, miin hiærta kæræ,
iak ma ey læng*er* dwælias hæræ,
ok latin mik th*et*, io*m*frw, fræghna,
ij helsin han a mina væghna.»
Luneta foor sik at*er* igen;
the io*m*frw ridh*er* thædhan een
thæn sama vægh hon hænne badh.
Han ledde hona ij thæn sama stadh
th*er* Iwan och ha*n*s leon badhæ
hwiltes om nat och haffde nadhæ
och warto hell aff th*er*a sara,

4327—4328 *stå i A före 4325—4326; verserna saknas i B, E, F* **4329—4330**. *Efter F* (hwadh han hawer sidh*en* giord / ther hawer jech jnth*et* aff spord), *saknas i A, B, E (jfr Stud. 3: 22 f.)* **4331**. Mædhan] men *F* ij hafuin] thu haw*er* *B, E, F* **4332**. idh*er*] tik *B, E, F* han tha] ho*num* *B, E, F* hela] hela*n* *C* **4333—4334**. *Efter F* (och nw bradeligh at th*ette* si*n*ne / tha word*er* ed*er* ang*er* mÿndæ), Och raskelig ha*n*nu*m* at fynnæ / at ethers anger worder my*n*ne *E; verserna saknas i A, B* **4335**. farin] far *B, E, F* idh*er*] tik *B, F, saknas i E* væl] ræt *E* **4337—4338** *saknas i B* **4337**. ok — io*m*frw] Jomfru lader mek th*et* *E* **4338**. ij] ath j *E* han] ha*n*nu*m* *E, F* **4339**. igen] *så B, E, F,* heem *A* **4340**. ridh*er*] redh *E; B, E till.:* sik thædhan] at*er* *B* **4343—4345**. *Efter B, saknas i A* **4343**. th*er*] som *F; E till.:* h*er*, *F:* herræ leon] *B till.:* waræ; *saknas i C, E, F* **4345**. warto] *E till.:* ther hell] hielæ *F* sara] soar *E*

før æn the mundo thædhan fara.
Husbondin gik h*en*ne siælff ij geen,
han kalladhe rasklika a sin sween
ok badh han taka hænna hæst
ok gøma han som han ma bæst.
Han badh the io*m*frw stigha aff bak:
man skal idh*er* hær skipa alla mak,
om ij vilin ij nat hær bidha,
æll*er* sighin mik hwart ij vilin ridha.»
Th*en* jo*m*f*rv* swarade ho*num* th*er* till:
»Mith ærænde iach idh*er* sighiæ will:
jak far thæn h*er*ra nu at leta,
Leons riddar*e* mon han heta,
ok bidh*er* iak idh*er* for idhra æra,
ij sighin mik hwar han mon væra.»
»Th*et* weet mæn», tha sagdhe han,
»iak vil idh*er* visa thæn ædhla man;
vilin ij ey dwælias at th*et*ta sinnæ,

4346. *Efter F* (føræ the mwndæ dedæn faræ), *saknas i A, B* før — the] for enctæ *E* **4347.** h*en*ne siælff] *så B, E, F;* tha hænne *A* **4348.** rasklika] rasklik *B,* raskelige *E,* snarligh *F* a] *saknas i E* sin] jen *F* **4349.** ok — han] thw skalt *F* han] ha*n*num *E* **4350.** ok] *saknas i E, F* han (1)] ha*n*num *E, F, saknas i C* ma] ku*n*de *B, E, F* **4351—4352.** ha*n* fwldæ then jomfrw ap m*et* sægh / i wæræ wel komen gud och mægh *F; saknas i B, E* **4353.** om — ij (2)] Wille i thæn *E* ij nat hær] her j nat *F* **4354.** æll*er*] *A ensam till.:* ok mik] *saknas i F* vilin] skulle *E* **4355—4356.** *Efter B, saknas i A, E* **4356.** idh*er*] nw *F* **4357.** far] for *E,* farer *F* thæn h*er*ra] effther jen riddher *F* thæn] *saknas i C* nu] efft*er* *E, saknas i F* at] *saknas i C* **4358.** ther løyenss ridd*ere* nw mon hethæ *E* riddar*e*] ridd*er* *F* **4359.** ok — iak] jech bedher *F* for] foræ *E* idhra] allæ *F* **4360.** ij] *saknas i E, F* hwar] hwaræ *F* **4361—4362** *saknas i B* **4361.** Th*et*] jaa *F* tha] *saknas i F* **4362.** vil] *ä t* wil *(hand 2 över raden) i A* ædhla] *så E, F* (ædlæ, edlæ), sama *A* **4363.** vilin ij] wil thu *B, E*

tha maghin ij han ij qwæld at finnæ,
thy at han reedh hædhan nu ij stadh.» b xii r.
Tha vardh the io*m*frw ij hiærtadh gladh
och takkade ho*num* for sinæ gaffua:
»Nw wil iach idhært orloff hawa
och ridhæ efft*er* ho*num* hwat iak forma.»
»Th*et* rad*er* iach tik at thu gør swa.»
Hon stigh*er* tha th*er* a sin hæst
ok ridh*er* thædhan som hon ma mæst
a thæn vægh the viisto hænne a
ok loot ey aff før hon han sa.
Thæn sama tima hon han se fik,
tha mælte hon vidh*er* siælfua sik:
»H*erra* gudh m*edh* sina nadhæ
gifui thæn riddara th*et* til radha
th*et* han vili nu fylghia mik;

4364. tha — ij (1)] thu math *E* maghin ij] moghi *B* han] ha*nnum* *E, F* qwæld] affthen *E, F* at] æn *B* (at *C*), væl *E*, *saknas i F* **4365**. at] *saknas i E, F* hædhan nu] nw her hedhen *F* **4366**. vardh] var *E*, wortæ *F* ij hiærtadh] ga*n*tzæ *E* **4367—4370**. *Efter B*, *saknas i A* **4367—4368** *saknas även i E* **4367**. takkade] *så C, F;* kallade *B* **4369**. Skint tegh effther huat thu formoa *E* ridhæ] *ä fr* ridher *i B*, rider *C* effter] til *F* forma] maa *F* **4370**. jech rader edher ath i giøræ saa *F* **4371—4390** *saknas i E* **4371**. stigher] stegh *C*, stigdæ *F* tha ther] st*r*ax *B*, tagar *C*, tha *F* a] pa *B* (a *C*), *F* **4372**. ok] hon *B* ridher] renn*er* *B*, redh *F* thædhan] hæden *B* hon] *saknas i F* ma] mattæ *F* **4373**. a] at *F* the — a] for hindæ laa *F* **4374**. ok] hwn *F* før] for æn *C*, føræ *F* han] ha*num* *F* **4375**. Thæn — tima] j (*saknas i C*) the*nne* timæ *B*, ther *F* han] ha*num* *F* se] sea *B* (se *C*), ath see *F* **4376**. mælte] *ä t* sagdhe (*hand 2 över raden*) *i A*, sawdhæ *F* vidher] widh *B, F*, *medh C* **4377**. sina] sin *F* **4378**. thæn] the*nne* *B, F* riddara] riddher *F* **4379**. thet] ath *F* vili] wilde *B, F* nu] *saknas i F*

tha ær iak holpin sannelik;
hælder tapar iak mina stunde
ok mina mødho swa manga lunda
om han mik swa sara forsmar
— — — — — — — — — —.»
Hon ridh*er* skiotlika fram til han
ok helsar han th*et* bæsta hon kan:
»Wæl ær mik at iak hafu*er* idh*er* seet
th*er* iak hafu*er* swa længe æpt*er* leet.»
Thæn riddar*e* til the iomfrw sa
ok swaradhe hænne ok mælte swa:
»Gudh helse idh*er* nu ok allan tidha
ok løse idhar ang*er* ok idhra qwidhæ!»
»Gudh høre, h*err*a, idhra bøn
ok late mik th*er* a fanga røn;
m*edh* honu*m* maghin ij mæst at valda
om iak skal mina æro behalda.

4380. ær] bliwer *F* **4381—4383**. *Efter F* (helder taber jech mynæ stwndæ / och mynæ mødæ saa mange lwndhæ / om han mægh sa saræ for smor); *saknas i A, B (E)* **4385**. skiotlika] skiutlik *B,* raskeligh *F* han] ha*num F* **4386**. han] ha*num F* **4387**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A,* th*et C* **4388**. ther] then *F* swa] *saknas i B, F* **4389**. Thæn riddare] h*err*æ iwan *F* til] tha *B* sa] *efter ett struket* swa *(samma hand) i A* **4390**. ok (1)] han *B, F* ok (2) — swa] so*m* han bæst maa *F* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *B* **4391**. helse] hele *C* nu ok] io*mfrv B* tidha] timæ *B* **4392**. ok] iak *B, saknas i E* løse] løser *B* idhar] *saknas i C* anger] angest *F* ok (2)] *E till.:* soa idhra] *saknas i F* **4393**. høre h*err*a] hør h*er* ponnæ *E* **4394**. late] ladh *E* a] aff *E, F* fanga] finne *E* **4395**. næst gudh mowæ i th*et* woldhæ *F* maghin ij] moghi *B (C = A),* moa j *E* at] j *B, E* **4396**. mina] my*n E, F* æro] *C till.:* i behalda] halda *B*

Tha the ridhu saman tu,
tha saghdhe til hans the iomfru:
»Vilin ij mik høra ok ma th*et* væra,
iak hafu*er* eet maal fore idh*er* at kæra.
Dagh och nat tha haw*er* iak rent
sid*en* iach war efft*er* idh*er* se*n*t;
sighnadh vardhe the søta stund
th*er* mik ledde a idhra fund!
Een io*m*frw badhe høfwizk ok riik
hafu*er* mik nu hær sænt til thik.
Ædhle h*er*ra, thænkin idh*er*
ok gørin th*et* miin io*m*frw bidh*er*,
th*er* marghin dagh æpter idh*er* reedh
ow*er* bærgh ok dal swa langa leedh,
th*er* til hon lagdhis a sota sianga
ok var ey føør at ridha æll*er* ganga.
Tho vilde hon idh*er* thiæna gærna;

4397—4398. *Efter F* (ther the redhæ samel too / tha sawdhæ til ha*num* the*n* jomfrw godh); *saknas i A, B, E* **4399.** Vilin] Hærre ville *E* mik] *saknas i B* ok] *saknas i B (ej C)* **4400.** iak — maal] myn nødh tha wil jech *F* eet maal] lideth *E* maal] ma *C* fore] for *C, F* at] *saknas i B, F* **4401—4402.** *Efter B, saknas i A* **4401.** tha] *så C, F; saknas i B, E* **4402.** war] vordh *E,* wortæ *F* efft*er*] til *E, F* **4403—4404** *saknas i B, E* **4403.** vardhe] wæræ *F* søta] godhæ *F* **4404.** ledde] sendhæ hidh *F* **4405.** høfwizk] høwsk *F* **4406.** nu hær] h*er*ra *B, E,* heræ *F* **4407.** thænkin] j tencke m*et* *E,* betencker *F* **4409.** ther] *saknas i E* marghin] ma*n*gæn *B, E, F* dagh] *E till.:* hu*n* **4410.** ow*er*] *saknas i B* dal] dala *B* (daall *C*), *E, F* swa] och *B* langa] ma*n*ge *E,* langæ jen *F* **4411.** ther] Alt *E, saknas i F* a] j *B, E, F* sota] syge *F* sianga] sænga *A, B, F,* sengh *E* **4412.** ok — ey] war *(saknas i C)* hwarke*n* *B* at] *saknas B* **4413.** Tho — hon] hwn willæ doo *F* Tho] tha *C* vilde] vill *E*

thy viiste hon mik wt, sina eghna thærna,
hiit skiotlika a idhra nadhæ,
thy at hon hafu*er* fangith storan skadha.
Hænna goz ær hænne takith fra,
th*et* hon for gudh ok værldine a;
th*et* hafu*er* hænna syster giørt,
iak vænt*er*, ij hafuin th*et* ey førra hørt.
Vilin ij th*et* gøra fore hænna bøn
ok taka aff gudhi ok aff hænne løn,
væria hænna maal mædhan hon hafu*er* ræt
fore thøm th*et* vrankt hafu*er* aff hænne thræt?
Nu latin, h*er*ra, mik th*et* høra,
th*et* ij vilin swa væl gøra!
Lyst*er* ok idh*er* hæld*er* hafua mak
æn væria minna io*m*frw sak,
tha ær hon swikin aff thæn sama akt
th*er* hon før hørdhe aff idh*er* sakt.»

4414. hu*n* visde mek til eth*er* th*er* he*n*ne ene *ter*næ *E* wt] *saknas i B, F* sina] sin *B, F* thærna] fernæ *B (C = A)* **4415—4416** *saknas i E* **4415.** skiotlika] skiutlik *B, saknas i F* **4416.** storan] *saknas i B, F* **4417.** ær] ære *C* **4418.** th*et*] ther *F* for] fore *E* ok værldine] m*et* rættæ *F* værldine] w*er*lden *B, E* **4419.** hænna] *F till.:* eghen giørt] giort *A, B* **4420.** vænt*er*] troær th*et* *E* th*et*] *saknas i B, E* førra hørt] forathørt *C* **4421.** fore] for *B, F* **4422.** taka] tak*er* *B, F,* take*n* *C* gudhi] gud *E, F* ok — hænne] i hemerigi *F* aff (2)] *saknas i B, E* **4423—4430** *saknas i E* **4423—4424.** och for ed*er* ridderlig æræ / heffner th*e*n last hwn hawær ath kieræ *F* **4424.** fore] for *B* th*et*] ther *B* hafu*er*] hawa *B (C = A)* aff] a *C, saknas i B* **4425.** Nu — h*er*ra] h*er*ræ nw ladher *F* h*er*ra] *efter ett struket* mik *A; saknas i B* **4426.** th*et*] om *B (C = A), F* swa væl] swa *B,* for gutz skyld *F* **4427.** ok idh*er*] idh*er* *B,* edh*er* och *F* hafua] ath hawe *F* **4428.** æn i wil weriæ myn jomfrw saghe *F* **4429—4430** *saknas i B (E)* **4429.** sama] *saknas i F* **4430.** hw*n* hørdæ føræ aff edh sagt *F*

H*er*ra Iwan monde th*er* til swara: b xii v.
»Mik dugh*er* ey m*edh* mak at fara;
tharff hon mina thiænist vidh*er*,
tha vil iak gærna følghia idh*er*,
thy at han faar siældan loff til hofua
th*er* ydhelika vil hema sofua.
Iak vil hænne hiælpa hwath iak ma
for*e* hwar thæn man th*er* talar a,
om gudh giffu*er* mik th*er* lykko til;
thet sigher iak idher medh rættan skil.»
The io*m*frw vardh tha gladh ok fro
at hon hørdhe thæn riddara tala swo
och mælte til ha*n* blidelik tha:
»Th*et* løne idher gudh th*er* alt forma!»

Tha the hafdho længe talaz vidh*er*
tha komo the th*er* fram om sidh*er*
th*er* han eet riikt hws for*e* sik sa,

4431. H*er*ra] Hær *E* monde] *F till.:* hindæ **4432**. ey] *F till.:* længÿ m*edh* — at] m*edh* maka *B*, mak ath *C* fara] wara *B* (*C* = *A*), *F* **4433**. hon] the (thin *E*, edher *F*) jo*m*fr*v* *B*, *E*, *F* mina] mi*n* *B* (*C* = *A*), *E*, *F* thiænist] tienistæ *E*, *F* **4435**. at] *saknas i E* han] then *B*, *F* **4436**. ydhelika vil] a vil iek ydælige *E* ydhelika] itkelik *B*, ideligh *C*, *F* vil] *B till.:* ee **4437**. vil hænne] he*n*ne wil *B* (*C* = *A*) **4438**. fore] for *B*, *E*, *F* hwar — ther] allæ the hindhæ *F* a] pa *B*, wpa *C* **4439**. *Så B*, *F*, *saknas i A*, *E* **4440**. *Efter F* (th*et* seÿer jech edher m*et* rætæ skiel); *saknas i A*, *B*, *E* **4441**. vardh] war *B*, *E*, wortæ *F* **4442**. at] *ä t* thet *(hand 2) i A*, *saknas i E*, *F* thæn riddara] ha*n* *B*, then ridder *F* **4443—4444**. *Så B*, *saknas i A* **4443**. mælte] talet *F* ha*n*] ha*nnum* *E*, *F* blidelik] blidlig *C*, blidelige *E* **4444**. Th*et*] Ther *C* ther alt] som bæst *F* **4445**. Tha] tag*er* *C*, [t]her *F* talaz] talz *C*, talet *F* **4446**. tha] the *B* komo] kam *F* the] *saknas i B*, *E* ther] *saknas i F* **4447**. til jet rigth hws for them laa *F* fore] for *B*

Pinande borgh, th*et* kallath var swa.
Thet lidher nu fast at daxins tidha,
the varo ey længer før at ridha.
Tha mælte the a husith æru:
»Illa ward*er* thu komin hære;
han sagdhe thik ena kranka aliit
th*er* thik til h*er*bærghe viiste hiit;
mædhan thu æst komin hiit til vaar,
sorgh ok angær thu hær faar,
om thu hafu*er* thik ey rasklika bort
hædhan fra var adhil port.»
He*r*ra Iwan swarar for*e* vtan gaman:
»Nu vardhe idh*er* ve ræt allom saman,

4448. Pinande] pyne *E* th*et*] ma*n* *E* kallath var] kallad*is* *B,* kaller *E,* hiedhæ *F* **4449—4450**. *Efter F, E* (th*et* war tha langt a dagszens thidæ / the ware eÿ lenger før ath ridhæ *F,* th*et* vort fræm om daxe*n*s tidæ / the voræ ey føræ lenger at ridæ *E*); *saknas i A, B* **4451—4452**. *Se Stud. 3: 80 f.* **4451**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sawdhe *F* æru] *så F* (æræ), vara *A, B, E; härefter tillägga A, B, E en vers:* tha (Tag*er* *C*) the he*r*ra iwan sagho (sagho he*r*ra [h*er* *E*] iwan *B, E*) fara **4452**. ward*er*] *så B, E, F;* vardh *A* hære] *så E, F* (hæræ, heræ); hær *A, B* (hær *ä fr* hære *C*); *härefter till. A, B, E en vers:* ok diæfwlin siælfu*er* (*ä t* siælfu*m*, *troligen hand 2*) komin nær *A,* thy diæffwlen siælffu*er* sit*er* nær *B* (Thy at, siælff ther *C*), Och deffuelle*n* selffu*er* stor tu nær *E* **4453—4454** *saknas i B* **4453**. Ha*n* sende tek til krancke*n* lith *E,* then gaff thik jen krank a lidh *F* **4454**. h*er*bærghe] hærbergx *E,* herberigh *F* **4455**. hiit] heræ *F, saknas i B* **4456**. sorgh] Bode sorgh *E* angær] drøffuilsse *B (C=A),* angest *E* hær] heræ *F* **4457**. hafu*er* thik] ridher *F* hafu*er*] hæffu*er* *B (C = A)* rasklika] rasklik *B,* skøt hæde*n* *E,* raskeligh *F* **4459**. He*r*ra] Hær *E* swarar] swa*r*ade *C, E, F; B, F till.:* them, *E:* tha fore] for *B, saknas i E, F* vtan] *A ensam till.:* alt **4460**. Nu — ræt] gud wordæ edher wredhæ *F* Nu — idher] Ether vorder *E*

ma*n* ma th*et* wæl a idh*er* fi*n*na
j ærin alle ouise h*er* inne.
Nær brøt iach th*et* wid nokor idhær
th*et* thu swa illa for*e* mik bidh*er*?»
»Ridh*er* thu thik ey hædhan braat,
thu find*er* th*et* for*e* annar naat,
ok komb*er* thu a husith fram,
th*et* skal thu røna, thu faar th*er* skam.»
H*err*a Iwan vilde ey ridha bort;
han rænde tha for thera port
ok øpte fast at th*et* sama sin,
badh sik genast lata in:
»Hwath th*et* mik vardh*er* til skadha ælla froma,
iak vil hær in, om iak ma koma.»
Thæn kwre øpte a sin tinnæ:
»Donde man, huath vilt thu hær innæ?
Tholikt ær myky*n* iæmbirs nødh,
th*et* thu vil skynda til thin dødh;

4461—4462. *Efter B, saknas i A, E* **4461.** fi*n*na] kindhæ *F* **4462.** j] ath i *F* alle] *så C, F; saknas i B* ouise] o høuitzske *C,* vndæ *F* her] here *F* **4463.** *Så B, E* (th*et* *saknas*), *F* (aff ed*er*); naar brøt iak nakath vidh idher *A* **4464.** th*et*] hwi *B,* ther *E,* ath *F* thu] j *B, F* for*e*] for *B, F* **4465.** thu — ey] ey thu nw *B,* ey nw thu *E,* thw eÿ *F* **4466.** thu — for*e*] tha finner thu th*et* før *E* finder — fore] far th*et* witæ (gelda *C*) *B* **4467.** ok] *saknas i F* a] aff *C,* j *E, F* **4468.** ther] *så B, E, F;* hær *A* **4469.** H*err*a] her *E* **4470.** tha] st*rax* *B,* tag*er* *C, E* for] for*e* *E* **4471** *saknas i F* at] *saknas i E* th*et*] th*etta* *B* (*C* = *A*) **4472.** badh] och b. *E* genast] genstæn *B, F,* genisten *E; A ensam till.:* ther **4473—4474** *saknas i B* **4473.** mik vardh*er*] vorder mek *E, F* ælla] *synes ä t* æller *(hand 2?) i A* **4474.** hær] heræ *F* ma] kan *E, F* **4475.** Thæn kwre] Kwren *E* a] appa *F* sin] the *C, F* **4476.** Donde] Dwgande *C,* Goder *E, F* hær] heræ *F* **4477.** Tholikt] Slikt *B, E,* th*et* *F* myky*n*] *så B,* mykith *A, E,* stor *F* iæmbirs] iæmber *C* **4478.** th*et*] *saknas i E, F* vil] *B, E till.:* tik, *F:* sa skynda] *F till.:* thik

thu faar hær last ok ængin æra,
thy matte thu hæld*er* for vtan væra.»
H*er*ra Iwan taladhe til th*er*a æn:
»Hwi latin ij swa, hine salughe mæn?
Hwat haffue i mik til saka giffuæ?
Hwi wilin j mik til last*er* d*ri*ffuæ?
Swa manga land som iak hafu*er* leet,
swa oføgho folk hafu*er* iak ey seet
som mik thykk*er* nu vara hæræ;
th*et* thør iak om gudh væl swæria.»
Tha h*er*ra Iwan hafdhe talath swa
een f*r*v monde moot honu*m* ga;
hon var een gamul høwizk q*ui*nnæ; b xiii r.
hon helsadhe han m*edh* vit ok sinnæ:
»Ij thorfwin ey, h*er*ra, vardha vreedh
ælla mødha idh*er* nakra leedh;
sannelika iak th*et* sighia vil,

4479—4480 *saknas i B* **4479.** thu — hær] heræ fonger thu *F* **4480.** thy matte] *så E, F* (thi matte, thÿ mattæ); thæs mat *A* for vtan] vtæ *E, F* væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **4481.** He*rr*a] Hær *E* thera] thom *E, F* **4482.** hine] hin *C*, j *E, F* salughe] salge *B (C = A)* **4483—4484.** *Efter B, saknas i A, E* haffue i] *så C, F,* haffui *B* saka] sag at *F* **4484.** til last*er*] bort fra eder *F* **4485.** manga] langt *C* land] *så F* (landhæ), lund *E: saknas i A, B* som] *saknas i F* leet] hørt *E* **4486.** oføgho] vhøueske *E, F* ey] icke *E* **4487—4488** *saknas i B, E* **4487.** nu] *saknas i F* **4489.** Tha] Tager *C*, Ther *E, F* he*rr*a Iwan] han *F* he*rr*a] h*er* *C, E* **4490.** frv] *så B* (*ä fr* iomffrv *i C*), fruge *E, F;* iomfrw *A* moot] imod *E* ga] gonge *F* **4491.** gamul høwizk] høwsk gamel *F* **4492.** hon] och *F* han] ha*nn*u*m* *E, F* vit ok] blide *E* vit] twct *F* **4493.** thorfwin] tørff *F* herra vardha] hær væræ *E* **4494.** mødha idher] ether mødæ *E* **4495.** sannelika] sannerlik *B (C = A), F*

huath the hafua idh*er* hær talath til,
th*et* ær ey for vtan skæl;
the vnna idh*er* alle saman væl
ok varadho idh*er* vidh ij th*et*ta sin,
at ij skuldin ey ij husith in,
thy at gørin ij th*et*, iak sigh*er* swo,
th*et* angrar idh*er* a mina tro.
The thordho ey annar lu*n*d vara idh*er* vidh*er*
æn m*edh* ondu*m* ordhu*m* vntfanga idh*er*;
th*et* ær th*er*a sidh at gøra swa,
m*edh* ondu*m* ordhu*m* mæn vntfa,
thy at the vildo th*et* nødhughe se
th*et* nakar skulde hær fanga ve.
Æn vi hær vtan fore bo,
os ær vidh lifuit forbudhit swo,
at aldrigh ær th*et* swa donde man
th*et* vi thoru*m* h*er*bærgha han,
vtan vi vitom hwadhan han æræ;
ney sa*n*nelika, th*et* ma ey væræ.

4496—4498 *saknas i E* **4496**. hær] *saknas i B, F* **4499—4504** *saknas i B* **4499**. ok] the *E* varadho] wardhæ *F* vidh] nw *F*, *saknas i E* ij] ath *E, F* **4500**. at] *ä t* thet *(hand 2) i A*, th*et* *F* **4501—4502** *saknas i E (B)* **4501**. thy at] *saknas i F* sigher] *F till.:* edher **4503**. lu*n*d] lwndhæ *F* vidher] *saknas i E* **4504**. ondu*m*] *saknas i F* ordhu*m*] ordh *E, F* vntfanga] vndfinge the *E* **4506**. ondu*m*] sligh *F* ordhu*m*] ordh alle *E, F* mæn] man *B*, *saknas i F* **4507**. at] *saknas i E* th*et*] *saknas i E* nødhughe] nødug *C*, nødugt *E* **4508**. th*et*] at *B, E, F* nakar] *B, E till.:* ma*n* hær] ther *F* fanga] skee *E* **4509—4510**. *Efter F* (æn wi heræ vdhen foræ boo / oss ær widh liw*et* for bodh*et* saa); Th*et* vidhæ vy h*er* forebo / oss vether liiff oc bodeth soa *E; verserna saknas i A, B* **4511**. at] *så E, F*, ok *A*, *saknas i B* donde] dogande *C*, gode*n* *E, F; A till. (hand 2 över raden):* en **4512**. thoru*m* herbærgha] herb*er*gæ thoru*m* (torffuo*m* *C*) *B, E* thoru*m*] tørff *F* **4513—4514** *saknas i B, E* **4513**. vitom] kienæ *F* æræ] ær *F* **4514**. sa*n*nelika sa*n*neligh *F*

Nu hafu*er* iak sakt sidue*n*io vaar
ok huru hær a husith staar.
Iak vil idh*er* ey mena in at ridha,
tho radh*er* iak idh*er* hæld*er* vte bidhæ.»
H*er*ra Iwan swaradhe hænne tha:
»Th*et* ær nu natta time op a;
om at iach ridh*er* hæd*e*n brat,
hwar skulde iach tha liggiæ j nat?»
The frugha swaradhe honu*m* th*er* til:
»Gør nu som thu siælu*er* vil!
Komb*er* thu hædhan for vtan skadhæ,
thu thakka thæs gudhi ok ha*n*s signadha nadhæ!
Gudh læti mik æn the glædhi ske,
iak matte idh*er* æn lifuandis se!»
»Gudh løne idh*er* godhwilin, frw,
ij allan tima ok swa nu!
Tho sigh*er* mik min hugh*er* swa,

4515. iak] *F till.:* edher sidue*n*io] *så B,* sidhvanio *A,* sitwone *E, F* **4516**. ok] *saknas i B, E, F* huru] *B, E, F till.:* th*et* hær] here *F, saknas i B* **4517**. idh*er*] tik *C* mena] for menæ *F; E till.:* her at] *så B, E, F;* a husith *A* **4518**. tho] th*et E* hælder] *saknas i B* vte] *C, F till.:* at bidhæ] *så B, F;* blifua *A, E* **4519**. H*er*ra] h*er C, E* **4520**. natta time] noget at tencke *E* op a] pa *B (C = A),* aa *F* **4521—4522**. *Så B, saknas i A* **4521**. om at] Æn th*et E,* æn doo *F* om] Tha *C* ridher hæden] hæden ridær *E* **4522**. hwar] hwaræ *F* skulde] skal *E, F* **4523**. frugha] j*omfrv B* ther] *saknas i F* **4524**. nu] *B till.:* swa, *C:* tha som — siælu*er*] selffu*er* huore thu *E* **4525**. thu — for] i thedæn *F* **4526**. tha maa i gudh tackæ bodhæ *F* thu] *saknas i E* thakka] thakke *B* thæs] th*et B, saknas i E* gudhi] gud *B, E* signadha] *saknas i B (C = A)* **4527—4530** *saknas i B* **4527**. æn] *saknas i E* glædhi] lyckæ *F* **4528**. æn lifuandis] lewindis affther *F* **4529—4534** *saknas i E* **4529**. godhwilin frw] then dygd frwe *F* **4530**. ij — tima] allæ thidhæ *F* **4531**. mi*n* hugher sigher mik thok swa *B,* mÿ*n* how bywdher mægh tha saa *F*

at iak th*et* ekke lata ma,
iak skal hær nu ændelika in
ok vagha mit liiff at thetta sin.»
»Gudh late idh*er*, h*err*a, fara wæl!»
Ha*n* swarade h*en*ne: »Liff hel och sæll!»
Han ridh*er* thaghar genast bort
fram for*e* thera adhil port,
hans leon alt m*edh* honu*m* gik
ok swa the io*m*frw, th*et* sigh*er* iak thik.
Han kalladhe a thæn portanæræ
ok swa a hans kompana fleræ:
»Læt op portin skøt for mik,
iak vil hær in ræt ændelik!»
Tha swarade ho*num* th*e*n portenær*e*:
»Hwat skal iach idh*er* sighiæ mer*e*!
Skynt tik hæd*en* om thu wilt!
Thu far h*er* enkte wta*n* ilt.»

4532. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A, saknas i B* th*et*] *så B, F; saknas i A* **4533**. iak — nu] hæræ skal jech *F* ændelika] endelik *B, F (C = A)* **4534**. ok] ath *F* at] i *F* thetta] *B till.:* sa*m*ma **4535—4536**. *Så B, saknas i A* **4535**. Gudh ether vel fare h*err*æ *E* **4536**. h*en*ne] *saknas i F* **4537**. [n]w redh h*err*æ ywan thede*n* bort *F* Han] och *B, E* ridher — genast] taghen geniste*n* riden *E* thaghar] st*r*ax *B (C = A)* genast] genstan *B* **4538**. fram] och kam *F* fore] for *C, F* thera] then *E* **4540**. swa] *saknas i F* thik] *saknas i F* **4541—4542**. han klapedæ a porthen m*et* fingere sin / och badh then portenær ladhæ sæg jndh *F* **4541**. kalladhe] kaller *E* portenæræ] portanær *C,* porteneer *E* **4542**. oc soa hans andre flere ko*m*pane *E* swa] *saknas i B* **4543**. llat nw porte*n* vp fore mek *E* op — skøt] skyt porten opp (wp portin *C*) *B* **4544**. hær] heræ *F* ræt ændelik] th*et* seyer jech thik *F* **4545—4548**. *Så B, saknas i A* **4545**. swarade] *C till. över raden:* te portenære] portanær *C, F,* portener *E* **4546**. skal] *saknas i F* mere] mer *E, F* **4547**. Skynt] Skinde *E* om — wilt] th*et* snarestæ thu kant *F* **4548**. heller thu setter heræ thit liff til panth *F* her] *saknas i E*

Herra Iwan swaradhe honum ther til:
»Mit lif iak hære vagha vil.»

The loto nidher the vindebro:
»Riidh nu in om thu vil swo,
mædhan thu swa mykith ther æpter stær,
ok akta thet siælfuer sidhan huru thet gær!»
Han reedh genast in om thøm alla
ok aktar ey huath the han kalla.
Eet mykith hws vardh han tha var b xiii v.
mit ij husith hwar thet staar;
ther vtan fore var een digher slæta
— han viste ey huath slikt hafdhe sæta —;
ther om tha gik eet hakil værk,
badhe høght, dighirt ok stark.
Ther var ij thæn gardhin inne

4549—4550. *Efter F* (herræ ywan swaredæ hanum ther til / myth liff jech heræ wowæ wil); *saknas i A, B, E* **4551—4552** *saknas i B* **4551.** loto] lawdæ *F*; *E till.*: tha, *F*: sidhen **4552.** Riidh] Rider *E* **4553.** swa — æpter] ther æpter swa mykit *C* ther] *så B, F*, hær *A*, *saknas i E* stær] *haken på æ delvis utplånad i A*; troær *E*, trar *F* **4554.** ok] thu *B*, *saknas i E* akta] see *F* thet] *saknas i B, F* siælfuer] *saknas i F* sidhan] *saknas i B, E* thet] *F till.*: thik gær] *haken på æ delvis utplånad i A* **4555.** genast] strax *B*, tagar *C*, ther *E*, tha *F* om] til *E* **4556.** ok aktar] han wrder *E* han] hannum *E*, *saknas i F* **4557.** mykith] stort *B (C = A)*, *E*, *F* vardh] vor *E*, wortæ *F* tha] ther *E, F*, *saknas i B* **4558.** ij] a *F* husith] burgen *E*, wolden *F* hwar] hwaræ *F* thet] ther *C* **4559.** Fforæ thet huss ther var en slætæ *E* fore] *saknas i F* var] ær *F*, *saknas i B* digher] stor *B (C = A)*, *F* **4560.** slikt] thet *E* hafdhe] *E, F till.*: at **4561.** tha] *saknas i B, F* gik] goor *F* hakil] hakul *B*, hagull *C* **4562.** thet war boddæ høwt och stærk *F* dighirt] stort *B (C = A)*, dybt *E* stark] starkt *B*, stærkt *C* **4563.** thæn] *saknas i E* gardhin inne] gordh jennæ *F*

thry hu*n*dhradha møør ok stolta q*ui*nnæ;
the spu*n*no gul ok vafuo ladh;
ængin th*e*ra var tho gladh,
the mondo alla syrghiande væra
aff thæn harm the hafdho at bæra.
Badhe pæl ok baallakinna,
the rikasta th*er* man ma finna,
aldra handa dyr*e* thing
la th*er* alla væghna om kring,
ther ma aff gul ok silke gøra;
thet maghin i hær i bokinne høra.
The arma frughur th*er* sata,
swa ømkelika varo th*e*ra lata,
ængin th*e*ra var swa riik,
th*er* helan kiortil hafdhe a sik,
kind*er* swanga ok halsa myo,
manga sa man ganga swo;

4564. hu*n*dhradha] hu*n*dradh *B (C = A),* twsindh *F* stolta] *saknas i B* **4565—4566** *saknas i B* **4565.** vafuo] volde *E,* weweth *F* **4566.** th*e*ra] aff th*o*m *E, F* var tho] tha ther var *E* **4568.** harm] nødh *F* at bæra] thæræ *B, F,* bæ*ra C* **4569.** Badhe] *saknas i B, E, F* pæl] blialdh *F* ok] *E till.:* kosteligh baallakinna] baldakin a *B*, balda kinna *C* **4570.** the] th*et F* rikasta] beste *E* th*er*] *saknas i B, F* ma] motte *E* **4571.** aldra] och allæ *F* handa dyr*e*] hadde costeligh *E* **4573—4574.** *Efter E, F* (ther ma*n* aff gull oc silkæ gøræ / th*et* mugæ j h*er* [som i ma heræ *F*] j boghen høræ); *saknas i A, B; se Stud. 3: 83 f.* **4575—4576** *i motsatt ordning i B* **4575.** frughur] frvr *B (C = A); A, E till.:* som **4576.** ømkelika] ɔmkelik *B, E, F* varo] var *E, F,* ær *B;* monde *A* th*e*ra] *så B, E, F;* the *A* lata] lætæ *B* **4577.** th*e*ra] aff them *F* **4578.** th*er*] at *B, E,* jen *F* helan] hiel *F* a] om *E* **4579—4582** *saknas i B,* **4579—4580** *saknas i E* **4579.** halsa] halsen *F,* halla *A (jfr Stud. 3: 84)* myo] smalæ *F* **4580.** sa mwndhe the ther gongæ allæ *F*

thera færgha var badhe gul ok bleek,
thet var aff hunger ok ey aff leek;
a thera klædhe var mang een boot,
fra thera hals. ok til thera foot
æ huar annar klwt nær annan sat.
Herra Iwan gaz ther illa at:
»Slikt ær sorgh ok dighir oæra,
thæssa frughur skulu swa thwingadha væra.»
Ther næst toko the alla at grata
ok swa ømkelika at lata;
the slogho thera hofwdh alla nidher
ok gafwos alla ther illa vidher,
thet var sorgh at se ther a,
a thæn iæmber the hafdho tha.
Tha han hafdhe længe hørt a thera graat
ok thera swa ømkelika laat,
han vænde sik a een annan leedh
ok genast ater til portin reedh.

4581. færgha] farigh *F* gul] gullæ *F* **4583.** a] Af *E* var] *saknas i E; B till.:* swa **4585.** æ] *saknas B, F* annar] then *C*, en *E, saknas i B, F* klwt] kluter *B (C = A)* nær] hos *B*, veth *E*, wedh then *F* **4586.** Herra] her *C, E* gaz] gadeth *E*, gaws *F* ther] *över ett struket* til *i A (samma hand)* **4587—4596** *saknas i B* **4587—4588** *saknas i E* **4587.** sorgh] nødh *F* dighir] stoor *F* oæra] *så F* (v æræ); sara *A* **4588.** thæssa] at *F* skulu] skal *F* thwingadha] twanghen *F* væra] vara *A* **4589.** Ther — the] the frwer begyndhæ *F* grata] græde *E, F* **4590.** ømkelika] ynkeligh *F* **4591—4594** *saknas i E (B)* **4591.** the] och *F* thera — alla] allæ thieris howet *F* **4592.** ok] the *F* alla ther] ther sa *F* **4593.** thet] ath ther *F* var] *så F* (war), ær *A* sorgh] ønk *F* **4594.** a] aff *F* **4595.** Tha] Ther *E, F* a] *saknas i E, F* **4596.** swa] horde *E, saknas i F* **4597.** een] *saknas i B* **4598.** genast] genstæn *B, F*, genisten *E* ater] tha *B, F*

Thæn portanær*e* moot honu*m* gik,
swa vnd*e*rlika han til ordha fik:
»Thik dugh*er* ey nu bort at fara,
thu skal, kompan, hær inne vara.
Th*et* veet iak a mina san,
thu giørdhe som een hemsk*er* man,
at thu loot thik th*er* at langa
th*er* thu ku*n*ne ænga æro aff fanga
vtan skam ok skadha badhe;
thu vilde tha ey lydha radhe,
tha iak badh thik hædhan ridha,
nu skalt thu hær inne bidha.»
»Min kære vin, hwi talar thu slikt?
Mik thykk*er* th*et* vara ængo liikt.
Iak thænkte th*er* æn aldrigh a
at iak skulde hædhan fara swa.
Iak spør thik andra handa saka, b xiiii r.

4599. portanære] portenær *B, E, F* moot] tha til *F* **4600**. vnd*e*rlika] ond*e*rlik *B, E, F* han] *F till.:* tha ordha] ordz *E, F* **4601—4602**. thu matte hæræ ey deden faræ / thu skalt alt nw hæræ j*n*næ wæræ *F* **4601**. bort] læng*er* bor *C* **4602**. thu — kompan] kompan thu skalt *B, E* **4603—4604** *saknas i E* **4603**. veet iak] wil jech seye thik *F* mina] myn *F* **4604**. giørdhe] komber *C* hemsk*er*] galn *F* **4605**. at (1)] *ä t* th*et (hand 2) i A*; tha *B, saknas i E* loot] lost *B* thik] *E till.:* nw at (2)] efft*er* *B, E, F,* til *C* **4606**. ku*n*ne] kant *E* **4607**. thu — tha] tha wilde thu *B* tha] *saknas i E, F* ey] *F till.:* føræ lydha] *B till.:* at, *E:* voræ, *F:* mÿn **4609—4610**. *Efter F* (tha jech badh thik hedhen ridæ / nw skal thu hæræ j*n*næ bidhæ); *saknas i A, B, E* **4611—4614** *saknas i E* **4611**. talar thu] talen j *B* **4612**. ængo liikt] wnd*e*rligt *C, F* **4613—4614** *saknas i B (E)* **4614**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A* skulde] willæ *F* **4615**. Iak] kompa*n* jech *E* thik] *F till.:* ath andra] allæ *B (C = A)* handa] *saknas i E, F*

the mit hiærta monu gøra omaka:
hwadhan æru thæssa q*ui*nna,
the hær th*e*tta gullith spinna
ok aff hu*n*g*er* æru pinadha swa
at the æru næplika føra at ga?»
»Th*et* veet væl gudh, th*et* swær iak thik,
thu faar th*et* aldrigh vita aff mik,
ok leta thik een annan man
th*er* thik th*et* æwintyr sighia kan.»
»Mik thykk*er*, iach haw*er* ey a*n*nat til,
swa fra*m*pt om iach th*et* witæ wil.»
Han reedh til gardhin nu som før
ok vardh tha var een litin dør;
han steegh aff bak ok bant sin hæst
vidh*er* gardhin som han ku*n*ne bæst,
och sidhan in for*e* the frughor gik;
m*edh* blidhom ordhu*m* han thøm vntfik:

4616. the] th*er* *E, F* mit hiærta] my*n*e hærie *E* monu] *så B,* mon *A, C; saknas i E, F* gøra] giør *F* **4617**. hwadhan æru] hwæm ær *F; A ensam till.:* kompna thæssa] *F till.:* selligæ **4618**. th*et* ther so*m* gullet spi*n*ne innæ *E,* ther heræ giøræ gulleth jndhæ *F* the] ther *C* th*e*tta] swa *B* **4619—4620** *saknas i B* **4619**. æru] ær *F* pinadha] pintæ *E,* thwongeth *F* **4620**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* æru] ær *F* næplika] neppelige *E,* næppæligh *F* føra] før *F* **4621**. væl] *saknas i E* swær] swarar *B (C = A), E,* seyer *F* thik] till *E* **4622**. thu — th*et*] Th*et* for thu *E* faar] fongh*er* *F* aldrigh] *E, F till.:* at **4623**. ok] *saknas i E, F* leta thik] spøræ th*et* aff *F* thik] *E till.:* nw een] *C till.:* ma*n* **4624**. thik] *saknas i C* **4625—4626**. *Så B, saknas i A, E* **4625**. Mik thykk*er*] jech findh*er* *F* **4626**. om] som *F* wil] til *C* **4628**. ok] han *E* vardh] vor *E,* wortæ *F* **4629**. bak] *saknas i F* **4630**. vidh*er* gardhin] wedh then gordh *F* **4631**. och] *så B, E, F;* han *A* in] *saknas i B* for*e*] for *B, F* the] *saknas i F* frughor] fr*v*r *B* **4632**. m*et* dytelighet the ha*n*nu*m* vnt fik *E* ordhu*m*] ordh *F*

»Gudh helse idh*er* badhe gambla ok vnga,
løse idhan ang*er* ok swa idh*er* thu*n*ga,
vænde idh*er* sorgh aff thænna vadhæ
idh*er* til glædhi m*edh* sina nadhe!»
Tha swaradhe honu*m* een gamul frugha:
»Gudh høre idhra bøn ok late hona dugha!
Mik thykker ij ærin swa kompne hæræ
th*et* ij vilin vita hwa vi æræ;
th*et* skulu*m* vi ey løna for thik,
mædhan thu os helsar swa inn*er*lik.»
»Th*et* vilde iak storlika giærna forstanda,
huru idh*er* kom thæsse nødh til handa.»
»Th*et* var een konu*n*g badhe riik ok kaat
— ena stu*n*d foor honu*m* ful væl aat —
ow*er* th*et* land th*er* vi aff æra.
Han vilde siællan hema væra,
til torney ok diwst var han een man,
mang land tha søkte han

4633. idher] *A ensam till.:* alla **4634.** løse] han løsse *F* swa] *saknas i F* idher] *till. över raden (hand 2) i A,* ider *B, E, F* thunga] qwide *E,* thwange *F* **4635—4636.** och skiliæ edher wedh sorigh och wodæ / th*et* giør gudh m*et* sin nodhæ *F; saknas i B* **4636.** idher] *E till.:* allæ sina] sin *E* **4637.** swaradhe honu*m*] swar*a C* frugha] frva *B (C = A)* **4638.** bøn] *saknas i E* late] ladh *F* **4639.** swa] ther for *F* kompne] kende *E, saknas i B* **4640.** th*et* ij] Ati *E, F* vilin] vell *E* **4641—4642** *saknas i B* **4641.** skulu*m* vi] vy skullæ *E* for] fore *E* **4642.** os helsar] helsser oss *E* innerlik] mÿ*n*nelig*h* *F* **4643.** storlika] storlik *B, saknas i E, F* **4644.** idher — nødh] the*n*næ nødh kam edher *F* **4645.** konu*n*g] *över ett struket* riddare *(samma hand) i A* badhe] *saknas i E, F* **4646.** ena] en *B, E, F* foor] fors *F* ful] *till. över raden (hand 2) i A, saknas i E* **4647—4648** *saknas i E; verserna i motsatt ordning i F* **4647.** ower th*et*] i sith *F* ther] som *F, saknas i B* **4650.** mang] ok mang *A,* margh *B* (. . ga *C*), ma*n*ge *E, F* land] landhæ *F* søkte] sattæ *E*

æwintyr at finnæ.
Tha kom han ena sinnæ
ij thænna kastella farande hæræ –
th*et* maghom vi alla saara kæra;
for*e* ha*n*s hemsko ok hægo*m*ma saka
tholom vi hær pino ok digh*er* omaka.
Mik rædhis th*et*, h*er*ra, th*et* mon swa ga,
thu mon thin deel ok hær aff fa
ok vardh*er* thu ha*n*s hemsko nu at gialda,
tho at thu matte th*er* ij ænkte valda,
vtan gudh m*edh* sina nadhæ
frælse idh*er* aff sorgh ok vadha.
Th*et* var tho som iak sagdhe idh*er*,
han kom om siidh*er* tho hær nidh*er*.
The ow*er* thetta hws hafua at radha

4651. æwintyr] effth*er* ewintyr *F* at] tha vilde ha*n* *E* **4652**. ena sinnæ] fare*n*dæ ensy*n*næ *E* ena] at en*na* (eno *C*) *B,* jeth *F* **4653**. j th*ett*æ sorghæ huss tha ko*m* ha*n* hær*e* *E* ij] til *F* kastella] kastæll *B,* borigh *F* **4654**. maghom] ma *F* saara] sama*n* *B, E* **4655—4656**. for hans howmodh och hiemskæ sagh / ther for lidhæ wi myghet vmagh *F; saknas i B* **4655**. Alt foræ hans dorscaps saghæ *E* fore] at *(ä t* th*et, hand 2)* fore *A (jfr E, F)* **4656**. hær] *saknas i E* digher] stoor *E* **4657—4658**. jech redis thet skal æn nw sa gangæ / jen diels skal i ther røn aff fangæ *F* **4657**. rædhis] rædz *B* *(C = A)* th*et* (1)] *saknas i B, E* **4658**. ok] *saknas i B* hær] ther *C, E* **4659**. ok — thu] och ward*er* (wædh*er* *C*) *B,* Thu vorder *E,* i wordher *F* hemsko] dorscap *E,* howmodh *F* gialda] giælda *A, B* **4660**. tho] thi *E* thu matte] i kwndhæ *F* ther] th*et* *E* ij ænkte] enkte i *B, E,* eÿ i *F* **4661—4662** *saknas i B* **4661**. sina] sin *E; A till.:* stora *(saknas i E, F)* **4662**. sorgh ok] the*n*næ *F* **4663—4666** *saknas i E* **4663**. Th*et* — tho] *saknas i F* var] ward*er* *B* iak] *F till.:* føræ sagdhe] sig*er* *B* **4664**. at the ko*m*ma her om sidher nidher *B,* ath han haræ kam indh om sidher *F* **4665**. The] ther *C* ower] *saknas i F* at] *saknas i B*

æru twe diæfwls syner badhæ.
Hwa ma slikt ominne mona:
thæn annar var fødder aff een kona
æn annar thera aff eet faar, b xiiii v.
thet sigher iak idher ræt oppinbaar.
Tha han hafdhe lighath hær ena nat
tha kom han ey andra lund ther at
æn stridha en a moote thøm badhæ
hæller gifua sik fangin til thera nadhe.
Thæn vnge konung ok herra var
han var ey fulla tiwghu aar,
han var ey før at mote thøm stridha,
han matte sik gifua ij thæn sama ridha
ok ij thera minne at blifua,
swa framt om han vilde lifua.
Han thingadhe hær fore lifuith swa,

4666. æru] thet ær *F* diæfwls] diewelæ *F* **4667.** slikt] telligh *E* ominne] vquæmelig *E*, vnder *F* mona] mÿndæ *F* **4668.** thæn — var] anner æn *E* annar] ene *C*, *F* fødder] fødh *F* kona] qwinne *F* **4669.** æn] then *C*, och then *F*, *saknas i E* thera] *saknas i F* **4670.** idher] tegh *E* ræt] her *B*, *E*, *saknas i F* oppinbaar] opinbara *C* **4671.** Tha] Ther *E*, *F* han] then kong *E* lighath hær] ther ligat *B* ena] en *E*, *F* **4672.** om morigen han eÿ deden mattæ *F* han] hannum *E* andra — ther] annars *B*, annerledh *E* **4673.** æn — en] føræ han hawdhæ jenæ stridh *F* en] *så B (jfr F), saknas i A, E* a] i *F*, *saknas i C* moote] mot *B*, *E*, *F* **4674.** gifua — fangin] sigh fangen giue *E* til] a *B*, *F*, i *E* **4675.** ok] som then *E* herra] *så B, E, F;* hær *A* **4676.** fulla] ful *E* **4677.** han var] thÿ war han *F* at — thøm] mot (medh *B*) them at *B*, *C*, *E*, *F* **4678.** thi skulde han sigh fangen giffue *E* ridha] tida *C*, *F* **4679.** ij] effther *F* at] ændelig *E*, *saknas i B* **4680.** om] *så B*, som *E*, *F*; *saknas i A* han] *A till. över raden (hand 2):* som vilde] wil *C*, skulde ther *E* **4681.** Han thingadhe] the tiwngade *C* hær] honum *C*, ther *E*, fast *F* fore] for *B*, *F* swa] tha *F*

th*et* han skulde hwariom th*e*ra fa
halft annath hu*n*dradha mør;
thaghar nakar th*e*ra dør,
swa manga skal han sænda hæræ,
at the skulu ække færre væra.
Æ mædhan thæsse diæfla lifua
tha skal han th*e*nna skat wtgifua,
th*er* til gudh vil gøra swa væl
th*et* nakar slaar thøm badha ij hæl;
tha æru vi løsa aff th*e*nnæ qwidha
ok maghom vi sidhan m*edh* nadh*er* blifua.
Vi vitom th*et* tho m*edh* rættan skil
at thæn man hittis ække til
th*er* thøm ma een bestanda;
thy nadhe os gudh for*e* storan vanda.
Hwar thænkiom vi salugha q*ui*nnor op a!
Iak veet th*et* aldrigh vara ma,
th*et* vaar sorgh faar een ænda

4682. th*et*] Ath *E*, sa ath *F* hwariom] hw*er* *E*, *F* fa] giffua *C* **4683.** hu*n*dradha] tusindh staltæ *F* **4684.** thaghar] tha *B*, *F* (tagar *C*), Och tagh*en* *E* thera] aff th*em* borth *F* **4685—4686** *saknas i B* **4686.** at] *ä t* th*et i A (hand 2)*, th*et F* skulu] skulde *E*, skal *F* færre] søm*er E*, føræ *F* **4687.** mædhan] men *F* **4688.** thenna] th*em B*, then *E* wt-] at *C* **4690.** th*et*] At *E*, ther *F* nakar] *E till.:* ma*n* badha] *saknas i E* **4691—4692.** tha waræ wi frælsedh aff the*n*næ wodæ / och mattæ sidh*en* lewæ m*et* nodæ *F; saknas i B* **4693.** vitom] nydæ *E* th*et*] *saknas i E* tho] tha *E, saknas i C* rættan] ræth *B* (rættom *C*), ræt oc *E* skil] skæll *B, E, F* (skil *C*) **4694.** at] *ä t* th*et i A (hand 2)* ække] ey nw *B*, *E*, nw ey *C* til] tell *B* **4695—4696.** ther je*n*næ kan th*em* bestandæ hæræ / thÿ mowe wi os sa saræ kieræ *F; saknas i B* **4695.** een] enæ *E* **4696.** storan] tellig *E* **4697—4700** *saknas i E* **4697.** thÿ seyer jech selligæ qwi*n*næ saa *F* Hwar] huat *C* thænkiom] huxa *B*, hugxade *C* salugha] salgo *B* (salage *C*) op a] pa *B* **4699.** th*et*] ath *F* faar] kan fongæ *F*

før os komb*er* død*en* at hendæ
hæld*er* vardhom vi hær thola nødh
aff hu*n*g*er* ok thørst vidh*er* vatn ok brødh
ok th*er* til ok swa nakna at ga
at th*er* ær skam at se op a.
Aldrigh gitu*m* vi swa mykith thiænt
at th*et* vardh*er* ey aff os rænt;
hwat wi afflom mer*e* ell*er* mi*n*næ,
th*et* niwto*m* wi ey, hinæ salgo q*wi*nnæ,
ok ær thy hæld*er* aldrigh een
th*er* til sinna gærni*n*g ær swa seen,
at hon gør om siw dagha minna æn swa
th*et* tiwgu skillinga giælda ma;
th*er* aff fa vi ekke meer
æn fyra pæni*n*ga giordha aff eer,

4700. *Så B (som dock har* til *i st. f.* at); for æn oss kan dødin hænda *C,* føræ os ma dødæn hændæ *F,* før æn gudh vil os sina nadher sænda *A (jfr Stud. 3: 84 f.)* **4701—4704** *saknas i B* **4701**. Vy worde h*er* bide then horde døth *E,* wi worder here widh ath talæ nødh *F* nødh] *så F (se ovan);* dødh *A (E)* **4702**. vidh*er*] vit *E, F* **4703**. ok (2)] wi *F, saknas i E* swa] *så E, F* (soa, sa); *saknas i A* at] *saknas i F* **4704**. at (1)] *ä t* th*et i A (hand 2)* ther] th*et E, F* op] ther *F* **4705**. gitu*m*] fongæ *F* thiænt] blænt *B* (tiæ . . . *C*) **4706**. ey] *B, E till.:* alt aff] fro*n* *C, F* rænt] reut *B,* hinth *F* **4707—4708**. *Så B, saknas i A* **4707**. hwat] *F till.:* helder afflom] giøræ *F* mer*e*] meer *E* **4708**. hinæ] hin *C, saknas i E, F* salgo] saloge *C, E, F* **4709**. oc tho æræ helder æn een *E,* blant os ær aldrigh jen *F* thy hælder] her thok *B* **4710**. ther] Alt *E* sinna] sin *E, F* gærni*n*g] gierni*n*gæ *F* **4711**. at] *ä t* th*et i A (hand 2)* gør] gøræ *E, F* siw dagha] siw nætt*er* *B, E,* vgen *F* **4712**. th*et*] At *E* tiwgu] *så B, E, F;* twa *A* skillinga] skielingh *F* **4713**. fa] fongæ *F* ekke] *så B, F,* enctet *E*; ey *A* meer] mieræ *F* **4714**. pæni*n*ga] pæni*n*gh ær *F* giordha aff] giordh *F*

ther at skulum vi nu lita
badhe til fødho ok swa at slita.
Een riddare matte ther riik aff væra,
skulde han tholik skat op bæra
som thæsse diæfla aff os fa,
ther os swa ømkelik forsma.
The thwinga os ok sara thrugha
mera at gøra æn vi mugha.
Om thet kan nokor tiid warda swo
thet wi arma qwinnæ hawa roo,
tha hetæ the os badhæ stekæ och siuda
om wi ey gøræ hwat the biuda,
thy kunnom vi aldrigh hafua nadha
mædhan thæsse diæfla (munu) ofuer os radha.
Huath hiælper mik ther sighia ij fra,
mædhan thet skal tho vara swa!
Thet veet væl gudh alle værldine bødh, b xv r.
iak kan ey sighia aff alle the nødh

4715. at] aff *E*, til *F*, *saknas i B* nu] at *B*, *E*, allæ *F* **4716.** at] til *E* **4717.** riddare] ridder *B* (*C*=*A*), koningh *F* ther] wæl *F* riik aff] aff rik (rigær *E*) *B*, *E* væra] worda *C*, *E* **4718.** op bæra] vppebæræ *E* **4720.** *Så B*, *E*, *F* (*C*, *E dock* ømkelighe, *i E följt av ett andra:* oss); ok os swa sara mon forsma *A* **4721—4722.** *Efter E*, *F* (The twinge os [+ til *F*] och soræ trwæ / meræ at gøræ æn vy formwæ [mowe *F*]; *saknas i A*, *B* **4723—4726.** *Så B*, *saknas i A* **4723.** Om — kan] kan thet och *F* nokor — warda] væræ noger synne *E* **4724.** thet] Ath *E*, *F* **4725.** tha — the] the heta *C* hetæ] hødæ *E*, trwe *F* the] *saknas i E* badhæ] *E till.:* at **4726.** gøræ] *C till.:* alth hwat] som *E*, *F* the] *E till.:* oss **4727—4728.** *Efter F* (thÿ kan wi aldrigh hawæ nadhæ / medhen thesse dieffwelæ ma ower os radhæ); *saknas i A*, *B*, *E* **4729—4730.** hwadh hielper thet mægh sa saræ ath kieræ / medhen thet skal joo thet samæ weræ *F*; *saknas i B*, *E* **4731—4734** *saknas i B* **4731.** alle] *ä t* alla (*hand 2*) *i A*, al *E*, *F* værldine] verden *E*, *F* **4732.** alle] all *E*, halff *F* the] vor *E*

th*er* the os gøra margha lunde
ok vi hær thola alla stunde.
Th*et* gar os tho æn meer til mena:
vi se hær daghlika riddara ok swena,
the hiit a æwintyr koma,
the mista liiff ok th*er*a froma
for thæssa diæfla synir twa,
swa at vi th*er* daghlika se op a.
Iak rædhis, thet ganger ok ofuer thik,
thet vet væl gudh thet angrar mik,
at thu skalt a mot them stridha,
før æn thu mat hædhan ridha.»
Tha swaradhe the frw h*er*ra Iwan:
»Gudh frælse idh*er* alla,» sagdhe han,
»ok gifui mik th*er* til sina nadhe
at iak matte thøm dræpa badhæ;

4733. margha] soa ma*n*ge *E, F* **4734**. ok] At *E* hær] æræ *E*, hæræ *F* thola] *över raden (hand 2) över ett struket ord* (*som har börjat på* s *eller* f *och slutat på* la) *i A*; trælæ *E*; *E, F till.*: j **4735**. gar] *så B*, gonger *F*; gør *A, E* tho] *saknas i B, E, F* æn meer] mest *E*, allæ mest *F* **4736**. hær] *saknas i F* daghlika] daglik *B, F* riddara] riddar *B (C = A), F* **4737**. the] som *F* a] alle at *E* æwintyr] *A ensam till.*: ku*n*no **4738**. the] *saknas i B, E* mista] *E till.*: bode there thera] *saknas i E* **4739**. for] fforæ *E* diæfla synir] ledhæ dieffiæ *F* **4740**. swa] *saknas i E* daghlika] daglik *B*, allæ *F* op a] pa *B (C = A)* **4741—4742**. *Efter F* (jech redis th*et* gonger och ower thik / th*et* wedh wæl gudh th*et* anger mægh); Jech rædiss th*et* gor h*er* ower tek / th*et* vedh th*et* angær mek *E*; *saknas i A, B* **4743—4744**. *Efter E, F* (At thu skalt omod [modh *F*] thom stride / ffør [føræ *F*] æn thu moth hæden ridæ); *saknas i A, B* **4745**. the frw] he*n*ne *E, F* herra] her *C, E* **4747**. ther] th*et B* til] *till. över raden i A (samma hand)* sina] sin *F*, *saknas i B, E* **4748**. at] *ä t* th*et i A (hand 2)* thøm dræpa] dræbæ thom *E*, dræbæ the dieffwelæ *F*

til ho*num* ær mi*n* høxte alit.
Iak warde*r* nw hæde*n* ganga och thit
j th*et* myklæ hws h*er* stande*r* næræ.
Gudh gøme idh*er*, fr*v*r, ee hwar j æræ!»

Han reedh nu thædhan ok giordhe swa
j th*et* mykla hws iak sagdhe ij fra
ok fan th*er* ængin innæ,
hwarte man æll*er* q*ui*nnæ,
th*er* honu*m* hafue*r* nakra høfuizko giort;
thy reedh han genast thædhan bort
ij thæn gardh th*er* næla la;
ha*n*s leon ok io*m*frwan giordho ok swa.
Hær koma honu*m* nu ga*n*gande ij geen
høfuiske mæn, badhe ridda*re* ok swen;
the toko ha*n*s ørs ij tøma
ok loto th*et* ful væl gøma,

4749—4752. *Så B, saknas i A* **4749.** ho*num*] gud *E, F* høxte] mæstha *C,* høgistæ *E, F* alit] lidh *F* **4750.** nw wil jech giensten gangæ didh *F* warde*r*] vil *E* och] *saknas i E* **4751.** j — myklæ] Eth stort *E,* til th*et* storæ *F* her — næræ] hæræ stor nær *F* **4752.** fr*v*r — æræ] allæ her j*n*næ ær *F* fr*v*r] fruær *E* **4753—4760** *saknas i B, E* **4753—4754.** *Verserna i denna ordning i F, motsatt i A* **4754.** j — mykla] til th*et* *F* ij] *saknas i F* **4756.** man] mendh *F* **4757—4758.** ther ha*num* kwndhæ nogh*et* giøræ / thÿ redh han dedæn som i ma høræ *F* **4757.** giort] giørt *A* **4759.** ij] til *F* ther næla] som ther nææ*r* *F* **4760.** io*m*frwan] jomfrw*n* *F* **4761.** Hær] ther *B,* tha *F* koma] ko*m*mo *B,* kam *F* nu] *saknas i B, F* geen] *å fr* geenæ *i A* **4762.** høfuiske — badhe] hosbwndæn m*et* *F* ridda*re*] *så B,* riddara *A,* rider *F* ok] *saknas i B (ej C)* swen] *så B, E;* swenæ *A, F* **4763.** the toko] tagæ *E* ij] m*et* sadel oc *E* **4764.** loto] lade *E,* lodh *F* th*et*] *A ensam till.:* tha ful væl] at *B; E till.:* ko*m*me til

ok swa thæn gangara iomfrwan a reedh
giordho the vidh*er* ok samu leedh,
och mælte hwar vidh sin kompan tha:
»The skulu thøm aldrigh at*er* fa.»
Tha h*err*a Iwan a gardhin gik
een gamal riddara han se fik
hwar han sat ok vilde a lydha
huath een iomfru las til thydha.
Vnd*er* honu*m* var bret ballakinna
the rikasta th*er* man matte finna.
The iomfrwa las th*er* romanz,
ena book man kallar swa a franz.
Een frua th*er* man vænasta sa
sat ok th*er* ok lydde op a,
the io*m*frw modh*er* th*er* las the book;
hon var badhe høfwizk ok klook.

4765—4766. och wedh then gonger the giordæ och saa / ther then jomfrw war ridindæ aa *F* **4765.** swa] *saknas i E* iomfrwan] jo*mfrv*n *B,* ther jomfrue*n* *E* **4766.** giordho — vidher] The giorde vet *E* giordho] tha giordo *B* ok] *saknas i B* **4767—4808** *saknas i E* **4767.** och] *så B, F;* tha *A* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* vidh] wid*er* *B* (wit *C*), til *F* sin kompan] andhen *F* kompan] ke*m*pa *C* **4769.** h*err*a] her *C* a] i *F* **4770.** gamal] gla*m*blan *B (C = A)* riddara] ridder *F* se] sea *B (C = A),* ath see *F* **4771.** a] *saknas i B, F* **4772.** huath] *ä t* huar *(hand 2) i A,* hwræ *F* las til] løstæ sinæ *F* thydha] tiidhæ *B,* tyda *C,* tÿdhæ *F* **4773.** var] waro *B* bret] bredæ *B,* bredde *C,* bredh *F* ballakinna] boldæ kindh *F* **4774.** the] th*et* *F* ther] *saknas i F* matte] ma *B* finna] findh *F* **4775.** iomfrwa] jo*mfrv* *B, F* las ther] læstæ for ha*num* *F* **4776.** ena] jen *F* man — swa] ther ma*n* kalla *B,* som sa hiedher *F* a] i *C* **4777—4778** *saknas i B (E)* **4777.** frua] *så F* (frwæ), iomfru *A* ther — vænasta] then wenestæ ther mand *F* **4778.** ok ther] ther hooss *F* op] ther *F* **4779.** then jomfrw som læs i then tidæ bogh *F* **4780.** høfwizk] wiss *F*

Hwath man sigh*er* aff Genowere
æll*er* aff andra frughur flere,
æn tho at the varo rika,
the matto tho ey vara hænna lika;
til thokt och høffuiskæ si*nn*æ
war hon en for and*ra* q*wi*nnæ;
som sool var hon ow*er* andra stiærna,
thy thiænte man hænne omata gærna.
Thæn tima hon ey ældre var,
som man sigh*er*, æn fæmptan aar.
Æn tho at hware Cupido
var tha til ok giordhe swo
— thæn man kallar ælskogha gudh —, b xv v.
han vilde th*et* skipa m*edh* sit budh
for allu*m* mannu*m* mena
for vtan sik siælfuan ena,
at ængin skulde hona fa —
sannelika han giordhe ok swa
ok sin guddom forlata

4781—4782. jen aff the wenestæ th*er* gudh haw*er* giord / hell*er* noger mi*nn*eskæ haw*er* seet hell*er* hørdh *F* **4781.** Genowere] *så B,* genouare *A* **4782.** æll*er*] *ä t* ællr *i A* aff] *saknas i B* frughur] fr*v*r *B (C = A)* **4783—4786.** *Versparen i motsatt ordning i F* **4783.** the] andræ *F* varo] *A ensam till.:* badha **4784.** matto] wore *C* vara] *saknas i B* **4785—4786.** *Så B, saknas i A* **4785.** høffuiskæ] dygd och edlæ *F* **4786.** en] *saknas i F* **4787—4788.** hwn war som sool for andræ stiærnæ / the thentæ hi*nn*æ allæ giernæ *F; saknas i B (E)* **4789.** tima] jomfrw *F* **4790.** man sigh*er*] hæræ seyess aff *F* æn] waræ *B* **4791.** at hware] at hon war at *B,* waræ ath *F* Cupido] kapido *B* **4792.** var — ok] waræ ther til han *F* **4793.** thæn] ther *B, F* ælskogha] alskona *B,* alskiønæ *F* gudh] ag . . . *C* **4794.** vilde — skipa] th*et* giordhæ *F* **4795.** for] och *B,* then *F* allu*m* mannu*m*] allæ man *F* **4796.** siælfuan] siælffuo*m B (C = A),* sielff *F* **4797.** at] *ä t* th*et i A (hand 2)* **4798.** sannelika] sa*nn*erlik *B, F* ok] *saknas i F*

ok thiæna hænne til alla mata.
Thæn gamble riddar*e* iak sagdhe fra
swa optelika til hænna sa;
ho*num* thøkte glædi at h*en*ne wæræ,
thy at ha*n* haffde h*en*ne kæræ,
han atte barn ij værldine ey flere,
thy var ha*n*s skæmptan at hænne mer*e*,
ok han swa opta aff hænne hørdhe
hwat mæsterskap hon thær giørdhe.
Nu skulin ij høra ok hær forstanda,
huath the toko th*er* til handa,
the th*er* varo for honu*m* innæ:
the spru*n*go op alla at th*et* sama sinnæ,
badho honu*m* gudhi væl komin wæræ
ok allu*m* thøm th*er* for*e* æra.
Iak kan th*et* ey sighia for san,
aff huath hiærta the helsadho han,
huath th*et* ær honu*m* giort til spot

4800. thiæna] thentæ *F* hænne] ho*num* *C* alla] *saknas i B* **4801**. riddar*e*] riddar *B (C = A), saknas i F* fra] j fra *B* **4802**. optelika] optelik han *B*, offtæ han *F* **4803—4804**. *Så B, saknas i A* **4803**. glædi — h*en*ne] th*et* stor gledhæ *F* **4804**. thy at] ther *F* kæræ] kær *C* **4805—4806** *saknas i B (E)* **4805**. barn — ey] eÿ barn i werild*e*n *F* **4806**. skæmptan] *ä t* glædhe *(hand 2 över raden) i A*, gledhæ *F* at hænne] mygh*e*t this *F* **4807—4808**. *Efter F* (och han sa offtæ aff hindæ hørdæ / hwadh mest*er*skab hwn ther giordæ); *saknas i A, B (E)* **4809**. skulin ij] skuli *B* høra — hær] th*et* *F* **4810**. toko th*er*] h*er* nw togæ *E* **4811**. the th*er*] ther the *F* for] fore *E* **4812**. the] *saknas i B* spru*n*go] stodhæ *F* op alla] allæ op *B, F* at] pa *B (C = A), saknas i E* sama] *saknas i F* **4813**. gudhi] all *gud C*, gud *E, F* wæræ] *så B*, vara *A* **4814**. ok] af *E, saknas i B* allu*m* thøm] alle the *E, F* fore] inne *E*, komen *F* æra] varææ *E* **4815**. th*et* ey] th*et* illæ *B*, ey th*et* *E*, th*et* jckj *F* **4816**. huath] huilke *E* **4817**. th*et* — giort] the her ho*num* giordo *B*, the giorde ha*n*nu*m* *E*, heller thÿ giordhæ ha*num* thet *F*

æll*er* the vilia honu*m* got.
Han vardh swa væl vntfangin thær:
the stolta iomfrw til hans gær
ok thiænar honu*m* til alla føghæ,
swa at sielffuo*m* ho*num* væl ma at nøghiæ;
hon vnwæpner sielff thæn riddara godh
ok mi*n*nelik for honu*m* stodh
ok giordhe honu*m* æn meer til æræ:
hon thwo hans hofwdh m*edh* han var thæræ
m*edh* hwitæ hend*er* och fing*er* sma;
the stolta jo*mfrv* giorde swa.
Sidhan loth hon honu*m* klædh*er* fa,
the rikasta man m*edh* øghu*m* sa,
m*edh* hwit skin och skarlakan rødh;
the giordo alt hwat th*en* jo*mfrva* bødh.
The iomfru badhe høfuisk ok bald,
hænna dyghdh var swa marghinfald,

4818. vilia] wildo *B, E, F* honu*m*] *B till.:* allæ *(ej C), E:* ther, *F:* noghe*t* **4819**. vardh] war *B, E, F* swa] *saknas i E* **4820**. the stolta] Een stolt *E* iomfrw til] møø sielff modh *F* hans] ho*num C, E, F* **4821**. til alla] væll til *E* **4822**. swa] *saknas i E* sielffuo*m* ho*num*] *så B* (ho*num* ma siælffuo*m C*), ha*n*nu*m* selffuer *E*, han sielff *F;* honu*m A* væl — at] wæl at *B*, at *C*, mottæ m*et E*, lad*er* sægh *F* **4823—4834** *saknas i E* **4823**. vnwæpner sielff] *så B, F;* vmfæmpn*er A, C* riddara] riddar *B, F (C = A)* **4824**. mi*n*nelik] *så B;* minirlika *A*, jnnerlig *C*, høwskælig *F* **4825—4826** *saknas i B (E)* **4825**. ok] hwn *F* æn meer] mieræ *F* **4826**. towdæ hans anledhæ theræ *F* **4827—4828**. *Så B, saknas i A (E)* **4827**. hend*er*] handh *F* **4829**. loth] *så B, F;* mon *A* **4831—4832**. *Så B, saknas i A (E)* **4831**. hwit skin] hermelin *F* hwit] hwita*n C* **4832**. alt] allæ *F* jo*mfrva*] jo*mffrv C, F* **4833—4834**. *Efter F* (th*en* jomfrw bodhæ høffsk och bold / hi*n*næ dygd war saa manghæ fold); *saknas i A, B (E)*

th*et* thøkte h*en*ne off lit*it* wæræ
th*et* hon matte ho*num* gøræ til æræ.
Skal iak th*er* meer sighia ij fra?
The mø ok frugha badha twa
vilde ey fra honu*m* ganga
før the fylgdho honu*m* til sianga
ok budhu honu*m* th*er* godha nat.
H*er*ra Iwan sofnar sidhan brat;
hans leon vidh hans føter la,
thy at hon var van at gøra swa.
Th*et* første daghin væxte liws
h*er*ra Iwan klædhis ij th*et* hws;
tha kom th*er* at*er* the io*m*fru
ok ledh*er* h*er*ra Iwan thædhan nu
ij eet litidh kapella th*er* var nær

4835—4836. *Så B (jfr E, F);* æn thotte hænne th*et* oflitith væra / huath hon matte honu*m* til høfwizko gæra *A* **4835.** th*et* — h*en*ne] henne tottæ *E; E, F till.:* alt off lit*it*] vligt *E* **4836.** th*et*] huat *E, F* matte] kw*n*næ *F* ho*num*] *saknas i E* **4837** *saknas i B* th*er*] ether *E* meer] meræ *E, F* ij] *saknas i F* **4838.** The] Een *E* mø] frwæ *F* ok] *E till.:* the frugha] ffrv *C,* jomfrw *F* **4839.** vilde] wilæ *B* ganga] gææ *B,* gaa *C* **4840.** før] før æn *B,* førræ *E, F* sianga] sænga *A, B, E, F* **4841—4842** *saknas i E* **4841.** ther] *saknas i B, F* **4842.** sofnar] soffnedæ *F* **4843—4844.** *Efter E, F* (Ha*n*s løyæ veth ha*n*s fodæ [fødher *F*] loa / thi at hu*n* [thÿ th*et* *F*] var van ath gøræ soa); *saknas i A, B* **4845.** førstæ om morgo*n* (morgone*n* *C*) dager war liws *B* væxte] vordæ *E,* giordis *F* **4846.** h*er*ra] h*er* *E* klædhis] klædd*is* *B,* klædh *C* **4847.** ther] *saknas i F* the] *A, E till.:* stolta *(saknas i B, F)* **4848.** ledher] ledde *B, E* herra] h*er*ran *A, ä fr* h*er*ra *(samma hand); jfr de två följande orden;* h*er* *E* Iwan] iwa *ä fr* iwan *A* thædhan] *trol. ä fr* thædha *A (samma hand);* th*et* ær *B* **4849.** eet] en *B, E* kapella] Cappel *E* ther] So*m* *E* var nær] nær war *F*

ok p*r*estin th*er* til redho stær;
han sagdhe honu*m* tha mæsso ij stadh
aff thøm hælgha anda, som iomfruan badh.

Tha vte var mæssa ok alla tidhæ
han tok orloff ok vilde ridhæ.
Husbondin var tha siælfu*er* til swara
ok sagdhe, han matte ey thædhan fara:
»Min kære vin, hær ær een sidh
ok hafu*er* hær varith swa langa riidh,
— ække ma iak th*er* om valda,
iak vardh*er* han nødhugh*er* vppe hallda —
at hwilkin man h*er* gesta fa, b xvi r.
han vardh*er* h*er* st*r*idha vidh*er* diæfla twa.
Iak vardh*er* the diæfla læta hær in;
thu skal thik væria at th*e*tta sin,

4850. ok p*r*estin] en p*r*est *E, F* th*er*] *E till.:* tha stær] *haken på æ delvis utplånad i A;* star *C, F,* var *E* **4851**. sagdhe] hiolt *F* honu*m*] *saknas i C, E, F* tha mæsso] *orden i motsatt ordning i B, E, F* tha] taga*n* *C, E* **4852**. hælgha] hellig*er* *E,* heligh *F* anda] and *E, F* iomfruan] jomf*r*vn *B* **4853**. Tha] Th*er* *E, F* vte — mæssa] mæssæn war wte *B, E, F* **4854**. tok] *A ensam till.:* tha **4855**. var] kam *F* tha] th*er* *E* siælfu*er*] sielff *B* til] ath *F* **4856**. sagdhe] *C till.:* ath thædhan] hædin *C, F* **4857**. hær — een] th*et* ær heræ *F* **4858**. ok] ha*n* *E* hær] *saknas i E, F* swa] jen *F* langa] la*n*g en *B, E,* longa*n* *C,* langh *F* riidh] redh *E,* tidh *F* **4859—4860** *saknas i B* **4859**. ække] Enctæ *E* om] j *E* **4860**. iak — nødhugh*er*] at iech skal ha*nnum* noget *E* han — vppe] nw ha*num* app ath *F* **4861**. at] *ä t* th*et* *(hand 2?) i A,* och *F* h*er*] hæræ *F* gesta fa] genisten for fra *E,* giæstæ maa *F* **4862**. han — h*er*] ha*n* skal *B, E,* tha skal han *F* vidh*er*] widh *B,* m*et* *E, F* **4863**. vardh*er*] skal *B, E,* vil *F* the — læta] lathe the diæffla *C* diæfla] pugær *E* læta hær] heræ ledhæ *F* **4864**. thu] tha *E* skal] ward*er* *B, E,* mattæ *F* thik] *F till.:* æn væria]værræ *E*

hwat hælder the gifua thik rætta sak
ælla sla thik a thin bak,
swa framt som thu vil lifua,
ælla skal thu thik fangin gifua.»
Tho h*er*ra Iwan var ey gladh,
han væmptis thaghar tho ij stadh.
Tha mælte om thæn gamble man:
»Sannelika», tha sagdhe han,
»om gudh vil gøra m*edh* thik swa væl
at thu thøm badha slar ij hæl,
tha skal thu h*er* een h*er*ra væra
ow*er* alla the frughur the h*er* æra;
ow*er* land ok borgh tha skal thu radha
ok staar sidhan alt til thinna nadha;
the aldra vænasta dotter miin
hon skal tha vara kærasta thiin.»

4865—4866. *Så F* (hwadh hell*er* the giwæ thik rættæ sag / hell*er* slar thik a thin bagh); *saknas i A, B, E (jfr Stud. 3: 85 f.)* **4867—4868** *saknas i E* **4867**. som] om *B* **4868**. ell*er* och fange*n* for the*m* giffuæ *B*, thu skalt thik fonghen for the*m* giwæ *F* **4869**. Tho] *B, E, F till.:* at h*er*ra] h*er C, E* var] *saknas i F* **4870**. væmptis] vemptæ sigh *E*, webnedis *F* thaghar] *saknas i B (ej C), F* tho] tha *F, saknas i C, E* ij] *B till.:* sa*m*ma **4871**. mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A,* swaredhæ *F* om] och *B* (om *C*), *saknas i F* **4872**. Sannelika tha] til h*er*ræ ywan *F* Sannelika] sa*n*nerlik *B* **4873**. gøra — thik] m*edh* tik gøræ *B* (tik *saknas i C*) **4874**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A* thøm — slar] slar them badhæ *B, F* **4875—4876** *saknas i B* **4875**. h*er*] *saknas i F* **4876**. the — æra] thu seer (sa *F*) hæ*re E, F* **4877**. ow*er*] bodhæ *F* borgh] borghæ *B (C=A), F* tha] *saknas i B (ej C), E, F* skal thu] skwllæ i *F* **4878**. staar — alt] standhe alth siden *F* til] i *C* thinna] thin *E*, eder *F* **4879**. aldra] al *F* **4880**. tha] *saknas i B, F* vara] warda *B*

H*er*ra Iwan swaradhe honu*m* tha til:
»Sannelika iak th*et* sighia vil,
gudh gifui mik kono æ hwar han ma,
iak vil hona ække køpa swa.
Th*et* veet iak tho sannelik:
tho at kesarin aff Room ær yfrith riik
och krono skal th*er* bæra,
han matte hona fa m*edh* æra.»
Husbondin mælte til h*er*ra Iwan:
»Om gudh thik the æro an,
at thu ma thøm ow*er* koma
m*edh* thin krapt ok thinom froma,
thu skal mina dott*er* endelik fa.
Gudh late mik th*et* se ga*n*ga swa!
Nu skipa thik, h*er*ra, væl til væriæ!
The koma nu bradhlika farande hæræ.

4881. H*er*ra] Hær *E* Iwan] *saknas i F* tha] ther *B, F, saknas i E* **4882.** Sannelika] sannerlik *B, F* **4883.** mik kono] jech ku*n*ne *E* kono] hostrw *F* æ] *saknas i C, F* hwar] huat *E*, hwæm *F* han] iak *B, E* **4884.** iak — ække] thin dotter vil iech ey *E* **4885.** tho] vell *E* **4886.** tho] *saknas i B, E, F* yfrith riik] ower mek *E* **4887.** och] *så B, F; som A, E; E till.:* æræ oc krono] kronon *B* bæra] væræ *E* **4888.** fa] haffue *E, F* **4889—4892** *saknas i B* **4889.** mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* h*er*ra] h*er* *E, F* **4891.** at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A,* th*et* *F* ma thøm] the*m* bodhæ *F* **4892.** thin krapt] thinæ stærkh*et* *F* thinom] m*et* thi*n* *E, saknas i F* **4893.** mina] my*n* *E, F* endelik] *så B, F, saknas i A, E* **4894.** th*et* — swa] *så B, E, F* (*F dock:* see th*et* gonger); ther se op a *A* **4895—4896.** Nu skullæ i h*er*ræ tage ether til va*re* / the ville nw raskelige ko*m*me hæræ *E,* nw webnæ thik h*er*ræ snart m*et* æræ / the dieffwelæ komær nw farindhæ heræ *F* **4895.** thik] til *C* **4896.** bradhlika] bradlik *B,* bradelig *C*

Thu skalt them ændelik bestanda,
æ huru thet ganger thik til handa.
Mik thykk*er* thu hafu*er* een angist bæra,
th*et* ma miin dott*er* sara kæra.
Thu thænk*er* th*en* kamp th*er* m*edh* forganga
th*et* thu skal ey mina dott*er* fanga.
Ney mæn weet, th*et* gaar ey swa,
thu skal thøm ændelika badhom besta,
thy at th*en* sith ær off gamal h*er*,
th*et* hwilken ma*n* h*er* kome*n* ær,
wi sem ha*n* antigiæ bliffuæ dødh
ell*er* och giffuæ sik m*edh* myke*n* nød.»
H*erra* Iwan swaradhe honu*m* th*er* til:
»Iak thøm gærna bestanda vil;
tho at iak vilde h*er* sighia ney,
mik thykk*er* th*et* ma dugha ey.
Mædhan th*et* skal æ th*et* sama væra,
tha lætin the diæfla koma hære!»
Twa diæfla synir tha komo th*er* fram —

4897—4898. *Efter F* (thu skalt the*m* endeligh bestandæ / hwræ th*et* gonger thik til handhæ); thu skalt them ændelige ene besta*n*de / Gud giffue tek goa væl til handæ *E; saknas i A, B* **4899—4908** *saknas i E* **4899**. thu hafu*er*] th*et* thu *F* **4901**. thænker] hugg*er B,* hygger *C; F till.:* naar then kamp] *så B, F;* the kæmpa *A* ther m*edh*] sægh *F* **4902** *saknas i C (E)* th*et*] at *B, F* mina] mÿ*n F* **4903—4904** *saknas i B (E)* **4904**. thu skalt hi*nn*æ ændeligh faa *F* **4905—4908**. *Så B*; nw hawer then sedh veret i langh tidh / ath hwilkæn man som komær hidh / bliw*er* anthen for them dødh / hell*er* giwæ sægh fonghen m*et* stor nødh *F; saknas i A (E)* **4909**. H*erra*] Hær *E* **4911—4912** *saknas i B* **4911**. tho at] Th*et E* h*er*] nw *E, saknas i F* **4912**. th*et* — dugha] ath th*et* halp *F* ma] *E till.:* mek **4913**. Mædhan] m*et F* æ] eÿ *F* th*et* sama] ow*er* enæ *B, F,* ændelige *E* **4914**. tha] *saknas i B* **4915**. Twa] the *B* tha — ther] ko*m*ma (komo *C*) ther *B, E,* kamæ tha *F*

gudh gifui thøm badhe last ok skam!
The varo badhe illæ ok leedh.
Thæn fara son han var swa vreedh.
Hwar th*e*ra hafdhe ena stang
aff apiltræ, badhe digh*e*r ok lang;
een kylfua sat th*e*r ofuan a,
swa hwasse pigga aff hænne ga,
aff stal giordh æpter thera sidh;
thær matte ænkte standa vidh;
huath han m*edh* the kylfuo slær
th*et* gaar alt for*e* som ænkte ær.
Thæsse diæfla synir twa
hafdho stora pancer*æ* op a,
sidha mit a th*e*ra been; b xvi v.
til at st*ri*dha varo the ey seen;
bart var th*e*ra hofwdh ok foot,
tha the træddo h*er*ra Iwan ij moot;
een skiol a arme hafdhe hwar th*e*ra
ok sidhan aldrigh vapn mera

4917—4918 *saknas i B* **4917.** illæ] ondæ *E, F* leedh] ledhe *F* **4918.** han — swa] war mygh*et F* **4919.** ena] en *E, F* **4920.** apil-] appell *B,* apolla *C, E* badhe] *saknas i B (ej C)* digh*e*r] stor *B (C = A), F,* starck *E* **4921.** een] *F till.:* stor a] wpa *C* **4922.** pigga] pilæ *B,* spika *C; E till.:* mu*n*dæ **4923—4924.** *Så E, F* (Af stoll giort efft*er* theris sedh / th*e*r mottæ enctet stande [stedis *F*] veth); *saknas i A, B* **4925.** huath] huar *E* the] sin *C* slær] *så B,* slaar *A, C, E, F* **4926.** th*et*] th*e*r *E* for*e*] for *F* ær] var *F* **4927—4930** *saknas i B* **4928.** pancer*æ*] panteræ (?) *A, ä t* panzara *(hand 2 över raden);* pantzer*e E,* panszer *F* op] *saknas i F* **4929** *saknas i E* sidha] *F till.:* til **4930.** at st*ri*dha] stride*n E,* stridh tha *F* varo] war *F* ey seen] vseen *E* **4931.** bart var] blodh vare *E* **4932.** tha] th*e*r *F, saknas i B* træddo] ginge *E,* kamæ *F* h*er*ra] h*er E* ij] a *B* (i *C*) **4933.** a arme] *saknas i F* **4934.** aldrigh] ey til *B, F,* engne *E* vapn] waknæ *B (C = A)*

— the waro starke m*edh* ilzsko ful —,
kringlutt*er* nædhan som eet hiwl.
Tha ha*n*s leon vardh var th*er* vidh*er*,
tha græ*n*nadhe th*et* ok lagdhis nidh*er*
ok thrykte sik saman ij een bal
th*er* th*et* la tha op a thæn val,
som ighilbyrst han plægh*er* at gøra
tha han th*et* seer han vil ey høra,
ok skalff tha som eet æspæ bladh,
thy at hon var vreedh ok ække gladh;
hon bardhe iordhena m*edh* sin hala;
hon ræddis for sins h*er*ra qwala
ok sa thet væl at the badhe
vildo herra Iwan skadha.

4935—4536 *saknas i E* **4935.** the — starke] *så B, F* (*som till.* bodhæ *efter* wore); han var starker *A, C* m*edh* ilzsko] och *F* **4936.** *Jfr Ívens saga 13: 13:* þeir hǫfðu . . . tvá kringlótta buklara kringlutt*er*] krinlott*er* *B,* . . ng loth*er* *C,* kringh lwcktæ *F* **4937.** Tha] th*er* *C, E* ha*n*s leon] leon*it* *B,* leon *C,* løyen *E, F* vardh] var *E,* wortæ *F* var th*er*] th*er* war *B,* thess var *E* **4938.** tha] han *F* græ*n*nadhe] *så el. möjl.* græmiadhe *A,* gremiæde *B,* grennade (?) *C,* græ*n*net *E,* gri*n*nedhæ *F* th*et*] hu*n* *E,* ath *F* lagdhis] ledess *E,* lawdhæ sæg *F* nidh*er*] veth*er* *E* **4939.** thrykte] krømpædhæ *F, saknas i E* ij] som *F* **4940—4942** *saknas i E* **4940.** th*er* — tha] *så B,* th*er* hwn laa *F;* th*et* lagdhis tha nidh*er* *A* op a] pa *B, F* (*C = A*) thæn val] *så F* (then vold); een pal *A, B* **4941.** ighilbyrst han] ighilborst *B,* ygulbørst *C,* jeth pind swin *F* **4942.** tha — seer] fyrst han seer th*et* *F* **4943—4944** *saknas i B* **4943.** tha] *saknas i E, F* bladh] løff *E* **4944.** thy] for *F* at] *saknas i E, F* **4945.** hon] och *B, E, F* bardhe] slo *F* iordhena] jorde*n* *E, F* **4946.** ræddis] *B till.:* tha for — h*er*ra] fore h*er* ywa*n*s *E* **4947—4948.** *Så F* (och sa th*et* vel ath the bodhæ / vildæ h*er*ræ ywan skadhæ); *saknas i A, B, E*

Tha mælto om the diæfla twa:
»Thu skal thit leon fra os sla —
vi viliom th*et* ey hafua hær —
ælla sigh nu th*et* thu fangin ær;
th*et* skal tik ekke dugha
at thit leon skal os trwga.
Lath hona bindæ swa fastelik
at hon ma os ey gøra swik
ok ey til hiælpa koma thik.
Lyst*er* tik sid*en* hiit til mik,
tha kom thik skyt a thænna val,
iak skal thik gifua eet th*et* fal
at thu aldrigh thæs bøt*er* fær
mædhan thu ij værldine ær.»
Tha swaradhe honu*m* he*rr*a Iwan:
»Thu thrughar mik fastlika, kompan!

4949. mælto] *ä t* taladho *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* om] och *B, saknas i E, F* **4950.** Thu skal] j skulen *B* thit] th*et* *B,* then *F* os] *så B, F;* thik *A, E* **4951—4952** *saknas i B* **4951.** th*et*] he*n*ne *E, F* hær] hæræ *E* **4952.** eller sig at thu esth fonge*n* hæ*re* *E* ælla] *ä t* æller *(hand 2) i A* **4953—4954.** *Efter B, saknas i A, E* **4953.** ekke] nw jnth*et* *F* **4954.** thit] then *F* skal] wil *F, saknas i C* trwga] *så C, F;* druga *B* **4955.** *Så B, F; saknas i A* hona bindæ] bindæ then løyæ *E* **4956.** *Så E, F* (At hu*n* mo [kan *F*] oss ey gøræ swigh); *saknas i A, B* **4957.** *Så F, E* (och eÿ [nw *E*] til hielpæ komæ thik); *saknas i A, B* **4958.** *Så B, saknas i A* hiit] ko*m*me *E*, tha kom *F* **4959.** tha — skyt] nw hiidh *F* tha] *så B, E;* ælla *ä t* æller *(hand 2) A* thik — thænna] vppa then *E* skyt] *så B,* hiit *A* **4960** *saknas i F* thik gifua] giffuæ tik *B* **4961.** at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A,* sa ath *F* aldrigh thæs] thæs aldre *B, E,* aldrigh *F* bøter] bodæ *E, F* fær] *haken på æ delvis utplånad i A* **4962.** ij — ær] leffu*er* j verde*n* hær *E* værldine] vældine *A,* w*er*lden *B, F* **4963.** he*rr*a] h*er* *E* **4964.** fastlika] fastlik *B,* fastelig *C, E,* fast *F; E till.:* god kompan] sawdæ han *F*

Mik thykk*er* ij idhrom ordhom swa,
ij rædhins leonith badhe twa;
vil th*et* idh*er* nakra thiænista tee,
mik lyst*er* th*er* fulwæl a see.»
Thæn diæfwl th*er* fødd*er* var aff eet faar,
han vardh swa bradh*er* til anzswar:
»Nu læt thit leon genast bort;
thu skulde th*et* longo hafua giort;
thy hon ma ække vara nær
a thæsse mark, medh vi stridhom hær,
thy at mate thu hielp aff h*en*ne fa
— huru thit mall ku*n*de sid*en* ga —,
tha war*e* i tu a mot os twa,
ok thet ma ække vara swa;
thu skalt ena stridha i mot os badha
ælla gifua thik fangin a vara nadha.»

4965. ij] aa *F* ordhom] ordh *E, F* **4966**. leonith] eth leon *B*, leon *C*, løyen *E*, for løwen *F* **4967**. th*et*] the *E*, *saknas i F* thiænista] tiænist *B (C=A)* **4968**. fulwæl] fful *C, E* a] pa *B*, wpa *C*; *F till.:* ath **4969**. fødder] fødh *F*, *saknas i E* eet] en *E*, *saknas i B (ej C)*, *F* **4970**. vardh] war *B, E, F* swa] tha *B, F* bradh*er*] bradlik *B*, bradelig *C, E*, brad *F* anzswar] swar *F* **4971**. Nu] thu *E* læt] ledh *E, F* genast] gensta*n* *B, F*, genist*en* *E* **4972**. longo] *så B*, lengæ *E*, længÿ sidh*en* *F*; genast *A* **4973—4974**. *Efter E, F* (thi hu*n* mo ickæ væræ nær / aa th*en*ne mark ey stridæ h*er* *E*, th*et* maa jckj weræ nw her næær / i the*n*næ mark men wi stridhæ her *F*); *saknas i A, B* **4975—4976**. *Så B, saknas i A* **4975**. thy — thu] thu mattæ eÿ *F* at — thu] thu mot *E* h*en*ne] løyæn *E* **4976**. thit mall] tek *E* ku*n*de] mo*n* *E, F* **4977**. *Efter B, E, F; saknas i A* i] *så C, E, F; saknas i B* a] j *F* **4978**. *Så E* (och th*et* mo ickæ væræ soa), th*et* jckj nw sa wæræ maa *F*; *saknas i A, B* **4979—4980**. *Så F* (thu skalt jenæ stridhæ i modh os bodhæ / hell*er* giwæ thik fongh*en* a woræ nadhæ); *saknas i A, B, E*

»Hwart skal iak nu hona lata
swa at th*et* war*e* idh*er* til mata?»
The viisto honu*m* een litin kofwa:
»Læt hona hær in at liggia ok sofua,
læs sid*en* døren at*er* igen,
swa at hon os ekke ma gøra men!»
»Th*et* skal iach gøræ a mi*n*a tro,
gudh ma mik æn hiælpæ tho!»
Han tok sit leon at th*et* sama sin
ok loot th*et* swa ij kofuan in
ok læsir sidhan th*et* bæsta han kan,
tok swa nykylin ok kastadhe han
ij ænlitith a thøm andra fiænda:
»Nu gøm han siælfu*er*, thin onde skænde!»
Man loot hans ørs tha til hans ledha,

4981. Hwart] Huar *E,* hwar*e* *F* nu] tha *E, saknas i F* hona] løyen *E; F till.:* jndh **4982**. swa] *saknas i E* war*e* idh*er*] *så B,* matte idh*er* vara *A* war*e*] vorder *E, F* idh*er*] *E till.:* vell **4983**. honu*m*] *F till.:* tha kofwa] stædh *E* **4984**. Læt] leedh *F* hær] ther *B* liggia ok] *saknas i B* **4985—4988**. *Efter B, saknas i A* **4985**. læs] och læs *B, men* och *saknas i C, E, F* **4986**. swa] *saknas i E* hon] th*et* *F* os — gøra] gør oss inte *C* os — ma] mo oss ey *E* ma gøra] giør *F* **4987**. skal] wil *F* a mi*n*a] poa my*n* *E* **4988**. gudh han mægh doo hielpæ maa *F* gudh — æn] æn mo gud mek *E* **4989—4990** *saknas i B* **4989**. sit] then *E* at th*et*] j *E* sama] *saknas i F* **4990**. loot th*et*] ledde he*n*ne *E, F* swa] genist*en* *E, saknas i F* **4991**. ok] han *B, saknas i F* læsir] læsdæ *E* sidhan] kawen *E,* døræn *F* th*et* — han] som han bæst *F* **4992**. swa] sid*en* *E* kastadhe] kastæ *E, F* han] them *E* **4993**. ænlitith] anlite *B,* andlad*en* *E* andra] vndhæ *F* fiænda] frændæ *E* **4994**. gøm ha*n*nu*m* nw th*et* gud tek skænde *E* han] ha*num* *F* siælfu*er*] sielff *B, F* onde] ledhæ *F* **4995**. Man] the *F* tha] nw *F, saknas i E* hans] ha*n*nu*m* *E, F*

sadhlath var th*et* ok alt til redhæ;
han sprang a bak, thy at han var vreedh,
ok thaghar mote thøm diæflom reedh.
Han stak thæn annan thaghar nidh*er*,
swa at han la ok stu*n*de vidh*er*.
Han sprang op ok riste sik:
»Huath thu hafu*er*, ko*m*pan, borghat mik,
th*et* vardh*er* thu h*er* saara gialda,
om iak ma lifuith halda.»
The slogho h*err*a Iwan badhe ij sæn, b xvii r.
the ondo diæfla ok ække mæn,
swa at han nær a iordhina gik
aff the slagh thær han thær fik.
H*err*a Iwan fik tha een hardhan leek
som man plæghar at væria steek,
annar til ok annar fra
swa angislika the han sla,

4996. sadhlath — th*et*] th*et* skapt war *B,* th*et* sadlith var *E, F* alt] væll *E* **4997.** bak thy] th*et* ørs for *F* at] *saknas i B, E, F* **4998.** thaghar] st*rax* *B (C = A),* tha *F* mote] a mot *B, E,* moth *C, F* **4999.** Han] oc *E* annan] jenæ *F* thaghar] st*rax* *B (C=A),* tha *F* **5000.** at] *saknas i B (ej C)* han] *saknas i C* stu*n*de] greniædæ *B,* grænnade *C* **5001.** riste] skakade *B* **5002.** ko*m*pan] ko*m*pant *E,* hæræ *F* borghat] bæriet *E* **5003.** vardher] vill *E,* skalt *F* thu] iech *E* h*er*] tek *E,* nw *F, saknas i B* gialda] giælda *A, B* **5004.** lifuith] mit liff *E* halda] *sâ B, F,* beholde *E,* nu behalda *A* **5005—5006** *saknas i B* **5005.** slogho h*err*a] slo h*er* *E* ij sæn] nw *F* sæn] sæm *E* **5006.** ok — mæn] too *F* **5007—5008.** *Efter E* (So at ha*n* nær a iorden gik / af the slagh ther ha*n* ther fik); *saknas i A, B* **5007.** *F = E* **5008.** aff the storæ slaw han fik *F* **5009.** H*err*a] h*er* *E* fik] haffdhæ *F* tha] nw *B, saknas i E, F* hardhan] hordh *F* **5010.** som] do*m* *E* steek] segh *E* **5011.** annar (1)] the*n* jenæ *F* annar (2)] the*n* a*n*nen *F* **5012.** angislika] ængliga *C,* fastelige mu*n*dæ *E,* ønckeligh *F* han] ho*num* *B, E, F*

at hiælmin bughnar som eet lædh*er*,
skiollin sprang op ij th*et* vædh*er*,
the storo stykke aff honu*m* springa;
ey dugdhe tha for lifuith thinga.
H*er*ra Iwan var nu stadd*er* ij vanda;
huath honu*m* var førra komith til handa
aff bardagha ok stridhlike nødh
at han swa opta sa sin dødh,
th*et* thotte honu*m* tha ænkte væra
for the slaag som han faar thæræ.
H*er*ra Iwan vær sik huath han ma
for*e* the diæfla synir twa
ok huggir fast a badha hænd*er*;
thæn faara son for*e* honu*m* stænd*er*
ok galt honu*m* at*er* thæn omaka
th*er* han tholde for*e* th*er*a saka

5013—5014 *saknas i B* **5013.** at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* **5014.** skiollin sprang] och skioldhen brast høfft *F* **5015—5016** *saknas i E* **5015.** the] At *B (C = A), saknas i F* honu*m*] skiolden *F* **5016.** ey — tha] th*et* dugher tha ey *B,* ther dwgdæ tha eÿ *F* lifuith] *F till.:* ath **5017.** H*er*ra] Hær *E* var] ær *B, E* nu] tha *F* stadd*er*] stadh *B, E,* standhen *F* **5018.** førra] før *B (C = A)* komith] stæd *E* **5019—5020.** *Efter E* (Af bordage oc st*r*ideligh nøth / ath ha*n* soa optæ soa sin døth), i stridh heller i a*n*nen nødh / som han offtæ saa sin dødh *F; saknas i A, B* **5021.** tha] alt *E, saknas i B* **5022.** for] *så B, F,* fforæ *E;* aff *A* som] ther *B, E, saknas i C* faar] fik *B, E, F* **5023—5024** *saknas i B* **5023.** H*er*ra] Hær *E* vær] vor *E,* warer *F* huath] men *F* **5024.** for*e*] for *F* **5025.** ok] herra iwan *B,* -er *C,* han *F* **5026.** son] som *C* for*e* honu*m*] ho*num* fore *C* for*e*] for *F* honu*m* stænd*er*] sinæ tend*er B (ej C!)* honu*m*] h*er* ywan *E* stænd*er*] *haken på æ delvis utplånad i A,* stondher *C, E, F* **5027.** ok] H*er* ywan *E* at*er*] *saknas i E* **5028.** tholde] hadde toldh *E,* haffdæ *F* for*e*] for *C, F*

m*edh* hug badhe thu*ng* ok stark,
at han fælde op a the mark
the stora kylfuo han hafdhe ij hænde
ok ænkte vætta til armin kænde.
Matte hans leon honu*m* hiælp*er* gøra?
Th*et* læt*er* bokin idh*er* hær høra.
Iach sigh*er* th*et* sannerlik idh*er*,
th*et* torffte h*er*ra Iwan nw wæl wid*er*.
Wilin ij høra, iak sigh*er* ij fra
huath leonith giordhe th*er* th*et* la.
Th*et* thænk*er* a swa margha lu*n*dæ,
huru h*er*ra Iwan halp thy ij the stu*n*dæ
tha ormin vilde dræpa hana
ok letar sidhan alla vana,
om th*er* var*e* naghar smugha op a,

5029. m*edh*] *F till.:* jeth badhe] swa *B, F* thu*ng* — stark] storæ oc starckæ *E* **5030.** at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A,* th*et* *B, E* fælde] fioll *B, E, F* *(C = A)* op a] pa *B* *(C = A),* nedær a *E, F* mark] marke *E* **5031—5032** *saknas i B* **5031.** the stora] m*edh* then *F* **5032.** ha*n* enctæ siden til arm'e kende *E,* saa ath han til sin arm jnth*et* kiendhæ *F* **5033.** honu*m*] *E till.:* tha hiælper] hiælp *B, E, F,* hiælpe *C* **5034.** Th*et*] tha *E* bokin — hær] idh*er* her boke*n* *B,* boke*n* h*er* ider *C* hær] th*et* *E,* nw *F* **5035—5036.** *Så B, saknas i A* **5035.** Och sigh*er* jech th*et* sa*n*neligh *E,* sani*n*dhæ vil jech seÿe edh*er* *F* sigh*er*] *C till.:* id*er* **5036.** torffte] torde *E* h*er*ra] h*er* *C, E* wid*er*] veth *E* **5037** *saknas i E* ij (1)] *F till.:* nw høra] *B till.:* hwat ij (2)] edh*er* *F* **5038.** leonith giordhe] giorde løyen *E* leonith] leon *B,* løwen *F* giordhe] *saknas i B (ej C)* ther] som *F* th*et*] hon *B, E, F* **5039.** Th*et*] hu*n* *E, F* thænker] huxær *B,* tænctæ *E* a] pa *B,* a tha *C,* ther a *F, saknas i E* swa] *saknas i B* margha] ma*n*ga *B, E, F* lu*n*dæ] lundh *E* **5040.** h*er*ra] h*er* *C, E* thy] h*en*ne *B, F, saknas i E* ij] *saknas i B* stu*n*dæ] stu*n*dh *E* **5041.** tha] huor*e* *E,* ther *F* hana] hona *A, B,* henne *E, F* **5042.** ok] th*et* *E* vana] wona *C,* veignæ *E, F* **5043.** var*e*] war *B, E, F* naghar] noget *E* smugha] mwæ *E,* hool *F* op a] pa *B,* a *C*

th*er* hon matte genom ga.
Hon hørdhe h*err*a Iwan stoor slagh th*er* fanga
aff the diæfla moot honu*m* ganga
ok thænk*er* th*et* ij thæn sama riidh
th*et* han thørff hænna hiælp*er* vidh;
hon wilde ho*num* g*er*næ at*er* gialda,
om hon matte th*er* j walda,
th*et* ha*n* haffde h*en*ne hulpet wæl
tha orme*n* wilde h*en*ne sla j hæl.
Nu tha leonith th*et*ta fan,
th*et* matte ey koma wt til han,
swa mykin harm hon thær aff fik
at hon nær aff vitit gik.
Th*et* fald*er* nidh*er* for*e* thæn dora;
tha vardh th*et* var een litin bora
vnd*er* syllith th*er* th*et* la
ok græfu*er* sidhan hwat th*et* ma,
th*er* til grafuin var swa stoor

5044. hon] løyen *E* matte] *E, F till.:* j **5045—5056** *saknas i E* **5045**. hørdhæ] hørær *F* h*err*a] h*er* *C* stoor] storæ *F* ther] *saknas i F* **5047—5048** *saknas i B (E)* **5047**. th*et*] tha *F* riidh] tidh *F* **5048**. th*et*] ath *F* **5049—5052**. *Efter B, saknas i A (E)* **5049**. hon] och *F* gialda] giældæ *B* **5051**. th*et*] ath *F* wæl] tha *C* **5052**. tha] ther *F* **5053**. tha] tag*er* *C*, ther *F* leonith thetta] løwen th*et* *F* **5054**. th*et*] th*et* ho*n* *B*, hwm *F* wt] *saknas i C* **5055—5056**. *Så F* (sa mygel harm hw*n* ther aff fæk / ath hwn nær aff wedh*et* gik); *saknas i A, B (E)* **5057**. Th*et*] hon *B*, Ther *E*, och *F* falder] feldh tha *F* fore] for *B, F* dora] *så B (jfr Stud. 2: 30)*, døra *A, C*, døør *E, F* **5058**. tha — th*et*] hwn wortæ ther *F* vardh] wardher *C*, vor *E* th*et*] hon *B, E (F)* een — bora] jet lidh*et* boor *F* **5059**. syllith — th*et*] silwen baræ *E* syllith] syllen *B, F* ther] som *F* th*et*] hon *B, F* **5060**. ok] lløyen *E* th*et*] ho*n* *B, E, F* **5061**. ther] alt *F*

at th*et* genom th*er* wt foor.
H*er*ra Iwan vardh nu modh*er* om sidh*er*
aff the starka diæfla han bardhis vidh*er*;
han sk*ir*mer wæl a badhæ hend*er*;
hwars th*er*a skiold*er* war fulwæl ke*n*d*er*,
thy at ha*n* war stark*er* so*m* nokot stal;
th*et* war eth myk*it* vnd*er*likt mall,
the stora hug h*er*ra Iwan slar
th*et* beet a th*em* ræt ey eth har.
Fore tholik ofuervættis nødh
herra Iwan ræddis fore sin dødh,
thy at hwarge*n* th*er*a haffde fa*n*g*it* sar,
wta*n* a*n*nars th*er*a arm ha*n* la*m*b*er* war.
H*er*ra Iwan hafdhe manga vnda
ok blødde fast ij allæ stu*n*dæ;

5062. th*et* (th*er* til *C*) hon th*er* igeno*m* (wth gønu*m* *C*) for *B,* At løyen strax th*er* ge*m*men for *E,* ath hwn th*er* wel i giømen gaar *F* **5063.** H*er*ra] Hær *E* vardh] var *E,* wortæ *F* nu] tha *B, F,* oc *E* modher] mod *B,* mot *E,* mødh *F* **5064.** aff] *saknas i B* han] om syær oc *E* **5065—5070.** *Så B, saknas i A* **5065.** sk*ir*mer] *så eller* sk*er*mer *B,* skærmar *C,* skirmede *E,* skiermedhæ *F* wæl] fast *E* **5066.** th*er*a] the *C* skiold*er*] skiøld *C, F* war] vare *E* fulwæl] wæl *F* **5067.** thy — so*m*] the waræ hordher æn *F* at] *saknas i E* ha*n* war] war ha*n* *C* stark*er*] starch *E* **5068.** myk*it*] *saknas i F* vnd*er*likt] ønckelict *E* **5069.** h*er*ra] h*er* *C, E* **5070.** beet a th*em*] skadde the defflæ *E* a] pa *F* ræt] *saknas i C, E* **5071—5072.** *Så E* (Ffore telligh offu*er*vætiss nøth / h*er* ywan reddis foræ sin døth); *saknas i A, B* **5071.** Fore] for *F* **5072.** herra — fore] tha redis h*er*ræ iwan for *F* **5073—5074.** *Så B, saknas i A* **5073.** at] *saknas i E* **5074.** wdhen then jenæ lam war *F* ha*n*] *saknas i C, E* la*m*b*er*] bæ*m*b*er* *E* **5075.** H*er*ra] Hær *E* manga] myky*n* *B (C = A)* vnda] *så B, E, F;* lundæ *A* **5076.** ok] the *E* blødde — ij] blod ran th*er* *C* blødde] *så B, E, F;* klædde *A* allæ] *så B, F;* manga *A,* sa*m*me *E*

th*et* stoodh honu*m* swa nødhelik,
han hafdhe næstan gifuith sik.
Tha kom hans leon ij thæn sama riidh
ok løste een deel aff hans qwiidh;
tha lopp ha*n*s leon rasklik fra*m*
och grepp th*en* th*er* ey war lam,
th*et* kastadhe thæn diæfwl nidh*er* til iordhæ, b xvii
swa at han sik ey røra thordhæ;
ma han ey bradhelik hiælper fanga,
tha kan han aldrigh bort ganga.
Hwart th*et* barn th*er* komith var thæræ,
badhe større ok swa smærræ,
tha thakkadhe the th*et* leon allæ,
tha the sagho thæn diæfwl falla.
Thæn annar diæfwl tok høght at øpa
ok vilde tha til sins kompans løpa,

5077. stoodh] gik *E, F* nødhelik] mødeligh *E,* hordelig *F* **5078**. han] at ha*n* *B, E* næstan] ful nær *E, F* **5079**. Tha — leon] Ha*n*s løyæ ko*m* tha *E* sama] *saknas i E* riidh] tidh *F* **5080**. ok løste] hu*n* lesde *E* aff] *så B, E, F;* aff alle *A,* al *C* qwiidh] *ä t* qwiidhe *(troligen av hand 2) i A,* qwida *C* **5081—5082**. *Så B, saknas i A* **5081**. rasklik] raskelighe *E,* sa raskeligh *F* **5082**. then] tha ha*nn*u*m* *E; F till.:* diefflæ **5083**. th*et* — diæfwl] kastade st*r*ax *B* (tagar *C*), kaste ha*nn*u*m* (+ tha *F*) *E, F* iordhæ] jordh *F* **5084**. swa] *saknas i E* han] *saknas i C* sik — røra] rørde icke *E* ey] ekk *B,* ikke *C, F* thordhæ] tordh *F* **5085—5086**. *Så F* (ma han eÿ bradeligh hielp fongæ / tha ka*n* han aldrigh bort gongæ); *saknas i A, B, E* **5087**. th*et*] jeth *F* ther] *så B, F;* som *A, E* var thæræ] ær *B,* war tha *F* **5088** *saknas i B* større] my*n*ne *E,* storæ *F* smærræ] meræ *E,* smaa *F* **5089**. thakkado leon allæ ther *B,* Tha tackede tha løyen alle *E,* tackedhæ løwen allæ *F* **5090** *saknas i B* tha] ther *E, F* sagho] saa *F* thæn diæfwl] deffuelle*n* *E, F* **5091**. annar] onde *E* **5092**. tha] *saknas i C, E, F* kompans] stalbrodh*er* *F*

thit han swa ønkelika fallin la,
ok vilde th*et* leon fra honu*m* sla.
»Huath skal mik længe*r* lifsins frist,
mædhan iak hafue*r* min kompan mist!»
Th*et* førstæ h*er*ra Iwan th*et*ta sa,
at diæfwlin wend*is* honu*m* ij fra,
ha*n* rasklik effte*r* ho*num* rende
me*dh* th*et* swærd ha*n* haffde j hende,
han hug a ha*n*s hals som han var stark,
th*et* hofwdhit foor wt a thæn mark
ok bukin styrte for honum nidher;
herra Iwan sik thær gladde vidher.
Tha mælto the the*r* stodho nær:
»Th*et* veet væl gudh ij himerike ær,
swa ma*n*g land iak hafue*r* om leet,

5093. thit] *så B,* ther som *F;* thy at *A,* thi *E* swa] *saknas i B, E, F* ønkelika] ømkelik *B, F,* a jorde*n E* **5094.** ok] ha*n E* vilde th*et*] wil then *C* **5095—5096** *saknas i E* **5095.** frist] frest *B, F* **5096.** mædhan] men *F* hafue*r* — kompan] mÿn stalbrodh*er* hawer *F* **5097.** Th*et* førstæ] *så B, E, F;* Tha *A* h*er*ra] h*er E* **5098.** at] *ä t* th*et (hand 2) i A* wend*is* honu*m*] honu*m* gik *A,* wend*is* he*n*ne *B,* ve*n*dis ha*n*nu*m E, F* ij] *saknas i C, F* **5099—5100.** *Så B, saknas i A* **5099.** rasklik] raskelige *E,* raskeligh *F* effte*r*] til *F* **5101.** han] och *B, F* hug] hugge*r B* a] pa *F* hans] *saknas i B, E* hals] *så E, F,* halsen *B;* hiælm *A* **5102.** th*et*] *saknas i E* hofwdhit] hwod *C,* Ha*n*s hoffuit *E, F* foor wt] fløw *F* a] pa *B* (a *C*), po*n*ne *E* **5103—5104.** *Rekonstruerade efter E, F* (Oc bughen stritæ foræ ha*n*nu*m* neder / H*er* ywan sigh aff glæde vethær *E,* och guben størtæ for ha*num* nedh*er* / herræ ywan stegh aff sin hæst och gledis wedh*er F*); *saknas i A, B* **5105—5125** *saknas i E* **5105.** mælto] *ä t* sagdho *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* stodho] waræ *F* **5106.** himerike] hi*m*meri*k B* **5107.** ma*n*g] *så B,* manga *A, C, F* land] *så B,* landhæ *F;* lu*n*der *A* om] *saknas i C, F*

skælikar*e* hug iak hafu*er* ey seet,
æn thænne diæfuul han fik nu;
thæs løne idher gudh ok swa var fru!»
H*erra* Iwan løper bradhlika tha
thiit leonith a hinom andra la
ok vilde thy hiælpa om th*et* matte ske.
Thaghar leonith fik th*et* se
th*et* slaar bort axlena aff hans liiff
som hon var*e* skorin aff m*edh* een kniiff.
Tho at han visar til Momppaler
ok biudh*er* th*er* silff ok gul ofmær,
han kan th*er* ey thæn mæstara fa
th*er* honu*m* th*et* saar nu lækia ma.
Thæn diæfwls son badh swa nadhelik:
»Sla thetta grymma diwr fra mik,

5108. skælikare] eth skælligar*e* *B,* jeth beder*æ* *F* hug] huod *C* iak hafu*er*] haw*er* iak *B, F* **5109—5110**. *Efter F* (som the*n*ne diefflæ han fæk nw / th*et* lønæ eder gudh och sa wor frw); *saknas i A, B (E)* **5111**. løper] renner *B,* han løbær *F* bradhlika] bradlik *B,* bradelig *C, F* **5112**. thiit] som *F* leonith] leon *C,* løwen *F* a] pa *B* (a *C*), och *F* hinom] then *B, F,* hin *C* **5113**. thy] he*n*ne *B,* ho*num* *C,* hi*n*næ tha *F* om — ske] huat ha*n* ma *C,* aff vee *F* matte] ma *B* **5114**. Thaghar] tha *B (C = A),* ther *F* leonith] leon *C,* løwen *F* fik thet] th*et* fik *B (C = A); F till.:* ath **5115**. th*et*] hon *B, F* slaar] sledh *F* axlena] axlen *B,* axalen *C, F* **5116**. hon var*e*] then war *F* aff] *saknas i F* **5117—5118** *saknas i C (E)* **5117**. Tho — visar] han tok at wisæ *B,* th*et* han farer *F* til Momppaler] *så B, F* (ma*m*peler); *A urspr.* til *jämte tomrum, hand 2 stryker* til *och till.:* ower mææ*r* **5118**. ok] *saknas i F* ther] *så B, F, saknas i A (jfr dock sista ordet i versen)* silff — gul] guld och sylff *F* ofmær] thæræ *A,* o kær *B,* och æræ *F; se Stud. 3: 86 f.* **5119**. ther] *saknas i C* mæstara] mester *F* **5120**. th*et*] thisse *F* nu lækia] hielæ *F* **5121**. diæfwls] diæfflæ *B, F* son] som *C,* han *F* swa] tha *F* **5122**. th*e*tta] th*et* *F*

ther mik hafu*er* hær swa saara skænt,
tho at iak hafu*er* ey th*et* aff thik thiænt;
jach ke*n*nis, h*er*ra, th*er* g*er*na widh*er*
at iach haw*er* myk*it* brut*it* mot idh*er*
ok swa mot andra flere,
thy ær min sorgh nu thæs mere.
Iak bedhis nu aff idh*er* nadhæ,
latin mik ey mera skadha!
Man skrifuar th*er* aff ok sigh*er* swa,
thæn ær ey værdh*er* nadh*er* fa
th*er* ey vil nadh*er* gifua;
nu latin mik, h*er*ra, lifua,
mæd*en* iach mik sielff ey we*r*ia ma,
jach mon thok ald*r*ik hæd*en* ga.»
H*er*ra Iwan swaradhe honu*m* th*er* til:
»Om mik lyst*er* ok om iak vil,
tha sigh nu th*et* hær oppinbara
for thænna mykla frugho skara

5123. hær] *saknas i B, F* skænt] skæmt *B (C=A)* **5124.** hafuer — thiænt] war eÿ m*et* edher kiendh *F* ey — thik] th*et* ey for *B* **5125—5126.** *Så B, saknas i A (E)* **5125.** herra — g*er*na] doo h*er*ræ giørligh *F* **5126** *saknas i C* at] th*et F, saknas i E* brut*it*] brot i *F* **5127—5128.** *Så F* (och sa vidh andree fleræ / thÿ ær myn sorigh nw thiss mieræ), Och modh andræ fleræ / thi ær my*n* sorgh nw halfue m*ere E; saknas i A, B* **5129.** nu] *saknas i B, E* aff] *saknas i F* **5130.** ey] *F till.:* fa **5131—5134** *saknas i E* **5132.** værdher] w*er*dugh *B,* wærdh *F* nadher] *F till.:* ath **5133.** vil nadher] nadhæ wil *F* **5134.** nu — mik] lader mægh doo *F* **5135—5136.** *Så B, saknas i A* **5135.** mæden] men *F* mik — ey] ey siælffuer *C* sielff ey] selfu*er E* **5136.** mon] kan *F* **5137.** H*er*ra] H*er E* ther] *saknas i F* **5139.** tha] thu *B, F* sigh] sigher *E* nu] mik *B,* iech *E, saknas i F* hær] fyrst *F, saknas i E* **5140.** for] Fore *E* mykla] *saknas i F* frugho] fr*v*r *B*

ok allom thøm h*er* se op a,
th*et* thu nu ekke mera ma;
tha takir iak sidhan leonith til mik,
th*et* skal ey mera skadha thik.
Mat thu sidhan lifua ok ær swa sæl,
tha an iak thik th*et* aff hiærtadh væl;
skalt thu dø ok ær thet swa,
tha vardhe thet thær om, huru thet ma.»
Tha kom folkith løpande thær,
huart th*et* barn a husith ær;
husbondin siælfu*er* th*er* husith aatte
thakkar honu*m* huath han matte
och kyste ha*n* swa innerlik:
»Th*et* wil iach loffua gudhi och tik,
at thu skal h*er* mina dott*er* fa
ok alt th*et* goz th*er* iak forma

5141. h*er*] hæræ *F* se] siæ *E* op a] pa *B (C=A)* **5142.** th*et*] At *E, F* nu ekke] nu ey *A*, ekke nw *B*, nw ikke *C, F*, icke *E* **5143—5148** *saknas i E* **5143.** tha — leonith] sidh*e*n wil jech tagæ løwen *F* sidhan — leonith] leon*it* (leon *C*) sid*e*n *B* til mik] *så F* (til mæg), aff thik *A, B* **5144.** th*et* skal] och skal th*et* *B* th*et*] hwn *F* **5145.** Mat] *så B*, mattæ *F;* ok ma *A* ær — sæl] wordhæ hiel *F* ær] *A (hand 2 över raden), B till.:* thu **5146.** tha — th*et*] th*et* an iach tik *B, F* **5147—5148.** *Så F* (skalt thu døø och æræ th*et* saa / tha wordhæ th*et* ther om hwræ th*et* maa); *saknas i A, B (E)* **5149—5150** *saknas i B* **5149.** Tha] nw *F* kom — løpande] løbende falket *E* thær] thære *E, F* **5150.** huart] Oc h. *E* a] i *E, F* ær] æræ *F* **5151.** sielfu*er*] sielff *F* ther] som *F*, *saknas i E* husith] gordh*e*n *F* **5152.** thakkar] thakkade *B, E, F* honu*m*] h*er* ywa*n* *E* huath] th*et* bæstha *C* **5153—5154.** *Så B, saknas i A* **5153.** ha*n*] ha*nnum* *E, F* innerlik] mÿ*n*neligh *F* **5154.** gudhi] gudh *E, F* **5155.** at] *så B, E, F; saknas i A* her] *saknas i F* mina] mi*n* *B, E, F* **5156.** th*er*] *så B, E, F;* som *A* forma] a *B*

och wara h*er* h*err*a ow*er* borgh och la*n*d,
th*et* wil iach idh*er* fanga j handh.»
H*err*a Iwan tha aff hiærtæt lo
och mælte til ho*num* och sagde swo:
»Mate iach h*en*ne til husf*rv* haffuæ,
th*et* toke iach for*e* rikæ gaffuæ;
thy ma iach mik saræ kæræ
at th*et* ma ekke nw swa wæræ;
for th*en* skyld talar iach ække swa,
at jach wil h*en*ne thær medh forsma,
iak veet ængin h*err*a swa riik, b xviii r.
hon matte ey vara honu*m* liik.
Æn thætta vil iak bidhia idh*er*,
om ij th*et* siælfue kænnins vidher,
om thæssa salugha q*ui*nnæ
th*er* h*er* varo fa*n*ghna innæ,
ij gifuiin thøm lidhugha ok latin thøm fara
til th*et* land the før ij varo,

5157—5166. *Efter B, saknas i A* **5157**. och — her] Var h*er* en *E,* ath wæræ *F* la*n*d] landhæ *F* **5158**. Jech vil foa ether alt i handh *E,* th*et* wil jech alt fonge edher i handhæ *F* **5159**. H*err*a] Hær *E* **5160**. och sawdhæ tha til ha*num* saa *F* **5161**. haffuæ] taghe *E* **5162**. toke] tagher *E* fore] for *C, F* **5163**. thy] tha *E* ma] *saknas i C* **5164**. ekke] engelundæ *E* nw swa] *saknas i E, F* **5165**. for] Fforæ *E* skyld] sagh *F* ække] *så F* (jckj); nw *B,* h*er* *E* **5166**. at] *så E,* th*et* *F; saknas i B* wil] vilde *E* thær medh] *så F* (ther m*et*); ey *B,* h*er* *E* **5167—5168** *saknas i B* **5167**. herra] h*er* *E* riik] rige *F* **5168**. hon] At hu*n* *E* honu*m*] ha*n*s *E,* thieræ *F* liik] lighæ *F* **5169—5170**. jen bøn wil jech edher bedhæ / om i willæ mæg then wedhæ *F* **5169**. iak] *B, E till.:* her **5170** *saknas i B* **5171**. om] ath *F* salugha] salgho *B (C=A)* **5172**. h*er*] hæræ *F* varo] vor *E, F* fa*n*ghna] fonga *C* **5173**. ij] *saknas i C* **5174**. til] *så B, E, F;* ij *A* før] førre *B, E, F (C=A)*

thy j th*et* within sannerlik,
iach haffu*er* them frælssat for wta*n* swik.»
Husbondin mælte m*edh* rættan skæl:
»Iak lat*er* thøm gærna fara væl,
thy at ij hafuin dræpith the diæfla twa,
som th*er*a mødha stodh op a;
th*et* sig*er* iach a mi*n*a san,
thu haw*er* them frælsæt so*m* en ma*n*.
Æn radh*er* iak thik at thu th*et* gør,
th*er* iak hafu*er* thik om bidhith før:
thu tak mina dott*er* ok gør tik swa,
th*er* skal thu høghelika æro aff fa.
Thykk*er* tik ey he*n*ne wara øffr*it* riik,
jak skal th*et* huxa m*edh* siælffw*m* mik,
leggiæ th*er* swa myk*it* til
so*m* mæst thu sielffu*er* haffua wil.

5175—5176. *Så B;* thy at ij th*et* sa*n*nelika vita ma / iak hafu*er* thøm frælsath huath iak forma *A* **5175**. thy] *C, F till.:* at th*et* within] vidæ th*et* *E, F* **5176**. for] *saknas i F* **5177**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* mættæ *E,* swaredhæ *F* rættan] ræt *B (C = A), E* skæl] skil *C* **5178**. væl] wil *C* **5179—5180** *saknas i B* **5179**. thy] *saknas i F* at] *saknas i E, F* hafuin] *F till.:* nw **5180**. som] *F till.:* allæ mødha] dødher *A,* ved*er*modh *E,* twangh *F (jfr Stud. 3: 87)* **5181—5182**. *Så B, saknas i A* **5181**. sig*er* iach] wil jech seye *F* mi*n*a] my*n* *E* **5182**. thu] j *E* **5183**. Æn] Oc *E,* nw *F* thik] ether *E, F* at] *ä t* thet *(hand 2) i A, saknas i C* thu] i *F* th*et*] *saknas i B, E* gør] giøræ *F* **5184**. ther] th*et* *B,* som *F* thik] idher *B, E, saknas i F* om bidhith] *så F* (om bedh*et*), nu bidhith *A,* bidh*it* om *B,* bodæt *E* før] føræ *F* **5185**. thu tak] i tager *F* mina] mi*n* *B, E, F* gør tik] *så B,* gør *E,* giøræ *F;* gaar th*et* *A* **5186**. thu] i *F* høghelika] høgelik *B, E, F* aff] *saknas i E* **5187—5190**. *Så B, saknas i A, E* **5187**. tik — wara] edher hwn ær eÿ *F* wara] *saknas i C* **5188**. th*et* huxa] æn tænkæ *F* **5190**. mæst] *saknas i F*

Om thu hænne nu mist*er* hær,
iak veet ey huar thu bætre fær,
th*er* tokt ok sinne kan gøma
ok sina æro ey forgløma.»
H*err*a Iwan swaradhe honu*m* thær:
»Ij vitin ey huru mik th*et* stær,
ok thør iak ey th*er* sighia fra;
ij latin mik fara som iak ma,
thy at iach ma ey j th*etta* si*n*næ
he*n*ne fa ell*er* och and*ra* q*wi*nnæ.
The io*m*fru th*er* mik følgdhe hiit,
til mik stær all hænna høgxsta aliit,
hon vil ey læng*er* æpt*er* mik bidha;
nu latin mik, h*err*a, hædhan ridha,
huath th*et* vardh*er* mik til gagn ælla skadha,
iak vil hænne følghia om iak ma radha.»
»Ney, th*et* skal thik ey swa ganga,
iak skal thik hæld*er* fa hænne for fanga,

5191—5194 *saknas i E* **5191.** hænne — mist*er*] mÿst*er* hi*n*næ *F* nu mist*er*] mist*er* nw *B* hær] *saknas i C* **5192.** iak veet] thw wedst *F* huar] hwaræ *F* **5193—5194** *saknas i B (E)* **5193.** tokt — kan] *så F* (twckt och si*n*næ kan), *som dock till.:* sa; bæt*er* kan tokt ok æro *A* **5194.** sina] sin *F* æro] *A till.:* vil *(saknas i F)* **5195.** H*err*a] Hær *E* **5196.** vitin] wedh *F* mik — stær] th*et* m*et* mæg ær *F* **5197.** ok — iak] iach thor *B, E* ey th*er*] ther ey *B,* ether ey *E,* edher th*et* eÿ *F* fra] j fra *B, E, saknas i F* **5198.** ij] thy *B, F* mik] *F till.:* nw som — ma] mÿ weÿe *F* **5199—5200.** *Så B, saknas i A* **5199.** thy at] for *F, saknas i E* j] ath *F* **5200.** och] *saknas i E, F* **5201.** ther] So*m E* **5202.** stær] *haken på* æ *delvis utplånad i A* all] *saknas i B, E, F* høgxsta] høgxt *C,* høgistæ *E,* mestæ *F* aliit] lidh *E, F* **5203—5204** *saknas i B* **5204.** nu] thi *E,* i *F* mik] *F till.:* nw **5205—5206** *saknas i E* **5205.** ælla] *ä t* æller *(hand 2) i A* **5207.** thik] *saknas i F* **5208.** *Så A, som dock skriver* forfanga *i ett ord;* jach skal tik (til *C*) fa h*e*nne held*er* til fa*n*ga *B,* Jech vil teg my*n* dott*er* før før fa*n*gæ *E,* jech vil thik holdhæ for mÿn fonge *F*

mædhan thit hoghmodh radher swa
at thu forsmar mina dotter at fa,
the iak thik biudher m*edh* mykin æra;
th*et* skal thik angra at thu kompt hæræ.»
»Th*et* veet væl gudh ther alt forma,
at iak vilde hænne giærna fa,
om th*et* matte vara at thetta sinnæ;
tho at j mik takin her for fa*n*ga i*n*ne,
tho ma th*et*, he*rr*a, ey thy hælder ske,
th*et* vil iak hær for idher tee.
Nu lath mik fara, th*et* bidher iak thik,
for thæssa io*m*frw hær følgher mik;
iak vil idher lofua a mina tro
at iak vil ændelik gøra swo,
om mik vil gudh gifua the trøst

5209. mædhan] emen *F* thit] *saknas i E* hoghmodh] hogamot *C* radher] ær *F* **5210**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A;* th*et* *B,* me*n* *E* forsmar] wilth *F* mina] mi*n* *B, E, F* at fa] for smaa *F* **5211**. the] thi *E,* doo *F* thik biudher] biuther tek *E* thik] *saknas i C; F till.:* th*et* mykin] mi*n* *E* **5212**. th*et* — angra] æn angræ*r* tek *E* at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A,* th*et* *F* **5213**. Th*et* — ther] gudh wedh th*et* wel som *F* **5214**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* vilde] *E till.:* helde*r* fa] soa *E* **5215**. om — matte] eÿ maa th*et* *F* **5216**. *Efter B; A har blott* thy at, *varefter luckan ifyllts efter B av en 1600-talsstil* tho] *så E, F* (toa, do), thy *B, A* mik takin] mik fange*n* *B, F,* tage mek *E* her — fa*n*ga] forfonge h*er* *C,* foræ fange her *E,* h*er* *F* **5217—5218** *saknas i B* **5217**. tho — thy] Th*et* mo ey he*rr*æ tess *E* tho] tha *F* herra] *saknas i F* **5218**. hær] he*rr*æ *E,* nw *F* for] *saknas i E* **5219**. lath] *så B, E, F;* latin *A* **5220**. for — io*m*frw] Foræ the jomf*rv* skild *E* for] frælssæ *B,* ath frælsæ *F* thæssa] then *F* hær] ther *F* **5221—5222** *Så E, F* (Jech vil ether loffue a my*ne* troo / At (th*et* *F*) iech vill ændeligh gøræ soa); *saknas i A, B* **5223**. mik — gudh] gud vil *E* mik — gifua] gudh vil giwæ mægh *F*

at iach faar hænna ang*er* løst,
tha skal iak at*er* koma hær;
om th*et* tha idh*er* vili ær
th*et* ij vilin mik hænne gifua,
tha vil iak hær nær idh*er* blifua.»
»Gudh giffui thøm all omaka
th*er* lofuan vil aff thik taka!
Thu skal mik nu ey swika;
far thik bort æ huart thik lika!
Mi*n* dott*er* ær mik ey swa o kær
— th*et* skalt thu wæl forsta*n*da h*er* —,
at iak vilde nødha thik hænna at fa;
ney sannelik, iak gør ey swa!
Nu far thik hædhan ok var ey seen! b xviii v.
Thok at thu komb*er* h*er* ald*ri*k igen,
th*et* aktar iak ey vidh eet haar,
th*et* skal thu vita ræt oppinbaar.»

5224. at] th*et* *B, F* iach faar] *så B, F,* iech gith*er* *E;* faar iak *A* ang*er*] angist *B, E, saknas i C* **5226**. om] och om *B* tha] *saknas i E, F* vili] til viliæ *F* **5227**. mik — gifua] tha mek gifue he*n*ne *E* **5228**. Jech hoos ether g*er*ne bleffue *E* hær] gladelik *B, saknas i F* nær] hos *B, F* **5229—5236** *saknas i E* **5229**. all] *saknas i F* **5230**. th*er* lofuan] v sa*n*næ *F* **5231**. nu ey] ekke *B, F* **5232**. thik — æ] nw *F* **5233 — 5234**. *Så B, F; saknas i A (E)* **5235—5236**. *Så F* (ath jech willæ nødhæ thik hi*n*næ ath faa / neÿ sa*n*neligh jech giør eÿ saa); *saknas i A, B (E)* **5238**. *Så B, E, F* (her *saknas i F*); thy *(troligen ä · fr* tho *av hand 2)* at thu komber aldrigh at*er* ij geen *A* **5239—5240** *saknas i B* **5239**. th*et* — iak] Jech atter th*et* *E* **5240**. th*et* — thu] nw skalt thw th*et* *F* ræt] *saknas i E, F*

The fatig frughur som honu*m* var iaat
he*rr*a Iwan faar nu hædhan braat;
alla wt mot honu*m* ga
in p*r*ocessio*ne* æ twa ok twa
ok thykkis vara nu alla rika;
huar find*er* man nu andra slika,
swa manga frughor saman fara;
thet ma væl vara en høfuelik skari.
Thy næst gingo honu*m* ij mot
riddara ok swena, bøgd*is* til fot
at bidhia han th*er* giærna til,
at for*e* guz skuld han gøra vil
forgifua thøm th*et* m*edh* rættan san
at the swa illa vmfingo han.

5241—5242. *Verserna i motsatt ordning i F* **5241.** fatig] *så B,* fatige *E, F;* høfwizska *A* frughur] fr*v*r *B,* q*w*inne *E* som] *saknas i B* honu*m* var] h*er* yua*n* wart *C* iaat] *efter ett struket* iæt *(samma hand) i A,* iæt *B* **5242.** H*er*ra] h*er* *E* faar] for *E* hædhan] tæde*n* *E, F* braat] bart *C,* borth *F* **5243.** alla wt] tha alle sa*m*me*n* *E* mot] for *F* **5244.** in] J *E, F* p*r*ocessio*ne*] p*r*oces *F* æ] *saknas i B, F* **5245—5248** *saknas i E* **5245.** ok] tha *F* vara — alla] allæ weræ *F* vara nu] nw wa*r*a *C* **5246.** hwaræ man fi*n*ner slighæ *F* **5247—5248.** *Så F* (sa mangæ frwer samen faræ / th*et* ma wæl weræ jen høwelig skaræ); *saknas i A, B (E)* **5249.** Thy næst] the mæst *B (C=A),* th*er* nest *E,* sidh*en* *F* **5250.** riddara] riddar *B, F (C=A)* swena] *B till.:* och bøgd*is*] *så B (C=A),* negede *E,* feeldh *F;* budhus *A; A, E till.:* honu*m* **3251.** at] och *B, E, F* han] ha*n*nu*m* *E, F* ther giærna] gerne ther *E* **3252.** at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A,* th*et* *B, F* fore — han] ha*n* for (foræ *E*) gudz skuld *B, E, F* **5253.** th*et*] *saknas i E, F* **5254.** at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* vmfingo] talede til *E*

The for vtan husith bo,
sa*n*nelika the giordho ok swo,
fulgdho honu*m* a hans leedh
th*er* h*er*ra Iwan fore reedh.
H*er*ra Iwan swarar, th*et* sigh*er* iak thik:
»Huath ij hafuin talath til mik,
th*et* vil iak gærna idh*er* forgifua;
nu late gudh idh*er* hela lifua;
thy at i hafuin mik ey talat i gen
thet mik thykkir vara til nakat men.»
The thakkadho honu*m* m*edh* bliidh anzswara
ok badho gudh hans æro væl bewara.
Tha gingo fram the fatika q*ui*nnæ
ok toko orloff at th*et* sama sinnæ,
badho gudh swa inn*er*lik
gifua honu*m* løn ij himerik,
th*et* han hafdhe frælst them aff vanda,
ok foro sidhan heem til landa.

5255—5258 *saknas i B,* **5255—5256** *saknas i E* **5256**. sa*n*nelika] sa*n*neligh *F* swo] swa, *trol. av hand 2 ä fr* swo, *A* **5257**. fulgdho] the fulde *E* a] vti *E* leedh] veigh *E* **5258**. ther] tidh so*m E, F* h*er*ra Iwan] ha*n* selwe *F* h*er*ra] h*er E* **5259**. H*er*ra] Hær *E* swarar] swa*r*ade *C, E, F* th*et* — iak] jagh sigh*er* th*et C* thik] *saknas i F* **5260**. hafuin] *B till.:* H*er*ra **5261**. jach wil idher g*er*næ forgiffuæ *B, E,* Jagh wil g*er*na for giffua th*et* ider *C* **5262**. nu — gudh] gudh ladhæ *F* gudh idh*er*] idh*er* gudh *B, E* idher] *E, F till.:* alle lifua] bliffuæ *B, F (C=A)* **5263—5264**. *Så F* (thÿ ath i hawæ mægh eÿ taleth i gien / th*et* mægh tøck*er* wæ*r*æ til noghet meen); *saknas i A, B, E* **5265**. thakkadho] tacker *E* blidh] blida *B, F (C=A)* anzswara] andswar *E* **5266**. ok] *saknas i B, E* hans æro] ha*num F* væl] *E till.:* ether **5267**. gingo] *E till.:* the **5268**. ok] *saknas i B, E* toko] tage *E; F till.:* allæ at] i *F, saknas i E* sama] *saknas i F* **5269**. badho] the badhæ *F* **5171—5272** *saknas i B* **5271**. th*et*] at *E,* thÿ *F* frælst — aff] frælst thera *A,* frelset them af *E,* them frelsedh aff *F* **5272**. ok foro] At fare *E* foro sidhan] sidhen fooræ the *F*

He*rr*a Iwan far nu thæd*e*n brat
badhe om dagh ok swa om nat
til atta dagha lidhne æræ;
thæn niu*n*da at qwælde kom han thæræ
til th*et* hws iak sigh*er* fra,
th*er* the iomfrw siwk ij la
ok daghlik æpter honum mon langa,
thet hon matte hans talan fanga.
Tha the io*m*frw th*et* spyria fær
at thæn riddar*e* komin ær,
hænna soot swa brat forgik
aff the glædhi hon th*er* aff fik
j sith hiærtæ swa ma*n*ga lu*n*da,
thøkte h*en*ne j th*en* sa*m*ma stu*n*da
so*m* hon war*e* stande*n* opp aff dødæ
och løst fran allæ sinæ nødhæ;
nu væntir hon sik hiælp*er* fa,
swa at hænna syst*er* ey forma

5273. He*rr*a] Hær *E* far] foor *F* thæd*e*n] *så B, E, F;* hædhan *A* **5275.** til] th*er* *E* lidhne] gangne *E,* for gongen *F* æræ] ær *C, F,* var *E* **5276.** niu*n*da] nindhæ *F; C till.:* dag thæræ] ther *C, E, F* **5277—5278** *saknas i B* **5277.** fra] j fra *E* **5278.** iomfrw — ij] ingræ sister inne *E* **5279—5280.** *Så F* (och dawligh effther ha*num* mo*n* lange / th*et* hwn mattæ hans talæ fonghæ); Och daglige eft*er* ha*nnum* lenger / th*er* til hu*n* ha*ns* talen fongær *E; saknas i A, B* **5281.** Tha] st*rax* *B* (. . gar *C*), *saknas i F* the io*m*frw] jomfruen hu*n* *E* th*et*] *F till.:* ath **5282.** at] *ä t* thet *(hand 2) i A* riddar*e*] ridder *F; E till.:* nw ær] wær *B*, war *C* **5283.** swa brat] bradelig *E* **5284.** hon — aff] nw hu*n* *E,* th*er* hwn *F* aff (2)] *saknas i C* **5285—5288.** *Så B, saknas i A, E* **5286.** thøkte] tha tøttæ *F* sa*m*ma] *saknas i F* **5287.** war*e* — opp] war ap standhen *F* **5288.** sinæ nødhæ] hindhæ mødhæ *F* **5289—5292** *saknas i B* **5289.** nu — sik] Thi hu*n* ve*n*tæ sig nw *E* nu] thÿ nw *F* hiælp*er*] hielp at *E, F* **5290.** ath he*n*nis søst*er* skulde he*n*ne ey forsmo *E* ey] *A till:* hænne forma] maa *F*

hænna arff fra hænne at taka
mædh*er* sina vranga saka.
Swa bleka varo hænna kinna,
th*et* matte væl a hænne finna,
at hænna soot hafdhe hænne varith hardh;
tho loot hon vara sina thiænist ospardh
ok ganger mot h*er*ra Iwan,
helsar han som hon bæst kan.
Mik thykk*er* wara off la*n*kt at sighia tik
huru liwfflik ho*n* ho*num* vnfik
m*edh* blidha ordh ok stolta latha,
th*er* hænne stodho fulvæl til mata.
The lagho th*er* the sama nat;
om morghonin ridhu the thædhan brat,
h*er*ra Iwan ok the io*m*fru, b xix r.
thiit the konu*n*g Artws fu*n*no nw,

5291. oc he*n*ne fra*n* henne ey tage soa *E* **5292**. mædher] m*et* *E, F* **5293—5294** *saknas i E* **5293**. Swa] *saknas i B, F* varo] war *F* **5294**. væl] ma*n* *B,* the wæl *F* **5295** *saknas i F* at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A, saknas i B, E* soot] sorgh *E* hafdhe — varith] haffde wa*r*it *B,* var bode *E* hardh] tu*n*g och hard *B, E* **5296**. tho] tha *E* vara — thiænist] sin thiænist *B,* sin tienistæ væ*re* *E, F* **5297**. ok] hu*n* *E, F* ganger mot] mot gik *B,* gik moth *C,* gonge*r* vt modh *E* h*er*ra] h*er* *C, E* **5298**. helsar] och helser *B, F,* Hu*n* oc hels*set* *E* han] ho*num* *C, E, F* som — bæst] th*et* bæstæ hon *B, E, F* **5299—5300**. *Efter B, saknas i A, E* **5299**. wara] *saknas i C* off] *saknas i F* at] *så C, F;* a *B* **5300**. liwfflik] leweligh *F* **5301**. blidha] blid *B (C=A)* ordh] ordo *C* stolta] *så B, E, F;* stolt *A* latha] *så B, F,* talæ *E;* vmlata *A* **5302**. stodho] stodh *B, E, F* fulvæl] alt vel *E,* wel *F* **5303**. The lagho] Ha*n* loa *E* **5304**. morghonin] morigen *F* ridhu] riida *C,* red *E, F* the] ha*n* *E* thædhan] hedh*en* *F* **5305**. h*er*ra] Hær *E* the] *E till.:* stoltæ io*m*fru] jomfrwe *F* **5306**. konu*n*g — fu*n*no] fi*n*næ kon*ung* art*us* *(saknas i C) B* fu*n*no] fynne *E, F (B)* nw] mowe *F*

a Karidols hws ther han tha ær.
Han hafuer fyretighi dagha vænt thær,
vaktath, om nakar koma skal
ther væria thør thera iomfrw maal.
The ældre syster til hofua alt var
ok beddis aff konungin daghlik swar:
»Ij maghin væl thænne sak op gifua,
hon kan ey fa, mædhan hon ma lifua,
nakar thæn riddara mik at fa,
ther minom kæmpa thør besta.»
Hænna syster ær ey swa langt ij fra
som hon tha thænkte, hon mælte swa;
thet sama qwæld tha kom hon thær
ok Leons riddare medh hænne ær.
Nu ær ey mera ater æn swo
aff thera formaal, thet maghin ij tro,

5307. a] i *F* Karidols] karildoss *E* ther — ær] *så B, F;* som han var *A,* han inneæ ær *E* **5308**. Han — dagha] xl dagæ hauer *E* hafuer] *A till.:* nu, *F:* nær vænt] wactat *B, E,* veret *F* **5309**. vaktath] wocther *F, saknas i E* nakar] *E till.:* then riddere **5310**. thør] torde *B,* vill *E,* skal *F* thera] the *B, E, F* iomfrw] jomfrwes *F* **5311**. ældre] andre *E* alt] *saknas i B, E* **5312**. ok] hun *E* beddis] bedis *C, F* konungin daghlik] konningh daulet *E* swar] antzswar *B, E* **5313**. væl] *saknas i E* thænne] thettæ *E* sak] skade *C,* moll *E* op] ower *B (C=A),* vt- *E* **5314**. fa] finna *C, saknas i F* mædhan] men *E, F* **5315** *saknas i B* riddara] ridder *F* **5316**. ther] then *C* minom] min *B, E, F* kæmpa] riddere *E* thør] *bokstäverna* ør *av hand 2 ä fr ?* besta] bestande *E* **5317**. swa] *saknas i E* ij] *saknas i F* **5318**. hon — hon] hugde thet *E* tha] kan tha *C* thænkte] huxade *B,* huxa *C* hon (2)] och *F* mælte] *ä t* ·sagdhe *(hand 2) i A,* sawdhæ *F* **5319**. qwæld tha] affthen *F* **5320**. riddare] ridder *F* **5321—5328** *saknas i E* **5321**. ater] effther *F* **5322**. thera formaal] then tidh *F* maghin ij] moghi *B*

om thæn dagh han nu for gar,
komber ther ængin tha til swar,
tha hafuer hon mist medh rættan skil
sins fadhers arff, huath ther ær til;
hænne vardh mera fore, thet sigher iak hær,
før æn hon thet swa saktelika fær.
Han tok nu herbærghe, thæn riddare godh,
ij eet litith hws ther næla stodh,
for utan portin, the giordho swa,
iomfruan ok herra Iwan badha twa,
herbærghadho ther the sama nat
til ater komber dagher brat,
swa at ængin man han kænde
hwarke viner ælla frænde;
thy æn han hafdhe ridhith til thet hws
thæn aptan mædhan dagher var liws,
tha vare han genast kænder thæræ,

5323. om thæn] æn jen *F* han nu] tha han *B,* naar han *F* **5325**. rættan] ræt *B (C = A)* skil] skel *B, F (C = A)* **5326**. huath — ær] som hinnæ hørdæ *F* ær] war *B* til] tel *B (C = A)* **5327—5328** *saknas i B, F (E)* **5328**. fær] *haken på æ delvis utplånad i A* **5329**. Han — nu] Han tok *A,* nw tok *B,* han togh nw *E, F* riddare] riddar *B, E, F (C = A)* **5330**. ij] *saknas i C* næla] hoos *E,* nær *F* **5331—5332**. *Efter E, F* (Ffor vten porten [then borigh *F*] the giorde soa / Jomfruen [then jomfrw *F*] oc her [herræ *F*] ywan badhæ two); *saknas i A, B* **5333**. herbærghadho] the h. *E* **5334**. ater komber] morgennen tha kom *E* dagher] daghen *B, E, F* **5335—5336** *saknas i B* **5335**. han] hannum *E, F* **5336**. viner] wen *F* ælla] *E till.:* noger **5337—5340** *saknas i E* **5337**. æn — hafdhe] at haffde han *B, F* æn] *ä t* æt *(hand 2) i A* **5338**. thæn aptan] om aptonen *B* aptan] *ä t* apton *(hand 2) i A* mædhan] men *F* dagher] daghen *B, F* **5339**. vare han] haffdhæ han wereth *F* han] *saknas i C* genast] bradlik *B,* bradeligh *F* kænder] kiendh *F*

huath riddara han monde væra.
Thaghar thænne nat forgik,
tha stodh han op ok væmpnte sik,
ok ridha thædhan lønlik tw,
h*er*ra Iwan ok the io*m*frw,
swa nær thet hus th*er* for*e* thøm stær
ok hwilas th*er* til sool op gær.

H*er*ra Gafuian var før farin bort,
swa at ængin hafdhe til hans sport,
ok veet th*et* ængin for vtan han een,
hwarte riddar*e* æll*er* ok sween,
naar han komb*er* at*er* ij geen,
for vtan the io*m*frugha een

5340. riddara] ridder *F*; *A (hand 2 över raden), B till.*: ther væra] *haken på æ delvis utplånad i A* **5341**. Thaghar] tha *B, E, F (C = A)* thænne] then *E* nat] *B (ej C) till.*: ther, *E till.*: hu*n* **5342**. tha — han] ha*n* stod *B (C = A)*, stod han *F* **5343**. ridha] ridho *B, F (C = A)*, redh *E* thædhan lønlik] lønligh tædin *C* lønlik] langeth *E* **5344**. h*er*ra — the] then ridder och *F* h*er*ra] h*er* *E* the] *E till.*: stolte **5345**. swa nær] *så B, E, F; ij A* thet hus] *så E* (th*et* huss), then stadh *F*; een kastel *A*, tidher *B* ther] *saknas i B* fore] for *B, F* thøm] ha*num* *E* stær] *ä t* star *i A*, stær *B*, stodh *E* **5346**. ok] the *E* hwilas] bidhæ *B*, huilt*is* *E* sool] solen *B, E, F* op gær] gor vpp *E* gær] *ä t* gar *i A*, gær *B* **5347**. H*er*ra] h*er* *E* Gafuian] gauion *B (C = A)* var] waræ *F* før] førr*e* *B, E, F* farin] redhen *F* **5348**. hafdhe — hans] til ha*n*nu*m* attæ *E* hans] ha*num* *F (E)* **5349**. veet — ængin] jngen wedh th*et* *F* veet] viste *E* th*et*] *saknas i B, E* for] *saknas i B, E, F* een] jenæ *F* **5350—5351** *i motsatt ordning i F* **5350** *saknas i B* riddar*e*] ridder *F* ok] *saknas i E, F* sween] swænæ *F* **5351**. ij geen] hiæm *F* **5352**. io*m*frugha] io*m*fr*v* *B, E, F; E till.*: al een] jænæ *F*

ther han skal kampin fore bestanda
ther han hafde takith tilhanda.
Han kom swa lønlika ater til hofua
thet ængin thera kunne thet profua
aff alle the ther fore æra,
huath riddare han monde væra,
thy at han haffde ey the wapen pa
ther han war førre wan innan ga.
Tha mælte om the iomfru væna
som sina syster vilde ræna
ok hænne vilde taka i fra
thet goz ther hon medh rættin a:
»Iak bidher idher gernæ, konung Artws, æn b xix v.
— ij gørin thet badhe fore gudh ok mæn —:
thet lidher nu fast at daghsins tidha,
latin mik ey nu længer bidha!

5353—5354 *saknas i B* **5353**. skal kampin] kompan skal *E,* skuldhæ kampen *F* fore] for *F* **5354**. ther] Som *E, F* hafde] *möjligen ä fr* hawer *i A (samma hand);* hauer *E, F* takith] *A (hand 2 över raden), E, F till.:* sik **5355—5356**. Her gawian soa lønlig kom ther / at engen kunne rønæ hwo han ær *E* **5355**. lønlika] lønlik *B, F* **5356**. thet] sa *F* profua] prøfua *A, B, F* **5357**. aff] *så F;* thet *A,* Thet vndra *B,* Och *E* **5358**. huath] Sporde huath *E; A ensam till.:* handa riddare] ridder *F* monde] mon *E* væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A* **5359—5360**. *Efter B, saknas i A, E* **5359**. at] *saknas i F* pa] wpa *C,* theræ *F* **5360**. ther] *så C, F;* som *B* war førre] før war *C* innan ga] ath bæræ *F* **5361**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* meltis *E,* saffdhæ *F* om] och *B, saknas i F* væna] renæ *F* **5362**] som] ther *B, F* sina] sin *E, F* ræna] illæ rønæ *F* **5363—5364**. *Efter E, F* (Och henne vilde taghe j [*saknas i F*] fra / thet godz Som [ther *F*] hun met rættæ aa); *saknas i A, B* **5365**. idher] tik *B* gernæ] *så B, E, F; saknas i A* **5366**. ij — thet] thet j gøræ *E* badhe] *ä fr* bæter *(hand 2 över raden) i A; saknas i E* fore] for *C, F* **5367—5368** *i motsatt ordning i F* **5367**. tidha] timæ *B* **5368**. latin] j l. *E* ey nu] her ey *B,* nw ey *E,* hæræ eÿ *F*

Thæn sidhersta dagh nu komin ær,
miin syster skulde nu vara hær
m*edh* thæn riddara hon rosadhe fra
th*er* minu*m* kæmpa skulde besta;
mik thykk*er* th*et* vara ena kranka aliit
th*et* miin syst*er* komb*er* hiit;
thy maghin ij, h*er*ra, nu th*et* finnæ,
at iak hafu*er* ræt at th*et*ta sinnæ.
Dømin mik th*et* gotz ok latin mik fara,
thy th*et* skal æ th*et* sama vara;
iak sigher thet idher, thet ganger alt swo,
thet lofuar iak idher a mina tro.
Ij vitin th*et*, h*er*ra, væl sannelik,
at iak hafu*er* nu for vtan swik
fra then fyrsta dagh til thæssa tidha
sidhan i, herra, badhin mik bidha,

5369. sidhersta] senestæ *E*, sistæ *F* **5370**. nu] *B till.:* komi*n* hær] hæræ *F* **5371**. riddara] ridd*er* *F* rosadhe] sagde (+ j *E*) *E*, *F* fra] swo *C* **5372**. minu*m*] mi*n* *C*, *E*, *F* kæmpa] ridd*ere* *E* **5373—5374** *saknas i B* **5373**. vara] ær *F* ena kranka] en kra*n*ck *E*, *F* **5374**. th*et*] ath *F* komber] ær ko*m*men *E*; *F till.:* eÿ **5375**. thy] th*et* *E* maghin ij] moghi *B*, *E*, *F* h*er*ra — th*et*] h*er*ra th*et* *B*, thæt hæræ (h*er*ræ) *E*, *F* **5376**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A*, th*et* *C*, *E*, *F* **5377**. gotz] *så B*, *E*, *F* (*som till.:* til), *saknas i A* **5378**. thy] *så B*, *E*, *F*; *saknas i A*; *C*, *E*, *F till.:* at æ] thok *B*, *E*, *F*, *saknas i C* **5379—5380**. *Efter F*, *E* (jech seyer th*ette* edher th*et* gong*er* alt saa [ther iech ether ganger soa *E*] / th*et* lower jech edher a mÿnæ tro); *saknas i A*, *B* **5381**. Ij] thÿ ath i *F* herra] *saknas i B*, *E*, *F* væl] *saknas i F* **5382**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* nu] nw her *B*, hæ*re* *E*, hæræ wæret *F* for] foræ *E*, *saknas i F* **5383—5384**. *Efter E*, *F* (fra th*e*n første dagh [+och *F*] til th*en*ne tith / Side*n* i bade mek h*er* bidhe [sidhen i h*er*ræ badh mægh bide *F*]); *saknas i A*, *B*

vaktadh h*er* minna syst*er* fu*n*d
ok tappath h*er* alla mina stu*n*d.
Thy thørfuin ij ey vndra op a,
at iak mon, h*err*a, gøra swa,
fara nu heem ok hafua maka
ok akta ey hænna vranga saka
æpter tholka mødho, som i hafuin hørt,
thær min syster hafuer mik giørt,
Æn tho at hon ær ij ordhu*m* diarff,
hon fong*er* ey aff vart fædh*er*ne arff
swa mykith ey som een foot ær bredh,
huath hon ær hæld*er* gladh ælla vredh,
thy at mik til bør medh ræt
at iak far thet arff alt slæt.»
Nu tha konu*n*gin th*et* forstodh
th*et* hon var swa hughamodh,

5385—5386. went mi*nn*æ syst*er* funda / och tappar her mi*n*a ma*n*ga *(saknas i C)* stu*n*da *B,* och tabeth sa mÿnæ stwndhæ / och mynæ mødhæ sa mangæ lwnde *F; saknas i E* **5387—5388** *saknas i B* **5387.** thørfuin ij] tørffue vy *E,* tørff i *F* ey] *F till.:* ther op] *saknas i F* **5388.** at — h*err*a] h*err*æ ath jech wil *F* at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* mon] vill *E (F)* **5389.** fara nu] nw wil iach *B,* faræ *F* maka] magh *F* **5390.** saka] sagh *F* **5391—5392.** *Efter F, E* (æffther sligh [telligh *E*] mødhæ som [*saknas i E*] i hawer hørdh / ther mÿn syster hawer mægh giordh [giort mek *E*]); *saknas i A, B* **5393.** Æn] *saknas i F* at] *saknas i E* ordhu*m*] orde*n E, F* diarff] diærff *A, B* **5394.** fong*er* ey] *så C, E, F;* faar *A, B* vart] vor*e E* fædherne] fadhæ*n E,* faderlig *F* arff] nw *E,* erff *F* **5395.** swa — ey] ey swa myk*it B (C = A)* ey] *saknas i E* ær] *saknas i E* **5396.** hon — hælder] held*er* hu*n* ær *E, F* gladh] blidh *F* **5397—5398.** *Efter F* (thÿ ath mægh til bør m*et* ræth / ath jech faar then arff al sleth), Thi at th*et* mek th*et* bør til lagæ ræth / jech skal th*et* haue ene alt slæth *E; saknas i A, B* **5399.** tha] st*rax B,* tagar *C,* ther *E, F* **5400.** th*et*] ath *F* hughamodh] hugmodh *B, E, F,* hogamoth *C*

hon vilde alt m*edh* vrango fara,
tha swaradhe han h*en*ne oppinbara:
»Thu skal æn bidha, io*mfrv*, ena stu*n*d,
thy at iak th*et* ma lata ænga lu*n*d
aff konu*n*gxlik vald th*er* gudh gaff mik
at gøra ræt, th*et* sigh*er* iak thik.
Th*et* se væl allæ godhe mæn
at th*et* ær ække middagh æn;
th*et* ma æn mangt fore qwældin ske
th*er* vi maghom litith nu til se.»
Tha konu*n*gin hafdhe talath swa,
h*er*ra Iwan ok iomfrwn badhæ twa
komo tha maklika farande thær
swa at ængin viste hwa han ær,
thy ha*n*s leon æpt*er* la
ij th*et* hws iak sagdhe ij fra,

5401. hon] at ho*n* *B (ej C),* och hwn *F* vrango] vræt *E, F* **5402**. h*en*ne] *så B, E, F;* ræt *A* **5403**. Thu skal] i skwllæ *F* æn — io*mfrv*] jomfru æn bidæ *E* io*mfrv*] *så B (E), F* (*före* bidha), *saknas i A* ena] en *E, F* stu*n*d] stwndhe *F* **5404**. at] *saknas i B, E* th*et* ma] ma th*et* *B, F,* thet *E* lu*n*d] lwndhe *F* **5405**. vald] nafn *E* ther] ha*n* *E* gudh] *ä fr* han *(hand 2* [?] *med rött bläck över raden) i A;* gud *B, E, F* **5406**. gøra] *så E, F* (gøræ), høra *A, B* **5407**. se] sig*er* *E* allæ] *så B, E, F;* mange *A* godhe] dande *B,* dogande *C* **5408**. ække] ey *B, E, F* **5409—5410** *saknas i B* **5409**. th*et*] ther *E,* hæræ *F* æn] *saknas i E* mangt] meget *E, F* fore] før *E* qwældin] queld *E, saknas i F* **5410**. ther] th*et* *F* maghom — nu] ful lideth *E,* nw lidh*et* *F* **5411**. Tha] Th*er* *E* **5412**. h*er*ra — iomfrwn] the jomf*rv* och (+ h*er* *E,* h*er*ræ *F*) iwa*n* *B, E, F* **5413**. tha] *saknas i B, E, F* maklika] maklik *B,* raskeligh *F* farande] *ä fr* gangande *(samma hand över raden) i A;* stapp*an*de *B,* farande *C,* go*n*ne *E,* ridhindhæ *F* **5414**. viste] wisse *B,* wedhæ *F* hwa] *ä fr* hwar *i A* (hwar *B*) han] th*et* *B* **5415**. thy] *saknas i B; E, F till.:* at æpter] ho*num* at*er* *B,* epther ho*num* *C* **5416**. ij (2)] *saknas i B, F (ej C)*

thær han hafdhe lighat the nat
ok redh om morghonin thædhan brat.

Th*et* første konu*n*gin vardh thæs var,
at the yngre sys*ter* komin var,
han kænde hænne tha ij stadh
ok var thæs ij sit hiærta gladh,
thy at hon vilde nødhugh thrætta
om hon matte lifua medh rætte.
Han talar til hænna blidhelik:
»Ij ærin væl kompna gudhi ok mik!»
The riddara lypto hænnæ aff sin hæst,
vmfingo hona som the ku*n*no bæst.
Første' hænna syster th*et*ta sa,
konu*n*g Artws monde hænnæ swa væl vmfa
ok hon hafdheført thæn riddara thiit

5417—5418. *Så E* (ther ha*n* hadde lyet th*e*n nath / oc redh om morge*nn*e*n* tæde*n* brat), som han om natth*e*n hwiltæ sæg / och th*e*n jomfrw th*e*t seyer jægh *F*; *saknas i A, B* **5419**. Th*et*] *saknas i E* konu*n*gin] ko*n*ingh *C* vardh] war *B, E,* wortæ *F* **5420**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A, saknas i E* syst*er*] jomf*rv E, F* komin var] komin ær *A, B,* th*e*r ko*mm*e*n* var *E,* war komen th*er F* **5421**. tha] st*rax B,* tagar *C,* geniste*n E* **5422**. ok] Ha*n E* var] wart *B,* wortæ *F* thæs] tha *B, F, saknas i E* **5423—5424**. *Efter E och F, saknas i A, B* **5423**. *Så E, F* (thi at hu*n* vilde nødig [nødhæghæ *F*] trætte) **5424**. *Så F* (om hwn mattæ lewe m*et* rættæ); oc giffu*er* seg høgelig j rætte *E* **5425**. talar] talade *B,* tala *C,* talet *F* hænna] *B, F till.:* swa **5426**. ærin] wæræ*r F* gudhi] *gud C, E, F* **5427—5428** *saknas i B* **5427**. riddara] ridd*er F* **5429**. Første] Th*er E,* th*et* fyrstæ *F* **5430**. konu*n*g Artws] at konu*n*gen *B* monde] *saknas i B, E* swa] *så B, E, F; saknas i A* **5431**. hon] *saknas i E*ført] *så B, E, F;* tha *A* riddara] ridd*er B, E, F (C = A)*

ther hon matte hafua til digher aliit,
tha vardh hon swart ræt som en iordh, b xx r.
hon stodh swa qwar, hon mælte ey ordh.
The io*m*fru tha for konu*n*gin gik,
swa høfuizlika hon til ordha fik:
»Vi æru*m* h*er* komin a idhra nadhæ,
thænnæ riddar*e* ok iak, vi badhæ.
Gudh thakke ho*num* for sinæ æræ
th*et* ha*n* wilde ko*m*ma hæræ
at hiælpa mik hwat han forma
til thet goz iak rættelika a!
Han giordhe væl som iak han badh,
tho hafdhe han sik iæt een annan stadh
thiit han hafdhe yfrith at gøra;
th*et* fa ij hær æpt*er* at høra.
Swa ær han høfuizk ij sin sinnæ,

5432. matte hafua] haffde *B, F* til] a sæt *B*, aff *F; saknas i E* digh*er*] sinæ *B*, myghe*t F, saknas i E* **5433**. vardh] wortæ *F* ræt] *saknas i E, F* en] *ä fr* æn *(hand 2 över raden) i A*, en *B, F*, noge*r E* **5434**. oc gad foræ sorgh ey talit eth ord *E*, och stodh och talet eÿ jeth ordh *F* hon] och *B* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* **5435**. The] *E till.:* yngræ tha] st*rax B*, tagar *C, saknas i E* for] fo*re B, E (C = A)* **5436**. høfuizlika] høffuitzskligh *C, E*, høwskeligh *F* hon — fik] *så E, F* (hu*n* til ordee [ordz *F*] fik); han the io*m*frw vmfik *A, C*, ha*n* be*n*ne vnfik *B* **5437**. h*er*] hidh *F, saknas i B* a] æ *B* (a *C*), poa *E* **5438**. riddar*e*] ridd*er F* iak] *saknas i E* **5439—5440**. *Så B, saknas i A* **5439**. thakke] lønæ *E* for] fore *E* sinæ] sin *E, F* **5441—5442**. *Efter E och F* (Ath [och *F*] hielpe mek th*et* [hwadh *F*] ha*n* formoa / til th*et* godzs iech rætelige [rættæligh *F*] aa); *saknas i A, B* **5443—5446** *saknas i B* **5443**. han] ha*n*nu*m E, F* **5444**. tho] the *E* sik iæt] jæth sægh *F* iæt] gat *E* **5445**. thiit] th*er E* yfrith] nogh *F* **5446**. som j foa h*er* effter ath ledhæ *E*, th*et* faa i wæl hæræ æffter ath sporæ *F* **5447**. høfuizk] høwsk *F* ij] af *E, F* sin] sinæ *F, saknas i B*

han følgdhe mik hiit, een fatik q*ui*nnæ,
ok veet ey gørla hua iak ær,
tho vil han for*e* mik stridha hær.
Min h*er*ra, iak bedhis æn th*er* til,
om miin syst*er* th*et* gøra vil
for*e* h*en*ne dygdh m*edh* idhræ radhæ,
late mik haffua mit godz m*edh* nadhæ;
iak bedhis ænkte th*et* hon a,
swa framt hon vil mik ey forsma.»
The ældre swarar hænne th*er* til:
»Sannelik, h*er*ra, iak sighia vil,
ænkte vil iak hafua thit,
thy at thu hafu*er* huarke dighert ælla lit;
for thy ma thu væl ganga at sofua
ok lata thit qwant thu drifu*er* til hofua;
aldrigh kan thu p*r*edika swa,
th*et* thu skal thæs mera fa.»
The yngre swarar tha thæræ:

5448. een] mek *E* fatik] fatige *E, F* **5449.** ey] *F till.:* æn **5450.** fore — stridha] stridhæ for mægh *F* fore] for *C (F)* **5451.** bedhis] beder *E, F* æn] myn syster *F, saknas i B* ther] her *B, E* **5452.** miin syster] syst*er* mi*n* *B,* hwn *F* th*et*] *F till.:* nw gøra] gørla *C* **5453.** fore] for *B* h*en*ne] *så B, E, F;* idhra *A* idhræ] *så B, E, F;* hænna *A* radhæ] nadhæ *B (C = A), E* **5454.** haffua — godz] *så B, E, F;* mit goz hafua *A* **5455.** ænkte] *F till.:* aff **5456.** swa framt] om *F* **5457.** ældre] andr*a* *C; F till.:* syster swarar hænne] swarade h*en*ne *B, E,* hæ*n*na swar*a* nw *C,* swared *F* **5458.** Sannelik] sa*n*nelige *E* h*er*ra] *saknas i E, F* iak] *B, E, F till.:* th*et* **5459.** hafua] *saknas i B; E, F till.:* af thit] tegh *E* **5460.** at] *saknas i B, E* dighert] stort *B (C = A),* dert *E,* mygh*et* *F* **5461.** for] *saknas i F* at] *saknas i B (ej C)* **5462.** lata thit] ladh then *F* qwant] ta*n*th *E,* snak *F* **5464.** th*et*] Ath *E* **5465.** yngre] *F till.:* syster swarar] swarede *E, F* tha] *saknas i B, E, F*

»Th*et* ma ma*n* sara kæræ,
at tholke riddar*e* for*e* vara saka
skulu nu st*ri*dha ok hafua omaka,
ok ær th*et* tho eet litith maal
th*er* min riddar*e* om st*ri*dha skal.
Mik thykk*er* th*et* wara ømkelik ti*n*ga,
at thu wilt mik th*er* til twingæ,
th*et* iak skal mit goz at mista
for*e* idhra kloko lista.
Iak vil min ræt tho ey op gifua,
om min riddar*e* ma nu lifua;
j mogen th*et* m*er*kiæ m*edh* sielffw*m* id*er*,
at iak thørff min lot væl vidh*er*;
thy vilde iak gærna thakka thik,
om ij vilin gøra swa nadhelik,
læta mik hafua th*et* iak a
ok m*edh* oræt th*et* ey aff mik thra.»

5466. Th*et* — ma*n*] *så B, E, F;* nu ma man th*et A* **5467**. at] th*et B* tholke] tellige *E,* tølligh to *F* riddar*e*] *så B, E,* ridder *F;* he*r*ra *A* fore] for *B, E, F* **5468**. nu] *saknas i B, E, F* st*ri*dha] *B till.:* for os **5469**. th*et*] *saknas i B* **5470**. riddar*e*] ridher *F* om] for*e B,* for *F* **5471—5472**. *Efter B, saknas i A* **5471**. thykk*er* th*et*] tickert *E* wara] *saknas i C; F till.:* jen ømkelik] vmoelig *E* ti*n*ga] tingh *F* **5472**. at] thet *E* thu wilt] *så C, E, F;* wilæ *B* twingæ] twnga *C* **5473**. at] saa *F, saknas i B, E* **5474**. fore] nu fore *A,* for *B, E, F* idhra] thina *B, E, F; F till.:* swegh och kloko] ko*n*ge *E* **5475—5476** *saknas i B* **5475**. tho ey] ey tha *E* **5476**. om] Soa fræmpt *E* riddar*e*] ridd*er F* ma nu] moa *E,* han maa *F* **5477**. *Så B, E, F;* ij maghin mærkia th*et* m*edh* idher *A* **5478**. at] th*et B, E, saknas i F* lot] ræt *E, F; B, F till.:* full **5479—5482** *saknas i B* **5479**. vilde] vill *E* **5480**. om] Æn *E* ij vilin] j vilde *E,* thw wilt *F* **5481**. læta] ladh *F* **5482**. Och ey m*et* vra*n*gæ a my*n* troa *E,* och eÿ m*et* vræt fra mægh faa *F*

The ældre swarar hænne m*edh* vredhe:
»Th*et* gaar thik før til mykla ledhe;
gudh læte mik førr*e* brænna
æn nakar skuli th*et* kænna,
at thu skulde een pæni*n*g fa,
før æn thæsse riddara twa
skilia vara thrætto,
huath iak agh*er* m*edh* rætto,
ok late mik aldrigh sidhan lifua,
æn iak vilde thæssa stridh op gifua!»
Tha mælte the yngre iomfrw:
»A h*er*ra gudh, thæs bidh*er* iak nu,
mit hop staar nu til thinna nadha,
frælsa min riddara nu aff skadha,

5483. ældre] andræ *B (C = A); F till.:* syster swarar — m*edh*] swaredæ aff *E, F* vredhe] vrætte *E* **5484.** gaar — før] skal thik føræ gaa *F* mykla] *saknas i E, F* **5485.** førre] *så B, E, F;* før a bale *A* **5486.** æn] førræ *F* skuli] skulde *B, E,* skal *F* th*et*] *A ensam till.:* a mik kænna] kænde *C* **5487.** at] th*et* *E, F* skulde] skal *F* **5488.** thæsse] *A ensam till.:* godho riddara] ridd*er* *F* **5489.** skilia] ath skiliæ *F; A till.:* bæggias *(hand 2 över raden)* vara] nw vor *E* **5490.** iak] mek *E* agh*er*] a *C, F,* bør *E; A till.:* nw *(hand 2 över raden)* m*edh*] aff *E* **5491—5492.** *Efter E och F* (Och ladæ mek ald*ri*g siden leffue / Æn iech vilde tek vte*n* st*ri*d vpgifue *E,* gudh ladhæ mægh aldrigh lewæ / om jech wil thennæ stridh ap giwæ *F*); *saknas i A, B* **5493.** mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* swaredhæ *F; B till.:* och **5494.** A] O *E, F* thæs] tek *E* **5495.** staar] stander *F* nu] *saknas i B, E, F* thinna] thin *E, F* nadha] *så B, E, F;* nadh *A* **5496.** thu frælssæ nw mi*n* riddar*e* aff skada (wade *C*) *B,* Ath thu frelsser my*n* ridd*ere* af vodæ *E,* thw fræls mẏn ri͛dd*er* aff wodæ *F*

th*er* for rættin st*ri*dha skal b xx v.
ok væria vil mit fatika maal;
tho hafuer iak thet ey aff honum thiænt,
thy iak ær litit medh honum kænd.»

Tha the hafdho talath swa,
the leddo fram the riddara twa;
folkith thrængis th*er* nu til,
huar man gærna th*et* se vil
hwilkin thera th*er* bæt*er* forma
och annan ma th*er* nidh*er* sla.
Mik thykk*er* th*et* vara vnd*er*lik thing
th*et* værldin gang*er* swa om kring,
the førra godhe kompana varo
vardha nu at bærias sara;
før vilde huar hin annan væl,

5497—5568. *Hela denna sida i A starkt uppfriskad av hand 2.* **5497—5498** *saknas i B* **5497**. for] foræ *E* rættin] rætæ sage *E,* rætæ sagh *F* **5498**. væria] vernee *E* mit fatika] sa myt *F* **5499—5500**. *Så F* (doo haw*er* jech th*et* eÿ aff ha*num* thent / thÿ jech ær lidh*et* m*et* ha*num* kiendh), thogh hau*er* jech th*et* ey af tek fortiænt / ha*n* for væl løn at th*et* ær sænt *E; saknas i A, B* **5501**. Tha] tagh*er* *C,* Th*er* *E, F* talath] tala *B* **5502**. the leddo] tha gingæ *F* riddara] ridd*er* *F* **5503**. thrængis] treng*er* *B, E,* trændis *F* nu] soræ *E, saknas i F* **5504**. huar — th*et*] och allæ th*et* giernæ *F* man — th*et*] man g*er*na *B,* th*et* gerne *E* se] sea *B (C = A)* **5505**. thera] aff them *F* ther] som *F, saknas i B, E* bæter] mest *F* **5506**. och — ther] *så B, E,* och hin a*n*nen moo *F;* annan thera *A* **5507**. vara] *B, E, F till.:* en **5508**. ganger] *F till.:* sægh **5509**. the] *E till.:* som kompana] *så B,* venner *E, F;* kæmpa *A* **5510**. the nw sloss och stingiss soræ *E,* skullæ samæn stridæ saræ *F* bærias] *B till.:* badha sara] *saknas i C* **5511**. før] Fførræ *E, F* vilde] vntæ *E* hin annan] thera andro*m* *B,* andro*m* th*er*a *C* hin] *saknas i E*

nu vil huar annan sla ij hæl.
At stort hat medh godh vilia,
swa at ængin ma them at skilia,
mogha badhe j enæ bryste bo,
th*et* thykk*er* mik vnd*er* a mi*n*a tro.
Huar th*e*ra hald*er* hin annan fra
ok vil honu*m* skadha huath han ma.
The hugga th*e*ra ørs a badha sidha;
huar th*e*ra thør væl hin annan bidha;
omaklika the til saman rænde
m*edh* the skapt the hafdhe ij hænde,
huar th*e*ra stak hin annan swa fast
at th*e*ra glauia ij stykke brast.
Hafdhe huar th*e*ra annan kænt
the hafdhe ey swa saman rænt,
tha hafdhe ok varith th*e*ra fund
m*edh* mykle glædhi ij thæn sama stu*n*d.

5512. nu] och nw *E* vil] willæ the *F* huar] *B till.:* hin **5513—5514**. *Efter E* (m*et* stor had vten god villie / Soa at enge*n* mo the*m* at skillie), *saknas i A, B, F (jfr Stud. 3: 87 f.)* **5515—5516**. *Efter B, saknas i A, F* **5515**. the førræ motte vel sa*m*me*n* boo *E* bryste] hiærta *C* **5516**. mik] *B till.:* wara, *saknas i C, E* **5517—5518**. hwær thieræ tenk*er* aa / ath han a*n*nen skadhæ maa *F* **5517**. th*e*ra] th*er* *E* **5519**. hugga] hio *F* th*e*ra] *saknas i B* a] poa *E, F* **5520**. th*e*ra] *saknas i F* thør] tordhæ *F*, wil *C* væl] *saknas i C, E* hin] *saknas i B, E* **5521—5522**. Vmagelig the sa*m*men kørdæ / m*et* the starcke skaft the førdæ *E*, saa ønkeligh the sa*m*men kiørdhæ / m*et* the storæ skafft the førdhæ *F; saknas i B* **5523**. th*e*ra] *saknas i F* hin] then *E* swa] *saknas i E* **5524**. at — glauia] *så B,* swo ath ther*a* glaui*n* *C,* ath thieræ skafft *F;* swa at th*et* alt *A,* Sao at the all *E* stykke] syndh*er* *F* **5525**. th*e*ra] *saknas i F; B, F till.:* hin **5526**. the hafdhe] tha hawdhæ the *F* ey] ekke *B, E, F* swa] *saknas i E, F* **5527—5528** *saknas i B, E, F*

The rykto th*e*ra swærdh ok fara til saman
— th*et* gik thøm badhom tha aff gaman —,
slogho huar annar ængislika;
ængin vilde for annan vika
ey swa bret so*m* en fot —
th*et* wlte th*e*ra hugamot;
th*e*ra godho swærdh swa fastlika beet;
the thrykto wt thæn rødhe sweet;
ginom hiælm ok brynio ringa
sa man th*e*ra blodh wt springa;
th*e*ra ænlite ok th*e*ra kinnæ
thrutnadho fast at th*et* sama sinne.
Th*e*ra swærdh waro slio och mato ey bita,
the vilde ey læng*e*r a thøm lita;
tha rykte hwar sin plato kniff
— th*et* stodh om bæggias th*e*ra liiff —
ok slaar huar annan ængislik,

5529. The] *så B, E, F;* ok *A* rykto] rykke *C* swærdh] swærdhæ *F* fara] *så B,* forde *E,* fooræ *F;* swa *A* til] *saknas i E, F* **5530.** thøm — tha] th*e*m tha bad*o*m *B (C=A), F,* tha th*o*m bode *E* aff] vten *E* **5531.** slogho] slo *B,* The sloæ *E, F* ængislika] angistlika *B, E, F,* swo ængsliga *C* **5532.** ængin] Hwarke*n* *C, F* for] foræ *E* **5533—5534.** *Efter B, saknas i A* **5533.** bret] *B till.:* ræt, *saknas i E, F* **5534.** hugamot] hogmodh *E, F* **5535.** swærdh] swærdhæ *F* fastlika] fastlik *B,* fastelig *C, E,* fast *F* **5536.** the thrykto] *så B, E, F;* tha gik *A* **5538.** sa man] swa mon *B,* soa mo*n* *E* **5539.** ænlite] anlit *B, E* kinnæ] kyndh *E* **5540.** thrutnadho] trutna tha *B,* tronade *C,* tretmedæ *E,* trotnedh *F* at] *saknas i E* sinne] syndh *E* **5541.** swærdh] swærdhæ *F* waro slio] *så B, E,* war sløwæ *F; saknas i A* och mato] *så B* (the m. *C*), och ku*n*ne *E,* och willæ *F;* the matto tha *A* **5542.** vilde] *F till.:* tha a thøm] atthem *C* **5543.** sin] fra*m* ther*e* *E* plato] *saknas i F* **5544.** stodh] *B till.:* tha **5545.** ok — huar] hw*e*r sloar en *E* ængislik] angistlik *B, E,* ængslig *C,* ønkkeligh *F*

swa at eld*er* aff th*er*a hiælme gik,
ma*n* huxade at the skuldo bre*n*na;
th*et* mate enge*n* then a*n*nan ke*n*na;
th*er*e næfua varo swa hardhe;
huarken th*er*a annan spardhe.
The bardhis nær een halfuan dagh,
th*et* huilkin th*er*a gaff androm slagh,
tha var hin annar ey swa seen,
han galt honu*m* thaghar th*et* ij geen.
Th*er*a skiolda varo swa forslæghnæ
th*et* the matto thøm ey hæghna;
the hafua fangith swa mang saar,
mik rædhis thøm th*et* til dødhin gaar,
wtan gudh th*et* føgh*er* swa
at nokor ma*n* th*em* skilia ma.

5546. eld*er*] eld *B, E, F* th*er*a hiælme] hielme*n* *E* hiælme] hielm *F* **5547—5548.** *Så B, saknas i A* **5547.** ma*n*] the mæ*n* *C* huxade] hugde *C,* tenctæ *E, F* at the] thieræ hielm *F* **5548.** th*et*] the *C, F,* tha *E* mate] ma *C,* kwndhæ *F* enge*n*] hwarke*n* *C, F* the*n*] th*o*m *E,* hin *F, saknas i C* **5549—5550** *saknas i B* **5549.** varo] war *F* **5550.** huarken] enge*n* *E* th*er*a] *F till.:* hin **5551.** bardhis] sloæss *E* halfuan] halff *F* **5552.** th*et*] *troligen ä fr* at *(hand 2) i A,* swa at *B, E, F* huilkin] hwar *C* th*er*a — androm] a*n*ne*n* gaf et *E,* hin a*n*nen gaff jeth *F* **5553—5554.** *Verserna i motsatt ordning i B* **5553.** tha] th*et* *B* hin — ey] ey then a*n*nen *E* hin] then *F (E)* swa] *saknas i F* **5554.** thaghar th*et*] st*r*ax th*et* *B (C = A),* so snart *E,* th*et* snarth *F* **5555.** varo] war *F* swa] *till. över raden i A* forslæghnæ] forslaghnæ *A, B, E, F (jfr Stud. 3: 88 f.)* **5556.** m*edh* them mate the sik enkte hegnæ *B,* the motte th*o*m ey leng*er* gaffne *E,* ath the mattæ th*em* eӱ gaffne *F* th*et*] *troligen ä fr* at *(hand 2) i A* **5557.** the] Th*er*a ly*m*ma *C* hafua] haffde *C, E* mang] mo*n*ga *C, E, F* **5558.** mik] Jech *E, F* rædhis] thykk*er* *B (C = A)* thøm th*et*] at *(saknas i C)* th*et* them *B,* the tho*m* *E,* th*et* them *F* dødhin] døtæ *E, F* **5559—5564.** *Så B, saknas i A* **5559.** vnd*er* gud then sigh*er* soa *E* **5560.** at] th*et* *E, F* ma*n*] *saknas i F* skilia] atskillie *E, F*

Æn thok the waro helada godha,
the warto thok badhæ sama*n* modha,
och mate th*et* enge*n* liffua*n*de fi*n*na
hwilke*n* th*er*a th*er* mate mi*n*na;
the vilde tho badhe prisin bæra
aff thæn lek the hafdho thæræ
ok trædho badhe sænd*er* til baka;
the thørfto tha vidh*er* hwilo at taka
ok sattos nidh*er* a the iordh; b xxi r.
hwarkin taladhe til annan ordh.
Tha the hafdho hwilaz een riidh,
tha byria the at*er* ena hardha striidh
och be*r*iæs swa angistlik th*er*,
swa at hwart th*et* barn th*er* war nær
och alle the th*er* sagho op a

5561. Tho ath the hælede wor*e* gode *C, E, F* **5562**. the] th*er* *E* thok] tha *C, saknas i E, F* **5563**. och — th*et*] th*et* kw*n*næ *F* th*et*] *saknas i E* fi*n*na] kienæ *F* **5564**. th*er*a] aff them *F* th*er*] *saknas i E* mate] skwllæ *F* mi*n*na] wi*n*na *C, E, F* **5565**. och mowe wæl pris bodhæ bæræ *F* the] Och *E* vilde] wilæ *B* **5566**. aff] for *F* lek] *så B,* stridh *E, F;* priis *A* hafdho] haffua *C* **5567**. ok] the *B* trædho] træda *C* badhe sænder] se*n*ner bathæ *E* sænder] j send*er* *B (C=A),* samen *F* **5568**. thørfto] torffuæ *B,* torde *E* tha] *saknas i B, E, F* vidher] wæl *B; B till.:* enæ, *E:* om, *F:* jen hwilo] huile*n* *E* at] *saknas i B, E* **5569**. sattos] sattæ them *F* **5570**. hwarkin taladhe] och engen (hwarge*n* *C*) talade *B,* och (the *F*) talede hw*er*ke*n* *E, F* annan] *C, E, F till.:* et **5571**. Tha] Thag*er* *C,* ther *F* hwilaz] huilet *E,* them hwileth *F* een] *A till. (hand 2 över raden):* litin **5572**. the barædæ att*er* en hord*ere* færdh *E,* thÿ begÿndhæ ther affther jen hordh stridh *F* byria] børyade *C* ena] en *B* **5573—5574**. *Efter B, saknas i A* **5573**. be*r*iæs] bardess *E,* slowis tha *F* angistlik] ængsliga *C,* fastelige *E,* ønkæligh *F* **5574**. swa] *saknas i F* th*et*] jeth *F* barn] *B ensam till.:* som *(saknas även i C)* **5575**. och] *så B, E, F;* tha *A* sagho] saa *F* op a] pa *B (C=A)*

mælto th*et* ok sagdho swa:
»Skulu thæsse riddara sik fordarfua
fore thæssa io*m*frughor arfua?
Thet thykker os vara mykin nødh
at the skulu thær fore blifua dødh.
Th*et* kan thøm aldrigh vardha lønt
thæn mandom the hafua hær rønt,
ok ær th*et* eet mykith ømko maal
at huar a annan gøra skal
tholik nødh ok mykin omaka
fore huarghins th*er*a siælfua saka» —
ok hafu*er* tho hwar annar kær,
swa at hafdhe han vitith hwa han ær,
han vilde dødh*er* nær honu*m* blifua
ælla sik fangin for honum gifua.

5576. mælto th*et*] taledh til a*n*nen *F* th*et*] ther *C* **5577**. riddara] ridder *F* sik] thøm *E* fordarfua] fordærffuæ *B, E, F* **5578**. fore] for *B, F* thæssa] the *E; B till.:* badhæ io*m*frughor] iomffrv *C; F till.:* thieris arfua] ærffue *E, F* **5579—5580**. *Så E, F* (th*et* ticker oss vær*e* megel nøth / Ath [om *F*] the skulle ther fore [for *F*] bliue døth); *saknas i A, B* **5581**. vardha] væræ *E* **5582**. thæn] fore thæn *A* mandom] *B, F till.:* ther hafua] *saknas i F* hær] nw *B,* hæræ *F* **5583**. th*et*] *saknas i F* eet] *saknas i B* mykith] *saknas i E* ømko] ønckelict *E, F* **5584**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A,* th*et E, F* a] af *E, saknas i B* **5586**. fore huarghins] for hwar a*n*nars *B,* for hwariens *C,* hwerke*n* fore *E,* och hwærken for *F* siælfua] egen *F, saknas i B* **5587—5588**. the*n* jenæ hawer the*n* a*n*nen saa kieræ / ath haffdæ han wist how han man wæræ *F* **5587**. hafu*er* — hwar] hwar (+ th*er*a *C*) haffu*er B* hwar] *A till. (hand 2 över raden):* hin **5588**. hafdhe han] ha*n* haffde *B (C = A)* han (1)] *saknas i E* **5589**. dødher — honu*m*] ther antigh død *F* dødher] døt *E, saknas i C* nær] hos *B, E* **5590**. *Så F* (hell*er* sægh fongen for ha*num* giwæ); hæld*er* ok nær honu*m* m*edh* frygdhine lifua (*ä fr* blifua) *A,* eller hos (m*et E*) ho*num* m*edh* (hooss *E*) frøgden (fr*v*æn *E*) liffuæ *B, E*

Thæsse riddara th*er* bardhos swa
the lyddo til ok hørdho op a
at the th*er* stodho vtan vidh*er*
toko talas vidh*er* om sidh*er*,
at konu*n*gin vilde gøra swa væl,
døma mællan thøm ræt ok skæl,
tho at th*et* var*e* ey th*er*a vilia,
ok late the riddara th*er* m*edh* skilia.
The yngre io*m*frw swaradhe tha:
»Th*er* nøgh*er* mik væl op a.
The ældre io*m*frw swarar: »Ney,
th*et* veet væl gudh, iak gør th*et* ey,
thy at iak vil mit maal ey op gifua
mædhan iak seer min riddara lifua.»
Drøtni*n*gin badh konu*n*gin swa væl gøra:
»For*e* mina bøn latin mik th*et* høra,

5591. riddara] ridd*er* *F* th*er*] her *B, E, F, saknas i C* bardhos] beriæs *B,* byries *F* **5592**. the] *saknas i F* op a] pa *B (C= A),* aa *E, F* **5593—5594** *saknas i B* **5593**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A* the] folketh *F* **5594**. toko] tog *F; E till.:* til oc, *F:* til ath vidh*er*] widh *F* **5595**. at — vilde] willæ ko*n*ni*n*gen *F* at] *ä t* th*et (hand 2) i A* swa] *till. över raden (hand 2) i A,* swa *B, E, F* **5596**. døma] ath d. *F* mællan thøm] thera mella*n* *B,* mellio*m* *E,* i melom them *F* **5597**. tho — vare] æn thok th*et* ær *B (C = A)* vare] war *F* ey] *B till.:* m*edh* **5598**. late] lata *B* riddara] ridd*er* *F* m*edh*] *B (ej C), F till.:* at **5599**. io*m*frw swaradhe] syst*er* swar*a* *C* tha] *F till.:* til **5600**. sannerlik ther nøgher mik wæl pa *B,* ther nø*ger* mik sannelig wel wpa *C,* ther m*et* nøwis mægh gatze wæl *F* **5601**. io*m*frw] syst*er* *C* swarar] swarade *B,* sagde *E, F* **5602** *saknas i E* iak — th*et*] th*et* gør iach *B* **5603**. thy] *saknas i F* at] *saknas i B (ej C), F* mit — ey] ey mit mol *E,* eÿ mÿn ræt *F* **5604**. mædhan] men *E* riddara] ridd*er* *B, F (C = A)* **5606**. Fore] for *B, E, F* mina bøn] my*n* skildh *E* latin] j *E,* ladh *F*

the yngre matte een thrithdiu*ng* fa
om th*et* ey mera væra ma
ok hon kan thæs ey meer fanga
aff th*et* goz hænne æpt*er* langa,
och laten th*em* th*er* m*edh* wara sat
ok sidhan the riddara skilias ath;
mik thykk*er* th*et* ofilla væræ
om annar th*e*ra skal dø hæræ.»
Tha swarar hænne konu*ng* Artws:
»Ij hafuin th*et* hørt for*e* th*et*ta hws,
the ældre ær swa illalik
th*et* hon vil ey lydha mik;
mædhan hon vil th*et* hafua swa,
tha skipte th*et* bæsta th*er* hon ma.»
Alt th*et* folk som komith var thæræ
vndradho huru th*et* matte væra,

5607. yngre] *F till.:* syst*er* matte] mate mate *B, saknas i C* thrithdiu*ng*] fægræ*n*de *E* **5608**. om] æn *E* mera] mer *E, saknas i B (ej C)* **5609—5610**. *Verserna på denna plats i F, stå i A, E efter 5614, saknas i B* **5609**. ok] om *F* thæs — meer] ey thiss mer*e* *E,* eÿ meræ *F* **5610**. hænne] *F till.:* mon langa] *ä t* langar *(hand 2) i A* **5611—5612**. *Verserna i denna ordning i E, F, omvänt i C (om A, B se nedan)* **5611**. *Så B, E, F; saknas i A* **5612**. *Efter C och E (F), saknas i A, B* ok — riddara] *så E* (Oc siden the ridd*er*e), ath thissæ ridd*er* mattæ *F;* Ok lathin th*em* ther m*edh* *C* **5613—5614** *saknas i B* **5613**. ofilla] och illæ *E,* fuld illæ *F* **5614**. om] och *E,* ath *F* annar thera] ante*n* th*em* *F* **5615**. swarar] swarade *B, E, F* hænne] *saknas i E* **5616**. hafuin — fore] hørdhæ th*et* wæl i *F* th*et* hørt] th*et* wæl *B,* th*et* wel før hørt *C,* vell hørt *E* fore] for *B,* a *C* **5617**. the ældre] ath then eldræ syst*er* *F* **5618**. ey] ekke *B, E, F* **5619**. vil th*et*] th*et* wil *C* th*et* hafua] joo hawæ th*et* *F* **5620**. skipte] *E till.:* so, *F:* sæg sielff ther] *saknas i E, F* **5621**. som] ther *F, saknas i B* var thæræ] ær *E* **5622**. vndradho] the vndredæ aa *F* huru — matte] huoa the mu*n*dæ *E* væra] *haken på* æ *delvis utplånad i A*

thy at ængin thera førra sa
swa iæmpt twa riddara mællan ga,
thy at hwarkin satte fram sit been
swa at hin annar slo han ey ij geen.
Tha mælte armæ ok swa rika:
»Huar finder man nu andra slika!
Wi wiste th*et* ge*r*næ hwo the æræ
the swa fra*m*malik st*ri*dhæ hæræ!
Th*et* ær tho vnd*er*, the riddara godhæ
the ku*n*no ække vardha modhæ!»
Nattin mon thøm nu til ga
swa at næplika hwar hin annan sa.
The varo sara, modhe ok thrøtte, b xxi v.
the matto thera arma ey opp letta
ow*er* thera hoffwd m*edh* thera swærd,
thy waro thera slagh lit*it* wærdh;

5623—5624 *saknas i B* **5623.** thera] ald*rig E,* aff them th*et F* sa] *efter ett struket* swa *(samma hand) A* **5624.** riddara] ridder i *F* **5625.** at] *saknas i B (ej C), E* hwarkin satte] han ald*re* swa satte *B,* ald*re* satte han sa *C* hwarkin] hwilkæn *F; A till. (hand 2 över raden):* thera, *F till.:* ther **5626.** swa at] *saknas i B, E, F* han] th*et C,* ha*num F, saknas i B* ey] at*er B, E,* tag*er C,* strax *F* **5627—5628** *saknas i B* **5627.** mælte] *ä t* sagdho *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ bodhæ *F* swa] *saknas i E, F* **5628.** man find*er* jckj thissæ ridders ligæ *F* nu] *saknas i E* **5629—5630.** *Efter B, saknas i A* **5629.** wistæ wi hwæm the mwndhæ wæræ *F* hwo] *så C, E;* hwat *B* **5630.** the] ther *F, saknas i E* swa] *saknas i C* fra*m*malik] fro*m*melig *E,* ma*n*neligh *F* st*ri*dhæ] gøræ *E* **5631.** tho] two *E,* jeth *F* the] two *E* riddara] ridder *F* **5632.** the] at the *B, E, F* ku*n*no] kwndhæ *F* vardha] vidæ *E* **5634.** næplika] næpplik *B,* neppelige *E,* næpæligh *F* hwar hin] en *E* **5635.** modhe] mod *B,* mødæ *E, F* **5636.** matto] kw*n*ne *F* thera — ey] eÿ thieræ armæ *F* opp] *så B, E, F;* at *A* letta] lætæ *B, E,* lypte *C,* lættæ *F* **5637—5638.** *Så B, saknas i A* **5637.** swærd] swærdhæ *F* **5638.** waro] war *F* slagh] *E, F till.:* tha

forgangin var al thera makt
aff mykle nødh, thet hørdhe iak sakt,
at blodhit val ij thera saar
som thæn kætil ower ellin staar;
hwar thera rædhis aff annan skadha
ok vilde tha hælder vara medh nadha.
Vnderlikt thykker thet ey vara mik
at thøm lyster at hwila sik.
Fore thæssa twæggia handa saka
the holdo op ok giordho thøm maka.

Før æn the skilias aff thæn stadh
tha varo the badhe saman gladh,
thy at herra Iwan tha æpter leter
huath thæn same riddare heter:
»Ædhle riddare, iak spør thik nu,
hwath ær thit nampn ok hwa æst thu?»

5639—5640 *saknas i B* **5639.** al] tha allæ *F* **5640.** mykle] stoor *F* nødh thet] mødæ soa *E, F* **5641.** at] *ă t* thet *(hand 2) i A,* och *F, saknas i B* val] welder *B,* væl *E, F* **5643—5644** *saknas i B* **5643.** thera] jen *F* aff] for *F* annan] andre *E,* annens *F* skadha] slagh *E* **5644.** hælder] giernæ *F* nadha] magh *E* **5645—5646.** mægh tøcker thet eÿ wndher wæræ / ath them løstæ ath hwillis thæræ *F* **5645.** mek ticker thet være ey vnderligt *E* **5646.** at (1)] *ă t* thet *(hand 2) i A,* thet *E* at (2)] *saknas i B* **5647.** Fore] for *B, F* twæggia handa] andra twæggia *A,* handa twæggiæ *B,* twenne *E,* thwinnæ handhæ *F* **5648.** the holdo] thÿ hioldæ the *F* giordho thøm] haffde *E, F* **5649.** Før æn] ffør *E,* førræ *F* skilias] skildos *B, F* thæn] thenne *B, E* **5650** *saknas i E* varo] warto *B, F* saman] i hierthet *F* **5651.** thy at] *saknas i F* herra] *saknas i E* tha] mwndhæ tha *F, saknas i E* leter] letha *C, F* **5652.** same] annen *F, saknas i E* riddare] ridder *B, F,* riiddara mon *C* heter] hetha *C, F* **5653.** riddare] riddar *B, F (C = A)* **5654.** ok] eller *B* hwa æst] huat hedær *E*

Herra Gafuian kænde ey hans røst,
thet thykker mik vara vnderløst,
thy han hwiskadhe laght ok matte ey tala;
thet hafdhe han aff blodhsins qwala,
ther honum ran aff til mykyn tunga,
han mate ey wæl røræ sinæ tungo.
Tha mælte om herra Iwan:
»Ædhle riddare», sagdhe han,
os ma ængin skuld at gifua
thet vi maghum hær ey længer blifua,
thet vi skulum nu skilias aat,
thet valder os thænnæ mørka naat.
Thet thør iak sighia a mina san,
thu æst een thæn fræmpste man
iak hafuer seet ij mina dagha,
ther sik thordhe swa for lifuith vagha.

5655—5656. herræ gawian kiendhæ hans røst eÿ thæræ / thet tøcker mægh jeth wnder wæræ *F* **5655.** Herra] her *E* ey] icke *E* **5656.** vara] *A till.:* ey *(hand 2 över raden)* vnderløst] vnderlig lysth *E* **5657.** thy] *så B, E, F; saknas i A; B till.:* at laght] sakte *B* (laukt *C*), *saknas i F* matte] vilde *E*, kwndhæ *F* **5659—5660.** *Så B, saknas i A* **5659.** aff] *saknas i E* tunga] twinge *E*, twangæ *F* **5660.** mate] kwnnæ *F* wæl røræ] røræ vel *E* sinæ] sin *E, F* **5661.** Tha] Thet *E* mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A* om] och *B, saknas i E, F* herra] her *E* Iwan] gauiæn *B* **5662.** riddare] ridher *F* **5663.** ma] kan ther *F* ængin] igen *C* at] for *F, saknas i E* **5664.** maghum hær] ma heræ *F* hær ey] icke her *E* **5665.** skulum nu] skulom *B*, nw skullæ *E*, nw skal *F* **5666.** valder] gør *B, E, F* **5667.** Thet — iak] iach thor tik (thet *C, E*) *B, E*, jech wil thet *F* **5668.** thu] thet thu *E, F* een] *saknas i E* fræmpste] fromaste *B, E, F* **5669.** iak] *föregås av* ther *i B, E, F, även till. i A i margen (hand 2)* **5670** *saknas i E* ther — for] swa ædlæ riddare thoræ *(*tor *C) B*, oc sa ridderligh tørff *F*

Iak fik aldrigh ij minnæ tiidh
jæm hardelik een litin striidh,
th*et* kænnis iak vidh*er* sannelik,
aff the slagh som thu gaff mik
iak vænt*er* mik nødhelika fanga bøt*er*
ey a hænd*er* ok ey a føt*er*;
iak ma mik swa nødhelika røra,
th*et* maghin ij badhe see ok høra;
th*et* kan iak nu ful væl prøwa,
thu kan thiin slagh swa væl høwa
at thæn skal sik ful væl akta
th*er* sik skal for*e* thøm vakta.
Iak thænkte aldrigh finna thæn
bland hedhna æll*er* ok kristna mæn,
th*er* mik swa længe stodhe vidh*er*,
th*et* iak han ey sloghe nidh*er*;

5671. ij] a *E* minnæ] noger *F* tiidh] troo *E* **5672**. jæm hardelik] *så B*, jæn hed*er*ligh *E*, jen saa hordh *F*; æn hardhelikare *A* een] *saknas i E* **5673**. th*et*] ther *B*, *E*, *F* kænnis — vidher] wedh ki*n*nes jech *F* **5674**. aff] at aff *B* (*C*=*A*), Ther af *E* som — mik] iach fik aff tik *B* som] *saknas i E* **5675**. vænter] wente *B* nødhelika] nødelik *B*, *E*, nødog h*er* *C*, næppæligh ath *F* fanga bøter] foa bether *E* **5676**. hwærke*n* aff hindher heller fødher *F* **5677** *saknas i B* ma] ka*n* *F* swa nødhelika] neppelige *E*, nw nøwæ *F* **5678**. badhe] *saknas i B*, *E* **5679—5680**. jech seÿer th*et* aa mynæ tro / ath i kw*n*næ edher røræ saa *F* **5679**. nu] *saknas i B*, *E* **5680** *saknas i B* thiin] thine *E* swa] *saknas i E* høwa] heffuee *E* **5681**. at] *ä t* thet *(hand 2) i A*, *saknas i C*, *E*, *F* sik] *saknas i C* **5682**. ther] som *F* sik — thøm] for thin slag skal sik *B* fore] for *F* thøm] tegh *E*, edher *F* **5683**. thænkte] huxade *B*, hugtess *E* aldrigh] *B till.*: æn, *F*: ath **5684**. bland] ij bland *A*, bla*n*d *B*, *E*, *F* æller ok] *så C*, *E*, eller *B*, *F*, ok *ä t* eller *(hand 2 över raden) A* **5685**. stodhe] stod *B*, stotess *E*, striddis *F* **5686**. han ey] ey ha*n*num *E*, ha*num* jckj *F* sloghe] slo *B*, *E*

thy ma iak th*er* kænnas vidh,
thu hafu*er* mik kænt een annan sidh.
Thiin stora slagh the gøra mik swa ve
at iak ma hwarke høra ælla se.
Nu tron mik, h*er*ra, iak aldrigh sa
j mi*n*a dagha, iak sigh*er* swa,
nakar tima een thæn man
th*er* bæt*er* m*edh* swærdhe striidha kan
ok sik swa frammalik wisa;
thæs wil iach idh*er* prisa.
Nu sighin mik, h*er*ra, hwath ij heta b xxii r.
— th*et* ær the bøn iak æpt*er* letæ —
ok aff huath slækt thu komin æst,
hwa thine frænd*er* æru ok thine næst;
viste iak hwa thik monde fødha,
tha stadde iak væl mina mødha.»
H*er*ra Gafuian swarar tha m*edh* skil:

5687. ther] ther vell *E,* wæl ther *F* vidh] wed*er* *C* **5689—5690** *saknas i B* **5689**. thiin] thine *E, F* the] *saknas i F* gøra] giorde *E,* giør *F* swa] *saknas i E* **5690**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A,* So at *E* ma] kan *F* **5691—5692**. h*er*ræ i mægh væl tro maa / i mẏnæ dawæ jech aldrigh saa *F* **5692**. j — dagha] *så B, E (jfr F);* a mina tro *A* **5693**. tima — thæn] tidh sa from jen *F* een] æn *B* **5694**. ther sith swærdh saa røræ kandh *F* bæter m*edh*] vet*er* mit *E* swærdhe] swærd *C, E* **5695—5696**. *Så B, saknas i A* **5695**. frammalik] fro*m*melig *C,* fre*m*meligh *E,* ma*n*neligh *F* wisa] bewisæ *F* **5696**. thæs] thissæ *F* **5697**. sighin] sigh *B, E* **5698**. the bøn] th*et* *B,* then tingh *F* letæ] *så B,* lata *A* **5699**. ok] *saknas i F* aff] *saknas i E* slækt] skæl *E; B till. (ej C):* ther **5700**. och hwadh frændher thik ær næst *F* hwa — æru] hwo ær thine frænd*er* *B,* huare æ*re* thine frend*er* *E* ok] ell*er* *B* thine (2)] *saknas i E* næst] neste *C* **5701—5702** *saknas i B* **5702**. stadde — væl] haffde jech vel stant (stedh *F*) *E, F* mina mødha] my*n* nøde *E* **5703**. H*er*ra] h*er* *C, E* Gafuian] gaueon *B (C=A)* swarar] swarade *B, E, F* skil] skæl *B, E, F*

»Iak veet at th*et* ær ekke til,
thy at iak kænnis th*et* m*edh* siælfuu*m* mik,
iak fik fler*e* slagh aff thik;
iak ma th*et* sighia m*edh* sannind nu,
thit eet var størra æn miin tw,
iak ræddis at iak skulde for*e* thik fly;
tha iak slo eet, tha slo thu thry.»
H*err*a Iwan monde honu*m* swaræ:
»Gudh gafue at iak viste hwa ij varæ!
Thet ær the thing iak æpter leta,
idhart nampn ok hwat ij heta.
H*err*a Gafuian lo ok mælte swa:
»Th*et* veet wæl gudh th*er* alt forma,
hafu*er* iak thik gifuith nakar slag,
thu hafu*er* thøm guldith mik ij dagh
ok a mit halsbeen swa skrifuith,
iak ma ey vidh værra halla lifuith.

5704. at — til] th*et* for sa*n*ni*n*dhæ wel *F* th*et*] then *E* ekke] *ä fr* ey *(hand 2 över raden) i A,* ekke *B, E* **5705—5706.** *Verserna i motsatt ordning i F* **5705.** thy — th*et*] th*et* kind*is* jech *F* at] *saknas i E* th*et* — mik] mek selffu*er* veth *E* **5706.** iak] ath jech *F* **5707.** sannind] sani*n*dhæ *F* **5708.** thit] thi ath *E* eet] jenæ *F; B till.:* slagh miin] my*ne E, F* **5709.** at] *ä t* th*et (hand 2) i A, saknas i C, E, F* fore] for *B, F* **5710.** tha (1)] st*rax B,* Tag*er C,* ther *E, F* **5711.** H*err*a] H*er E* **5712.** gafue] giffue *C* at] *ä t* th*et (hand 2) i A, saknas i B, E, F* **5713—5714.** *Efter E, F* (th*et* ær the ting jech efftær ledær / ethers naffn [+ och *F*] huat j hedhæ); *saknas i A, B* **5715.** H*err*a] H*er E* Gafuian] gaueon *B (C = A)* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sagde *B, F,* mælthe *C, E* **5716.** wæl] *så B, E, F;* thæn *A* **5717.** gifuith] *saknas i C* **5718.** thøm — mik] mik them guldet *C,* mek guldet thom *E, F* mik] *B till.:* her **5719 — 5720.** och skrewe*t* thom aa myn hielm saa / ath jech th*et* aldrigh glømæ maa *F; saknas i E* **5720.** at (swo at *C*) iach gi*t*er ey widh we*rr*e liffu*it B*

Th*et* vil iak thik gærna sighia,
iak vil th*er* om ey læng*er* thighia:
iak het*er* Gafuian for vtan spot,
min fadh*er* var næmpd*er* konu*n*g Lot.»
Th*et* førstæ he*rr*a Iwan th*e*tta hørdhe,
vilin ij høra huath han giørdhe?
Han kastadhe fra sik swærdh ok skiold
langan vægh vt a the mold
ok kærdhe sik swa hærmelika:
»Awi, at oglædhi vil mik swika!
Hwath ønka stu*n*d tha var thænnæ,
at iak skulde thik ey kænnæ!
Haffde iach witæt hwo j waræ,
tha wilde jach tag*er* oppe*n*bara
mik for idh*er* gifua
ok æpt*er* idhart minne blifua,
thy at for*e* al værlzins æra

5721. Th*et* — thik] jach wil idh*er* *B* Th*et*] Tho *E*, tha *F* thik gærna] gerne *E*, giernæ thik nw *F* **5722**. iak vil] och wil iach *B*, *F*, Och vil *E* th*er* om] th*et* *F* om ey] ey om *C* **5723**. Gafuian] gauean *B* (*C*=*A*) **5724**. næmpd*er*] kaleth *F* **5725**. Th*et* førstæ] *så B*, *F*, Fførstæ *E*; Tha *A* he*rr*a] h*er* *C*, *E* **5726**. giørdhe] giorde *B* **5727**. kastadhe] kaste *C*, *E*, *F* sik] *F till.:* bodhæ **5728**. langan] langh *F* vt — mold] aff then nuld *E* vt] borth *F* a] pa *B*, *F* (a *C*) the] sorten *F* **5729**. hærmelika] armelikæ *B*, armelig *C*, harmelig *E*, *F* **5730**. Awi] o wi *F* at] *ä t* th*et* (*hand 2*) *i A*, *saknas i B*, *E*, *F* oglædhi] vlicke *E*, *F* mik swika] swighæ mægh *F* **5731**. Hwath] Huar *E* ønka] vndhæ *F* tha var] var *E*, mon wæræ *F* **5732**. at] *ä t* th*et* (*hand 2*) *i A* ey] icke *E*; *F till.:* føræ **5733—5734**. *Efter B*, *saknas i A* **5733**. witæt] wist *F* j] thu *F* **5734**. tag*er*] *så C*, *strax B*, geniste*n* *E*, giensth*e*n *F* **5735**. mik] *så B*, *E*, mægh giensten *F*; iak vilde mik *A*, *varefter hand 2 till. över raden:* gerna idh*er*] thik *F*; *B till.:* at **5736**. idhart] thin *F*, *saknas i E* minne] *C till.:* ath **5737**. at] *saknas i E* for*e*] for *B*, *F* al] allæ *F*

vilde iak mot idh*er* vapn ey bæra,
swa framt óm iak idh*er* kænde,
h*er*ra Gafuian, min kære frænde.»
Tha h*er*ra Gafuian th*et* forstodh,
tha mælte swa thæn riddar*e* godh:
»Mik thykk*er* th*et* væra vnd*er*likt,
huath manne æst thu, hwi talar thu slikt?»
»Jak het*er* Iwan, frænde thin,
konu*n*g Yrian heet fadh*er* min;
iak an thik væl for alla mæn
the iak veet ij værldine æn;
thu hafu*er* mik viist æ dygdh til hofua,
iak ær thik skyldogh at æra ok lofua;
ij allan stadh hafuin ij ærath mik
fræmm*er*meer æn siælfuan thik.
Huath iak hafu*er* giort a mot mi*n* vilia
tha vil iak th*et* swa for*e* skilia,
iak biudh*er* idh*er* tholka bot b xxii v.

5738. mot — ey] ey *(saknas i B, ej C)* wapn mot idher (thik *F;* + at *C*) *B, E, F* **5739.** om] so*m* *E, F* idher kænde] thik kiæ*nn*æ *F* **5740.** h*er*ra] h*er* *E* **5741.** h*er*ra] h*er* *C, E* **5742.** tha] *så E, F;* at *(ä t* th*et* *av hand 2)* swa *A, B* mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* swa] *så E* (soa); tha *A,* han til *F, saknas i B* riddare] ridd*er* *B, F* **5743.** væra] *ä t* vara *A* **5744.** manne] ma*n* *E, F* æst thu] thw æst *F* **5746.** Yrian] øria*n* *C,* vria*n* *E,* jørian *F* heet] hiedh*er* *F* **5747.** for] fo*re* *B, E (C = A)* **5748.** veet] *F till.:* wæræ værldine] wærldin *C, E, F* **5749.** viist] bewist *F* æ] the *C, saknas i E, F* dygdh] dyg*er* *E* **5750.** thÿ ær jech skyldugh thik ath lowæ *F* at] *saknas i E* **5751—5752** *saknas i B* **5751.** ij (1)] ther j *E,* thu i *F* stadh] stadhæ *F* hafuin — ærath] ærade *E, F* **5752.** fræmmermeer] yder meræ *F* thik] sigh *E* **5753—5754.** hwadh jech haw*er* giordh modh thik / th*et* wedh wæl gudh th*et* angerer mægh *F* **5753.** Huath] Hau*er* *E* a] i *C, saknas i E* mi*n*] *så B, E;* idhan *A, F* **5754.** th*et*] *saknas i B, E* **5755.** idh*er*] thik *F* tholka] her tolik *B,* ther for *F*

fore thet iak idher hafuer giort a mot,
iak kænnis at iak ower komin ær
for alt thet folk æn ær komith hær.»
Høfuizlika swaradhe herra Gafuian:
»Gudh forbiudhe thet», sagdhe han,
»thet skal aldrigh gøra iak,
taka boot fore tholka sak,
thy at iak kænnis vidher,
iak agher thet at gøra idher,
thet ij mik biudhin her til æra;
ia sannelika, thet skal ok væra.»
Herra Iwan swarar ther til: »Ney,
sannelika, thet skeer ræt ey;
thet iak modher ær ok ma ey standa
thet hafuer iak fangith aff idhra handa,
thy ær iak skyldogher mik op at gifua
ok æpter idhart minne blifua.»

5756. fore] for *C, F* thet] *saknas i E* idher — giort] haffuer giort idher *B,* hauer ether giort *E,* hawer thik giordh *F* **5757.** at] *ä t.* thet *(hand 2) i A, saknas i B, E* komin] wonneth *F* **5758.** for] fore *B (C = A)* folk] *till. över raden (samma hand) i A* æn — hær] komit ær her *B,* her kommet ær *E,* som nw ær her *F* **5759.** Høfuizlika] Høuesligh *E,* met twcth *F* herra] her *C, E* **5760.** thet] *saknas i E* sagdhe] swadæ *F* **5761—5762.** ath jech skal noger tidh for tølligh sage / pæningh heller bodh ther for tagæ *F* **5762.** fore] for *B* **5763.** at] *saknas i F* kænnis] *A till.:* gørla, *E:* ther gørlæ, *F:* ther **5764.** iak] mægh *F* agher] anger *E, F* at gøra] jech giordhæ *F* **5765—5766** *saknas i B* **5765.** mik — her] biwde mek *E, F* **5766.** ia] och *E, saknas i F* sannelika] sannelig *E, F* ok] eÿ *F, saknas i E* **5767.** Herra] Hær *E* swarar] swarade *B, E, F* **5768.** sannelika] sannerlik *B, E, F* ræt] *saknas i E, F* **5769.** thet] thÿ *F* modher ær] ær mod *B,* her modh *E,* ær træth *F* ma] kan *F, saknas i E* **5770.** idhra] thinnæ *F* **5771.** ær] *saknas i E* skyldogher] skyldug *B, E* op — gifua] opgiffue *E,* ath giwæ *F* **5772.** idhart] thinnæ *F* minne] *C, F till.:* ath

H*er*ra Gafuian mælte och swor om gudh:
»Swa hiælpe han mik m*edh* sit budh,
som iak var aldrigh swa omgør
aff nakrom lifuandis manne før
swa som iak ær nu aff thik,
th*et* sigh*er* iak idh*er* sannelik.
Iak sigh*er* th*et* ey for*e* tholik sak
at iak thik rosar a thin bak,
æn tho at thu mik oku*n*nugh varæ
iak sigh*er* th*et* tho opinbara,
iak vilde ey vidh thik stridha meræ
ælla skipta m*edh* thik huggu*m* fleræ.»
Tha han hafdhe talath swa,
tha gingo saman the badhæ twa
ok tok hwar th*er*a om annars hals
ok mintos lioflika for vtan fals;
hwar th*er*a gaff hin annan priis,
the giordho th*et* thy at the varo viis.

5773. H*er*ra] h*er* *C*, *E* mælte — swor] *så B*, *E*, *F*; swor tha *A* **5775—5776**. som jech kam aldrigh widh tøligh wandhæ / aff nogh*er* lewindis mansz handhæ *F* **5775**. omgør] om (øm *C*) gør *B*, omgiorth *E* **5776**. maune] man *E* **5777—5784** *saknas i B* **5777—5778**. som thu hawer nw giord mægh / th*et* seÿer jech for sa*n*ni*n*dhæ thik *F* **5779**. ey] *så E*, *F (jfr 5780)*, *saknas i A* fore] for *E*, *F* **5780**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A*, th*et* *E*, *F* thik] *saknas i E; A till. över raden (samma hand):* ey *(jfr 5779)* **5781—5784** *saknas i E (B)* **5782**. sigh*er*] sawdhæ *F* **5783**. meræ] mer *F* **5784**. ælla] *F till.:* och huggu*m* fleræ] hogh fleer *F* **5785**. Tha] Tag*er* *C*, ther *E*, *F* **5786**. gingo] gik *F* saman the] the sama*n* *B*, *E*, *F* **5787**. tok] toghæ *E* thera — annars] anne*n* om *E*, *F* **5788**. ok] the *E*, *F* lioflika] liwfflik *B*, *E*, lewæligh *F* for] *saknas i E*, *F* fals] falsk *E*, *F* **5789—5790** *saknas i B* **5789**. hin] then *E* **5790**. thy at] tho *E*, for *F*

Mædhan the riddara ther om kifua,
hwar thera vil andrum prisin gifua,
tha kom konungin ridhande thær
ok alt thet folk som ther var nær
ok vndradho alle ther op a
hwi the mondo gøra swa,
at the varo tha swa blidhæ
æpter tholik hardha stridha:
»Hwath riddara mono thetta væra
ther allan daghin stridha hæræ
at ængin man thøm skilia matte,
nu æru the wardne swa ful væl satte?»
Konungin mælte tha til thera:
»Iak vil idher spøriæ mera:
hwath riddara ærin ij badhæ
ther hwar vilde hin annan skadha
ok swa bradhlika varo ofuer ena —
thet undradhe riddara ok swena.»

5791. Mædhan] medh *C*, Ther *E*, Men *F*; *saknas i B* riddara] ridder *F* ther] her *E*, *F* **5792**. vil] vilde *E*, *F* prisin] priis *F* **5793**. thær] thæræ *F* **5794**. ok] tho *E* som] *saknas i B*, *E* **5795**. ok] the *F* op a] pa *B* (*C*=*A*) **5797**. at] *ä t* thet (*hand 2*) *i A* tha] *saknas i B* swa] *saknas i F* **5798**. tholik] then *E* hardha] hordh *F* **5799—5800** *saknas i B* **5799**. riddara] ridder *F* mono] mundæ *E*, mwn *F* **5800**. daghin] dagh *E* **5801**. at] *ä t* thet (*hand 2*) *i A*; nw *B*, *saknas i C* thøm] *F till.*: ath **5802**. nu — the] the æro nw *B*, oc nw æræ (ær *F*) *E*, *F* wardne] *så B*, *E*, *F*; *saknas i A* swa] *saknas i B* ful væl] bradelig *E*, *F* satte] *ä t* saate (*hand 2*, *efter det strukna* satte); sate *B* **5803**. mælte] *ä t* sagdhe (*hand 2 över raden*) *i A*, sawdhæ *F* tha] nw *C* til] *saknas i F* thera] thom *E*, thæræ *F* **5804**. idher] *B till.*: æn spøriæ] *så B*, *E*, *F*; sighia *A* **5805**. riddara] ridder *F* **5806**. hin] *saknas i E*, *F* **5807—5808**. *Efter E*, *F* (och soa bradelige [skiødæligh *F*] voræ [wordhen *F*] offuer enee / thet vndrede [wndred *F*] riddere [ridder *F*] ok swenee); *saknas i A*, *B*

H*er*ra Gafuian swarar tha th*er* til:
»Min h*er*ra, iak idh*er* sighia vil,
mykin ostu*n*d tha var thænnæ, b xxiii r.
th*et* hwarghin vara skulde annan kænna.
Thok wil iach gøræ so*m* j mik rada
och sighiæ hwo wi æræ badhæ:
min kompan ær h*er*ra Iwan
æn iak ær idhar frænde Gafuian.
Iak kænde ey thæn ædhla man
før æn om sidh*er* tha mælte han
ok spordhe hwath man th*er* iak var;
om sidh*er* fik iak swa til swar
som gudh m*edh* sina nadhæ
han vilde os frælsa badha,
ok sagdhe hwar andru*m* ij fra
huath mannu*m* vi varom badhe twa.
Ij thæn sama riidh vi kændoms vidh,
hafdhe tha læng*er* standith the striidh,
tha matte iak ændelika dø
for*e* vranga saka the ældre mø;

5809. H*er*ra] h*er* *C, E* swarar] swarade *B, E, F* tha] ho*num* *B, E, F* th*er*] *saknas i F* **5810.** idh*er*] th*et* *E, saknas i B; B, E, F till.:* gerna vil] *saknas i C* **5811.** ostu*n*d] vlicke *E, F* **5812.** th*et*] at *B, E, F* hwarghin] enge*n* *B (C = A)* vara] os *F* **5813—5814.** *Så B, saknas i A* **5813.** mik] *saknas i E, F* **5815.** min — ær] th*ette* ær mȳn frændhæ *F* ær] *A ensam till.:* thænne h*er*ra] h*er* *E* **5816.** æn] och *B, F* ær] *saknas i C, E, F* idhar] hed*er* *E* **5817—5820** *saknas i B* **5818.** før] førræ *F* tha] *saknas i E, F* mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* **5819.** th*er*] *saknas i E* **5821.** m*edh*] mek *E* sina] sin *E, F* **5823—5824** *saknas i B* **5823.** andru*m* ij] vor andru*m* *E,* os a*n*nen *F* **5824.** mannu*m*] mæn *E, F* **5825.** riidh] stwnd *C,* tidh *F* vi — vidh] tha ke*n*nis vy *E* kændoms] skild*is* *C* **5826.** læng*er*] lengæ *E, F* **5827.** ændelika] ændelig *E, F* **5828.** for*e*] for *C, E, F* saka] sak *B*

thy vil iak mik hælder op gifua,
ow*er* komin vara mædhan iak ma lifua,
æn min frænde skulde hafua mødha
æll*er* syrghia nakath æpt*er* min dødha.»
He*rr*a Iwan var leet, th*et* maghin ij tro,
at he*rr*a Gafuian mælte swo:
»Min kære he*rr*a, th*et* hafuin ij hørt,
han kænnir mik th*et* han hafu*er* giørt,
th*et* veet væl gudh ij himerike,
iak ma ække vara hans like.»
He*rr*a Gafuian swarar ho*num* tha:
»Iak veet ey huru th*et* wara ma,
th*er* vil iak aldrigh kænnæs vidh*er*
at iak hafu*er* nakan priis for idh*er*.»
Jak kan th*er* ey sighia ij fra,
aff all the høfuizke man th*er* sa

5829. vil] vilde *E* hælder] *så E, F* (held*er*); nu *A, B* op] *saknas i F* **5830**. wo*n*nen man æn dødh bliwæ *F* vara] *saknas i B, E* mædhan] ma*n* æn *E* **5831**. æn] *så E; medh A, av hand 2 ä t* mædhan *(över raden),* om *B,* och *F* hafua] *F till.:* then **5832**. min] mek *E* **5833**—**5834**. th*er* wedh wreddes he*rr*æ ywan tha / han hørdhæ he*rr*æ gawian tale saa *F* **5833**. He*rr*a] Hær *E* leet] leed *E* maghin ij] mogi *B* **5834**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A,* th*et B, E* he*rr*a] ær *E* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* talade *B* swo] swa *B* **5835**. hafuin ij] haffui *B (C = A)* **5836**. kænnir mik] legher mæg til *F* giørt] giort *B* **5837**—**5843**. *Jfr anm. till 5892—5893.* **5837**. himerike] hi*m*merigh *E, F* **5838**. iak] ath jech *F* ække] ey *E* like] ligh *E* **5839**. He*rr*a] Hær *E* swarar] swarade *B, E, F* ho*num*] *så B, E, F; saknas i A* **5840**. Iak veet] J vedæ *E* huru] huar *E* wara ma] *så B, E, F;* ma vara swa *A* **5841**. ther] Th*et E* **5842**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A,* th*et B, E, F* for] foræ *E* **5843**—**5844** *saknas i B* **5843**. ey] icke *E, F* ij] *saknas i F* **5844**. af alle the høueske me*n* jech soa *E* høfuizke] twkt *F*

ok hwar thera hin annan bødh
vtan thwang ok utan nødh.
Tha konu*ng* Artws hørdhe th*era* dygdh,
ha*ns* hiærta fik aff glædhi een frygdh:
»Iak vil idh*er* væl forlika,
swa at hwarkin skal hin annan swika.
Iak ær thæs i mit hiærta gladh
thet iak ser i thænna stadh
idher lifuandis badha
for utan lifsins vadha.»
Konu*ng* Artws mælte meræ:
»Latin hiit koma folkith fleræ,
iak vil thøm allu*m* wisa
— ok thæssa riddara prisa —
hwath h*er* ær nu skeet forsnima
ij thænna daghxins tima.
Ij skulin th*et* alle høra

5845—5846. *Efter F* (och hwær aff th*em* hin anen bødh / vdh*en* twangh och vdh*en* nød), *saknas i A, B (5846 även i E)* **5845.** Oc huor the hw*er* a*n*ne*n* bøth *E* **5847.** Tha] Thær *E* **5848.** fik — glædhi] aff glædi fik *B, E* **5850.** swa at] *så B, E, F; saknas i A* hin] then *B (C=A), saknas i E* swika] a skilia *C* **5851—5854.** *Efter F, E* (jech ær thissæ [thess *E*] i myth hierth*et* [hiartæ *E*] glad / th*et* jech seer i the*n*næ stadh / ed*er* lewindis bodhæ [Th*er* liwende bæætthæ? *E*] / for vdh*en* liffsens wodhæ [skade *E*]); *saknas i A, B* **5855.** mælte] *ä t* sagdhe æn *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* **5856.** hiit — folkith] folket hiith koma *C* hiit] *saknas i E, F* fleræ] foræ *E* **5857.** thøm] *F till.:* th*et* wisa] *så B, E, F;* beuisa *A* **5858.** hwræ jech wil thissæ ridd*er* prisæ *F* ok] aff *B* thæssa] the*n*ne *B (C = A); A ensam till.:* godha **5859—5860** *saknas i B* **5859.** nu] *saknas i E, F* **5860.** thænna daghxins] tesse daxiss *E* **5861—5862.** *Verserna i motsatt ordning i B* **5861.** th*et* lat*er* iach idher nw at (*C her i st. f.* nw at) høræ *B* høra] hordæ *E*

huath thæsse riddara monde gøra;
tho at the varo badhe høfuizk ok bald,
the vildo th*et* gifua ij mit vald
ow*er* al the kæra thøm mællu*m* ær
ok for*e* the sak the striddo hær;
iak skal thøm forlika badhæ
m*edh* mino visasta radhæ.
Hørin ij huath iak sigh*er* nu,
huar ær the yngre iomfru,
th*er* sik hafu*er* kært swa sara?
Latin hænne fram til swara!
Nu vil iak hænne gøra ræt b xxiii v.
om th*et* goz hon hafu*er* til thræt.»
The ældre swarar th*er* hon stær:
»Min h*er*ra, iak ær til redho hær»,
ok thaghar fram for konu*n*gin rænde.
Th*et* førsta konu*n*gin hona kænde,
tha mælte han ok sagdhe swa:
»Thu thørff ey æn swa næla ga,

5862. riddara] ridd*er* *F* monde gøra] giorde *E* **5863.** tho at] æn thok *B* *(C = A),* So at *E* varo] æ*re* *E* høfuizk] høueske *E,* høwskæ *F* bald] boldhæ *F* **5864.** vildo] wilæ *B* th*et*] thes *E,* them do *F* ij] vti *E* vald] voldhe *F* **5865—5866** *saknas i B* **5865.** ow*er*] modh *E* al] allæ *F* ær] ær*e* *E* **5866.** for*e*] for *F* striddo] stridh*er* *F* **5868.** mino] mi*na* *B,* mino*m* *eller* mi*nn*o *C* visasta] wisæ *F* **5869.** ij] *saknas i F* iak] *över ett struket* ij *i A (samma hand)* **5870.** huar] hwaræ *F* ær] *A ensam till.:* nu **5871—5872** *saknas i B* **5871.** sik] *F till.:* heræ **5872.** fram] nw fræ*m* *E,* komæ nw *F* **5873.** Nu — iak] jech wil *F* Nu] tha *E* **5874.** hon — til] the hawæ i *F* **5875.** ældre] andre *E; F till.:* jomfrw swarar] swarede *E, F* hon] *saknas i C, F* stær] *haken på* æ *delvis utplånad i A; saknas i F* **5876.** ær] h*er* *E, saknas i F* redho] ræte*n* *E* hær] ær *E, F* **5877.** thaghar] st*r*ax *B* *(C = A),* giensten *F* for] fo*re* *B, E (C = A),* til *F* **5878.** Th*et*] *saknas i E* **5879.** tha] the *F* **5880.** æn] *saknas i F* næla] ner *E, F*

tho at thu halder thik visa ok snialla,
iak lot thik tho ække kalla.
Thu skal thinne syster fa
alt th*et* hon m*edh* rættin a
ok ænkte aff thet halda,
swa frampt som iak ma valda.»
»Kære herra, iak bidher idher æn,
ij gørin th*et* badhe for gudh ok mæn,
ij talin ey længer slikt,
mik thykker th*et* vara ængo likt,
thy at iak ma th*et* ey høra
ok æn halfuo sidher gøra;
tho at iak mik forglømde,
swa at iak min ordh ey gømde,
th*et* staar idher væl til mata
th*et* ij skulin mik ey hata

5881—5882 *saknas i B* **5881**. tho at] ther at ath *E* visa — snialla] snelle *E*, klog for allæ *F* snialla] snilla *A* **5882**. tho] *saknas i E, F*ække] *F till.:* jndh **5883**. skal] *A ensam till.:* nu thinne] thin *E* **5884**. rættin] rætto *B, E, F* **5885—5886**. *Efter E, F* (och enctæt aff th*et* haldæ / Soa fræmpt at [som *F*] iech mo wolde); *saknas i A, B* **5888**. for] fore *E* **5889**. ij — ey] at j talin ey *B*, tale*n* j *E*, taler jckj *F* **5890**. ængo likt] vnd*er*likt *B, F*, ang*er*licht *E* **5891—5892** *saknas i B* **5892**. ok] *saknas i E* sidher] *E till.:* ath **5892—5893**. *Mellan dessa verser inskjuter E upprepning av 5837—5843* (th*et* veth vell gud j hi*mm*erige / Jech mo icke væræ ha*n*s lighæ / Hær gawia*n* swarede ha*nnum* tha / Jech veth ey hw*ore* th*et* v*ære* moa / Ther vill iech ald*righ* ke*n*nis vether / th*et* iech hau*er* nog*er* priiss foræ ether / Jech kan icke siæ j fra) **5893—5894**. *Efter F, E* (do ath jech mægh for glømdhæ [forgløme *E*] / sa ath jech mÿne ordh eÿ giømde [gøme *E*]); *saknas i A, B* **5895**. idher] idher thok *B*, tho*m* *E*, doo edher *F* **5896**. th*et*] ath *F* ey] thok ekke *B*

æller mik ij ordhom taka
fore nakra tholka handa saka;
idher bær ther til konungxlik æra
ræt at gøra thøm sik wilæ kæra.»
»Jak kænnis ther sannelika vidher
ræt at gøra, thet sigher iak idher,
thy vil iak idher at skilia
ræt a mot thin vilia,
thy at iach hawer thet fore gudhi iæt
thet iach skal allom gøre ræt.
Ij saghin thet væl, iomfrugha,
— vilin ij thet hafuæ ij hugha —
at thænne riddare ok swa thin
gingo badhe her til miin
ok gafuo thera thrætto ij mit vald.
Æn tho at ij ærin ij hugha bald,
iak ma ey gøra alt thet thu vilt,
huath thu hafuer thet for got ælla ilt,

5897—5898 *saknas i B* **5897**. ordhom] orden *E, F* **5898**. fore] ffor *E, F* **5899**. Thet hør ther aff kongelig æræ *E* bær] bør *B, F* ther] thet *F* til] *F till.:* aff konungxlik] konunglik *B, F* **5900**. thøm] the *F* sik wilæ] *så B;* som vil sik *A,* som wil *C,* til *E,* ther *F* **5901**. sannelika] sannerlik *B, F* **5903—5904** *saknas i B* **5903**. idher at] *så F* (edher ath); hænne ræt hær *A,* henne *E* **5904**. ræt a mot] *så E* (Ræt omodh), reth twerth i modh *F;* thet hon agher ræt medh *A* **5905—5906**. *Så B, saknas i A* **5905**. fore] for *F* gudhi] gud *E, F* **5907**. saghin] sægin *C, E,* sa *F* iomfrugha] jomfrva *B, F (C = A)* **5908**. thet] *B till.:* ellers **5909**. at] *ä t* thet *(hand 2) i A; saknas i F* thænne] hennis *E, F* riddare] ridder *F* **5910**. her] j *(saknas i C)* sender *B,* sammen *E, F* **5911—5912** *saknas i B* **5911**. thera] ether *E* **5912**. hugha] hiartet *E, F* **5913**. gøra] *saknas i E* alt] *saknas i F* thet] som *F, saknas i C* **5914**. thu — for] thet giør thik *F* thet] ther *C, saknas i E* for] fore *B, E*

thy at wi witæ th*et* allæ slæt,
th*et* thu til taker, th*et* ær oræt.
Nu mædhan iak skal th*et* døma
tha latin idh*er* badha th*er* om søma,
huær idh*er* skal hin andre iata
lifua m*edh* nadh*er* ok vara sata,
æll*er* vil iak sighia brat,
th*et* iak veet for gudhi ær sat,
mi*n* syst*er*son ow*er* komin væra
alt for*e* thina vranga kæra;
ok sætins ij ey at th*e*tta sinnæ,
tha skal thu fanga halfuo minna.»
Th*et* giordhe han aff vit ok ey aff brædhæ
ok vilde the iomfrw th*er* m*edh* rædha.
The iomfrw swarar honu*m* th*er* til:
»Iak seer th*et* gaar ey som iak vil;
th*er* ow*er* skulin ij, min h*er*ra, radha,

5915—5916. *Så B, saknas i A* **5916**. til taker] taler *E, F* oræt] ey ræth *E, F* **5917—5918** *saknas i B* **5917**. skal jech mellom edher dø*m*me *F* Nu] Thi *E* **5918**. ther] *saknas i E* om] til *F, saknas i E* **5919**. idher] *saknas i B* hin] nw *B*, then *E* iata] iætta *A, C, F*, lata *B*, rætæ *E* **5920**. lifua] at liffuæ *B, F*, Ath bliffue *E* m*edh* nadher] ve*n*ner *E* sata] sætte *C, F* **5921—5922** *saknas i B* **5921**. æller] *F till.:* och **5922**. veet — ær] fore gudh *E*, wedh wæræ for gudh *F* **5923**. mi*n* syst*er*son] *så B, E*, at *(ä t* th*et)* thu skal *A* ow*er*] mek *E*, for *F* komin] wo*n*nen *F; B till.:* mon væra] næ*re E*, æræ *F* **5924**. alt — thina] for thina *B, E*, for thin sagh och *F* **5925**. ok sætins] for liges *F* sætins] sottess *E* at] j *E* **5927—5928** *saknas i B* **5927**. Th*et* — han] han giordhæ th*et F* han] hu*n E* vit] dygdh *F* brædhæ] brade *E, F* **5928**. rædha] radhæ *F* **5929**. swarar] swa*ra*de *C, E, F* **5930**. gaar] g*er*ne *E* **5931**. j skullæ mÿn h*err*æ ther for radhæ *F* ther — ij] J skulle *E* ow*er*] om *B* skulin ij] skuli *B (C = A)*

th*et* staar alt til idhra nadhæ;
huath ij gørin m*edh* ræt ok skæl,
th*et* skal os thykkia badha vara væl,
th*er* at skulu*m* vi nu lita
swa at vi skulu*m* th*et* aldrigh su*n*d*er* slita.
J moghen wæl fo*re* mik loffua
før æn iach ridh*er* fran hoffua,
at hwat j gørin hæræ
th*et* skal alt stadukt wæræ.»
»Jak sigh*er* idh*er* th*et*, iomfrw, nu, b xxiiii r.
ij skulin vara hænna frw,
ok alt th*et* goz hon ærfua ma,
th*et* skal hon aff idh*er* vntfa
ok thiæna idh*er* th*er* aff gærna
som hon va*re* idhur thærna
til alla føgha ok gøra swa;
tho skulin ij ey hænne forsma.»
Han skipade swa mella*n* the jo*m*fr*v*r twa,
th*et* them sielffwm wæl nøg*er* pa.

5932. alt] *saknas i E, F; B till.:* sama*n* **5933**—**5936**. *Versparen i denna ordning i E, F, motsatt i A* **5933**. gørin] giør *F* **5934**. th*et*] ther *F* thykkia — vara] badhæ thykkiæ wara *(saknas i C) B,* bode (+ *met F*) nøess *E, F* vara] *till. över raden (samma hand) i A* **5935**—**5936** *saknas i B* **5935**. ther at] th*et E,* och ther *F* nu] g*er*ne at *E,* ath *F* **5936**. vi — th*et*] th*et* skal *E, F* aldrigh] jnghen *F* sunder] *saknas i E* **5937**—**5940**. *Så B, saknas i A* **5937**. fore] for *C, F* **5938**. før æn] førræ *F* ridher] *F till.:* her **5939**. at] Ok *C* hwadh i giøræ he*rr*æ kiæræ *F* **5942**. ij] ath i *F* **5943**—**5948** *saknas i B* **5943**. ærfua] *ä t* ærfwa *i A (hand 2);* offuer *E* **5945**. aff] *F till.:* sa **5946**. va*re*] war *F* idhur] *F till.:* eghen **5947**. føgha] madhæ *F* ok] *saknas i E* **5948**. ey hænne] henne ey *E, F* **5949**—**5950**. *Så B, saknas i A* **5949**. Han] ko*nn*i*n*ghen *F* skipade] skifftæ *E, F* swa — twa] mellom them soa *F* jo*m*fr*v*r] jo*m*fr*v*ær *E* **5950**. th*et*] ath *F* sielffwm — nøg*er*] nøgædæ *E,* bodhæ nøwes *F* pa] wpa *C, E,* tha *F*

The thakkadho honu*m* huath the mattæ
ok ridhu sidhan thædhan satta.

Konu*n*gin mælte til he*rr*a Gafuian:
»Min kær*e* frænde», sagdhe han,
latin he*rr*a Iwan siin vapn aff taka
ok skipin idh*er* badhom maka;
th*et* bør idh*er* til at vara blidh
æpt*er* thænna hardha striidh.»
The giordho alt th*et* konu*n*gin badh
och bundo siin vapn aff ij stadh;
the gingo thædhan badhe saman
m*edh* mykle glædhi ok swa gaman;
enghin mate fi*n*na thæræ
th*et* en wilde bætre æn a*n*nan wæræ.
Tha the he*rr*a thædhan gingo
eet vnd*er* the th*er* se fingo:
eet leon kom tha farande thær
ok løp*er* som th*et* galith ær,

5951. thakkadho] thakkæ *B (C = A)* huath the] til *C* **5952**. ridhu] ridhæ *B (C = A)*, redh *F* **5953**. mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* herra] her *E (över raden), saknas i B, F* **5954**. Min] *saknas i F* **5955**. latin] ladh *F* herra] her *E, F* Iwan siin] iwa*n*s *B, E, F* **5956**. badhom] bodhæ bodæ *E* **5957—5958**. j skullæ nw veræ blidhæ / effther tøllig jen hordh stridhe *F; saknas i B* **5959**. giordho] gøræ *B* th*et*] huat *E*, som *F* **5960**. och] *så B, E, F;* the *A* bundo] togh *F* siin — aff] ther aff tagen *E* siin] thera *B, F* **5961—5962** *saknas i B* **5961**. thædhan] *så E* (tæden), them *F*, badha *A* **5962**. m*et* glæde oc soa m*et* ga*m*men *E, F* **5963—5964**. *Så B, saknas i A* **5964**. wilde bætre] vildræ *E* bætre — wæræ] pris for anen bæræ *F* **5965**. Tha the] tæsse *E* **5966**. eet vnder] en vnd*er* then *E* ther] at *E, F* **5967**. Ath løyen kom fare*n*de ther *E*, ath jen løwe kam ga*n*gindhæ thæræ *F* **5968**. th*et* galith] hon galin *B, E, F* ær] æræ *F*

hon leette th*er* m*edh* føgha lista
sin kæra h*er*ra ther hon hafdhe mistan
Tha the sagho th*et* leonith løpa
tha tok folkith alt at øpa,
the ræddos for thæn vadha
th*et* leonith skulde thøm skadha.
Th*et* førsta leonith sin h*er*ra sa,
th*et* fiol for*e* hans føt*er* ok la
ok vardh tha fæghith at th*et* han fan
ok faghnadhe honu*m* th*et* bæsta hon kan.
H*er*ra Iwan badh thøm bidha:
»Ij thørfuiin ey for hænne qwidha,
thy thet hafuer ænkte medh hænne at sætta,
hon gør idher ække vætta;
iak thør idh*er* lofua a mina san,
hon skal skadha ængin man,

5969—5972 *saknas i B,* **5969—5970** *saknas i E* **5969.** ther] *saknas i F* lista] *så F* (listæ), list *A; se Stud. 2: 31 f.* **5970.** sin] effther sin *F* thær — mistan] *efter F* (ther hw*n* haffde mÿst), hafdhe hon mist *A (se 5969)* **5971.** Tha] ther *E, F* th*et* leonith] then løye *E, F* **5972.** alt] til *E, F* **5973.** the] folk*it B* ræddos] rædhis *B, E, F (C = A); A ensam till.:* alle for] foræ *E* **5974.** th*et*] at *B, F,* then *E* leonith] leon *B,* løye *E,* løwen *F* thøm] *A till.:* gøra, *B:* nokot **5975.** Th*et*] *saknas i E* leonith] leon *B,* løyen *E, F* **5976.** th*et*] *efter ett struket* h *(samma hand) A,* hon *B, E, F* for*e*] for *C, F* **5977—5978** *saknas i E* **5977.** vardh] war *B,* worte *F* tha] thæs *B,* saa *F* fæghith] glad *F* at] *saknas i C* th*et*] ho*n B, saknas i F* han] h*anum F* **5978.** ok] hwn *F, saknas i B* faghnadhe] fegnær *B, F* **5979.** H*er*ra] Hær *E* Iwan] *saknas i B (ej C)* thøm] thÿ folk *F* **5980.** thørfuiin] tørff *F* for] fore *E* hænne] løwen *F* **5981—5982.** *Efter E* (Thi th*et* hau*er* ey *met* he*n*ne at sætæ / hu*n* gør ether icke vætæ); *saknas i A, B, F* **5983.** idher] th*et F, saknas i B, E* mina] my*n E, F* **5984.** hon] th*et* hon *B, E,* ath hwn *F*

thy at hon hafu*er* sik gifuith mik
ok ær mik lydhogh mædhan hon ær qwik,
vi ærum twa godhe vinir badhe
ok lydhum giærna hwar annars radhe.»
Tha kændos the alle saman vidh*er*
— th*et* sigh*er* bokin for sanno idh*er* —
hwath the hafdho førra hørt
th*et* Leons riddar*e* hafdhe giørt,
at th*et* var ængin annar man
vtan thæn stolte h*er*ra Iwan.
H*er*ra Gafuian mælte til h*er*ra Iwan tha:
»Th*et* veet thæn gudh som alt for ma,
iak hafu*er* idh*er* th*et* illa lønt,
the dygdh iak hafu*er* aff idh*er* rønt,
tha ij giordhin swa mykith væl,
ij sloghin thæn dighra risa ij hæl
ok frælste minna syst*er* barna;
vi æru*m* idher skyldugh at thiæna giarna;

5985—5986 *saknas i B* **5985.** at] *saknas i E* sik] mek *E, F* mik] sik *E, F* **5986.** mædhan] me*n* *E, F* **5987—5988.** *Efter F* (wi æræ to godhæ vener bodhæ / och vi lyde gierne hwer aners radæ), Wy æræ wenne bodhæ / oc lyder huert vors a*n*ners rodh *E; saknas i A, B* **5989.** kændos] ke*n*nis *E, F* alle] all *C* **5991—5994** *saknas i B* **5992.** riddar*e*] riddh*er* *F* **5994.** vtan] Ffor vten *E, F* thæn stolte] *saknas i F* herra] h*er* *E* **5995.** H*er*ra] Hær *E* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* til] *saknas i E* herra] *saknas i B, E, F* **5996.** thæn] vel *F* som] ther *B, E* **5997.** iak] ath jech *F* idher] tik *B, E, F* **5998.** dygdh] *F till.:* ther hafu*er*] *saknas i C* idher] teg *E, F* **5999—6000** *saknas i B* **5999.** tha] ther *E* ij] thu *E, F* **6000.** ij sloghin] thu slotz *E, F* dighra] drig *E,* storæ *F* **6001.** ok] thu *B* frælste] frælssade *B, F* minna] mit *E* **6002.** idher] tik *C, F* at] *saknas i B, E* giarna] giærna *A, B*

thu halpt them at halda land ok borgh(a)
ok frælste them aff høghelik sorgh(e).
Iak hafu*er* opta thænkt op a b xxiiii v.
huru th*et* matte vara swa,
sidhan iak aff minne syst*er* hørdhe
huath Leons riddar*e* for hænne giørdhe.
Iak spordhe huath riddara mo*n*de vara thænnæ,
hon sagdhe iak monde han væl kænna;
iak matte tho ey han finna
før æn nu ij th*e*tta sinnæ.»
Sidhan æpt*er* thæsse ordh
toko the vatn ok gingo til bordh;
man skipadhe them alla nadhe
til dryk ok æta badhe.
Tha the mætte vara
the loto binda sina sara
ok gingo for konu*n*gin standa

6003—6004. *Efter F* (thw halp th*e*m ath holdhæ landh oc borige / och frelsedhæ th*e*m aff høwelig sorige), thu halp th*o*m land oc byggæ / oc frelstæ th*o*m aff sorghe *E; saknas i A, B* **6005.** hafu*er*] *E, F till.:* ther thænkt op] huxat *B, E* **6007.** minne] mi*n* *B, E, F* **6008.** riddar*e*] ridd*er* *F* for] for*e* *E, saknas i B* hænne giørdhe] giorde hæ*n*ne *C* giørdhe] giordhe *A, B* **6009** *saknas i C* riddara] ridd*er* *F* mo*n*de vara] tha war *B,* ær *E,* var *F* han] ha*n*nu*m* *E, F; A till. över raden (hand 2):* ful væl] *saknas i B, E, F* **6011.** matte] kw*n*næ *F* tho — han] ha*n* thok ey *B,* ha*nnum* ey toch *E,* thik do eÿ *F* **6012.** før] førræ *F* ij] at *B, E, F* **6013.** Sidhan] och sid*e*n *B, saknas i E, F* thæsse] *E, F till.:* sa*m*me **6014.** toko the] the toghæ *E, F* gingo] ga *B,* gar *C,* gik *F* **6015—6016.** *Efter E, F* (ma*n* skibede th*o*m alle nadhe / til drich oc ædæ [och til edindhæ *F*] bodhæ); *saknas i A, B* **6017.** Tha] st*r*ax *B,* thagh*er* *C* the] *F till.:* allæ mætte] matte *E* vara] *ä t* varo *(hand 2) i A* **6018.** loto] *F till.:* tha sina] th*e*ra *B, E, F* **6019.** ok] the *F* gingo] *A ensam till.:* sidhan for] for*e* *B (C=A), E* konu*n*gin] *E till.:* at, *F:* tha ath

ok spordho huath the skuldo taka til handa.
Tha læt konu*n*gin kalla thiit
een mæstara han hafdhe a høgha aliit,
thær prisadh var thær aldra mæst
ok en var aff them lækium bæst,
ok lot binda th*e*ra vndæ
ij the sama stundæ,
ok blifuo sidhan swa længæ thæræ
till the væl til ræka æræ.
Th*et* første h*er*ra Iwane var forgangith
the saar han hafdhe thær fangith,
tha thænkte han ij sin hugha
a sina kæra husfrugha,
huru han matte ij skampman frist
fa th*et* at*er* han hafdhe mist;
han matte ey læng*er* hafua the mødha
ok thola the thwang for vtan dødha.
Han thænkte swa fastelika th*er* op a,

6020. ok] *saknas i B, E* **6022**. een] th*e*n *B, E* mæstara] mestær *E, F* a] *saknas i C, E* høgha] høgh *E*, myghet *F* aliit] lidh *F* **6023—6024**. *Efter E* (Ther priseth var ther alle mesth / oc en var af thom lægher bæsth), och prissedhæ war ther aller meest / han war aff thÿ legiær bæst *F; saknas i A, B* **6025**. ok] *saknas i B, E* **6026**. ij] alt ij *A* **6027**. ok] the *F* blifuo] bliffuæ *B*, bliffua *C* sidhan] *saknas i E, F* swa] *så B, E, F; saknas i A* **6028**. till] ther til *B*, ath *F* til ræka] til sundæ *E*, hielæ *F* **6029**. Th*et* første] Tha *B* h*er*ra] h*er* *E, F* Iwane] iwan *B, E, F* **6031**. tha] thæt *E* thænkte han] kam ha*num* affther *F* sin] *saknas i B, E, F* **6032**. kierligh*et* til sin hosfrwe *F* husfrugha] husff*rva* *C* **6033**. matte] kwndhæ *F* skampman] stakket *F* frist] frest *B, F* **6034**. fa] fonge *F* at*er*] effter *E* hafdhe] haw*er* *B* **6035—6038** *saknas i B* **6035**. hafua the] m*et* tellig *E, F* **6036**. ok] *saknas i E, F* **6037**. thænkte] huxede *E; E, F till.:* ther fastelika — op] stakkit *E*, stadelig *F*

huru th*et* matte vara swa
th*et* han matte swa thædhan fara,
at ængin man vordhe thæs vara,
til the kældo honu*m* monde til langa
ok han daghlika bær for thuanga
ok vil th*er* antiggia blifua dødh
æll*er* gøra the frugho swa mykla nødh,
th*et* hon skal ho*num* forgifua,
om hon vil m*edh* nadhu*m* lifua,
huath ha*n* hafu*er* hænne giort a mot,
ok biudha hænne aldrigh andra bot.
Vil hon sit hoghamodh ey forlata
han vil hænne swa sarlika hata
hwat han forma ræt alla sinne
utan mur ok utan tinna,
th*er* til hon siælff vil kænnas vidh*er*
ok gøra gærna huath han h*en*ne bidh*er*.

6038. vara] worde *F* **6039.** th*et* — matte] och *B* th*et*] ath *F, saknas i E* matte] kwnne *F* thædhan] hæden *E, F* **6040.** at] *å t* th*et (hand 2) i A,* th*et E, F* man] *saknas i E, F* vordhe thæs] mate (wore *C*) thæs *B,* skvllæ th*et* wordhæ *F* **6041.** the] *saknas i C* honu*m*] han *E* monde] mon *B,* togh *F, saknas i E* til] ath *F* **6042.** som han toldhæ for sa mygel twangæ *F* daghlika] daglik *B, E* bær] soor *E* for] fo*re B (C=A)* **6043.** ok] ha*n B* vil] willæ *F* antiggia] æntigh *E, F* **6044.** frugho] ff*rv C* swa] *så B, E, F; saknas i A* **6045.** skal] skullæ *F* ho*num*] *så B, E, F;* mik all *(å fr* alt [?] *av hand 2)* thing *A* **6046.** vil] villæ *F* lifua] bliffue *E, F* **6047.** ha*n*] *så B, E, F;* iak *A* a] i *C, E* **6048.** ok biudha] *så E, F* (oc biudhe), iak biudh*er A, B* bot] vth *E* **6049.** sit — ey] ey sith hogmodh *E,* eÿ sin wredhæ *F* hoghamodh] hugmod *B,* hogamoth *C* **6050.** han vil] tha villæ han *F* han] *så B, E (F);* iak *A* sarlika] sarlik *B, F* **6051—6052.** *Efter F, E* (hwadh han for maa reth allæ si*n*næ / [+ for *E*] wdhen mwr och vdhen [inne*n E*] thi*n*næ); *saknas i A, B* **6053.** siælff vil] wil siælff *C* **6054.** gærna] *saknas i B* han h*en*ne] *så B, F,* ha*n E;* iak *A*

Tha han hafdhe thær huxat a
thet han vilde ændelika gøra swa,
ha*n* gat tha badhæ ridh*it* och gangit
aff the sar ha*n* haffde før fangit.
Han far tha arla wt aff th*et* hws
om morghins stu*n*d før dagh*er* var liws,
ok skiotlika han tha thædhan reedh
til the kældo the genasta leedh,
ok ha*ns* leon m*edh* godhan vilia,
th*er* sik vilde aldrigh fra honu*m* skilia,
gik m*edh* honu*m* tha al ena;
han hafdhe tha ey fler*e* swena.
Al the vnd*er* varo th*er* giørdh,
th*er* ij aff førra hafuin hørt,
m*edh* frust, hagill och iisa b xxv r.
for wta*n* allan lisa,

6055—6056. *Efter E, F* (Ther ha*n* haffde [+ther *F*] huxæt [tenkt *F*] aa / th*et* [ath *F*] ha*n* [*saknas i F*] vilde ændelige [ændeligh *F*] gøræ soa); *saknas i A, B* **6057—6058.** *Så B, saknas i A* **6057.** ha*n*] och *E* gat] gadhæ *F* ridh*it*] reth *E* **6058.** før] ther *F, saknas i E* **6059.** Han — tha] tha for ha*n* *B, E,* [th]a redh han *F* arla] snart *E,* jenæ *F* wt] *saknas i B, E, F* **6060.** om] en *B, E (bortrivet i F)* før] tha *B,* føræ *F* dagher] dagen *E, F* **6061—6062** *saknas i B* **6061.** ok] *har kanske saknats i F (början bortriven)* skiotlika] skideligh *E,* . . . keligh *F* tha] *saknas i E* **6064.** aldrigh — honu*m*] fra*n* ho*num* ey *B,* ey fro*n* ho*num* *C* honu*m*] *saknas i E* **6065.** gik] *så B, E,* ok gik *A, C,* hw*n* gik *F* tha al] *saknas i E, F* **6066.** tha] *saknas i E, F* **6067—6068** *motsvaras i E av en vers:* Alle the vnder the haue førr*e* hørt **6067.** Al] allæ *F* varo] wortæ *F* giørdh] giordh *A,* giort *B (C=A)* **6068.** aff — hafuin] haffui*n* aff førre *B* hafuin] *F till.:* sawd **6069.** *Så B, F;* m*edh* frost ok haghil ok rægn ok isa *A,* frosth hagel oc megel ysæ *E* **6070.** *Så B, E, F;* th*et* var ther for vtan lisa *A*

lyghn eld ok thordhyn
hørdhe man th*er* for vtan skyn,
swa at alle the a husith æra
mondo sik tha ønkelika kæra
fore the stora gryma nødh
ok hafdhe angist fore sin dødh,
thy at torn ok mura skulfuo th*er* vidh*er*
som the skuldo genast falla nidh*er*;
hwart th*et* barn som th*er* var innæ
varo hæld*er* vte at thetta sinne
ok swa langht thædhan komin bort
th*et* ængin finge til thøm sport.
The bannadho badhe vinir ok frænd*er*,
th*er* husith bygdho m*edh* sina hænd*er*
innan een swa pinelik stadh:
»Man skal swa opta vardha ogladh
ok fore the mødho the lagdho th*er* a,
thy at en man ma væl gøra swa,

6071—6076 *saknas i B* **6071.** lyghn eld] lywnet *E*, løgne jeldh *F*, *som till.:* hagel ok] *A ensam till.:* storan thordhyn] *rättat fr* thordhn *i A (hand 2?)* **6073.** a] j *E* **6074.** mowæ them jamærligh kiæræ *F* tha] *saknas i E* **6075—6076.** *Så E* (fore then storæ grwmme nøth / oc hafde angist fore sin døth), for then ønkeligi nødh / the hawe angest for thieræ død *F; saknas i A (B)* **6077.** thy at] *saknas i B* mura] mwr *F* skulfuo] skielwe *F* ther] *saknas i E, F* **6078.** skuldo genast] genstan skuldo *B* genast] geniste*n* *E*, gienste*n* *F* **6079.** hwart — barn] allæ the *F* som] *saknas i B, E* innæ] nær *E* **6080.** varo] Var *E* at — sinne] *så E, F* (at thætte [th*et* *F*] synne); æn innæ *A, B* **6081—6082** *saknas i B* **6082.** th*et*] ath *F* **6083.** bannadho] samnadhæ *B; A ensam till.:* tha badhe] *saknas i E, F* **6084.** ther husith] th*et* huss *E* **6085—6088** *saknas i B* **6085.** een — pinelik] sa pineligh jen *F* pinelik stadh] timlik stak *E* **6086.** som the sa offtæ skullæ wæræ v glad *F* vardha] varæ *E (F)* **6087.** och ther mødhæ lawdæ aa *F* ther a] thær*e* *E* **6088.** en] *så E, F, saknas i A* ma] *F till.:* thet

thøm alla th*er* til at thwinga
a moot th*er*a vilia at thinga
æll*er* ok thola slik omaka
for*e* ængin th*er*a saka.»
Luneta mælte tha til sin fru:
»Iak bidh*er* idh*er* høra nu
huath iak vil h*er* sighia idh*er*.
Mik thykk*er* ij thørfuin nu væl vidh*er*
om man thæn matte nakar stadh finna
th*er* sik thordhe h*er* nu vnd*er* vinna,
antiggia riddar*e* æll*er* ok swen,
at væria idhart land for*e* tholikt meen.
Mik rædhis tho thæn finnis ey til
som th*et* for*e* idh*er* gøra vil,
thy at thæn ær ængin ij th*et*ta land
th*er* sik thør th*et* taka til hand

6089. at] *saknas i B, E, F* thwinga] tinga *B*, twnghee *E* **6090.** a] och *B* thera] *F till.:* egen at] *saknas i B, E* thinga] twinga *B* **6091—6092** *saknas i B* **6091.** ok] *saknas i E* slik] slikt *A, E,* tøligh *F* omaka] *så E, F* (vmaghe); omak *A* **6092.** fore ængin] jngen for *F* thera] *A till.:* rætta, *F:* egen **6093.** Luneta] swenæ *B* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A,* taleth *F* tha] *saknas i E, F* sin] the *E* fru] ffrvg *C*, fruee *E, F* **6094.** høra] her *B*, hørær *E*, ath i hører mæg *F* **6095.** vil — sighia] sigher her *B*, vil sighe *E*, nw wil seÿæ *F* **6096.** nu] th*et* fuld *F* **6097.** om] en *E* man] i *F* thæn — stadh] mate them nokor stadz *B*, mottæ then *E*, ku*nn*æ then *F* **6098.** h*er* nu] nw her *B* (her *saknas i C*), th*et F, saknas i E* **6099.** antiggia] anthen *F*, J haffue icke *E* riddare] riddar *B, F (C = A)* ok] *saknas i E, F* **6100.** fore] for *B, F* tholikt] tolik *C, E, F* meen] mæ*n C*, mend *F* **6101—6104** *saknas i B* **6101.** Mik] jech *F* thæn] th*et E* ey] jckj *F* **6102.** som] then *E*, ther *F* fore idher] for eder skyldh *F* **6103.** thæn — thetta] hæræ ær jngen i eders *F* ængin] ey *E* **6104.** th*et* taka] tage th*et F* th*et*] *saknas i E*

idhart land swa vakta ok gøma
som idh*er* væl bør til søma.
Th*et* swidh*er* mik ij mit hiærta sara
om han skal swa hædhan fara,
mædhan han hafu*er* os giort tholkin vanda,
om ængin skal honu*m* h*er* bestanda.
Th*er* thænkin a, miin kæra frugha,
swa stadhelika ij idhan hugha,
huath h*er* vardh*er* bæst til radha
at frælsa os aff thænna skadha,
æll*er* mistin ij the æra
som mang aar hafu*er* varith hæræ.»
»Miin hiærta kæra, sigh th*et* mik,
hwath likast h*er* om tha thykk*er* tik,
huath vi skulu*m* nu til radha taka
a mot tholka høgha saka;
thu skal nu gøra som iak badh
ok læggia mik for*e* nakar radh

6106. væl — til] bær wæl til *B*, æræ *E, F* **6107**. thy̆ søriger jech i hierth*et* saræ *F* swidh*er*] swig*er* *E* ij] a *E* **6108**. om] Ath *E* **6109**. mædhan] men *F* hafu*er* — tholkin] os giør sa mygel *F* giort] *saknas i B* **6110**. om] Ath *E* ængin] *E, F till.:* ma*n* h*er*] *saknas i B, E, F* **6111—6116** *saknas i B* **6111**. Th*er* thænkin] tencker th*er* *E, F* **6112**. swa] och hawe*r* th*et* *F* stadhelika] stadelig *E, F* ij] inne*n* *E* **6113**. h*er*] hæræ *F* **6114**. at frælsa] och frælser *F* skadha] vadæ *E* **6115**. æll*er*] *F till.:* och **6116**. som mang] th*er* ma*n*ge *E, F* aar] vint*er* *E* **6117—6118**. Nu sigh mek th*et* (th*et* mægh *F*) mi*n* hiarte kæ*re* / huat tegh ticker ligest (th*et* bæstæ ath *F*) wæ*re* *E, F* **6118**. h*er*] ær *B* **6119—6120** *saknas i B* **6119**. huath] th*et* *E*, ath *F* nu] *saknas i E, F* **6120**. a] *saknas i E, F* høgha] høgelig *E*, jen høwelig *F* saka] skadee *E* **6121**. nu] *saknas i F* iak] *saknas i C; C, E, F till.:* tik **6122**. ok] *saknas i E, F* mik fore] for mik *B*, megh nw for *F* nakar] nokot *B, E*

m*edh* thina kloka lista;
gudh late mik thik ey mista!»
»Th*et* læt*er* iak, miin fru, idh*er* høra, b xxv v.
iak kænnis th*er* vidh*er* iak vil th*et* gøra,
huath iak veet ij værldine væra
th*et* idh*er* ma koma til æra;
tho veet iak th*et* for vtan swik,
ij hafuin alt visar*e* raadh æn mik,
th*er* idh*er* kan visa til alla mata
huath ij skulin gøra ælla lata;
ok vil iak hæld*er* thola hær
tholik nødh hær ow*er* gær,
æn nakar hafdhe th*er* æmpne til
at sighia th*et* m*edh* rættan skil,
th*et* iak skulde idh*er* vara otro;
ney sa*n*nelika, iak gør ey swo!
Ku*n*ne th*et* ey æpt*er* idhan vilia ga,
ena høghelika skuld tha matte iak fa,
swa at iak hin arma q*ui*nna

6123—6124 *saknas i B* **6123**. m*edh*] mæd*er* *E* **6124**. late] *saknas i E* thik] them *E, F* **6125**. miin — idher] idher mi*n* frv (frvæ *E, F*) *B, E, F* **6126** *saknas i E* ther — th*et*] jech ær th*et* skyldig ath *F* **6127**. værldine] wærlde*n* *C, E, F* **6128**. th*et*] ther *B, E, F* ma] kan *F* **6129**. tho] tha *F* th*et*] vell *E, F* swik] sligh *E* **6130**. visar*e* — æn] vist rodeth *E* visar*e*] wiser *F* **6132**. ælla] *ä t* æller *(hand 2) i A* **6133**. ok — iak] jach wilde *B,* jech wil en *F* thola] *så B, E, F;* lata *A* **6134**. hær ow*er*] som ower os *F* gær] *haken på æ delvis utplånad i A* **6135**. hafdhe] haffue *E,* skal fa *F* til] *saknas i E* **6136**. rættan] ræt *B (C = A)* skil] skell *B, E, F (C=A)* **6137**. th*et*] *saknas i E* **6138**. sa*n*nelika] sannerlik *B, E, F* gør] giører *F* swo] *ä t* swa *i A (hand 2)* **6139—6140**. *Verserna i motsatt ordning i B* **6139**. ey] *saknas i F* idhan] wor *C* **6140**. ena] en *E, F* høghelika] høgelik *B, F,* høgil *E* skuld] skadhæ *F* **6141**. swa] tho *E* hin] *saknas i F*

matte hænne aldrigh forvinna;
thy vardhin ij th*er* æpt*er* at vakta
ok idh*er* gørla th*er* om akta,
th*er* til h*er* komb*er* nakar thæn man
ther thænna vanda løsa kan;
at th*et* ma ey ij thænna dagh ske,
th*et* gør mik ij mit hiærta ve.»
The fru hon swaradhe: »Th*et* sigh*er* iak thik,
the riddara h*er* æru nu m*edh* mik,
til thøm thørff thu ænkte tala,
the løsa ænga mina qwala,
thy at iak veet th*et* m*edh* rættan san,
ængin th*er*a ær ther til man.
Iak lit*er* nu til thinna radha,
the skulu mik frælsa aff al min vadha;
man sigh*er* ij fornu*m* saghu*m* swo:
ij nødh skal man vinu*m* tro.»

6142. matte hænne] kw*n*ne th*et* *F* aldrigh] ey *E* **6143—6144** *saknas i B* **6143**. vardhin — ther] var them jther *E* vardhin] skwllæ *F* at] *saknas i E, F* **6144**. ther] *saknas i E* **6145**. ther — komber] nw kan her ko*m*ma *B,* ath her ku*n*ne kome *F* **6146**. ther] *så B, E, F;* som *A* thænna vanda] edher angest *F* **6147**. at — ma] th*et* moa tok *E, F* ij] *saknas i E* thænna] *saknas i E, F* dagh] *E till.:* at **6148**. mit hiærta] hiærtæt *B (C = A)* **6149**. fru] f*r*va *B, E, F (C = A)* hon] *saknas i B, E, F* swa — radhe] swaret *E* **6150**. riddara] ridder *F* her] hæræ *F* æru] ær *C, F; saknas i B* nu] *saknas i B, E* m*edh*] mæd*er* *E,* hos *F* **6151**. til] Om *E, F* thørff] *saknas i E* thu] *så B, E, F;* iak ræt *A* ænkte tala] ey taler *E* **6152**. løsa ænga] kw*n*ne eÿ løsæ *F* ænga] engelu*n*dh *B,* ey *E (F)* mina] mi*n* *B* **6153**. th*et*] *saknas i E* **6154**. ængin] at engen *B, E, F* th*er*a] aff them *F* ther] *saknas i B (ej C)* **6155—6156** *saknas i B* **6156**. the skulu] thu skalth *F* al min] *saknas i E, F* **6157**. wise mendh the seÿe saa *F* fornu*m*] gambla *C,* forde *E* **6158**. ij] Aa *E* nødh] torfft *E,* trongh *F*

»Th*er* war*e*, mi*n* fr*v*, nw nødsin a,
matto vi thæn riddara fa
th*er* thre riddara een bestodh,
th*et* saghin ij væl, miin frw godh;
han giordhe ok thæs mera væl:
han slo thæn stora risa ij hæl.
Iak veet ey gørla huath han het*er*,
th*er* min hugh*er* æpter let*er*;
om mik rætelika minnas kan,
Leons riddar*e* tha het*er* han.
Frw, iak æn meer sighia vil,
the frw ær ey ij værldine til
ok ængin h*er*ra ær swa riik
— th*et* skulin ij vita sa*n*nelik —
th*er* honu*m* matte swa mykith gifua
at han vilde nær honu*m* blifua,
før han vardh*er* saat*er* vidh sina frugha b xxvi r.

6159. *Så B;* ther wore nw mi*n* ffr*v* nødh syn aa *C,* th*et* vari miin frw nødh som ma *A,* my*n* frwe matte th*et* sa gaa *F; saknas i E* **6160**. matto vi] ath vi kw*n*ne *F; E till.:* nw thæn] them *B (C=A)* riddara] ridder *F* **6161**. thre] the *B,* ther*e E* riddara] riddher *F* een] enæ *B, F,* æn *E* bestodh] bestoa *E* **6162**. saghin] sa *F* frw] *ä t* frwa *(hand 2) i A,* frue *E, F* **6163—6164** *saknas i B* **6163**. ok thæs] æn och *F* thæs mera] tyme*n* *E* **6164**. stora] digre *E* **6166**. hugh*er*] hugh *B, E,* hierte *F* **6167**. om] Æn *E* mik] jech *F; B till.:* thok, *C, F:* tha rætelika] rætlik *B,* rettælig *C, F* minnas] my*n*ne *E* **6168**. riddara] ridder *F* tha] *saknas i B (ej C), E* het*er*] hiedhæ *F* **6169**. Frw] *saknas i E, F* æn meer] th*et B* meer] mer*e E, F* **6170**. frw] fr*ve E, F* ey] jckj *F* ij] *saknas i C* værldine] we*r*lden *B, E, F* **6171—6172** *saknas i B* **6173**. matte] wilde *B* **6174**. at] *ä t* th*et (hand 2) i A,* th*et B, E, F* nær] hos *B, E, F, saknas i C* honu*m*] he*n*ne *B* **6175**. før] førræ *F* vardher — vidh] for liges m*et F* vardher] vent*er E* sina] sin *B, F,* ha*n*s *E* frugha] *ä t* husfrugha *(hand 2, hus över raden) i A,* frva *B*

ther aldrigh gang*er* honu*m* aff hugha,
wtan th*et* vardh*er* honu*m* iat,
man skulde thøm gøra badhin sat,
swa at hon skulde forlata honu*m* een
huath han hafdhe giort hænne ij geen.»
The fru swaradhe hænne tha:
»Thu skal thæn riddara lata for sta,
ok skiotelika æpt*er* honu*m* far,
bidh han koma hiit til vaar;
vil han swa ødhmiwka sik
th*et* han vil koma hiit til mik,
iak vil m*edh* makt ok mugha
sæta han vidh sina frugha,
ok vil iak visso gøra hæræ
at th*et* skal alt stadhukt væra,
ok th*et* skal ængin bryta
om iak ma lifuith nyta.»
Luneta vardh tha bradh til swara:
»Før æn iak skal hædhan fara

6176. *Med denna vers slutar hs. E.* — ther] *så B, F,* th*et E,* som *A* honu*m* aff] aff hans *F* **6177.** wtan] *så B, F;* om *A* · iat] iæt *B, F* **6178.** skulde] skal *B, F,* skulu *C* gøra badhin] badhæ gøræ *B, F,* gøra *C* sat] satta *C,* setth *F* **6179.** skulde — honu*m*] skal ho*num* forlata *B, F* een] æn *C* (*B* en *efter ett struket* æn) **6180.** hafdhe] haw*er* *F* giort hænne] h*en*ne giort *B, F* **6181.** fru] f*rva* *B, F* hænne] loneta *F* **6182.** riddara] ridd*er* th*et* *F* **6183—6184.** bedh ha*num* giøræ th*et* for sin æræ / ath han bradelig komer heræ *F* **6183.** skiotelika] skiutlik *B,* skiwtelig *C* **6184.** bidh] och bidh *B (C = A)* han] ho*num* *C* **6185.** swa] *så F* (sa); h*er* *A, saknas i B* **6186.** th*et*] ath *F* **6187.** vil] *B till.:* badhæ mugha] mogha *B* (mwg.. *C*) **6188.** for lige ha*num* och sin frwe *F* vidh] widh*er* *B (C = A)* sina] sin *B (F) (C = A)* frugha] *ä t* husfrugha (hus *över raden, hand 2*) *i A,* ff*rva* *C (F)* **6189.** ok — iak] *så F* (och wil jech); ok vil sik *A,* Jak wil tik *B* visso] wisæ *B* **6191—6192** *saknas i B* **6193.** vardh] war *B (C = A),* worte *F* bradh] brat *B* swara] swar *F* **6194.** Før æn] førræ *F*

æpt*er* thæn riddara nakra leedh,
th*er* om vil iak hafua idhan eedh,
ok skulin ij ey th*er* wredes vidh*er*
th*et* iak bedhis han aff idh*er*.»
»Iak vil th*et* gøra gærna»,
sagdhe the frw til the thærna.
Luneta fiol a knæ th*er* nidh*er*:
»Ij skulin nu gøra som iak bidher!»
Hon fik hænne hælghadoma thæræ
th*er* the frugha skulde a swæra
ok th*er* til ena mæsso bok;
th*et* giordhe hon thy at hon var klok.
»Ij læggin idhra hand h*er* a ij stadh!»
Hon giordhe alt th*et* som hon badh.
»Eet vil iak h*er* vndan skilia:
gaar th*et* nakath mot idhan vilia,
ij skulin mik aldrigh gifua sak
lønlika op a min bak
æll*er* ok oppinbara
æ huru th*et* kan fara,

6195—6196. *Verserna i motsatt ordning i B* **6195.** riddara] riddar *B, F (C = A)* **6196.** ther om] tha *F* **6197.** ok] *saknas i F* skulin ij] j skulen *B, F* ey] ekke *B, saknas i F* wredes] *så B, F;* rædhas *A* **6198.** th*et*] ath *F* han] edhin *B (C = A),* th*et F* **6200.** the frw] frwen *F* the (1)] thæ? *A* frw] ffr*va C* the (2)] sin *F* **6201.** ther] *saknas i F* **6202.** Ij — gøra] mẏ*n* frwe i giører *F* **6203.** hælghadoma] helligdom *F* **6204.** frugha] fr*v B* skulde a] skulde pa *B,* skulda *C* swæra] *ä t* swæria *(hand 2) i A,* sweriæ *B* **6205.** ena] jen *F* **6206.** thy at] for *F* **6207—6208** *saknas i B* **6207.** h*er*] ther *F* **6208.** Hon] frwen *F* alt — hon] som lwneta *F* **6209.** Eet] th*et F* h*er* vndan] vndher *F* **6210.** th*et*] *saknas i B* nakath] *saknas i F* **6212.** lønlika] lønlig *C, F; A ensam till.:* æller op a] pa *B (C=A)* **6314.** æ — th*et*] hwadh th*et* helst *F* kan] *A till. (hand 2 över raden):* sidhan fara] waræ *B, F*

for thy th*et* ær alt giort for idh*er*
ok ey for andra, thæs kænnis iak vidh*er*.
Ij skulin, miin frugha, swæria swa:
swa hiælpe mik gudh th*er* alt for ma,
at iak skal thetta halda,
swa framt om iak ma valda,
gøra thøm badha sata
— th*et* skal iak gudhi iata —
Leons riddara ok hans fru,
som the varo liofuast tu.»

Tha the fru hafdhe sworith swo,
Luneta hon swa hemelika lo
ok thordhe th*et* tha ey oppinbara b xxvi v.
at the fru tha vordhe thæs vara.
Luneta hafu*er* m*edh* fagh*er* føgha
fangith the visso hænne a nøghæ
ok kræfu*er* bradhlika nu sin hæst,
ridhir thædhan som hon ma mæst,

6215—6216 *saknas i B* **6217**. frugha] *frv B, saknas i F* **6219**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* **6220**. om] som *F* ma] *A till.:* lifuith, *B:* ther om, *C:* ther i **6221—6222**. jech vil gudh oc thik th*et* jette / ath jech skal giøræ them bode satte *F* **6222**. skal] wil *B* iata] *så B,* iætta *A, C* **6223**. riddara] ridd*er* *F* fru] *struket i A och tillagt (hand 2):* husf*rv*; frwe *F; C till.:* sætta **6624**. liofuast] leweste *F* **6225**. Tha] st*r*ax *B,* . . gar *C,* ther *F* the fru] hon *B* fru] frwe *F* swo] *ä t* swa *i A,* swa *B* **6226**. hon — hemelika] ther at he*m*melik *B,* hemelig ther ath *C,* hiemeligh ath hi*n*næ *F* **6227—6228** *saknas i B* **6227**. tha] *saknas i F* **6228**. at] *ä t* th*et* *(hand 2) i A* fru tha] frwe skuldhæ *F* **6230**. hænne] ther hi*n*ne vel *F* a] ath *C* **6231**. ok] *saknas i F* bradhlika] bradlik *B,* bradelig *C, F* nu] *saknas i C, F* **6232**. ridhir] *ä fr* ridhin(?) *i A (hand 2?),* och r. *F* thædhan] til kældæn *B*

ok skiotelika the iomfrw far
thæn genasta vægh til kældona var.
Luneta bradhlika sea fik
eet leon th*er* nær kældone gik,
tha vardh hon ij sit hiærta gladh
ok stegh aff hæstin tha ij stadh
ok viste th*et* gørla tha for san
at th*er* monde vara h*err*a Iwan,
lofuadhe gudh at th*et* sama sinnæ
at hon skulde han swa bradhlika finna;
hon thænkte sik alt læng*er* fara
før æn hon vordhe thæs vara.
Tha h*err*a Iwan hænne sa
han kænde hænne gørla tha,
han spring*er* aff stadh th*er* han stodh een
ok gang*er* thaghar hænne ij geen:
»Var gudhi væl komin ij himerik,
min hiærta kæra, ok swa mik!»
The omfingos th*er* liofflika tw;

6233—6234. sa raskeligh th*e*n frwe fra / th*e*n gienst*e*n veÿ til kieldh*e*n laa *F; saknas i B* **6235.** bradhlika] bradlik *B,* bradelig *C, F* sea] see *B,* ath see *F* **6236.** eet — th*er*] at løw*e*n *F* nær] hos *B, F* kældone] kælden *B,* th*e*n kielde *F* **6237—6238** *saknas i B* **6237.** tha — hon] hw*n* worte *F* **6238.** stegh] stodh *F* **6239.** ok] hon *B* **6240.** at] *ä t* th*et (hand 2) i A* th*er* monde] th*et* mw*n F* h*err*a] h*er C, F* **6241.** lofuadho] hon loff-uade *B,* hwn takedhæ *F* **6242.** at] *ä t* th*et (hand 2) i A* han] ha*num F* bradhlika] bradelik *B, F* **6243—6244** *saknas i B* **6243.** thænkte] acth*et F* fara] at fare *F* **6244.** førræ hwn worte th*e*n ridd*er* ware *F* **6245.** Tha] st*rax B,* tagher *C* **6246.** gørla] gienste*n F* **6247.** sprin-g*er*] gik *F* th*er*] som *F* een] jene *F* **6248.** sa gladhælig th*e*n jomfrw i gien *F* thaghar] st*rax B (C = A)* **6249.** Var gudhi] veræ gud *F* **6250.** ok swa] swa och *B* **6251.** th*er*] *saknas i F* liofflika] liufflik *B,* lewelig *F*

tha mælte om the iomfru:
»Th*et* vil iak gudhi thakka gærna,
iak fan idh*er* brat, hin salugha thærna.»
»Jomfru, ma iak spyria thik,
huath farin ij leta æpt*er* mik,
latin mik th*et* høra,
huath tidhande hafuin ij mik føra?»
»Ja, veet mæn, vitin th*et* sannelika,
iak vil idh*er*, h*er*ra, ække swika,
mera glædhi ær mik ey teet
æn th*et* iak hafu*er* idh*er* h*er* seet.
The aldra vænasta frugha miin
hon skal nu at*er* vardha thiin
ok vil nu th*er* aff lata
idh*er* ey læng*er* hata
ok ij skulin nadh*er* nywta,
vil hon sin eedh ey bryta.»
Tha h*er*ra Iwan thetta hørdhe,
vilin ij høra huath han giørdhe?
Han var swa gladh for vtan mata,

6252. mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A,* taleth *F* om] och *B,* til ha*num* *F* **6253.** Th*et*] thæs *B, F (C = A)* vil — thakka] tack*er* jech gud *F* **6254.** iak] ath jech *F* idh*er* brat] brat idh*er* *B,* edher *F* hin] *saknas i F* salugha] salga *B (C = A)* thærna] ferna *B (C = A)* **6256.** huath] hwi *B,* hwar for *F* farin — leta] lidh*er* i *F* ij] *saknas i C; B till.:* at **6257.** latin] tha l. *A* th*et*] *B till.:* her **6258.** mik] *F till.:* at **6259.** veet] wit *B* vitin th*et*] *saknas i F* sannelika] sa*n*neligh *F* **6260.** h*er*ra] *saknas i B, F* ække] aldrigh *F* **6261—6262** *saknas i B* **6262.** h*er*] hæræ *F* **6264.** vardha] war*a* kæresthe *C* **6266.** læng*er*] *B till.:* swa, *F:* ath **6267.** hi*n*næ nadhæ skullæ i nÿdhæ *F* **6268.** vil hon] hon wil *B* ey] ekke *B,* eÿ affther *F* **6269.** Tha] thagh*er* *C* **6270.** han] *F till.:* tha giørdhe] giordhe *A, B* **6271.** var] wart *B,* worthe *F* for vtan] ower *F*

han viste ey huru han skulde lata,
han thænkte ey at th*et* skulde swa ganga
th*et* han skulde sliik tidhande fanga,
ok tok the iomfrw tha til siin
ok kyste hænne, sin kæra vin:
»Ee mæd*en* iach ma j w*er*lden liffua
innan idhræ thiænist wil iak bliffuæ;
iak veet th*et* væl, th*et* ær ey swa,
th*et* iak swa længe lifua ma,
th*et* iak faar idh*er* alt at*er* lønt
the dygdh iak hafu*er* aff idh*er* rønt.»
»Min h*er*ra, ij thørfuin ey iæfuigh væra, b xxvii r.
ij hafuin nu fangith swa høghelik æra,
ij maghin mik ful væl løna,
th*et* hopas mik at røna,
om iak hafu*er* thiænt a idhra nadhæ
æll*er* nakath th*et* giort th*er* ij mik badhæ.
Sannelika iak th*et* sighia vil,

6272. for hwn wildhæ sin wredhæ for ladhæ ***F*** skulde] wilde ***B*** **6273—6274** *saknas i **B*** **6273.** ey — skulde] th*et* skullæ eÿ ***F*** **6274.** th*et*] ath ***F*** sliik] tølligh ***F*** **6275.** ok] han ***F*** tha] st*ra*x ***B**, tag*er ***C*** **6276.** vedh i th*et* nw kieræ mÿn ***F*** ok] *saknas i **B*** kæra] kær*e*ste ***B*** **6277—6278.** *Så **B**, saknas i **A*** **6277.** Ee mæd*en*] om ***F*** ma] *saknas i **F*** **6278.** innan] j ***F*** thiænist wil] tieniste skal ***F*** **6279.** th*et* væl] wæl thok ***B**,* togh wel ath ***F*** ey] *saknas i **F*** **6280.** th*et*] ath ***F*** længe] ***F** till.:* eÿ **6281—6282** *saknas i **B*** **6281.** faar] fongh*er* ***F*** alt at*er*] th*et* fullelig ***F*** **6283.** thørfuin — væra] tørff ther eÿ thwiwel pa bæræ ***F*** iæfuigh] *ä t.* iæffuigh *(hand 2) i **A**,* lawgh ***B**,* iawg ***C*** **6284.** fangith] *saknas i **B*** høghelik] høglik ***B** (**C** = **A**); **F** till.:* jen **6285.** mik] ***A** ensam till.:* nu ful] *saknas i **B*** **6286.** mægh hobes jech skal th*et* røne ***F*** mik] *så **B**;* iak nu ***A*** **6287—6288** *saknas i **B*** **6287.** om] th*et* ***F*** thiænt a] tenkth aff ***F*** **6288.** th*et*] *saknas i **F*** ther] th*et* ***F*** **6289.** Sannelika] sannerlik ***B**,* ***F*** vil] maa ***F***

iak rædhis tho th*et* ær ey til,
thy at aldrigh mædhan iak ij værldine lifu*er*
ma iak th*et* forthiæna m*edh* idh*er*
tha thu halp thær lifuith mik,
tha iak skulde brænna qwik.»
»Th*et* var mik lønt meer æn thusand sinnæ,
th*et* thakke idh*er* gudh, hin stolta q*w*innæ!»
Luneta mælte ij thæn sama riidh:
»Mik thykk*er* th*et* vara nu til tiidh,
vi maghu*m* h*er* ey læng*er* bidha,
vi skulu*m* nu til husith ridha.»
H*er*ra Iwan spør tha Luneta:
»Veet the frugha huath iak mon heta?»
»Ænkte th*et* barn a husith ær
kænn*er* idh*er*, min h*er*ra kær,
vtan Leons riddara allæ
swa mono the idh*er* kalla.»

6290. til] saa *F* **6291.** mædhan] men *F, saknas i B* værldine] w*er*lden *B, F* **6292.** ma] kan *F* forthiæna] full thiænæ *B,* for skyllæ *F* **6293—6294.** for then hielp jech fæk aff thik / ther the villæ bræ*n*ne mægh *F* **6293.** tha] th*et B* thær] tha *B* **6295.** Th*et*] tha *B* var] ær *F* meer æn] *saknas i B* meer] meræ *F* thusand] twsande *C* **6296.** *Så B, F* (*som dock saknar* hin); th*et* thakkar iak idh*er* the salugha q*w*inna *A* **6297.** mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden),* swaredhæ *F* **6298.** th*et*] th*er B* **6299—6300** *saknas i B* **6299.** maghu*m* h*er*] willæ nw *F* bidha] *så F* (bidhæ), blifua *A* **6300.** skulu*m*] willæ *F* **6301—6302.** lwneta jech th*et* spøræ aff eder / vedh then frwe hwadh jech hiedher *F* **6301.** tha Luneta] lunete *B* **6302.** frugha] fr*v B* mon heta] hete *B* **6303.** jnge*n* aff them i hwsseth æræ *F* **6304.** kænner] tha k. *A* h*er*ra] *så B, F;* hiærta *A* kær] kieræ *F* **6305—6306.** the aa hwsseth æræ allæ / løwens ridd*er* the edh*er* kallæ *F* **6305.** riddara] riddar *B (C=A)* **6306.** mono the] the och *B, saknas i C*

The kalzadho mangt ok giordho them gaman
tha the ridhu til husit saman.
Hans leon gik op vidh*er* ha*n*s sidha,
th*et* vilde ey æpt*er* bidha,
hon vilde sik aldrigh vidh honum skilia
om thet gar æpter hænna vilia.
The varo swa thyst ij th*e*ra lata
tha the ridhu fram at the strata
— thet sigher bokin idher for san —,
the taladho til ængin lifuandis man.
Tha the komo a husith in,
tha mælte hon til sin kæra vin:
»Vi skulu*m* nw for*e* mina frugho ganga,
taka tholka nadh*er* vi ku*n*nu*m* fanga.»
H*er*ra Iwan for*e* the frugho gik,
swa minnirlika hon han vntfik;

6307—6308. *Efter F* (the taledhæ manth och giorde th*e*m gamen / th*e*r the redhæ til hwsseth same*n*); *saknas i A, B* **6309.** op vidher] ee widh *B,* æ wider *C,* alt hoss *F* **6310.** th*et*] och *B, F* ey] ekke *B,* th*e*r jckj *F* æpter] at*er* *B, F (C = A)* **6311—6312.** *Så F* (hwn willæ segh allær wed ha*num* skiliæ / om thet gaar effth*e*r hi*n*næ viliæ); *saknas i A, B* **6313.** thyst ij] tystæ a *B,* tyst a *C* **6314.** tha] th*e*r *F* ridhu] rida *C* fram] *saknas i B, F* at] a *C, F* **6315—6316.** *Så F* (th*et* seÿer boghen edh*er* for sandh / the taledhæ til jngen lewind*is* mandh); *saknas i A, B* **6317.** komo] koma *C,* kam *F* a] j *B, F* **6318.** jomfrwen taledhæ til sin wen *F* mælte] *ä t* sagdhe *(hand 2 över raden) i A* kæra] kæresthe *C* **6319.** nw] *så B, F, saknas i A* fore mina] for mi*n* *B, F* frugho] fr*v* *B* **6320** *saknas i C* tholka] then *F* vi ku*n*nu*m*] som wi ma *F* **6321.** fore] for *B, F* frugho] fr*v* *B* **6322.** minnirlika] innerlik *B,* lewelig *F* han] ha*num* *F*

swa høfuisklik han helsar hænnæ;
hon matte han ey for*e* vapnom kænna;
hafdhe hon vitadh th*et* for san
at th*et* var*e* he*r*ra Iwan,
sa*n*nelika m*edh* rættan skæl
hon hafdhe han ey vntfangith swa væl.
Luneta mælte til sin frugha:
»Nu latin honu*m* idhra hiælp*er* dugha
til the frw th*er* han væl an;
th*et* vil han thiæna, thæn ædhle man.
Latin han ey læng*er* standa for*e* idh*er*,
sætin han nær idh*er* siælfue nidh*er*
ok gørin han ij hans hiærta gladh;
th*et* ær the bøn iak idh*er* badh.
Ængin man honu*m* hiælpa ma
— miin kæra fru, ij thænkin th*er* a —,
ey riddara, ey frughor, ey swena,
vtan ij, miin fru, al ena.»
»Iak vil ho*num* gærna gøra froma b xxvii v.

6323—6324 *saknas i B* **6323**. swa] han sa *F* høfuisklik] *så F* (høwskeligh), minnirlika *A* han helsar] hielsedæ *F* **6324**. matte — fore] kwnde ha*num* eÿ for *F* **6325**. vitadh] wjst *F* th*et*] *saknas i B* **6326**. at — vare] th*et* han war (wor*e C*) *B* vare he*r*ra] hawdhæ weredh her *F* **6327**. sa*n*nelika] sannerlik *B, F* rættan] ræth *B (C = A)* **6328**. han] ha*num F* swa] *så B, F; saknas i A* **6329**. mælte] *ä. t.* sagdhe tha *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F* **6330**. hiælper] hielp *F* **6331**. frw] frwe *F* ther] *saknas i B, F* **6332**. han] for *F* **6333**. han] ha*num F* længer] *saknas i C* fore] for *B, F* **6334**. han — siælfue] ha*num* hoos edher *F* idher — nidher] sielffwm idher *B* **6335**. han] hon *C,* ha*num F* **6336**. badh] bladh *B (C = A)* **6338**. kæra — ij] frwe *F* a] appa *F* **6339—6340**. ey ff*rv* och swena inge*n* wta*n* i ena *C* **6339**. eÿ frwer eÿ jomfrwer eÿ ridder eller swene *F* riddara] riddar *B* frughor] frw *B* **6340**. vtan] for wtan *B, F* ij — fru] mi*n* frw j *B,* i *F* al] *saknas i B*

ok alt th*et* honu*m* til æra ma koma.»
The frw hon badh thæn riddara tha:
»Ij skulin m*edh* mik at sitia ga.»
Tha mælte om the iomfrw skøna:
»Til hwars skal man th*et* længer løna?
Jach wil th*et* her oppe*n*bara —
th*et* skal thok th*et* sa*m*ma wara.
Thæn riddar*e* he*r* nu komin ær,
han ær idhar eghin hiærta kær
ok agh*er* ey frw for vtan idh*er*;
nu gørin væl huath han idh*er* bidh*er*;
th*et* ær thæn stolte h*err*a Iwan,
konu*ng* Yrians son, thæn ædhla man;
huath han hafu*er* brutidh maghin ij forgifua;
han vil æpt*er* idhart minne blifua.»

Tha the frugha thetta hørdhe,
vilin ij høra huath hon giørdhe?
For vredhe matte hon sik ey stilla:
»Luneta, nu hafu*er* thu giort illa,
thu vil mik th*er* thuinga til

6342. til — ma] ma til æro *C* **6343.** frw] frwe *F* hon] *saknas i B, F* badh] *så B,* sawdhæ til *F;* tok *A* riddara] ridder *F* **6344.** at] *saknas i B* **6345.** mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A,* sawdhæ *F.* om] och *B,* nw *F* skøna] rena *C* **6346.** Til hwars] hwi *F* man] jech *F* th*et*] *F till.:* nw **6347—6348.** *Så B, saknas i A* **6347.** her] nw *F* **6348.** th*et* (1)] men th*et F* thok] jo *F* **6349.** riddare] ridd*er B, F (C = A)* her] ær *B* ær] her *B,* æræ *F* **6350.** kær] kieræ *F* **6351.** agher] haw*er F* frw — vtan] anen frwe æn *F* **6352.** nu] *saknas i F* huath] th*et F* han — bidher] bid*er* iach id*er B (C = A)* **6353.** h*err*a] her *F* **6354.** Yrians] ørians *C,* vrians *F* **6355.** hafu*er* — maghin] broth th*et* skullæ *F* **6357.** Tha] tagher *C* **6358.** hon] ha*n C,* hwn tha *F* giørdhe] giordhe *A, B, F* **6361.** mik] *F till.:* jo

th*et* som iak ey gøra vil,
th*et* iak skulde ælska han
th*er* mik ey aff hiærta væl an
ok alla stadha hafu*er* mik forsmadh
ok drifuith mik til badhe spot ok hadh.
Nu kænnis iak vidh*er* sannelik,
thu hafu*er* mik at*er* til drifuith swik.
Thu matte hæld*er* hema væræ
æn tholkin gæst at føra hæræ;
hæld*er* vilde iak alla dagha
lifua vidh nødh ok tholkin agha
æn iak vilde vardha ha*n*s vin.
Var*e* mik ey for*e* edha min
— thøm vil iak ænga lu*n*d bryta
swa framt iak ma lifuith nyta —
iak vilde honu*m* aldrigh vinskap gifua.
mædhan iak matte ij værldine lifua,
ey for thiænist ok ey for bøn,
th*er* skulde han fanga a sanna røn,

6362. som — ey] iach engæ lü*n*dh *B*, jech aldrigh *F* **6363—6364** *saknas i B* **6363**. ath jech skal ælskæ th*e*n mandh *F* **6364**. aff — væl] wel aff hierth*et* *F* an] *sy-nes å fr* æn *i A* **6365**. ok — mik] ha*n* haffu*er* mik alla stada *B* forsmadh] forsmath *A*, forsmat *B* **6366**. drifuith] giordh aff *F* til] for *B*, *saknas i F* badhe] *saknas i B* hadh] hat *B* (*C*=*A*)) **6367**. vidh*er*] th*er* ved *F* **6368**. mik] *saknas i B* at*er*] *så B*, *F*, *saknas i A* til — swik] swik*it* mik *B*, giorth swek *C*, *F* **6369**. matte] *F till.:* alth væræ] waræ *B*, bliffua *C* **6370**. tholkin] *F till.:* jen at føra] føræ *B*, førdh mægh *F* **6371**. vilde] wil *B*, *F* alla] *F till.:* myn **6373**. vardha] wæræ *F* **6374**. ey] jckj *F* fore] for *B*, *F* edha] hedrin *B*, eedin *C* **6375—6376** *saknas i B* **6375**. thøm — iak] tha wil jech th*e*n *F* **6376**. framt] *F till.:* som **6378**. værldine] w*er*lden *B*, *F* **6379—6380** *saknas i B* **6379**. thiænist] tieniste *F* **6380**. a] aff *F*

thy at iach haffde th*et* swa stadlik iat
th*et* wi skuldo*m* ald*ri*k waræ sat.
Tho mædhan han ær komin a mina nadha,
honu*m* skal ænkte vætta skadha;
iak hafu*er* nu ey annath til,
iak vardher at gøra huath han vil
m*edh* hiærta ok ræt godhuilia;
os ma nu ængin at skilia.»
Tha swaradhe hænne h*er*ra Iwan:
»Gudh thakke idh*er*, frugha,» sagdhe han,
huath iak hafu*er* brutidh ij thænna stadh,
ther hafu*er* iak fangith for*e* eet badh!
Gudh late mik lifua mædhan iak ma
ok aldrigh optar*e* gøra swa;
iak vil nu idhra æro gøma
ok aldrigh mik swa sara forgløma.»
»Idh*er* skal ænkte vætta saka, b xxvii r.*
iak vil m*edh* æro vidh*er* idh*er* taka.
Gudh gøme os fran allæ nødh,

* Genom felnumrering äro två blad betecknade b xxvii.

6381—6382. *Efter B, saknas i A* **6381.** swa] *saknas i F* stadlik] stadelig *C, F* iat] iæt *B, F* **6382.** th*et*] ath *F* waræ] wordhæ *F* **6383.** Tho] *saknas i B, F* mædhan] men *F* nadha] dagha *C* **6384.** ænkte vætta] reth jnth*et* wordhæ ath *F* **6385.** nu ey] ey nw *B, F* **6386.** at gøra] gøræ alt *B* **6387.** m*et* reth hiertens godhæ wiliæ *F* ok ræt] ræt och *B (C = A)* **6388.** os] och *B (C = A)* nu] *saknas i F; A ensam till.:* ræt at] vdhen dødhen *F* **6389.** h*er*ra] her *F* **6390.** frugha] fr*v* *B* **6391.** huath — brutidh] brødh jech noghet *F* **6392.** hafu*er* — fore] for*e* haffu*er* iach (haffu*er* iagh fore *C*) stand*it* *B* fangith fore] standh*et* for manth *F* **6393—6394** *saknas i B* **6393.** mædhan] men *F* **6394.** och aldrigh fleræ tølligh faa *F* **6396.** mik] idher *B (C = A)* **6397—6398.** frwen swaredh sith hiertens kieræ / jech wil tage edher i gien m*et* æræ *F* **6397.** Idher] tik *B* ænkte] ekke eth *B, saknas i C* saka] skada *C* **6398.** vidher] widh *B* idher] tik *C, saknas i B* **6399.** fran allæ] *så B, F;* væl for vtan *A* nødh] nøda *C*

os ma ey at skilia for vtan dødh!»
The gingo saman ij sama stund
ok mintos lioflika aff hiærtans grund
ok toko huart thera annath om hals,
vntfingos lioflika for vtan fals.
Tha mælte herra Iwan stolt ok godh
thæn ædhle herra ther han stodh:
»Førra skal mik nu lifuith thryta
æn iak skal nakath mot idher bryta!»
Nu ma herra Iwan vara blidh
ok lifua for vtan mødho ok qwidh,
thy at al hans sorgh ær nu ænd
ok honum til glædhi ok skæmptan vænd.
Luneta badh swa hertelik:
»A herra gudh ij himerik
medh sina signadha nadhæ
gøme idher saman badhæ

6400. ey] jnghen *F* at] *saknas i B, F* for] adh *F*, *saknas i B* **6401.** The gingo] tha gingo the *B* sama] then *B*, then sama *C, F* **6402.** lioflika] liufflik *B*, lifflig *C*, tha *F (över raden)* **6403—6404** *saknas i B;* hwær togh hin annen om sin hals / och myntes leweligh vdhen falsk *F* **6405—6406.** tha mælte och (om *C*) herra iwan / en ædlæ riddar (riddara *C*) tha war han *B*, herræ iwan sawdhæ som han stodh / then edlæ ridder stalth och godh *F* **6405.** mælte] *ä t* taladhe *(hand 2 över raden) i A* **6407—6408.** aller wil jech modh edher brÿdhæ / medhen jech ma liwedh nÿdhe *F* **6407.** thryta] r *till. över raden (samma hand) i A* **6409—6410** *saknas i B* **6409.** vara] *F till.:* gladh och **6410.** mødho] angest *F* qwidh] *så F* (qwid), qwidhe *A (sista bokstaven ser snarast ut som ett ofullbordat* o*)* **6411.** thy — hans] Herra iwans *B* **6412.** til] *A till. (hand 2 över raden):* mykin ok skæmptan] *struket i A* skæmptan] æro *B* vænd] *så F* (wend); sænd *A, B* **6413.** hertelik] jnderligh *F* **6414.** A] at *B*, o *F* **6415—6416** *saknas i B* **6415.** sina] sin *F*

ok late idher h*er* lifua swa
th*et* ij maghin himerikis glædhi fa
ok nadher for vtan ænda
tha idher skal dødhin hænda!»
Nu hafu*er* Luneta alt th*et* fangith
ther hænne hafu*er* længe æpt*er* langath,
sæt sin h*er*ra ok sina frw
swa at the æru væl ow*er* ena nu.

Nu hafu*er* iak sakt aff h*er*ra Iwan
alt huath iak skrifuath aff honu*m* fan
ok ænkte vætta laght ther til.
Late hua th*et* ey tro vil!
Iak lot ther ænkte at*er* sta
th*et* iak skrifuath for mik sa.

Tha thusand vinter, thry hu*n*dradh aar
fran gudz føzlo lidhin var
ok ther til thry, ij thæn sama tima
vardh thæsse bokin giordh til rima,

6417. ok] *saknas i B* idher] *A ensam till.:* mogha her] h*er*ræ *F* **6418.** th*et* — maghin] ath i ma *F* **6420.** tha] tagher *C,* ther *F* **6421.** th*et*] *saknas i F* **6422.** ther] th*et* *F* hænne] ho*n* *B, F* langath] stand*it* *B* **6423.** sæt] saat *B (C = A),* forlikt *F* sin] then *F* sina] sin *B, F* **6424.** væl — ena] we*n*ne *F* væl] baden *B* nu] *saknas i C* **6425.** sakt] sk*r*iffu*it* *B (C = A)* herra] *saknas i F* **6426.** alt] Ath *C* skrifuath — honu*m*] aff ho*num* sk*r*iffuat *B, F* **6427.** ænkte vætta] aldiels jnth*et* *F* **6428.** Late] *F till.:* veræ **6429.** Iak — ænkte] jnth*et* lodh jech ther *F* Iak] och *B* ater] æpther *C, F* **6430.** th*et*] aff th*et* *F* iak] *B till.:* ther **6431—6432.** *Jfr Stud. 3: 89* **6431.** Tha thusand] thw twsa*n*de *C* **6432.** sidhen gusz fødszels timæ war *F* **6433.** och thry aar til the*n*ne timæ *F* **6434.** vardh] war *B, F* bokin] bok *B, F*

Eufemia drøtni*n*g, th*et* maghin ij tro,
læt thæssa bokena vænda swo
aff valske tu*n*go ok a vart maal —
gudh nadhe the ædhla frugho sial —,
th*er* drøtni*n*g ow*er* Norghe var
m*edh* gudz misku*n*d thrættan aar.
Nu ær thæsse bok til ændæ.
Gudh os sina nadh*er* sændæ!
Gudh gifui honu*m* th*er* hona giørdhe
ok allu*m* thøm th*er* bokena hørdhe
himerikis glædhi for sina mødho
ok frælse os fran hæluitis dødhæ!

6435. maghin ij] moghi *B* **6436**. bokena] bok *B*, bogh om *F* swo] *ä t* swa *(hand 2) i A* **6437**. ok] *saknas i B* a] pa *F* **6438**. frugho] ffr*v* *C* sial] siæl *A, B, F* **6439**. th*er*] som *F* Norghe] norege *C, F* var] waræ *F* **6440**. misku*n*d] nadæ i *F* thrættan] xxx *B* **6442**. os sina] han os sin *F* **6443**. Gudh gifui] och giømæ *F* hona] bokene *B* giørdhe] giordhe *A, B, F* **6444**. thøm] *saknas i C* th*er*] *saknas i B (ej C)* bokena] h*en*ne *B*, bogen *F* **6445**. himerikis glædhi] Hi*m*merik*it* *B* sina] thieræ *F* **6446**. fran] allæ fra fra *F* dødhæ] nøde *F*; *B, F till.:* Amen. — *Efter denna vers tillägger B 12 verser:*

Th*e*n gud th*er* all ting forma
gøme then fr*v* th*er* boken a
fr*v* mæreta m*edh* gudz misku*n*d
late h*en*ne liffuæ m*edh* ænglæ fu*n*d
j hi*m*m*er*ike for wta*n* endæ
och j w*er*lden h*en*ne glædi sendæ
ee mæden hon wil her byggiæ och bo
hon ær dygdelik th*et* moghi tro
gudh giffui h*en*ne hed*er* æuinnerlik
thy at hon haffu*er* sik myk*it* høffuisklik
och allom them h*en*ne an wæll
och frælsse them aff æu*er*delikæ hæll Amen.

II. th*er* boken] thenne bogh *C* III. mæreta] elin *C* VI. w*er*lden] wærldine *C* X. sik myk*it*] *saknas i C* XI. them — an] hænne æn *C* XII. æu*er*delikæ] æwerdelig *C*

SAMLINGAR

UTGIVNA AV

SVENSKA FORNSKRIFT-
SÄLLSKAPET

HÄFT. 166

HERR IVAN

KRITISK UPPLAGA

UTG. AV

ERIK NOREEN

HÄFT. 3

Svenska Fornskrift-Sällskapets Samlingar

fördelade i häften:

1. *Flores och Blanzeflor.*
2. *Sanct Patriks-Sagan.*
3. *Peder Månssons Stridskonst och Stridslag.*
4. *Vadstena Kloster-Reglor.*
5, 6. *Herr Ivan Lejon-Riddaren.* Häft. 1, 2.
7. *Namnlös och Valentin.*
8, 9. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 1, 2.
10. *Konung Erik den XIV:des Krönika.*
11. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Band I. Häft. 1.
12. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 3.
13. *Herr Ivan Lejon-Riddaren.* Häft. 3 (slutet).
14, 15. *Sagan om Didrik af Bern.* Häft. 1, 2.
16. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Band I. Häft. 2.
17, 18. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 4, 5.
19, 20. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Band II. Häft. 1, 2.
21. *Hertig Fredrik af Normandie.*
22. *Sagan om Didrik af Bern.* Häft. 3 (slutet).
23. *Konung Alexander.* Häft. 1.
24. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Band I. Häft. 3 (slutet).
25. *Konung Alexander.* Häft. 2.
26. *Svenska Medeltidens Bibel-arbeten.* Band II. Häft. 3 (slutet).
27. *Skrå-Ordningar.*
28. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 6.
29, 30. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 1, 2.
31. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 7.
32. *Bonaventuras Betraktelser öfver Christi lefverne.*
33. *Legenden om Gregorius af Armenien.*
34—38. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 3—7.
39. *Konung Alexander.* Häft. 3 (slutet).
40. *Sveriges Dramatiska Litteratur.* Häft. 1.
41. *Helige Bernhards Skrifter.* Häft. 1.
42. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 8.
43, 44. *Svenska Medeltidens Rim-Krönikor.* Häft. 1, 2.
45. *Helige Bernhards Skrifter.* Häft. 2 (slutet).
46—49. *Svenska Medeltidens Rim-Krönikor.* Häft. 3—6.
50. *Susos Gudeliga Snilles Väckare.* Häft. 1.
51. *Svenska Medeltidens Rim-Krönikor.* Häft. 7 (slutet).
52. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 9.
53, 54. *Susos Gudeliga Snilles Väckare.* Häft. 2, 3 (slutet).
55. *Sveriges Dramatiska Litteratur.* Häft. 2.
56. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 10.
57—60. *Själens Tröst.* Häft. 1—4 (avslutad).
61. *Ett Forn-Svenskt Legendarium.* Häft. 11 (slutet).
62. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 8.
63, 64. *Skrifter till läsning för klosterfolk.* Häft. 1, 2 (avslutade).
65. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 9.
66. *Gersons bok om djefvulens frestelse.* Tryckt 1495 (facsimile).
67. *Sveriges Dramatiska Litteratur.* Häft. 3.
68—70. *Klosterläsning.* Häft. 1—3 (avslutad).

71, 72. *Sveriges Dramatiska Litteratur.* Häft. 4, 5 (slutet).
73—76. *Svenska Medeltids-Postillor.* Del 1, 2.
77. *Gersons Lärdom att dö.* Tryckt 1514 (facsimile).
78—80. *Medeltids Dikter och Rim.* Häft. 1—3 (avslutade).
81. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 10.
82. *Läke- och Örte-Böcker.* Häft. 1.
83. *Heliga Birgittas Uppenbarelser.* Häft. 11 (slutet).
84. *Läke- och Örte-Böcker.* Häft. 2.
85—89. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 1—5.
90. *Läke- och Örte-Böcker.* Häft. 3 (slutet).
91. *Prosadikter från Medeltiden.* Häft. 1.
92—95. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 6—9.
96, 97. *Prosadikter från Medeltiden.* Häft. 2, 3 (slutet).
98—100. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 10—12.
101, 102. *Svenska Medeltids-Postillor.* Del 3. Häft. 1, 2.
103. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 13.
104. *Historia Trojana.*
105. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 14.
106. *Svenska Medeltids-Postillor.* Del 3. Häft. 3 (slutet).
107. *Jungfru Marie Örtagård.* Häft. 1.
108. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 15.
109. *Jungfru Marie Örtagård.* Häft. 2 (slutet).
110. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 16.
111. *Speculum Virginum.* Häft. 1.
112. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 17.
113. *Speculum Virginum.* Häft. 2.
114. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 18.
115. *Speculum Virginum.* Häft. 3 (slutet).
116, 117. *Hel. Mechtilds Uppenbarelser.* Häft. 1, 2 (avslutade).
118. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 19.
119. *Svenska Kyrkobruk under Medeltiden.*
120. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 20.
121. *Helige Mäns Lefverne.*
122. *Upplandslagen efter Ängsöhandskriften.*
123. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 21.
124. *Fornsvensk Bibliografi.*
125. *Skrifter till Uppbyggelse.* Häft. 1.
126. *Södermannalagen efter Cod. Havn.*
127. *Skrifter till Uppbyggelse.* Häft. 2 (avslutade).
128, 129. *Svenska Medeltids-Postillor.* Del 4. Häft. 1, 2 (avslutad).
130. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 22.
131. *Svenska Böner från Medeltiden.* Häft. 1.
132. *Upplands Lagmansdombok 1490—1494.*
133. *Svenska Böner från Medeltiden.* Häft. 2.
134. *Arfstvisten mellan Erik Eriksson Gyllenstjerna och Ture Turesson Bjelke.*
135. *Svenska Böner från Medeltiden.* Häft. 3 (avslutade).
136, 137. *Svenska Medeltids-Postillor.* Del 5. Häft. 1, 2 (avslutade).
138. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 23.
139. *Östgötalagens 1300-tals-fragment.*
140, 141. *J. Th. Bureus, den svenska grammatikens fader.* Häft. 1, 2 (avslutad).
142. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 24.

143, 144. *Peder Månssons Skrifter.* Häft. 1, 2.
145. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 25.
146. *Peder Månssons Skrifter.* Häft. 3.
147. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 26.
148. *Peder Månssons Skrifter.* Häft. 4 (avslutade).
149, 150. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 27, 28.
151. *Studier i outgivna fornsvenska handskrifter.*
152. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Häft. 29 (avslutad).
153, 154. *Latinskt-svenskt Glossarium efter cod. Ups. C 20.* Häft. 1, 2.
155. *Fornsvensk bibliografi. Supplement.*
156. *Latinskt-svenskt Glossarium efter cod. Ups. C 20.* Häft. 3.
157. *Flores och Blanzeflor. Kritisk upplaga.*
158. *Erikskrönikan enl. cod. Holm. D 2.*
159—161. *Jungfru Marie Psaltære.* Häft. 1—3 (avslutad).
162. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Supplement. Häft. 1.
163. *Hertig Fredrik av Normandie. Kritisk upplaga.*
164—166. *Herr Ivan. Kritisk upplaga.* Häft. 1—3 (avslutad).
167. *Ordbok öfver Svenska Medeltids-språket.* Supplement. Häft. 2.

Ser. II, Latinska Skrifter. 1. Acta et Processus Canonizacionis b. Birgitte. Häft. 1—10 (avslutad).

Mera har ej utkommit intill april 1932.

Uppsala 1932. Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B. 31454